

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 22.09.2021

Pöytäkirjan kansilehti	1
1 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HW	3
2 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta / HW	4
3 § Nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkitilalautakunnan kokouksissa toimikaudella 2021-2025 / HW	5
4 § Selostukset, apulaiskaupunginjohtajan tiedotusasiat / HW	7
5 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HW	8
6 § Kaupunkitilalautakunnan ja viranhaltijoiden pöytäkirjojen nähtävillä pitäminen ja muu kokousmenettely / HW	11
7 § Kaupunkitilalautakunnan ottomenettelyn hallinnollinen prosessi kaudella 2021-2025 / HW	13
8 § Kaupunkitilalautakunnan kokoukset vuosina 2021-2022 / HW	15
9 § Kaupunkitilalautakunnan toimivallan delegointi osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta ja vahingonkorvauksen myöntämisestä / HW	17
10 § Kaupunkitilalautakunnan toimivallan delegointi kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille / HW	19
11 § Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osavuosisikatsaus 2/2021 / HW	20
- Osavuosisikatsaus 2_2021_kaupunkitilalautakunta (II)	21
12 § Kaupunkiympäristön toimialan selvitys Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2020 / kaupunkitilalautakunta / HW	42
- Kaupunkiympäristön toimialan selvitys Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2020	44
- Vantaan kaupunki arviointikertomus 2020	50
13 § Oppimiskampuksen toisen asteen tilat, tarveselvityksen hyväksyminen / AK	176
- Oppimiskampuksen toisen asteen tilat, 7.9.2021 päivätty tarveselvitys liitteineen	178
14 § Vapaalan päiväkotipaviljonki tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK	250
- Vapaalan päiväkotipaviljonki, 7.9.2021 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma	252
15 § Teollisuustontin 92-25-100-3 myyminen, Myllymäki / AK	277
- Johtokartta/ Teollisuustontin 92-25-100-3 myyminen Myllymäki	279
- Liitekartta: Teollisuustontin 92-25-100-3 myyminen Myllymäki	280
16 § Teollisuustontin 92-26-102-19 myyminen Petikko / AK	281
- Johtokartta/ Teollisuustontin 92-26-102-19 myyminen Petikko	283
- Liitekartta: Teollisuustontin 92-26-102-19 myyminen Petikko	284
17 § Kivistöstä tontin 23186/2 myyminen valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra- asuntotuotantoon TA-yhtymä Oy:lle / AK	285
- Liitekartta: Tontin 23186/2 myynti TA-Yhtymä Oy:lle	287
18 § Kivistöstä tontin 23186/3 myyminen asumisoikeustuotantoon Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle / AK	288
- Liitekartta: Tontin 23186/3 myynti Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle	290
19 § Tarjouskilpailun järjestäminen asuinrakennustontista 86044/1 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Nikinmäestä / AK	291
- kartta tontista 86044/1 kilpailu	293

SISÄLLYSLUETTELO

Kaupunkitilalautakunta pöytäkirja 22.09.2021

20 § Hiekkaharjasta tontin 60070/3 varausajan jatkaminen valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon / VAV Asunnot Oy / AK	294
- Kartta tontista 60070/3 varaaminen	297
21 § Määrärahamuutosesitys koskien katujen ja puistojen palvelualueen vuoden 2021 toimintakuluja sekä julkisen käyttöomaisuuden investointeja / JV	298
22 § Luhtitien ja Pellaksen ojan siirron urakkahankinta / JV	300
- Vertailutaulukko (henkilötiedot peitetty)	303
23 § Vantaan ratikan katusuunnittelun lisätyöt välillä lentoasema - Tikkurila / JV	304
24 § Hankintaoikaisu teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen ja vastineen antaminen markkinaoikeudelle hankintaa koskevassa valitusasiassa / JV	307
- Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan päätökseen 18.8.2021 § 4 / AFRY Finland Oy (henkilötiedot peitetty)	311
- Liite: Valitus 1.9.2021/ Markkina-oikeuden vastinepyyntö koskien AFRY-Finland valitusta hankinta-asiassa/Vantaan ratikan suunnitteluhankinnat (henkilötiedot peitetty)	320
- Sitowise Oy:n lausunto Afry Finland Oy:n hankintaoikaisuvaatimukseen / Vantaan ratikan suunnitteluhankinnat (henkilötiedot peitetty)	325
- Liite: Hankintayksikön tarkastusmuistio 13.9.2021	328
- Liite: Uusi tarjousvertailu 13.9.2021	333
25 § Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / JV	334
- Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / yksityishenkilö (henkilötiedot peitetty)	337
26 § Lausunnon antaminen Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2022-2025 / JV	339
- Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2022-2025	342
27 § Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020 / JV	344
- Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020	346
28 § HSL:n joukkoliikenteen asiakastytyväisyystutkimukset, kevät ja syksy 2020 / JV	375
Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle	379
Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen	380
Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto	381
Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus	382
Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa	387
Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa	388

Kaupunkitilalautakunnan kokous

Aika 22.9.2021 klo 17.00–18.40

Paikka Kaupunginhallituksen huone, Asematie 7, Tikkurila

Osallistujat

Jäsenet	Läsnä	Varajäsenet	Läsnä
Kivimäki Otso, puheenjohtaja	x	Ellonen Leila	
Kiljunen Kimmo, varapuheenjohtaja	x	Mölsä Tomi	
Hummastenniemi Heidi	x	Karjalainen Jenni	
Hynninen Mari	x	Pitkänen Eeva	
Lind Antti	x	Mattila Kari	
Liutu Topi	x	Haapala Heidi	
Mäkipernaa Aki	x	Liukkonen Pasi	
Oja Mika	x	Kähärä Kaarlo	
Pajunen Emmi	x (§:t 1-11, 13-28)	Linkola Maija	
Penttilä Mira	x	Heiska Elina	
Puha Seija	x	Nikkanen Teemu	
Siniketo-Pietilä Katja	x (etäyhteys)	Vauhkonen Miro	
Toivonen Teija	x	Huuskonen Sanna	
Viilo Mikko	x	Huhta Timo	
Vähäkangas Jussi	x (§:t 1-11, 13-28)	Vanhanen Tuomas	
Kaupunginhallituksen edustaja		Kaupunginhallituksen varaedustaja	
Lundell Kai-Ari	x	Saimen Tuukka	
Nuorisovaltuuston edustaja		Nuorisovaltuuston varaedustaja	
Salpakari Antti	x (§:t 1-3, klo 17.00-17.14)	Mehtälä Henri	x (§:t 4-28, klo 17.14-18.40)
Muut osallistujat			Läsnä
Westlin Henry, apulaiskaupunginjohtaja va.		x	
Kari Antti, kiinteistöjohtaja		x	
Holm Markus, suunnittelupäällikkö, kaupungininsinööri vs.		x	
Hohti Jonna, talous- ja hallintojohtaja		x	
Hamari Milla, viestintäpäällikkö		x	
Ranto Jaakko, hallintoasiantuntija, pöytäkirjanpitäjä		x	
Lauriala Saija, rakennuttaja-arkkitehti	x (etäyhteys) (§:t 1-4, klo 17.00-17.38)		

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Todettiin.

Allekirjoitukset

Puheenjohtaja Otso Kivimäki

Pöytäkirjanpitäjä Jaakko Ranto

Pöytäkirjan tarkastus

Aika ja paikka 24.9.2021, Kielotie 28, 01300 Vantaa

Heidi Hummastenniemi

Mari Hynninen

Pykälät 3, 9 ja 22 tarkastettiin ja hyväksyttiin kokouksessa.

Pöytäkirja on yleisesti nähtävänä

Aika ja paikka 27.9.2021 Vantaan kaupungin internetsivuilla paatokset.vantaa.fi.

1 §

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus / HW

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 1

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Todetaan kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Todettiin.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 2

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Hummastenniemi Heidi ja Hynninen Mari (varalla Lind Antti ja Liutu Topi), ja
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 24.9.2021 klo 12.00 mennessä.

Päätös:

Päätettiin

- a) valita pöytäkirjan tarkastajiksi Hummastenniemi Heidi ja Hynninen Mari, ja
- b) tarkastaa pöytäkirja viimeistään perjantaihin 24.9.2021 klo 12.00 mennessä.

3 §

Nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkitilalautakunnan kokouksissa toimikaudella 2021-2025 / HW

VD/7639/00.02.02.00/2021

HW/JH/JR

Nuorisovaltuusto toimii nuorten edunvalvojana ja nostaa esille nuorille tärkeitä asioita. Nuorisovaltuuston edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus Vantaan kaupunginvaltuuston kokouksissa sekä myös muissa toimielimissä, mikäli toimielin antaa nuorisovaltuuston edustajalle läsnäolo- ja puheoikeuden. Esitetään annettavaksi nuorisovaltuuston edustajalle läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkitilalautakunnan kokouksissa toimikaudelle 2021–2025 lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita.

Vantaan nuorisovaltuusto valitaan vaaleilla kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Nuorisovaltuustossa on 20 varsinaista jäsentä ja nuorisovaltuuston edustajat ovat iältään 13–20-vuotiaita. Nuorisovaltuusto tekee aloitteita kaupunginhallitukselle, antaa lausuntoja, osallistuu erilaisiin työryhmiin sekä järjestää nuorille suunnattuja tapahtumia. Nuorisovaltuusto tekee myös yhteistyötä koulujen oppilaskuntien hallitusten kanssa koulujen olojen parantamiseksi.

Kuntalain mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittävää. Vantaalla nuorisovaltuusto on voinut nimetä edustajansa kaupunginvaltuuston kokouksiin sekä muihin toimielimiin tarkastuslautakuntaa sekä keskusvaalilautakuntaa lukuun ottamatta ja nuorisovaltuuston edustajilla on ollut toimielimissä läsnäolo- ja puheoikeus. Nuorisovaltuuston edustajilla on ollut läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkiympäristön toimialan alaisissa lautakunnissa toimikaudella 2017–2021.

Tietosuojaa koskevien säädösten mukaan luottamushenkilö saa käsitellä henkilötietoja, jos henkilötietojen käsittely on tarpeen ja oikeasuhtaista viranomaistoiminnan mukaisen tehtävän suorittamiseksi. Vastaavasti kuntalain mukaan luottamushenkilöllä on oikeus saada tietoja, jotka eivät julkisuuslain mukaan ole vielä julkisia, jos tiedot ovat tarpeellisia luottamushenkilön toimesta eikä salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Näin ollen luottamushenkilöillä on oikeus käsitellä sellaisia salassa pidettäviä tietoja, jotka ovat tarpeellisia heidän toimensa hoitamiseksi. Koska nuorisovaltuuston edustaja ei osallistu kaupunkitilalautakunnan päätöksentekoon, ei salassa pidettävien tietojen luovuttamista nuorisovaltuuston edustajalle voida pitää tarpeellisena tämän toimen hoitamiseksi. Tämän vuoksi nuorisovaltuuston edustajan läsnäolo- ja puheoikeutta kaupunkitilalautakunnan kokouksissa esitetään rajoitettavan siten, ettei läsnäolo- ja puheoikeus koske salassa pidettäviä asioita.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 7 mukaan muiden kuin 7 §:ssä erikseen mainittujen henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta toimielimen kokouksissa päättää asianomainen toimielin.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 3

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- a) antaa nuorisovaltuuston edustajalle tai hänen estyneenä ollessaan hänen henkilökohtaiselle varaedustajalleen läsnäolo- ja puheoikeus kaupunkitilalautakunnan toimikauden 2021–2025 kokouksissa lukuun ottamatta salassa pidettäviä asioita, ja
- b) merkitä tiedoksi, että kaupunkitilalautakunnassa nuorisovaltuuston edustaja vuonna 2021 on Antti Salpakari ja hänen henkilökohtainen varaedustajansa on Henri Mehtälä.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 4

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Merkitään tiedoksi asiantuntijoiden / esittelijöiden selostukset sekä tiedotusasiat.

Käsittely:

Kuultiin seuraavat selostukset:

Asia 13 / Oppimiskampuksen toisen asteen tilat, tarveselvityksen hyväksyminen / rakennuttaja-arkkitehti Saija Lauriala

Asia 11 / Kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osavuosisikatsaus 2/2021 / talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

5 § Kuntalain 92 §:n ottomenettelyä varten saapuneet päätökset / HW

Kaupunkitilalautakunnalle 31.8.2021 jälkeen julkaistut ottomenettelyä varten saapuneet päätökset.

Apulaiskaupunginjohtaja Hannu Penttilä

§ 75/2021 Kävelyn ja pyöräilyn investointiohjelman valtionavustuksen hakeminen vuonna 2021

Apulaiskaupunginjohtaja vs. Henry Westlin

§ 73/2021 Vantaan ratikan maanhankintapalveluiden hankinta

Apulaiskaupunginjohtaja va. Henry Westlin

§ 80/2021 Osallistuminen RHS Chelsea Flower Show 2021 -tapahtumaan

§ 81/2021 Yhteistyösopimuksen hyväksyminen Vantaan Ratikan suunnittelusta ja muista asiantuntijapalveluista Helsingin kaupungin Liikennelaitoksen ja Vantaan kaupungin yhteistyönä

§ 82/2021 Elmon uimahallin pää- ja arkkitehtisuunnittelun hankinta

§ 83/2021 Kaupunkitilalautakunnan päätöksiin perustuvien kauppa-, luovutus- ja vaihtokirjojen sekä maanvuokra- ja esisopimusten allekirjoittamisoikeuden delegoiminen

Talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti

§ 34/2021 Vuokranhyvitys ajalle 15.7.-19.8.2021

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 68/2021 LT4 -Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki, peruskorjaus ja muutostyöt, arkkitehti- ja pääsuunnittelu, lisätyötilaus 4

§ 69/2021 Kivistön palvelukeskittymän kulttuuritoimen tilojen AV-suunnittelun hankinta

§ 70/2021 Jokiniemen koulut A- ja B-rakennus, rakennuttajakonsultin valinta

§ 71/2021 Varia Hiekkaharjun HS-vaiheen tilakorttien laadinta

§ 73/2021 LT05 - Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokki, peruskorjaus ja muutostyöt, arkkitehti- ja pääsuunnittelu, lisätyötilaus 5

Kaupungininsinööri vs. Jyrki Vättö

§ 101/2021 Hankinta alueellisen pysäköintitunnuskokeilun 2021–2022 piirivartiointi

Asumisasioiden päällikkö va. Elisa Ranta

§ 10/2021 Hämeenkyllän pientalotontin 92-12-10-11 myyminen 2

Tonttipäällikkö Armi Vähä-Piikkiö

§ 5/2021 Määräalojen (ET-tontin) myyminen kiinteistöistä 92-405-8-16, 92-405-8-18 ja 92-405-8-51 Varistossa / Vantaan Energia Sähköverkot Oy

§ 6/2021 Maanvuokrasopimus ja esisopimus kiinteistökaupasta 92–86–164–4 Nikinmäki

Toimitilapäällikkö Pasi Salo

- § 70/2021 Tilan vuokraus syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / Valopeitto
- § 71/2021 Tilan vuokraus syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / Roihu Visuals
- § 72/2021 Tilan vuokrauksen jatko syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / Leena Waren
- § 73/2021 Tilan vuokrauksen jatko syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / Laura Okko
- § 74/2021 Puukäsityötilojen vuokrauksen jatko syys- ja lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / HandySam
- § 75/2021 Myyrmäkitalon ravintolan vuokraaminen / Isgel34 Oy
- § 76/2021 Tilan vuokraus syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / Maria-Elina Koivula
- § 77/2021 Tilan vuokrauksen jatko syys-lokakuulle 2021 Tuomelan koulusta / PwnTek Oy
- § 78/2021 Äimäkuja 8 välittäjän valinta
- § 79/2021 Toimitilan vuokraaminen Kauppakeskus Myyrmannista, Iskoskuja 3, 1600 Vantaa rokoteasemasta käyttöön

Hankepäällikkö Eija Kivineva

- § 8/2021 Uomarinteen päiväkodin ja optiona Lauhatien päiväkodin tietomallikoordinoinnin hankinta, Uomarinteen päiväkodin hankinnan päättäminen
- § 9/2021 LT1_lisätyötarjoituksen hyväksyntä Leppäkorven puukoulun peruskorjauksen suunnittelijahankinta

Rakennuttajapäällikkö Juha Vuorenmaa

- § 58/2021 Tiedonjyvän päiväkodin putkiurakan taloudellinen loppuselvitys
- § 59/2021 Kilterin koulun peruskorjauksen ja Lauhatien päiväkodin sähkövalvojan hankinta
- § 61/2021 Leppäkorven koulun viranomaisverkon VIRVE hankinta
- § 62/2021 Lauhatien päiväkotitoimen sähköurakoitsijan valinta
- § 63/2021 Lauhatien päiväkotitoimen putkiurakoitsijan valinta
- § 64/2021 Lauhatien päiväkotitoimen ilmanvaihtourakoitsijan valinta

Kunnossapitopäällikkö Jyrki Vättö

- § 25/2021 Hankintapuutavaran myynti kaudelle 1.10.2021 - 30.9.2022
- § 26/2021 Nuorten metsien hoito Päiväkummussa, Vierumäessä ja Seutulassa pystykaupalla
- § 27/2021 Suurtehopumpun vuokraaminen ja viemäriinjojen tarkastus sekä avaus, hätätyö
- § 28/2021 Vestran korven suon ennallistamisen kaivinkonetyön hankinta

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

- § 22/2021 Maanomistajan lupa sähkökaapeliputken sijoittamiseen Lapinkylässä / Sandell
- § 23/2021 Rasitesopimuksen hyväksyminen koskien Piispankylän korttelissa 21128 kulkuyhteyden, pelastustien sekä johtojen että kaapeleiden sijoittamista ja tarpeettomien rasitteiden poistamista

Maankäyttötekniikko Jorma Hopponen

§ 12/2021 Maankäyttölupa maastojousiammunnan harjoittamiseen Petikossa / Jousiammuntaseura Artemis ry

Päätökset, joita ei oikaisuvaatimusajan kuluessa ole otettu lautakunnan käsiteltäväksi:

Apulaiskaupunginjohtaja vs. Henry Westlin

§ 71/2021 Sovintosopimus koskien Kivistön asuntomessualueen eräitä pienkiinteistöjä

§ 72/2021 Korson päiväkodin suunnitteluryhmän hankinta

Tilakeskusjohtaja Pekka Wallenius

§ 66/2021 Sisäilmaolosuhteiden ja terveysongelmien hallinta kokonaispalveluna Korson koulun uimahallirakennuksessa, korotetun palveluhinnan hyväksyminen kevätkaudella 2020

Maankäyttöinsinööri Taina Andersson

§ 20/2021 Kari Ylisen viljelyvuokrasopimuksen muuttaminen Sotungissa/ Kari Ylinen

§ 21/2021 Maankäyttölupa risujen tilapäiseen varastointiin Keimolassa / Kartanomaa Oy

Puuttuvat pykälät ovat päätöksiä, joita ei tarvitse ilmoittaa ottomenettelyyn.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 5

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- olla ottamatta käsittelyyn kaupunkitilalautakunnalle toimitettuja ottamiskelpoisia päätöksiä, ja
- merkitä tiedoksi ottoon toimitetut päätökset, joita ei ole otettu lautakunnan käsiteltäväksi oikaisuvaatimusaikana.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja va. täydensi esitystään seuraavalla päätöksellä:

Toimitilapäällikkö Pasi Salo

§ 81/2021 Toimitilan vuokraaminen Viihdekeskus Flamingosta/K Oy Tasetie 8, Tasetie 8, 01510 Vantaa rokoteaseman käyttöön

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus ja valituskielto

6 § Kaupunkitilalautakunnan ja viranhaltijoiden pöytäkirjojen nähtävillä pitäminen ja muu kokousmenettely / HW

VD/7650/00.02.02.00/2021

HW/JH/JR

Vantaan kaupungin toimielinten kokousmenettelystä määrätään Vantaan kaupungin hallintosäännössä. Toimielin voi päättää omasta kokousmenettelystään siten, kuin hallintosäännössä on määrätty. Esitetään päätettäväksi, että kaupunkitilalautakunnan kokouskutsut toimitetaan viimeistään kokousta edeltävänä torstaina, kaupunkitilalautakunnan pöytäkirjat tarkastetaan viimeistään kokouksen jälkeisenä perjantaina ja pöytäkirjat pidetään yleisesti nähtävillä viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana maanantaina.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 3 mukaan toimielimet pitävät kokouksensa päättäminään aikoina. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistä toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Kokouskutsu toimitetaan, mikäli mahdollista, kolme päivää ennen kokousta toimielimen jäsenille sekä niille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsun yhteydessä toimitetaan kokouksen esityslista, jossa tulee olla selostus kustakin käsiteltävänä olevasta asiasta ja päätösesitys. Jos kaikkia kokouskutsussa mainittuja asioita ei saada kokouksessa käsiteltyä, asiat voidaan siirtää jatkokokoukseen, johon ei tarvitse antaa eri kutsua. Kokouksesta poissa olleille lähetetään sähköinen viesti jatkokokouksen ajasta ja paikasta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 6 mukaan toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Varajäsenen voi kutsua myös yksittäisen asian käsittelyyn.

Pöytäkirjaa pitää toimielimen puheenjohtajan johdolla toimielimen sihteeri tai muu pöytäkirjanpitäjä. Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 28 mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla ja pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja sekä varmentaa pöytäkirjanpitäjä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 30 mukaan toimielimen pöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan allekirjoitusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä. Vastaavasti viranhaltijan päätöspöytäkirja ja siihen liitetyt oikaisuvaatimusohjeet tai valitusosoitukset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä. Lisäksi ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä kaupungin internetsivuilla viimeistään päätöspöytäkirjan tarkastusta seuraavana keskiviikkona, ellei toisin päätetä.

Vantaan kaupungin hallintojohtaja on 1.6.2017 päättänyt, että kaupungin viralliset ilmoitukset julkaistaan kuntalain 108 §:n edellyttämällä tavalla kaupungin internetsivuilla sekä säädösten niin edellyttäessä, esimerkiksi eräissä kaava-asioissa, julkaistaan asianomaiset viralliset ilmoitukset myös sanomalehdessä. Kaupunginkansliassa laaditaan lisäksi yhteiskuulutus lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien sekä viranhaltijoiden päätöspöytäkirjojen nähtävänä pitämisestä.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 6

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- a) toimittaa kaupunkitilalautakunnan kokouskutsu, mikäli mahdollista, viimeistään kokousta edeltävänä torstaina julkaisemalla esityslista liitteineen luottamushenkilöiden intranetsivuilla ja ilmoittamalla sähköpostilla esityslistan julkaisemisesta tai tarvittaessa myös tekstiviestillä,
- b) pitää kaupunkitilalautakunnan pöytäkirjat yleisesti nähtävillä kaupungin internet- ja intranetsivuilla ja luottamushenkilöiden intranetsivuilla viimeistään pöytäkirjan tarkastusta seuraavana maanantaina tai, mikäli tämä päivä on pyhäpäivä tai jouluaatto, seuraavana viraston aukiolopäivänä,
- c) merkitä tiedoksi, että viranhaltijapäätökset pidetään nähtävänä kaupungin kirjaamossa päätöksen tekemistä seuraavana keskiviikkona. Lisäksi ne viranhaltijapäätökset, joihin kuntalaisilla on yleinen muutoksenhakuoikeus, pidetään nähtävänä myös yleisessä tietoverkossa päätöksen tekemistä seuraavana keskiviikkona,
- d) todeta, että kaupunginjohtajan toimialalla laaditaan yhteiskuulutus lautakuntien, jaostojen ja johtokuntien sekä viranhaltijoiden päätösasiakirjojen nähtävänä pitämisestä,
- e) valita joka kokouksessa kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka tarkastavat kokouksessa laaditun pöytäkirjan viimeistään kokouksen jälkeisenä perjantaina kello 12.00 mennessä, ellei jonkin pöytäkirjan pykälän osalta toisin päätetä, ja
- f) todeta, että tämä päätös on voimassa toistaiseksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VD/8402/00.02.02.00/2021

HW/JH/KN

Esitetään hyväksyttäväksi kaupunkitilalautakunnan ottomenettelyn hallinnollinen menettelytapa. Esityksen taustalla on kuntalain vaatimus otto-oikeuden käyttämisen ilmoittamisesta yhdistetyn tiedoksisaanti- ja oikaisuvaatimusajan (21 vrk) kuluessa. Koska lautakunnan kokousväli saattaa venyä yli kuukauteen, kuntalain edellyttämässä määräajassa pysyminen vaatii erityisiä toimenpiteitä.

Asian ottamisesta ylemmän toimielimen päätettäväksi eli ottomenettelystä säädetään kuntalain 92 §:ssä. Lain mukaan otto-oikeus on kunnanhallituksella, kunnanhallituksen puheenjohtajalla sekä kunnanjohtajalla. Hallintosäännössä voidaan lisäksi määrätä otto-oikeuden laajentamisesta mm. lautakunnille.

Ottomenettelystä Vantaan kaupungilla säädetään hallintosäännön 11. luvussa, jonka 1 §:n mukaan kaupunginhallitus, lautakunnat ja liikelaitosten johtokunnat voivat ottaa alaisensa toimielimen tai viranhaltijan päätöksen uudelleen käsiteltäväksi niissä asioissa, joissa otto-oikeus on lainsäädännön perusteella mahdollista. Saman luvun 2 §:n kohdan 2 mukaan asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi päättää lautakunta, lautakunnan puheenjohtaja tai asianomainen toimialajohtajana toimiva viranhaltija, ts. apulaiskaupunginjohtaja.

Kuntalain 92 §:n mukaan otto-oikeuden käyttämisestä on ilmoitettava saman lain 134 §:n mukaisen oikaisuvaatimusajan puitteissa, mikä käytännössä tarkoittaa seitsemän vuorokauden tiedoksisaantiaikaa ja 14 vuorokauden oikaisuvaatimusaikaa. Yhteensä aikaa otto-oikeuden käyttämiseen on siis 21 vuorokautta alkaen päätöksen julkaisemisesta yleisessä tietoverkossa.

Kaupunkitilalautakunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa. Kesätaukoa lukuun ottamatta kokouksien väli voi pisimmillään olla viisi viikkoa. Mikäli kokousväli on yli kolme viikkoa, kaikkia ottokelpoisia päätöksiä ei välttämättä ehditä tuoda lautakunnan käsittelyyn kuntalain vaatiman kolmen viikon määräajan puitteissa.

Kuntalain määrittämässä määräajassa pysymiseksi esitetään hyväksyttäväksi seuraavaa menettelytapaa: Lautakunnan sihteeri lähettää lautakunnan puheenjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajalle ottomenettelyä varten tiedoksi ottokelpoiset päätökset, jotka julkaistaan yli 21 vuorokautta ennen seuraavaa lautakunnan kokousta. Päätöksen ottamisesta lautakunnan käsittelyyn on ilmoitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa. Enintään 21 vuorokautta ennen lautakunnan kokousta julkaistavien päätösten osalta otto-oikeuden käyttämisestä päätetään lautakunnan kokouksessa.

Tiedonkulun varmistamiseksi lautakunnan esityslistalle tuodaan tiedoksi päätökset, jotka on julkaistu yli 21 vuorokautta ennen seuraavaa lautakunnan kokousta.

Esityksen mukainen toimintamalli on ollut kaupunkiympäristön toimialan lautakunnissa käytössä jo valtuustokaudella 2017–2021. Menettelyn tarkoituksena on vahvistaa lautakunnan tosiasiallista asemaa kuntalain 92 §:n tarkoittamana ylempänä toimielimenä, kun kaikki ottokelpoiset päätökset pystytään käsittelemään määräajassa. Näin myös ehkäistään tilanteet, joissa lautakunta päättäisi ottaa käsittelyyn päätöksen, joka on oikaisuvaatimusajan päättymisen vuoksi pantu lainvoimaisena täytäntöön.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 7

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Hyväksytään kaupunkitilalautakunnan ottomenettelyn hallinnollinen prosessi seuraavasti:

- a) kaupunkitilalautakunnan sihteeri lähettää yli 21 vuorokautta ennen seuraavaa lautakunnan kokousta julkaistut ottokelpoiset päätökset suoraan kaupunkitilalautakunnan puheenjohtajalle ja apulaiskaupunginjohtajalle ottomenettelyä varten,
- b) päätöksen ottamisesta kaupunkitilalautakunnan käsittelyyn on ilmoitettava oikaisuvaatimusajan (21 vrk päätöksen julkaisemisesta) kuluessa, ja
- c) yli 21 vuorokautta ennen seuraavaa lautakunnan kokousta julkaistut ottokelpoiset päätökset viedään kaupunkitilalautakunnan seuraavan kokouksen esityslistalle tiedoksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmisteluasiat

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

Hallintoasiantuntija Jaakko Ranto, puh. 040 706 5126
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

VD/7695/00.02.02.00/2021

HW/JH/JR

Esitetään hyväksyttäväksi kaupunkitilalautakunnan kokousaikataulu vuosille 2021–2022. Vuonna 2021 esitetään pidettäväksi viisi kokousta ja vuonna 2022 esitetään pidettäväksi 12 kokousta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 24 § 3 mukaan toimielimet päättävät kokoustensa ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, kun puheenjohtaja tai tämän estyneenä ollessa varapuheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimielimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja hyväksyy kokousajan.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.5.2021 uuden hallintosäännön, joka on astunut voimaan 1.8.2021 alkaen. Uuden hallintosäännön hyväksymisen yhteydessä kaupunkiympäristön toimialan lautakuntarakenne on muuttunut. Valtuustokaudella 2021–2025 kaupunkiympäristön toimialan toimielimet ovat kaupunkiympäristölautakunta ja kaupunkitilalautakunta, joista kaupunkitilalautakunta jatkaa teknisen lautakunnan kokouspaikalla.

Kaupunkitilalautakunnan kokoukset pidetään keskiviikkoisin Tikkurilassa osoitteessa Kielotie 28 ja kokoukset alkavat kello 17.00. Lautakunnalle esitetään vuodelle 2021 pidettäväksi viisi kokousta ja vuodelle 2022 pidettäväksi 12 kokousta. Ehdotus kaupunkitilalautakunnan kokouspäiviksi on valmisteltu kaupunginhallituksen kokousaikataulun pohjalta.

Kaupunkitilalautakunnan kokousaikatauluksi vuodelle 2021 esitetään seuraavaa:

22.9.2021
13.10.2021
10.11.2021
1.12.2021
15.12.2021

Kaupunkitilalautakunnan kokousaikatauluksi vuodelle 2022 esitetään seuraavaa:

19.1.2022
16.2.2022
16.3.2022
6.4.2022
11.5.2022
8.6.2022
10.8.2022
24.8.2022
21.9.2022
26.10.2022
16.11.2022
14.12.2022

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 8

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään hyväksyä esittelytekstin mukainen kaupunkitilalautakunnan kokousaikataulu vuosille 2021 ja 2022.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hallintoasiantuntija Jaakko Ranto, puh. 040 706 5126
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

9 § **Kaupunkitilalautakunnan toimivallan delegointi osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä julkisoikeudellisen tai yksityisoikeudellisen maksun suorittamisesta ja vahingonkorvauksen myöntämisestä / HW**

VD/7684/00.01.01.02/2021

HW/JH/JR

Esitetään kaupunkitilalautakunnan päätösvallan delegointia siten, että Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 16 §:ssä 11 ja §:ssä 13 määrättyä päätösvaltaa siirretään kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osalta kaupunkiympäristön toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.5.2021 Vantaan kaupungin hallintosäännön, joka astui voimaan 1.8.2021.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 16 §:n 11 mukaan lautakunnalla on alaisensa toiminnan osalta oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan:

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta,
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta.

Lautakunta voi siirtää 11 §:ssä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 16 §:n 13 mukaan lautakunnalla on alaisensa toiminnan osalta oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena. Lautakunnalla on myös alaisensa toiminnan osalta oikeus päättää, ellei laista tai asetuksesta muuta johdu, osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä alaiselleen viranhaltijalle tai työntekijälle velvollisuudesta korvata kaupungille aiheutunut vahinko, ei kuitenkaan, jos asianosainen on korvausvelvollinen kuntalain tarkoittaman tilivelvollisuuden nojalla tai vahinko on aiheutettu tahallaan taikka törkeästä tuottamuksesta.

Lautakunta voi siirtää 13 §:ssä mainitun päätösvallan alaiselleen viranhaltijalle tai toimialan talous- ja hallintojohtajalle.

Hallintosäännön luvun 16 §:ssä 11 ja §:ssä 13 määrättyä päätösvaltaa esitetään siirrettäväksi kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osalta kaupunkiympäristön toimialan talous- ja hallintojohtajalle, jonka virkatehtäviin toimivalta luonteeltaan sopii. Toimivallan siirtäminen talous- ja hallintojohtajalle selkeyttäisi ja nopeuttaisi hyvityspäätösten käsittelyä kaupunkiympäristön toimialalla.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 9

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään

- a) delegoida hallintosäännön luvun 16 § 11 mukainen päätösvalta kaupunkiympäristön toimialan talous- ja hallintojohtajalle seuraavasti:

Talous- ja hallintojohtaja päättää kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osalta osittaisen tai täydellisen vapautuksen myöntämisestä yksittäistapauksessa kaupungille tulevan

1. julkisoikeudellisen maksun tai muun saatavan suorittamisesta, ja
2. yksityisoikeudellisen maksun, korvauksen tai muun saatavan suorittamisesta

- b) delegoida hallintosäännön luvun 16 § 13 mukainen päätösvalta kaupunkiympäristön toimialan talous- ja hallintojohtajalle seuraavasti:

Talous- ja hallintojohtaja päättää kaupunkitilalautakunnan alaisen toiminnan osalta vahingonkorvauksen myöntämisestä silloin, kun kaupunki on korvausvelvollinen tai sitä voidaan pitää korvausvelvollisena.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Täytäntöönpano: Talous- ja hallintopalvelut

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

10 § **Kaupunkitilalautakunnan toimivallan delegointi kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille / HW**

VD/7685/00.01.01.02/2021

HW/JH/JR

Esitetään kaupunkitilalautakunnan toimivallan delegoimista siten, että Vantaan kaupungille merkitykseltään vähäiset ja aikaisempiin kaupungin linjauksiin perustuvat lausunnot antaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Vantaan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 10.5.2021 Vantaan kaupungin hallintosäännön, joka astui voimaan 1.8.2021.

Hallintosäännön luvun 10 § 1 toisen momentin 1. kohdan mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää:

1. kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Edellä mainittua hallintosäännössä määrättyä lautakunnan päätösvaltaa esitetään kaupunkitilalautakunnan osalta delegoitavaksi siten, että Vantaan kaupungille merkitykseltään vähäiset ja aikaisempiin kaupungin linjauksiin perustuvat lausunnot antaa kaupunkiympäristön toimialan apulaiskaupunginjohtaja.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 10

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään delegoida hallintosäännön luvun 10 § 1 toisen momentin 1. kohta seuraavasti: Vantaalle merkitykseltään vähäiset ja aikaisempiin kaupungin linjauksiin perustuvat lausunnot antaa apulaiskaupunginjohtaja.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Johti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

11 § Kaupunkitalautakunnan alaisen toiminnan osavuositarkastus 2/2021 / HW

VD/8598/02.01.02.00/2021

HW/JH

Osavuositarkastuksissa, jotka laaditaan vuosikolmanneksittain, pääpaino on tiivistetysti kuvata toimialan toimintaa ja taloutta. Toimiala arvioi talousarvionsa toteutumista sekä käyttötalouden että investointien tulojen ja menojen osalta perusteluineen. Lisäksi toimialat raportoivat sitovien tavoitteidensa toteutumisesta. Esitetään merkittäväksi tiedoksi vuoden 2021 toinen osavuositarkastus.

Käyttötalouden osalta osavuositarkastuksessa käytetään seuraavaa otsikointia:

1. Talousarvion toteutuminen 2021
2. Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Investointien osalta raportoidaan hankeryhmittäin ennuste koko vuoden toteumasta, työohjelmien eteneminen sekä olennaisimmat ennusteen ja talousarvion välisten poikkeamien syyt.

Kaupunkitalautakunta 22.9.2021 § 11

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi kaupunkitalautakunnan vuoden 2021 toinen osavuositarkastus.

Käsittely:

Merkittiin, että apulaiskaupunginjohtaja va. täydensi esitystään seuraavilla tavoilla:

Osavuositarkastuksen sivulle 6 luvun ”14 51 Joukkoliikenne” ensimmäisen kappaleen viimeiseen lauseeseen tehdään seuraava lisäys (lisäys kursiivilla): HSL ennusti toukokuussa Vantaan kuntaosuudeksi 65,7 miljoonaa euroa ja syyskuussa 63,4 miljoonaa euroa.

Osavuositarkastuksen liitteeseen 1 ”Kaupunkitalautakunnan alainen käyttötalouden toteuma” kohtaan ”Joukkoliikenne” muutetaan toimintakulujen ennusteeksi -63 399.

Päätös:

Hyväksyttiin täydennetty esitys.

Liite:

- Osavuositarkastus 2_2021_kaupunkitalautakunta (II)

Täytäntöönpano: Kaupunkiympäristön toimiala / talouspalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 043 826 8687
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

OSAVUOSI- KATSAUS 2/2021

**KAUPUNKITILALAUTAKUNTA
22.9.2021**

SISÄLLYSLUETTELO

KÄYTTÖTALOUS	3
14 30 Kiinteistöt ja tilat	3
Talousarvion toteutuminen 2021	3
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	3
14 32 Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt	4
Talousarvion toteutuminen 2021	4
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	5
14 50 Kadut ja puistot	5
Talousarvion toteutuminen 2021	5
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	5
14 51 Joukkoliikenne.....	6
Talousarvion toteutuminen 2021	6
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	6
14 52 Varikko.....	7
Talousarvion toteutuminen 2021	7
Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset.....	7
INVESTOINNIT	8
91 Rakentaminen.....	8
Uudisrakentaminen	8
Korjausrakentaminen	10
Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt.....	11
93 Julkinen käyttöomaisuus	11
94 Irtain omaisuus.....	12
95 Kiinteä omaisuus.....	12

Liitteet:

Liite 1: Kaupunkitilalautakunnan alainen käyttötalouden toteuma

Liite 2: Kaupunkitilalautakunnan alaisten investointien toteuma

Liite 3: Kaupunkiympäristö, sitovat tavoitteet 2021

Julkaisija: Vantaan kaupunki 09/2021

Kaupunkiympäristö/Yhteiset palvelut

Kansikuva: Kivistö, Alisa Kaukio

KÄYTTÖTALOUS

14 30 Kiinteistöt ja tilat

Talousarvion toteutuminen 2021

Kiinteistöt ja tilat –palvelualueen talousarvion ennustetaan toteutuvan pääosin talousarvion mukaisesti. Maanmyyntivoittojen osalta koko vuoden tavoitteena on budjetoidun mukainen 34 miljoonaa euroa, josta on toteutunut 31.8.2021 mennessä noin 16,75 miljoonaa euroa (49,3 %). Koronapandemian johdosta sekä asunto- että yritystonttien kysynnässä on tavallista enemmän epävarmuustekijöitä, jotka johtuvat yritysten epävarmoista tulevaisuudennäkymistä. Lisäksi kaupungin asuntotonttien tarjonta painottuu tällä hetkellä vahvasti Kivistön keskusta, jossa asuntomarkkinoilla on ennestään paljon tarjontaa sekä omistus- että vuokra-asunnoista. Alueen palveluiden parantuminen, erityisesti Kivistön keskustan palvelukesittymän toteutuminen, luovat paremmat edellytykset myös asuntotonttien kysynnälle tulevaisuudessa. Jotta tontinluovutuksen tuloksiin päästään, on tärkeitä pitää huolta myös asemakaavoituksen resursseista sekä asemakaava-alueiden kunnallistekniikan toteuttamiseen tarvittavista investoinneista, jotka luovat pohjan tontinluovutuksesta saataville tuloille.

Korona-epidemian johdosta suurin osa toimistotyöntekijöistä työskentelee edelleen etätöissä ja toimintakyky on poikkeustilanteessa saatu pidettyä tältä osin edelleen hyvällä tasolla. MATTI-järjestelmän kehittäminen ja erityisesti toimintaan liittyvien tilannekuvien luominen on edistynyt hyvin. MATTI-järjestelmä on myös mahdollistanut epidemia-ajan laajemman etätyön.

Investointimäärärahaa jää käyttämättä osittain edullisten urakkahintojen vuoksi ja toisaalta hankkeiden aikatauluviiveiden takia, mihin ovat vaikuttaneet mm. omat henkilöstöresurssit, tonttipula sekä kaavoitus ja lupakäsittely.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kiinteistöt ja tilat –palvelualue on toiminut vuoden alusta alkaen kolmessa yksikössä, jotka ovat kiinteistönhallinta ja asuminen, mittaus- ja geopalvelut sekä toimitilajohtaminen. Uusi rakenne on edellyttänyt toimintamallien ja prosessien tarkistamista ja uusimista. Vakanssikohtaisia tehtäväkuvia on tarkistettu ensisijaisesti rekrytointien yhteydessä.

Vantaan kiinteistöjohtamisen linjausten sisältöä on tarkistettu ja linjauksia on viimeistelty lausuntokierrosta varten.

Yhdessä Metropolian kanssa järjestetty puurakentamisen koulutusohjelma toteutui suunnitelman mukaisesti sisältäen yhteensä 3 puolen päivän koulutuspäivää sekä yhden täydentävän tilaisuuden. Koulutukseen osallistui yhteensä noin 30 henkilöä toimitilajohtamisesta ja rakennusvalvonnasta. Ohjelmaan sisältyvä puurakentamisen kohdevierailu toteutuu myöhemmin syksyllä. Ympäristöministeriö myönsi harkinnanvaraista valtionavustusta puurakentamisen edistämiseen Elmon uimahallihankkeessa kolmannella hakukierroksella.

Kuntien sisäilmaverkoston toimintaan kuuluvana sisäilmatiimi järjesti ensimmäisen työpajan ajankohtaisista teemoista kesäkuussa. Verkossa järjestettyyn tilaisuuteen osallistui noin 100 eri kuntien edustajaa. Syksyn työpajojen valmistelu aloitettiin.

Projekteista esimerkiksi Kivistön palvelukeskuksen rakentaminen on edennyt vahvasti. Kielotie 13:n toimistotalon suunnittelu etenee rakennuslupavaiheeseen ja tavoitteena on rakentamisen aloittaminen 2022 keväällä. Tikkurilan väritehtaan alueen kilpailua valmistellaan sisäisenä poikkihallinnollisena yhteistyönä yhdessä Tikkurila Oyj:n kanssa. Lisäksi mm. Ilmailumuseon hanketta ja Myyrmäen keskustan projekteja on edistetty sekä Aviapoliksen Markkatien kilpailutuksen alueen asemakaava etenee lautakuntakäsittelyyn.

14 32 Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköt

Talousarvion toteutuminen 2021

Nettobudjetoinnissa olevan kiinteistöt ja tilat neton toimintakatteen vuoden 2021 ennusteen mukainen ylitys on yli 17 miljoonaa euroa. Toimintakulut ovat kasvaneet vuoden 2020 toiseen vuosikolmannekseen verrattuna noin 3,8 miljoonalla eurolla. Vuoden 2021 ennusteen mukaan käyttösuunnitelman menot ovat kuitenkin alittumassa selvästi. Toisen vuosikolmanneksen toimintatuotoista ovat ylittäneet vuoden 2020 vastaavan ajankohdan toimintatuotot 19,1 miljoonalla eurolla. Vuoden 2021 ennusteen mukaan toimintatuotot tulevat ylittämään käyttösuunnitelman noin 13 miljoonalla eurolla, mihin vaikuttavaa lähinnä VAV:lle myytyjen hoivarakennusten myyntivoitot.

Keskeisimmistä menoista toimitilojen ulkoiset vuokrat ja vastikkeet ovat kasvaneet vuoden 2020 vastaavaan ajankohtaan verrattuna noin 3,1 miljoonalla eurolla. Koko

vuoden 2021 ennusteen mukaan toimitilojen vuokra- ja vastikemenot näyttävät ylittyvän noin 400 000 euroa, johon vaikuttavat lähinnä VAV:lle myytyjen ja takaisin vuokrattujen hoivarakennusten vuokrat.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Kiinteistöt ja tilat –palvelualueen kiinteistönhallinta ja asuminen yksikön nettovastuualueiden integroiminen toiminnallisesti yhteen perustettuun uuteen yksikköön.

14 50 Kadut ja puistot

Talousarvion toteutuminen 2021

Katujen ja puistojen palvelualueen budjetoiduista tuloista on saatu noin 75 % eli 13,4 milj. euroa. Merkittävimmät tulot on saatu, kuten yleensä, maankäyttöä koskevista sopimuksista (6,3 milj. euroa) ja maanlajityksen maksutuloina (3,6 milj. euroa).

Kuluja on kertynyt ennakoitua enemmän mm. runsaslumisen alkutalven takia. Tällä hetkellä toteuma on noin 75 % budjetoidusta eli noin 15,5 milj. euroa. Kuluvan vuoden budjetin arvioidaan ylittyvän noin 2 milj. eurolla, mutta ennuste täsmentyy syksyn aikana.

MEK-rahoituksella on toteutettu Koivutorin sekä Mikkolan ja Länsimäen koulupihojen kunnostustoimia. Kuluvan vuoden aikana on toteutettu osallistuvaa budjetointia Havukosken, Länsimäen ja Mikkolan alueilla, missä asukkaat saivat ideoida ja äänestää 50 000 euron käytöstä aluetta kohti. Eniten ääniä saaneet ehdotukset toteutetaan vuonna 2022. MEK-investointeihin on käytetty lähes 28 000 euroa ja käyttötalouden määrärajoja noin 43 500 euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Parhaillaan käynnissä olevassa MATTI-jatkokehitysprojektissa parannellaan sekä järjestelmää että prosesseja. Kehitystyöllä varmistetaan, että tiedon hallinta, työn laatu, tehokkuus ja vuorovaikutus paranevat entisestään. Alkuvuodesta jatkokehitysprojektiin sisältyi hankeyhteistyön käyttäjähallinta. Toteutustyö on valmistunut ja otettu käyttöön projektiyhteistyössä ulkoisten käyttäjien kanssa.

Ratikan projektinhallintaan etsitään helpottavia toimintoja yhdessä toimittajan kanssa esimerkiksi M-filesiin lisättävien ominaisuuksien ja Gantt-kaavion avulla. Muutokset otetaan käyttöön syksyn aikana.

Suunnittelu- ja rakentamishankkeiden työnkulkuun ollaan tekemässä automaatiota, joka mahdollistaa hankkeiden työnkulkujen muuttumisen automaattisesti prosessin edetessä. Näin varmistetaan, että hanketasoinen tieto on aina ajan tasalla. Parhaillaan valmistellaan SAP-toteumatietojen tuomista Matin tilannekuviin.

Rakentamisen projekteissa on jatkettu Matin hankeyhteistyöalustaan integroidun Trimble Connectin käyttöä, millä varmistetaan tiedonhallinta Suunnittelun ja Rakentamisen välillä. Syksyn aikana edistetään ohjeistusta ja toimintamallia tietomalliaineistojen käsittelyyn ja tallentamiseen M-filesissä ja Trimble Connectissa suunnittelu- ja rakentamisprosessien eri vaiheissa. Lisäksi on kehitetty jo käytössä olevia prosesseja sekä jatkettu Suunnittelun ja Rakentamisen yhteisten rajapintojen prosessien kehittämistä.

Lupien ja valvonnan palveluyksikössä yleisten alueiden lupa- ja valvontatoiminta on päivittäisessä käytössä MATTI-alustalla, joka yksikön toiminnoissa on integroitu Lupapisteeseen kanssa. Mobiilityökalu (Field Maps) on käytössä lupien valvojilla maastotyössä. Luvattoman maankäytön valvontaa on kesän aikana tehostettu.

14 51 Joukkoliikenne

Talousarvion toteutuminen 2021

Pitkittynyt poikkeustilanne kurittaa joukkoliikennettä. Matkustaminen lisääntyi kesäkuukausien aikana, mutta alkuvuoden nousumäärät ja lipputulot ovat noin puolet verrattuna vuoden 2019 tasoon. HSL pyrkii lisäämään joukkoliikenteen suosiota kausilippukampanjalla. HSL sai joukkoliikenteen koronatukea 69,26 miljoonaa euroa. Tuki ei kata laskeneita lipputuloja. Vantaan arvioitu osuus tuesta on noin 10 miljoonaa euroa. HSL ennusti toukokuussa Vantaan kuntaosuudeksi 65,7 miljoonaa euroa ja syyskuussa 63,4 miljoonaa euroa.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Hakunilan bussivarikko siirtyi Ojankoon elokuussa 2021 ja sen myötä otettiin käyttöön Lahdenväylän linjastosuunnitelman mukainen linjasto. Tällöin aloitti myös runkolinja 570 (Mellunmäki – Tikkurila – Lentoasema). Hämeenlinnanväylän ja Vihdintien sekä Tuusulanväylän linjastosuunnitelmien ratkaisuihin siirrytään elokuussa 2022. Näiden suunnitelmien myötä Vantaalla aloittaa kolme uutta runkolinjaa: 300 (Elielinaukio – Vihdintie – Pähkinärinne – Myyrmäki), 400 (Elielinaukio – Hämeenlinnanväylä – Myyrmäki – Martinlaakso – Vantaankoski) ja

600 (Rautatientori – Kartanonkoski – Lentoasema). Runkolinjojen liikennevaloetusjärjestelyjä, bussipysäkkejä ja muuta infraa kehitetään vuosien 2021 - 2022 aikana. Kivistön bussiterminaalin rakennussuunnittelu on käynnissä ja sinne on suunnitteilla myös sähköbussien latausjärjestelmää, joka toteutetaan, mikäli valittu liikennöitsijä tarvitsee terminaalilatausta.

Joukkoliikenteen sukupuolitietoinen budjetointi -pilottiprojekti on jatkunut tutustumalla HSL:n uuden asiakastietojärjestelmän tuottamaan tietoon. Järjestelmästä on alustavien tietojen mukaan mahdollista saada tietoon aluksi HSL-sovelluksen kautta kausilippuja ostaneiden henkilöiden sukupuoli, ikä ja asuinalue. Tietoa koostamalla on todennäköisesti mahdollista luoda mittareita joukkoliikenteen käytöstä sukupuolittain sekä löytää keinoja, miten joukkoliikenne voisi palvella vantaalaisten liikkumistarpeita. Järjestelmän raportointiominaisuuden käyttöönotto on viivästynyt ja raportointiominaisuus saataneen käyttöön vuoden loppuun mennessä.

14 52 Varikko

Talousarvion toteutuminen 2021

Varikon menot ovat ylittäneet budjetin. Runsaslumisesta talvesta johtuen kunnossapitokaluston käyttöaste oli alkuvuonna korkea, mikä lisäsi kaluston polttoainekuluja sekä huolto- ja korjauskustannuksia. Myös polttonesteiden hinnan nousu on lisännyt polttoainekustannuksia.

Toisena syynä on rahoitusyhtiön vaihtuminen vuoden vaihteessa. Kuntarahoitus ei jatka päättyviä sopimuksia, joten varikko on joutunut lunastamaan niitä koskevat ajoneuvot uusien vastaavien poikkeuksellisten pitkien toimitusaikojen takia.

Sitovaan nettotavoitteisen uskotaan kuitenkin päästävän syksyn aikana, kun uusien ajoneuvojen saavuttua voidaan myydä Kuntarahoitukselta lunastettua kalustoa. Lisäksi lisätään oman työn osuutta korjaamalla.

Toiminnan kehittäminen ja keskeiset muutokset

Uusi kalustonhallintajärjestelmä Topil otettiin käyttöön vuoden alussa ja sitä jatkokehitetään loppuvuoden aikana mm. Traficomien integraatiolla, mikä helpottaa ja nopeuttaa ajoneuvojen hallinnointia.

Laki ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuus-vaatimuksista tuli voimaan 2.8.2021. Se velvoittaa kuntia ja valtiota hankkimaan tietyn osuuden vähä- ja nollapäästöisiä ajoneuvoja, kun ne tekevät uusia hankintoja. Syksyn aikana otetaan käyttöön CVW-työkalu (Clean Vehicle Wizard), jolla pystytään seuraamaan lain vaatimusten toteutumista kaupungin omien ajoneuvojen sekä kuljetuspalveluiden hankinnoissa.

Huoltoleasingautojen sekä paketti- ja kevytkuorma-autojen puitesopimukset on kilpailutettu, ja uudet sopimukset saadaan voimaan alkusyksyn aikana.

INVESTOINNIT

91 Rakentaminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 16.11.2020 vuoden 2021 talousarviokäsittelyssään toimitilainvestointeihin 74 390 te:n määrärahan. Tilanteessa 31.8.2021 investointimäärärahaa oli käytetty yhteensä n. 24,3 Me (33 %).

Vuoden 2021 toimitilainvestointien ennustetaan toteutuvan noin 62 Me:n kustannuksin eli alittavan hyväksytyt määrärahat n. 12,4 Me.

Uudisrakentaminen

Uudisrakennusten 2021 investointikustannusten ennustetaan alittavan määrärahat n. 9 Me. Alitus johtuu useamman 2021 hankealoituksen siirtymisestä myöhempään sekä joidenkin toteutusvaiheessa olevien hankkeiden tavoitebudjetin alittavista urakkatarjouksista. Hankkeiden aikatauluviiveitä aiheuttaa erityisesti toimitilajohtamisen henkilöstöresurssivaje sekä rakentamiskelpoisten toimitilatonttien pula.

Toimitilajohtamisen projektipäällikkötilanne kärjistyi siten, että heinäkuussa oli täytetty 50 % kyseisistä vakansseista. Ensimmäinen ulkoinen haku ei tuonut toivottua tulosta ja avointen paikkojen hakuaikaa jatkettiin elokuulle. Mikäli kaikkia rakennuttamisen vakansseja ei saada täytettyä, puuttuu useasta loppuvuonna ja 2022 alkavaksi suunnitelluista hankkeista tilaajan projektipäällikkö, mikä siirtää hankkeiden toteutusta. Tällaisia hankkeita on mm. Jokiniemen koulujen korjaukset ja laajennus, Latupuiston, Korson sekä Ruusupuun päiväkodit.

Toisella osavuosisikatsausjaksolla (5-8/2021) valmistuivat Tiedonjyvän päiväkotit Jokiniemen ala-astekoulun yhteyteen, Maatutkimuksen Koisojen tukikohta sekä

vuokratilahankkeet Kaivokselan ja Tikkurilan paviljonkikoulut. Lisäksi valmistui Koivukylän aseman läheisyyteen bussikuljettajien WC-tila.

Rakennusvaiheessa olivat Leppäkorven koulun laajennus sekä Länsimäen, Koivukylän I ja Lauhatien päiväkodit. Jokiniemen ala-astekoulun laajennushanke kilpailutettiin ja hanke pyritään aloittamaan alkusyksystä 2021 edellyttäen projektipäällikkötilanteen parantumista.

Suunnitteluvaiheessa olivat Kelokuusen, Korson ja Patotien päiväkodit sekä Elmon uimahalli.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia uudiskohteita: Hakunilan urheilupuiston huoltorakennus, Mårtensdals bildingsrum laajennustyö, Vuorikumpu hoivatilojen laajennus, Vapaalan korvaava päiväkotipaviljonki, Vaskivuoren lukion laajennus sekä Hämeenkylässä/Pähkinärinteessä päiväkotit.

Tarkastelujaksolla esiselvitysvaiheessa olivat Kaso -toimialalle Tikkurilan päiväkotiverkkoselvitys, esiselvitykset Tikkurilan ja Lounais-Vantaan kouluverkosta sekä esiselvitys vammaisopetuksen sijoittumisesta kouluverkkoon. Sote -toimialalle oli työohjelmassa esiselvitykset suunterveydenhuollon ja perhepalveluiden palveluverkosta. Lisäksi ohjelmassa oli Kaku –toimialalle tehtävä Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon esiselvitys. Ajanjaksolla valmistui Aviapoliksen kouluverkkoselvitys.

Konserniyhtiöiden uudishankkeita kaupungin toimitiloiksi ei valmistunut tarkastelujaksolla.

VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeista Tikkurilan Kielotie 13 hybridirakennus -hanke (KVR-urakka) ja Jokiuoman päiväkotit olivat suunnitteluvaiheessa. Hankevalmisteluvaiheessa olivat Varia Vehkala, Varia Hiekkaharju laajennus- ja peruskorjaustyöt sekä Tikkurilan toisen asteen kampuksen lukion ja Varian tilat.

VAV:n kohteista Koisoniittyhanke Koivuhaassa oli suunnitteluvaiheessa ja Tikkurilan vanhustenkeskus hankevalmisteluvaiheessa.

Rahastohankkeista Aviapolis X-hanke oli rakennusvaiheessa ja Leinelän asukastupahankkeen KVR-kilpailutus rakennuttamisen valmistelussa.

Kaupunkikonsernin ulkopuolisista vuokrahankkeista TS/HS – vaiheessa olivat toimintakeskus kehitysvammaisille, pelastuslaitoksen valmiusasemat, aikuisten perusopetuksen tilatarpeet sekä Tikkurilan hyvinvointikeskus. Myyrmäen aikuisopistolle ja musiikkiopistolle tarvittavien väistötilojen tarveselvitysvaihe keskeytyi keväällä ja viivästyy alueen kaavoituksen viiveestä johtuen.

Vuokrakohteena toteutettavan Ruusupuun päiväkodin KVR-toteuttaja on kilpailutettu, mutta hankkeen aloitus viivästyy alueen infrarakentamista viivästyttävän kaavavalituksen takia. Mikäli kaavavalitus hyväksytään ei päiväkodin rakentamiselle ole edellytyksiä. Kivistön palvelukeskittymä oli edennyt rakennusvaiheeseen.

Korjausrakentaminen

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahavarauksen n. 2,8 Me. Arvioitu alitus syntyy pääosin hankkeiden aikatauluviiveistä, mitkä johtuvat mm. koulu- ja päiväkotikorjausten väistötilojen puutteesta. Hankkeiden ajoitusta on pyritty aikatauluttamaan olemassa olevien väistötilojen ajallisen käytettävyyden mukaan. Uudisrakentamisosassa todettu rakennuttamisen projektipäällikkötilanne siirtänee tulevien kohteiden aloittamista kuten Jokiniemen koulujen korjausten, Leppäkorven puukoulun ja Vernissan peruskorjausten osalta.

Tarkastelujaksolla suurimmista hankkeista valmistuivat Lasten ja nuorten kulttuurikeskus Orvokin peruskorjaus ja Hakunilan uimahallin ison altaan korjaustyöt.

Rakennusvaiheessa olivat Leppäkorven koulun muutos- ja korjaustyöt, Kilterin koulun peruskorjaus, Lehtikuusen koulun julkisivujen kunnostus, Itä-Hakkilan koulun asuntolan muutostyöt, Kaivokselan koulun osakorjaustyöt, Simonkallion koulun osakorjaustyöt, entisen Variston koulurakennuksen muutostyöt päiväkotien väistötiloiksi, Lummepolun päiväkodin osittainen korjaustyö, Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt. Jokiniemen ala-astekoulun muutos- ja korjaustyöt aloitetaan syyskuussa 2021 mikäli projektipäällikkötilanne helpottuu.

Suunnitteluvaiheessa olivat Leppäkorven puukoulun peruskorjaustyöt, Kulttuuritehdas Vernissan peruskorjaus sekä Mikkolan koulujen Vega ja Lyyra korjaus- ja muutostyöt.

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa oli seuraavia hankkeita:

Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt, Mårtensdals bildingsrum muutos ja korjaustyöt, Vierumäen koulun tilamuutokset, Jokivarren koulun muutos- ja korjaustyöt sekä Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus.

Sisäilmaongelmien korjaustyöt jatkuivat monessa toimitilassa niihin suunniteltujen korjaustarpeiden mukaisesti ja resurssien sallimalla tavalla. Sisäilmakorjausten arvioidaan tässä vaiheessa vuotta toteutuvan budjetoidun 5,0 Me määrärahojen puitteissa. Merkittävimmät sisäilmakorjauskohteet ovat Sotungin, Kivimäen, Päiväkummun, Varia Koivukylän, Rekolan ja Vaskivuoren koulut ja Lehdokin päiväkot.

Energiansäästö Hankkeina toteutusvaiheessa ovat lämmitysjärjestelmien muutoksia Vierumäen koulussa, Ilvespuiston ja Kimaran päiväkodeissa sekä led-valaistukseen siirtymisiä Lehtikuusen, Itä-Hakkilan ja Hiekkaharjun kouluissa.

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustyöt

Vuokra- ja osaketilojen muutostöiden kustannusten ennustetaan alittavan määrärahat n. 0,5 Me. Alitus johtuu mm. Pähkinärinteen päiväkodin korjaustöiden siirtymisestä edelleen seuraavalle vuodelle.

VTK Kiinteistöt Oy:n toimesta valmistui vuokravaikutteisesti henkilöstöhallinnon korvaavien toimitilojen muutostyöt osoitteessa Kielotie 14. Taidetalo Pessin muutostyöt valmistuivat osin vuokravaikutteisesti ja osin VO-määrärahoin.

Sisäilmakorjausten arvioidaan toteutuvan 0,2 Me budjetin mukaisesti.

93 Julkinen käyttöomaisuus

Infran rakennustyöt ovat toisen vuosikolmanneksen aikana edenneet pääosin työohjelman mukaisesti. Talousarvion mukaisista määrärahoista on käytetty noin puolet.

Merkittävimpiä käynnissä olevia liikennealueiden hankkeita ovat Kivistön kirkon korttelin ja Vehkalan alueen kunnallistekniikan rakentaminen, Vantaankoskentie ja Leppäkorventien kevyen liikenteen väylän rakentaminen. Luhtitien rakentaminen on alkamassa. Ympäristörakentamisen merkittävimpiä kohteita ovat Tikkurilan Jokirannan puistot ja Ankkapuiston 3. vaihe. Urheilualueista merkittävin on Myyrmäen urheilupuiston 3. vaihe sekä Hakunilan yu-kentän perusparantaminen.

Yhteishankkeissa Kehä III parantaminen etenee alkuperäistä suunnitelmaa nopeammin. Tämän vuoksi määrärahat ylitetään 4 milj. eurolla.

Vantaan ratikan suunnittelu on edistynyt katusuunnittelun, asemakaavoituksen ja kaavarunkotyön osalta, määrärahoista on käytetty noin 30 %. Katusuunnittelu on edennyt ratikkareitin länsi- ja itäosilla, ja Tikkurilan keskustan alueen ja tunnelin suunnittelusta on tehty hankintapäätös. Katusuunnittelun ohella etenevät ratasähkö-, liikennevalo- ja teknisten järjestelmien suunnittelu. Varikon alustava hankesuunnitelma on teetetty yhdessä HKL:n kanssa asemakaavan pohjaksi, ja se on valmistumassa vaikutustenarviointieineen.

Kaupunkien välistä yhteistyötä on tiivistetty erityisesti Helsingin ja Vantaan välillä liittyen ratikan reitin päätteeseen Mellunmäessä. Suunnitteluyhteistyötä tehdään aktiivisesti myös mm. HKL:n, HSL:n, ELY-keskuksen, Väyläviraston ja Finavian kanssa. Seudullisen kaupunkiraideliikenneyhtiön perustaminen on päätöksenteossa ensin Helsingissä, ja sitten Vantaalla. Ratikan asemakaavojen ja katusuunnitelmien vuorovaikutusprosessi on muodostettu. Ratikan suunnitelmista on avattu kaikille avoin tarinakartta, josta voi tarkastella oman alueensa suunnitelmia, kun ne tulevat nähtäville. Valtiolta tukea ratikan suunnitteluun saadaan MAL-sopimuksen kautta 30 % suunnittelukustannuksista. Vuoden 2020 kustannusten avustushakemus on valtion hyväksymä, ja vuoden 2021 hakemusta valmistellaan.

94 Irtain omaisuus

Kaupunkitilalautakunnan alaiselle toiminnalle on budjetoitu n. 1,5 milj. euroa vuodelle 2021. Kustannuksia on toteutunut n. 0,3 milj. euroa elokuun loppuun mennessä. Irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelma toteutunee talousarvion mukaisesti, mutta koronaviruksesta aiheutuvat tuotantokatkokset viivästyttävät mm. ajoneuvotoimituksia. Vaadittujen toimitusaikojen toteutuminen on tällä hetkellä epävarmaa.

95 Kiinteä omaisuus

Kiinteää omaisuutta on hankittu noin 2,3 M€:lla noin 86 ha alueilta, jotka tukevat kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista ja yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Alueet ovat yleiskaavan mukaisia asuin-, työpaikka-, viher-, maatalous- ja katualueita. Hankinnat ovat toteutuneet valtaosin vapaaehtoisin kaupoin. Etuosto-oikeutta on käytetty yhden kerran 2021 alkuvuoden aikana. Useita maanhankintaneuvotteluja on vireillä.

Tontinluovutuksen valmistelun osalta Tuupakan 4 ha teollisuustontin esirakentaminen on valmistumassa. Vantaankosken koulun purkaminen on saatu alkuvuonna päätökseen ja alueen asemakaavamuutos on vireillä. Petikon golfpuiston ympäristöluvan mukaiset toimet on tehty.

KAUPUNKITILALAUTAKUNNAN ALAISEN KÄYTTÖTALouden TOTEUMA 1.1.-31.8.2021

	1.000 EUR	Tilinpäätös 2020	Talousarvio yht. 2021	Kum. Tot. 1-08 / 2021	Kum. Tot. %	Ennuste
TILA yhteensä ilman HSY	TOIMINTATUOTOT	283 002	281 760	194 542	69	295 373
	TOIMINTAKULUT	-219 069	-232 124	-146 972	63	-234 943
	TOIMINTAKATE	63 933	49 636	47 570	96	60 431
Kaupunkitilalautakunta	TOIMINTAKULUT	-38	-65	-25	39	-65
	TOIMINTAKATE	-38	-65	-25	39	-65
Kadut ja puistot ilman HSY	TOIMINTATUOTOT	32 654	17 955	13 511	75	17 955
	TOIMINTAKULUT	-34 867	-34 400	-23 019	67	-36 400
	TOIMINTAKATE	-2 213	-16 445	-9 508	58	-18 445
Joukkoliikenne	TOIMINTATUOTOT	12 712	12 700	8 484	67	12 700
	TOIMINTAKULUT	-58 703	-59 199	-37 330	63	-63 399
	TOIMINTAKATE	-45 991	-46 499	-28 846	62	-50 699
Kiinteistöt ja tilat	TOIMINTATUOTOT	39 914	42 596	22 419	53	42 596
	TOIMINTAKULUT	-25 110	-24 953	-17 756	71	-25 403
	TOIMINTAKATE	14 804	17 643	4 663	26	17 193
Kiinteistöt ja tilat nettobudjetoidu	TOIMINTATUOTOT	190 844	202 267	145 437	72	215 323
	TOIMINTAKULUT	-95 238	-108 170	-64 778	60	-103 691
	TOIMINTAKATE	95 606	94 097	80 659	86	111 632
Varikko nettobudjetoidu	TOIMINTATUOTOT	6 878	6 242	4 692	75	6 800
	TOIMINTAKULUT	-5 113	-5 339	-4 064	76	-5 985
	TOIMINTAKATE	1 765	903	628	69	815

KAUPUNKITILALAUTAKUNNAN ALAISTEN INVESTOINTIMENOJEN TOTEUMA 1.1.-31.8.2021

	1.000 EUR	Tilinpäätös 2020	Talousarvio yht. 2021	Kum tot. 1-08 / 2021	Kum. Tot. %	Ennuste
Rakentaminen yhteensä	Investointimenot	-66 569	-74 390	-24 268	33	-62 000
Uudisrakennukset	Investointimenot	-34 618	-35 050	-10 009	29	-26 000
Peruskorjaukset	Investointimenot	-31 603	-36 320	-13 879	38	-33 500
Vuokra- ja osaketilojen muutostyö	Investointimenot	-347	-3 020	-380	13	-2 500
Julkinen käyttöomaisuus yhteensä	Investointimenot	-42 350	-40 000	-23 961	60	-44 000
Julkinen käyttöomaisuus ilman Ratikkaa	Investointimenot	-41 659	-34 000	-21 778	64	-38 000
Liikennealueet	Investointimenot	-30 563	-22 220	-12 644	57	-22 220
Urheilualueet	Investointimenot	-4 922	-3 395	-2 761	81	-3 395
Virkistysalueet	Investointimenot	-150	-1 140	-267	23	-1 140
Ympäristörakentaminen	Investointimenot	-3 840	-4 245	-2 519	59	-4 245
Yhteishankkeet	Investointimenot	-2 185	-3 000	-3 588	120	-7 000
Vantaan Ratikka	Investointimenot	-690	-6 000	-2 183	36	-6 000
Kaupunkiympäristön irtain omaisuus	Investointimenot	-1 373	-1 497	-271	18	-1 497
Kiinteä omaisuus yhteensä	Investointimenot	-14 500	-10 000	-3 980	40	-10 000
Kiinteän omaisuuden osto	Investointimenot	-12 247	-7 000	-2 319	33	-7 000
Maa-alueiden kunnostus	Investointimenot	-2 253	-3 000	-1 661	55	-3 000

Kaupunkiympäristö

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite vuodelle 2021	Mittari	Lähtötaso v:n 2019 loppu	Tavoitetaso 2021	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.8.2021	Mittarien tilanne 1.1. - 31.8.2021	Tavoitteen toteutumisarvio	Tila
Turvaamme talouden tasapainon								
Strateginen tavoite 1. Turvaamme talouden tasapainon								
1.3 Kaupunki saa maanmyyntivoittoja ja sopimuskorvauksia yhteensä 44 miljoonaa euroa	Maanmyyntivoitot ja sopimuskorvaukset	Maanmyyntivoitot: 16,3 milj. euroa Sopimuskorvausten määrä: Kyseisenä seurantavuonna tuloutettujen sopimusten summa. Vuonna 2019 summa oli 27,4 milj. euroa.	44 milj. euroa	Kato akj. va	Maanmyyntivoittoja on saatu noin 16,75 milj. euroa. Sopimuskorvauksia on saatu noin 6,25 milj. euroa. Tonttien myyntiin liittyy useita epävarmuustekijöitä kysynnän osalta. Tonttikauppoja valmistellaan aktiivisesti loppuvuodelle.	Noin 23 milj. euroa (tilanne 31.8.2021)	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain
1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle	Kaupungin maaomaisuus uudiskaavoituksessa (vahvistuneet kaavat)	72 %	50 %	Kato akj. va	Valtuusto on hyväksynyt mm. Pähkinänsärkijän, Saagatien, Aviapolis eteläisen ja Kielotie 13 asemakaavan muutokset.	40 %	Tavoite toteutunee täysin.	Toteutuu täysin
Tiivistämme kaupunkia lähiluontoa vaalien								
Strateginen tavoite 4. Vahvistamme resurssiinsaasti nykyistä kaupunkirakennetta								
4.1 Vantaa on hiilineutraali kaupunki v. 2030	Kasvihuonekaasut vähenevät.	Kokonaispäästöt 982 (1000 t CO ₂ -ekv) ja asukaskohtaiset 4,2 (t CO ₂ -ekv).	Kokonais- ja asukaskohtaiset päästöt vähenevät 7 % jolloin	Kato akj. va	Resurssiisauden tiekartan toimialojen toteutussuunnitelmien toimeenpano etenee	HSY:n tiedot pks-päästöistä vuonna 2020 valmistuneet toukokuussa:	Tavoite toteutunee täysin.	Toteutuu täysin

		Kokonaispäästöt vähentyneet 9 % ja asukaskohtaiset 11% (muutostavoite 2018-2019 oli -7 %)	pysytään tarvittavalla muutosuralla, kun tavoitteena hiilineutraali Vantaa 2030)		ilmastotavoitteiden osalta.	Vantaalla kokonaispäästöt 883 (1000 t CO2-ekv) ja asukaskohtaiset 3,7 (t CO2-ekv). Kokonaispäästöt vähentyneet 10 % ja asukaskohtaiset 11 % (muutostavoite 2019-2020 oli -7%).		
4.2 Kestävät liikkumismuodot kasvavat	Joukkoliikenteen matkustajamäärät lisääntyvät ja pyöräilijöiden määrä nousee.	Joukkoliikenteessä 138 656 nousua arkivuorokaudessa ja pyöräilyindeksi = 1039	Joukkoliikenteen lisääntyminen 3 % ja pyöräilijöiden määrässä 4 % kasvu	Kato akj. va	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen. Runkolinjojen 30, 300, 400, 520 ja 530 toimenpiteitä toteutetaan. Runkolinja 570 aloitti elokuussa 2021 liikennöinnin Ojangan varikolta. Linjan 560 sähkölataus toteutettu. Runkolinjan 300:aa varten tarvittava Luhtitie etenee aikataulussa.	Joukkoliikenteen ja pyöräilyn kehitystä ei voi luotettavasti raportoida kesken vuotta. Koronan vuoksi joukkoliikenteen nousijamäärä tulee jäämään paljon tavoitteesta. Lopullinen arviointi tehdään vuoden lopussa, mutta tässä vaiheessa jo on selvää, että tavoite ei tule koronatilanteen takia toteutumaan.	Arviointi tehdään vuoden lopussa.	Ei tietoa ☐
4.3 Vantaan ratikkakaupungin suunnittelu etenee	Ratikan toteutuspäätöksen 2023 edellyttämien suunnitelmien valmistuminen	Vantaan ratikan yleissuunnitelma valmis ja hyväksytty	Kaavarunkoluonnos valmis, katusuunnitelmista 40 % valmiina	Kato akj. va	Asemakaavoituksen ja katusuunnittelun edistäminen, kaavarungon lähtökohtien ja tavoitteiden määrittely.	Kaavarunkoluonnoksen valmistelu käynnissä: valmistuneet nähtäville asetettavaksi vasta tammikuussa. Ensimmäiset katusuunnitelmien	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain ☐

						luonnokset valmistumassa, katusuunnitelmista valmistuu noin 30 %. Osalla ratikkareitistä tehtiin muun liikenteen sujuvuutta parantavia muutoksia suunnitelmiin, minkä johdosta nämä katusuunnitelmat valmistuvat vuoden 2022 puolella.		
Strateginen tavoite 5. Hyödynnäme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet								
5.2 Vanhojen keskustojen ja lähiöiden kehittäminen edistyy	Kaupunkiympäristön toimiala määrittelee kaikille suuralueille omat kehittämistavoitteet ja avainhankkeet.	Ei kokonaisvaltaista suunnitelmaa	Suuralueiden kehittämistavoitteet ja avainhankkeet on määritelty.	Kato akj. va	Suuralueiden avainhankkeet on määritelty.	Suuralueiden avainhankkeet on määritelty.	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain
Strateginen tavoite 6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukyisiä								
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat	Asuntotuotanto asuntoa/vuosi sekä asemakaavatuotanto asunto-k-m ² /vuosi	Uusia asuntoja asuinrakennuksiin 5 014 kpl ja asuinrakennusten kerrosalaa 331 220 k-m ² Uutta asuntokerrosalaa asemakaavoitettu 196 841 k-m ² vuodessa	Asuntotuotanto 2 640 asuntoa vuodessa ja asemakaavatuotanto 240 000 k-m ² uutta asuntokerrosalaa vuodessa	Kato akj. va	Valtuusto on hyväksynyt 10 asemakaavaa, joista merkittävimpiä ovat Kielotie 13 Tikkurilassa (kaupungin uusi toimitalo, liiketilaa ja asumista), Pähkinänsärkijä Hämeenkylässä, Aviapolis eteläinen ja Grand Wing Aviapoliksessa sekä Saagatie Hakunilassa.	Elokuun loppuun mennessä hyväksytyissä asemakaavoissa on uutta asuntokerrosalaa yhteensä noin 40 000 k-m ² , ja ennuste vuoden loppuun mennessä on noin 200 000 k-m ²	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutuu osittain

						Uusia asuntoja on valmistunut 1896 kpl 31.8.2021 mennessä.		
6.2 Valmistuvien pientalojen määrä	Valmistuvien pientalojen määrä	364 (1:n ja 2:n asunnon pientaloja)	Pientaloasuntoja 400 kpl /vuosi Kaupunki tekee vuoden 2021 aikana toimintasuunnitelman pientalotuotannon lisäämiseksi.	Kato akj. va	Pientaloprojektin valmistelu on käynnissä. Luonnos viedään lokakuussa kh:n iltakouluun. Työ valmistunee vasta ensi vuoden alussa, koska strategian sisältö vaikuttaa työn linjauksiin.	Pientaloasuntoja on valmistunut 275 kpl. Vuonna 2021 on aloitettu 192 pientalohuoneiston rakennustyöt, joista osa valmistuu vuoden 2021 kuluessa.	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutu osittain
Edistämme asukkaiden hyvinvointia								
Strateginen tavoite 15. Kaupungin tilojen sisäilmatilanne paranee								
15.1 Toimitilat ovat teknisesti kunnossa ja sisäilmaolosuhteet ovat vaatimusten mukaisia	Kohdekohtainen kuntotarkastus ja olosuhdemittaukset sekä tarpeellisia käyttäjäkyselyitä	Kuntotarkastusten perusteella useissa kohteissa ollut korjattavaa ja olosuhdemittauksia kokeiltu 15 kohteessa.	Välitavoitteena 20 % kouluista ja päiväkodeista on tutkitusti teknisesti kunnossa, eikä olosuhteissa ole oleellisia puutteita ja sisäilmaoireilu vähenee.	Kato akj. va	Sisäilmaselvityksin ja tutkimuksin korjaustarpeet selvitetty yhteensä noin 100 kohteessa. Näistä noin 50 % on korjattu tai korjauksia toteutetaan vaiheittain. Sisäilmaoireilun väheneminen on todettu sisäilmakyselyllä 12:ssa kohteessa ja tämän vuoden korjausten osalta arviointi on kesken. Korjausten vaikuttavuutta seurataan myös kohdekohtaisilla palaute- ja olosuhdeseurantajärjestelmillä.	Kesällä toteutettiin suurehkoja sisäilmakorjauksia kahdeksaan kouluun. Teknisen kunnan osoittaminen ei välttämättä onnistu tavoitteen mukaisessa laajuudessa.	Tavoite toteutunee osittain.	Toteutu osittain

Johdamme uudistuen ja osallistuen

Strateginen tavoite 19. Johtaminen uudistuu muutoksissa

19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee	Toimitalo on valmis vuonna 2024.	Monitiloimistorakennuksen toteutuskilpailun alustava hankekuvaus ja kilpailuohjelma on hyväksytty. Kielotie 13 asemakaavamuutosehdotus on hyväksytty kaupunginhallituksessa 26.8.2019 asetettavaksi nähtäville.	Uuden toimitalon urakoitsija on valittu ja toimitalon rakennussuunnittelu on käynnissä. Asemakaavamuutoks on hyväksytty.	Kato akj. va	Uuden toimitalon urakoitsijaksi on valittu Lehto Tilat Oy. Asemakaavamuutos on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 25.1.2021 ja se on tullut voimaan 31.3.2021. Hankkeen urakkasopimukset on allekirjoitettu. Rakennuslupasuunnittelu on käynnissä.	Urakoitsija on valittu. Asemakaavamuutos on hyväksytty. Rakennussuunnittelu on käynnissä.	Tavoite toteutunee täysin.	Toteutuu täysin
---------------------------------------	----------------------------------	---	--	--------------	--	---	----------------------------	--

12 § **Kaupunkiympäristön toimialan selvitys Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2020 / kaupunkitilalautakunta / HW**

VD/8861/00.03.00.00/2021
HW/JH

Tarkastuslautakunta laatii vuosittain kaupunginvaltuustolle tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä luovutettavan arviointikertomuksen, jossa arvioidaan ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Esitetään annettavaksi kaupunginhallitukselle liitteen mukainen selvitys arviointikertomukseen 2020.

Tarkastuslautakunnan laatima Vantaan kaupungin arviointikertomus vuodelta 2020 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuuston kokouksessa 10.5.2021 § 8 ja se lähetettiin kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus päätti 24.5.2021 § 8 lähettää valtuuston päätöksen ao. toimialoille toimenpiteitä varten.

Toimialoja ja eräitä palvelualueita pyydetään antamaan selvityksensä arviointikertomuksen tiivistelmäkohdista. Kaupunkiympäristön toimialan tiivistelmäkohdat ovat kohdat: 14, sekä luku 4, sekä soveltuvien osin tiivistelmäkohta 1 sekä luvut 1.1.1. ja vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen ja 1.1.2.

Kaupunkiympäristön toimiala on valmistellut kokonaislausunnon kaupunkitasoisessa arviointikertomuksessa toimialaa koskevista kohdista. Toimialan lautakunnat antavat osaltaan selvityksensä toimialan kokonaislausunnon pohjalta.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 12

Apulaiskaupunginjohtajan va. esitys:

Päätetään kaupunkitilalautakunnan osalta antaa kaupunginhallitukselle liitteen mukainen selvitys arviointikertomukseen 2020.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkitilalautakunnan jäsen Emmi Pajunen ja kaupunkitilalautakunnan jäsen Jussi Vähäkangas poistuivat yhteisöjääviyden vuoksi kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

-Kaupunkiympäristön toimialan selvitys kaupunginhallitukselle Vantaan kaupungin arviointikertomukseen 2020.

-Vantaan kaupungin arviointikertomus 2020

Täytäntöönpano: Kaupunginjohtajan toimiala / talousohjaus

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

talous- ja hallintojohtaja Jonna Hohti, puh. 044 549 7991
([etunimi.sukunimi\[at\]vantaa.fi](mailto:etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi))

ARVIOINTIKERTOMUS 2020 KAUPUNKIYMPÄRISTÖN TOIMIALAN VASTAUKSET

Alla on esitelty toimialan vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen. Tarkastuslautakunnan huomiot ovat nähtävissä liitteestä Arviointikertomus 2020.

1.1.1 Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen

1.1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita

1.3 Kaupunki saa myyntivoittoja vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa

Kaupunki onnistui vuoden 2020 maanmyynneissä huolimatta Covid-19 –pandemian aiheuttamista äkillisistä kysyntämuutoksista vuoden aikana. Loppuvuotta kohti asunto- ja tonttimarkkinat normalisoituivat nopeasti ja kaupunki kykeni nopealla aikataululla valmistelevaan sekä asunto- että yritystonttien myyntejä asiakkaille. Maanmyyntivoitot muodostuivat pääosin asuntotonttien mynnistä, mutta vuonna 2020 myös yritystontteja myytiin 5 kpl ja vuokrattiin 5 kpl. Yhteensä maanmyyntivoittoja kirjattiin 31,3 miljoonaa euroa.

1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle

Viime vuosien aikana kaupunki on pyrkinyt aktiivisesti lisäämään oman maan kaavoitusta eri puolilla Vantaata. Erittäin kunnianhimoinen tavoite vuonna 2022 oli, että kaavoitettavista maa-alueista 55 % olisi kaupungin omistuksessa. Vaikka tavoitteeseen ei aivan päästy, toteutuman ollessa 52 %, on tulos hyvä, kun sitä verrataan kaupungin maaomaisuuden määrään ja sijaintiin suhteessa kaavoitettaviin alueisiin. Keskusta- ja täydennysrakentamisalueilla kaupungin maanomistuksen osuus on yleensä vähäinen, joten tästä syystä vuoden 2020 tulosta voidaan pitää hyvänä.

4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030

Kasvihuonekaasupäästöjen vähennyksessä päästiin tavoitteeseen kuten tarkastuslautakunta totesi ensimmäisenä seurantavuonna 2019 (vertailu vuoteen 2018, jolloin Vantaan alueen kokonaispäästöt olivat 1068 (1000 t CO₂-ekv) ja asukaskohtaiset 4,7 (t CO₂-ekv)).

Toisena seurantavuonna 2020 kokonaispäästöt olivat vuoden 2020 lopussa 883 (1000 t CO₂-ekv) ja asukaskohtaiset 3,7 (t CO₂-ekv). Kokonaispäästöt vähenivät vuoteen 2018 verrattuna 18 % ja asukaskohtaiset päästöt 21 % eli vuositavoite 7 %:n vähennys saavutettiin molemmissa seurantaindikaattoreissa.

Vuoden 2020 aikana tehtyjen energiansäästötoimenpiteiden vaikutukset pystytään arvioimaan vain laskennallisesti. Toimenpiteinä on ollut Led-valaistusten toteuttaminen 28 kohteeseen, joista laskennallinen energiansäästö on noin 800 MWh/vuosi.

Lämmitysjärjestelmien uusiminen kahteen kohteeseen on tuottamassa noin 360 MWh vuosittaisen säästön. Esco-hankkeina toteutetut investoinnit tuottavat vuosittain säästöä noin 6500 MWh. Lisäksi energianohjeistoimilla on saavutettavissa pienempiä säästöjä, jolloin laskennalliset vähennykset ovat yhteensä noin 7800 MWh vuodessa. Urheiluhalleissa on tehty toimenpiteitä lämmitys- ja sähköjärjestelmissä, joiden säästövaikutukseksi arvioidaan noin 1350 MWh/vuosi. Kaupungin omistamissa rakennuksissa kokonaisenergiankulutuksen säästöt jakautuvat seuraavasti: lämmitys -8,6 %, sähkö - 8,2 % ja uudet energiansäästöt -1,8 % kokonaisenergiankulutuksesta. Koronarajoituksilla on ollut suuria vaikutus vuoden aikana toimitilojen ollessa suljettuna.

4.2 Ekologiset viheryhteydet säilyvät

Yleiskaava 2020 on määritelty ekologisten runkoyhteyksien verkosto, joka yhdistää Vantaan ja naapurikuntien arvokkaat luontokohteet toisiinsa. Yleiskaavan verkosto perustuu laajempaan selvitykseen "Vantaan ekologiset yhteydet" vuodelta 2018.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yleiskaava 2020 kokouksessaan 25.01.2021.

Hyväksymispäätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen. Uusi yleiskaava tulee voimaan vasta valitusten käsittelyn jälkeen. Vaikka uusi yleiskaava ei ole vielä lainvoimainen, huomioidaan ekologisten runkoyhteyksien verkosto jatkosuunnittelussa ja samalla tarkastellaan mahdollisuuksia turvata paikalliset yhteydet. Yleiskaavan määräys kuvaa yhteyksien merkitystä ja ohjaa jatkosuunnittelua seuraavasti: "Yhteys turvaa eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisen verkoston jatkuvuus tulee turvata. Ekologisen runkoyhteyden sijainti on ohjeellinen ja tarkentuu jatkosuunnittelussa. Yhteyden hoidossa, käytössä ja yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon luontoarvot, kulttuurihistorialliset ja maisemalliset arvot ja varmistaa, että ekologinen yhteys säilyy tai kehittyy luonnon olosuhteiltaan monipuolisena ja mahdollisimman leveänä".

4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa

Vuoden 2020 joukkoliikenteen nousijamäärätavoite jäi kauas tavoitellusta jääden marraskuussa 90 000 matkustajaan päivässä tavoitetason ollessa 133 600. Koronapandemia on leikannut joukkoliikenteen käyttöä kymmeniä prosentteja. Toipuminen muutoksesta tulee HSL:n ennusteen mukaan olemaan hidasta ja kestää vuosia.

Vantaan kaupunki tuottaa joukkoliikennepalvelun HSL:n kautta. Se vastaa liikennepalvelun suunnittelusta ja tilaamisesta, mutta Vantaan kaupunki vastaa erityisesti joukkoliikenteen terminaalien, olosuhteiden, toimintaedellytysten ja sujuvuuden kehittämisestä. Pitkällä tähtäimellä käytön on mahdollista kasvaa asukasmäärää ja työpaikkamäärää nopeammin, kun maankäyttöä kehitetään ja tiivistetään olemassa olevan palvelun yhteyteen. Tätä kuvaa hyvin siksi myös kaupunkiympäristön toimialan tavoitteet 5.1 ja 6.1.

Viime vuosina on edistetty HSL:n kanssa laadittuja linjastosuunnitelmia ja erityisesti niiden yhteydessä lanseerattujen runkolinjojen 30, 300, 400, 520 ja 530 olosuhteita ja etuuksia. Runkolinjan 300 liikennöintiin tarvittavan Luhtitien suunnittelu eteni aikataulussa. Bussiliikenteen siirtyminen Hakunilan varikolta Ojangan varikolle eteni myös aikataulussa.

4.4 Pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa

Pyöräilyä edistetään jatkuvana työnä kehittämällä pyörätieverkostoa, pyörien pysäköintiä, laatukäytävien toteutuksia ja kaupunkipyöräjärjestelmää. Pyöräilyn määrää pitkällä aikavälillä kuvaa pyöräilyindeksi, joka lasketaan automaattisten mittauspisteiden tuottaman tiedon pohjalta tietyissä kohti pyöräilyverkkoa.

Vuoden 2020 pyöräilyindeksi oli 1266. Vuoden 2019 indeksiluku oli 1039, joten kasvua viime vuodesta oli 22 %. Tavoite 3 % kasvusta täyttyi kirkkaasti, mutta pyöräilyn suhteen on huomioitava, että vuosittainen vaihtelu mm. Säätilojen johdosta ja toisaalta myös koronapandemian vaikutuksesta voi olla suurtakin.

4.5 Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy

Kaupunginvaltuusto päätti Vantaan ratikan jatkosuunnittelun käynnistämisestä joulukuussa 2019. Suunnittelun aloitus oli sidottu siihen, että valtio sitoutuu osallistumaan suunnittelukustannuksiin MAL-sopimuksen kautta. Keväällä 2020 yksityiskohtaisen suunnittelun aloitusta ja kilpailutuksia valmisteltiin. Kun MAL-sopimus saatiin, kilpailutusprosessit aloitettiin. Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy marraskuussa Tikkurila-Länsimäki -osuudella, ja joulukuussa lentoasema-Tikkurila – osuudella.

5.1 Asuntokaavoituksen kohdistuminen asemanseudulle ja joukkoliikenne vyöhykkeelle

Asuntokaavoitusta on toteutettu tavoitteiden mukaisesti.

6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu

Vuoden 2020 kesäkuussa saatiin neuvoteltua Helsingin seudulle uusi MAL-sopimus, jossa Vantaan uudeksi asuntotuotantotavoitteeksi asetettiin 2 640 asuntoa ja asemakaavoituksen asunkerrosalatavoitteeksi 240 000 k-m² vuodessa. Nämä olivat myös sitovan tavoitteen mittareina vuodelle 2020. Vantaalle valmistui vuoden aikana 2 918 asuntoa ja hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m². Näin ollen tavoitteet saavutettiin. Suoritusta voidaan pitää erinomaisena johtuen siitä, että haastavasta Covid 19-pandemiatilanteesta huolimatta kaavoituksen, rakennusvalvonnan ja tontinluovutuksen prosessit pystyttiin organisoimaan nopeasti ja pitämään tehokkaina etätyöskentelystä huolimatta.

9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät

Vehkalan länsipuolen esirakentaminen valmistui suunnitellusti 2020.

15.1 Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa

Sisäilmatilannetta on saatu parannettua laajasti Vantaan kaupungin kiinteistöissä. Sisäilmatutkimuksia odottavien kiinteistöjen jono on saatu purettua ja tutkimukset saadaan aloitettua nopeasti sisäilmailmoituksen tultua. Rakennusten tutkimukset ovat laajoja ja myös korjauksissa päästään hyödyntämään laajasti teknistä dataa. Sisäilmaan, rakenteiden kuntoon ja tilankäyttäjien oireiluun vaikuttavat seikat tulevat ilmi ja niihin päästään puuttumaan ripeästi. Useita vanhempia koulu- ja päiväkotirakennuksia on saatu purkuun ja uudisrakennuksia tilalle, väistötiloja on saatu lisättyä. Koko sisäilmaprosessia on uudistettu ja sisäilmatyön henkilöresursseja on lisätty valtuustokauden aikana. Sisäilmatilanne on koko Vantaan osalta vakaa.

19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee

Tikkurilan toimitilahanke on edennyt määrätietoisesti kohti toteutusta hyvässä yhteistyössä eri yksiköiden ja osapuolten osallistuessa tarvittavin edistävin toimin.

4 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

Kadut ja puistot palvelualue, pysäköinninvalvonta

Yleistä

Pysäköinninvalvonnan ensisijaiset tavoitteet ovat liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantaminen. Tavoitetta edistetään valvomalla lain vastaista ja vaaratilanteita aiheuttavaa pysäköintiä, sekä vaikuttamalla pysäköintipaikkojen vaihtuvuuteen.

Pysäköinninvalvonnassa on tehty kuluvan vuoden aikana aktiivisesti töitä työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden parantamiseksi, mikä on osaltaan vähentänyt sairauspoissaoloja sekä kohentanut yleistä työilmapiiriä. Yksikössä jatketaan hyväksi koettuja toimenpiteitä työhyvinvoinnin ja -turvallisuuden parantamiseksi.

Pysäköinninvalvonnassa on otettu käyttöön haalarikamerat työturvallisuuden parantamiseksi. Kameroiden käyttö perustuu vapaaehtoisuuteen tällä hetkellä. Kokemukset kameroista ovat olleet pääosin positiivisia.

Pysäköinninvalvonnassa suurimmat säästöt syntyivät henkilöstökuluissa, täyttämien virkojen seurauksena. Arviointikertomuksen jälkeen yksi avoimista olleista viroista on täytetty. Tällä hetkellä pysäköinninvalvonnan tiimissä on kaksi täyttämätöntä pysäköinnintarkastajan virkaa.

Tiimityöskentely ja toiminnan kehittäminen

Pysäköinninvalvonnassa on painotettu hyvän hallinnon periaatteiden toteutumista. Esimiesketjun yhteen työskentely sekä johdonmukaisuus työskentelystä annettavien linjauksien luomisessa on erityisen tärkeää.

Pysäköinnintarkastajia on ohjeistettu ottamaan yhteyttä esimieheensä, mikäli valvontaa halutaan aloittaa uudessa kohteessa tai alueen liikennejärjestelyt ovat muuttuneet. Muutoksista käydään aktiivista keskustelua, jonka pohjalta sovitaan toimintatavoista. Kuntalaisten ohjaamista ja neuvontaa korostetaan pysäköinninvalvonnan toiminnassa.

Kuntalaisia pyritään tiedottamaan muutoksista pysäköintijärjestelyissä muun muassa tiedotteita jakamalla. Pysäköinninvalvonta pyrkii kirjoittamaan ensin huomautuksia, jos alueen liikennejärjestelyt muuttuvat.

Pysäköinnintarkastajille järjestetään aktiivisesti koulutusta. Kaikki pysäköinnintarkastajat suorittavat poliisiammattikorkeakoulun järjestämän koulutuksen, joka koostuu neljästä osasta: 1. *liikenneasiat*, 2. *oikeudelliset asiat*, 3. *hankalan asiakkaan kohtaaminen* ja 4. *työyhteisötaidot*.

Lisäksi pysäköinnintarkastajille järjestetään yhteistä koulutusta ulkoisten ja sisäisten sidosryhmien kanssa.

Yleisiä pysäköinninvalvontaa koskevia huomioita

Tarkastuskertomuksessa mainittujen siirtotapahtumien lisäksi pysäköinninvalvonta suorittaa ajoneuvojen siirtoja myös sillä perusteella, että ajoneuvo on pysäköity pysäköimistä koskevan säännöksen vastaisesti yli kahden vuorokauden ajan tai jos viidestä samalla ajoneuvolla tehdystä pysäköintiä koskevan säännöksen vastaisesta menettelystä on määrätty pysäköintivirhemaksut, jotka ovat maksamatta ja joihin ei voi hakea muutosta.

Lähisiirtojen määrä on hieman kasvanut kaupungin kunnossapidon urakka-alueilla tehtävien kunnossapitotöiden seurauksena.

Yksityisten piha-alueiden valvontaa koskevat 1.6.2020 voimaan tulleen tieliikennelain säännökset aiheuttavat edelleen epäselvyyttä valtakunnallisella tasolla. Tilanteen selkeyttämiseksi muun muassa Kuntaliitto on tehnyt esityksen lakimuutoksesta.

Vantaan Kaupunki on esittänyt sisäministeriölle pysäköintivirhemaksun korotusta 60 eurosta 80 euroon Tikkurilan kalliimmalla maksuvyöhykkeellä.

Kotihoidon pysäköintitunnukset

Arviointikertomuksen jälkeen kaupungin hallintosääntöön on tehty muutos, jonka mukaan tieliikennelain 190 a §:n mukaisten kotihoidon pysäköintitunnusten myöntämisestä ja peruuttamisesta vastaa kaupungininsinööri tai hänen määräämänsä teknisen lautakunnan hyväksymien linjausten mukaisesti. (hallintosääntö 6 luku 4§)

Tunnuksia on myönnetty 303 kpl 9.9.2021 mennessä.

Luvat ja valvonta yksikön henkilöstöresurssien riittävyys on huomioitava tehtävien lisääntyessä.

Katualueiden käyttömahdollisuudet kotihoidon poikkeuspysäköinnissä ovat rajattuja. Kiinteistölle, eli lähemmäs asiakasta tapahtuva pysäköinti, lisääisi kotihoidon tekemän tärkeän työn tehokkuutta ja turvallisuutta. Kaupungin oma tytäryhtiö VAV Yhtymä Oy on mahdollistanut tunnuksien käytön pysäköintialueillaan. Kaupungin sosiaali- ja terveystoimella on tietämys siitä, että missä talonyhtiöissä heidän asiakkaitaan asuu. Näin ollen tunnuksien käyttöä yksityisellä alueella tulee edistää yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimialan kanssa.

Maastopysäköintiä koskevat huomiot

Pysäköinninvalvonnassa on ollut aikaisemmin jonkin verran sisäisiä tulkintaeroja maastopysäköintiin liittyen. Tulkintaeroja on pystytty ratkaisemaan työnjohdollisin toimenpitein sekä henkilökunnan koulutuksen avulla.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa annettiin suositus maastopysäköintialueita koskevan kartan luomiseksi. Kartan toteuttaminen ja ylläpitäminen vaatisi lisää henkilötötyövuosien osoittamista. Kaupunkiympäristön toimiala ei katso tällaisen kartan toteuttamisen ja ylläpidon olevan sen laajuuden sekä monimutkaisuuden vuoksi kustannustehokasta, eikä viisasta henkilöstöressurssien käyttöä.

VANTAAN KAUPUNKI ARVIOINTIKERTOMUS 2020

TARKASTUSLAUTAKUNTA 27.4.2021

Sisällysluettelo

1	KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO.....	12
1.1	Toiminnan ja talouden arviointi	12
1.1.1	Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen	12
1.1.2	Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta	15
1.1.3	Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen.....	20
1.2	Emokaupungin ja koko konsernin talous	22
1.2.1	Emokaupungin talous ja tilinpäätös	22
1.2.2	Koko kaupunkikonsernin talous.....	28
1.2.3	Suurten kaupunkien vertailua	32
1.2.4	Investoinnit.....	34
1.3	Muu kaupunkistrategia ja johto	36
1.3.1	Vantaan valmiussuunnittelu ja toiminta koronakriisissä	36
1.3.2	Hankinta	43
1.3.3	Tietohallinto.....	45
1.3.4	Henkilöstöpalvelut	49
2	KASVATUS JA OPPIMINEN	57
2.1	Varhaiskasvatus.....	57
2.2	Perusopetus.....	63
2.3	Lukiokoulutus	71
2.4	Ammatillinen opetus	79
3	KAUPUNKIKULTTUURI	86
3.1	Musiikkiopisto.....	86
3.2	Kuvataidekoulu.....	92
3.3	Aikuisopisto.....	97
4	KAUPUNKIYMPÄRISTÖ	101
4.1	Kadut ja puistot palvelualue, pysäköinninvalvonta.....	101
5	SIDONNAISUUSILMOITUKSET	107
5.1	Kuntalain 84 pykälän mukaiset sidonnaisuusilmoitukset.....	107
5.2	Vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset	108
6	SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN RAPORTOINNIN KEHITTYMINEN KUNTAKENTÄLLÄ – KUNTALAIN OSITTAISUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET.....	109
7	VANTTI OY	112
8	ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA.....	116
9	TARKASTUSLAUTAKUNTA	121
9.1	Tarkastuslautakunnan toiminta	122
10	TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESYTYS KAUPUNGINVALTUUSTOLLE.....	124

Vantaan kaupunki

05/2021

Tarkastuslautakunta/ulkoisen tarkastus

Kansikuva: Kukkiva tuomi, Pekka Turtiainen

TIIVISTELMÄ:

1. Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2020 sitovista strategisista tavoitteista oli toteutunut täysin 16, osittain 12 ja 6 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä yhden tavoitteen toteumasta, yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista ja yhtä tavoitetta ei voitu arvioida. Koronakriisin vuoksi hyvinvointia edistäviä tavoitteita jäi toteutumatta ja terveys- ja sosiaalipalveluihin on syntynyt hoito- ja palveluvelkaa, joka kasvattaa palvelutarpeita tulevina vuosina. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että heti koronakriisin hellittäessä aletaan nopeasti toimiin, joilla nyt syntynyttä hoito- ja palvelutarpeevajetta aletaan purkamaan.
2. Vantaan kaupunki teki hyvän taloudellisen tuloksen vuonna 2020. Merkittävä taustatekijä hyvään tulokseen oli valtiolta saadut koronatuuet, ja koronapandemian negatiiviset vaikutukset talouteen jäivät myös pelättyä pienemmiksi. Vantaalla on edelleen merkittävä velkataakka, joskin velkamäärä pystyttiin vuonna 2020 pienentämään.
3. Valmiussuunnittelu on Vantaalla hyvin organisoitu ja toimialat on vastuutettu ja ohjeistettu valmiussuunnitteluun. Koronapandemia osoitti valmiussuunnittelun ja kriisivalmiuden tärkeyden. Vantaa pystyi nopeasti sopeuttamaan toimintaansa koronapandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa toimimiseen. Koronapandemia nosti esille asioita, joihin kriisitilanteessa pitää kiinnittää huomiota ja saadut kokemukset vahvistivat kaupungin kykyä toimia kriisin jatkuessa.
4. Vastuullisuusnäkökohdat ovat nousseet viime vuosina voimakkaasti esiin osana hankintojen valmistelua ja ne tulee huomioida jatkossakin. Hankintojen näkökulmasta koronaviruspandemia aiheutti lisätöitä etenkin suojarusteiden hankintojen ja ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämisessä.
5. Kaupungin tietohallinnon järjestämistapa muuttui merkittävästi joulukuussa 2019. Suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Jatkossa Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo toimintaa ja palveluntarjoaja toteuttaa. Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta.

6. Vantaan hr-palvelut keskitettiin vuoden 2020 alusta. Keskittämisen myötä luotua sähköistä palvelukanavaa käytettiin runsaasti vuonna 2020. Henkilöstöpalveluihin kehitetään edelleen automatiikkaa ja robotiikkaa hyödyntäviä ratkaisuja. Kunta10-tulokset olivat Vantaalla hyvällä tasolla vertailussa muihin kyselyyn osallistuneisiin kaupunkeihin. Kyselyssä Vantaalla ilmenneisiin kehittämiskohteisiin on lähdetty suunnittelemaan toimenpiteitä ja myös käynnissä olevassa henkilöstön laatuhankkeessa on käynnistetty kehittämisprosesseja.
7. Vantaan varhaiskasvatuksessa on kehitetty sähköistä asiointipalvelua ja tiedolla johtamista. Koronavuosi pudotti tuloja ja vei henkilökuntaa väliaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle. Henkilöstörakenne varhaiskasvatuksessa muuttuu tulevana vuosina ja sen myötä varhaiskasvatuksen opettajien tarve tulee kasvamaan.
8. Perusopetuksen strategiassa painotetaan oppilaan taitoja, hyvinvointia ja työelämätaitojen ja oppilaanohjauksen kehittämistä. Kiusaamiseen puuttumista kehitetään. Lähitulevaisuuden haasteena on vastata etäkoulunkäynnin aiheuttamiin heikentyneisiin oppimistuloksiin ja kasvaneeseen tuen tarpeeseen.
9. Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Koronapandemian vuoksi lukiot olivat suuren osan vuodesta etäopetuksessa ja vaikka etäopetus on sujunutkin hyvin, niin poikkeustilanteen vaikutukset opiskelijoiden opiskeluun ja laajemminkin opiskelijoiden hyvinvointiin selviävät tarkemmin vasta kun asiasta saadaan lisää tietoa. Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.
10. Vantaan ammattiopisto Varia on kehittänyt toimintaprosessejaan ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Varia on jatkuvasti tehnyt toimenpiteitä opiskelijoiden opintojen keskeyttämisten vähentämiseksi, mutta keskeyttämiset lisääntyivät taas vuonna 2020. Varia joutui vuonna 2020 ko-

ronapandemiasta johtuvan poikkeustilan vuoksi järjestämään pitkiä jaksoja opetuksesta etäopetuksena. Etäopetuksella saattoi olla vaikutuksia keskeyttämisten lisääntymiseen ja poikkeustilanteesta saatujen kokemusten karttuessa voidaan myös paremmin laajemmin arvioida, miten poikkeusolot vaikuttivat opiskelijoiden opiskeluun.

11. Koronapandemia aiheutti vuonna 2020 Vantaa musiikkiopistolle laskua oppilasmääriin ja sitä kautta taloudellisia menetyksiä. Vaikka menetyksiä pystyttiinkin hillitsemään muuttamalla opetusta nopealla aikataululla etäopetukseksi, niin varsinkin opiston monipuolinen konserttitoiminta väheni poikkeuksellisen tilanteen vuoksi.
12. Vantaan kuvataidekoulun toimintaa ohjasi vuonna 2020 vahvasti toiminnan sopeuttaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen. Opetus jouduttiin nopealla aikataululla muuttamaan etäopetukseksi ja oppilasmäärät ja opetustuntien määrät laskivat.
13. Vaikka Vantaan aikuisopiston kurssien ja opiskelijoiden määrät laskivat koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa, opisto pystyi kuitenkin etäopetusta lisäämällä toimimaan kohtuullisen hyvin vuonna 2020. Jatkossa opistolla on entistä paremmat valmiudet etäopetukseen ja kurssitarjonnassa onkin nyt selvästi enemmän etä- ja monimuotokursseja. Aikuisopisto järjestää suomen kielen koulutusta ja aikuisten peruskoulutusta maahanmuuttajille. Tällä on tärkeä merkitys maahanmuuttajien kotouttamisessa.
14. Pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on taata kaikille sujuva, annettujen pysäköintiaikojen puitteissa vaihtuva pysäköintimahdollisuus ja osaltaan pysäköinninvalvonnalla myös ylläpidetään liikenneturvallisuutta. Pysäköintiin liittyvänä asiana merkittävää oli kotihoidon pysäköintitunnusten käyttöönotto. Tunnusten avulla kuntalaisille kotiin palveluja toimittavien työntekijöiden pysäköintiongelmien helpottuvat ja palvelujen toimittaminen näin sujuvoituu.
15. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n tulevaisuuteen tuovat epävarmuutta kaupungin keittiöiden toimintamallin uudistaminen ja tuleva hyvinvointialue, jolle yhtiö ei voi

tarjota palveluitaan samaan tapaan kuin nykyiselle sosiaali- ja terveystoimelle. Koronaviruspandemia koetteli yhtiön taloutta, jota sopeutettiin henkilöstön lomautuksilla.

16. Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

Mikäli Vantaa päättää jatkaa edellä mainittujen sidonnaisuusilmoitusten lisäksi vapaaehtoisten ilmoitusten käytäntöä, tulee siihen liittyvästä menettelystä, ilmoitettavista sidonnaisuuksista ja rekisterinpitäjästä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan eivätkä ne ole lakisääteisiin ilmoituksiin perustuvia.

17. Sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan informaation sisältö on helpompi ilmaista, kun selonteon runko kertoo jo sen, mistä asioista tulisi raportoida ja missä järjestyksessä. Kun raportoinnissa hyödynnetään täsmällisemmin yleisohjetta ja COSO-malleja (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, sisäisen valvonnan malli) voidaan varmistua kaikkien oleellisten asioiden raportoinnista. Lisäksi riskienhallinnan alla esitettävä riskikartoitus voitaisiin esittää kuviona, jolloin lukija saa laajemman kuvan riskienhallinnan tilasta kuin pelkän tekstin perusteella. Informaation tulisi liittyä pääsääntöisesti kyseisen vuoden asioihin, mutta edellisten vuosien kehitysehdotusten toteutumisia tulisi arvioida ja tulevat kehitysehdotukset tulisi kohdistaa seuraavalle taloussuunnittelukaudelle. Kun informaatio kerrotaan avoimesti lain edellyttämällä tavalla, se lisää läpinäkyvyyttä sekä kuntalaisiin että valtuutettuihin päin.

SAMMANDRAG

1. Enligt stadsstyrelsens rapportering förverkligades 16 av de bindande strategiska målen för 2020 helt, 12 delvis och sex mål inte alls. Revisionsnämnden var av annan åsikt när det gällde utfallet för ett av målen, för ett måls del anmärktes det på målets mätare och ett av målen kunde inte utvärderas. På grund av coronakrisen förblev mål som främjar välbefinnandet oförverkligade och inom social- och hälsovårdsservicen har det uppkommit en vård- och serviceskuld som ökar servicebehovet under de kommande åren. Revisionsnämnden anser det vara ytterst viktigt att man snabbt skrider till åtgärder som syftar till att minska på vård- och serviceskulden när coronakrisen börjar ge med sig.
2. Vanda stad gjorde ett gott ekonomiskt resultat år 2020. En betydande bakgrundsfaktor till det goda resultatet var de coronastöd som man fått av staten och att coronapandemins negativa effekter på ekonomin förblev mindre än vad man hade befarat. Vanda har fortfarande en betydande skuldbörda, även om skuldmängden kunde minskas år 2020.
3. Vanda har en välorganiserad beredskapsplanering och man har gett verksamhetsområdena ansvar och anvisningar för beredskapsplaneringen. Coronapandemin visade vikten av beredskapsplanering och krisberedskap. Vanda kunde snabbt anpassa sin verksamhet så att den fungerade i de undantagsförhållanden som orsakades av coronapandemin. Coronapandemin lyfte fram saker som man måste fästa uppmärksamhet vid i krissituationer och de erfarenheter man fått stärkte stadens förmåga att verka ifall krisen fortsätter.
4. Ansvarsfullhetsperspektiv har lyfts fram kraftigt som en del av beredningen av upphandlingar under de senaste åren och det kommer att beaktas också i fortsättningen. Ur upphandlingarnas perspektiv orsakade coronaviruspandemin tilläggsarbete särskilt vad gäller anskaffningen av skyddsutrustning och organisationen av måltids- och rengöringstjänsterna.
5. Stadens sätt att ordna IT-administrationen ändrades betydligt i december 2019. Största delen av IT-administrationens personal överfördes i serviceleverantörens tjänst vid affärsöverlåtelse. I fortsättningen styrs och övervakas verksamheten av

Vandas egen personal medan verksamheten genomförs av serviceleverantören. En viktig förbättring jämfört med tidigare är flexibiliteten i resurseringen, vilket är särskilt viktigt för investeringarnas del.

6. Vandas hr-tjänster centraliserades från och med början av 2020. Den elektroniska servicekanal som skapats i och med centraliseringen användes i stor utsträckning år 2020. Vid personalservicen vidareutvecklas sådana lösningar som utnyttjar automatik och robotik. Resultaten i Kommun10 låg på en god nivå i Vanda vid en jämförelse med de andra städer som deltog i enkäten. I fråga om de utvecklingsobjekt som framkommit i enkäten när det gäller Vanda har man börjat planera åtgärder och även i det pågående kvalitetsprojekt som gäller personalen har utvecklingsprocesser inletts.
7. Inom småbarnspedagogiken i Vanda har man utvecklat den elektroniska kundservicen och kunskapsledningen. Coronaåret bidrog till att inkomsterna minskade och personal tillfälligt flyttades över till verksamhetsområdet för social- och hälsovård. Personalstrukturen inom småbarnspedagogiken kommer att ändras under de kommande åren och därigenom ökar behovet av lärare inom småbarnspedagogiken.
8. I strategin för den grundläggande utbildningen betonas elevens färdigheter, välbefinnande och utvecklingen av arbetslivsfärdigheterna och elevhandledningen. Ingreppet i mobbning utvecklas. Inom den nära framtiden är det en utmaning att svara på de försämrade inlärningsresultaten och ökade behovet av stöd som uppstått under perioderna med distansskola.
9. Enligt kraven i den nya gymnasielagen har specialundervisningen och efterhandledningen för studerande effektiviserats inom Vandas gymnasieutbildning med hjälp av tilläggsresurser. På grund av coronapandemin ordnades gymnasieundervisningen på distans en stor del av året, och även om distansundervisningen har fungerat bra, kan man se vilka verkningar undantagsperioden haft på elevernas studier och även i större omfattning på deras välmående, först när man fått mer information om saken. Inom gymnasieutbildningen i Vanda har man utökat antalet

nybörjarplatser endast måttligt under de senaste åren, eftersom utrymmeskapaciteten i Vandas gymnasier redan nu börjar vara nära maximigränsen.

10. Vanda yrkesinstitut Varia har utvecklat sina verksamhetsprocesser på det sätt som lagändringen om yrkesutbildningen förutsätter. Varia har på kontinuerlig basis vidtagit åtgärder för att minska antalet avbrutna studier bland de studerande, men antalet avbrutna studier ökade igen år 2020. Varia var tvungen att ordna undervisningen på distans under långa perioder på grund av undantagsförhållandena som orsakades av coronapandemin. Distansundervisningen kan ha inverkat på ökningen av antalet avbrutna studier, men först när man fått information om erfarenheterna från undantagsperioden kan man också bättre och i större omfattning bedöma hur undantagsförhållandena påverkat elevernas studier.
11. Coronapandemin ledde till att antalet studerande vid Vanda musikinstitut minskade år 2020, vilket också innebar ekonomiska förluster. Även om förlusterna kunde hållas i styr genom att övergå till distansundervisning med snabb tidtabell, minskade den mångsidiga konsertverksamheten vid musikinstitutet på grund av coronasituationen.
12. Vanda konstskolas verksamhet år 2020 styrdes kraftigt av det faktum att verksamheten måste anpassas till undantagsförhållandena som coronapandemin orsakade. Undervisningen måste i snabb takt ändras till distansundervisning och antalet elever och undervisningstimmar minskade.
13. Även om antalet kurser och studerande vid Vanda vuxeninstitut minskade under undantagsförhållandena som orsakades av coronapandemin, lyckades institutet ändå fortsätta med sin verksamhet relativt bra år 2020 genom att öka distansundervisningen. I fortsättningen har institutet ännu bättre förutsättningar för distansundervisning och i kursutbudet finns nu betydligt fler distanskurser och fler-formskurser än tidigare. Vuxenutbildningsinstitutet ordnar undervisning i finska och grundläggande utbildning för invandrare. Detta har en stor betydelse för integrationen av invandrare.

14. Parkeringsövervakningens mål är att garantera alla smidiga parkeringsmöjligheter, vilka varierar inom ramen för de angivna parkeringstiderna, och parkeringsövervakningen bidrar för sin del också till att upprätthålla trafiksäkerheten. En beaktansvärd sak i anslutning till parkeringen var att hemvårdens parkeringstillstånd infördes. Tillstånden underlättar parkeringen för de anställda inom hemvården och gör att leveransen av service i hemmet till kommuninvånarna blir smidigare.
15. Osäkerhetsfaktorer för Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:s framtid är förnyandet av verksamhetsmodellen för stadens kök och det framtida välfärdsområdet till vilket bolaget inte kan erbjuda sina tjänster på samma sätt som till det nuvarande social- och hälsovårdsväsendet. Coronapandemin var en hård prövning för bolagets ekonomi som anpassades genom permitteringar av personalen.
16. Revisionsnämnden övervakar enligt 84 § i kommunallagen att skyldigheten att redogöra för bindningar iakttas, och ser till att offentliga uppgifter i registret över bindningar publiceras på kommunens webbplats.

Om Vanda beslutar att vid sidan om ovan nämnda redogörelser för bindningar även fortsätta med praxisen gällande frivilliga redogörelser, ska bestämmelser om förfarandet i anslutning till detta, de bindningar som ska redogöras och den registeransvariga införas i förvaltningsstadgan. Insamling av frivilliga redogörelser för bindningar hör till stadsfullmäktiges verksamhetsområde och grundar sig inte på lagstadgade redogörelser.

17. Den interna kontrollens och riskhanterings informationsinnehåll är lättare att formulera om det redan i redogörelsens ram framgår vilka frågor som bör rapporteras och i vilken ordning. När man vid rapporteringen använder allmänna anvisningar och COSO-modeller (Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission, modell för intern kontroll) mer preciserat kan man försäkra sig om att alla väsentliga frågor rapporteras. Vidare kunde den riskkartläggning som presenteras under riskhanteringen framställas i figurform, varvid läsaren får en mer bredare bild av riskhanterings läge än om den enbart återges i textform. Informationen bör i huvudsak anknyta sig till frågor för året i fråga, men förverkligandet av utvecklingsförslag från tidigare år bör utvärderas och framtida

utvecklingsförslag bör riktas in på nästa ekonomiplaneperiod. När informationen rapporteras öppet, på ett sätt som förutsätts i lagen, ökar transparensen både för kommuninvånarna och fullmäktigeledamöterna.

1 KAUPUNKISTRATEGIA JA JOHTO

Kuva: Vantaan kaupungintalo, kuvaaja Pekka Turtiainen

1.1 Toiminnan ja talouden arviointi

1.1.1 Vuoden 2020 sitovien tavoitteiden toteutuminen

	Tilinpäätös 2020			Tarkastuslautakunnan näkemys				
	Kaupunginhallituksen raportointi			Toteutumisesta eri mieltä tai muu huomautus	Syy			
	Täysin	Osittain	Ei lainkaan		Raportointi	Mittarointi	Ei voida arvioida	Muu syy
1. Turvaamme talouden tasapainon								
1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys		x						
1.2 Onnistunut varainhankinta ja rahoitusriskien hallinta	x							

1.3 Kaupunki saa myyntivoittoa vuonna 2020 vähintään 30 miljoonaa euroa	x							
1.4 Kaupunkia rakennetaan ensisijaisesti kaupungin maalle		x						
3. Pidämme konsernin talouden hallinnassa								
3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiöissä/kuntayhtymissä linjataan	x							
4. Vahvistamme resurssiviisaasti nykyistä kaupunkirakennetta								
4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030		x		x		x		
4.2 Ekologiset viheryttydet säilyvät	x							
4.3 Joukkoliikenteen käyttö kasvaa			x					
4.4 Pyöräilyn kulkumuutos osuus kasvaa	x							
4.5 Vantaan ratikan yksityiskohtainen suunnittelu käynnistyy	x							
5. Hyödynnämme rohkeasti kaupunkikeskusten kehittämismahdollisuudet								
5.1 Asuntokaavoituksen kohdistuminen asemanseudulle ja joukkoliikenne vyöhykkeelle	x							
6. Vantaan kaupunkiympäristöt ja asunnot ovat kansainvälisesti kilpailukykyisiä								
6.1 MAL-tavoitteet toteutuvat ja uusi MAL-sopimusesitys valmistuu	x							
7. Kaupungin työllisyystilanne kehittyy parhaiten pääkaupunkiseudulla								
7.1 Työttömyys Vantaalla laskee			x					

7.2. Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee		x						
9. Yrityksille on monipuolisia ja vetovoimaisia työpaikka-alueita								
9.1 Vantaa on pääkaupunki-seudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö		x		x			x	
9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät	x			x				
10. Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina								
10.1 Suurten tapahtumien määrä pysyy vähintään nykytasolla			x					
12. Hyvinvointierot vähenevät								
12.1 Tasoitetaan hyvinvointieroja ottamalla resurssien jakoperusteissa vahvemmin huomioon palvelujen käyttäjien erityiset tarpeet	x							
12.2 Kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi	x							
12.3 Lastensuojeluilmoituksen jälkeisellä nopeasti tarvottavalla tuella saadaan vähennettyä huostaanottojen määrää			x					
12.4 Nykyistä suurempi osa ikääntyneistä asuu toimintakykyisinä kotona	x							
12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan		x						
12.6 Asunnottomuus vähenee		x						
12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee			x					

13. Suomen monikulttuurisin kaupunki hoitaa myös kotouttamisen parhaiten								
13.1 Kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan		x						
15. Kaupungin tilojen sisäilma paranee								
15.1 Sisäilmatilanne paranee kouluissa, päiväkodeissa ja muissa kaupungin tiloissa	x							
16. Vantaan palvelut ovat laadukkaita, kustannustehokkaita ja vastaavat asukkaiden tarpeisiin								
16.1 Yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä	x							
16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu			x					
16.3 IT-ulkoistus tuottaa lisäarvoa kaupungille ja laadukkaampaa palvelua toimialojen käyttäjille	x							
19. Johtaminen uudistuu muutoksissa								
19.1 Tikkurilan toimitilahanke etenee		x						
19.2 Hallittu Uusi Vantaa organisaatiomuutos	x							
20. Henkilöstön voimavarat vahvistuvat								
20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät		x						
20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään ja niistä raportoidaan		x						
20.3 Vantaa käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen hyödyntäen tässä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta.		x						

1.1.2 Tarkastuslautakunnan arvioita vuoden 2020 tavoitteiden toteutumisesta

Tavoitteet, joista huomautettavaa (4.1, 9.1, 9.2,)**Sitova tavoite 4.1 Vantaa on hiilineutraali vuonna 2030**

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Kokonais- ja asukaskoh- taiset päästöt vähenevät 7 % Vuoden 2020 aikana on to- teutettu investoinnit, joilla kaupungin omien ja tytäryh- teisöjen kiinteistöjen energi- ankulutus laskee 2 % vuo- den 2019 tasosta (inves- tointia seuraavan 12 kk ai- kana) Kaupunki luopuu merkittä- vimmissä kohteissa öljy- lämmityksestä. Lämmitysöl- jyn käyttö tasolla 1300 MWh/12 kk investoinnista (ei realisoidu kokonaan ka- lenterivuoden aikana)	Tavoite toteutui osittain.	Tavoite toteutui osittain. Huomautettavaa mittaroin- nissa.

Tavoitteen kolmesta osiosta kasvihuonekaasupäästöjen tavoiteltu vähennys toteutui vertailtaessa vuosien 2018 ja 2019 päästöjä. Lämmitysöljyn käytön vähentämistä koskeva tavoite ei toteutunut. Kaupungin omien ja tytäryhtiöiden energiankulutusta koskevassa tavoiteosiossa ei annettu lähtö- eikä tavoitearvoja. Raportoinnissa vain todetaan energiankulutuksen laskeneen 2 prosenttia ja tavoitteen toteutuneen tehtyjen toimenpiteiden johdosta. Arvioinnin kannalta tärkeää olisi ollut tietää kaupungin omien ja tytäryhteisöjen kiinteistöjen energiankulutuksen vertailuarvo vuodelta 2019 ja vastaavasti toteutunut energiankulutus vuonna 2020.

Sitova tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Yritysten ja työpaikkojen lu- kumäärän kasvu 0 %	Tavoite toteutui osittain.	Tavoitetta ei voi arvioida.

Toteumaluku vuonna 2020 käsittää toimipaikat. Ei siis tiedetä yritysmäärää vuodelta 2020, joten vertailua yritysten määrä kehitymisestä ei voi annetuilla tiedoilla tehdä. Myöskään työpaikkamäärästä vuodelta 2020 ei ole tietoa. Työpaikkamäärän lähtötaso on neljän vuoden takaa (2016) ja vertailuarvo kahden vuoden takaa vuodelta (2018).

Sitova tavoite 9.2 Vehkalan ja Aviapoliksen työpaikka-alueet kehittyvät

Arviointikriteeri	Tilinpäätöksen raportointi	Tarkastuslautakunnan arvio
Vehkalasta ja Aviapoliksesta luovutetaan vähintään 4 tonttia rakentamiseen. Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis.	Tavoite toteutui täysin	Tavoite toteutui osittain.

Tontinluovutusten määrä toteutui tavoitellusti, mutta mittarin toisesta osasta (Vehkalan länsipuolen esirakentaminen on valmis) ei raportoida mitään.

Muita havaintoja tavoitteista

Sitova tavoite 12.6 Asunnottomuus vähenee. Tavoitteen mittarina oli ARA:n raportoima asunnottomien määrä eri ryhmissä: nuoret, naiset, miehet, maahanmuuttajataustaiset sekä pitkäaikaisasunnottomat. Tavoitetaso vuodelle 2020 oli, että asunnottomien määrä on vähentynyt kaikissa mitattavissa ryhmissä. Lähtötasoon verrattuna miesten ja maahanmuuttajataustaisten asunnottomuutta oli vähemmän. Sen sijaan nuoria, naisia ja pitkäaikaisasunnottomia oli asunnottomina enemmän kuin vertailuvuonna. Tavoite on raportoitu osittain toteutuneeksi ja tämä lienee oikein. Tarkastuslautakunta haluaa kuitenkin ilmaista huolensa siitä, että asunnottomien määrää ei ole kaikissa ryhmissä pystytty vähentämään.

Muutetut sitovat tavoitteet (KV 21.9.2020)

	Alkuperäinen tavoitetaso	Muutettu tavoitetaso
Tavoite 1.1 Hallittu käyttötalouden menokehitys	3,4	7,6
Tavoite 3.1 Konserniohje uudistetaan ja kaupungin omistajapolitiikka yhtiöissä / kuntayhtymissä linjataan.		
	Kaupunki on hyväksynyt konserniohjeen ja vähintään konsernijaosto on	Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konser-

	käsitellyt omistajapolitiikka -linjaukset	niohjeen ja omistaja- politiikan yleisen osan sekä konsernijaosto on aloittanut yhtiökoh- taisten omistajalin- jausten käsittelyn
Tavoite 7.1 Työttömyys Vantaalla laskee		
Vantaan työttömyysaste	8 %	14 %
Ulkomaalaisten työttömyysaste	19,4 %	27 %
Pitkäaikaistyöttömien määrä	2100	2550
Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä	alle 910	2000
Tavoite 7.2 Kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee		
TYP:n asiakkaista aktiivitoimenpiteissä	35 %	33 %
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä	2000	1600
Tavoite 9.1 Vantaa on pääkaupunkiseudun nopeimmin kasvava yritys ympäristö		
Yritysten ja työpaikkojen lukumäärän kasvu	1,5 %	0 %
Kansainvälisten yritysten määrä	jää pois, koska tietoa ei saada	
Tavoite 10.1 Suurten tapahtumien määrä pysyy vähintään nykytasolla		
muutettu: Suurten tapahtumien määrä		
Kulttuuri	30—32	17
Liikunta	30	20
Tavoite 12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan		
	Suunnitellut toimenpiteet vuodelle 2020 toteutettu	Vuoden 2020 toimen- piteet toteutetaan säästötoimenpiteiden puitteissa

Koronaviruspandemian vaikutus sitoviin tavoitteisiin (ainakin osittain pandemiasta johtuva)

Tavoitteena 4.3 oli, että joukkoliikenteen käyttö kasvaa. Tavoitetasona oli 133 600 nousua arkivuorokaudessa, toteutunut määrä oli 90 000, joskin raportoinnissa oli etenkin junaliikenteen osalta jonkin verran epävarmuuksia. Koronatilanteen pahentuessa ihmiset siirtyivät laajasti etätöihin. Lisäksi todennäköisesti osa vaihtoi julkisesta liikenteestä polkupyörään tai omaan autoon.

Tavoite 4.4 oli, että pyöräilyn kulkumuoto-osuus kasvaa. Pyöräilyindeksin tavoitetaso oli 1030, toteutunut 1266. Edellisen vuoden indeksiluku oli 1039, joten kasvu oli huomattava. Pyöräilyn suosion kasvu saattoi olla osittain koronaviruspandemian positiivinen vaikutus.

Tavoite 7.1, työttömyys laskee. Kolme neljästä mittarista ei toteutunut. Työttömyys kasvoi voimakkaasti pandemian rajoitusten seurauksena. Työmarkkinatuen kunta-

osuus kasvoi noin 4,4 miljoonaa euroa edellisestä vuodesta. Työmarkkinatuen kuntaosuus lähti nousuun jo vuonna 2020, mutta tässä ei ole vielä mukana henkilöitä, jotka jäivät työttömäksi pandemian vuoksi. Ne, joilta pandemia vei työt pysyvästi näkyvät työmarkkinatuen kuntaosuudessa vuonna 2021.

Tavoite 7.2, kunnan ja monialaisen yhteispalvelun järjestämissä aktivointitoimenpiteissä olevien määrä nousee. Tavoitteeseen liittyi kaksi mittaria. TYP:n (työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu) asiakkaiden osuus aktiivitoimenpiteissä oli 34,6 prosenttia. Muutettu tavoitetaso ylittyi, alkuperäinen tavoitetaso alittui hieman.

Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä: muutettu tavoite 1600, toteutui 1337. Toiminta suljettiin poikkeustilan ajaksi, asiakasmäärä romahti koronan takia.

10.1 Suurten tapahtumien määrä. Tavoite ei toteutunut, koska tapahtumia ei voitu järjestää.

12.5 Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Toimenpiteitä sopeutettiin pandemiatilanteen rajoitukset huomioiden.

12.7 Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee. Etäopiskelulla oli todennäköisesti keskeyttämisiä lisäävä vaikutus. Keskeyttäneitä henkilöitä oli vuonna 2020 7,4 % enemmän kuin vuonna 2019

16.2 Terveysasemien vastaanotolle pääsy nopeutuu. Vastaanotolle pääsy hidastui. Pandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikeutti tilannetta merkittävästi. Hoito- ja palveluvelka ja niistä seuraava palvelutarpeen kasvu heijastuvat pitkälle tuleviin vuosiin.

Myös opiskeluhuollon puolella palvelujen tarve on lisääntynyt merkittävästi vuodesta 2019 vuoteen 2020.

Johtopäätökset:

Kaupunginhallituksen raportoinnin mukaan vuoden 2020 sitovista tavoitteista oli toteutunut täysin 16, osittain 12 ja 6 tavoitetta ei toteutunut lainkaan. Tarkastuslautakunta oli eri mieltä yhden tavoitteen toteumasta, yhden tavoitteen osalta huomautettiin tavoitteen mittarista ja yhtä tavoitetta ei voitu arvioida.

Koronakriisi vaikutti siihen, että hyvinvointia edistäviä tavoitteita jäi toteutumatta. Tarkastuslautakunta on huolissaan erityisesti siitä, että koronakriisin aikana lasten- ja nuorten erilaiset ongelmat ovat pahentuneet ja terveys- ja sosiaalipalveluihin on syntynyt hoito- ja palveluvelkaa, joka kasvattaa palvelutarpeita tulevina vuosina. Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä, että heti koronakriisin hellittäessä aletaan nopeasti toimiin, joilla nyt syntynyttä hoito- ja palvelutarvevajetta aletaan purkamaan.

1.1.3 Kaupunginvaltuuston konserniyhtiöille asettamien tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 11.11.2019 kaupungin talousarvion yhteydessä tytäryhteisöille asetettavat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet suunnitelmakaudelle 2020–2023.

Koronaviruspandemialla on ollut merkittäviä vaikutuksia konserniyhtiöissä ja se on heijastunut myös yhtiöille asetettujen tavoitteiden toteutuma-asteeseen. Tavoitteita muille kuin kiinteistöyhtiöille asetettiin yhteensä 32. Näistä 19 toteutui täysin ja neljä osittain. Kolmesta ei ollut saatavilla toteumatietoa raportointiajan päättyessä. Kiinteistöyhtiöiden tavoitteita asetettiin 31, joista toteutui täysin 16 ja 9 osittain. Konserniyhtiöistä merkittävimmin koronaepidemia vaikutti Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n toimintaan.

Tavoitteet toteutuivat seuraavasti, lukuun ottamatta jäljempänä esitettyjä osittain, ei lainkaan ja tavoitteita, joista ei ole yhtiöllä tietoa:

Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria Kauppaoppilaitos Oy, Vantaan Työterveys Oy, Kaunialan Sairaala Oy, Kiinteistö Oy Kehäsuora, Kiinteistö Oy Tiedepuisto, Ratakujan Pysäköinti Oy, Tikkuparkki Oy, Ruukkukujan Autopaikat Oy, Korson Pienteollisuustalo Oy, Kiinteistö Oy Lehdokkitien Virastotalo, Kiinteistö Oy Tikkurilan Terveysasema, Kiinteistö Oy Korson toimistokeskus, Pallastunturintien liikekiinteistö Oy, As Oy Katriinanrinne, As Oy Vantaan Sepänpuisto.

Tavoitteista toteutui osittain:

- VAV Yhtymä Oy, VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ”tulostavoite” ja ”korjaustoimintaa” koskevat tavoitteet
- Vantaan Työterveys Oy, ”voitollinen tulos”
- Kaunialan Sairaala Oy, ”palvelutuotteiden painostusten muutos”
- Kiinteistö Oy Kehäsuora, ”tulos”
- Kiinteistö Oy Tiedepuisto, ”Peruskorjausinvestoinnit rahoitetaan tulorahoituksella”
- As Oy Katriinanrinne, ”tilikauden tulos”, ”liikevaihto”, ”energian kulutus”
- As Oy Sepänpuisto, ”tilikauden tulos”

Tavoitteista ei toteutunut lainkaan:

- VAV Yhtymä Oy, VAV Asunnot Oy, VAV Palvelukodit Oy ”energiankulutusta” koskeva tavoite
- VTK Kiinteistöt Oy, ”tulosta” koskeva tavoite
- Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, ”toiminnan tehostuminen”, ”asiakastyytyväisyys” ja ”toiminnan laatua” koskevat tavoitteet
- Vantaan Työterveys Oy ”asiakastyytyväisyys”
- Kaunialan Sairaala Oy, ”sairauspoissaolojen vähentyminen”
- Ratakujan pysäköinti Oy, ”yhtiö tavoittelee nolla -tulosta” 2021”
- Tikkuparkki Oy, ”yhtiö tavoittelee nolla -tulosta 2021”
- Ruukkukujan Autopaikat Oy, ”Tilikauden tulos” ja ”energian kulutus”
- Kiinteistö Oy Korson Toimistokeskus ”toimintatuotot”, ”toimintakate” ja ”tilikauden tulos”

- Pallastunturintien liikekiinteistö Oy ”vastike”

Tavoitteiden toteutumisesta ei saatu tietoa

- As Oy Sepänpuisto, ”energian kulutus”
- Mercuria kauppaoppilaitos Oy, ”työelämäpalaute”, kysely vireillä
- Kaunialan Sairaala Oy, ”happy or not” -indeksi

Johtopäätökset:

Pandemia on vaikuttanut tavoitteiden toteutumiseen. Kuitenkin tarkastuslautakunta toteaa, että strategisten tavoitteiden ja niiden toteutumiseksi asetettujen vuosittaisten tavoitteiden toteutuminen on omistajaohjauksen tärkeä väline.

1.2 Emokaupungin ja koko konsernin talous

1.2.1 Emokaupungin talous ja tilinpäätös

Vantaan tilikauden tulos vuonna 2020 oli 55,1 miljoonaa euroa. Tulos parani lähes 118 miljoonaa vuodesta 2019. Tilikauden ylijäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen oli 54,6 miljoonaa euroa. Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2020 oli arvioitu tilikauden tulokseksi -22,8 miljoonaa. Talousarvioon tehtiin muutoksia, joilla varauduttiin erityisesti koronapandemian talousvaikutuksiin eli menojen kasvuun sekä ennakoitua pienempään tulokertymään. Muutetussa talousarviossa tilikauden tulokseksi arvioitiin -32,5 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos oli noin 78 miljoonaa euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja lähes 88 miljoonaa euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa.

Toimintatuotot ylittyivät noin 5,4 miljoonalla eurolla ja toimintakulut alittuivat noin 52,1 miljoonaa euroa muutettuun talousarvioon nähden. Toimintakuluissa isoin alitus tuli henkilöstökuluihin (noin. 26,4 miljoonaa) ja palvelujen ostot alittuivat 12,4 miljoonalla eurolla Kaupungin koko verorahoitus (verotulot ja valtionosuudet) kasvoi noin 13,9 prosenttia verrattuna vuoteen 2019. Pelkkiä verotuloja kertyi 5,8 prosenttia enemmän kuin vuonna 2019. Vuoden 2020 muutettuun talousarvioon verrattuna verotuloja kertyi noin 23,5 miljoonaa euroa ennakoitua enemmän. Valtionosuuksia taas kertyi noin

1,3 miljoonaa ennakoitua enemmän, ja verorahoitus kokonaisuudessaan (verot ja valtionosuudet) toteutui muutettuun talousarvioon verrattuna 101,8-prosenttisesti. Verotulolajeista muutettuun talousarvioon nähden kunnan tuloveroa kertyi noin 21,2 miljoonaa ennakoitua enemmän, kiinteistöveroa 0,7 miljoonaa ennakoitua enemmän ja osuus yhteisöveron tuotosta oli noin 1,6 miljoonaa ennakoitua suurempi. Edelleen alhaisena pysyneestä korkotasosta johtuen Vantaan ennakoidut korkomenot alittuivat noin 1,0 miljoonalla.

Määrärahatavoitteiden toteutumisesta (muutettuun talousarvioon nähden) ja lainakannasta vuonna 2020:

- Toimintatuottojen toteumaprosentti oli noin 101 prosenttia.
- Toimintakulujen toteumaprosentti oli noin 97 prosenttia.
- Verotulojen toteumaprosentti oli 102,2 prosenttia.
- Valtionosuuksien toteumaprosentti oli 100,5 prosenttia.
- Yhteenlasketut rahoitustulot - ja menot olivat noin 2,1 miljoonaa euroa talousarviossa ennakoitua enemmän (korkotuotot ylittyivät 1 miljoonaa ja korkomenot alittuivat 1,1 miljoonaa).
- Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat noin 3,1 miljoonaa euroa arvioitua pienempinä
- Kaupunginvaltuuston muutokset vuoden 2020 talousarvioon: Käyttötulojen vähennykset noin 2,6 miljoonaa euroa, käyttömenojen lisäykset yhteensä noin 61,3 miljoonaa euroa. Lisäksi verotulojen ja kertymäärviota vähennettiin yhteensä 28,5 miljoonalla eurolla ja valtionosuuksien kertymäärviota nostettiin 79,7 miljoonaa euroa. Investointien lisäykset (brutto) olivat noin 2,6 miljoonaa euroa.
- Talousarviossa 2020 varauduttiin 51,6 miljoonan euron nettolainanottoon. Pitkäaikainen lainakanta kuitenkin pieneni 39,1 miljoonaa ja lyhytaikainen lainakanta pieneni 9,5 miljoonaa, kokonaisuutena lainakannan nettovähennys oli 48,6 miljoonaa.
- Investointimenot (brutto) toteutuivat noin 7,7 miljoonaa euroa pienempinä ja nettoinvestoinnit noin 13,6 miljoonaa euroa pienempinä. Investointimenojen alittumiseen vaikutti eniten uudisrakentamisen toteutusajankohtien siirtyminen.

Kaupungin taloudellisen tilanteen kehittyminen

Ohessa on tarkasteltu kaupungin taloudellista tilannetta kumulatiivisen yli-/alijäämän muodostumista sekä varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirtaa vuosina 2014–2020. Tarkastelu perustuu kyseisten vuosien tilinpäätöksistä koottuihin laskelmiin. Erityisenä tarkastelukohteena on tulo- ja investointien riittävyys.

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Kumulatiivisen ylijäämän muodostuminen, luvut miljoonaa euroa

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Toimintakate	- 1 006,4	-1 015,6	-990,0	-1 008,7	-1 072,5	-1 176,9	-1 226,3
Vuosikate	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8
Poistot	-77,8	-98,1	-116,1	-123,6	-108,7	-115,2	-111,8
Tuloslaskelman tulos + satunnaiset tulot	2,1	1,4	64,5	40,4	3,9	-62,7	55,1
Tilinpäätössierot	-1,0	-0,7	0,3	1,2	1,2	0,2	-0,4
Ali-/yli jäämä	1,1	0,7	64,8	41,7	5,2	-62,6	54,6
Kumulatiivinen edellisten tilikausien ja kulu- van tilikauden yli/alijäämät ¹	354,2 (362,2)	362,9 (360,2)	425,0 (425,5)	467,2 (462,1)	467,3	404,7	459,3

Toiminnan ja investointien rahavirta

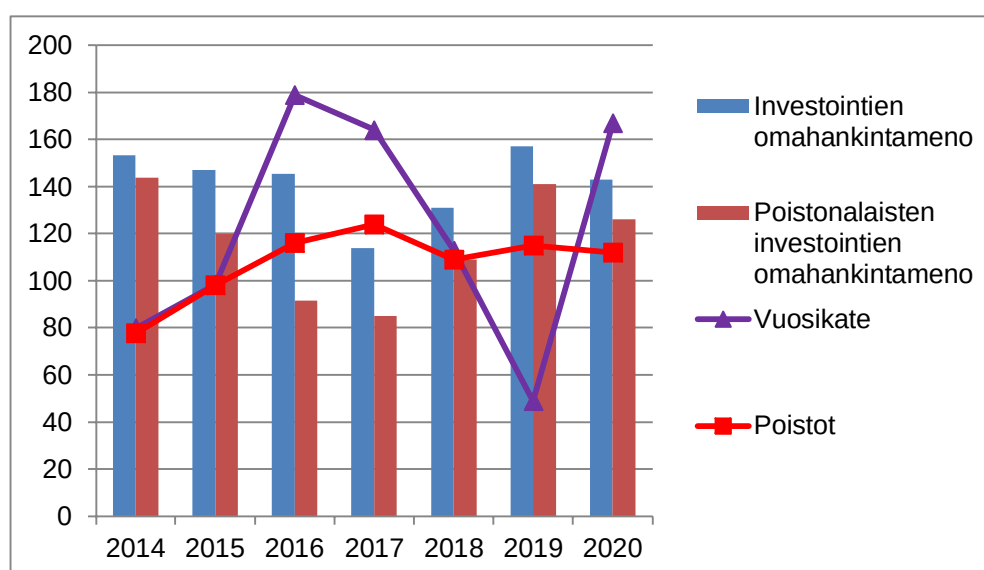
Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuosikate	79,9	98,4	178,8	164,0	112,6	49,1	166,8
Satunnaiset tulot	0,0	1,0	1,8	0,0	0,0	3,3	0,1
Satunnaiset kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulo- ja investointien korjauserät	-37,9	-37,3	-48,9	-40,5	-40,9	-16,8	-31,4
Investoinnit							

¹ Suluissa kumulatiivinen edellisen tilikauden ja ylijäämä, kun tilinpäätöksen jälkeen ylijäämään tehdyn oikaisun on otettu huomioon.

Käyttöomaisuusinvestoinnit	-172,8	-152,8	-146,7	-111,3	-134,8	-157,6	-144,9
Rahoitusosuudet investointeihin	9,3	5,8	1,3	0,7	3,9	0,9	2,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	47,3	48,4	68,8	50,6	66,7	26,9	40,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-45,7	-36,5	55,2	63,4	7,6	-94,2	32,6

Kumulatiivista ylijäämää oli noin 459 miljoonaa euroa vuoden 2020 lopussa. Toimintakate (toimintatuottojen ja toimintakulujen erotus) heikkeni 49,4 miljoonaa euroa vuodesta 2019. Toiminnan ja investointien rahavirta kääntyi nyt selvästi positiiviseksi. Vuonna 2020 vuosikate nousi lähes 118 miljoonaa edellisvuodesta ja kattoi nyt kaikki poistot. Samalla myös velkamäärä pieneni.

Ohessa tarkasteluna kaupungin talous vuosina 2014–2020 investointien-vuosikatteen ja poistojen avulla. Investoinnit on esitetty omahankintamenona.

Johtopäätökset:

Vantaan kaupungin talous toteutui selvästi ennakoitua parempana vuonna 2020. Merkittävänä taustatekijänä tässä oli valtion huomattava koronatuki, yhteensä noin 90 miljoonaa euroa, joka korotti Vantaan valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja.

Kaupunki varautui koronapandemian vaikutuksiin lisätalousarviossa korottamalla menoarviota ja pienentämällä verotulokertymäarvioita silloisten ennusteiden perusteella. Verotulokertymä oli kuitenkin huomattavasti vuoden 2020 lopun ennusteita suurempi ja myös menokertymät jäivät selvästi ennakoitua pienemmiksi.

Liikelaitokset²

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Talouden toteuma 2020 (luvut 1000 euroa)

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	40 119	40 190
Liiketoiminnan kulut	-38 563	-37 963
Poistot ja arvonalenemiset	-1 556	-1 405
Liikelylijäämä/(-alijäämä)	0	821
Rahoitustuotot ja kulut	0	4
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	825
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	314
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	1 139

Investointimenot, brutto (tuhatta euroa)

Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
2 300	2 219

Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen talousarvion sitovat määrärahaerät ovat liikeyli-jäämä ja bruttoinvestoinnit. Vuodelle 2020 pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksy-mässä talousarviossa sitovina määrärahoina olivat liikelylijäämä 0 euroa ja 2 300 000

² Liikelaitosten talouden vertailutaulukot on tiivistetty lyhyeen muotoon yhdistelemällä tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuotto- ja kuluerät yhdeksi eräksi.

euron bruttoinvestoinnit. Tilinpäätöksessä pelastuslaitoksen liikeylijäämä oli noin 1 139 000 euroa. Bruttoinvestoinnit toteutuivat hieman talousarviota pienempinä.

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Talouden toteuma 2020 (luvut 1000 €)

Suun terveydenhuollon liikelaitos	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Liikevaihto ja liiketoiminnan muut tuotot	23 507	23 623
Liiketoiminnan kulut	-23 264	-23 229
Poistot ja arvonalenemiset	-32	-32
Liikeylijäämä/alijäämä	211	362
Rahoitustuotot ja kulut	-209	-195
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	1	167
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1	167

Investoinnit 2020 (brutto)

Investoinnit rahoitettiin vuonna 2020 leasing-perusteella, joten taseeseen kirjattavia bruttoinvestointeja ei ollut.

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitokselle oli talousarvion sitovina erinä vuosittain Vantaan kaupungille maksettava 7 prosentin korko kaupungin antamasta lainasta ja 7 prosentin korko peruspääomasta sekä liikeylijäämä ja bruttoinvestoinnit. Kaupungille maksettavien korkojen euromäärä oli vuonna 2020 yhteensä noin 227 000 euroa, jonka liikelaitos maksoi kaupungille. Investointeja liikelaitos ei tehnyt. Asiaksmaksujen kertymistä vähensi kiireettömän hammashoidon alasajo, joka johtui koronapandemiasta. Kyseistä asiaksmaksuihin tullutta menetystä kompensoitiin sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan liikelaitokselle kohdentamalla 2 miljoonan euron pandemia-avustuksella.

Liikelaitoksen taseeseen kertynyt alijäämä on vuoden 2020 tuloksen jälkeen vielä 591 000 euroa. Liikelaitos on asettanut taloussuunnitelmassaan vuosille 2021–2024 keskeiseksi tavoitteekseen alijäämän kattamisen.

Vaikutus kaupungin talouteen

Liikelaitosten taloudellinen vaikutus koko Vantaan talouteen oli vuonna 2020 noin 1,3 miljoonaa euroa positiivinen.

Johtopäätökset:

Molempien liikelaitosten sitovat määrärahaerät toteutuivat. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen positiivinen tulos pienensi kertynyttä alijäämää, mutta liikelaitoksella on vielä tulevana vuosina katettavana lähes 600 000 euron alijäämä.

1.2.2 Koko kaupunkikonsernin talous

Seuraavissa taulukoissa verrataan emokaupungin ja koko konsernin vuoden 2020 tilinpäätöstietoja ja keskeisiä tilinpäätöksen tunnuslukuja toisiinsa.

Kaupungin ja koko konsernin tuloksen muodostuminen:

M€	Kaupunki	Konserni
Toimintatuotot	236,9	1 032,6
Toimintakulut	-1 463,2	-2 042,6
Osuus osakkuusyritysten voitoista ja tappioista	-	0,7
Toimintakate	-1 226,3	-1 009,4
Verorahoitus (sisältää valtionosuudet)	1 366,0	1 372,3
Rahoitustuotot ja -kulut	27,0	-3,7
Vuosikate	166,8	359,3
Poistot ja arvonalentumiset (sisältää suunnitelman mukaiset poistot, Omistuksen eliminointierot ja arvonalentumiset)	-111,8	-
Satunnaiset erät	0,1	215,1
Varausten lisäys		-8,2
Rahastojen lisäys		0,1
Tilinpäätössiirrot	-0,4	-
Tilikauden verot	-	-0,8
Laskennalliset verot	-	-9,2
Vähemmistöosuudet	-	-6,7
Tilikauden yli/alijäämä	54,6	-19,9
		100,7

Kaupungin ja koko konsernin keskeisten tunnuslukujen vertailu:

	Kaupunki	Konserni
Vuosikate, % poistoista	149,1	163,9
Investointien tulorahoitus, %	116,7	80,1
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	1 936,0	3 163,2
Lainakanta, euroa per asukas ³	3 820,4	8 292,2
Lainanhoitokate	1,0	1,5
Suhteellinen velkaantuneisuus %	67,2	105,2
Lainat ja vuokravastuut (miljoonaa euroa)	1 461,5	2 362,9

Tulorahoitus kattoi nyt emokaupungin poistot ja investoinnit. Konsernissa tulorahoitus kattoi poistot ja 80 prosenttia investoinneista.

Kaupungin lainanhoitokatteen tunnusluku 1,0 parani hieman vuodesta 2019 (vuonna 2019 lainanhoitokate oli 0,6). Tunnusluku osoittaa, että tulorahoitus riitti kaupungilla kokonaan vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun vuonna 2020. Konsernin lainanhoitokate heikkeni viime vuodesta ja oli nyt 1,5 (3,9 vuonna 2019). Suhteellinen velkaantuneisuus osoittaa koko velkataakan suuruuden ja tämä tunnusluku parani hieman sekä emokaupungissa että konsernissa vuodesta 2019. Emokaupungilla ja konsernilla on edelleen merkittävän suuri velkataakka, mutta velkaa pystyttiin nyt jonkin verran vähentämään. Velan takaisin maksuun tarvittaisiin konsernissa yli vuoden tulorahoitus ja emokaupungin koko velan takaisinmaksuun kuluisi 67,2 prosenttia vuoden tulorahoituksesta.

Vantaa ja kriisikuntakriteerit

Ohessa on tarkasteltu Vantaa vuoden 2020 tilinpäätöstietoja ja kuntalain tällä hetkellä voimassa olevien kriisikuntakriteerien mukaan. Lisäksi on tehty tarkastelu uusilla raja-arvoilla, joita sovelletaan ensimmäisen kerran vuonna 2022 vuosien 2020 ja 2021 tilinpäätösten tunnuslukujen perusteella.

³ Asukaskohtaiset luvut on laskettu käyttäen Tilastokeskuksen lopullista väestötilastoa Vantaan asukasluvusta 31.12.2019 tilanteessa (233 775 asukasta).

Voimassa olevat kriisikuntakriteerit.

Alijäämäkriteerit, jos jompikumpi täyttyy, kriisikuntamenettely käynnistyy		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot*</i>	
1. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määrääjässä (eli neljässä vuodessa.)	Kriteeri ei täyty, Vantaalla ylijäämää taseessa vuonna 2020 yhteensä noin 459,3 miljoonaa euroa .	
2. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa .	Kriteeri ei täyty Vantaalla oli ylijäämää konserniti-linpäätöksessä 2020 oli noin 3 163,2 euroa/asukas ja vuonna 2019 ylijäämää oli 2793,9 euroa/asukas.	
Muut kriteerit. Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.		
1) kuntakonsernin vuosikate on ilman kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta annetun lain (1704/2009) 30 §:n mukaan myönnettyä harkinnanvaraisen valtionosuuden korotusta negatiivinen ;	Kriteeri ei täyty. Konsernin vuosikate oli Vantaalla vuoden 2020 tilinpäätöksessä 359,3 miljoonaa euroa positiivinen .	
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti, joka vuonna 2020 oli 19,97 %	Kriteeri ei täyty. Vantaan tuloveroprosentti on 19 .	
3) Asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien asukasta kohden lasketun keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla . Vuonna 2019 kuntakonsernien keskimääräinen asukasta kohden laskettu lainakanta oli 7 105 euroa/asukas (Lähde: Valtiovarainministeriö). 50-prosentin ylitys tarkoittaisi lainakantaa 10 657,5 euroa/asukas .	Kriteeri ei täyty. Vantaan tilinpäätöksessä 2020 konsernilainakanta/asukas oli 8 292,2 euroa .	

4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia .	Kriteeri täyttyy. Vantaan kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen vuonna 2020 oli 105,2 prosenttia	
---	--	--

Vuonna 2022 voimaan tulevat kriisikuntakriteerit

Alijäämäkriteerit, jos jompikumpi täyttyy, kriisikuntamenettely käynnistyy		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot</i>	
1. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa (eli neljässä vuodessa.)	Kriteeri ei täyty, Vantaalla oli ylijäämää taseessa vuonna 2020 yhteensä yli 459 miljoonaa euroa .	
2. Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa .	Kriteeri ei täyty. Vantaan konsernitaseen asukas-kohtainen ylijäämä konsernitilinpäätöksessä 2020 oli noin 3 163 euroa/asukas	
Muut kriteerit. Kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot.		
<i>Kriisikunta-arvot</i>	<i>Vantaan arvot</i>	
1) Kunnan konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde on alle 80 prosenttia .	Kriteeri ei täyty. Konsernin vuosikateen ja poistojen suhde oli Vantaalla vuoden 2020 tilinpäätöksessä 163,9 prosenttia .	
2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 2,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti. Kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti vuonna 2020 oli 19,97 .	Kriteeri ei täyty. Vantaan tuloveroprosentti on 19 .	
3) Asukasta kohden laskettu kunnan konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä ylittää kaikkien kuntien konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden keskimääräisen määrän vähintään 50 prosentilla	Vantaan konsernitilinpäätöksessä 2020 lainojen ja vuokravastuiden määrä/asukas oli 9 960,4 euroa.	Vertailuarvoa ei vielä saatavilla

4) Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate on alle 0,8	Kriteeri ei täyty. Vantaan konsernitilinpäätöksessä laskennallinen lainahoitokate vuonna 2020 oli 1,4 .	
---	--	--

Johtopäätökset:

Kaupungin ja konsernin taloudellinen tulos parani selvästi vuodesta 2019. Molempien tilinpäätös oli nyt ylijäämäinen ja lähes kaikki tunnusluvut paranivat. Myös lainamäärää saatiin pienennettyä. Hyvään tulokseen vaikutti merkittävästi valtiolta saadut kompensatiot koronaviruksen ennakoituihin taloudellisiin menetyksiin. Lisäksi Vantaan talouden kehitys oli selvästi myönteisempää kuin vielä loppuvuodesta 2020 ennakointiin. Velkamäärä on edelleen iso ja talouden riskitekijä, mutta velkaa kuitenkin pystyttiin vuonna 2020 vähentämään. Tällä hetkellä voimassa olevista kriisikuntakriteereistä Vantaalla täyttyy vain kuntakonsernin suhteellisen velkaantuneisuuden kriteeri. Kriteeri kuuluu kuitenkin ryhmään, jossa myös kolmen muun kriteerin pitäisi täyttyä saman aikaisesti kahtena vuonna peräkkäin, jotta arviointimenettelyyn jouduttaisiin. Vuonna 2022 voimaantulevista kriisikuntakriteereistä ei Vantaan vuoden 2020 tilinpäätösluvuilla täyty yksikään. Tosin yhden vuonna 2022 voimaantulevan kriteerin osalta ei ole vielä käytettävissä vertailulukua.

1.2.3 Suurten kaupunkien vertailua

Alla olevassa taulukossa vertaillaan kuuden suurimman kaupungin keskeisiä talouden tunnuslukuja vuodelta 2020. Tunnusluvut on kerätty kaupunkien kaupunginhallituksissa hyväksytyistä vuoden 2020 tilinpäätöksistä. Tunnuslukuja on seitsemän jokaisella kaupungilla eli yhteensä 42. Tunnuslukujen tasoluokittelu perustuu Kuntaliiton määrittelyyn. Tunnusluvuissa on vuoden 2020 tunnusluvun alla suluissa kyseisen tunnusluvun arvo vuonna 2019.

	Espoo	Helsinki	Oulu	Tam- pere	Turku	Vantaa
Vuosikate % poistoista	174	230	116	160	114	149
	(96)	(203)	(49)	(81)	(20)	(43)
Investointien tulorahoitus %	89	85	79	76	84	117
	(58)	(97)	(36)	(59)	(10)	(31)
Kertynyt ylijäämä, euroa per asukas	2 177	9 945	3 875	2 143	936	1 936
	(1 766)	(9 333)	(3 848)	(1 896)	(890)	(1 732)
Lainakanta, euroa per asukas	4 235	1 508	3 616	3 789	3 665	3 820
	(3 413)	(1 550)	(3 407)	(3 338)	(3 843)	(4 085)
Lainanhoitokate	4,0	9,1	3,4	5,9	0,7	1,0
	(2,7)	(7,4)	(1,5)	(1,8)	(0,2)	(0,6)
Suhteellinen velkaantuneisuus %	71	45	68	65	65	67
	(63)	(44)	(69)	(62)	(71)	(79)
Konsernin (sisältää kaupungin) lainakanta euroa/asukas	14 632	8 442	5 932	8 922	7 389	8 292
	(13 125)	(7 909)	(4 707)	(8 037)	(7 550)	(8 591)

Vuonna 2020 suurten kaupunkien tunnusluvut parantuivat vuoden 2019 tasosta. Tunnusluvuista 29 pysyi vuoden 2019 tasolla, 12 tunnusluvun arvo parani ja yhden tunnusluvun arvo heikentyi. Hyvällä tasolla oli nyt 19 tunnuslukua (11 vuonna 2019), tyydyttävällä tasolla oli 8 tunnuslukua (10 vuonna 2018) ja heikolla tasolla oli 15 tunnuslukua (21 vuonna 2019). Kaupungeista Espoolla, Tampereella ja Turulla kahden tunnusluvun arvo parani, Oululla ja Vantaalla kolmen tunnusluvun arvo parani ja Helsingillä yhden tunnusluvun arvo heikkeni. Eniten hyvällä tasolla olevia tunnuslukuja (viisi) oli jälleen Helsingillä.

Erityisesti tulo-rahoitusta kuvaavat tunnusluvut paranivat suurilla kaupungeilla. Nyt investointien tulo-rahoitusprosentti ja vuosikate postosta tunnusluvut ovat neljällä kaupungilla hyvällä tasolla (vuonna 2019 vain Helsingillä kyseiset tunnusluvut olivat hyvällä tasolla). Näissä tunnusluvuissa ei ollut yhtään heikolla tasolla olevaa tunnuslukua vuonna 2020. Kertynyt ylijäämä asukasta kohden tunnusluvun arvot olivat kaikilla kaupungeilla edelleen hyvällä tasolla. Osatekijänä näiden tunnuslukujen arvojen selvään parantumiseen oli valtion kunnille antama korona-avustus vuonna 2020.

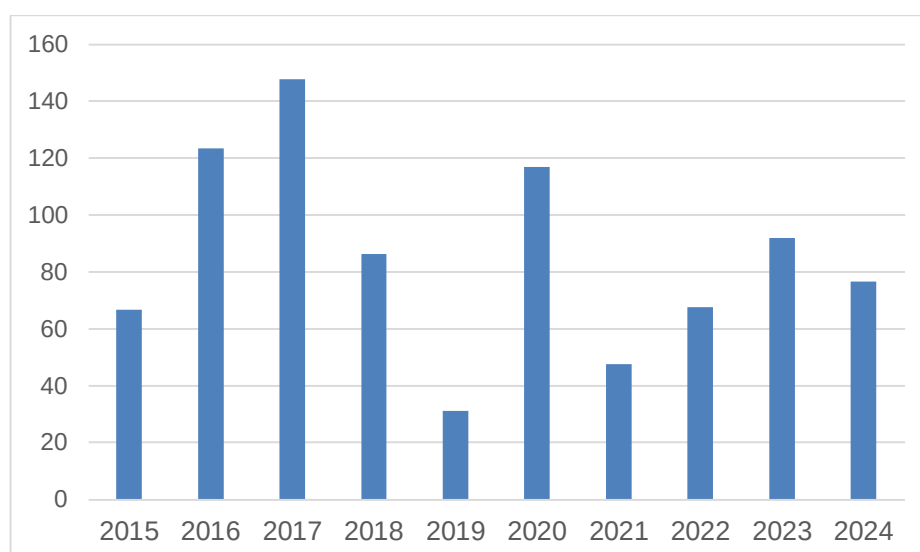
Velkaantumista kuvaavista tunnusluvuista lainanhoitokatteen tunnusluku oli parantunut neljällä kaupungilla ja oli nyt neljällä kaupungilla hyvällä tasolla. Muut velkaantumista kuvaavat tunnusluvut olivat vuoden 2019 tasolla lukuun ottamatta konsernin asukaskohtaista lainankantaa. Tässä kategoriassa yhden kaupungin tunnusluku oli heikentynyt tyydyttävästä heikoksi.

1.2.4 Investoinnit

Investointien tulo-rahoitusprosentti

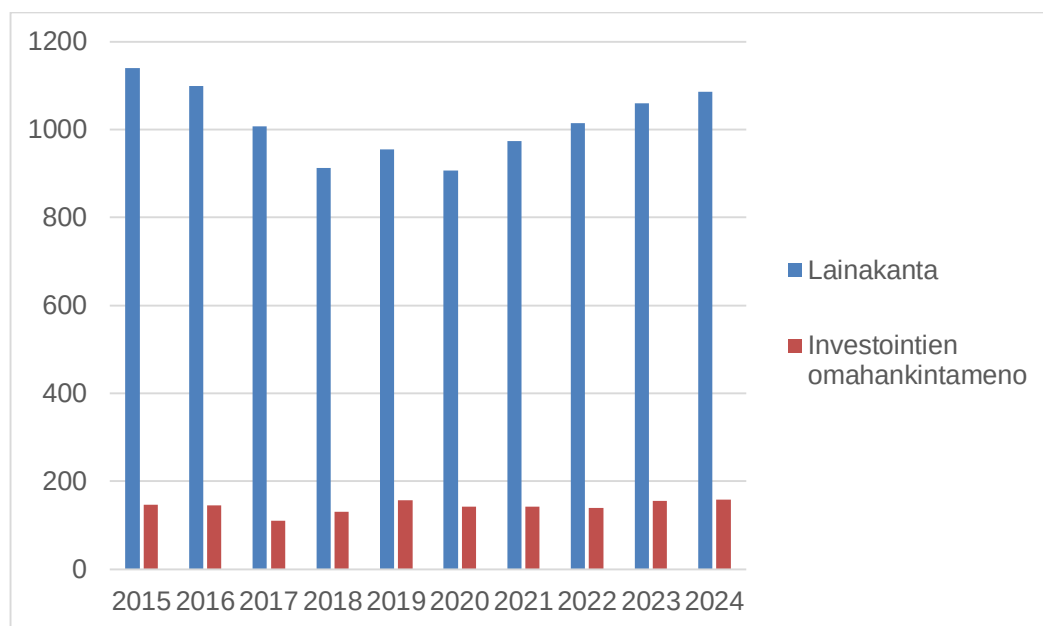
Oheisessa kaaviossa on Vantaan kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentti vuosilta 2015–2024. Vuonna 2020 tulo-rahoitusprosentti parantui selvästi, ollen lähes 117 prosenttia. Vuodesta 2021 eteenpäin tulo-rahoitusprosentti perustuu taloussuunnitelman 2021–2024 ennusteisiin.

Kaupungin investointien tulo-rahoitusprosentti 2014–2021

Lainamäärä ja investoinnit

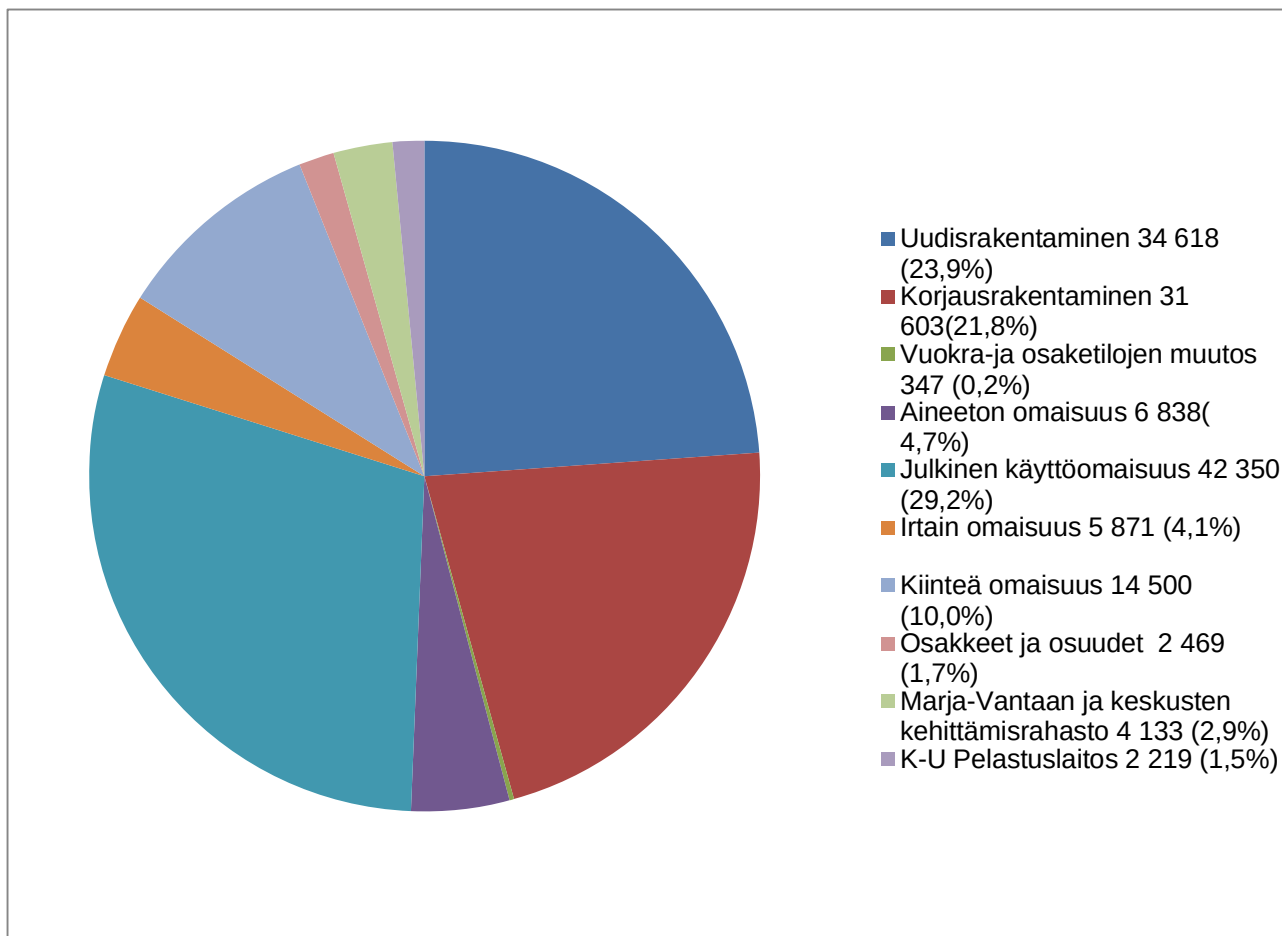
Seuraavassa kuvataan lainamäärän ja investointien omahankintamenojen⁴ kehitystä vuodesta 2015 (luvut miljoonaa euroa). Vuodesta 2021 eteenpäin luvut ovat taloussuunnitelmassa 2021–2024 esitetyjä ennusteita. Lainamäärässä on mukana sekä kaupungin lyhyt- että pitkäaikaiset lainat.

Investointien jakauma 2020

Ohessa kuvattuna kaupungin investointien (brutto) toteumarakenne vuodelta 2020, luvut ovat tuhatta euroa. Rakentamisen investoinnit (uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen) ja julkiseen käyttöomaisuuteen liittyvät investoinnit (esimerkiksi liikenne-, urheilu- ja virkistysalueiden rakentaminen) olivat suurimmat investointilajit.

⁴ Investointien omahankintameno= investointimenoista on vähennetty niihin saadut rahoitusosuudet

Johtopäätökset:

Kaupungin vuosikate oli 166,8 miljoonaa euroa kattaen poistot ja investointien tulorahoitusprosentti oli 116,7 prosenttia. Kaupungin kokonaislainamäärä myös väheni yli 48 miljoonalla eurolla ja pitkäaikaisten lainojen määrä noin 39 miljoonalla eurolla. Investointitaso tulee jatkossa taloussuunnitelman arvion mukaan hieman nousemaan taloussuunnitelman 2021–2024 viimeisinä suunnitelmavuosina ja myös lainakannan ennakoidaan kasvavan.

1.3 Muu kaupunkistrategia ja johto

1.3.1 Vantaan valmiussuunnittelu ja toiminta koronavuorissa

Valmiussuunnittelun säädöstaustaa

Kuntia ja kuntien eri toimintoja koskevia valmiussuunnitteluun liittyviä velvoitteita ja määräyksiä tulee suoraan useasta laista. Valmiuslain (1552/2011) 12 §:ssä edellytetään kunnilta valmiussuunnitelmia ja etukäteisvalmistelua, joilla varmistetaan tehtävien mahdollisimman hyvä hoitaminen myös poikkeusoloissa. Tämän lisäksi useissa erityislaeissa (esimerkiksi pelastuslaki ja terveydenhuoltolaki) on kuntien valmiussuunnittelua ja varautumista ohjaavia säännöksiä.

Valmiussuunnittelun ohjauksesta ja muiden viranomaisten kanssa tehtävästä yhteistyöstä

Kaupunginhallitus vastaa Vantaalla kokonaisvaltaisesta riskienhallinnan järjestämisestä, ohjeiden ja menettelytapojen hyväksymisestä ja valvonnasta. Kaupunginhallitus päättää myös valmiussuunnitelman hyväksymisestä. Kaupunkitasoisista valmiusasioista vastaa kuntademokratian palvelualue hallintojohtajan johdolla.

Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat vastaavat toimialojensa valmiussuunnittelusta, liikelaitosten ja konserniyhtiöiden johtajat taas omasta valmiussuunnittelustaan. Jokaisella toimialalla on määriteltynä valmiussuunnitelmien käytännön päivittämistyöstä vastaavat henkilöt. Varautuminen ja valmiussuunnittelu on usean kunnallisen viranhaltijan virkatyötä (esimerkiksi kunnan terveydensuojeluviranomainen).

Valmiussuunnittelua koordinoi riskienhallinnan ohjausryhmä ja riskienhallintapäällikkö. Riskienhallinnan ohjausryhmässä ovat edustettuna kaikki toimialat ja huoltovarmuskriittisimmät konserniyhtiöt. Valmiussuunnittelun resurssointia vahvistettiin syksyllä 2020, kun riskienhallintapäällikön tehtävä muutettiin turvallisuuspäällikön tehtäväksi ja valmiusasiat siirtyvät hänelle ja samalla Vantaalle nimitettiin riskienhallinnan asiantuntija.

Muiden viranomaisten kanssa tehtävästä koordinoinnista ja yhteistyöstä valmiussuunnitelmia laadittaessa vastaa kaupunginjohtaja ja turvallisuusyhteistyön johtoryhmä. Tähän johtoryhmään kuuluvat Itä-Uudenmaan poliisilaitoksen poliisipäällikkö, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen pelastusjohtaja, Vantaan seurakuntayhtymän johtaja sekä riskienhallintapäällikkö. Vantaan kaupungin ja poliisin yhteistyötä tiivistettiin maaliskuussa 2020, jolloin aloitti työnsä poliisikoordinaattori, joka vastaa poliisin ja kaupungin valmiussuunnittelun yhteensovittamisesta.

Jo vuonna 2010 perustettiin pääkaupunkiseudun valmiusasioiden yhteistyöryhmä. Tämän ryhmän tehtäviin kuuluvat muun muassa seurata ja varmistaa valmiusasioiden hoito kaupunkien tavoitteiden mukaisesti tärkeitä palveluja tuottavissa kuntayhtymissä, huolehtia kaupunkien valmiussuunnitelmien yhteensopivuudesta, kehittää kaupunkien yhteistyötä kriisiviestinnässä, ja kehittää toimintamalleja häiriötilanteiden ja poikkeusolojen huomioimisessa ostopalvelujen järjestelyissä. Vantaata ryhmässä edustaa riskienhallintapäällikkö (vuonna 2020 ryhmän puheenjohtaja).

Valmiussuunnitelmat Vantaalla

Ohessa lueteltu Vantaan kaupungin toimialojen valmiussuunnitelmien päivystystilanne, mukana on myös muita valmiussuunnitteluun liittyviä suunnitelmia. Suunnitelman perässä on vuosiluku, jolloin kyseisen toimialan suunnitelma on viimeksi päivitetty. Valmiusohjeessa on ohjeistettu päivittämään valmiussuunnitelmat kolmen vuoden välein.

Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje: 2013 (2021)

Maankäyttö, rakentaminen ja ympäristö valmiussuunnitelma: 2018

Sivistystoimi valmiussuunnitelma: 2015

Sosiaali- ja terveystoimi valmiussuunnitelma 2018

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos valmiussuunnitelma 2020

HSY valmiussuunnitelma 2018

Vantaan Energia valmiussuunnitelma 2020

Pandemiasuunnitelma 5/2020

Laajamittainen maahantulo (vastaanottokeskus/hätämajoitus) -ei varmaa tietoa, päivitys meneillään.

Ateriapalvelut valmiussuunnitelma 2018 (yhteistyössä Vantin kanssa).

Ympäristöterveydenhuolto valmiussuunnitelma 2018

Kriisiviestintäohje 2017

Tietohallinnon valmiussuunnitelma 2014

Vuonna 2020 oli tarkoitus laatia Uusi Vantaa -organisaation myötä muodostettujen uusien toimialojen (kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä kaupunkikulttuurin toimialan) valmiussuunnitelmat. Lisäksi oli tarkoitus päivittää kaupunkikonsernin valmiusohje ja kasvatuksen ja oppimisen toimialan valmiussuunnitelma. Koronatilanne

aiheutti kuitenkin resurssipulan, koska monet päivitystyöstä vastaavat henkilöt osallistuvat myös häiriötilannejohtamiseen ja operatiiviseen toimintaan. Näin suunnitelmien ja ohjeiden päivitykset siirtyivät pääosin vuodelle 2021. Vuoden 2021 alussa hyväksyttiin kaupunkistrategian ja johdon toimialan valmiussuunnitelma sekä uusi Vantaan kaupunkikonsernin valmiusohje. Kaupunkikulttuurin toimialalla valmiussuunnitelman laatimistyö on käynnistetty. Kriisiviestinnän osalta kaupungin toimialojen valmiussuunnitelmien viestintäosiot on tarkastettu 2020.

Valmiussuunnittelun painopisteistä, erityiskohteista ja ostopalveluiden huomiointiin ottamisesta

Vantaan valmiussuunnittelun painopiste on normaaliajan häiriötilanteissa ja tavoitteena on kriittisen toiminnan jatkuvuuden varmistaminen. Suunnitelmien sisällöstä tehdään mahdollisimman konkreettinen ja valmiussuunnitelmien liitteeksi ohjeistetaan tekemään konkreettisuutta painottavia toimintaohjekortteja erilaisiin häiriötilanteisiin. Valtakunnallisissa riskiarvioissa elintärkeäksi kohteeksi on Vantaan kohteista nostettu lentoasema. Vantaa on myös merkittävä raide- ja maantieliikenteen keskitymä ja kaupungissa sijaitsee myös joitain suuronnettomuusvaarallisia teollisuuske-mikaalikohteita.

Kaupungilla on monia ostopalveluja ja kaupungin hankintaohje sisältää myös häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumista koskevia kohtia. Hankintaohjeessa todetaan, että palveluja hankkivien toimialojen on tarjouspyyntötilanteessa arvioitava palvelujen elintärkeys ja se millaisia näkökohtia on tarpeen korostaa hankintasopimuksia tehtäessä. Kaupungin vastuulla olevia elintärkeitä palveluja tai niiden järjestämiselle välttämättömiä tavaroita hankittaessa on hankintasopimuksia tehtäessä varmistettava, että toimittaja sitoutuu ja pystyy toimittamaan palveluita ja tavaroita myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa. Kaupungin hankintaohjetta päivitettiin ja kaupungin hallituksen 14.12.2020 hyväksymässä hankintaohjeessa edellytetään nyt elintärkeitä palveluja tuottavilta yrityksiltä häiriö- ja poikkeusoloissa toimimisen varmistamisen lisäksi myös varautumistoimenpiteiden yhteensovittamista kaupunkikonsernin valmiussuunnitelmiin. Lisäksi nyt edellytetään, että sekä varautuminen että valmiussuunnitelmien yhteensovittaminen tulee toteuttaa sopimuskauden aikana tehtävällä auditoinnilla, valmiusharjoituksella tai muulla vastaavalla tavalla. Tapahtuma on myös dokumentoitava.

Valmiusharjoitukset

Valmiusharjoituksia on järjestetty vähintään kerran vuodessa. Vuoden 2014 jälkeen globaali turvallisuustilanne heikentyi ja harjoitustoiminta on vilkastunut. Vuonna 2019 Vantaalla oli kolme sisäistä valmiusharjoitusta ja lisäksi osallistuttiin seitsemään yhteistyöviranomaisten järjestämään valmiusharjoitukseen. Vuonna 2020 koronakriisin vuoksi järjestettiin vain yksi yhteistyöviranomaisten järjestämä valmiusharjoitus, johon Vantaa osallistui.

Koronaviruspandemia ja kaupungin toiminta sen aiheuttamassa kriisitilanteessa

Vuoden 2020 alussa alkanut maailmanlaajuinen koronapandemia aiheutti erilaisia muutoksia ja rajoituksia koko yhteiskunnan toimintaan. Tilannetta seurattiin Vantaalla jo hyvissä ajoin ennen kuin korona laajentui pandemiaksi. Ensimmäinen pandemiajohtoryhmän koronatilannetta käsittelevä kokous pidettiin 2.3.2020.

Maailman terveysjärjestön julistettua tilanteen pandemiaksi 11.3.2020 kaupunginjohtaja päätti asettaa ja kutsua kiireellisesti koolle Vantaan kaupungin valmiusohjeeseen perustuvan häiriötilannejohtoryhmän, johon kuuluu muun muassa kaikki kaupungin johtoryhmän jäsenet, riskienhallintapäällikkö, tietohallintojohtaja, useiden palvelualueiden johtajia ja edustus Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksesta. Vantaan häiriötilanteiden johtoryhmä seurasi Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen tilannearvioita ja valtakunnallisia suosituksia ja päätti toimenpiteistä Vantaalla. Kyseinen johtoryhmä kokoontui maaliskuusta 2020 lähtien useamman kerran viikossa (kesällä kerran viikossa). Ryhmän päivittyvä päätösluettelo on luettavissa Vantaan intran sivuilla.

Poikkeustilanteen vuoksi kaupunkiin perustettiin myös johtokeskus, jonka tehtäviin kuuluivat tilannekuvan ylläpito, viestintä ja mediaseuranta sekä päätöksenteon tukeminen. Johtokeskuksessa toimivat riskienhallintapäällikkö, poliisikoordinaattori ja neljä tilannekuvakoordinaattoria. Keskukseen avulla saatiin tilanteesta mahdollisimman ajantasainen kuva, joka nopeutti päätöksentekoa ja muuttuviin olosuhteisiin reagoimista. Pandemiakriisin alussa johtokeskuksesta käsin muodostettiin viranomais-ten välinen tiedonvaihto ja raportointiyhteistyö aina valtioneuvoston kansliaa myöten. Viranomaisyhteistyötä tehtiin ja tehdään edelleen usealla tasolla. Aluksi oli haasteita saada tilannekuvaa muun muassa ministeriötasolta. Kevääseen verrattuna muun

muassa lentoaseman osalta johtovastuut ja yhteistoiminta selkeytyi vuoden 2020 jälkipuoliskolla.

Vantaa perusti myös välittömästi koronaepidemian aiheuttamien palvelutarpeiden muutosten selvittyä resurssikeskuksen, johon ilmoitetaan ne työntekijäryhmät ja yksittäiset henkilöt, joiden työpanos on käytettävissä muissa kaupungin palveluissa. Sen ansiosta Vantaalla pystyttiin tukemaan palveluita toimialoilla, joilla työtä riitti enemmän kuin ehdittiin tehdä. Siirtoja valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä sekä työntekijöitä lähettävien että heitä vastaanottavien esimiesten kanssa. Lisäksi loma-aikoina kiinnitettiin erityisen tarkkaa huomiota vastuuhenkilöiden sijaisjärjestelyjen aukottomuuteen.

Koronaepidemian puhjettua kaupunginjohtaja piti aluksi viikoittaisia infotilaisuuksia koronatilanteesta medialle. Jatkossa kyseisiä infotilaisuuksia on pidetty kahden viikon välein. Lisäksi kaupunginjohtaja on pitänyt myös erikseen kaupungin henkilöstölle suunnattuja infotilaisuuksia, jotka ovat katsottavissa intranetissä. Vantaan häiriötilanteiden johtoryhmän kokoontumistiheyttä ja johtokeskuksen toimintaa sekä raportointitiheyttä on mukautettu vastaamaan tarvetta. Kaupunki piti yllä johtamis- ja operatiivista valmiutta.

Vantaan kaupunginvaltuusto teki myös päätöksenteon turvaamiseksi ja joustavoittamiseksi muutoksia hallintosääntöön maaliskuussa 2020. Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikana kaupunginjohtaja voi nyt käyttää normaalioloista poikkeavaa päätösvaltaa.

Koronakriisin aikana esiin nousseita asioita

Kaupunkitasoisesti onnistuneiksi toimenpiteiksi koronakriisissä Vantaalla näyttäisivät osoittautuneen muun muassa häiriötilannejohtaminen ja johtokeskustoiminta, resurssikeskuksen toiminta henkilöstön siirroissa, säännöllinen viestintä ja kaupunginjohtajan säännönmukaiset tiedotustilaisuudet. Lisäksi etätö ja sähköisiin kokouksiin koonnan siirtyminen onnistui melko sujuvasti. Kuitenkin tarvittavien etätö- ja etäkokousvälineiden saatavuudessa (kuulokkeet, puhelimet ja oheislaitteet) oli aluksi haasteita, mutta tilanne on parantunut.

Koronakriisi nosti esille myös kriisitilanteessa toimimiseen liittyviä asioita, joihin jatkossa pitää kiinnittää erityistä huomiota. Näitä asioita olivat:

1. Valmiussuunnitelmien sekä erityisesti niitä täydentävien toimintaohjeiden on oltava ajan tasalla erityisesti johtoryhmätasolla.
2. Kriittisten toimintojen henkilöstöresurssit on pystyttävä varmistamaan henkilöstöresurssin siirtomahdollisuudet ja joustava käyttö). Resurssikeskuksen perustaminen ja sen toiminta auttoivat tässä.
3. Valtion ja pääkaupunkiseudun kaupunkien yhteistyötä ja tiedonkulkua kriisijohtamisessa ja valmiussuunnittelussa tulee tehostaa ja yhdenmukaistaa.
4. Kaupunkitasoisesti varmuusvarastointia on tehostettava, HUS-logistiikan valmius ei ole tyydyttävä
5. Helsinki-Vantaan lentoasemaan liittyvää viranomaisyhteistyötä ja yhteisharjoittelua tulee edelleen tehostaa

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että valmiussuunnittelun organisointi ja toimialojen vastuutus on Vantaalla hoidettu hyvin. Tarkastuslautakunta näkee valmiusharjoitukset erittäin tarpeellisena käytännön valmistautumisena häiriötilanteissa toimimiseen ja pitää valmiusharjoittelua tärkeänä.

Vuoden 2020 alkuvuodesta puhjennut koronapandemia osoitti, miten tärkeää on, että kaupungilla on suunnitelmat ja niihin liittyvän valmiusharjoittelun kautta testattu valmius toimia myös häiriötilanteessa. Koronapandemia nosti myös esille kriisitilanteeseen liittyviä asioita, joihin on jatkossakin kiinnitettävä erityistä huomiota. Vantaa pystyikin koronapandemian alkaessa melko nopeasti sopeuttamaan toimintaansa häiriötilanteeseen ja saadut kokemukset vahvistavat kaupungin kykyä toimia kriisin vielä pitkittyessä.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta painottaa valmiussuunnitelmien ajantasaisuuden tärkeyttä ja suosittelee, että päivitystä vaativat valmiussuunnitelmat päivitetään mahdollisimman pian ja jatkossa suunnitelmien päivitykset tehdään valmiusohjeen mukaisessa kolmen vuoden rytmissä.

1.3.2 Hankinta

Hankinnat ovat merkittävä tapa toteuttaa kaupungin strategisia tavoitteita, ja hankinnat tulee tunnistaa yhdeksi johtamisen osa-alueeksi. Kyseessä on kaupungin läpäisevä yhteistyö ja valmisteluun tarvitaan monenlaista osaamista ja näkökulmaa eri toimialoilta sekä yrityksiltä.

Hankintojen palveluyksikkö sijoittuu kaupunkistrategian ja johdon toimialalle henkilöstö- ja konsernipalveluihin. Se vastaa kaupungin hankintatoimen kehittämisestä, vastuullisuudesta ja muun muassa kaupungin hankintojen ohjauksesta ja ohjeistuksesta.

Pääsääntöisesti hankintayksikkö hoitaa kansallisen kynnysarvon ylittävät materiaalihankinnat ja jotkin palveluhankinnat (esimerkiksi kuljetuspalvelut, painopalvelut, ateriala- ja puhtauspalvelut, pesulapalvelut, erilaiset vuokrauspalvelut ja huoltoleasingpalvelut). Muiden palveluhankintojen hankintatoimivalta ja sopimushallinta on toimialoilla. Näistäkin suurelta osin kilpailutusprosessin hoitaa hankintayksikkö. Kaupunkiympäristön toimiala hoitaa urakkakilpailutuksensa itse. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalla on paljon asiakaspalvelun hankintaa, josta tähän asti on vastannut toimialan oma hankintatiimi. Vuoden 2021 alusta hankintatiimi siirtyy osaksi hankinnan palveluyksikköä.

Strategisten hankintojen tiekartassa on kuvattu hankintojen strategiset painopisteet. Näitä ovat hiilineutraalisuus, kiertotalous, innovaatiot, ihmisoikeudet ja työelämän oikeudet hankinnoissa, yhteiskuntavastuun sosiaalinen näkökulma, osallistaminen sekä lainmukaisuus ja tehokkuus.

Kaupungin kokonaistasolla talousarviossa materiaalihankinnat ovat noin 54 miljoonaa euroa ja palveluhankinnat sisältäen erikoissairaanhoidon palvelut noin 725 miljoonaa euroa.

Sitovista tavoitteista erityisesti resurssiviisauden tiekartan tavoitteiden huomioiminen näkyy ateriapalveluissa ja ylipäänsä kaikissa hankinnoissa.

Vastuullisuuden eri näkökohdat ovat nousseet viime vuosina voimakkaammin esiin osana hankintojen valmistelua.

Koronaviruspandemia

Koronaviruspandemia aiheutti lisätöitä etenkin suojarusteiden hankintojen osalta, keväällä oli syksyä kiireempää. Muuten hankinnat on viety läpi suunnitelmien mukaisesti. Erityisen paljon pandemia on vaikuttanut ateria- ja puhtauspalveluiden järjestämiseen: vuoroin on suljettu palveluita ja toisaalta tehostettu puhtaanapitoa toimivissa yksiköissä.

Suojavarusteiden hankintoja jouduttiin keväällä tekemään kiireellisinä suorahankintoina. Syksyllä kilpailutettiin puitesopimus, jonka pohjalta hankintoja voi tehdä kevenetyllä kilpailutuksella.

Suosituks:

Ateria- ja puhtauspalveluiden kilpailutuksessa on tärkeää kiinnittää huomiota hinnan lisäksi laatuun. Puhtauspalveluilla voidaan osaltaan vaikuttaa sisäilman laatuun, joskin tähän vaikuttaa myös tilatun palvelun määrä ja riittävyys. Palvelun laadun seurantaan ja laatupoikkeamiin puuttumiseen tulee olla riittävät resurssit ja selkeä työnjako. Palautekanavien toimivuus tulee varmistaa.

Vastuullisuuteen tulee panostaa ja hankintaorganisaatioiden kykyä puuttua ongelmiin ja yhteiskunnallisten velvoitteiden hoitamatta jättämiseen ja tulisi parantaa ja kehittää tähän tarvittavia työkaluja.

Tarkastuslautakunta kannustaa mahdollisuuksien mukaan laatimaan kilpailutukset niin, että myös pienemmillä yrityksillä on mahdollisuus osallistua.

1.3.3 Tietohallinto

Tietohallinnon palveluyksikkö on osa henkilöstö ja konsernipalvelut -palvelualueetta kaupunkistrategian ja johdon toimialalla.

Tietohallinnon toiminta organisoitiin uudelleen joulukuussa 2019. Tuolloin suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Tietohallinnon palveluyksikköön jäi yhteensä yhdeksän henkilöä.

Integraattoripalvelu

Toimintamalli on integraattoripalvelu, joka tarkoittaa lyhyesti ilmaistuna sitä, että Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo ja integraattori toteuttaa. Tietohallintopäälliköt (Vantaan oma henkilöstö) vastaavat resursoinnista toiminnan kustannustehokkuuden varmistamiseksi sekä tekevät päätökset tietohallinnon prosessien kehittämisuunnasta. ICT-Asiakkuuspäälliköt (Vantaan omaa henkilöstöä) toimivat päävastuullisina toimialojen suuntaan ja varmistavat toteutusten tarkoituksenmukaisuuden sekä prosessihyötyjen että kustannustehokkuuden suhteen. Integraattorin henkilöstö toimii toteuttavassa roolissa. Tämä pitää sisällään päivittäiset operatiiviset asiat yhteistoiminnassa palveluntuottajien kanssa.

Integraattoria ohjataan kolmella eri tasolla. Strategisella tasolla järjestetään noin kaksi kertaa vuodessa johdon tapaamiset, joissa keskustellaan päätavoitteiden toteutumisesta. Taktisen tason tapaamisia on keskimäärin kolmen viikon välein tietohallintopäälliköiden sekä integraattorin vetäjien kesken. Tällöin keskustellaan tietohallinnon vuositavoitteista, integraattorityön yleisestä tasosta sekä resursoinnin muutoksista. Operatiivisella tasolla yhteistyötä ohjataan päivittäisen työskentelyn ja yksittäisten asioiden kautta.

Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta. Myös yksi iso toimittaja helpottaa asioiden sujuvuutta. Palveluntuottajien kanssa toimimiseen ei ole tähän mennessä tullut isoja muutoksia. Yhteisiä uusia sopimuksia on tehty kolmikannassa yhdessä integraattorin kanssa, jotka takaavat asioiden sujuvuuden jatkossa.

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Tietohallintoon liittyy suoraan sitova tavoite 16.3 IT-uudistus tuottaa lisäarvoa kaupungille ja laadukkaampaa palvelua toimialojen käyttäjille. Tavoitteen mittarina on asiakastyytyväisyys tietohallinnon palveluihin (toimialojen saaman palvelun laatu) ja tietohallinnon oma arvio tilaajan näkökulmasta. Tavoitetaso asiakastyytyväisyydelle oli 2,8 (asteikolla yhdestä neljään). Toteutunut asiakastyytyväisyys oli 2,96.

Selkein muutos uudistuksessa on ollut resursoinnin joustavampi saatavuus. Tämä näkyy erityisesti sellaisten investointien osalta, joissa tarvitaan kertaluontoisesti erityistä osaamista. Tuotannon puolella uudistuksella on saatu resursseja sekä tietoturvan että omaisuudenhallinnan haasteisiin. Integraattori on ollut keskeisessä roolissa palveluiden uudistamisessa.

Palvelutuotanto on ollut integraattoripalvelun selkein muutosalue. Palvelukokonaisuuksia on käyty läpi ja löydetty myös merkittäviä uudelleen kohdistusmahdollisuuksia etenkin lisenssienhallinnan osa-alueella.

Talous

Tietohallinnon toimintakulut olivat 43,4 miljoonaa euroa. Vuoden aikana siirrettiin vuoden 2020 käyttötaloudesta kaksi miljoonaa euroa vuoden 2021 puolelle. Tämä johtuu koronan vuoksi siirtyneestä Apotin aikataulusta. Apotin osuus käyttökustannuksista on rakennusvaiheessa noin kolmasosa.

Investoinnit

Tietohallinnon investointimääräraha vuodelle 2020 oli 7,7 miljoonaa euroa. Aineettomien investointien toteuma oli noin 6,4 miljoonaa euroa. Keskeisimpiä käynnissä olevia hankkeita ovat Digione-esiselvitys, kaupunkiympäristön toimialan MATTI-hanke ja varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä. Apotti on myös merkittävä, sen rahoitus tulee kuitenkin käyttötaloudesta eikä investoinneista.

Vantaan kaupungin ICT-ohjausmallin mukaisesti ICT-hankejohtoryhmä päättää tulevan vuoden investointisuunnitelmasta, ja tietohallinnon ohjausryhmä päättää investointisuunnitelman raameissa investoinneista. Tietohallinnon ohjausryhmässä puheenjohtajana toimii tietohallintojohtaja ja siinä on edustaja jokaiselta toimialalta.

Budjetoinnin pohjana toimii valtuustokaudeksi hyväksytty ICT-investointibudjetti. Vuosittaisen investointisuunnitelmien teko lähtee ICT-asiakkuuspäälliköiden työstä yhdessä toimialojen keskeisten tahojen kanssa. Tämän pohjalta on laadittu ICT-tiekartta, jota seurataan tietohallinnon ohjausryhmässä. Vuositasolla tämän pohjalle laaditaan toimialakohtainen priorisoitu lista tulevista investointitarpeista. Tietohallinnossa koostetaan tämän pohjalta ehdotus tulevan vuoden investointisuunnitelmasta, jonka ICT-asiakkuuspäälliköt käyvät toimialojen kanssa läpi ja tämän jälkeen se viedään keskusteltavaksi ICT-ohjausryhmään. Lopuksi investointisuunnitelma viedään ICT-hankejohtoryhmään päätettäväksi.

Pohjana priorisoinnille on ICT-asiakkuuspäälliköiden yhteistyössä toimialojen kanssa käymä keskustelu investointien tarpeellisuudesta. Nämä pitävät jo sisällään priorisointia kaupungin strategisten tavoitteiden edistämiseksi. Pääasiallisina priorisointiperusteina ovat laadulliset ja taloudelliset hyödyt. Perinteisesti pääpaino on ollut melko paljon laadullisessa parantamisessa, mutta etenkin viimeisen vuoden aikana painopistettä on pyritty siirtämään taloudellisiin perusteisiin. Lakisääteisiä investointeja on kuitenkin paljon ja ne täytyy priorisoida edelle.

Tietohallinto vastaa IT-hankinnoista. Hankintaprosessin läpiviennistä vastaavat kaupungin hankintayksikössä ICT-hankintapäällikkö sekä hankinta-asiantuntijat. Hankittaville järjestelmille asetetaan erilaisia vaatimuksia. IT-asiantuntijat keräävät toiminnalliset vaatimukset toimialojen pääkäyttäjiltä. Sisällöllistä tuntemusta parannetaan keskusteluilla toisten kaupunkien asiantuntijoiden kanssa sekä informaatiopyynnöillä

toimittajilta. Teknisiä vaatimuksia tulee tietohallinnolta, jotta tuleva järjestelmä sopii yhteen IT-ympäristön (käyttöjärjestelmät, laitteet, järjestelmäintegraatiot, tietoturva, jne.) kanssa. Lisäksi voidaan asettaa esimerkiksi tietosuojavaatimuksia järjestelmien globaalin sijoittelun suhteen. Viime kädessä vaatimukset hyväksyy Vantaan oma tietohallinnon henkilöstö, vaikka keräämiseen osallistuu integraattorin henkilöstöä.

Tunnusluvut

Tunnusluvuista seurataan asiakaspalvelun (Service Desk) asiakastyytyväisyyttä, joka oli 4,5 asteikolla yhdestä viiteen. Tikettien (yhteydenotot asiakaspalveluun) määrä oli kuukaudessa keskimäärin 6600, mikä on samalla tasolla edellisen vuoden kanssa. Lisäksi seurataan IT-investointien läpivientiä budjetin toteuman kautta. Vuonna 2020 investoinnit toteutuivat 88 prosenttisesti.

Tietohallinnossa seurataan myös laitteiden lukumääriä. Viimeisten vuosien aikana ilmoitetut lukumäärät ovat vaihdelleet pääasiassa erilaisten laskentatapojen vuoksi. Käynnissä on omaisuuden elinkaarenhallinnan uudistus, jossa myös laitteiden laskentatavat täsmennetään.

Tällä hetkellä keskitytään mittaamaan muutosten onnistumista kustannustasoa ja laajuutta seuraamalla. Tavoitteena on, että työn kokonaiskustannus ei nouse integraattorimuutoksen myötä, tietohallinnon kokonaiskustannus ei nouse vuoden 2019 tasosta, mutta laatu paranee palveluiden paremmalla kohdistamisella ja että investoinneissa mitataan paremmin hyötyjen toteutumista sekä taloudellisesti että laadullisesti.

Koronaviruspandemian vaikutus tietohallinnon toimintaan ja talouteen

Varsinaiset tietohallinnon toimenpiteet painottuivat vuoden 2020 maaliskuulle siirryttäessä kaupungilla laajasti etätöihin. Etätökapasiteettia kasvatettiin lisenssien ja tietoliikenneverkkojen osalta. Hoitohenkilökunnalle hankittiin työasemia karanteeneja varten, jotta voivat tukea hoitotyötä etänä. Lähituki siirtyi uuteen toimintamalliin ja IT-tuen toimipisteet olivat suljettuina tai toimivat ajanvarauksella.

Suurin vaikutus on kiristyneellä taloustilanteella, joka on johtanut budjetin karsintaan. Suurin osa IT-budjetista menee perustuotannon ylläpitoon, joten leikkaukset kohdistuvat suurelta osin toimintaa kehittävään toimintaan.

Johtopäätökset:

Kaupungin tietohallinnon järjestämistapa muuttui merkittävästi joulukuussa 2019. Suurin osa tietohallinnon henkilöstöstä siirtyi liikkeenluovutuksena palveluntarjoajan palvelukseen. Jatkossa Vantaan oma henkilöstö ohjaa ja valvoo toimintaa ja palveluntarjoaja toteuttaa. Keskeinen parannus aiempaan on resursoinnin joustavuus, mikä on erityisen tärkeää investointien osalta. Myös yksi iso toimittaja helpottaa asioiden sujuvuutta.

IT-käyttötaloustaloukustannukset olivat vuonna 2020 43,4 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmä Apotin osuus IT-käyttötaloukustannuksista on nyt rakennusvaiheessa suuri, noin kolmasosa.

1.3.4 Henkilöstöpalvelut

Vantaan henkilöstöpalveluja tarjoaa organisaatiouudistuksen myötä kolme yksikköä: kehittämisspalvelujen yksikkö, työnantajapalvelujen yksikkö ja toimialojen hr-palvelujen yksikkö.

Yksiköt vastasivat vuonna 2020 toimialojen keskitetyistä (poikkeuksena sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala) palvelussuhde- ja palkkapalveluista ja keskitetystä hr-asiakasneuvonnasta. Lisäksi kehittämispalvelujen yksikkö järjestää johdon ja esimiesten valmennus- ja toiminnan kehittämispalveluita ja tukee johtoa ja esimiehiä työhyvinvoinnin edistämisessä ja sairauspoissaolojen ennalta ehkäisyssä. Hr-yksiköt kuuluvat kaupunkistrategian ja johdon toimialaan ja siellä henkilöstö ja konsernipalvelujen palvelualueeseen.

Toiminnan tavoitteet

Koko kaupungin vuoden 2020 strategisista tavoitteista liittyvät kiinteästi arvioitavien yksiköiden toimintaan tavoitteet 20.1, 20.2 ja 20.3. Ohessa kyseiset tavoitteet, niiden mittarit ja toteuma vuodelta 2020.

20.1 Henkilöstön itsensäjohtamistaidot kasvavat ja esimiesten valmentavan johtamisen taidot kehittyvät

Tavoitteen mittarit, suluissa mittarin arvo vuoden 2018 lopussa:

Kunta10 työyhteisötaidot/tavoitteellisuus:

Mittari 3,95 (3,91).

Toteuma: 3,92

Kunta10 lähiesimies kannustaa työntekijöitä yhteistyöhön

Mittari 74 % (72,4 %)

Toteuma: 72,8 %

Tavoite 20.2 Sairauspoissaoloja ennaltaehkäistään, suluissa mittarin arvo vuonna 2018

Mittari: Sairauspoissaoloprosentti. 4,40 % (4,71 %)

Toteuma 4,43 %

Tavoite 20.3 Vantaan kaupunki käynnistää henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen hyödyntäen työssä ulkopuolista konsultaatiota ja asiantuntemusta, tavoitteena on, että alla oleviin kohtiin kerätyt edellisen Kunta10-kyselyn tulokset paranevat.

Työnantajan suositteluinen/Kunta10 (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 63,3 %

Toteuma: 66,9 %

varhaiskasvatuksen opettajat: 73,4 %

Toteuma: 80,3 %

sosiaalityöntekijät: 72,7 %

Toteuma: 80,6 %

Vaikutusmahdollisuudet (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 55,1 %

Toteuma: 59,9 %

varhaiskasvatuksen opettajat: 67,3 %

Toteuma: 71,1 %

sosiaalityöntekijät: 53,7 %

Toteuma: 66,3 %

Vapauden ja vastuun suhde (tavoitteena oli prosenttiosuuden nostaminen)

Mittarit:

lääkärit: 67,3 %	Toteuma: 69 %
varhaiskasvatuksen opettajat: 78,2 %	Toteuma: 78,7 %
sosiaalityöntekijät: 66,5 %	Toteuma: 73,6 %

Tyhjillään tai ei-kelpoisilla täytetyt vakanssit (tavoitteena oli prosenttiosuuden pienentäminen))

Mittarit:

lääkärit: 13,43 %	Toteuma: 10,32 %
varhaiskasvatuksen opettajat: 33,82 %	Toteuma: 25,73 %
sosiaalityöntekijät: 30,64 %	Toteuma: 34 %

Tavoitteille 20.1 ja 20.2 annettuihin mittarien tavoitearvoihin ei päästy vuonna 2020, mutta mittarien arvot kuitenkin paranivat vertailutasosta. Tavoitteessa 20.3 työnantajan suosittelusta, vaikutusmahdollisuuksien parantamista ja vapauden ja vastuun suhdetta kuvaavien mittarien arvot paranivat, kuten tavoitteena oli. Tavoitteen vakansseja koskevassa osiossa sosiaalityöntekijöitä koskenut mittarin arvo heikkeni, mutta lääkäreitä ja varhaiskasvatuksen opettajia koskeneet mittarien arvot paranivat tavoitellusti.

Hr-yksiköjen omat tavoitteet

Koska vuoden 2020 alusta hr-yksiköt siirtyivät osaksi keskitettyä toimintaa, niin hr-yksiköiden omat tavoitteet liittyivät erityisesti parhaiden asiointikäytäntöjen kehittämiseen muiden toimialojen kanssa. Lisäksi lähdettiin kehittämään johdon- ja esimiesten konsultointi- ja neuvontapalveluja palvelussuhde- ja palkkapalveluihin. Vuoden 2020 aikana otettiin käyttöön hr-palveluissa sähköinen palvelualusta, joka tukee hyvin hr-työpöytää ja helpottaa toimialojen asiointia hr-asioissa. Sähköisen asioinnin tueksi kehitetään muun muassa oppivaa chatbottia, jotta voitaisiin vastata varsinkin yleisimminkin kysyttyihin kysymyksiin entistä nopeammin.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Tunnuslukuja

Oheisessa taulukossa henkilöstöpalvelujen tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavia tunnuslukuja vuosilta 2017–2020.

	2017	2018	2019	2020
Palkkalipukkeen hinta ja määrä (KVTES)	12,75 6 881	12,99 7 028	12,41 7 438	11,84 7 175
Palkkalipukkeen hinta ja määrä (OVTES)	21,60 4 462	22,07 4 596	18,43 5 756	17,79 4 994
Hakijoiden määrä	45 055	35 424	31 808	35 772
Rekrytointi-ilmoitusten määrä	1 861	2 358	2 461	2 432
Palvelukanavan yhteydenottojen määrä	-	-	-	33 780
Kehittämishankkeet	31	49	49	47
Hr-valmennuksiin osallistuneet	733	1 035	678	464

Tuottavuuden kannalta positiivista kehitystä vuonna 2020 on palkkalipukkeen (palkkalaskelma) hinnan kehityksessä. Vuonna 2020 sekä palkkalaskelman hinta oli tarkastelujakson alin sekä KVTES että OVTES (opettajat) kuuluvissa henkilöstöryhmissä. OVTES-palkkalipukkeen huomattavasti suurempi hinta johtuu siitä, että opettajien palkat tulevat eri järjestelmästä ja niiden laskennassa joudutaan tekemään vielä manuaalista työtä. Hr-valmennuksiin vaikutti vuonna 2020 korona, joka pudotti järjestettävien valmennusten määrää, jolloin luonnollisesti osallistujamäärä jäi muita tarkasteluvuosia pienemmäksi.

Kunta10-tutkimus

Kahden vuoden välein Työterveyslaitoksen tekemässä Kunta10-tutkimuksessa selvitetään kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutusta henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimuksessa on mukana kuusi yli 100

000 asukkaan kaupunkia ja niiden viisi lähikaupunkia: Espoo, Helsinki, Vantaa, Tampere, Turku, Oulu, Raisio, Nokia, Valkeakoski, Naantali ja Virrat. Vuosi 2020 oli taas Kunta10-tutkimusvuosi.

Vantaan osalta vuoden 2018 tulokset olivat vertailussa muihin tutkimukseen osallistujiin varsin hyvällä tasolla. Nyt vuoden 2020 tutkimuksessa Vantaa tulokset olivat vuodesta 2018 hieman vielä parantuneet. Eri toimialojen ja yksiköiden välillä on kuitenkin Vantaalla suuriakin eroja. Tulosten pohjalta kehittämistoimenpiteet onkin tehtävä asianomaisilla toimialoilla ja yksiköissä. Linjajohdon pitääkin kiinnittää huomiota tuloksiin ja tehdä omia kehittämistoimenpiteitä tulosten pohjalta. Hr-yksiköt tukevat toimialoja niiden kehittämistoimissa.

Yleisiksi kehittämiskohteiksi koko kaupungissa nousi vuoden 2020 tutkimuksen perusteella nuorten ikäluokkien työssäjaksamisen kehittäminen, työyhteisötaitojen kehittäminen sekä työn imun parantaminen. Kehittämiskohteet otetaan huomioon hr-yksiköiden toiminnassa.

Henkilöstöjohtamisen laatuhanke

Vantaan kaupunki käynnisti henkilöstöjohtamisen laatuhankkeen vuonna 2020. Kohderyhminä hankkeessa ovat sosiaalityöntekijät, varhaiskasvatuksen opettajat ja lääkärin, jonka keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen. Hanke liittyy kaupungin strategiseen tavoitteeseen 20.3. Kyseisen tavoitteen useimmissa mittareissa saatiinkin parempia arvoja vuonna 2020 (tavoitetta on käsitelty erikseen tavoiteosiossa). Hankkeessa käynnistetään palvelualueitasoiset ammattiryhmäkohtaiset räätälöidyt kehittämisprosessit sekä rekrytoinnin, markkinoinnin että johtamisen, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisen puolella. Osa prosesseista käynnistettiin jo vuoden 2020 puolella ja osa käynnistyy vuonna 2021. Hankkeella on ohjausryhmä, johon kuuluvat mukana olevien toimialojen apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat sekä hr-edustus. Hankkeessa tehdään keväällä 2021

konsultin johdolla NPS-mittaus⁵, jonka pohjalta nostetaan ammattiryhmittäin uusia toimenpiteitä.

Koronakriisin vaikutuksia toimintaan

Koronakriisin alussa maaliskuussa 2020 luotiin nopeasti hr-resurssikeskus, jonka kautta yli 300 kaupungin työntekijää sijoitettiin uusiin tehtäviin. Näin saatiin nopeasti siirrettyä työntekijöitä toimialoilta, joilla työt vähenivät selvästi lähinnä sosiaali- ja terveyden toimialalle. Siirrot valmisteltiin tiiviissä yhteistyössä sekä työntekijöitä lähettävien että työntekijöitä vastaanottavien toimialojen esimiesten kanssa. Näin on luotu yhteistyörakenteita, joiden ansioista ollaan entistä valmiimpia ja kokeneempia toimimaan koronakriisin vielä jatkuessa.

Palkanlaskentaan koronakriisi on aiheuttanut lisätyötä johtuen uudelleensijoituksista, koronan aiheuttamista poissaoloista ja ansionmenetystodistusten laatimisesta. Samoin lisätyötä on aiheuttanut henkilöstölinjausten laatiminen ja niistä tiedottaminen. Kehittämispalveluissa luotiin uusia etäpalveluja ja muodostettiin poikkeusolojen kehittäjäpooli.

Uusi Vantaa, toiminnan organisointi

Vuoden 2020 alussa voimaan tullessa Uusi Vantaa-organisaatiossa kaupungin hr-toiminnot siirtyivät osaksi keskitettyä toimintaa, lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan hr-yksikköä. Toiminta järjestettiin uudelleen palvelumuotoilutyöpajojen avulla. Pajoissa oli mukana toimialojen esimiehiä ja hr-asiantuntijoita. Eri toimialojen esimiesten toiveena oli mahdollisuus tehdä hr-asioissa yhteistyötä heti asioiden varhaisessa vaiheessa ja helposti tavoitettavat digitaaliset palvelut.

Suurin muutos hr-palveluihin oli keskitetty hr-asiakaspalvelu ja siihen liittyvä sähköinen palvelualusta. Palvelukanavalta voi muun muassa pyytää konsultointia, laatia tehtäväkuvauksen, hoitaa vakanssikuvauksen ja toimittaa asiakirjoja. Palvelukanavalle tuli vuoden 2020 aikana keskimäärin päivittäin 35 puhelua ja 110 sähköistä yhteydenottoa. Palvelupyynnön tekijä näkee koko ajan mitä asialle tapahtuu. Tarkoitus

⁵ NPS=Net promoter score eli termi vastaa kysymykseen: "Kuinka todennäköisesti suosittelet yrityksen palvelua tai tuotteita ystävällesi tai kollegallesi?"

on vielä kehittää palvelukanavaa muun muassa yksiköiden tavoiteosiossa mainituilla oppivalla chatbotilla.

Johtopäätökset:

Vantaan hr-palvelut keskitettiin vuoden 2020 alusta yhteen palveluyksikköön lukuun ottamatta sosiaali- ja terveydenhuollon hr-palveluja, jotka nekin keskitettiin vuoden 2021 alusta. Keskittämisen myötä luotua sähköistä palvelukanavaa käytettiinkin runsaasti vuonna 2020 (kanavalle tuli yli 30 000 yhteydenottoa). Palvelun kehittäminen jatkuu edelleen ja kehitteillä olevilla automatisointia ja robotiikkaa hyödyntävillä ratkaisuihin pyritään hr-asiointia edelleen sujuvoittamaan.

Tuloksellisuuden osatekijöistä tuottavuuden kasvua hr-palveluissa voidaan todeta palkkalipukkeen (palkkalaskelman) hinnassa, jota on koko ajan saatu alemmaksi. Vuonna 2020 hinta oli edelleen pudonnut. Vaikuttavuudesta positiivista signaalia saatiin henkilöstön kehittämishankkeeseen liittyvästä strategisesta tavoitteesta (tavoite 20.3), jossa useampia mittareille asetettuja arvoja oli vuonna 2020 pystytty parantamaan.

Kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutusta henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin selvittävässä Kunta10 -kyselyssä Vantaan tulokset hieman paranivat edellisestä (vuoden 2018) kyselystä ja olivat muihin kyselyyn osallistuvien kaupunkien keskiarvoa paremmalla tasolla. Kyselyssä yleisiksi kehittämiskohteiksi nousivat nuorten ikäluokkien työssäjaksamisen kehittäminen, työyhteisötaitojen kehittäminen sekä työn imun parantaminen. Lisäksi kyselyssä tuli esille toimialakohtaisia kehittämiskohteita. Hr-yksiköt ovat toimialojen tukena suunnittelemassa ja toteuttamassa toimenpiteitä, joilla esiin nousseisiin kehittämiskohteisiin vastataan.

Vuonna 2020 käynnistettiin sosiaalityöntekijöitä, varhaiskasvatuksen opettajia ja lääkäreitä koskeva henkilöstöjohtamisen laatuhanke, jonka keskeisiä tavoitteita ovat henkilöstön työhyvinvoinnin ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvu sekä myönteisen työnantajakuvan vahvistuminen ja rekrytoinnin tehostaminen. Hankkeessa viedään

läpi palvelualueitasoiset ammattiryhmäkohtaiset räätälöidyt kehittämisprosessit sekä rekrytoinnin, markkinoinnin että johtamisen, esimiestyön ja työyhteisön kehittämisen puolella. Osa prosesseista käynnistyi vuonna 2020 ja hanke jatkuu vuonna 2021.

Koronakriisin myötä hr-yksiköiden työtä lisäsivät työntekijöiden uudelleensijoitukset, koronan aiheuttamat poissaolot, tilanteen johdosta laaditut erilaiset henkilöstölinjaukset ja niistä tiedottaminen. Erityisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen toiminnan turvaamisen kannalta hyvin merkittävää oli koronakriisin alussa hr-palveluissa nopeasti perustettu resurssikeskus. Resurssikeskuksen kautta saatiin yhteistyössä toimialojen kanssa nopeasti siirrettyä resursseja muilta toimialoilta sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle, jolla työmäärä koronakriisin vuoksi selvästi kasvoi.

Tarkastuslautakunta toteaa, että hr-yksiköiden toimenpiteet, joilla joustavoitetaan toimialojen henkilöstöasioiden hoitoa ja tuetaan hyvää henkilöstöjohtamista ovat kannattavia. Hr-yksiköissä nopeasti perustettu resurssikeskus ja sen avulla mahdollistettu nopea resurssien siirto toimialalta toiselle ovat myös olleet tärkeä osa kaupungin toimintojen turvaamista koronakriisin aikana.

Suosituks:

Vantaan tulokset Kunta10-tutkimuksessa ovat olleet hyviä, mutta kehityskohteita nousee aina esiin. Samalla on havaittavissa, että toimialojen ja toimintayksikköjen välillä on Vantaalla isoja eroja työyhteisöjen hyvinvointiin vaikuttavilla osa-alueilla. Hyvä henkilöstöjohtaminen vaikuttaa positiivisesti koko työyhteisön toimintaan ja edesauttaa sekä työntekijöiden pysyvyyttä että rekrytointia. Tarkastuslautakunta suosittelee kiinnittämään nyt huomiota Kunta10-kyselyssä nousseisiin kehittämiskohteisiin ja myös miettimään miten käynnissä olevan henkilöstöjohtamisen laatuhanke tuloksia voidaan hyödyntää jatkossa henkilöstöjohtamisen kehitystyössä.

Vantaan työnantajakuva näkyvyyden parantaminen on tärkeää.

2 KASVATUS JA OPPIMINEN

2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksen palvelualue kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan.

Vuonna 2020 voimaan tulleen organisaatiomuutoksen jälkeen palvelualueeseen kuuluvat pohjoinen, kaakkoinen, keskinen ja läntinen palveluyksikkö sekä kehittämispalveluiden yksikkö ja yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tehtäväala.

Vantaan virallisen väestöennusteen 2020—2030 mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa ennustekaudella 3 499 lapsella. Laskettuna 82 prosentin peittävyys mukaan tilapaikkatarve on 2 869 paikkaa, mikä vastaa tilapaikkamäärältään noin 17 isoa päiväkotia. Suunnitelmakaudella 2021—2024 on vireillä uusia tiloja sekä omana tuotantona että joitakin vuokratiloja. Kunnallisten investointien lisäksi suunnitelmakaudella toteutunee muutama yksityinen päiväkotia.

Kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluissa oli vuonna 2020 keskimäärin 10 247 lasta kuukaudessa ja yksityisessä varhaiskasvatuksessa 2 016 lasta. Lasten määrät jäivät koronapandemian vaikutuksesta hieman talousarviossa ennakoitua pienemmiksi. Kotihoidon tuella oli keskimäärin 3 446 lasta kuukaudessa, mikä oli hieman ennakoitua enemmän. Varhaiskasvatuksen peittävyys (varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatusikäisistä) on viime vuosina kasvanut. Vuoden 2016 tilinpäätöksessä varhaiskasvatuksen peittävyys oli 72,3 prosenttia, kun osuus vuonna 2019 oli jo 80,4 prosenttia. Vuoden 2020 peittävyys jäi kuitenkin 76,8 prosenttiin.

Koronapandemia

Keväällä 2020 lapsia oli varhaiskasvatuksessa vain noin 20 prosenttia normaaliin määrään nähden. Taloudessa tämä näkyi siten, että hoitopäivämaksutuottoja jäi saamatta yhteensä 2,4 miljoonaa euroa alle talousarvion. Toisaalta sijaisten palkkakuluja ja ateriapalvelukuluja säästy. Varhaiskasvatuksen henkilöstöstä noin 250 työntekijää siirtyi keväällä määräaikaaisesti töihin sosiaali- ja terveystalouteen.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Palvelualueen säästövelvoite vuodelle oli 1,8 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen tulot vuonna 2020 olivat 14,6 miljoonaa euroa (miljoona euroa alle talousarvion) ja menot 173 miljoonaa euroa (lähes 3 miljoonaa euroa alle talousarvion).

Toiminnan tavoitteet

Varhaiskasvatuksen oman tulokortin tavoitteet on johdettu kaupungin strategisista painopistealueista. Seuraavaan on poimittu varhaiskasvatuksen osuus joidenkin sitovien tavoitteiden toteuttamisessa:

Sitova tavoite 12.2, kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi. Varhaiskasvatuksessa kiusaamista ehkäisevät kehittämistoimenpiteet kirjattiin toimintayksikön ja lapsiryhmien toimintasuunnitelmiin.

Sitova tavoite 12.5, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Ohjelman määrärahalla on palkattu kolme kuraattoria varhaiskasvatukseen. Kuraattorityöllä tavoitellaan vanhemmuuden tukemista, lasten hyvinvoinnin lisäämistä ja tuen tarpeen tunnistamista varhaiskasvatuksessa sekä henkilöstön moniammatillista tukea. Toinen varhaiskasvatukseen liittynyt toimintaohjelman toimenpide on ollut puistoruokailujen toteuttaminen poikkihallinnollisella yhteistyöllä.

Sitova tavoite 13.1, kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan. Tavoitteen toteutumisen mittareina ovat toimintamallit, joilla edistetään kotona olevien maahanmuuttajavanhempien suomen tai ruotsin kielen oppimista. Kotva-ryhmissä annetaan kielenopetusta kotihoidontuella oleville maahanmuuttajavanhemmille ja varhaiskasvatus järjestää kurssin ajalle lastenhoidon. Tavoitteena oli lisätä kaksi uutta ryhmää, toteutui yksi uusi ryhmä.

Sitova tavoite 16.1, yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä. Tarkasteltiin siirtymiä esiopetuksesta perusopetukseen ja pyrittiin tunnistamaan puutteita ja haasteita nykyisissä prosesseissa.

Henkilöstörakenteen muutos

Henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskeviin säännöksiin tuli muutoksia varhaiskasvatuslain uudistuksen yhteydessä 1.9.2018 lukien. Siirtymäaikaa muutosten toteuttamiselle on 1.1.2030 asti. Uuden lain mukaan päiväkodissa kasvat-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus.

Tällä hetkellä vakinaisesti täytetyissä vakansseissa on opettajia 38 prosenttia ja lastenhoitajia 62 prosenttia. Nykytasolla uusi henkilöstörakenne tarkoittaisi 460 varhaiskasvatusopettajan lisäystä ja 460 lastenhoitajan vähentämistä. Muutosta toteutetaan henkilöstön eläköityessä ja uusia päiväkoteja perustettaessa. Lastenhoitajia kannustetaan hakeutumaan jatkokoulutukseen.

Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisiä henkilöstöryhmiä ovat edelleen varhaiskasvatuksen opettajat ja -erityisopettajat. Opettajiksi tarvitaan erityisesti esiopetukseen kelpoisia. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on Vantaalla merkittäviä haasteita. Syyskuussa 2020 ei-kelpoisia oli 24,6 prosenttia. Hoitamatta olevat vakanssit ja ei-kelpoiset yhteensä muodostivat peräti 36,4 prosenttia. Lähes sama tilanne on ollut helmikuussa 2020. Vuonna 2019 varhaiskasvatuksen opettajien ja -erityisopettajien lähtövaihtuvuus laski edellisestä vuodesta.

Kehityksen ja oppimisen tuen toimenpideohjelma 2017–2021

Ohjelmaan sisältyvät Kehityksen ja oppimisen tuen linjaukset julkaistiin 2018. Syksyllä 2018 tehtiin yhteistyössä Helsingin yliopiston koulutuksen arviointikeskuksen kanssa selvitys kolmiportaisen tuen ja erityisen tuen toimivuudesta ja riittävydestä. Henkilöstön ja huoltajien vastauksista poimittujen kehitystarpeiden perusteella laadittiin alkuperäistä ohjelmaa täydentävä toimenpideohjelma vuosille 2019–2021. Kehityksen ja oppimisen tuen linjausten mukaisiin toimenpiteisiin on ryhdytty, ja ne ovat suurimmaksi osaksi toteutuneet tai ovat jatkuvassa toteutuksessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettajien määrän lisäämisen osalta tavoitteita ei ole vielä saavutettu.

Lapsen tuen toteuttaminen

Tuki järjestetään inklusiivisesti lapsen omassa varhaiskasvatuspaikassa mahdollisimman pian, kun tuen tarve on ilmennyt. Tuen toteuttamiseen osallistuvat kaikki lapsiryhmän kasvattajat. Keskeiset vastuut tuen järjestämiseksi ovat ryhmän varhaiskasvatuksen opettajalla tai integroitujen erityisryhmien osalta myös varhaiskasvatuksen erityisopettajalla, päiväkodin johtajalla sekä konsultoivalla varhaiskasvatuksen erityisopettajalla. Tuen järjestämisen pohjana ovat lasten pedagogiset suunnitelmat, sekä kolmiportaisessa tuessa pedagoginen arvio ja selvitys, joita mahdolliset asiantuntijalausunnot täydentävät.

Kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jakautuminen

Kaupunkitasoisista kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jakoperusteista päättää varhaiskasvatuksen johtoryhmä, jota johtaa varhaiskasvatuksen johtaja. Resurssit ovat jakautuneet eri alueiden välillä tarveperustaisesti, jolloin erilaiset tarpeet tulevat huomioiduiksi. Kehityksen ja oppimisen tuen resurssien jaosta vastaa Alueellinen kehityksen ja oppimisen tuen työryhmä, jota johtaa alueen varhaiskasvatuspäällikkö.

Varhaiskasvatuksen arviointiraportti

Vantaan varhaiskasvatuksen arviointiraportin tarkoitus on vahvistaa tiedolla johtamista sekä lisätä arviointitiedon käyttöä niin toimintayksikön, palveluyksikön kuin palvelualueen tasolla. Raportissa yhdistetään strategiasta johdettuihin aineistoihin erilaista seuranta- ja arviointitietoa sekä toiminnan suunnitelmia (muun muassa henkilöstökyselyt, ulkoiset arvioinnit, asiakaskyselyt, turvallisuussuunnitelma, toimintasuunnitelmat, varhaiskasvatussuunnitelmat).

Kehittävä palaute 2017–2019 -raportin perusteella Vantaalla lasten keskimääräinen hyvinvointi varhaiskasvatuksessa on hyvää ja laadukasta. Tämä näkyy esimerkiksi oppimisprosessien syvyydessä, vähintään kohtuullisen kuormittavan liikkumisen määrässä, positiivisissa tunteissa ja aikuisilta saadussa huomiosta. Haasteita tai kehittämiskohteita on arviointiraportin perusteella toimintayksiköiden johtamistyön ja päiväkodin johtajan tehtävän kehittämisessä, henkilöstön pysyvyyden ja saatavuuden varmistamisessa ja monikanavaisessa viestinnässä onnistuminen. Myös kaikkien

päiväkotien kieli-, kulttuuri- ja katsomustietoisuuteen panostaminen ja kirjallisuus ja ääneen lukeminen ovat kehitettäviä asioita.

Sähköinen asiointipalvelu

Varhaiskasvatuksen asiointi uudistuu. Sähköinen asiointipalvelu VASA ollaan ottamassa käyttöön. Aluksi sen kautta voi tehdä hakemukset (esiopetus, kerhot, varhaiskasvatus), myöhemmin palvelussa ovat myös päätökset, maksut ja asiakirjat (mm. kehityksen ja oppimisen suunnitelmat). Valtaosa palveluista pitäisi saada käyttöön vuoden 2021 aikana.

Johtopäätökset:

Varhaiskasvatuksen palvelualue toteuttaa omalta osaltaan kaupungin sitovia tavoitteita. Kiusaamisen vähenemiseen ja välittömään puuttumiseen liittyvä tavoite, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman toteuttaminen, kotoutumisen onnistumisen varmistaminen ja yksilöllisten ja tarvelähtöisten opintopolkujen luominen etenkin siirtymävaiheisiin panostamalla etenevät myös varhaiskasvatuksessa.

Koronaepidemia näkyi monella tavalla toiminnassa ja taloudessa. Keväällä hoitopäivämaksutuotot jäivät ennakoitua pienemmiksi, mutta toisaalta sijaisten tarve väheni. Tavoite lisätä luonnossa järjestettävien tilaisuuksien määrää muuttui epidemian tuomien rajoitusten myötä keinoksi järjestää tilaisuuksia huoltajien kanssa, vaikka suuria tilaisuuksia ei voitu järjestää.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman määrärahalla on palkattu kolme kuraattoria päiväkoteihin tavoitteena tukea vanhemmuutta, lisätä lasten hyvinvointia ja tunnistaa lasten ja perheen tuen tarve varhaiskasvatuksessa sekä tuoda henkilöstöön moniammatillisuutta.

Vantaan virallisen väestöennusteen mukaan varhaiskasvatusikäisten lasten määrä kasvaa vuoteen 2030 mennessä yli 3 000 lapsella. Varhaiskasvatuksen peittävyys on

ollut noin 82 prosenttia, ja sen mukaisesti laskettu tilapaikkatarve vastaa noin 17 isoa päiväkotia.

Varhaiskasvatuslain uudistuksen yhteydessä henkilöstörakennetta ja henkilöstön kelpoisuusehtoja koskeviin säännöksiin tuli muutoksia, joiden myötä päiväkodissa kasvatus-, opetus- ja hoitotehtävissä toimivasta henkilöstöstä vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, joista vähintään puolet varhaiskasvatuksen opettajia. Muilla tulee olla vähintään varhaiskasvatuksen lastenhoitajan kelpoisuus. Tämä kääntää nykyisen henkilöstörakenteen lähes päinvastaiseksi.

Henkilöstön saatavuuden kannalta kriittisiä henkilöstöryhmiä ovat edelleen varhaiskasvatuksen opettajat ja -erityisopettajat. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuudessa on Vantaalla merkittäviä haasteita.

Varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvu ja pula varhaiskasvatuksen opettajista näkyvät todennäköisesti jatkossakin henkilöstön ja sijaisten saatavuusongelmana ja vakansseina, joissa ei ole kelpoisuusehdot täyttävää hoitajaa. Muutama vuosi sitten Vantaalla kehitettiin ja panostettiin erilaisiin rekrytointitapoihin, viestintään, alalle tulijoihin ja kannustimiin varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden parantamiseksi. Pula työntekijöistä on kuitenkin niin laajassa mittakaavassa, ettei yksittäisen kaupungin keinovalikoima riitä, vaan sen ratkaiseminen edellyttäisi laajemmin yhteiskunnassa päätöksiä palkkauksesta, koulutusmääristä ja mahdollisista koulutuspoluista sekä työn resursoinnista.

Suositus:

Tarkastuslautakunta katsoo, että pitäisi pyrkiä vaikuttamaan koulutusmääriin, erilaisiin koulutuspolkuihin valtakunnallisella tasolla sekä koulutuspaikkojen lisäämiseen pääkaupunkiseudulla.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön jaksamisen tukeminen esimerkiksi liikkuvan henkilöstön ja erityisasiantuntijoiden avulla on tärkeää.

2.2 Perusopetus

Kuva: Aurinkokiven koulu, kuvaaja Sami Lievonen

Perusopetuksen palvelualue kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan. Palvelualue vastaa suomenkielisen perusopetuksen järjestämisestä ja kehittämisestä ja perusopetuksen palveluverkon kehittämisestä.

Perusopetuksen järjestämistä ohjaa perusopetuslaki. Eduskunta päättää oppiaineet ja valtioneuvosto tuntijaon. Opetushallitus määrittää opetussuunnitelman perusteet ja kunta tekee sen pohjalta oman opetussuunnitelmansa, sekä päättää tehdäänkö koulukohtaiset opetussuunnitelmat, kuten Vantaalla on tehty.

Opetussuunnitelmaa täydentävät useat paikalliset suunnitelmat: koulun lukuvuosisuunnitelma, Vantaan perusopetuksen oppilashuollon käsikirja, koulukohtainen oppilashuoltosuunnitelma, koulun hyvinvointikansio, suunnitelma kasvatustieteiden ja kasvatustieteiden keinojen käytöstä, koulukohtainen tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma HYVIS, aamu- ja iltapäivätoi-

minnan toimintasuunnitelma, kulttuurikasvatussuunnitelma, koulun liikuntavuosi, Vantaan monikulttuurisuusohjelma, Vantaan ympäristöohjelma sekä Vantaan perusopetuksen tieto- ja viestintäteknologian taitotasot.

Suomenkielisessä perusopetuksessa on 41 suomenkielistä koulua ja noin 23 000 koululaista. palvelualue jakautuu neljään alueelliseen yksikköön, kehittämisspalveluiden yksikköön ja opiskeluhuollon yksikköön.

Strateginen suunnittelu ja toimeenpano perusopetuksessa

Pitkän aikavälin suunnittelussa noudatetaan valtuustokauden strategiaa. palvelualueen strateginen suunnittelu tehdään laajasti henkilöstöä ja asiakkaita osallistaen. Strategian vaikuttavuutta arvioidaan strategiakauden päätteeksi. Valtuustokauden tavoitteita tarkennetaan vuosittain toimintaympäristöanalyysin pohjalta. Tulokortit rakennetaan palvelualueita varten, mutta koulujen työ pohjautuu toimintasuunnitelmaan ja strategiakortteihin.

Vuositason suunnittelu toteutetaan kokonaisuutena, jossa koulut ja hallinto palvelevat samaa perustehtävää. palvelualueen yksityiskohtaisemmat suunnitelmat tarkennetaan vuosittain. palvelualueilla työtä ohjaa toimintakalenteri / vuosikello, jonka laadintaa varten osallistetaan rehtoreita ja kouluja olemassa olevien kokousrakenteiden ja työryhmien puitteissa. Prosessista vastaavat palvelualueen päälliköt. Kouluilla vuositasoinen suunnittelu dokumentoidaan toimintasuunnitelmassa. Koulun rehtori ja johtoryhmä vastaavat osallistamisen menettelytavoista.

Strategian painopistealueet

Strategian painopistealueina ovat taitava oppija, oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen sekä hyvinvoiva oppilas. Taitava oppija -painopistealue koostuu lukutaidon kehittymisen, laaja-alaisen osaamisen taitojen kehittymisen ja oppilaiden osallisuuden lisääntymisen tavoitteista. Tavoite on vaativa, koska siinä pyritään parantamaan osaamista eikä vain pysymään ennallaan. Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa ja monilla lähtökohdat ovat heikommat kuin aiemmin. Meneillään on laaja-alaisen osaamisen tutkimus, jossa vuonna 2018 tehtiin alkumittaus oppimisesta

(lähtötaso). Vuonna 2021 tehdään seuranta, jossa katsotaan, miten osaaminen on kehittynyt. Osallisuuden lisäämisellä tarkoitetaan ennen kaikkea osallisuutta omaan oppimiseen, esimerkiksi siihen mitä tai miten opiskellaan tai missä järjestyksessä asioita tehdään.

Hyvinvointiin sisältyvät liikkumisen ja harrastuneisuuden lisääminen, sosiaalisten - ja tunnetaitojen vahvistaminen sekä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisääminen. Liik- kumista arvioidaan kouluterveyskyselyn perusteella. Kiusaamisen vähenemiseen py- ritään esimerkiksi tunnetaitoja vahvistamalla, muun muassa vuorovaikutustaitoja sekä sosiaali- ja tunnetaitoja tukevien ohjelmien avulla, ja ennaltaehkäisyn keinoja kehittämällä. Niin sanottua Suomen mallia edistetään matalan kynnyksen kerhotoi- minnan avulla.

Oppilaiden ohjauksen kehittämiseen ja resursointiin saatiin opetushallituksesta rahoi- tusta. Oppilaanohjaukseen panostetaan erityisesti nivelvaiheissa. Oppilaanohjaajien keskimääräinen koululaismäärä on saatu laskettua 300:sta 250:een. Lisäksi koulun resurssia vahvennetaan tarvittaessa sosioekonomisilla perusteilla. Työelämäpainot- teisuutta on lisätty. Aiemmin toimi yhteensä seitsemän joustavan perusopetuksen jopo-luokkaa. Nyt kaikissa kouluissa on joko jopo-luokka (4) tai työelämäpainotteisen opetuksen teppo-luokka (14).

Toiminnan ja talouden tavoitteet

Sitovat tavoitteet

Sitova tavoite 12.2, kiusaaminen vähenee ja siihen puututaan välittömästi. Tavoitteen mittarina ovat toteutetut kehittämistoimenpiteet ja kiusaamisen raportoitu taso arvioi- daan kouluterveyskyselyiden ja Kuntakymppin avulla.

Perusopetuksessa koulujen lukuvuoden 2020–2021 lukuvuosisuunnitelmia laaditta- essa kaikki koulut ovat sitoutuneet edistämään jotain sosiaalisten ja tunnetaitojen oh- jelmaa tai menetelmää, millä ennaltaehkäistään kiusaamista. Koulujen toimintatavat kiusaamiseen puuttumisessa ja sen ehkäisemisessä kartoitetaan ja haetaan parhai-

ten toimiva malleja. Kouluilla on erilaisia toimivia tyylejä. Koulujen yhteisölliset hyvinvointiryhmät käsittelevät asioita ja yhteisiä koulutustilaisuuksia järjestetään. Koulujen tueksi on myös saatavilla hyvät ohjeistukset.

Kouluterveyskyselyissä vuosina 2019 kiusaamista vähintään kerran viikossa kokeneiden 4. ja 5. -luokkalaisten osuus oli 8,1 prosenttia (7,9 vuonna 2017). Vastaavasti 8.- ja 9.-luokkalaisilla kiusaamista kokeneiden osuus oli 5,5 prosenttia (6,1 vuonna 2017). Ulkomaalaistaustaiset koululaiset kokevat enemmän koulukiusaamista kuin suomalaista syntyperää olevat oppilaat. Vantaalla ulkomaalaistaustaisten alakoulu- laisten kokemus koulukiusaamisesta on hieman vähäisempi ja yläkoululaisilla huomattavasti vähäisempi kuin muualla Suomessa asuvilla ulkomaalaistaustaisilla oppilailla.

Sitova tavoite 12.5, myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmaa toteutetaan. Nuorisotyöntekijät työskentelevät yläkouluilla, jatkossa myös kahdella alakoululla.

Sitova tavoite 13.1, kotoutumisen onnistuminen Vantaalla varmistetaan. Tulokortilla ”Vanhemmat kouluun toimintamallin laajentaminen”. Pitkään kotona olleille kielitaidottomille maahanmuuttajavanhemmille tarkoitettua koulutusmallia toteutetaan jo viidessä vantaalaisessa koulussa (Lehtikuusi, Mikkola, Rajakylä, Kaivoksela ja Jokiniemi). Hankkeen vaikuttavuutta pidetään merkittävänä ja sen organisointi on siirtynyt syksyllä 2020 toimialan osaamiskeskukselle.

Sitova tavoite 16.1, yksilölliset ja tarvelähtöiset opintopolut käytössä. Tavoitetasona ollut siirtymien tarkastelu ja johtopäätösten tekeminen sen perusteella toteutui. Tulokortin mukaan nivelvaiheen yhteistyön rakenteita on vahvistettu sekä johtaja-, asiantuntija- että yksikkötasolla. Perusopetus osallistuu aktiivisesti oppivelvollisuuden laajentamisen valmisteluun.

Talouden tavoitteet

Kaupunginvaltuustoon nähden sitova talouden tavoite on toimialatasoinen. Perusopetuksen toimintamenojen kehityksessä vuodesta 2015 alkaen näkyy vuoteen 2017

jatkuneen talous- ja velkaohjelman vaikutus. Vuosien 2018–2020 kasvu selittyy palkankorotuksilla, koulutuksellisen tasa-arvon rahalla sekä opinto-ohjauksen ja työelämäpainotuksen korostamisella.

Vuosi	Toimintame- not (milj. euroa)
2020	204,0
2019	197,3
2018	185,6
2017	167,7
2016	166,8
2015	167,1

Koronaviruspandemia vaikutti vuoden 2020 talouteen siten, että opetuksen puolelta kertyi säästöjä mm. tukiopetuksen vähäisemmästä toteutuksesta. Etäopetuksen alettua osa Seure henkilöstöpalveluiden tilauksista keskeytettiin. Lisäksi säästöä kertyi puhtaus- ja ateriapalveluista. Hankerahoituksella järjestettyjä kerhoja ei voitu toteuttaa.

Uusi Vantaa -organisaatiomuutos

Perusopetuksen kehittämisessä on tärkeää huomioida nivelvaiheet. Varhaiskasvatuksen ja toisen asteen kanssa on tehty hyvää yhteistyötä jo aiemminkin, mutta sitä on vahvistettu uusilla kehittämistyöryhmärakenteilla. Kehittämistyöryhmät hakevat vielä osin muotoaan; osa asioista liittyy useamman kehittämistyöryhmän toimintaan, osa strategian mukaisista asioista ei taas kuulu mihinkään kehittämisryhmään, mutta ovat silti toimialan johtoryhmän päätöksille alisteisia. Rakenteita ja toimintaa selkiytetään kokemusten pohjalta.

Osa läheisistä yhteistyökumppaneista kuten liikunta-, kulttuuri- ja nuorisopalvelut ovat uudistuksen jälkeen eri toimialalla, mutta siitä huolimatta yhteistyörakenteet ovat toimineet.

Kolmiportaisen tuen johtamista ja kehittämistä on vahvistettu lisäämällä tuen asiat perusopetuksen aluepäällikön kaupunkitasoiseksi vastuualueeksi. Kehittämistoimenpiteistä päätettäessä tämä vahvistaa aluekoordinaattoreiden roolia tuen kehittämisessä sekä saadaan arjen ohjaus vahvemmin mukaan.

Monikulttuurisen asukasprofiilin huomioiminen on tärkeää koko Vantaalla. Tähän on haluttu antaa perusopetuksessa enemmän resursseja, mikä on näkynyt kehittämis-työssä.

Segregaation torjunta ja koulutuksellisen tasa-arvon kehittäminen perusopetuksessa

Resurssit jaetaan tasa-arvoisesti. Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon (KOTA) rahoituksella, KORONA-rahoituksella ja ”Innovatiiviset kokeilut koulutuksellisen tasa-arvon edistämiseksi” -hankkeen rahoilla on palkattu nivelvaiheen resurssiopettajia, tsemppariopettajia sekä koulunkäyntiavustajia. 22 monikielistä ohjaajaa on aloittanut lokakuussa puhutuimmilla kielillä (arabia, albania, somali, venäjä) ja yksi omankielinen resurssiopettaja. Vantaan myönteisen erikoiskohtelun (MEK) ohjelmassa nuorisotyöntekijät työskentelevät yläkouluilla, jatkossa myös kahdella alakoululla.

Koronaviruspandemian vaikutus toimintaan

Koulujen hyvä varautuminen laitekannassa mahdollisti oppilaille etäopetuksen toteuttamisen kevään aikana ja opettajilla oli pääsääntöisesti hyvä valmiudet etäopetuksen toteuttamiseen. Koulunkäyntiavustajien ja vammaisopetuksessa työskentelevien oppilashoitajien saatavuus Seuresta on heikentynyt pandemian aikana. Erityisesti lyhytaikaisia sijaisia on vaikea saada. Vammaisopetuksessa henkilöstöllä on ollut poissaoloja tavallisten flunssaoireiden vuoksi aiempaa enemmän, mikä on näkynyt henkilöstön kuormittumisena.

Opettajat tekivät kevään etäopetusjakson aikana aktiivista havainnointia oppilaiden osallistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tätä jatkettiin koulujen palattua lähiopetukseen toukokuussa. Syksyllä 2020 palkattiin valtion erityisavustuksen tuella resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia tukemaan oppilaiden oppimista.

Etäopetukseen siirtyminen vaikutti oppimistuloksiin hyvin nopeasti etenkin paljon tukea tarvitsevilla oppilailla. Pitkällä aikavälillä haasteita tulee kuitenkin myös paremmin pärjääville ja jo kuukauden jälkeen vaikutuksia näkyy myös hyvien oppilaiden oppimistuloksissa. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toteuttama tutkimus antoi samansuuntaisia tuloksia. Sen mukaan ”poikkeuksellisilla opetusjärjestelyillä oli vaikutusta tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen oppimiseen. Poikkeustilanne toi digiloikan, mutta oppimisen tuki ei ollut riittävää.” ja lisäksi ”Eniten poikkeustila on lisännyt tuen tarvetta oppijoilla, joilla on haasteita oppimisessa ja opintojen etenemisessä.” (Linkki raporttiin <https://karvi.fi/ammattillinen-koulutus/teema-ja-jarjestelmaarvioinnit/poikkeuksellisten-opetusjarjestelyjen-vaikutukset-tasa-arvon-ja-yhdenvertaisuuden-toteutumiseen/>)

Perusopetuksen Chromebookien internetsuodatus

Tietohallinnon arvioinnin yhteydessä esitettiin kysymys kouluissa käytettävien tietokoneiden internetsuodatuksen puuttumisesta ja siitä, ettei asiasta ole tiedotettu huoltajille. Erityisesti tämä liittyy tilanteisiin, joissa oppilaiden odotetaan käyttävän koulun laitetta kotonaan, jolloin huoltajien pitäisi tiedostaa internetsuodatuksen puute. Tietohallinto valotti asian teknistä taustaa ja totesi, että päätökset ja tiedottaminen asiasta tehdään toimialalla.

Johtopäätökset:

Perusopetuksen toimintaan liittyvät sitovat tavoitteet näyttävät toteutuvan hyvin. Palvelualueen strategiset painopistealueet taitava oppija, hyvinvoiva oppilas sekä oppilaan ohjaaminen ja työelämätaitojen kehittäminen tukevat näiden tavoitteiden toteuttamista. Esimerkiksi sosiaali- ja tunnetaitojen vahvistaminen yhtenä kiusaamisen ehkäisykeinona on vahvasti esillä. Nivelvaiheiden tuen vahvistaminen sekä joustavan

ja työelämäpainotteisen oppimisen lisääminen takaavat yhä useammalle oppilaalle paremmat mahdollisuudet jatkokoulutukseen.

Koronaviruspandemian vaikutus perusopetuksessa keväällä 2020 oli suuri. Etäopetukseen siirryttiin hyvin nopealla aikataululla. Koulujen hyvä varautuminen laitekanassa mahdollisti oppilaille etäopetuksen toteuttamisen kevään aikana ja opettajilla oli pääsääntöisesti hyvä valmiudet etäopetuksen toteuttamiseen.

Opettajat tekivät kevään etäopetusjakson aikana aktiivista havainnointia oppilaiden osallistumisesta ja tavoitteiden saavuttamisesta. Tätä jatkettiin koulujen palattua lähiopetukseen toukokuussa. Syksyllä 2020 palkattiin valtion erityisavustuksen tuella resurssiopettajia ja koulunkäyntiavustajia tukemaan oppilaiden oppimista.

Etäopetukseen siirtyminen vaikutti oppimistuloksiin hyvin nopeasti etenkin paljon tukea tarvitsevilla oppilailla. Pitkällä aikavälillä haasteita tulee kuitenkin myös paremmin pärjääville. Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen (KARVI) toteuttama tutkimus antoi samansuuntaisia tuloksia. Sen mukaan ”poikkeustilanne toi digiloikan, mutta oppimisen tuki ei ollut riittävää”.

Perusopetuksen talouteen pandemia vaikutti siten, että opetuksen puolelta kertyi säästöjä mm. tukiopetuksen vähäisemmästä toteutuksesta. Etäopetuksen alettua osa Seure henkilöstöpalveluiden tilauksista keskeytettiin. Lisäksi säästöä kertyi puhtaus- ja ateriapalveluista. Hankerahoituksella järjestettyjä kerhoja ei voitu toteuttaa.

Chromebookit: kouluissa on tarve eri ikäisillä ja eri oppitunneilla päästä käsiksi hyvin erilaisiin aineistoihin. Kun materiaalit ovat paljolti digitaalisia ja koneet tulevat kotiin, vanhempien on vaikea valvoa laitteiden käyttöä. Suurimpana huolena on, että vanhemmat eivät edes tiedä mihin koulun laitteilla pääsee. Kun ilmeisesti suodatinten asentaminen ja niillä oikeanlaisen suodatuksen aikaansaaminen tulisi liian kalliiksi ja suuritöiseksi, ainakin pitäisi tiedottaa laitteiden mahdollisuuksista (tai suodatuksen puutteesta). Vastuu tiedotuksesta ja huoltajien tiedonsaannista on kasvatuksen ja opetuksen toimialalla.

Suositus:

Kevään 2020 ja 2021 etäkoulujaksojen aikana heikentyneiden oppimistulosten ja oppilaiden kasvaneen tuen tarpeen jälkihoitoon on varauduttava riittävin tukitoimin (opetus, oppilashuollon psykologit, kuraattorit, kouluterveydenhuolto).

Jos koulujen käytössä olevien chromebookien internetkäyttöä ei voida rajata ja laitteita on tarpeen käyttää myös oppilaan kotona, on hyvä varmistaa, että huoltajille tiedotetaan asiasta selkeästi.

2.3 Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksen palveluyksikkö on osa toisen asteen koulutuksen palvelualueetta. Palvelualueeseen kuuluu lisäksi ammatillinen opetus. Vantaalla lukiokoulutusta järjestetään viidessä suomenkielisessä päivälukiossa, yhdessä ruotsinkielisessä lukiossa sekä Vantaan aikuislukiossa ja Sotungin lukion aikuislinjalla

Kuva: Tikkurilan lukio, kuvaaja Pekka Turtiainen

Toiminnan tavoitteet

Lukiokoulutuksen tavoitteiden taustalla vuonna 2020 olivat sivistystoimen toimialan tavoitteet ja lukioden laatukortti sekä palvelulupaus lukuvuodelle 2019–2020. Tavoitteina olivat erityisesti: lukiouudistuksen haltuunotto, kehittäminen ja toteuttaminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen. Tavoitteet liittyivät kiinteästi käytännön työhön ja niillä ei ole selkeitä mittareita. Ohessa poimintoja lukion laatukortista niistä toimenpiteistä, joilla tavoitteita tuotiin käytännön työhön:

- Huolehditaan, että opiskelijat laativat kokonaistilanteensa huomioon ottavan henkilökohtaisen jakso- ja opintosuunnitelman.
- Autetaan opiskelijoita omien tavoitteiden asettamisessa ja jatko-opintovalmiuksien saavuttamisessa.
- Perehdytään uusien opetussuunnitelman perusteiden sisältöihin ja aloitamme uuden opetussuunnitelman laatimisen.
- Hyödynnetään monipuolisesti erilaisia toimintaympäristöjä.

Eli opiskelijoiden ohjaus, opintosuunnitelmien ja opetussuunnitelman kautta tehtävä kehitystyö olivat niitä keinoja, joilla käytännön työssä vastattiin asetettuihin tavoitteisiin.

Talous

Oheisessa taulukossa tiivistettynä lukiokoulutuksen talousvertailua vuodelta 2020.

Lukiokoulutuksen talousarvion toteutuminen 2020 (luvut 1000 euroa)

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	819	940
Toimintakulut	-26 386	-25 851
Toimintakate	-25 567	-24 910

Lukiokoulutuksen tulot hieman ylittyivät ja menot hieman alittuivat talousarviossa arvioituista. Toimintatuotoissa tukia ja avustuksia kertyi arvioitua enemmän. Säästöä syntyi henkilöstö- ja ateriamenoissa. Lukiokoulutukseen saatiin valtion erityisavustusta koronaviruksen aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseksi 646 000 euroa, josta noin 440 000 euroa siirtyi vuodelle 2021. Avustus on tarkoitettu opetuksen ohjauksen ja tukitoimien lisäämiseen. Avustuksella piennettiin ryhmäkokoja,

järjestettiin tukiopetusta sekä palkattiin joulukuun alusta määräaikainen opinto-ohjaaja ja lukiopsykologi. Lisäksi muuhun lukiokoulutuksen kehittämistoimintaan saatiin hankeavustuksia yhteensä noin 240 000 euroa.

Toiminta laajemmasta näkökulmasta

Oheiseen taulukkoon on kerätty lukio-opetuksen toiminnan volyymeja, laadun, tuottavuuden ja tehokkuuden tunnuslukuja.

Lukiokoulutuksen volyymeja sekä tuottavuuden ja laadun tunnuslukuja

	2017	2018	2019	2020
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 556	3 563	3 576	3 673
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	711	713	715	735
Aikuis- ja etälukioiden tutkintotavoitteiset opiskelijat	259	229	261	257
Keskeyttäneet prosenttia/opiskelijamäärä, päivälukiot	2,1 %	2,8 %	2,5 %	1,88 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista, päivälukiot	87 %	87,5 %	85 %	84,2 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija, päivälukiot	1,31	1,30	1,33	1,35
Käyttömenot euroa/opiskelija, päivälukiot	6 043	6 543	6 691	6 623
Huoneistonestiöt/opiskelija, päivälukiot	7,7	8,0	7,6	7,4

Tunnuslukuista voi todeta, että oppilasmäärät ovat pysyneet varsin tasaisina vertailuvuosina. Positiivinen asia on hyvin alhainen keskeyttämisprosentti. Kolmessa vuodessa valmistuneiden prosenttimäärä on hieman pudonnut. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että yhä useampi oppilas käyttää mahdollisuuden suorittaa lukiokoulutus neljässä vuodessa, parantaakseen mahdollisuuksiaan saada hyvät arvosanat ylioppilaskokeessa ja näin parantaa jatko-opintoihin pääsymahdollisuuksiaan.

Aloituspaiikat

Vantaan lukioden aloituspaikkoja on kasvatettu maltillisesti. Vuosina 2012–2018 aloituspaikkoja oli 1 160. Vuonna 2019 aloituspaikkoja oli 1 190 ja vuonna 2020 aloituspaikkoja oli 1 220. Tällä hetkellä Vantaan lukioissa on aloituspaikkoja noin 52 prosentille peruskoulun päättävien ikäluokasta. Helsingissä ja Espoossa on lukion aloituspaikkoja noin 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Vantaan opetuslautakunnan kokouksessa 10.6.2019 lautakunta päätti yksimielisesti jättää pöytäkirjalausuman, jossa lautakunta muun muassa edellytti, että kaupunki ryhtyy lisäämään

asteittain vuodesta 2020 alkaen nuorille tarkoitettuja lukion aloituspaikkoja siten, että paikkoja olisi tulevaisuudessa 60 prosentille ikäluokasta.

Yksi painava syy maltilliseen oppilasmäärän kasvattamiseen Vantaan lukioissa on tilakysymys. Lukiot ovat jaksoissa 1–3 jo nyt lähes täynnä. Peruskoulun päättävien määrät tulevat ennusteiden mukaan kasvamaan aina vuoteen 2026 saakka Vantaalla, joten aloituspaikkaprocentin pitäminen nykyiselläkin tasolla on haasteellista jatkossa. Mikäli aloituspaikkaluku haluttaisiin nostaa 60 prosenttiin pitäisi lukioiden aloituspaikkalukua nostaa vuosittain 2021–2026 aikana noin 60 paikalla ja yhteensä noin 300 paikalla. Suunnitelmissa on nyt aloituspaikkojen lisääminen kolmellakymmenellä Vaskivuoren lukioon, kun sen laajennus valmistuu vuonna 2024. Mikäli Vantaa haluaisi tarjota lukion aloituspaikkoja Helsingin ja Espoon tapaan (60 prosentille peruskoulun päättävistä), niin Vantaalle tulisi rakentaa yli 1 000 opiskelijan uusi lukio, jotta aloituspaikkojen määrän lisääminen ja sen mukana oppilasmäärän kokonaiskasvu olisi tilojen puolesta mahdollista pitkällä aikavälillä.

Vantaan lukiot vertailussa

Ohessa taulukossa pakollisten aineiden keskiarvo Vantaan lukioissa keväällä 2020 ja lukion sijoitus vertailussa (vertailussa oli mukana 386 lukiota Suomesta. Ylioppilastodistuksen arvosana on muutettu numeroiksi seuraavasti: I=0, A=2, B=3, C=4, M=5, E=6 ja L=7

Vantaan lukioiden puoltoäänät ja sijoitus ylioppilaskirjoituksista tehdyistä vertailussa 2020

Lukio	Puoltoäänät	Sijoitus
Vaskivuori	4,38	138
Tikkurila	4,30	169
Martinlaakso	4,30	173
Sotunki	4,23	199
Lumo	3,72	350

Sijoitus kertoo lukion sijoituksen, kun lukiot järjestetään keskiarvon mukaiseen järjestykseen. Sijoitus ei välttämättä kerro opetuksen laadusta, koska opiskelijoiden lähtötaso vaihtelee paljon kouluittain. Lisäksi lukion koko vaikuttaa keskiarvoon hieman alentavasti ja pieninkin vantaalainen lukio on oppilasmäärältään valtakunnallisesti suuri. Kaikissa vantaalaisista lukiossa on mahdollisuus kirjoittaa huippuarvosanoja.

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot, työhyvinvointi

Lukioiden henkilöstö 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Vakituiset	257	251	250	256

Luvuissa on mukana rehtorit, opettajat ja opintosihteerit. Henkilöstön määrä on ollut lähes samalla tasolla tarkastelujaksolla.

Lukioiden henkilöstön sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	1,6	3,2	2,1	0,8

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla ollut alhaisella tasolla ja selvästi koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia alempi (koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti 2017–2019 vaihteli välillä 4,4–4,7 prosenttia).

Työhyvinvointia mittaavissa Kunta10-tutkimuksissa lukioiden henkilöstöä koskevat tulokset ovat olleet kautta linjan hyviä. Esimerkiksi työn palkitsevuus, työn hallinta johtaminen ja työilmapiiri ovat kaikki hyvällä tasolla.

Uusi lukiolaki, muutokset

Uusi lukiolaki astui voimaan 1.8.2019. Keskeisempiä muutoksia ovat:

- Lain edellyttämä vaatimus lukiokoulutuksen järjestäjän yhteistyöstä korkeakoulujen sekä työ- ja elinkeinoelämän kanssa, (§8)
- Lukiokoulutuksen oppimäärän suorittaneella henkilöllä, joka ei ole saanut jatkokoulutuspaikkaa tutkintoon johtavassa koulutuksessa, on oikeus saada opintoihin hakeutumiseen ja urasuunnitelmiin liittyvää ohjausta oppimäärän suorittamisvuotta seuraavan vuoden aikana (§25)
- Opiskelijalla, jolla on kielellisten erityisvaikeuksien tai muiden oppimisvaikeuksien vuoksi vaikeuksia suoriutua opinnoistaan, on oikeus saada erityisopetusta ja

muuta oppimisen tukea yksilöllisten tarpeidensa mukaisesti. Tukitoimet toteutetaan opetushenkilöstön yhteistyönä. (§28).

Uuden lain muutoksissa korostuu erityisopetuksen tehostaminen ja oppilaan ohjaus vielä opintojen jälkeenkin. Vantaalla lukiokoulutuksen palveluyksikössä on vastattu uuden lain vaatimuksiin tehostamalla erityisopetusta sekä jälkiohjausta. Opintojen jälkeiseen ohjaukseen on nyt kahden opinto-ohjaajan lisäresurssi verrattuna lukuvuoteen 2018–2019 ja erityisopettajia on 1.8.2020 alkaen kolme aiemman kahden sijaan.

Yhteistyötä korkeakoulujen ja työelämän kanssa on lukiokoulutuksella ollut ennen uuden lain voimaantuloakin ja nyt yhteistyötä tehdään muun muassa tunne työ 2.0-hankkeessa. Hanke on laaja ESR-kumppanuushanke, jossa kehitetään lukiokoulutuksen toimintamalleja ja rakenteita niin, että ne tukevat lukiolain ja uuden opetus-suunnitelman toteuttamista ja tavoitteisiin pääsemistä työelämälähtöisesti. Johdon sekä opetus- ja ohjaushenkilöstön valmiuksia työelämäyhteistyöhön vahvistetaan seminaarein ja koulutuksin. Hankkeen tarkoituksena on tukea heitä onnistumaan yhteiskunnan vaatimuksia vastaavan lukion kehittämisessä. Hankkeessa tehdään kehitystyötä oppilaitosten, opiskelijoiden ja yritysten kanssa. Hanke on käynnissä ja kestää vuoden 2021 loppuun. Vantaa on hankkeessa osatoteuttajana.

Segregaation ehkäisy ja osallisuus

Segregaation estämisessä lukiokoulutuksen rooli liittyy siihen, että lukioihin on tiettyjen edellytysten (peruskoulun oppimäärän suorittaminen) täytyttyä vapaa hakeutuminen. Esimerkiksi suomea toisena kielenä puhuvia opiskelijoita on kaikissa Vantaan lukioissa. Näiden opiskelijoiden määrät vaihtelevat eri Vantaan lukioissa 6–23 prosenttiin.

Osallisuuteen liittyy opiskelijoiden osallisuus toimintaan. Lukiolaissa on säädetty opiskelijakunnasta ja sen tehtävistä opiskelijoiden yhteistoiminnan, vaikutusmahdollisuuksien ja osallistumisen edistäjänä sekä opiskelijoiden ja koulutuksen järjestäjän välisen yhteistyön kehittäjänä. Lisäksi opiskelijoilla on edustus lukioiden johtoryhmissä, yhteisöllisissä hyvinvointiryhmissä sekä erilaisissa tiimeissä.

Ajankohtaista

UusiVantaa-organisaatio tuli voimaan 1.1.2020. Uusi organisaatio muutti hieman lukiokoulutuksen johtamisjärjestelmää, mutta muutos oli vireillä jo ennen uutta organisaatiota. Muutokseen liittyvä palaute on ollut positiivista.

Koronakriisin johdosta lukio-opetus siirtyi etäopetukseen maaliskuun 2020 puolivälissä. Siirtyminen sujui nopeasti ja hyvin. Opettajien digiosaaminen on hyvällä tasolla, mikä auttoi etäopetukseen siirtymistä. Vaikka etäopetus sujuikin hyvin, olivat opiskelijat hyvin tyytyväisiä, kun Vantaan lukioissa pystyttiin siirtymään takaisin lähiopetukseen elokuussa 2020. Joulukuun alussa 2020 lukiokoulutuksessa jouduttiin jälleen siirtymään takaisin etäopetukseen koronatilanteen pahentuessa. Lukioden henkilöstöllä on havaittu väsymystä liittyen koronan tuomaan epävarmuuteen. Asiasta on informoitu työterveyttä ja rehtoreita koulutettiin marraskuun alussa tilanteessa toimimiseen. Lisäksi koronatilanteen aiheuttamia vaikutuksia esimerkiksi oppimistuloksiin ja sen aiheuttamia muita mahdollisia vaikutuksia oppilaiden opintojen sujuvuuteen voidaan arvioida tarkemmin vasta myöhemmin.

Lukiokoulutukseen liittyy ajankohtaisena asiana myös oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle. Entistä laajempi oppivelvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Oppivelvollisuuden laajentamista koskeva lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, jotka keväällä 2021 ovat perusopetuksen 9. luokalla.

Johtopäätökset:

Vantaan lukiokoulutuksen toiminnan keskeisiä tavoitteita olivat vuonna 2020 lukiouudistuksen haltuunotto, kehittäminen ja toteuttaminen sekä opiskelijoiden ja henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen. Käytännössä tavoitteita toteutettiin opiskelijoiden ohjauksen, opetussuunnitelman ja opiskelijoiden opintosuunnitelmien kehittämisen kautta. Tuloksellisuuden osatekijöistä voi lukiokoulutuksen osalta positiivisena nostaa esiin

henkilöstön hyvinvointiin liittyen lukioden henkilöstön hyvin alhaisen sairauspoissaoloprosentin ja myös työhyvinvointitutkimuksissa lukion tulokset ovat olleet hyviä.

Vantaan lukiokoulutuksen aloituspaikkoja on viime vuosina lisätty maltillisesti ja nyt aloituspaikkoja on 1 220 eli noin 52 prosentille peruskoulun päättävistä. Mikäli Vantaan peruskoulun päättävien ikäluokkien päättävien oppilasmäärät kasvavat jatkossa arvioidusti lukion aloituspaikkojen määrää tulisi nostaa nykyisestä yli 300 paikalla vuoteen 2026 mennessä, jos lukion aloituspaikkojen määrä peruskoulun päättävistä ikäluokista halutaan nostaa Espoon ja Helsingin tasolle 60 prosenttiin. Tämä edellyttää uusia tilaratkaisuja, sillä Vantaan lukiot alkavat jo nyt olla tilakapasiteettinsa ylärajoilla.

Uuden lukiolain vaatimusten mukaisesti Vantaan lukiokoulutuksessa on tehostettu lisäresursoinneilla erityisopetusta ja opiskelijoiden jälkiohjausta. Lukiokoulutuksen työelämäyhteistyötä vahvistetaan Tunne Työ 2.0 hankkeella, jossa tehdään kehitystyötä oppilaitosten, opiskelijoiden ja yritysten kanssa.

Koronavirus-pandemia pakotti Vantaan lukiot siirtymään etäopetukseen maaliskuussa 2020. Etäopetukseen siirtyminen ja itse etäopetus ja opiskelu sujui lukioissa hyvin. Elokuussa 2020 alkanut syyslukukausi päästiin aloittamaan lähiopetuksessa, mutta jälleen joulukuussa koronapandemian pahentuessa lukiot joutuivat jälleen etäopetukseen. Vaikka etäopetus on sujunut pääosin hyvin, on henkilökunnassa havaittu väsymistä koronatilanteen aiheuttamaan epävarmuuteen. Lisäksi poikkeuksellisen tilanteen vaikutuksia esimerkiksi opiskelijoiden oppimistuloksiin voidaan tarkemmin arvioida vasta myöhemmin.

Tarkastuslautakunta toteaa tärkeäksi, että vantaalaisissa lukiossa pystytään tarjoamaan laadukasta koulutusta, joka antaa nuorille hyvät lähtökohdat jatkoon. Tämä palvelee myös koko Vantaata, koska tulevaisuudessa tarvitaan yhä enemmän koulutettua työvoimaa. Tarkastuslautakunta pitää hyvinä toimenpiteinä Vantaan lukiokoulutuksen panostuksia opiskelijoiden ohjaukseen ja erityisopetukseen. Näin pystytään entistä paremmin tukemaan opiskelijoita sekä opintojen aikana että myös opintojen jatkopolun suunnittelussa.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta suosittelee lukiokoulutusta kartoittamaan, onko löydettävissä mahdollisesti lisätukitoimia auttamaan opiskelijoita sekä henkilökuntaa koronavirustilanteen aiheuttamassa poikkeustilanteessa. Lautakunta suosittelee myös lukiokoulutusta miettimään voisiko nyt käynnissä olevassa työ 2.0-hankkeessa tehtyä yhteistyötä hyödyntää jatkossakin lukioiden ja työelämän yhteistyön tiivistämiseksi.

2.4 Ammatillinen opetus

Vantaan ammattiopisto Varia järjestää ammatillista peruskoulutusta nuorille ja aikuisille. Organisatorisesti Varia kuuluu kasvatuksen ja oppimisen toimialaan ja siellä toisen asteen koulutuksen palvelualueeseen

Varian toiminnan tavoitteet 2020

Kaupunkitasoinen tavoite, keskeyttämisten vähentäminen

Variaa koski seuraava vuodelle 2020 asetettu kaupunkitasoinen strateginen tavoite:

Tavoite 12.7: Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa vähenee.

Mittari: Keskeyttäneiden määrän väheneminen.

Mittarin tavoitetaso: Keskeyttäneiden määrän väheneminen 25 prosentilla, noin 150 opiskelijalla. Mittarin lähtötasona on vuonna 2018 keskeyttäneiden määrä: 606 (keskeyttämisprosentti oli tuolloin 18).

Vuonna 2020 keskeyttäneiden määrä Variassa oli 651 ja keskeyttämisprosentti oli 20,6. Tavoite ei toteutunut. Keskeyttämisten vähentäminen on ollut tavoitteena jo monena vuonna. Keskeyttämisten määrän pienenemiseksi on tehty koko ajan toimenpiteitä sekä ammattiopiston tasolla, että tiimeissä ja koulutusalojen toiminnassa. Vuosien 2019–2020 toimenpiteinä on muun muassa käyty läpi opiskelijoiden henkilökoh-
taisia osaamisen kehittämissuunnitelmia (HOKS) ja kartoitettu opiskelijoiden tilan-
netta ja kehitetty HOKS -prosessia entistä yksilöllisemmäksi. Suuri keskeyttämisten

vähentämiseen tähtäävä toimenpidekokonaisuus on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama Keskeyttämisestä kohtaamiseen –hanke, joka käynnistyi täysipainoisesti syksyllä 2019. Keskeyttämisen vähentämiseen pyritään kehittämällä Variassa moniammatilliseen yhteistyöhön perustuvaa toimintamallia opiskelijoiden oppimisen ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Lisäksi on palkattu yhdeksän erityisnuorisotyöntekijää opiskelijoiden tueksi (neljä Keskeyttämisestä kohtaamiseen -hankkeen kautta ja viisi Vantaan Myönteisen erityiskohtelun-ohjelman kautta). Lähes koko Varian henkilöstö osallistuu tiimeittäin neljä koulutuskertaa kestävään Hyvinvoiva Varia -koulutukseen, jonka tarkoituksena on osaltaan mahdollistaa eri ammattiryhmien välistä keskustelua ja yhteistä kehittämistä.

Uudentyyppinen keskeyttämisten määrän pienenemiseen liittyvä kokeilu tulee Kuntaliiton järjestämään Klash –haastekilpailuun osallistumisen kautta. Kilpailussa haettiin ratkaisuja kuntien haasteisiin. Ongelmien ratkaisemiseksi järjestettiin suunnittelukilpailu, jossa valittiin yksi tai useampi toimija ratkaisemaan haastetta. Varian keskeyttämisten vähenemishaasteen ratkaisijaksi kilpailussa valikoitunut yritys on kehittänyt ongelman ratkaisemiseksi erilaisia opintojen keskeyttämisen riskiä ennakoivia teknologisia sovelluksia. Sovellukset keräävät hallinnollisen tiedon lisäksi tietoa opiskelijoilta itseltään mobiilikyselyillä ja kyselyt tunnistavat opiskelijat, joilla on huolia tai tuen tarvetta. Mikäli tuen tarvetta ilmenee, niin opiskelijalle tarjotaan sopivaa tukipalvelua. Tiedonkeruusta on näin selkeä polku opiskelijalle kohdennettaviin tukitoimenpiteisiin.

Keskeyttämisten syitä on selvitetty ja yleisimpiä syitä ovat: oppilaitoksen vaihto, opiskelijan henkilökohtaiset syyt, töihin meno ja väärä alavalinta. Lisäksi osalle keskeyttämistä on opiskelijahallintojärjestelmässä merkintä, että opiskelija on katsottu eronneeksi. Eronneiden opiskelijoiden osalta keskeyttämisen syy ei ole tiedossa. Eronneet (heitä on noin 20 prosenttia kaikista keskeyttäneistä) ovat haasteellisin ryhmä, sillä he eivät yleensä vastaa koulun yhteydenottoihin ja heitä ei näin tavoiteta.

Muita tavoitteita

Keskeyttämisen ehkäiseminen ja opintojen edistäminen koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa olivat vuonna 2020 Varian toiminnan painopisteinä. Varialle oli

asetettu vuodelle 2020 tavoitteita sekä kasvatuksen ja oppimisen toimialan ja toisen asteen koulutuksen palvelualan tulokortissa, jonka lisäksi Varialla on myös oma tulokorttinsa. Varialle kyseisissä tulokorteissa asetetut tavoitteet liittyivät muun muassa uusien pedagogisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen, yrittäjyyskasvatussuunnitelman toteuttamiseen, tiedolla johtamiseen, monipuolisten oppimisympäristöjen hyödyntämiseen, ammatillisen koulutuksen aloituspaikkojen täyttymiseen ja valtionosuuksien uuden rahoitusmallin ennakointiin. Kaikkia näitä tavoitteita toteutettiin Variassa. Koko kaupungin tavoitteena ollut keskeyttämisten vähentäminen oli myös toimialan ja palvelualueen tavoitteena ja se ei toteutunut. Keskeyttämistavoite oli toimialan tulokortissa jaettu kahteen osioon, joista toinen osio koski alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosenttia ja tavoitteeksi oli asetettu alle 20-vuotiaiden perustutkintoa suorittavien keskeyttämisprosentiksi korkeintaan 15 prosenttia. Tämän ryhmän keskeyttämisprosentti Variassa oli 13,8 prosenttia vuonna 2020, joten tämä toimialan tulokortin tavoite toteutui.

Talous

Ohessa Varian talouden toteuma vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 800	1 800
Toimintakulut	-36 852	-35 746
Toimintakate	-35 053	-33 610

Varian toimintakulut jäivät hieman talousarviossa arvioitua pienemmiksi ja talousarvion sitovana eränä Varialla olevan toimintakatteen toteuma oli hieman arvioitua parempi. Varia sai myös Opetus- ja kulttuuriministeriöstä vuoden 2020 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä noin 2,4 milj. euroa opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen sekä tukitoimiin. Käyttö voi jakautua vuosille 2020–2023. Toisella lisäsuoritepäätöksellä saatiin 1,3 milj. euroa koronan aiheuttamien poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen sekä lähihoitajakoulutuksen lisäämiseen. Lisäksi Varialle myönnettiin strategiarahoitusta 263 000 euroa käytettäväksi vuosien 2020–2021 aikana.

Toiminnasta yleisesti

Oheiseen taulukkoon on koottu Varian toiminnan tunnuslukuja 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste		100 %	100 %	98,3 %
Käyttömenot/opiskelijavuosi (ammatillinen koulutus yhteensä ⁶)			10 486	10 026
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta.	44 %	37 %	36 %	38 %

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Henkilöstömäärä

	2017	2018	2019	2020
Henkilöstömäärä	298	326	340	347

Varian henkilöstön määrän nousuun on vaikuttanut Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä strategiarahoitus ja muu lisärahoitus. Tätä kautta on ollut mahdollista rekrytoida lisäresurssia opetukseen ja ohjaukseen sekä tukipalveluihin ja toiminnan kehittämiseen.

Sairauspoissaoloprosentti

Varian sairauspoissaoloprosentti on vuosina 2017–2020 pysytellyt alle kolmen prosentin, eli selvästi koko kaupungin keskimääräistä sairauspoissaoloprosenttia alemmalla tasolla (koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti oli 4,4–4,7 prosenttia vuosina 2017–2020).

Henkilöstötyytyväisyys

Henkilöstötyytyväisyyttä mitataan kahden vuoden välein toteutettavalla Kunta10 tutkimuksella. Vuoden 2020 aikana on otettu käyttöön myös työhyvinvoinnin minikysely. Vuoden 2020 kevään kyselyssä työilmapiiri sai arvosanan 3,3 (asteikko 0=heikko – 5=erinomainen). Kunta10-tulokset paranivat Variassa vuonna 2020 verrattuna vuoteen 2018. Kunta10-tulokset ja minikyselyn tulokset käydään aina läpi tiimeissä ja tulosten pohjalta nostetaan tiimikohtaisia kehittämiskohteita.

Ammatillisen koulutuksen lakimuutos ja sen vaikutukset

Laki ammatillisesta koulutuksesta tuli voimaan vuoden 2018 alusta. Laki sisälsi paljon toimintatapoihin liittyviä muutoksia ja Varian toimintaa ja prosesseja on muutettu

⁶ Tunnuslukua muutettiin 2019, siksi mukana vain vertailtavissa olevat vuodet 2019 ja 2020

ja kehitetty lain voimaantulon myötä. Lakimuutoksilla oli eniten vaikutuksia opetustoiminnan järjestämiseen. Aiempi jako nuoriso -ja aikuiskoulutukseen poistui ja jokainen opiskelija suorittaa opintojaan oman henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman mukaisesti aikaisemman ryhmämuotoisen opetusrakenteen sijaan. Varian toiminnan prosessit on kuvattu uuden lain toimintamallien mukaisiksi ja toiminnan laadun varmistusta toteutetaan parhaillaan.

Variassa on tavoitteena saada kokonaisuudessaan käyttöön tiimitoimintamalli, joka sisältää työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamisen. Työelämäyhteistyön painopisteenä on nyt kumppanuussopimukseen perustuvan yhteistyön sekä Varian tarjoamien koulutuspalveluiden kehittäminen ja tuotteistaminen kasvattaen samalla tavoiteopiskelijavuosimäärää hallitusti.

Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusta säätelevä laki on muuttunut ja tuonut muutoksia koulutuksen rahoitukseen. Voimassa olevan lain ja asetuksen mukaisesti rahoitusmallissa ollaan tällä hetkellä siirtymävaiheessa. Uuden rahoitusasetuksen luonnoksen mukaisesti rahoitusrakenne tulisi muuttumaan pysyvästi vuoden 2020 rakenteen mukaiseksi. Jatkossa perusrahoituksen osuus rahoituksesta tulee olemaan 70 prosenttia, suoritusrahoituksen osuus 20 prosenttia ja vaikuttavuusrahoituksen osuus 10 prosenttia. Rahoitusmallin muutos on pienentänyt Varian perusrahoituksen osuutta ja nostanut tärkeään asemaan opiskelijoiden suorituksiin perustuvan rahoituksen, sekä valmistuneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työnantaja palautteeseen perustuvan rahoituksen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on jakanut osan rahoituksesta lisätalousarvioihin sidottuna lisärahoituksena. Näiden rahoitusten sekä strategiarahoituksen osuus tulee jatkossa pienenemään.

Segregaation estäminen ja kuntalaisten osallistaminen

Segregaation estämiseen liittyy Varian rooli yhtenä koulutustakuun toteuttajana, jolla pyritään takaamaan opiskelupaikka jokaiselle vantaalaiselle peruskoulun päättäneelle. Segregaation estämiseksi ja kotouttamisen edistämiseksi Variassa on panos-

tettu usean vuoden ajan myös maahanmuuttajien koulutuksen kehittämiseen ja kehitystyötä on muun muassa erilaisten hankkeiden, esimerkiksi MAHTAVA-hanke⁷, kautta. Pyrkimyksenä on edistää maahanmuuttajien mahdollisuuksia hankkia ammatillinen koulutus. Maahanmuuttajille myös järjestetään erikseen kohdennettuja koulutuksia, joissa painotetaan muun muassa suomen kielen opetusta. Varia on myös mukana Vantaan kaupungin maahanmuuttajien osaamiskeskuksen toiminnassa.

Ajankohtaista

Koronapandemia vaikutti voimakkaasti Varian toimintaan. Variassa siirryttiin pääosin etäopetukseen maaliskuun 2020 puolella välissä. Kevään opetus muutettiin nopealla tahdilla teoriaopetukseksi ja digitaalisia välineitä hyödyntäen etäopetukseksi. Samalla kehitettiin uusia etäopetuksessa ja uusissa oppimisympäristöissä tarvittavia opetuksen ja ohjaamisen välineitä. Syksyllä pääpaino oli taas lähiopetuksessa, mutta joulukuun alusta 2020 jouduttiin pandemiatilanteen pahentuessa siirtymään etäopetukseen. Koronaviruspandemia jatkuu edelleen ja sen lopullisia vaikutuksia Varian toimintaan ei vielä kokonaisuudessaan tiedetä.

Varian talouteen pandemia on vaikuttanut vähentämällä normaaleja myyntituottoja ja palveluiden ostojen hankintamäärää. Tulojen osalta vaikutus jäi pieneksi, koska samaan aikaan Variasta myytiin tarpeetonta kalustoa, josta kertyi tuloa. Lisäksi Varia sai Opetus ja kulttuuriministeriöstä lisärahoitusta, josta on kerrottu taloutta käsittelevässä kappaleessa

Ajankohtainen asia on myös vuoden 2020 alusta voimaan tullut Uusi Vantaa-organisaatio. Varian sisäinen organisointi oli jo tarkennettu ennen Uusi Vantaa -organisaation muutosta. Ammatillisen koulutuksen näkökulmasta Uusi Vantaa -organisaatio on toimiva organisaatiomalli.

Toimintaan jatkossa vaikuttava muutos on myös oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoteen ja oppivelvollisuuden laajentaminen toiselle asteelle. Entistä laajempi oppi-

⁷ MAHTAVA-hanke: <https://www.variaprojektit.fi/maahanmuuttajalle/mahtava/varian-mahtava-hanke/>

velvollisuus astuu voimaan vuonna 2021. Lakia sovelletaan ensimmäisen kerran niihin oppivelvollisiin, joiden oppivelvollisuus nykyisen lain mukaan päättyy vuonna 2021.

Johtopäätökset:

Vantaan ammattiopisto Varian toiminnan painopisteenä ollut opintojen keskeyttämisten vähentäminen ei toteutunut tavoitellusti vuonna 2020. Keskeyttämisen vähentämiseksi on tehty ja tehdään koko ajan uusia toimenpiteitä, mutta keskeyttäneiden määrä kasvoi siitä huolimatta vuonna 2020. Toiseksi Varian toiminnan painopisteenä nousi oman toiminnan sopeuttaminen koronapandemian aiheuttamaan muutokseen toimintaympäristössä. Tätä tavoitetta toteutettiin muun muassa kehittämällä muuttuneissa oppimisympäristöissä tarvittavia opetuksen ja ohjaamisen välineitä.

Varialla on tärkeä rooli segregaatian estämisessä. Koulutuspaikkojen järjestäjänä Varia on toteuttamassa koulutustakuuta, jolla pyritään takaamaan jokaiselle alle 25-vuotiaalle koulutuspaikka. Segregaation estämiseen ja samalla kotouttamisen edistämiseen liittyvät myös Variassa tehdyt erilaiset toimenpiteet maahanmuuttajien koulutuksen edistämiseksi (muun muassa maahanmuuttajin liittyvät hankkeet ja maahanmuuttajille erikseen kohdennetut koulutukset).

Varian toimintaa ja prosesseja on kehitetty vuoden 2018 alusta voimaan tulleen ammatillista koulutusta koskevan lakimuutoksen edellyttämällä tavalla. Opiskelijat suorittavat nyt opintojaan henkilökohtaisten osaamisen kehittämissuunnitelmien mukaisesti, joka on tehnyt opintojen ohjaamisesta entistä yksilöllisempää. Varia on siirtymässä kokonaisuudessaan tiimitoimintamalliin, joka sisältää työn sisältöjen ja toimintatapojen uudistamisen. Varian toiminnan prosessit ovat nyt uuden lain toimintamallien mukaisia ja toiminnan laadun varmistusta toteutetaan parhaillaan.

Myös ammatillisen koulutuksen rahoitusrakenne tulee muuttumaan pysyvästi vuoden 2020 rakenteen mukaiseksi. Rahoitusmallin muutos nostaa tärkeään asemaan opiskelijoiden suorituksiin perustuvan rahoituksen, sekä valmistuneiden työllistymiseen ja jatko-opintoihin sekä opiskelija- ja työnantaja palautteeseen perustuvan rahoituksen.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta pitää erittäin tärkeänä tavoitetta vähentää opintojen keskeytyksiä Variassa. Keskeyttämisprosentti oli Varialla vuonna 2020 jälleen noussut. Koulutuksen keskeyttäneillä on suuri riski jäädä kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle, joten tarkastuslautakunta suosittelee, että keskeyttämisten ehkäisyyn panostetaan edelleen entistä enemmän. Koska joillakin oppilailla on suuriakin koulunkäynnin ongelmia jo toisen asteen alkaessa, pitää oppilaiden koulunkäynnin tukemiseen kiinnittää entistä enemmän huomiota jo peruskoulussa. Lautakunta suosittelee Variaa myös kartoittamaan mahdollisia lisätukitoimia, joilla oppilaita voitaisiin tukea koronaviruspandemian aiheuttamassa poikkeustilanteessa.

3 KAUPUNKIKULTTUURI

3.1 Musiikkiopisto

Taustaa

Vantaan musiikkiopisto on vuonna 1963 perustettu musiikin laajan oppimäärän perusopetusta järjestävä oppilaitos. Opetus on tavoitteellista tasolta toiselle etenevää. Kaupungin organisaatiossa musiikkiopisto kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kulttuuripalvelujen palvelualueeseen ja lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen yksikköön.

Toiminnan tavoitteet 2020

Musiikkiopiston toiminnan sopeuttaminen koronapandemian tuomaan muutokseen nousi 2020 merkittävämmäksi toimintaa ohjaavaksi tekijäksi. Tämä edellytti uusien oppimismenetelmien käyttöönottoa ja kehittämistä. Koronapandemian vaikutuksista toimintaan kerrotaan erikseen omassa kappaleessaan. Opetuksen muokkaaminen vastaamaan uutta opetussuunnitelmaa oli lisäksi yksi tärkeimmistä toiminnallisista tavoitteista vuonna 2020. Opetussuunnitelman suurin muutos musiikin laajassa oppimäärässä on se, että nyt alkuopetuksen jälkeen opinnot alkavat eriytyä ja jokainen oppilas asettaa opettajansa kanssa viimeistään syventävissä opinnoissa henkilökohtaiset tavoitteet omien kiinnostuksen kohteidensa mukaisesti. Näin pyritään entistä voimakkaammin luovan ajattelun ja osallisuuden kehittymiseen. Aikaisemmin kaikille oppilaille asetettiin samat tavoitteet, joilla tähdättiin siihen, että oppilas sai valmiudet ammattiopintoihin. Uutta opetussuunnitelmaa ajettiin edelleen käytäntöön ja tavoitteena on, että vuonna 2021 syksyllä siirrytään kokonaan uuden opetussuunnitelman mukaiseen opetukseen.

Talous

Ohessa Vantaan musiikkiopiston talouden toteuma vuodelta 2020. (Luvut tuhatta euroa).

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 082	1 044
Toimintakulut	-4 209	-4 172
Toimintakate	-3 127	-3 128

Koronapandemia vaikutti erityisesti toimintatuottoihin, joita kertyi arvioitua vähemmän, samalla kuitenkin toimintakuluihin tuli säästöjä. Valtiolta musiikkiopisto sai korona-avustusta lähes 100 000 euroa, jonka avulla talous pysyi tasapainossa. Sitovana eränä oleva toimintakate käytännössä toteutui, sillä arvioidun ja toteutuneen toimintakatteen ero oli vain noin 700 euroa.

Toiminnasta yleisesti, toiminnan volyymeja sekä laatuun ja vaikuttavuuteen vaikuttavia tekijöitä

Musiikkiopisto toimii koko Vantaan alueella 20 eri toimipisteessä, joten saavutettavuus on hyvä koko Vantaan alueella. Luokkatilat ovat pääsääntöisesti hyviä, äänieristettyjä ja akustisesti toimivia. Opetusvälineet ovat korkeatasoisia ja opettajakunta on korkeasti koulutettua. Oppilailla on mahdollisuus tunneilla käyttää opiston soittimia ja

myös vuokrata soittimia soitinlainaamosta huoltokuluja vastaan. Toimintaan kuuluu lisäksi konsertteja ja muuta toimintaa (esimerkiksi musikaaleja) Konsertit ovat joko pienimuotoisia ”omalle väelle” suunnattuja tai suuria esim. sinfoniaorkesterin konsertteja.

Oheiseen taulukkoon on koottu Vantaan musiikkiopiston toiminnan tunnuslukuja 2017–2020

Oppilasmäärät	2017	2018	2019	2020
Taiteen perusopetus	1068	1071	1078	1073
Varhaismusiikkikasvatus	818	768	691	615
yhteensä	1886	1839	1769	1688
Avoin opetus	215	213	192	169
Tempo ⁸	77	74	74	100
kaikki yhteensä	2178	2126	2035	1957

Opetustunnit	2017	2018	2019	2020
Taiteen perusopetus ja Varhaisiän musiikkikasvatus	50302	50237	50679	50227
Avoin opetus	1925	2140	2124	2448
Tempo	1840	1743	1607	2213
yhteensä	54067	54120	54410	54888

Musiikkiopiston konserttien/tilaisuuksien määrä ja kävijämäärä 2017–2020	2017	2018	2019	2020
Konserttien /tilaisuuksien määrä	205	168	191	52
Konserttien /tilaisuuksien kävijämäärä	17236	17983	15770	2924
Virtuaalikonserttien määrä				7
Virtuaalikonserttien kävijämäärä*				6860

Koronapandemia vaikutti vuonna 2020 musiikkiopiston oppilasmääriin vähentävästi. Erityisesti varhaismusiikkikasvatuksen oppilasmäärät ovat selkeästi koronapandemian vuoksi pudonneet. Musiikkiopisto on aiemmin järjestänyt vuosittain ollut lähes 200 erilaista tilaisuutta, ja kävijämäärät ovat olleet yli 15 000 tasolla. Näiden konserttien ja tilaisuuksien määrä putosi koronapandemian vuoksi selvästi vuonna 2020. Etäopetuksen ja etänä pidettävien virtuaalikonserttien myötä saatiin kuitenkin oppilaiden määrää sekä konserttien ja konserttien kävijämääriä paikattua.

⁸Tempo-orkesterit kootaan 2.–3.-luokkalaisista ja kokoonpanot soittavat yhdessä kolmisen vuotta.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Oheisiin taulukoihin on koottu tietoa musiikkiopiston henkilöstömääristä ja sairauspoissaoloprosentista.

Henkilöstömäärä

	2017	2018	2019	2020
Toistaiseksi työsuhteessa olevat	54	49	57	60
Muut	59	58	59	50
Yhteensä	113	107	116	110

Sairauspoissaoloprosentti

	2017	2018	2019	2020
Opettajat	1,15	2,12	2,46	1,13
Toimistohenkilökunta	1,08	1,66	1,47	1,10

Henkilöstömäärässä ei ole suuria muutoksia tarkastelujaksolla. Sairauspoissaoloprosentti on ollut erittäin alhainen viime vuosina.

Henkilöstötyytyväisyys oli vuoden 2020 Kunta10-kyselyn tulosten perusteella parantunut edellisiin vuosiin verrattuna lähes jokaisella kyselyn osa-alueella. Kyselyn vastausprosentti oli musiikkiopiston osalta nyt 78 prosenttia, joka oli myös selvästi edellistä tutkimusta korkeammalla tasolla.

Segregaation estämien ja kuntalaisten osallistaminen

Musiikkiopiston ehkä merkittävin segregaation estämistä ja osallisuutta tukeva toiminta on sisäasianministeriön hankkeeseen osallistumisen myötä jo vuonna 2009 kahteen kouluun (Kytöpuistoon ja Länsimäkeen) perustetut Tempo-lastenorkesterit. Tempo-orkesterissa puolet lapsista on maahanmuuttajataustaisia ja puolet kantaväestöä. Toiminta alkoi sisäministeriön rahoittaman hankkeena ja Vantaan kaupunki on rahoittanut toimintaa hankerahan päättymisen jälkeen. Tempo-toimintaa laajennettiin myönteisen erityiskohtelun rahoituksella Lehtikuusen kouluun. Hankerahoitusta on nyt saatu myös uuden orkesteriin perustamiseen Uomarinteen kouluun, mutta koronapandemia on viivästyttänyt toiminnan aloittamista.

Koronaviruspandemian vaikutukset toimintaan

Koronaviruspandemian johdosta musiikkiopisto joutui erittäin nopealla aikataululla siirtymään etäopetukseen. Aluksi etäopetuksessa oli ongelmia liittyen sekä opettajien omaan digiosaamiseen että myös tekniikkaongelmiin. Nopeasti opettajille saatiin kuitenkin koulutusta eri digitaalisten opetusmenetelmien ja tarvittavan tekniikan käyttöön. Merkittäväksi avuksi nousi vertaistuki, eli jaettiin tietoa facebookissa ja muualla netissä ja koottiin parhaita vinkkejä yhteiselle sharepoint-alustalle. Etäopiskelu on tuonut myös positiivisia asioita: esimerkiksi poissaolojen vähentymistä, oppilaiden kuuntelutaidon kehittyminen ja myös oppilaiden rohkeampi osallistuminen opetuksensa kehittämiseen on lisääntynyt. Etäopetus on myös kehittynyt koko ajan kokemusten karttuessa. Opetusmenetelmät ovat hioutuneet ja jo mainitun vertaistuen avulla saadaan parhaat kokemukset nopeasti jaettua ja otettua laajasti käyttöön. Vaikka lähiopetukseen paluu on jatkossa tärkeää, niin nyt etäopetuksessa saatuja hyviä kokemuksia tullaan varmasti hyödyntämään lähiopetuksen rinnalla.

Uusi Vantaa -organisaatio

Uusi organisaatio pudotti musiikkiopiston hierarkiassa alaspäin. Aikaisemmin musiikkiopisto oli suoraan kulttuurijohtajan alaisuudessa, mutta nyt musiikkiopisto on hierarkiassa ”alempana” ja hallinnossa on enemmän väliportaita. Hyvänä puolena uudistuksessa musiikkiopisto näkee aiempaa selkeämmän kokonaiskuvan ja palvelukartan koko Vantaalla tapahtuvaan taiteen perusopetuksen toimijoihin ja paremmat edellytykset tehdä yhteistyötä yksityisten toimijoiden kanssa.

Huonona puolena on se, että monitasoisempi organisaatio kangistaa ja hidastaa asioiden hoitamista. Musiikkiopiston oman hallinnon kannalta ongelmallista on myös, se että kaupungin järjestelmistä on nyt vaikeaa saada nopeasti nimenomaan musiikkiopistoon liittyviä tietoja (tieto saadaan lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen koko yksikön tasolta). Uuden hierarkian vuoksi musiikkiopisto on huolissaan yleisestikin näkyvyydestään ja sen myötä vetovoimastaan. Musiikkiopisto miettiikin keinoja (esimerkiksi markkinointiviestinnän lisääminen), jolla sen näkyvyyttä saataisiin paremmaksi.

Johtopäätökset:

Opetusmenetelmien sovittaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen sopiviksi ohjasi pitkälti Vantaan musiikkiopiston toimintaa vuonna 2020. Muutos etäopetukseen piti tehdä nopeasti vuoden 2020 maaliskuussa ja pienten alkuvaikeuksien jälkeen etäopetuksen erilaisia menetelmiä saatiin kokemuksen kartuttua muovattua toimintaan sopiviksi. Vaikka lähiopetus on jatkossa tilanteen salliessa edelleen tärkein opetusmuoto, voidaan nyt hyväksi havaitulla etäopetusmenetelmillä jatkossa täydentää lähiopetusta. Musiikkiopiston tavoitteista tärkeä vuonna 2020 oli uuden opetussuunnitelman sisäänajo ja opetuksen muokkaaminen uuden opetussuunnitelman mukaiseksi. Tavoitteena on, että opetussuunnitelma on lopullisesti päivitetty ja opetus uuden opetussuunnitelman mukaista vuoden 2021 syksystä lähtien.

Koronapandemia aiheutti vuonna 2020 musiikkiopistolle sekä taloudellisia menetyksiä että laskua oppilasmääriin. Taloutta paikkasi merkittävästi valtiolta saatu koronaavustus ja talous pysyikin talousarviossa asetetuissa raameissa. Etäopetuksessa käytettäviä opetusmenetelmiä saatiin kokemusten kertymisen kautta kehitettyä ja oppilas- ja opetustuntien määrän laskua pystyttiin hillitsemään. Eniten laskua tuli järjestettyjen tilaisuuksien määriin, mutta tätäkin pystyttiin hieman paikkaamaan virtuaalikonserteilla.

Tuloksellisuuden osatekijöistä musiikkiopiston henkilöstön hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti ja Kunta10-tutkimuksen parantuneet tulokset ovat positiivisia signaaleja henkilöstön hyvinvoinnin osalta. Segregaation estämisessä ja osallisuuden tukemisessa merkittävää on musiikkiopiston Tempo-lastenorkesteri, joka yhdistää sekä kantaväestöä että maahanmuuttajia yhteisen harrastuksen pariin.

Uuden organisaatiossa Vantaan musiikkiopisto on nyt kulttuurin toimialalla ja organisaatiossa on aiempaa enemmän väliportaita. Vaikka musiikkiopistossa kokeekin nyt saaneensa selkeämmän kokonaiskuvan ja palvelukartan taiteen perusopetuksen toimintaan, niin samalla musiikkiopisto on huolissaan näkyvyydestään ja myös vetovoia-

maisuuksensa mahdollisesta heikentymisestä moniportaisessa hierarkiassa. Musiikkiopisto miettiikin keinoja (esimerkiksi markkinointiviestinnän lisääminen), joilla näkyvyyttä saataisiin paremmaksi.

Vaikka koronapandemian aiheuttama poikkeustilanne vaikuttikin vähentävästi musiikkiopiston oppilasmääriin ja haittaisi erityisesti opiston konserttitoimintaa, tarkastuslautakunta toteaa musiikkiopiston pystyneen kuitenkin nopeasti sopeuttamaan toimintaansa koronapandemian aiheuttamaan poikkeustilanteeseen. Tärkeää on, että musiikkiopiston toiminta on sujuvaa uudessa organisaatiossa ja opiston vetovoimaisuus säilyy. Tarkastuslautakunta suosittelee musiikkiopistoa yhteistyössä uuden toimialansa ja palvelualueensa kanssa selvittämään, mitkä olisivat parhaat tavat sujuvoittaa toimintaa ja vuorovaikutusta uudessa organisaatiossa ja vahvistaa musiikkiopiston viestintää, näkyvyyttä ja tunnettavuutta.

3.2 Kuvataidekoulu

Vantaan kuvataidekoulu on Suomen kolmanneksi suurin kuvataidekoulu (noin 900 oppilasta). Koulu tarjoaa taiteen perusopetusta laajan opetussuunnitelman mukaan 5–20 -vuotiaille lapsille ja nuorille. Kaupungin organisaatiossa Vantaan kuvataidekoulu kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kulttuuripalvelujen palvelualueeseen ja lasten- ja nuorten kulttuuripalvelujen yksikköön.

Toiminnan tavoitteet 2020

Kuvataidekoulun toiminnan tavoitteet on sisällytetty koulun opetussuunnitelmaan, johon on sisällytetty koulun toiminta-ajatus, toimintakulttuuri ja opetuksen tavoitteet. Toiminta-ajatuksena on tarjota oppilaille onnistumisen kokemuksia sekä paras mahdollinen työympäristö monipuoliseen kuvataiteen harrastamiseen. Opetus perustuu oppilaan aktiiviseen rooliin ja koulun toiminta rakentuu yhteisön jäsenten kokemukseen osallisuudesta. Vantaan kuvataidekoulu pyrkii toiminnassaan jatkuvaan ja monipuoliseen pedagogiseen kehitystyöhön, sekä ajanmukaiseen opetukseen monipuolisella ja ammattitaitoisella opetushenkilökunnallaan. Toimintaan vaikutti vuonna 2020 koronapandemia ja opetuksen sopeuttaminen poikkeusolojen vaatimuksiin.

Talous

Ohessa Vantaan kuvataidekoulun talouden toteuma vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	312 661	363 444
Toimintakulut	-936 710	-967 208
Toimintakate	-624 049	-603 763

Sitovana eränä kuvataidekoululla on toimintakate, joka toteutui arvioitua parempana. Toimintatuotoissa on mukana 20 000 euron korona-avustus.

Toiminnasta yleisesti

Oheiseen taulukkoon on koottu Vantaan kuvataidekoulun toiminnan tunnuslukuja 2017–2020.

	2017	2018	2019	2020
Uudet hakijat vuosittain	209	203	131	107
Sisään otetut vuosittain	207	160	114	98
Opetustunnit	7 392	7 328	7 214	6 798

Oppilasmäärä on ollut laskussa nyt parin viime vuoden aikana. Tähän vaikuttaa yhtenä tekijänä todennäköisesti harrastustakuu, jossa lapsille ja nuorille tarjotaan ennistä enemmän ilmaisia harrastusmahdollisuuksia. Lukukausimaksullisen kuvataidekoulun on vaikea kilpailla näiden kanssa, vaikka koulun tavoitteet ovatkin erilaiset kuin harrastekerhoilla. Lisäksi kuvataidekoulu arvelee, että Vantaan markkinoinnin keskittyttyä nettiin, ei välttämättä tavoiteta tarpeeksi potentiaalista kohdeyleisöä. Vuonna 2020 koronapandemia vaikutti oppilasmääriin ja tätä kautta opetustunteihin, oppilaita on tällä hetkellä selvästi alle pitkän ajan keskiarvon. Lukuvuositunnit eivät saisi laskea alle 6 600 tunnin, koska tuntiperusteisen valtionosuuden maksuperusteena on tuo tuntimäärä.

Henkilöstö, sairauspoissaolot ja tyytyväisyys

Ohessa on koottu tietoa musiikkiopiston henkilöstömääristä ja sairauspoissaoloprosentista.

Henkilöstömäärä

Vantaan kuvataidekoulussa on

1 rehtori

1 kouluavustaja

2 oppilashallintosihteeriä

9 virassa olevaa opettajaa, joista 1 osa-aikainen ja 1 tekee opettajan toimen ohella johtavan opettajan tehtävää, mistä syystä hänen opetusvelvollisuuttaan on kevennetty

3–5 tuntiopettajaa

Vuosien 2017–2020 kuvataidekoulu on saanut kaksi täyttölupaa, joten virassa olevien opettajien määrä on lisääntynyt kahdella. Tuntiopettajien määrä taas on vähentynyt, koska oppilaiden ja sitä kautta opetustuntien määrä on vähentynyt. Tuntiopettajien määrä ei ole ihan suoraan verrannollinen oppilasmäärään, koska tuntiopettajien viikkotuntimäärä voi vaihdella 3–7 tunnin välillä opetettavasta taiteenlajista riippuen.

Kuvataidekoulun sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	1,52	0,62	0,66	2,19

Sairauspoissaoloprosentti on tarkastelujaksolla hyvin matala ja selvästi koko kaupungin sairauspoissaoloprosenttia (tarkastelujaksolla kaupungin sairauspoissaoloprosentti oli joka vuosi yli 4 prosenttia) alempi.

Segregaation estämien ja kuntalaisten osallistaminen

Kuvataidekoulu on kaikille avoin ja oppilaina on monien kansallisuuksien edustajia (tällä hetkellä oppilaina on 77 oppilasta, jotka puhuvat äidinkielenään muuta kuin suomea tai ruotsia). Kuvataidekoulu järjestää myös kaikille kaupunkilaisille avoimia taidetapahtumia yhdessä muiden taiteen perusopetuksen oppilaitoksen kanssa, tosin koronapandemian aikana tapahtumia ei ole voitu järjestää.

Koronaviruspandemian vaikutukset toimintaan

Etäopetukseen jouduttiin maaliskuussa 2020 siirtymään käytännössä yhden yön aikana. Tämä luonnollisesti aiheutti hankaluuksia. Kaikkia tarvittavia työvälineitä ei ollut

saatavilla ja myös kuvataiteen opettaminen etänä oli uutta. Aluksi tehtiin opetusvideota, joita oppilaat saattoivat katsoa YouTubesta, etäopetukseen tarvittavia työvälineitä ei aluksi ollut eikä kuvataiteen opettamisesta etänä ollut kokemusta. Jatkossa saatiin Opetushallitukselta rahoitusta, jolla saatiin työvälineitä etäopetukseen. Opettajat ovat saaneet myös koulutusta etäopetuksen tekniikan hallintaan. Yhdessä muiden kuvataidekoulujen kanssa on kehitetty etäopetukseen sopivia tehtäviä. Oppilaille on myös toimitettu materiaaleja koteihin kahdessa eri vaiheessa: viime keväänä ja syksynä. Alun jälkeen etäopetus on alkanut sujua melko hyvin ottaen huomioon, että kuvataiteen opettaminen etänä on haastavaa. Etäopetukseen siirtymisestä on saatu palautetta, jossa kritisoidaan sitä, että etäopetus ei vastaa lähiopetusta kuvataidekoulussa. Palaute koskee uusien materiaalien saatavuutta. Etäopetuksessa onkin mahdollista käyttää kaikkia materiaaleja, joita kuvataidekoulu tarjoaa lähiopetuksessa.

Kuvataidekoululla on kehittämissuunnitelmia, joissa osa opetuksesta olisi nyt saatujen kokemusten perusteella etäopetusta. Etänä pidettäviä opintojaksoja on suunnitteilla myös sellaisille oppilaille, joille on syystä tai toisesta vaikea osallistua lähiopetukseen. Etäopetus aiheuttaa kuitenkin lisäkustannuksia, koska välineiden toimittaminen kotiin on kallista.

Uusi Vantaa -organisaatio ja muuta ajankohtaista

Uuden organisaation myötä kuvataidekoulu liitettiin osaksi lasten ja nuorten kulttuuripalveluita. Kuvataidekoulu tipahti edelliseen organisaatioon verrattuna hierarkiassa alaspäin, koska hierarkiatasoja on nyt enemmän. Tämä on vaikuttanut kuvataidekoulua koskevaan asioiden hoitoon ja tiedonkulkuun. Hyvänä organisaatiouudistuksessa kuvataidekoulu pitää sitä, että kuvataidekoulu on nyt samassa osastossa Lasten ja Nuorten kulttuuripalveluiden (ja musiikkiopiston) kanssa, kun entisessä organisaatiossa oli tavallaan kilpailua samoista asiakkaista. Nyt yhteistyömahdollisuudet ovat entistä paremmat. Lasten ja nuorten kulttuuripalveluiden työkenttään kuuluu myös yhteistyö yksityisten taiteen perusopetusta antavien oppilaitosten kanssa, ja tätä kautta myös yhteistyömahdollisuudet laajenevat.

Toimitiloihin liittyvä ajankohtainen asia on Kulttuurikeskus Orvokin perusparannuksen valmistuminen kevään 2021 aikana. Sen myötä kuvataidekoulu saa ajanmukaiset ja modernit toimitilat.

Johtopäätökset:

Vantaan kuvataidekoulun toimintaa ohjasi vuonna 2020 vahvasti toiminnan sopeuttaminen koronapandemian poikkeustilanteeseen. Opetus jouduttiin nopealla aikataululla muuttamaan etäopetukseksi. Etäopetuksessa oli alkuun sekä välineisiin, että etäopetuksen tekniseen osaamiseen liittyviä hankaluuksia. Etäopetus alkoi sujua kuitenkin melko hyvin, kun saatiin uutta opetusvälineistöä ja opettajat saivat kokemusta etäopetukseen käytettävän tekniikasta. Kuvataiteen opettaminen pelkästään etäopetuksena ei kuitenkaan vastaa lähiopetusta ja tästä saatiin myös palautetta. Kuitenkin kuvataidekoulu on suunnitellut, että jatkossa nyt saatujen kokemusten perusteella etäopetus voisi olla osana opetusta lähiopetuksen rinnalla.

Vantaan kuvataidekoulun oppilasmäärät ovat pudonneet muutamana viime vuotena. Yhtenä tähän vaikuttavana tekijänä saattaa olla ilmaisen harrastekerhotoiminnan lisääntyminen. Kuvataidekoulu arvelee, myös että markkinointia voisi nykyisestään kehittää. Vuonna 2020 luonnollisesti koronapandemialla oli myös suuri vaikutus oppilasmääriin ja oppilasmäärä on nyt selvästi alle pitkän ajan keskiarvon.

Poikkeusolot tekivät vuodesta 2020 haasteellisen myös kuvataidekoulun taloudelle, mutta kuvataidekoulu onnistui poikkeusoloista huolimatta pysymään talousarviossa. Tuloksellisuuden osatekijöistä henkilöstön hyvinvoinnin osalta positiivista kuvaa antaa kuvataidekoulun hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti.

Uusi Vantaa -organisaatiossa kuvataidekoulun nykyisessä toimialassa on aiempaa enemmän hierarkiatasoja, jonka kuvataidekoulu katsoo hidastaneen asioiden hoitoa sekä tiedonkulkua organisaatiossa. Samalla kuitenkin yhteistyömahdollisuudet kaupungin muiden kulttuuripalvelujen kanssa ja myös kaupungissa toimivien yksityisten taiteen perusopetusta tarjoavien oppilaitosten kanssa ovat organisaatiomuutoksen myötä parantuneet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vaikka poikkeusolot vaikuttivat Vantaan kuvataidekoulun toimintaan 2020, niin positiivista oli, että opetusta kuitenkin pystyttiin uusilla menetelmillä tarjoamaan ja toiminta pitämään käynnissä.

3.3 Aikuisopisto

Vantaan aikuisopisto on yksi Suomen suurimmista kansalaisopistoista. Se järjestää kaikille aikuisille avoimena olevia kursseja eri aloilta. Lisäksi maahanmuuttajien koulutus on tärkeä osa aikuisopiston toimintaa. Organisatorisesti aikuisopisto kuuluu kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kirjasto- ja asukaspalvelujen palvelualueeseen.

Kuva: Vantaan aikuisopisto, kuvaaja Pekka Turtiainen

Toiminnan volyymejä ja tunnuslukuja

Oheisessa taulukossa on koottuna Vantaan aikuisopiston tunnuslukuja neljältä viimeiseltä vuodelta.

Aikuisopiston volyymeja sekä tuottavuuden ja laadun tunnuslukuja⁹

	2017	2018	2019	2020
Kurssien määrä	1 895	1 919	1 900	1 810
Aikuisopiston opiskelijat	31 034	30 196	34 739	27 355
Opetustuntien lukumäärä	47 349	44 679	47 979	47 693
Oman maksutulon osuus budjetista	38 %	33 %	38 %	34 %
Kotouttamiskoulutuksen opiskelijat	1 127	1 175	1 031	906
Aikuisten perusopetuksen opiskelijat		101	104	131
Kotouttamissuunnitelman mukaiset opiskelijat		125	210	86

⁹ Aikuisten perusopetuksen opiskelijat ja Kotouttamissuunnitelman mukaiset opiskelijat tunnuslukuja on koottu vuodesta 2018

Vuoden 2020 tunnuslukujen arvoihin vaikutti voimakkaasti koronapandemia, jonka vaikutuksia käsitellään vielä jatkossa erikseen.

Talous

Oheisessa taulukossa tiivistettynä aikuisopiston talousarvion ja tilinpäätöksen vertailua vuodelta 2020

Aikuisopiston talousarvion toteutuminen 2020 (luvut 1000 euroa)

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös 2020
Toimintatuotot	1 287	1 311
Toimintakulut	-4 402	-3 991
Toimintakate	-3 115	- 2 680

Oheiset talousarvioluvut on koottu muutetusta talousarviosta, sillä vuoden 2020 aikana aikuisopiston talousarviota muutettiin sekä tuotto- että kuluarvion osalta. Vantaan aikuisopiston toimintatuottoja vähennettiin yhteensä noin 211 000 euroa ja menoja korotettiin noin 228 000 euroa. Tuottoja vähennettiin koronatilanteen aiheuttamasta kurssimaksujen palauttamisesta sekä rajoitusten takia vähentyneestä opiskelijamäärästä. Tuotoissa huomioitiin myös hankkeiden odotettua korkeammat tulot. Menojen korotus johtui budjetoimattomien hankkeiden menoista. Aikuisopiston tulot, menot ja toimintakate toteutuivat hieman muutettua talousarviota paremmalla tasolla.

Henkilöstö, määrä, sairauspoissaolot, työhyvinvointi

Oheisissa taulukoissa koottuna tietoa aikuisopiston henkilöstömäärästä ja henkilöstön sairauspoissaoloprosentista.

Aikuisopiston henkilöstö 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Vakituiset	27	28	30	30
Määräaikaiset	208	216	233	230

Aikuisopiston sairauspoissaoloprosentti 2017–2020

	2017	2018	2019	2020
Sairauspoissaoloprosentti	5,7	3,17	1,58	1,20

Sairauspoissaoloprosentti aikuisopistossa on ollut selvästi kaupungin keskiarvoa alemmalla tasolla (Koko kaupungin sairauspoissaoloprosentti vaihteli vuosina 2017–

2020 välillä 4,35–4,72 prosenttia). Myös työhyvinvointia mittaavassa Kunta10-tutkimuksessa aikuisopiston tulokset ovat myös aina olleet varsin hyvät vertailussa kaupungin, oman toimialan ja tulosalueen tuloksiin.

Segregaation estäminen ja kuntalaisten osallistaminen

Segregaation estämiseen ja maahanmuuttajien kotoutumisen edistämiseen liittyy aikuisopiston rooli maahanmuuttajien koulutuksen järjestäjänä. Aikuisopisto on profiloitunut erityisesti maahanmuuttajien suomi toisena kielenä (S2) koulutukseen. Suomi toisena kielenä koulutusta opiskeli lukuvuonna 2019–2020 aikuisopistolla erilaisissa ryhmissä yhteensä 3 297 henkilöä. S2-kursseja on eri tasoisille ryhmille, joskin hitaasti eteneville (luku- ja kirjoitustaidottomat) tarkoitettuja kursseja on eniten. Aikuisopisto järjestää koulutusta myös kotivanhempina oleville maahanmuuttajille yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa. Lisäksi aikuisopisto järjestää aikuisten perusopetusta maahanmuuttajille, joilla on tämän koulutuksen kautta mahdollista saada peruskoulun päättötodistus ja näin pyrkiä edelleen 2. asteen koulutukseen. Koulutus on tarkoitettu 17–30-vuotiaille maahanmuuttajille, joilla ei ole suomalaista peruskoulua vastaavia opintoja. Tähän asti kaikki aikuisopiston järjestämän aikuisten perusopetuksen kautta päättötodistuksen saaneet ovat myös päässeet jatko-opintoihin Tarvetta aikuisten peruskoulutukselle olisi ilmeisesti enemmänkin kuin mitä tällä hetkellä pystytään tarjoamaan. Aikuisopiston yhtenä painopistealueena vuodelle 2020 selvittää mahdollisuuksia ulottaa aikuisten maahanmuuttajien kohdalla myös vanhempiin ikäryhmiin (nyt yläikärajaa 30 vuotta)

Koska digiosaaminen alkaa olla yhä tärkeämpää monien yhteiskunnallisten palvelujen käytössä, niin erilaiset aikuisopiston digiosaamisen kurssit, joilla opetetaan käyttämään erilaisia digilaitteita ja ohjelmistoja liittyvät myös ainakin välillisesti segregaation ehkäisyyn. Aikuisopisto osallistaa myös kuntalaisia tarjoamalla mahdollisuuksia kurssien suunnitteluun ja ideointiin ja pyrkii toteuttamaan esitettyjä toiveita ja ideoita kursseista.

Asiakaspalaute

Aikuispiston kaikki kurssit arvioidaan vähintään kurssin päätyttyä. Joillakin pidemmillä kursseilla tehdään myös väliarviointia. Palaute on ollut hyvää ja palautteiden keskiarvo on ollut yli 4,5 (asteikko 1–5, jossa 1=huonoin, 5=paras). Palautteet analysoidaan aina ja mahdolliset kursseihin liittyvät parannus- ja korjausehdotukset käsitellään aina kurssin opettajan kanssa.

Koronakriisin vaikutukset

Alkukeväästä 2020 puhjennut koronapandemia vaikutti monilla tavoin aikuisopiston toimintaan. Aikuisopiston kurssitoiminta siirtyi valtaosin etäopetukseen 18.3.2020 alkaen. Osa kursseista (noin 30 kurssia) jouduttiin myös perumaan tai keskeyttämään ja näiden kurssien kurssimaksut palautettiin, mikä aiheutti suuren työmäärän. Lähiopetukseen palattiin osin kesäkuussa ja kokonaan syyskauden alusta. Kurssitarjonnassa on nyt moninkertainen määrä etä- ja monimuoto-opetusta verrattuna aiempaan. Etäopiskelun mahdollistava järjestelmällisensä ja laitteita on hankittu talouden sallimissa rajoissa ja opettajia ja opiskelijoita tuetaan etäopettamisessa ja etäopiskelussa. Koronapandemia vaikuttaa edelleen ja muun muassa kurssien maksimiryhmäkokoja on pienennetty ja nyt valmiudet etäopetukseen ovat huomattavasti paremmat.

Organisaatiomuutos

Aikuisopiston tulosityksikkö kuului vuonna 2019 sivistystoimen toimialaan. Vuoden 2020 alusta voimaan tullessa Uusi Vantaa - organisaatiossa aikuisopiston palveluyksikkö kuuluu nyt kaupunkikulttuurin toimialaan ja siellä kirjasto- ja asukaspalvelujen palvelualueeseen. Muutos ei ole vaikuttanut opiston opetustoimintaan mutta hallinnollisesta näkökulmasta opiston toimintaan liittyviä asioita hoidetaan nyt kahdella toimialalla, sillä monet tilastointiin ja rahoitukseen liittyvät viranomaistoimeksiannot tulevat keskitetysti kasvatuksen ja oppimisen toimialalle.

Johtopäätökset:

Tarkastuslautakunta toteaa, että aikuisopisto on nopeasti pystynyt sopeuttamaan ja muuttamaan toimintatapojaan ja toimimaan kohtuullisen hyvin myös koronapandemian aiheuttamissa poikkeusoloissa. Jatkossa opistolla on entistä paremmat valmiudet etäopetukseen ja kurssitarjonnassa onkin nyt selvästi enemmän etä- ja monimuotokursseja. Tuloksellisuuden osatekijöistä hyvin alhainen sairauspoissaoloprosentti ja Kunta10-tutkimuksen tulokset antavat positiivista signaalia henkilöstön hyvinvoinnin osalta. Toiminnan laadun osalta positiivisena voidaan nähdä opiston saama hyvä asiakaspalaute.

Aikuisopiston roolia maahanmuuttajien suomen kielen taidon edistäjänä ja perustutkinnon suorittamisen mahdollistajana tarkastuslautakunta pitää tärkeänä maahanmuuttajien kotouttamisessa.

Suosituks:

Tarkastuslautakunta suosittelee, että aikuisopisto edelleenkin kehittää mahdollisuuksia, joilla kursseja voidaan suorittaa entistä monipuolisemmin ja pyrkii löytämään keinoja, joilla perusopetusta voitaisiin tarjota yhä laajemmin myös yli 30-vuotiaille maahanmuuttajille.

4 KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

4.1 Kadut ja puistot palvelualue, pysäköinninvalvonta

Pysäköinninvalvonta on osa luvat ja valvonta- yksikköä, joka kuuluu kaupunkiympäristön toimialaan ja siellä kadut ja puistot palvelualueeseen. Yksikköön kuuluu myös lupapalvelut, joiden tehtävä on erilaisten julkiseen kaupunkitilaan kohdistuvien lupahakemusten käsittely ja muun muassa kotihoidon pysäköintitunnusten myöntäminen. Oikeudesta määrätä pysäköintivirhemaksu säädetään laissa pysäköinninvalvonnasta

(727/2011). Pysäköintiin liittyviä säädöksiä, joiden noudattamista pysäköinninvalvonnassa valvotaan, on tieliikennelaissa (729/2018), maastoliikennelaissa (1710/1995) ja pelastuslaissa (379/2011). Pysäköintivirhemaksu on Vantaalla 60 euroa, tämä on säädetty sisäasianministeriön asetuksessa (221/2017).

Toiminnan tavoitteista

Pysäköinninvalvonnalla ja valvonnan keinona käytettävällä pysäköintivirhemaksulla on ohjaava tehtävä. Näin turvataan pysäköintimahdollisuus mahdollisimman monelle takaamalla pysäköinnin vaihtuvuus. Samalla pysäköinninvalvonnalla edistetään myös liikenneturvallisuutta esimerkiksi siirtämällä pois liikenneturvallisuutta vaarantaviin paikkoihin (esimerkiksi suojatien päälle) tai siirtokehotuksesta huolimatta alueelle jätetyt ajoneuvot pois.

Talous

Oheisessa taulukossa pysäköinninvalvonnan yksikön talousarvio ja tilinpäätöslukuja vuodelta 2020.

	Talousarvio 2020	Tilinpäätös2020
Toimintatuotot	2 296 000	1 871 661
Toimintakulut	971 442	707 863
Tulos	1 324 558	1 163 798

Pysäköinninvalvonnan taloudellinen tulos jäi hieman talousarvioissa arvioidusta. Koronan aiheuttama poikkeustila hiljensi myös liikennettä ja vaikutti osaltaan yksikön tuottoihin vähentävästi. Kuluissa saatiin jonkin verran kompensoivia säästöjä.

Seuraaviin taulukoihin on koottu pysäköinninvalvonnan toimintaan liittyviä tunnuslukuja vuosilta 2017–2020.

Virhemaksut ja oikaisuvaatimukset

	2017	2018	2019	2020
Pysäköintivirhemaksuja (kappaletta)	52 245	38 228	34 176	34 368
Pysäköintivirhemaksuista tehdyt oikaisuvaatimukset	4 074	2 647	2 384	2 460

Virhemaksujen kappalemäärät ovat vuoden 2017 jälkeen tasoittuneet. Myös oikaisuvaatimusten määrät ovat kolmena viimeisenä vuotena asettuneet alle 3 000 oikaisuvaatimukseen/vuosi.

Oikaisuvaatimuksista annettujen päätösten jakauma

	2017	2018	2019	2020
Hylättyjä	3 244	1 897	1 746	1 770
Huomautukseksi muutettuja	454	401	305	308
Hyväksyttyjä	309	225	207	281
Virheellisiä päätöksiä	29	62	34	48
Tutkimattajättämisspäätöksiä	37	49	57	26

Oikaisuvaatimuksista annettujen päätösten määrät eri kategorioissa ovat pysyneet melko lähellä toisiaan 2018–2020. Vuonna 2017 hylättyjä ja hyväksyttyjä oikaisuvaatimuksia oli muita vuosia enemmän, mutta tuolloin myös virhemaksuja annettiin selvästi enemmän.

Ajoneuvosiirrot ja niistä tehdyt oikaisuvaatimukset

	2017	2018	2019	2020
Varastosiiroja	1 019	926	840	926
Lähisiirtoja	124	123	283	228
Siirroista tehdyt oikaisuvaatimukset	96	68	75	63

Ajoneuvon siirroissa on kyse ajoneuvoista, jotka on pysäköity alueelle, jossa on liikennemerkillä osoitettu siirtokehotus kadun kunnossapitotyön vuoksi (esimerkiksi lumen auraus tai hiekan poisto) tai ajoneuvoista, jotka on pysäköity liikenneturvallisuutta vaarantavasti. Lähisiirrossa ajoneuvo siirretään lähelle pysäköintipaikkaansa. Jos lähisiirto esimerkiksi muun liikenteen tai tilan puutteen vuoksi ei ole mahdollista, tehdään varastosiiro ajoneuvojen siirtokeskukseen. Ajoneuvon omistaja on velvollinen korvaamaan siirrosta ja ajoneuvon varastoinnista aiheutuneet kustannukset.

Henkilöstöasioita

Pysäköinninvalvonnassa on varsinaisia pysäköinnintarkastajia yhdeksän ja lisäksi heidän esimiehenään toimiva valvontaesimies ja päällikkönä kunnallinen pysäköinninvalvoja. Avoinna on tällä hetkellä kolme pysäköinnintarkastajan vakanssia. Vakanssien täyttämistä on lykätty muun muassa koronan takia ja uuden tieliikennelain pysäköinninvalvontaan tuomien muutosten takia. Yksityisten taloyhtiöiden pihat eivät 1.6.2020 jälkeen ole kuuluneet pysäköinninvalvonnasta annetun lain piiriin. Yksityisalueiden pysäköinninvalvonta on näin vähentynyt.

Sairauspoissaoloprosentti on pysäköinninvalvonnassa ollut korkealla tasolla. Sairauspoissaloprosentti kytkeytyy työhyvinvointiin ja henkilöstön tyytyväisyyteen, joissa on pysäköinninvalvonnassa parannettavaa. Työstä on ollut negatiivinen mielikuva ja itse työtehtävissä on koettu usein uhka- ja jopa väkivaltatilanteita. Hyvinvoinnin ja työturvallisuuden parantamiseksi tehdään koko ajan toimenpiteitä ja yritetään vähentää työhön liittyviä negatiivisia mielikuvia. Samalla pysäköinninvalvonnassa yritetään luoda positiivista ilmapiiriä ja hyvästä asiakastyöskentelystä palkitaan.

Toiminnasta yleisesti

Uusi tieliikennelaki, kotihoidon pysäköintitunnus

Uusi tieliikennelaki 729/2018 tuli voimaan 1.6.2020. Uuteen lakiin tuli myös säännös kotihoidon pysäköintitunnuksesta. Taustalla tässä oli, että ajoneuvojen pysäköinti aiheuttaa kotihoidon työntekijöille ja vastaaville työntekijäryhmille merkittäviä ongelmia kunnissa. Uusi laki antaa kotihoidon pysäköintitunnuksen haltijalle mahdollisuuden poiketa pysäköinnin rajoituksista. Kotihoidon pysäköintitunnuksen haltijan pysäköintimahdollisuuksia helpotetaan samalla tavalla kuin vammaispysäköintiä on helpotettu. Tunnuksen haltija voi muun muassa pysäköidä liikennemerkillä ositetusta rajoituksesta huolimatta maksulliselle pysäköintipaikalle maksua suorittamatta tai rajoitusta pidemmäksi aikaa alueelle, jossa pysäköinnin enimmäisaikaa on rajoitettu. Pysäköintitunnuksen käyttö rajautuu kunnan hallinnassa olevaan katutilaan. Vantaalla otettiin katualueilla 1.6. 2020 käyttöön lupakäytäntö, jossa myönnetään tieliikennelain mahdollistama erityinen pysäköintioikeus kotihoidon työntekijöille tai kotihoidon palveluja tarjoavalle yritykselle, yhdistykselle tai julkisyhteisölle kotipalvelun ja kotisairaanhoidon toteuttamista varten. Pysäköintitunnukset myöntää katuvalvontapäällikkö. Päättökselle laadittiin soveltamisohje, joka hyväksyttiin teknisessä lautakunnassa 13.1.2021. Ohjeen laadinnassa olivat mukana lupapalvelujen lisäksi myös sosiaali- ja terveystoimen toimiala sekä liikennesuunnittelu.

Laintulkinnat pysäköintitilanteissa

Etenkin maastopysäköintiin liittyen on tilanteita, joissa pysäköinnin pysäköinninvalvojilla on ollut erilaisia tulkintoja pysäköinnin oikeellisuudesta. Lähinnä erilaisia tulkin-

toja on ollut siitä, mistä maasto alkaa ja milloin täten ajoneuvon pysäköintiin sovelletaan maastopysäköintiin liittyviä säännöksiä. Lakien tulkinnasta eri pysäköintitilanteissa on järjestetty ja järjestetään jatkossakin koulutusta pysäköinninvalvonnalle. Oleellista on, että pysäköinninvalvonnan kaikilla pysäköinnintarkastajilla olisi yhteinen näkemys lain tulkinnasta tulkinnanvaraisissa pysäköintitilanteissa, jotta kaikkia asiakkaita kohdellaan samalla tavalla.

Asiakaspalvelu ja palautteet

Vantaa-info on pysäköinninvalvonnan ensisijainen asiakaspalvelukanava kaupunkilaisten suuntaan. Asiakaspalvelun ja pysäköinninvalvonnan välinen yhteistyö pyritään pitämään tiiviinä. Esitettyihin kysymyksiin pyritään vastaamaan mahdollisimman pian. Vastausajat riippuvat aiheen laajuudesta monimutkaisuudesta. Lisäksi verkkosivuilla on chatbotti, joka osaa vastata yleisimpiin kysymyksiin.

Pysäköinninvalvonta herättää helposti negatiivisia tunteita. Kaupungille jätetyt pysäköinninvalvontaa koskevat palautteet ovatkin usein negatiivisia, vaikka myöskin positiivista palautetta saadaan. Toimintaan liittyvä negatiivisuus on suuri ongelma ja heijastuu myös työhyvinvointiin.

Uhkatilanteet

Pysäköinninvalvojat kohtaavat hyvin usein erilaisia uhkatilanteita työssään. Uhka on useimmiten sanallista, mutta myös fyysistäkin uhkaa on koettu. Uhkatilanteiden tunnistamiseksi ja niiden purkamiseen on järjestetty koulutusta. Lisäksi tarkastajille voidaan hankkia kaasusumutteita, mutta niiden hallussapito edellyttää aina käyttäjältä poliisin myöntämää hankintalupaa ja koulutusta sumutteen käyttöön. Tarkastajille on hankittu myös haalarikamerajärjestelmä, mutta sen käyttöönotto on viivästynyt teknisten ongelmien vuoksi. Sumutteiden ja haalarikameroiden käyttö on vapaaehtoista ja sovitaan työntekijän kanssa henkilökohtaisesti.

Koronakriisi

Koronakriisin aikana pysäköinninvalvonnan toiminnassa on noudatettu kaupungin ja häiriötilannejohtoryhmän ohjeita ja määräyksiä. Henkilöstö on saanut halutessaan suojarusteita ja tarpeettomien asiakaskontaktien välttämistä on suositeltu. Koronakriisillä on ollut vaikutuksia myös yksikön talouteen ja näitä vaikutuksia tuotiin esille yksikön talouden esittelyn yhteydessä.

Johtopäätökset:

Pysäköinninvalvonnan tarkoituksena on taata kaikille sujuva, annettujen pysäköintiaikojen puitteissa vaihtuva pysäköintimahdollisuus ja osaltaan pysäköinninvalvonalla myös ylläpidetään liikenneturvallisuutta. Vantaalla pysäköintivirhemaksujen kappalemäärät ovat asettuneet viime vuosina reilun 30 000 kappaleen tienoille. Maksuista tehtyjen oikaisuvaatimusten määrät ovat olleet noin hieman alle 3 000 kappaletta vuosittain.

Pysäköinninvalvonnassa tulee joskus tilanteita, joissa pysäköinnintarkastajasta riippuen on pysäköinnin oikeellisuutta saatettu tulkita eri tavoin, näitä tilanteita on erityisesti maastopysäköintiin liittyen. Pysäköinnintarkastajille järjestetään jatkuvaa koulutusta pysäköintiä säätelevistä laeista ja niiden tulkinnasta.

Tarkastuslautakunta toteaa pysäköinninvalvonnan omalta osaltaan tukevan liikenteen sujuvuutta ja turvallisuutta. Pysäköintiin liittyvänä asiana tarkastuslautakunta pitää tärkeänä kotihoidon pysäköintitunnusten käyttöönottoa. Tunnusten avulla saadaan lakisääteisiä palveluja kuntalaisille toimittavien työntekijöiden pysäköintiongelmia ratkaistua ja palvelujen toimittamista sujuvoitettua. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että nyt kun tunnuksen soveltamisohje on hyväksytty, kotihoidonpysäköintitunnuksiin liittyvät hakemukset käsitellään mahdollisimman nopeasti.

Pysäköinninvalvonta herättää usein negatiivisia mielikuvia. Pysäköinninvalvonnasta saadaankin usein negatiivista palautetta, joskin positiivista palautettakin saadaan. Pysäköinninvalvojat joutuvat työssään kohtamaan usein erilaisia, myös fyysisiäkin, uhkatilanteita. Edellä esitetyt mielikuvat ja uhkatilanteet vaikuttavat negatiivisesti py-

säköinninvalvojien työhyvinvointiin ja ovat osasyynä korkeahkolle sairauspoissaoloprosentille. Pysäköinninvalvonnassa yritetään luoda positiivista ilmapiiriä ja hyvästä asiakaspalvelusta palkitaan. Uhkatilanteiden käsittelemiseksi on järjestetty pysäköinninvalvojille koulutusta ja pysäköinninvalvojille on hankittu turvavarusteita, joita työntekijä voi halutessaan ottaa käyttöön.

Tarkastuslautakunta on huolissaan pysäköinninvalvojien työturvallisuudesta ja samalla sen heijastumisesta pysäköinninvalvojien työhyvinvointiin ja sairauspoissaoloihin negatiivisella tavalla. Lautakunta pitää hyvänä, että pysäköinninvalvonta korostaa positiivista työtettä ja toivoo, että myös koko kaupunkitasolla kiinnitetään entistä enemmän huomiota pysäköinninvalvonnan työturvallisuuden parantamiseen.

Suosituks:

Maastopysäköintiin liittyvien käytäntöjen helpottamiseksi lautakunta suosittelee selvittäväksi mahdollisuutta kartoittaa Vantaan alueet, joilla sovelletaan maastopysäköintiin liittyviä säännöksiä ja piirtää kartta, johon kyseiset alueet merkitään. Pysäköinninvalvonnalla olisi näin entistä parempi mahdollisuus yhtenäistää maastopysäköintiin liittyviä käytäntöjä näiden alueiden pysäköintiä valvoessaan. Samoin suositellaan varmistettavan, että eri pysäköintitilanteissa pysäköinnintarkastajilla on yhtenäinen tulkinta pysäköinnin oikeellisuudesta, jotta asiakkaat tulevat kohdelluksi samalla tavalla.

5 SIDONNAISUUSILMOITUKSET

5.1 Kuntalain 84 pykälän mukaiset sidonnaisuusilmoitukset

Kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan sidonnaisuuksista ilmoittamista koskee kuntalain 84 §, joka on seuraavan sisältöinen: Tämän pykälän 2. momentissa tarkoi-

tetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johdotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkatehtävien hoitamisessa.

Velvollisuus ilmoittaa sidonnaisuuksista koskee kunnanhallituksen ja maankäyttö- ja rakennuslaissa (132/1999) tarkoitettuja tehtäviä hoitavan toimielimen jäseniä, valtuuston ja lautakunnan kunnanhallituksen ja lautakunnan esittelijää. Ilmoitus on tehtävä kahden kuukauden kuluessa siitä, kun henkilö on tehtäväänsä valittu. Henkilön on myös ilmoitettava viivytyksettä sidonnaisuuksissa tapahtuneet muutokset.

Suomen Kuntaliitto on vuonna 2016 ja 2017 antanut ohjeistuksen sidonnaisuusilmoituksista ja -rekisteristä. Viimeisin ohjeistus löytyy internetissä osoitteesta

http://shop.kunnat.net/product_details.php?p=3437

Valtuusto on 12.6.2017 valinnut valtuuston puheenjohtajat sekä kaupunginhallituksen ja lautakuntien jäsenet. Valintoja on täydennetty tarvittaessa.

5.2 Vapaaehtoiset sidonnaisuusilmoitukset

Jos kunnassa halutaan kerätä laissa säädettyä laajemmin sidonnaisuusilmoituksia, tulee ilmoitusten käsittelyn kunnassa perustua luottamushenkilön tai viranhaltijan suostumukseen. Myös ilmoituksen sisällön laajentaminen laissa säädetystä poikkeavasti tulee perustua suostumukseen. Vapaaehtoisen rekisterin vieminen internetiin ei ole mahdollista ilman rekisteröidyn suostumusta. Eli kunta ei voi yksipuolisesti velvoittaa henkilöitä tekemään laissa säädettyä laajemmin sidonnaisuusilmoitusta. Vapaaehtoisen sidonnaisuusilmoituksen kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan, koska tarkastuslautakunnan tehtävät rajoittuvat lakisääteisiin ilmoituksiin ja perustuvat lakiin. Vapaaehtoisesta ilmoittamisesta on syytä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisistakin ilmoituksista muodostuu henkilörekisteri, jota koskee tietosuojasetuksessa ja tietosuojalaissa säädetyt velvoitteet.

Vapaaehtoinen rekisteri on kuntalain 84 §:n rekisteristä erillinen henkilörekisteri.

Vaikka tiedot ilmoitetaan kunnalle ja sen internetsivuilla vapaaehtoisesti, kyseessä on viranomaisen eli kunnan rekisteri. Kunta on vastuussa tämänkin rekisterin sisällöstä. Kunta toimii toisin sanoen myös vapaaehtoisen rekisterin rekisterinpitäjänä ja rekisterin tietosisältö perustuu aina kunnan tietosuojasetuksen mukaiseen suunnitelmaan

ja käyttötarkoituksen määrittelyyn. Ilmoittaja itse ei voi päättää, mitä tietoja rekisteriin viedään.

Suosituks:

Mikäli Vantaa päättää jatkaa vapaaehtoisen ilmoittamisen käyttöä, tulee siihen liittyvästä menettelystä, ilmoitettavista sidonnaisuuksista ja rekisterinpitäjästä ottaa määräykset hallintosääntöön. Vapaaehtoisten sidonnaisuusilmoitusten kerääminen kuuluu valtuuston toimialaan eivätkä ole lakisääteisiin ilmoituksiin perustuvia.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä tarkoitetun sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja huolehtii sidonnaisuusrekisterin julkisten tietojen julkaisemisesta kunnan verkkosivuilla.

6 SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN RAPORTOINNIN KEHITTYMINEN KUNTAKENTÄLLÄ – KUNTALAIN OSITTAISUUDISTUKSEN VAIKUTUKSET

Vuonna 2012 kuntalakiin tuli osittaisuudistus, jossa kuntalain taloussäännöksiä uudistettiin. Kuntien tehtäväkentän ja konsernirakenteiden muutokset sekä kuntien velvollisuus pitää talous tasapainossa olivat syitä kuntalain osittaisuudistuksen taustalla. Uudistus koski osaltaan kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia, koska hallituksen esityksen (HE 24/2012) mukaan ennen kuntalain osittaisuudistusta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisessä ja raportoinnissa oli puutteita. Esimerkiksi vain harvan kunnan selonteko perustui järjestelmälliseen toimintatavan kuvaukseen ja arviointikehikkoon sekä sisäisen valvonnan arviointikriteerijä ei pääsääntöisesti ollut esitetty. Myöskään riskienhallinnan järjestämistä ei ollut kuvattu, eivätkä riskien kartoitukset pääsääntöisesti olleet kattavia ja ajan tasalla. Kuntalain osittaisuudistuksella haluttiin kehittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja raportointia, koska sisäinen valvonta ja riskienhallinta auttavat kuntien tavoitteiden saavuttamisessa. Kyseinen uudistus tuli kunnille sovellettavaksi vuonna 2014.

Tilintarkastuksen ja arvioinnin maisteriohjelman opiskelija Aino Jalli tutki pro gradu -tutkimuksessaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportoinnin kehittymistä kuntakentällä. Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, miten raportointi on muuttunut vuosien 2012–2019 aikana ja miten kuntalain osittaisuudistus on vaikuttanut raportointiin. Uudistuneessa kuntalaissa (410/2015) 115 §:ssä säädetään, että kunnan tulee raportoida toimintakertomuksessaan tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä. Tutkimuksen tavoitteena oli myös löytää kehityskohteita ja -ehdotuksia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointiin. Tutkimustuloksia tarkasteltiin tilivelvollisuussuhteiden näkökulmasta eli miten raportointiformaatio näyttäytyy kuntalaisille, valtuutetuille ja viranhaltijoille, koska tutkimus keskittyy tilivelvollisuus ilmiön ympärille.

Tutkimus tehtiin kvalitatiivisena tapaustutkimuksena, johon valittiin Vantaan kaupungin lisäksi viisi kuntaa ja kaksi kuntayhtymää, joiden toimintakertomuksista, arviointikertomuksista sekä muista hyvään valvontaan liittyvistä dokumenteista ja ohjeista muodostui tutkimuksen aineisto. Aineistoa analysoitiin teorialähtöisellä sisällönanalyysillä, joka pohjautui yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Keskeinen tutkimuksen anti Vantaan kaupungille on raportoinnin kehittäminen. Koska tutkimuskohde oli raportointi pidemmällä ajanjaksolla ja tutkimuksen kohdejoukko koostui useista kunnista ja kuntayhtymistä, tutkimusaineistosta pystyi hyvin havaitsemaan, onko jollain kunnalla tai kuntayhtymällä paremmat käytännöt raportoida kuin toisella. Siten Vantaa sekä muut kunnat ja kuntayhtymät voivat ottaa mallia parhaista raportointikäytännöistä ja saada raportointitietojaan vertailukelpoisemmiksi.

Tutkimuksen tulosten ydin koostuu kahdesta raportoinnin muutosvaiheesta, jotka tapahtuivat vuosien 2013–2015 välillä sekä vuosien 2017–2019 välillä. Merkittävimmät muutokset liittyivät raportoinnin esittämistapaan ja sisältöön. Esimerkiksi vuosien 2013–2015 välillä selontekojen otsikoinnit muuttuivat vastaamaan sisäisellä valvonalla varmistettavia organisaatioiden tavoitteita. Otsikot koskivat kuntien toiminnan laillisuutta, kuntien omaisuuden turvaamista, kuntien talouden ja toiminnan raportoinnin ajantasaisuutta ja riittävyttä sekä kuntien toiminnan tuloksellisuutta. Vuosien 2017–2019 välillä raportointiformaatio lisääntyi etenkin riskienhallinnan osalta, mutta myös sisäisen valvonnan informaatio vahvistui. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan

raportointi on muuttunut kuntalain osittaisuudistuksen jälkeen, mutta muutokset eivät olleet kovin radikaaleja.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että kuntalain osittaisuudistus on vaikuttanut yleisohjeeseen ja sitä kautta kuntien ja kuntayhtymien raportointiin. Yleisohje on uudistunut vuosina 2009, 2013, 2017 ja 2019, joten vuoden 2013 yleisohjeen uudistus on vaikuttanut vuosien 2013–2015 raportoinnin muutoksiin ja vuosien 2017 ja 2019 yleisohjeiden uudistukset ovat vaikuttaneet vuosien 2017–2019 raportoinnin muutoksiin. Voidaan myös todeta, että ne kuntien ja kuntayhtymien johtavat viranhaltijat ja hallitukset, jotka noudattivat yleisohjetta täsmällisesti, täyttivät tilivelvollisuudesta kumpuavan raportoimisvastuunsa. Tällöin kyseisten kuntien ja kuntayhtymien valtuutetut ja kuntalaiset ovat saaneet laajemmin ja läpinäkyvämmiin informaatiota sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja johtopäätöksistä.

Arviointia:

Raportoinnin kehityskohteiksi voidaan todeta informaation raportointimuoto ja sisältö. Informaation raportointimuodon kehityskohteita ovat etenkin tilinpäätöksen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan selonteon otsikot ja informaation jäsentely selontekoon. Informaation sisällön kehityskohteena voidaan pitää sitä, että otsikon alla raportoitaisiin aiheeseen liittyvä informaatio olennaisesti, riittävän konkreettisesti ja kyseisen kunnan tai kuntayhtymän erityispiirteet huomioiden.

Kohteita voidaan kehittää soveltamalla yleisohjetta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan COSO-malleja yhdessä. Informaation raportointimuodossa otsikot tulisi esittää sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvien termien alla, jotka käyvät ilmi yleisohjeesta sekä sisäisen valvonnan COSO-IC-mallista ja riskienhallinnan COSO-ERM-mallista. Otsikot voivat olla esimerkiksi sisäisen valvonnan COSO-IC-mallin mukaiset, kuten valvontaympäristö, riskienhallinta, valvontatoimenpiteet, tiedotus ja seuranta. Lisäksi otsikoihin tulisi lisätä taloussuunnittelukauden kehittämistoimenpiteet ja järjestämisen johtopäätökset. Otsikoissa tulisi huomioida riskienhallinta omana kokonaisuutenaan. Informaation jäsentely selontekoon voidaan tehdä johdonmukaisesti si-

ten, että ensin raportoidaan joko yhdessä tai erikseen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ohjaavista ohjeista ja vastuista. Sitten raportoidaan, miten valvonta järjestetään ja miten siitä tiedotetaan organisaatiossa. Sen jälkeen raportoidaan valvonnan puutteista ja korjauksista. Lopuksi raportoidaan pitkän tähtäimen kehittämistoimenpiteet sekä johtopäätökset, jotka koostuvat selonteossa kerrotuista asioista.

Informaation sisältö on helpompi ilmaista, kun selonteon runko kertoo jo sen, mistä asioista tulisi raportoida ja missä järjestyksessä. Kun raportoinnissa hyödynnetään täsmällisemmin yleisohjetta ja COSO-malleja, voidaan varmistua kaikkien oleellisten asioiden raportoinnista. Lisäksi riskienhallinnan alla esitettävä riskikartoitus voitaisiin esittää kuviona, jolloin lukija saa laajemman kuvan riskienhallinnan tilasta kuin pelkän tekstin perusteella. Sisällön tulisi liittyä kyseiseen kuntaan tai kuntayhtymään konkreettisin tiedoin kerrottuna. Lisäksi informaation tulisi liittyä pääsääntöisesti kyseisen vuoden asioihin, mutta edellisten vuosien kehitysehdotusten toteutumisia tulisi arvioida ja tulevat kehitysehdotukset tulisi kohdistaa seuraavalle taloussuunnittelukaudelle. Kun informaatio kerrotaan avoimesti lain edellyttämällä tavalla, se lisää läpinäkyvyyttä sekä kuntalaisiin että valtuutettuihin päin.

7 VANTTI OY

Tavoitteena oli arvioida Vantaan kaupunginvaltuuston Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle (jatkossa Vantti) asettamien tavoitteiden toteutumista sekä yhtiöjärjestyksen yhtiölle asettaman tarkoituksen toteutumista sekä saada esittely yhtiön toiminnasta.

Vantti on Vantaan kaupungin omistama, voittoa tavoittelematon in house -yhtiö, joka tuottaa kaupungin toimialoille ateria-, puhtaus-, kiinteistö- sekä aula- ja turvapalveluja. Kaupunginvaltuusto on asettanut yhtiölle toiminnan tehostumiseen, asiakastyytyväisyyteen, toiminnan laatuun, henkilöstötyytyväisyyteen ja sairauspoissaoloihin liittyviä tavoitteita. Seuraavassa taulukossa esitetään tavoitetaso vuodelle 2020 sekä toteumat vuosilta 2018–2020.

Toteuma 2020	Tavoite 2020	Toteuma 2019	Toteuma 2018
Toiminnan tehostuminen vähintään %			

-0,2	1,75	4,1	2,4
Asiakastyytyväisyys			
3,2	3,95	3,2	3,2
Toiminnan laatu (toimipistekohtaiset laatukierrokset)			
4,7	4,80	4,8	4,8
Henkilöstötyytyväisyys			
4,00	3,75	3,4	3,4
Sairauspoissaolot %			
5,90	6,70	6,00	6,90

Yhtiön sitovista tavoitteista henkilöstöön liittyvät tyytyväisyys ja sairauspoissaolot toteutuivat. Asiakkaiden tyytyväisyys ei ole kohentunut tavoitellulla tavalla. Tuleville vuosille tavoitteisiin esitetään muutoksia. Toiminnan laatu ja asiakastyytyväisyys nivoutetaan yhdeksi tunnusluvuksi. Uutena tulee ympäristövastuuseen liittyvä tavoite biojätteen määrän vähentämisestä. Yhtiölle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti vuonna 2019. Se luo rakenteet ja suunnan ympäristöohjelmalle. Painopisteinä ovat päästöjen, jätteiden ja ylikulutuksen vähentäminen.

Ateriapalveluiden liikevaihto oli 20,5 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja henkilöstön määrä 364. Kiinteistöpalveluissa on 222 henkilöä ja liikevaihto 14,2 miljoonaa euroa. Puhtauspalveluiden palveluksessa on 394 henkilöä ja liikevaihto oli 14,4 miljoonaa euroa. Valtaosa henkilöstöstä (noin 93 prosenttia) on vakinaisia työntekijöitä.

Taloudelliset tunnusluvut

	2020	2019	2018	2017
Liikevaihto (euroa)	49 113 724	49 122 998	47 965 434	46 888 050
Liikevoitto (euroa)	767 130	1 163 399	377 974	170 987
Liikevoitto % liikevaihdosta	1,6	2,4	0,8	0,4
Oman pääoman tuotto (%)	26,8	56,6	28,2	17,4
Omavaraisuusaste (%)	22,7	18,9	12,4	9,8

Yhtiön toimintaan kohdistuvia riskejä

Kaupungilla on käynnissä keittiöverkkoselvityksen perusteella käynnistetty toimintamallien pilotointi. Elokuussa 2020 käynnistyneessä pilotoinnissa tutkitaan kolmea eri

toimintamallia, joista yhdessä ateriat valmistetaan ja kuljetetaan ulkopuolisten ateriapalvelutuottajien toimesta kohteisiin, toisessa käytetään vain ulkopuolista palveluntuottajaa ja kolmannessa Vantti keskittää tuotantoaan suurempaan keittiöön ja hoitaa toimitukset ja toiminnan kohteissa. Pilotoinnin perusteella tehtävillä päätöksillä tulee olemaan suuria vaikutuksia Vantin tuotantoratkaisuihin.

Nykyisessäkin tilanteessa uudet ja remontoituvat keittiöt on mitoitettu pääsääntöisesti pienemmille tuotantomäärille kuin vanhat keittiöt. Keittiöiden laskennallisista tuotantomääristä ja tuotantotavoista (Cook&Serve tai Cook&Chill) ei päättä palveluntuottaja, vaan kaupungin tilakeskus.

Tulevalla sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistavan muutoksella on suuri merkitys Vantille. Vantti ei tule olemaan hyvinvointialueen sidosyksikkö, eikä sidosyöksikönsääntely siten voi tulla sovellettavaksi Vantin ja hyvinvointialueen välisissä toimituksissa. Tulevaisuudessa Vantti ei voi tarjota palvelujaan sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen asiakkaille, koska myynti muodostuisi ulkoiseksi myynniksi, joka vaarantaisi Vantin in house -aseman. Vantin liikevaihdosta noin 18 prosenttia liittyy tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimeen.

Kilpailukyky ja asiakastyytyväisyys

Vantin hinnoittelu ei ole kilpailukykyistä. Vantin henkilöstökulujen suunnitelmallinen johtaminen on tärkeää, koska henkilöstökulut ovat hieman korkeammat kuin yksityisillä kilpailijoilla. Tavoitteena on ylläpitää laatutasoa ja tehokkuutta kouluttamalla henkilökuntaa sekä perehdyttämällä uudet työntekijät hyvin.

Vantti ei ole pystynyt saavuttamaan tavoitteen mukaista asiakastyytyväisyyttä. Asiakaskokemus on nostettu tulevassa päivitettävässä strategiassa yhdeksi kolmesta painopisteestä.

Covid-19 -pandemian vaikutukset liiketoimintaan

Pandemian toiminnallinen ja taloudellinen riski toteutui. Taloudelliset vaikutukset olivat merkittäviä ja yhtiö joutui sopeuttamaan kulujaan suhteessa alenevaan liikevaihtoon.

Koronaviruspandemia vaikutti merkittävästi yhtiön taloudelliseen tilanteeseen. Palkat muodostavat lähes 63 prosenttia yhtiön kustannuksista, joten palkkakustannusten sopeuttaminen suhteessa liikevaihdon muutoksiin on keino vaikuttaa tulokseen. Vantti käynnisti keväällä yhteistoimintaneuvottelut, jotka johtivat henkilöstön 1–2 viikon mittaisiin lomautuksiin. Lomautuksilla saavutettiin 900 000 euron kustannussäästö ja kassa pystyttiin pitämään positiivisena. Yhtiön liikevoitto oli 767 000 euroa ja liikevaihto 49,1 miljoonaa euroa, mikä oli noin 1,7 miljoonaa euroa budjetoitua vähemmän.

Johtopäätökset:

Talouden ja toiminnan tavoitteista henkilöstöön liittyvät tavoitteet henkilöstötyytyväisyys ja sairauspoissaolot toteutuivat. Jatkossa talouden tavoite toiminnan tehostumisesta korvataan liikevaihtoon sidotulla tulostavoitteella.

Kuluvan vuoden aikana koronaviruspandemia on koetellut yhtiön taloutta. Työvoimavaltaisella alalla kustannusten sopeuttamista haettiin henkilöstön 1–2 viikon mittaisista lomautuksista. Liikevaihto (49,1 miljoonaa euroa) jäi noin 1,7 miljoonaa euroa alle budjetoidun.

Yhtiön tulevaisuudessa on tällä hetkellä nähtävissä monta epävarmuutta aiheuttavaa asiaa. Kaupungilla käynnissä olevan keittiöiden toimintamallien pilotoinnin perusteella tehtävät ratkaisut vaikuttavat voimakkaasti toimintaan. Toinen merkittävä muutos tulee olemaan soteratkaisu, jossa Vantti ei ole hyvinvointialueen sidosyksikkö. Palvelujen tarjoaminen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakkaille vaarantaisi Vantin in house -aseman. Noin 18 prosenttia yhtiön liikevaihdosta liittyy tällä hetkellä sosiaali- ja terveystoimeen. Yhtiön hinnoittelu ei ole kilpailukykyistä. Henkilöstökulut ovat hie-

man korkeammat kuin yksityisillä kilpailijoilla, joten niiden suunnitelmallinen johtaminen on tärkeää. Hintojen lisäksi haasteita on tuonut asiakastytyvyyden jääminen tavoitellusta.

8 ARVIOINTIKERTOMUSHAVAINTOJEN SEURANTA

Tässä kappaleessa havainnoilla tarkoitetaan sekä suosituksia, kommentteja, tiivistelmää arviointikohteesta tai tilanteesta ja myös myönteisiä arvioita eli kehuja.

Havainnoista käydään vuoropuhelua osapuolten eli arvioijien ja arvioitavien kesken. Lähtökohtana on käsitys arvioinnista, joka ei ole pelkästään tarkastuksen tavoin seurattava ja joka voitaisiin merkitä suoraan toteutuneeksi tai vastaavasti ei toteutuneeksi.

Arviointikertomushavainnoilla voi olla paitsi välitöntä vaikutusta ja konkreettista hyötyä, myös välillisiä vaikutuksia. Kunnan toiminta on usein hidasta ja pitkäjänteistä joutuksen toiminnan ja käsittelyn luonteesta ja tarkoituksesta. Havainto voi toimia muutoksen käynnistäjänä, jonka tulokset näkyvät vasta pitkällä aikavälillä. Arviointiprosessi nähdään usein oppimisen välineenä. Se kehittää argumentointia ja lisää vuorovaikutteisuutta organisaation ja päätöksenteon välillä.

Arviointikertomuksen käsittelyaikataulun avulla on varmistettu, että vuoden 2019 arviointikertomus on voinut vaikuttaa seuraavan talousarvion ja taloussuunnitelman laadintaan.

Vastauksissa toimialat ja lautakunnat ovat antaneet valtuustolle ja muille luottamushenkilöille tietoa toiminnastaan. Tieto on myös kansalaisten luettavissa kaupunginvaltuuston pöytäkirjan liitteenä. Vastausmenettely edistää siten läpinäkyvyyttä ja vuoropuhelua. Tarkastuslautakunta voi todeta, että kaupunginhallituksen hyväksymät ja lautakuntien ja toimialojen antamat vastaukset arviointikertomukseen ovat asialliset. Toimialat ovat suunnanneet kehittämistyötään arviointikertomuksen suositusten suuntaan.

Arviointikertomus vuodelta 2019 valmistui käsiteltäväksi kaupunginvaltuuston seminaariin, jonka pohjalta kaupunginvaltuusto kävi kokouksessaan 18.5.2020 vuoden 2021 budjetin lähetekeskustelun. Kaupunginvaltuusto merkitsi samassa kokouksessaan 18.5.2020 arviointikertomuksen vuodelta 2019 tiedoksi ja lähetti sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Kaupunginhallitus kokouksessaan 1.6.2020 lähetti valtuuston päätöksen asianomaisille toimialoille toimenpiteitä varten.

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.10.2020 kokouksessaan selvityksen vuoden 2019 arviointikertomuksesta aiheutuneista toimenpiteistä ja esitti sen kaupunginhallituksen esityksenä tiedoksi kaupunginvaltuustolle.

Kaupunginhallituksen ja toimialojen vastaukset kaupunginvaltuustolle on kaupunginvaltuuston kokouksen 16.11.2020 § 4 liitteenä.

Seuraavassa käsitellään esimerkkejä toimialojen antamista vastauksista:

Tarkastuslautakunnan suositus suun terveydenhuollon liikelaitokselle:

Tarkastuslautakunta edellyttää, että suun- ja terveydenhuollon liikelaitos ryhtyy mahdollisimman nopeasti kuntalain vaatimiin toimenpiteisiin liikelaitoksen peruspääoman alijäämän kattamiseksi.

Vastaus:

Liikelaitoksen peruspääoman kattamissuunnitelma on laadittu. Vuoden 2020 osalta pandemia tulee merkittävästi lisäämään liikelaitoksen alijäämää. Osana alijäämän kattamista on sovittu merkittäviä hinnankorotuksia painotetun toimenpiteen hintaan vuosittain sekä toimenpiteiden määrän maltillista kasvattamista vastaamaan todellista kustannus ja volyymitasoa. Vuonna 2020 liikelaitos sai kaupungilta 2 miljoonan euron pandemia-avustuksen.

Elinkeinopalveluille **tarkastuslautakunta** suosittelee, että tulosalue etsii keinoja, joilla lukuisissa kehitysprojekteissa saavutetut tulokset ja luodut hyvät käytännöt saataisiin juurrutettua pysyvästi toimintaan.

Vastaus:

Elinkeinopalvelut kertoo vastauksessaan, että tarkoituksena on perustaa yksikön toimintaa tukeva hanketoimisto, jolla tavoitellaan toiminnassa saavutettujen tulosten juurruttamista osaksi kaupungin pysyvää toimintaa.

Tarkastuslautakunta suosittelee 6Aika projektille, että lähdetessä toteuttamaan näin isoja hankkeita varaudutaan toteuttamiseen heti alusta saakka riittävillä resursseilla. Tarkastuslautakunta suosittelee myös kiinnittämään erityishuomiota hankkeen jatkokaudella painopistealueenakin olevaan saavutettujen tulosten tunnistamiseen, hyödyntämiseen ja juurruttamiseen.

Vastaus:

6Aika-hankkeen jatkokaudesta ei ole varmuutta, mutta vertailu muihin suurin kaupunkeihin on silmiä avaavaa ja osoittaa, että Vantaalla voisi olla enemmän hankerahaa, jos olisi resursseja rahan hakemiseen ja hallinnointiin. Kasvupalvelut pyrkii ylläpitämään kaupungin sisäistä keskustelua resurssoinnista, jota palvelualueen laajojen kokonaisuuksien hallinta vaatii.

Tarkastuslautakunta toteaa varikolle, että on suositeltavaa selvittää myös muiden pääkaupunkiseudun varikkojen kanssa, löytyisikö uuden vähäpäästöisen ajoneuvokaluston hankintojen yhteydessä mahdollisuuksia yhteistyöhön (esimerkiksi yhteishankinnat).

Vastaus:

Varikko seuraa tiiviisti ajoneuvokaluston kehitystä ja edistää aktiivisesti vähäpäästöisten ajoneuvojen hankintaa ja käyttöönottoa.

Raskaan kaluston globaaleilta valmistajilta ei toistaiseksi löydy vaihtoehtoisia käytettävää kalustoa tai tarjontaa on hyvin kapea, toisin kuin linja-autojen osalta, mutta lisääntyvän kysynnän uskotaan lisäävän tarjontaa. Syyskuussa 2020 kaupunki on allekirjoittamassa Päästötön työmaa- Kestävien hankintojen green deal-sopimuksen, joka tuo asiaan ryhtiä ja lisää näkyvyyttä.

Tarkastuslautakunta toteaa, että asuntotuotannossa on tärkeä pyrkiä ottamaan huomioon asukkaiden erilaiset asumistarpeet. Asuntotuotannossa pitäisikin aina pyrkiä asuntojen eri hallintamuotojen ja erikokoisten asuntojen mahdollisimman tasaiseen jakaumaan.

Vastaus:

2018 valtuuston hyväksymä Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset on ollut erinomainen lähtökohta toteuttaa kaupungin pitkäjänteistä kehitystä. Näistä linjauksista systemaattisesti kiinnittämien on täysin oleellista jatkossakin, jotta esimerkiksi asuntojen hallintamuotojen tasaisesta jakaumasta voidaan pitää jatkossakin kiinni.

Tavoitteiden osalta **tarkastuslautakunta** kehottaa kiinnittämään huomiota tavoitteiden raportoinnin selkeyteen ja täsmällisyyteen.

Vastaus:

Tavoitteiden raportoinnin selkeyttä ja täsmällisyyttä kehitetään myös jatkossa. Jo tavoitteita ja mittareita valmisteltaessa on syytä myös jatkossa varmistaa, että tavoite, mittari ja siten myös raportointi kohtaavat eli mittari mittaa oikeaa asiaa tavoitteen seurannan kannalta ja raportointi vastaa mittaria.

Tavoitteiden ja tulokorttien valmistelun ja raportoinnin tueksi on otettu käyttöön järjestelmä (Targetor Pro). Strategiatyöväline tukee myös osaltaan tavoitteiden ja mittarien valmistelun yhdenmukaistamista ja se auttaa myös raportoinnin selkeyden ja täsmällisyyden kehittämisessä.

PKS-kaupunkien ja HUSin yhteisessä arvioinnissa terveydenhuollon sähköisten asiointipalveluiden saavutettavuudesta **tarkastuslautakunta** antoi useita suosituksia, jotka koskivat muun muassa palveluiden saavutettavuutta ja neuvonta- ja tukipalveluita sekä selkokieliäisyyttä. Sähköisten asiointipalvelujen löydettävyyteen kaupunkien ja HUSin verkkosivuilta tulee kiinnittää huomiota ja perinteisten palvelukanavien käyttö tulee mahdollistaa jatkossakin. Käyttäjien havaitsemiin Apotin ongelmiin on kiinnitettävä erityistä huomiota ja korjattava järjestelmän toiminnan ongelmat.

Vastaus:

Kaupungin tulee huomioida sähköisten palveluiden saatavuus saavutettavuusdirektiivin mukaisesti siten, että kuka tahansa voisi niitä käyttää ja ymmärtää, mitä niissä sanotaan. Kaupungin nettisivu-uudistuksessa saavutettavuuteen ja löydettävyyteen tullessaan kiinnittämään erityistä huomiota.

Apotin Maisan sivustolta löytyy saavutettavuusseloste. Myös Apotin omistajaorganisaatiot pyrkivät takaamaan Maisa-palvelun saavutettavuuden EU:n saavutettavuusdirektiivin ja lain digitaalisten palveluiden tarjoamisesta mukaisesti.

Apottia koskevat palautteet käydään läpi ja analysoidaan ensin Vantaan digitaalisissa palveluissa. Palautteisiin pyritään reagoimaan mahdollisimman ripeästi ja asiakasvastausten selkeyteen panostetaan. Teknistä muutosta edellyttävät havainnot ja ehdotukset käsitellään yhdessä toimittajan kanssa. Toteuttamiskelpoiset ideat päätyvät usein tuotekehitysjonoon.

Perinteisten palvelukanavien, kuten puhelimen tai kirjepostin välityksellä ja kasvokkain tapahtuvien kontaktien mahdollisuutta ylläpidetään terveystalouksissa jatkossakin.

Tikkurilan päiväkodissa kokeillaan kahden johtajan mallia, jonka tavoitteena on luoda suuriin päiväkoteihin vaihtoehtoinen johtamismalli päiväkodinjohtaja – varajohtaja -mallin tilalle. Hallinnollisen työn määrä on suuri, joten on järkevää kokeilla pedagogisen ja asiakkuuksiin liittyvän ja muun johtamisen eriyttämistä.

Vastaus:

Toimialan vastauksessa todettiin, että kahden johtajan mallista saatiin niin hyviä kokemuksia, että toimintamallia voidaan toteuttaa laajemminkin suurissa päiväkodeissa.

Omaishoidon tuesta **tarkastuslautakunta** suositteli asiakaskyselyssä esiin nousseiden asioiden kehittämistä ja näistä erityisesti vammaisten ja pitkäaikaissairaiden lasten lyhytaikaishoidon paikkojen saatavuutta. Omaishoidon tuen tarpeen hyvää ennakointia talousarviovalmistelussa korostettiin myös.

Vastaus:

Toimialan vastauksen mukaan tarpeeseen vastataan lisäämällä omaan toimintaan vammaisten lyhytaikaishoidon paikkoja ja tehostamalla palveluohjausta.

Omaishoidon tuen tarpeen ennakointiin pyritään panostamaan talousarviovalmistelussa, vaikka palvelutarpeen kasvun ennakointi on haastavaa vakavien sairastumisten ja vammautumisten osalta.

9 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tehtävät ja kokoonpano

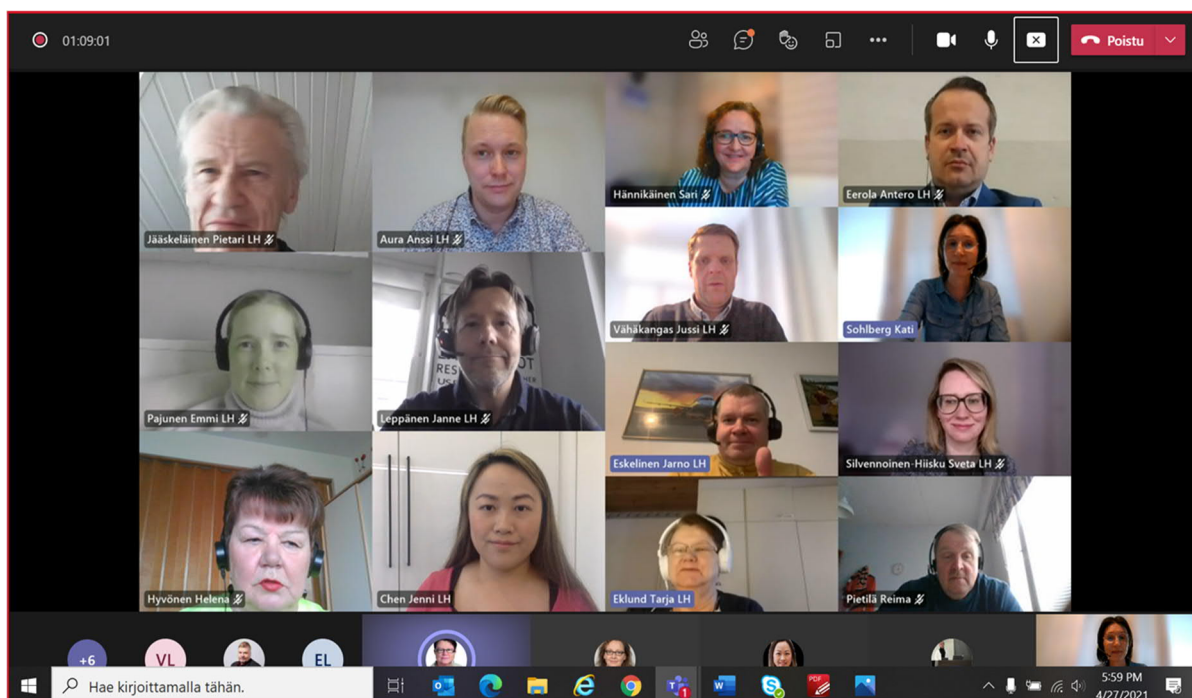
Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja taroituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta. Lautakunta valmistelee kaupunginvaltuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä valvoo kuntalaissa määritellyn sidonnaisuusilmoitusvelvollisuuden täyttymistä.

Kaupunginvaltuusto nimesi 12.6.2017 tarkastuslautakunnan toimikaudeksi 2017–2021. Lautakunnassa on 11 jäsentä ja jokaisella on henkilökohtainen varajäsen.

Tarkastuslautakunnan kokoonpano vuoden 2020 aikana:

Jääskeläinen Pietari, puheenjohtaja	Lundell Kai-Ari
Atiye Minna, varapj. (KV 24.8.2020 saakka)	Anssi Aura (KV 16.11.2020 saakka)
Pajunen Emmi, varapj. (KV 24.8.2020 alkaen)	Linnainmäki Joel (KV 16.11.2020)
Malmberg Piia (KV 16.11.2020 saakka)	
Aura Anssi (KV 16.11.2020 alkaen)	Raja-Aho Maarit
Chen Jenni	Ahokas Siri
Eerola Antero	Jääskeläinen Jari
Eklund Tarja	Letto Pirkko
Eskelinen Jarno	Kiljunen Kimmo
Laakso Päivi	Lindblad-Palo Salla
Leppänen Janne	Åstrand Stefan
Silvennoinen-Hiisku Sveta	Atiye Minna (KV 24.8.2020 alkaen)
Vähäkangas Jussi	Tuomela Tiina

9.1 Tarkastuslautakunnan toiminta

Kuvassa ylhäältä vasemmalta alkaen: Pietari Jääskeläinen, Anssi Aura, Sari Hännikäinen, Antero Eerola, Emmi Pajunen, Janne Leppänen, Jussi Vähäkangas, Kati Sohlberg, Helena Hyvönen, Jenni Chen, Jarno Eskelinen, Sveta Silvennoinen-Hiisku, Tarja Eklund, Reima Pietilä. Kuvasta puuttuu Päivi Laakso.

Arvioinnin suunnittelu ja toteuttaminen

Tarkastuslautakunta hyväksyi arviointisuunnitelmansa 2020 arviointivuodelle kesäkuussa 2020. Tehtävänsä toteuttamiseksi se on kuullut eri tulosalueita ja yksiköjä sekä teemoja toteuttavia virkamiehiä. Tarkoituksena on selvittää sitovien tavoitteiden toteuttaminen sekä koko strategisen ohjauksen toteuttaminen. Samalla se selvittää toiminnan tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tarkastuslautakunta perehtyy arviointityössään kaupungin eri toimialojen toimintaan ja palvelutuotantoon hankkimien asiakirjojen avulla, kuulemalla vastuuhenkilöitä sekä käymällä tutustumiskäynneillä toimialoilla sekä haastattelemalla virkamiehiä. Vuotuinen arviointisuunnitelma on osa valtuustokauden arviointisuunnitelmaa. Valiokuntamallilla toimiva tarkastuslautakunta pystyy jo suunnitteluvaiheessa käymään keskustelua valtuuston ja eri ryhmien kanssa ja turvaamaan siten vuoropuhelun valtuuston ja lautakunnan välillä.

Arviointi on toiminnan ohjausta ja kehittämistä. Vantaalla arviointia hyödynnetään osana taloussuunnittelu-, toiminta- ja strategiaprosessia. Tarkastuslautakunta on strategisen ohjauksen, demokratian sekä tilivelvollisuuden toteutumisen väline.

Rajoittava tekijä arvioinnin suorittamisessa on yleisten tilastojen ja tutkimusten valmistuminen. Arviointikertomus annetaan vuosittain keväällä tilinpäätöksen yhteydessä, jolloin yleisiä tilastotietoja edelliseltä vuodelta ei ole vielä saatavissa. Tähän odotetaan parannusta tilastointijärjestelmän käytettävyyden parantamisessa, kun valtiokonttoriin toimitettavia tietoja voidaan käyttää hyväksi kuntalain 121a pykälän tuloksena.

Tarkastuslautakunnan arviointisuunnitelma on koronaviruksen rajoituksista huolimatta toteutunut suunnitelman mukaisesti. Kokoukset on usein pidetty Teams- tai hybridikokouksina.

Tilintarkastajan työohjelma on toteutunut kalenterivuodelta 2020 annettavaa tilintarkastuskerotmusta varten. Tilintarkastajana on valtuuston päätöksen mukaisesti toiminut konserniyhteisöissä BDO Audiator Oy VAV Yhtymä Oy:tä lukuun ottamatta. Emokaupungin ja VAV Yhtymä Oy:n tilintarkastajana on toiminut KPMG Oy Ab. Päävastuullisena tilintarkastajana on emoyhtiön osalta toiminut JHT, KHT Juha Huuskonen.

Muu toiminta

Vantaan kaupungin tarkastuslautakunta on jatkanut PKS-kaupunkien Helsingin, Espoon ja Kauniaisten sekä HUS-kuntayhtymän kanssa yhteistoimintaa tarkastuslautakunnan puheenjohtajista koostuvan ohjausryhmän puitteissa.

Se on osallistunut 26.11.2020 PKS-kaupunkien järjestämään koulutukseen, jonka järjestäjänä vuonna 2020 toimi HUS-kuntayhtymä. Samoin se on osallistunut tarkastuslautakunnille tarkoitettuihin muihin, esimerkiksi BDO Oy:n ja CGI:n järjestämiin koulutuksiin.

Tarkastuslautakunta antaa erillisen toimintakertomuksen ja laatii toimintasuunnitelman.

Tiedotus

Vantaan kaupungin nettisivuilla osoitteessa www.vantaa.fi/arviointikertomus esitellään kaupungin tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus ja sen vuosittaiset arviointikertomukset toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan sivuille päästään myös osoitteessa http://www.vantaa.fi/fi/hallinto_ja_talous/arviointikertomukset/ulkoinen_tarkastus_1

Tarkastuslautakunnan esityslistat ja pöytäkirjat on asetettu verkkoon kaupunkilaisten luettavaksi osoitteessa www.vantaa.fi/paatoksenteko, johon on linkit myös edellä mainituilla sivuilla. Luottamushenkilöille tarkoitettua tietoa löytyy lisäksi osoitteesta <https://vantaa.sharepoint.com/sites/Extranet>. Tarkastuslautakunta raportoi ja tiedottaa tehtäviinsä liittyvistä asioista ensisijaisesti kaupunginvaltuustolle. Tiedotuksessa noudatetaan soveltuvin osin kaupunginhallituksen hyväksymiä yleisiä ohjeita kaupungin tiedottamisen periaatteista. Vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta laaditaan muiden suurten kaupunkien tapaan lehdistötiedote.

Lisäksi tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus pyrkivät vuoden 2020 aikana parantamaan sivustojaan helpommin luettaviksi ja havainnollisemmiksi.

10 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ESITYS KAUPUNGIN- VALTUUSTOLLE

Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen vuodelta 2020 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa esitetyistä suosituksista kaupunginhallituksen selvitykset niin, että ne voidaan käsitellä vuoden 2021 aikana.

Vantaalla 27.4.2021
Tarkastuslautakunta

Pietari Jääskeläinen
puheenjohtaja

Emmi Pajunen
varapuheenjohtaja

Anssi Aura

Jenni Chen

Antero Eerola

Tarja Eklund

Jarno Eskelinen

Päivi Laakso

Janne Leppänen

Sveta Silvennoinen-Hiisku

Jussi Vähäkangas

LYHENTEET:

ARA	Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus
ERS	Euroopan sosiaalirahasto
HOKS	Opiskelijoiden henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma
HR	Henkilöstöhallinto
HSY	Helsingin seudun ympäristöpalvelut
HUS	Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
HYVIS	Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma
JHT	Julkishallinnon ja -talouden tarkastaja
ICT	tieto- ja viestintätekniikka
JOPO-luokka	Joustavan perusopetuksen luokka
KOTVA	Kotimaisten kielten keskus
KARVI	Kansallisen koulutuksen arviointikeskus
KHT	Keskuskaupakamarin hyväksymä tilintarkastaja
KOTA-rahoitus	Opetus- ja kulttuuriministeriön koulutuksellisen tasa-arvon rahoitus
KVTES	Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus
MAL-sopimus	Maankäytön, liikenteen ja asumisen sopimus
MEK-ohjelma	Vantaan myönteisen erikoiskohtelun ohjelma
OVTES	Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus
PKS	Pääkaupunkiseutu
TEPPO-luokka	Työelämäpainotteisen opetuksen luokka
VASA	Varhaiskasvatuksen sähköinen asiointipalvelu

VD/8743/10.03.02.01/2021

HW/AK/PW/EK/SL

Oppimiskampuksen toisen asteen tilat tarvitaan riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoamiseksi kasvavalle opiskelijamäärälle. Toimipisteeseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 1655 opiskelijalle, joista 1355 tilapaikkaa on Vantaan Ammattiopisto Varian aloille: hotelli-, ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, kuvallisen ilmaisun ala, valmentava koulutus, sosiaali- ja terveysala, matkailuala ja ICT-ala. Tikkurilan lukion opiskelijoille on 300 tilapaikkaa.

Vantaan kaupungin omistaman monialaisen, perusopetusta ja oppisopimuskoulutusta järjestävän Vantaan Ammattiopisto Varian opetustoiminnat on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen sijasta kolmeen nykyaikaiseen ja terveelliseen opetustilaan: Oppimiskampukseen, Vehkalaan ja Hiekkaharjuun. Oppimiskampus hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältökysynnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Oppimiskampukseen vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä kasvattaa lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille.

Tarveselvitys on tehty yhteistyössä kasvatuksen ja oppimisen toimialan, kaupunkisuunnittelun ja toimitilajohtamisen kanssa. Hanke tulee sijoittumaan Tikkurilan Jokiniemen kaupunginosaan, lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti esitetään sijoittuvan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Oppimiskampus -uudisrakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion päärakennuksen, Varian Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa Oppimiskampus -alueen.

Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020 tehdyn päätöksen myötä Varia on osa Oppimiskampus-rakennusta. Hanke on 9.3.2021 päivätyn Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvityksen mukainen. Palveluverkkoselvitys on hyväksytty:

Opetuslautakunta 19.4.2021 § 7

Tekninen lautakunta 5.5.2021 § 7

Kaupunginhallitus on käsitellyt palveluverkkoselvityksen 24.5.2021 § 34.

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 Oppimiskampuksen toiseen asteen tilat on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena. Alustava aikataulu valmistumiselle on 8/2025, mikä edellyttää kaavan olevan lainvoimainen 2022/2023 vuodenvaihteessa. Tämä aikataulun toteutuminen edellyttää hankkeen hankesuunnitteluvaiheen aloittamista välittömästi tarveselvityksen hyväksymisen jälkeen.

Kohteen tarveselvityksessä määritetty kokonaislaajuus on 14 140 htm² / 17 310 brm². Tarveselvityksen perusteella laskettu, 7.9.2021 päivätty kustannusennuste hankkeelle on 58,7 milj. € (alv 0 %, KL 106)

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 33 mukaan Kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 13

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Oppimiskampuksen toisen asteen tilat 7.9.2021 päivätty tarveselvitys ja sen kustannusennuste 58 700 000 milj. € (alv 0 %, KL 106) hankesuunnittelun pohjaksi edellytyksellä, että Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on 21.9. kokouksessaan hyväksynyt asian.

Käsittely:

Merkittiin, että kiinteistöjohtaja teki esitykseensä teknisen korjauksen kustannusennusteen summaan ja muutti esityksensä kuulumaan seuraavasti (muutos merkitty *kursiivilla*):

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Oppimiskampuksen toisen asteen tilat 7.9.2021 päivätty tarveselvitys ja sen kustannusennuste *58,7 milj.* € (alv 0 %, KL 106) hankesuunnittelun pohjaksi edellytyksellä, että Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on 21.9. kokouksessaan hyväksynyt asian.

Päätös:

Hyväksyttiin muutettu esitys.

Liitteet:

- Oppimiskampuksen toisen asteen tilat, 7.9.2021 päivätty tarveselvitys liitteineen

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

rakennuttaja-arkkitehti Saija Lauriala, puh. 040 620 7283
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

OPPIMISKAMPUKSEN TOISEN ASTEEN TILAT

UUDISRAKENNUS

Tarveselvitys 7.9.2021

**Vantaa
Vanda**

1	TARVETIETOKORTTI	5
2	YHTEENVETO	6
3	PERUSTELUT TARPEELLE	8
3.1	Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan.....	8
3.2	Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen.....	10
3.3	Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselitykset)	12
3.4	Aiemmat päätökset ja selvitykset	13
4	TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET	14
4.1	Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen	14
4.2	Ateriapalvelun tavoitteet.....	20
4.3	Puhtauspalvelutavoitteet.....	20
4.4	Väestönsuoja.....	22
4.5	Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatu- ja viihteytystavoitteet, piha.....	23
4.6	Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet.....	24
4.7	Elinkaaritavoite	24
4.8	Tilamitoitus- ja laajuustavoitteet.....	24
4.9	Tavoitetunnusluvut tilatehokkuudelle.....	25
4.10	Tekniset tavoitteet (RAK, LVIA ja SÄH)	26
4.11	Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveysluku- ja viihteytystavoitteet)	31
4.12	Sisäilmatavoitteet	33
4.13	Toteutukseen liittyvät tavoitteet	33
5	TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA	36
5.1	Sijainti ja hallinta.....	36

5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet	36
5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys	37
5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys	39
5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely	40
6 VÄISTÖTILATARVE	41
7 KUSTANNUKSET	41
7.1 Investointikustannusennuste.....	41
7.2 € / tilapaikka	42
7.3 Väistötilakustannukset	42
7.4 Purkukustannukset	42
8 RAHOITUS JA AIKATAULU.....	43
8.1 Rahoitus investointiohjelmassa.....	43
8.2 Aikataulu.....	43
9 HANKKEEN KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET	44
9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)	44
9.2 Toimintakustannukset	44
10 TYÖTURVALLISUUSASIAT	45
11 RISKIT	46
11.1 Yleisriskit	46
11.2 Kaavamuutosriski	46
11.3 Aikatauluriski.....	46
11.4 Kustannusriski	48
11.5 Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit	49
12 TYÖRYHMÄN JÄSENET.....	50

Liitteet

- Liite 1 Sijaintikartta
- Liite 2 Ilmakuva
- Liite 3a Yleiskaavaote
- Liite 3b Yleiskaavaote 2020 luonnos
- Liite 4 Tonttikartta
- Liite 5 Tontinkäyttöluonnos
- Liite 6 Tilaohjelma
- Liite 7 Kustannusennuste

Oheismateriaalit

- Vantaan kaupungin LVIA- suunnitteluohjeet
- Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille yleisohje
- Havat-riskikartta
- Tilaohjelma, laajempi
- Tilakaavioluonnokset
- Geotekniset lähtötiedot
- Melukartat

1 TARVETIETOKORTTI

Kohteen nimi: Oppimiskampuksen toisen asteen tilat (uudisrakennus)						
Tarpeen kuvaus: Tikkurilan Oppimiskampus -rakennus on osa laajempaa Vantaan toisen asteen koulutuksen toimitilaverkon sekä Tikkurilan Jokiniemen alueen kehitystä.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Vantaan ammattiopisto Varia, toimitilatarpeiden esiselvitys (2019) Vantaan lukioverkkoselvitys (2020) Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys (2021)						
Tarpeen perustelut: Tarpeiden mukaisten ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen toisen asteen koulutuksen kasvavalle opiskelijamäärälle Vantaalla. Vantaan Ammattiopisto Varian opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän toiminnallisista, teknisistä ja taloudellisista syistä nykyisen neljän toimipisteen sijaan kolmeen toimipisteeseen, jotka ovat tiloiltaan nykyaikaisia ja terveellisiä. Kolme toimipistettä ovat Vehkala, Hiekkaharju ja Tikkurilan Oppimiskampus. Oppimiskampus hanke tehostaa Varian tilankäyttöä, helpottaa vastaamaan opiskelijamäärien kasvuun ja koulutussisältökysynnän muutoksiin ja vaihteluun sekä mahdollistaa ja tukee opetuksen, koulutuksen ja oppimispolkujen kehittämistä. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Oppimiskampukseen vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun ja tukee Vantaan kaupungin tavoitteita lukiokoulutuksen tarjonnassa. Hanke mahdollistaa myös aikuislukion paikkojen lisäämistä sekä IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämistä, mikä lisää lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille.						
Käyttäjätöimiala: Kasvatus ja oppiminen						
Kaupunginosa: 62 Jokiniemi	Kiinteistötunnus: -			Tontin pinta-ala: n. 10 500 m ²		
Osoite ja tontti: -	Kaavatiedot: -			Rakennusoikeus: - m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (alv 0 %)	brm²	htm²	hym²	Investointikustannus		
				€	€ / brm²	€ / htm²
Uudisrakennus	17 310	14 140	11 353	58 700 000	3 391	4 151
Laajennus / lisärakennus	-	-	-	-	-	-
Muutos / peruskorjaus	-	-	-	-	-	-
Hankkeen tilapaikkamäärä				1 655 opiskelijapaikkaa		
Investointikustannus tilapaikkaa kohden				35 468 € / opiskelijapaikka		
Väistötilan tarve: Toimitilaverkon kehitykseen liittyvät väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian nykyisissä tiloissa.						
Määrärahavaraus investointiohjelmassa: Taloussuunnitelmassa 2021 – 2024 Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen -uudisrakennus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.						
Hankkeen toteutusaikataulu: 4 / 2021 – 8 / 2025 (rakentaminen 7 / 2023 – 6 / 2025)						
Ylläpitokustannukset € / v (alv 0 %): 819 554 € / vuosi (ei sisällä siivousta)						
Toimintakustannukset käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %): Tikkurilan lukio: 1 755 000 € / vuosi; Vantaan ammattiopisto Varia: 8 600 000 € / vuosi						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen € (alv 0 %): Tikkurilan lukio: 1 230 000 € (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen); Vantaan ammattiopisto Varia: 2 445 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjätöimialalle € / v (alv 0 %):						
Tuleva vuokra				27,76 € / htm ² / kk (alv 0 %)		
Vuokravaikutus		392 480 € / kk		4 709 760 € / v		
Vuokravaikutus / tilapaikka		237 € / kk				
Laatijat: Boost Brothers Oy / Avario Oy / Toimitilajohtamisen palveluyksikkö				Päivämäärä: 7.9.2021		

2 YHTEENVETO

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen tarveselvitys on laadittu Vantaan kaupungin Toimitilajohtamisen palveluyksikön, Kasvatuksen ja oppimisen toimialan, Vantaan Ammattiopisto Varian, Tikkurilan Lukion sekä konsulttitoimistojen Boost Brothers Oy:n, Avario Oy:n, Design Lime Oy:n ja Ramboll Finland Oy:n yhteistyönä.

Oppimiskampus -rakennus on osa toisen asteen koulutuksen palveluverkon kehitystä, Ammattiopisto Varian ja Tikkurilan Lukion toimitilaverkon kehitystä sekä Tikkurilan Jokiniemen kaavamuutosalueen kehitystä. Vantaan Ammattiopisto Varian investointien kokonaisuutta käsiteltiin Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020, jolloin tehdyn päätöksen myötä Ammattiopisto Varia on osa Oppimiskampusta. Tikkurilan lukion lisäpaikkojen sijoittaminen Oppimiskampus -rakennukseen vastaa Vantaan lukiokoulutuksen tilapaikkojen tarpeen kasvuun.

Oppimiskampus -rakennus on osa laajempaa Ammattiopisto Varian toimitilaverkon kehitystä, jossa opetustoimintoja on suunniteltu keskitettävän nykyisen neljän toimipisteen (Hiekkaharju, Koivukylä, Myyrmäki ja Aviapolis) sijaan kolmeen, tiloiltaan nykyaikaisiin ja terveellisiin, toimipisteeseen: Vehkalaan, Hiekkaharjuun ja Tikkurilan Oppimiskampukseen. Vehkalan uudisrakennuskohteen tarveselvityksen päivitys ja hankesuunnitelma hyväksyttiin 6.9.2021 kaupunginhallituksessa. Hiekkaharjun kohteen peruskorjauksen tarveselvitys- ja hankesuunnittelutyö on käynnissä.

Oppimiskampus -rakennukseen tulee sijoittumaan tilapaikat yhteensä 1655 opiskelijalle, joista 1355 tilapaikkaa ovat Ammattiopisto Varian opiskelijoille, seuraaville aloille: hotelli-, ravintola- ja cateringala, elintarvikeala, hiusala, kuvallisen ilmaisun ala, valmentava koulutus, sosiaali- ja terveysala, matkailuala ja ICT-ala. Loput 300 tilapaikkaa ovat Tikkurilan Lukion opiskelijoille.

Oppimiskampus -rakennus tulee sijoittumaan Tikkurilan Jokiniemen alueelle, lähelle Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee sijoittumaan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoittuminen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Tarkastelualueen tavoitteena on arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Suunnittelun tavoitteena on etsiä raikkaita ratkaisuja siihen, miltä näyttää tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Oppimiskampus -rakennus muodostaa yhdessä Tikkurilan Lukion päärakennuksen, Varian

Hiekkaharjun toimipisteen sekä alueen muiden nykyisten ja tulevaisuudessa kaavailluiden opetusrakennusten kanssa Oppimiskampus -alueen.

Kohteen suunnittelun erityispiirteitä ovat mm. korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet ja korkeatasoiset kaupunkikuvalliset tavoitteet. Myös ammattiopiston opetusalojen monimuotoiset tilatarpeet sekä tilojen yhteiskäyttöisyys rakennuksen toimijoiden välillä, asettavat vaatimuksia tilojen käyttö- ja muuntojoustotavoitteisiin. Alueen maaperä ja perustamisolosuhteet ovat haastavat, jotka asettavat vaatimuksia geotekniseen suunnitteluun. Mahdollinen ylöspäin laajennettavuus on myös huomioitava runko ja perustusratkaisuissa tarvittavin määrin. Alue sijaitsee junaradan vieressä, siten suunnittelussa tulee huomioida värinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa, sekä melun vaikutus ääneneristys ja akustisessa suunnittelussa.

Kohteen tarveselvityksessä määritetty kokonaislaajuus on 11 353 h² / 14 140 h² / 17 310 br². Tarveselvityksen perusteella laskettu kustannusarvio hankkeelle on 58 700 000 € (alv 0 %, hintaindeksissä 106,0; kustannusarvio päivätty 7.9.2021).

3 PERUSTELUT TARPEELLE

3.1 Palvelustrategiset linjaukset / liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Toisen asteen koulutuksen palveluverkon muodostavat lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus. Ammatillisen koulutuksen osalta on tehty laaja selvitys ammatillisen koulutuksen verkon tiivistämisestä ja tehostamisesta. Tämän koulutusverkon toteuttaminen on kiireellistä ja erittäin tarpeellista, jotta Varia saa ajanmukaiset ja tehokkaat oppimisympäristöt. Kiireellisimpinä hankkeina tulee toteuttaa Vehkalan uudisrakennus ja siihen liittyvä Hiekkaharjun korjaus- ja muutostyö sekä oppimiskampus. Lukiokoulutuksen palveluverkon tarpeisiin tulee ensimmäisenä toteuttaa 300 opiskelupaikan lisäys oppimiskampuksen yhteyteen. Oppimiskampus vastaa toisen asteen koulutuksen, kansainvälisen koulutuksen sekä elinkeinoelämän ja työllisyyden tarpeisiin. (Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys 2021)

Toisen asteen oppilaitosten palveluverkon kehittämisessä yksi tärkeistä lähtökohdista on, että oppilaitosten tulee sijaita hyvien julkisten liikenneyhteyksien varrella. Fyysiset tilat tulee rakentaa siten, että niitä voidaan muunnella joustavasti muuttuvien oppimisympäristövaatimusten mukaisiksi. Uusien tilojen suunnittelussa selvitetään tilojen yhteiskäytön mahdollisuuksia yritysten kanssa.

Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvityksen (2021) mukaan oppivelvollisuuden laajeneminen ei ole tuomassa Vantaan toisen asteen oppilaitoksiin juurikaan lisää opiskelijoita, vaan opiskelijamäärän kasvu johtuu peruskoulun päättävien ikäluokan kasvusta sekä mahdollisesta muuttovoitosta Vantaalle. Oppivelvollisuuden laajentuessa on mahdollista, että naapurikunnista hakeutuu entistä enemmän opiskelijoita Vantaan toisen asteen oppilaitoksiin. Arvion mukaan opiskelijoita voi hakeutua Vantaalle etenkin pienemmistä kunnista, joissa toisen asteen opintojen tarjonta on Vantaata suppeampaa. On myös huomattava, että toiselle asteelle haetaan jatkossakin yhteishaussa, ja että opetuslautakunnan päättämiä aloituspaikkoja ei voi ylittää. Oppivelvollisuusiän mahdollinen nostaminen ei aiheuta sellaista tilatarvelisäystä, johon tässä vaiheessa hanketta olisi tarve varautua.

Vantaan Ammattiopisto Varia

Varia toimii nykyisellään neljässä eri toimipisteessä Vantaalla: Hiekkaharjussa, Koivukylässä, Aviapoliksessa ja Myyrmäessä. Varian tavoitteena on siirtyä vuoteen 2027 ulottuvan ajanjakson aikana kolmen toimipisteen malliin, joka muodostuu Vehkalan ja Hiekkaharjun toimipisteistä sekä Tikkurilan Oppimiskampus -rakennuksesta. Keskittämisen tavoitteita ovat vanhan Itä-Vantaa – Länsi-Vantaa – jaon aiheuttamien päällekkäisyyksien poistaminen opintotarjonnasta, toimintojen keskittäminen ja tehostaminen, riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen kasvavalla opiskelijamäärälle sekä tilatehokkuuden parantaminen.

Rakenteellista muutosta opetuksen kysynnässä tulee tulevaisuudessa aiheuttamaan muutokset työelämässä eri alojen työvoimatarpeessa. Varian toimesta on arvioitu, lisäystarvetta koulutuspaikkoihin syntyy eniten tekniikan ja liikenteen alalla, suurin vähennystarve sen sijaan kohdistuu kulttuurialan koulutuksiin. Työelämän nopean kehityksen aiheuttama työn sisällön muutos on ennustettu lisäävän lisäksi nykyistä enemmän työssä olevien täydennys- ja uudelleen koulutusta.

Vuoden 2018 alusta voimaan tulleen lakimuutoksen mukaan sen sijaan koulutuksen järjestäjän on järjestettävä opiskelijahuolto myös aikuisille ammatillisen perustutkinnon suorittajille, joka lisää opiskelijahuollon resurssien tarvetta. Laajentuneeseen tarpeeseen on helpompi vastata tehokkaammin ja yksilön kannalta nopeammin ja laadukkaammin, kun opiskelijahuollon palveluita tarjotaan jatkossa kaikissa tulevista toimipisteissä. Nykyisin opiskelijatukipalveluiden henkilöstö toimii liikkuvasti toimipisteiden välillä lukuun ottamatta Hiekkaharjun toimipistettä.

Tikkurilan Lukio

Vantaalla on viisi suomenkielistä lukiota ja yksi ruotsinkielinen lukio. Kolmessa lukiossa (Sotungin lukio, Tikkurilan lukio, Martinlaakson lukio) on lisäksi myös opetusta aikuisopiskelijoille. Martinlaakson lukio sijaitsee Mercuria Kauppiaitten Kauppaoppilaitoksen kanssa samassa kiinteistössä. Sotungin lukio toimii samassa kiinteistössä peruskoulun kanssa ja Lumon lukio Lumon monitoimitalossa. Tikkurilan lukio ja Vaskivuoren lukio toimivat erillisissä kiinteistöissä.

Vantaan lukioden osalta on vuonna 2020 valmistunut Vantaan lukioverkkoselvitys (3.12.2020), jossa todetaan, että 2020 syksyn virallisen ennusteen mukaan Vantaan toisen asteen opetuksen ikäisten nuorten määrä on kasvava. Vantaalla on tällä hetkellä tarjolla merkittävästi vähemmän lukioden aloituspaikkoja kuin pääkaupunkiseudulla keskimäärin. Vantaalla lukiopaikkoja on tällä hetkellä tarjolla noin 52 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta, kun esimerkiksi Helsingissä

ja Espoossa aloituspaikkoja on tarjolla noin 60 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Vantaan kaupungin vähimmäistavoitteena on tarjota mahdollisuus lukiokoulutukseen 52 prosentille ja tulevaisuudessa 60 prosentille Vantaan lukioikäisistä.

Lukion 300 lisäpaikkojen sijoittaminen oppimiskampukseen mahdollistaa Tikkurilan lukiossa toimivan IB Diploma Programmen aloituspaikkojen lisäämisen, mikä lisää lukiokoulutuksen vetovoimaisuutta sekä tarjoaa aloituspaikkoja kansainvälisesti orientoituneille opiskelijoille. Liikenneyhteydet Jokiniemeen ovat parhaat mahdolliset, kun kampus on saavutettavissa sekä suoraan pohjoisen rataosuuden että kehäradan kautta. Kampuksen välittömässä lähiympäristössä ovat ammattikorkeakoulu, kirjasto ja muita kaupungin toimintoja.

3.2 Väestöennuste / suhde kokonaistarpeeseen

Tässä dokumentissa esitetyt väestöennusteen luvut perustuvat Vantaan viralliseen väestöennusteeseen 2020 – 2030 15 – 17 vuotiaille. Alla on esitetty väestöennusteen luvut koko ikäluokkien sekä lukioon ja ammatilliseen koulutukseen suuntautuvien nuorten ikäluokkien koolle vuosille 2021 (ennuste) sekä vuodelle 2026 (Oppimiskampuksen ja Vehkalan uudisrakennusten valmistuminen 2025 aikana ja Hiekkaharjun peruskorjauksen valmistuminen 2027 aikana). Luvuissa on esitetty ikäryhmien 15-17 vuotta keskimääräinen ikäluokkakoko, sekä näiden kolmen ikäluokan yhteenlaskettu koko. Ammatillisen koulutuksen päätyttyä valitsemaan noin 50 % ikäluokan nuorista. Mahdollisen yhteishaun ammatilliseen koulutukseen hakeutuvien osuuden pienentyessä vapautuvat paikat käytetään lisä- ja täydennyskoulutukseen. Vantaan kaupungin tavoitteena on tarjota mahdollisuus lukiokoulutukseen 52-60 prosentille Vantaan lukioikäisistä.

Koko ikäluokka

- Vuonna 2021: keskimääräinen ikäluokka 2578 / yhteenlaskettu 7735 nuorta
- Vuonna 2026: 2964 / 8893 nuorta
- Vuonna 2030: 2990 / 8971 nuorta

Ammatilliseen koulutukseen suuntautuvat

- Vuonna 2021: keskimääräinen ikäluokka 1289 / yhteenlaskettu 3868 nuorta
- Vuonna 2026: 1482 / 4447 nuorta

Lukiopaikkojen tavoitemäärä 52-60% 15-17-vuotiaiden määrästä

- Vuonna 2021: 4022 – 4641 lukiopaikkaa
- Vuonna 2026: 4624 – 5336 lukiopaikkaa

Vantaan Ammattiopisto Varia

Toimitilatarpeiden esiselvityksessä on määritetty koko Varian (Hiekkaharjun, Oppimiskampus -rakennuksen ja Vehkalan) kokonaiskapasiteetiksi 4700 opiskelijaa, josta Oppimiskampuksen osuus on 1300 opiskelijaa (Toisen asteen koulutuksen palveluverkkoselvitys 2021), mutta tarveselvitystyön aikana Oppimiskampus -rakennukseen sijoittuva Varian tuleva opiskelijamäärä on tarkentunut noin 1355 opiskelijaan. Määrä vastaa väestöennusteen osoittamaan väestönkasvusta johtuvaan kokonaistarpeeseen arviolta ainakin vuoteen 2036 asti. Vuoden 2037 jälkeiseen kasvuun varaudutaan esimerkiksi tekemällä laajennusvarauksia tuleviin toimipisteisiin rakennushankkeiden yhteydessä. Noin 100 lisäpaikalla kokonaiskapasiteetissa voidaan varautua esimerkiksi edellä mainittujen täydennys- ja muutuskoulutuksen tarpeisiin. Nämä koulutukset eivät ole useimmiten täyspäiväisiä, joten 100 lisäpaikan kapasiteetilla pystytään tarjoamaan osa-aikaista koulutusta esim. Kaksinkertaiselle määrälle muutos- ja täydennysopiskelijoita.

Vantaan toisen asteen koulutuksen osalta oppimiskampuksen uudisrakennukseen sijoittuvat Tikkurilan lukion 300 uutta lisäpaikkaa ohella Varian 1355 opiskelijaa ja seuraavat opetusalat: hotelli-, ravintola- ja cateringala (50), elintarvikeala (konditoria) (100), hiusala (150), kuvallisen ilmaisun ala (75), valmentava koulutus (200), sosiaali- ja terveysala (500), matkailuala (100) ja ICT-ala (180). Oppimiskampus muodostaa yhdessä Hiekkaharjun ja Vehkalan toimipisteen kanssa Vantaan ammattiopisto Varian koulutustarjonta-kokonaisuuden, jossa on otettu huomioon eri ammattialojen tulevat koulutustarpeet ja jossa mahdollistetaan niin työmarkkinoille tulevien kuin työssä olevienkin koulutukset.

Oppimiskampukseen Hiekkaharjusta muuttavat opetusalat hotelli-, ravintola- ja cateringala (osa koulutuksesta), hiusala, kuvallisen ilmaisun ala ja valmentava koulutus, Oppimiskampukseen Koivukylästä muuttaa sosiaali- ja terveysala ja Myyrmäestä ICT-ala, matkailuala ja elintarvikeala.

Tikkurilan Lukio

Tällä hetkellä lukiopaikkoja on Vantaalla tarjolla noin 52 prosentille peruskoulun päättävästä ikäluokasta. Kasvatuksen ja oppimisen toimialalla on asetettu tavoitteeksi mahdollistaa pääsy Vantaan lukioihin 60 prosentille peruskoulun

päättävistä oppilaista. Taulukossa 1. on esitetty lisäpaikkatarve 60 prosentin tavoitetasolle sekä nykyisen lukiopaikkamäärän ylläpitämiseksi/peruskoulun päättävä ikäluokka. Taulukosta huomataan, että pelkästään nykyisen aloituspaikkamäärän ylläpitäminen/peruskoulun päättävä ikäluokka edellyttää uudisrakentamista. Tavoitteen saavuttamiseksi Vantaan lukioverkko tulee laajentaa, vaikka lähivuosina muutamia kymmeniä aloituspaikkoja on mahdollista lisätä erityisesti Vaskivuoren lukion sekä Martinlaakson lukion tiloihin.

Taulukko 1. Lukioverkon lisäpaikkojen tarve suhteessa 60 prosentin tavoitteeseen. Kolmevuotista lukiosykliä kuvaava lisäpaikkatarve perustuu 15–17-vuotiaiden väestöennusteeseen (2020) sekä olettamukseen peruskoulun päättävien osuuden säilymisestä samansuuruisena kuin aiempina vuosina (n. 89–90 prosenttia ikäluokasta). Todellisuudessa lisäpaikkojen tarve on taulukon lukemia noin 40–50 paikkaa pienempi edellä mainittujen mahdollisten järjestelyiden myötä.

Lukiopaikkojen lisätarve verrattuna nykyhetkeen									
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Tarvitaan lisää paikkoja, jotta säilytetään 52,1 %	109		361			545			564
Tarvitaan lisää paikkoja, jotta saavutetaan 60 %	304		951			1163			1185

Lukioikäisten määrän kasvuun vastataan Oppimiskampuksen opiskelijapaikoilla (300) ja lukion uudisrakennuksen opiskelijapaikoilla (700), josta toteutetaan erillinen tarveselvitys.

Lukiokoulutukseen tarvitaan lisää opiskelijapaikkoja oppimiskampuksen toteuttamisen jälkeenkin. Olemassa olevien lukiorakennusten laajentaminen ei ole mahdollista. Koulutuspoliittisesti lukioyksikköjen tulee olla riittävän suuria, jotta voidaan taata laaja opetustarjonta sekä tehokas ja taloudellinen toiminta.

3.3 Esiselvitykset / vaihtoehtoiset tilanhankintatavat / muiden palvelutarpeiden yhdistäminen (toimitilaverkkoselitykset)

Vuonna 2019 Konsulttitoimisto Boost Brothers Oyn laatimassa Varian toimipisteiden esiselvityksessä (2.5.2019) todettiin, että Varian tavoitteena on siirtyä vuoteen 2028 ulottuvan ajanjakson aikana kahden toimipisteen malliin. Keskittämisen tavoitteita ovat päällekkäisyyksien poistaminen opintotarjonnasta, toimintojen keskittäminen ja tehostaminen, riittävien ja laadukkaiden opetustilojen tarjoaminen kasvavalle opiskelijamäärälle sekä tilatehokkuuden selkeä parantaminen.

Aikaisemmissa selvityksissä on todettu, että nykyisistä tiloista merkittävä osa on vanhanaikaisia ja näiden tilojen toiminnalliset olosuhteet eivät vastaa nykyisen tai tulevan opetuksen tarpeita. Lisäksi tilatehokkuudet ovat heikkoja, kun tilat eivät toiminnollisuuksiltaan vastaa nykyisiä tarpeita. Lukuun ottamatta Hiekkaharjun ja Aviapoliksen 2000-luvulla rakennettuja laajennusosia kaikki Varian nykyisen tilat lähestyvät peruskorjausikää 2020-luvulla tai pian sen jälkeen. Lisäksi Vantaan kaupungin marras – joulukuussa 2018 teettämässä henkilöstön sisäilmaoirekyselyssä on havaittu eritasoisia sisäilmaongelmia kaikissa nykyisissä kohteissa, huomattavimpana Myyrmäen sähkötekniikan tilat, joista osa toiminnoista siirretään alkuvuodesta 2020 väliaikaisiin väistötilaparakkeihin toimipisteen piha-alueelle.

Vuoden 2019 Varian toimipisteiden esiselvityksestä poiketen Vantaan Ammattiopisto Varian hankkeissa edetään seuraavasti:

- Vehkalan suunnitelmaa viedään eteenpäin alkuperäistä hieman pienemmällä koulutusalarajonnalla
- Varia toimii osana Oppimiskampusta sekä muutos- ja korjaustöiden jälkeen nykyisissä tiloissaan Hiekkaharjussa
- Myyrmäen, Koivukylän ja Aviapoliksen tiloista luovutaan

3.4 Aiemmat päätökset ja selvitykset

Vantaan Ammattiopisto Varian investointien kokonaisuutta käsiteltiin Kaupunginjohtajan hankejohtoryhmässä lokakuussa 2020. Hankejohtoryhmän päätösten myötä, Varia on osa Oppimiskampus- rakennusta.

4 TOIMINNALLISET, TILALLISET JA TEKNISET TAVOITTEET SEKÄ MITOITUSPERUSTEET

4.1 Toiminnalliset tavoitteet, lasten ja nuorten osallistaminen

Varian ja Tikkurilan lukion opetustilojen toiminnalliset tavoitteet

Hankkeen laajuus- ja sisältömitoitus perustuu seuraaviin toiminnallisiin tavoitteisiin:

- Oppimiskampukseen sijoittuva Varian toiminta: osaamisalat, mitoitusopiskelijamäärät, tavoiteryhmäkoot, lähiopetuksen ja työssä oppimisen määrä, lähiopetusmäärän jakautuminen eri tilaympäristöihin ja lähiopetuksen toiminta-ajat.
- Oppimiskampukseen sijoittuva Tikkurilan lukion toiminta: mitoitusopiskelijamäärä, tavoiteryhmäkoot, lähi- ja etäopetuksen määrä, lähiopetusmäärän jakautuminen eri tilaympäristöihin ja lähiopetuksen toiminta-ajat.
- Varian osaamisalojen ja Tikkurilan lukion välinen synergia toiminnassa ja tilankäytössä
 - Toiminnan osalta esim. osaamisaloja poikkileikkaavat koulutusohjelmat ja opintojaksot sekä ammatillisen opetuksen ja lukion välinen vuorovaikutus arjessa.
 - Tilankäytön osalta tilojen yhteiskäyttöisyys.
- Strateginen reagointi- ja sopeutumiskyky sekä tulevaisuuden ennakoitavissa oleviin muutoksiin, että sellaisiin muutoksiin, jotka eivät vielä ole tiedossa. Tässä hankkeessa erityistä painoarvoa annetaan valmiuteen reagoida työllisyystilanteen sekä työelämän tarpeiden muutoksiin. Koulutuksen painopisteet tulevat muuttumaan ja kehittymään lähitulevaisuudessa.

Tarkennuksia toiminnallisiin tavoitteisiin Varian osalta

- Varian mitoitusopiskelijamääränä on käytetty 1355 opiskelijaa. Osaamisalat ja niiden mitoitusopiskelijamäärät, ks. taulukko 2 alla.
- Oppisopimuskoulutuksen, tutkinnon-osakoulutusten sekä erikoisammattitutkintojen opiskelijamäärät sisältyvät esitettyihin lukuihin.

Edellä mainittuja on kuitenkin arvioitu hieman karkeammalla tasolla laskennan yksinkertaistamiseksi, johtuen siitä, että näiden lopullinen vaikutus tilankäyttöön on hyvin pieni kokonaisuuteen verrattuna.

- Lähiopetuksen tavoiteryhmäkoko: 20–25 opiskelijaa, poikkeuksena valmentava koulutus, 18 opiskelijaa.
- Lähiopetuksen sekä työssä oppimisen määrätavoite: perustutkinnoissa lähiopetusta keskimäärin 70 % ja työssä oppimista 30 %. Kuvallisen ilmaisun alan ja valmentavan koulutuksen lähiopetusaste arvioitu huomattavasti suuremmaksi, noin 90 ja 100 %.
- Toiminta-ajat: perustutkintojen lähiopetus ja muu toiminta sijoittuu pääsääntöisesti aikavälille ma-pe klo 8–16, 40 lähiopetusviikkoa/v. Oppisopimuskoulutuksen, tutkinnon-osakoulutusten ja erikoisammattitutkintojen lähiopetus sekä päivällä että illalla.

Taulukko 2. Varian osaamisalojen mitoitusopiskelijamäärät.

Varian osaamisala	Hankelaajuuden mitoitusopiskelijamäärä	Kasvuodotus nykyiseen opiskelijamäärään
Sosiaali- ja terveysala	500 opiskelijaa*	+ 95 % kokonaisopiskelijamäärälle (+415 opiskelijaa yht.)
ICT-ala	180 opiskelijaa**	+ 157 % kokonaisopiskelijamäärälle (+ 220 opiskelijaa yht.)
Hiusala	150 opiskelijaa	+ 36 % (+ 40 opiskelijaa)
Kuvallisen ilmaisun ala	75 opiskelijaa	- 6 % (- 5 opiskelijaa)
Matkailuala	100 opiskelijaa	+ 100 % (+ 50 opiskelijaa)
Elintarvikeala	100 opiskelijaa	+ 43 % (+ 30 opiskelijaa)
Ravintola- ja cateringala	50 opiskelijaa***	+ 30 % kokonaisopiskelijamäärälle (+ 80 opiskelijaa yht.)
Valmentava koulutus	200 opiskelijaa	+ 100 % (+ 100 opiskelijaa)
Yhteensä	1355 opiskelijaa	

*Oppimiskampukselle muuttava osuus. Osa opiskelijoista (350 opisk.) siirtyy Vehkalaan. Kasvuodotus osaamisalan kokonaisopiskelijamäärälle.

**Oppimiskampukselle muuttava osuus. Osa opiskelijoista (180 opisk.) siirtyy Vehkalaan. Kasvuodotus osaamisalan kokonaisopiskelijamäärälle.

***Oppimiskampukselle muuttava osuus. Osaamisalan päätoiminnot jatkavat yhä Hiekkaharjussa, jossa 300 opiskelijaa. Kasvuodotus osaamisalan kokonaisopiskelijamäärälle.

Osaamisaloille mitoitettut tilat vastaavat kunkin alan alakohtaisiin toiminnallisiin tarpeisiin. Alojen opetustilat koostuvat teorialoista, eriyttämistiloista sekä ammatilliseen opetukseen soveltuvista alakohtaisista tiloista. Lisäksi opetustilojen läheisyyteen sijoitetaan alakohtaisten tarpeiden mukaan mitoitettut tavaransäilytyskaapit opiskelijoille. Tavoitteena on myös hyödyntää käytäviä, aulatiloja ja opinportaita opetusympäristönä siinä määrin missä se on mahdollista. Kunkin alan tilatarpeet on kuvattu tarkemmin tilaohjelmassa (Liite 6).

Tarkennuksia toiminnallisiin tavoitteisiin Tikkurilan lukion osalta

- Tikkurilan lukion mitoitusopiskelijamääränä on käytetty 300 opiskelijaa. Tehokkaamman tilankäytön kautta Tikkurilan lukion tavoitteena on ajoittain tarjota opetusta suuremmallekin määrälle. Esimerkiksi luonnontieteiden kokeellisessa opetuksessa Oppimiskampuksen laboratoriotilat ovat myös Tikkurilan lukion päärakennuksen opiskelijoiden sekä IB-lukiolinjan käytössä.
- Tarkoituksena järjestää lukion 1. vuoden opetusta sekä aikuislukion opetusta Oppimiskampuksella.
- Lähiopetuksen tavoitemaksimiryhmäkoko: 36 opiskelijaa teoriaopetuksessa, 30 opiskelijaa kuvaamataiteen-, musiikin- ja liikunnanopetuksessa sekä noin 20–24 opiskelijaa tietyissä aineissa kokeellisessa opetuksessa ja vieraiden kielten opetuksessa.
- Toiminta-ajat: opetustoiminta sijoittuu pääsääntöisesti aikavälille ma-pe klo 8–16, 41 opetusviikkoa/v. Aikuislukion toiminta täysin iltaopetusta.

Lukiolle mitoitettut tilat vastaavat lukion opetuksen toiminnallisiin tarpeisiin. Lukion opetustilat koostuvat teoriaopetustiloista, luonnontieteiden opetustiloista sekä taito- ja taideaineiden opetustiloista. Lisäksi opetustilojen läheisyyteen sijoitetaan eriyttämistiloja, joista osa on avattavissa luokkatiloihin nähden sekä tarpeiden mukaan mitoitettut tavaransäilytyskaapit opiskelijoille. Tavoitteena on myös hyödyntää käytäviä, aulatilajoja ja opinportaita opetusympäristönä siinä määrin missä se on mahdollista. Lukion tilatarpeet on kuvattu tarkemmin tilaohjelmassa (Liite 6).

Yleisten tilojen tavoitteet

Muita tiloja, joita Oppimiskampukselle sijoittuu ovat mm. aulatilat, ravintola, liikuntatilat ja opiskelijapalveluiden tilat. Aulatilajoissa sijaitsee mm. opinportaat ja näyttämö sekä pääsisääkäynnin asiakaspalvelu, jossa mm. myös ICT-alan opiskelijat palvelevat. Ravintolasali on mitoitettu noin 1430 annokselle vuorokaudessa, jolloin tavoitteena 3 vuorossa ruokaillessa ateriapaiikkoja on noin 480. Ruokailutilan mitoitus on toteutettu läsnä olevien henkilöiden perusteella, siten työssä oppimisen määrä on huomioitu. Osa tilajoista kuten, esim. liikuntatilojen puku- ja pesuhuoneet, varastot sekä osa henkilökunnan sosiaali- ja saniteettitiloista sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan väestönsuojoiin sen hyötykäytön maksimoimiseksi, mikä alentaa hankkeen kokonaislaajuutta- ja kustannuksia.

Tarkennuksia tilojen yhteiskäyttötavoitteisiin toiminnassa

- Tavoitellaan, suunnitellaan ja toteutetaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisiä tiloja ja yhdenmukaisia tilaratkaisuja niiltä osin kuin se on mahdollista (mm. yleisoppimistilat ja ryhmätyötilat).
- Osaamisalakohtaiset erikoistilat suunnitellaan ja toteutetaan osaamisalan ensikäytön tarpeiden mukaan huomioiden tilaohjelmalaajuuden puitteissa mahdolliset pitkän aikavälin tulevaisuuden muutostarpeet, jotka eivät suunnittelu- ja rakentamishetkellä ole tiedossa.
- Mahdollisimman tasainen tiloissa läsnä oleva opiskelijamäärä sekä mahdollisimman vähäinen vaihtelu tiloissa läsnä olevassa opiskelijamäärässä viikkojen, kuukausien, lukukausien ja lukuvuosien sisällä.
- Tilojen yhteiskäyttöisyys ja tilaohjelma edellyttää Varialta ja Tikkurilan lukiolta mm. tilankäytön ja -varausten pelisääntöjen sopimista ja noudattamista, tilavarausjärjestelmää, tilankäytön seurantajärjestelmää sekä osaamisalojen sisäistä ja välistä yhteistyötä opintojen läpivientisuunnittelussa.
- Ammattiopiston opetustiloihin liittyy myös erityisiä alakohtaisia toiminnallisia tavoitteita sekä tilojen synergiaan ja yhteiskäyttöisyyteen liittyviä tavoitteita.

Yhteisten tilojen lisäksi myös jotkin osaamisaloille allokoituista tiloista ovat rakennuksen toimijoiden yhteisessä käytössä. Mm. rakennuksessa keskeiselle sijainnille toteutettavia tiloja, jotka palvelevat useampia käyttäjäryhmiä ovat, esim. opetusravintolasali ja ICT- ja sosiaali- ja terveysalan käytössä oleva hyvinvointiteknologiatila sekä lukion luonnontieteellisten aineiden laboratoriotilat, jotka palvelevat myös lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoita. Osassa Varian tiloista tarjotaan lisäksi asiakaspalvelutoimintaa aluetta ympäröiville asiakkaille, kuten esim. sosiaali- ja terveysalan asiakasvastaanotto-tila, hiusalan asiakaskampaamo sekä elintarvikealan myymäläkahvila.

Rakennuksen tiloja voidaan hyödyntää lisäksi myös vapaa-ajan käytössä sekä mahdollisesti yrityskäytössä tai yhteistyössä ammattikorkeakoulujen kanssa. Vapaa-ajan käyttöön soveltuvat tilat kuten esim. liikuntasali ja musiikin tilat sijoitetaan lähelle pääsisääntäjäntialuetta ja niille mahdollistetaan tarvittaessa erillissisääntäykset. Tilojen lukitusratkaisussa on myös syytä huomioida vapaa-ajan käyttö. Ruokasali, liikuntasali sekä opinportaatiot ovat yhdistettävissä juhlissa ja tapahtumissa toimivaksi kokonaisuudeksi, liikuntasaliin suunnitellaan akustisesti toimiva siirtoseinäratkaisu.

Henkilökunnan tilojen tavoitteet

Oppimiskampuksen opetushenkilökunnan tilat on mitoitettu yhteneväisesti. Jokaiselle rakennuksessa opetusta harjoittavalle henkilölle löytyy tilavaraus työpisteelle. Tilojen sijainti-, suunnittelu- ja tilanjakoratkaisuja voidaan täsmentää hankesuunnitelma sekä ehdotussuunnitteluvaiheessa. Työtilojen käyttöperiaatteet (oma- / yhteiskäyttöinen työpiste) ovat pikemminkin käytännön menetelmääsia, mutta tila- ja sijaintiratkaisut ovat käyttäjien määritettävissä yhä suunnitteluvaiheessa, jolloin ratkaisuja voidaan viedä haluttujen toimintaperiaatteiden suuntaan.

Lähtökohtaisesti Varian osaamisalojen ja yhteisten opintojen (YTO) opettajien ja ohjaajien työtilat toteutetaan avotoimistomallilla, jossa jokaiselle opettajalle on oma työpiste ja jossa yhdessä avotoimistotilassa työskentelee max. 15–20 henkilöä. Opettajien tilat toteutetaan alojen läheisyyteen, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa myöhemmissä suunnitteluvaiheissa sen mukaan, miten opetusalojen tilat asettuvat. Opettajien neuvottelutarpeisiin voidaan hyödyntää alojen opetustilojen yhteyteen mitoitettuja eriyttämistiloja sekä muita rakennuksessa sijaitsevia neuvottelu- ja taukotiloja. Opettajien työtilojen läheisyyteen toteutetaan henkilökohtaiset tavaransäilytyskaapit.

Osaamispalveluesimiehille toteutetaan omat työhuoneet, ja työhuoneiden sijoittelussa hyödynnetään osaamisalojen välistä työpariajattelua. Työparijako tehdään suunnitteluratkaisussa niin, että työhuoneet sijaitsevat lähellä alansa opetustiloja. Jokaiselle työparille toteutetaan yhteinen pieni neuvottelutila, joka palvelee työskentelytilana toimipisteessä vierailevalle henkilökunnalle.

Rakennuksessa keskeisellä sijainnilla sijaitsee Varian Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste sekä opintosihteerien, taloussihteerin ja toimistosihteerin vastaanottopiste, joiden takatilassa sijaitsee heidän työpisteensä. Palveluiden henkilökunta hyödyntää rakennuksen eriyttämistiloja ja muita neuvottelutiloja kahdenkeskeisiin keskusteluihin opiskelijoiden ja asiakkaiden kanssa. Varian opinto-ohjaajille ja erityisopettajille toteutetaan omat työhuoneet, jotka sijaitsevat muun opiskelijahuollon yhteydessä.

Tikkurilan lukion opettajien työtilat toteutetaan lähtökohtaisesti 4 hengen työtilakokonaisuuksina ja hiljaisen työn huoneina, siten että jokaista opettajaa kohden on mitoitettu yksi työpiste. Työtilojen yhteydessä sijaitsee tavaransäilytyskaapit. Lukion rehtoreille ja apulaisrehtorille on mitoitettu omat työhuoneet. Lukion opinto-ohjaajien työhuoneet sijaitsevat muun opiskelijahuollon yhteydessä ja lukion kanslistien vastaanottopiste ja työtilat toteutetaan lukion muiden tilojen yhteyteen.

Opiskelijahuollon tilat, eli terveydenhoitajien, psykiatrisen sairaanhoitajan, lääkärin, kuraattoreiden ja psykologien työ- ja vastaanottotilat toteutetaan rakennuksessa keskeiselle sijainnille, opinto-ohjaajien ja erityisopettajien tilat sijoitetaan näiden yhteyteen.

Opetushenkilöstön taukotilat suunnitellaan lähtökohtaisesti yhteiskäyttöisesti siten, että opettajien lisäksi, lähellä työskentelevä henkilöstö kuten osaamispalveluesimiehet, opinto-ohjaajat, opiskelijahuolto ym. opetushenkilöstö voivat hyödyntää niitä. Taukotiloja ei toteuteta täysin työtilojen yhteyteen ääneneristysyistä, mutta tilojen sijainteja ja jakoperusteita voidaan tarkentaa hankesuunnitelma ja suunnitteluvaiheessa sen mukaan, miten opetustoimintojen tilat asettuvat ja mitkä ovat taukotilojen toivotut käyttöperiaatteet.

Ateriapalvelun sosiaalitilat toteutetaan osaksi ateriapalvelun tiloja. Puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitilat toteutetaan myös omana kokonaisuutenaan, mutta puhtaanapidon ja kiinteistönhoitajien tauko- ja sosiaalitiloja voi mahdollisuuksien mukaan yhdistää ateriapalvelun tauko- ja sosiaalitiloihin lopullisessa suunnitteluratkaisussa.

Puku-, pesu- ja wc-tilojen tavoitteet

Opiskelijoiden pesu- ja wc-tilat sijoitetaan hajautetusti aulojen yhteyteen sekä käytävien varrelle ympäri rakennusta. Osaan WC-tiloista suunnitellaan vaateenvaihto- ja suihkumahdollisuus. Keskitettyjä suuria peseytymis- tai pukuhuonetiloja ei rakenneta niihin liittyvän häiriökäyttäytymisen ja matalan käyttöasteen takia, lukuun ottamatta liikuntasalin yhteyteen tehtäviä pesu- ja pukuhuonetiloja. Henkilökunnan pesu- wc-tilat hajautetaan työ- ja taukotilojen yhteyteen.

Käyttäjien osallistaminen

Hankkeen käyttäjiä osallistetaan suunnitteluun, esimerkiksi opetus- ja työtilojen, pihan toimintojen tai opiskelijoiden tilojen kalustuksen osalta. Osallistamisessa voidaan hyödyntää esimerkiksi ICT-alan opiskelijoiden käytössä tekniikkaa, virtuaalilaseja ja rakennuksen 3D-mallia. Tarkempi osallistamisen toimintatapa sovitaan suunnitteluvaiheen alussa.

4.2 Ateriapalvelun tavoitteet

Oppimiskampuksen keittiö tulee olemaan valmistuskeittiö (varaudutaan Cook and Chill valmistukseen).

Keittiö tulee valmistamaan ateriat Oppimiskampus -rakennuksen omien opetustilojen sekä Tikkurilan lukion päärakennuksen opiskelijoille. Tikkurilan lukion päärakennuksen nykyinen keittiö toimii valmistuskeittiönä, joka muutetaan toimimaan sen alkuperäisen tarkoituksenaan mukaan palvelu/kuumennus - keittiöksi. Koska ruokaa lähetetään myös lukion palvelu/kuumennus - keittiöön, niin varataan lähteville aterioille pakkaustila, lähtevien aterioiden kylmiö sekä oma uloskäynti.

Keittiötilojen vaatimukset:

- Keittiön tulee sijaita hyvän huoltoyhteyden päässä
- Keittiöllä tulee olla oma lastaustila ja tuulikaappi sekä huoltoautolle riittävä tila kääntymiseen
- Keittiön välittömässä läheisyydessä tulee olla rullakko- ja laatikkovarasto
- Keittiön rullakko/laatikkovarastoon sijoitetaan manuaalinen metallipuristin
- Keittiön sosiaalitilat ovat osa ateriapalvelun tiloja.
- Keittiön tulee olla muodoltaan mahdollisimman tehokas, ei turhia kulmia eikä syvennyksiä
- Keittiöön valittavien materiaalien tulee olla helposti puhtaana pidettäviä ja hygieenisiä
- Keittiöön tulee saada myös luonnon valoa
- Ruokasali tulee sijaita keittiön välittömässä läheisyydessä
- Ruokasalin aterialinjasto on eriytettävä ruokasalin muista tiloista iltakäytön aikana
- Ruokasalin astianpalautus oltava suljettavissa sähköruloseinällä

4.3 Puhtauspalvelutavoitteet

Puhtauspalvelun tavoitteet rakennuksen hyvälle siivottavuudelle

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle oppimiselle. Yläpölyjen kertymistä suunnitteluratkaisuissa tulee välttää, turhia ulokkeita ja korkealla olevia puhdistettavia pintoja, joihin pöly pääsee kerääntymään. Huomioitava, ettei

puhtaanapidollisesti ole mahdollisuutta poistaa korkealta yläpölyjä päivittäisessä siivouksessa. Mikä vaikuttaa sisäilman laatuun heikentävästi.

Esteettömyydellä mahdollistetaan rakennuksen hyvä siivottavuus. Korkeat kynnykset hankaloittava koneiden ja laitteiden siirtoja ja itse siivousta. Puhdistettavien pintojen ja kalusteiden tulee olla julkisentilan ja kulutusta kestäviä, sekä helposti puhdistettavat. Lattioiden vahaukselle ei tule olla tarvetta.

Kiinteistön sisäänkäynnit katettuja, asvaltoituja ja tuulikaapeilla varustettuja. Mikä vähentää lian kulkeutumisen sisätiloihin.

Siivouskeskus

Siivoustilojen suunnittelussa käytetään (RT-kortteja), joissa annetaan suosituksia siivoustilojen sijoituksista, mitoituksista. Tilojen varustelussa käytetään Vantaan kaupungin määritellyjä varusteita.

Siivouskeskus sijoitetaan 1. kerrokseen. Näin mahdollistetaan tavarantoimitusten joustavuus. Tilat tulee varustaa 8 kg teollisuus pyykinkäsittelykoneilla ja omilla jalustoillaan. Koneiden huolto- ja puhdistustila varustettuna hiekanerottelukaivolla ja käsisuihkulla. Tilassa pestään päivittäin siivouspyykinpesua, sekä tehdään koneiden huolto- ja puhdistus tehtäviä. Tilojen hyvästä ilmanvaihdosta tulee huolehtia. Yhdistelmäkoneille tilaan varataan riittävästi latauspistokkeita. Hyllytilaa siivousliinoille ja mopeille, sekä käytössä oleville puhdistusaineille jne. RST-altaat varustetaan laskutasoilla ja käsisuihkuilla Siivouspyykin ja siivousvälineiden esikäsittelyyn, sekä puhdistamiseen.

Erilliset siivoustilat

Siivoustilat tulee jakaa tasaisesti siivottaville alueille/ kerroksille, niin ettei etäisyys siivoustiloihin tule liian pitkäksi. Siivoustilat varustetaan - ja kalustetaan päivittäisessä siivouksessa tarvittaville siivousvälineille ja mahdollisesti piensiivouskoneille. Rakennuksen eri kerroksille sijoitetaan siivoustilat, kuitenkin niin että tilat ovat hissien läheisyydessä.

Jätehuolto

Jätepiste tulee sijoittaa huoltopihan yhteyteen, lähellä keittiötä ja kulku jätepiestelle sisätilojen kautta, kaikille kiinteistön käyttäjille. Kulkureitin tulee olla mahdollisimman lyhyt. Syvässäilyiden tyhjennyksissä tulee ottaa huomioon

jäteauton vaatima kääntösäde, sekä talvilumenpoistoon vaadittava tila. Tarkempi säiliöiden määrä ja tilavuus määritellään hankkeen suunnittelun yhteydessä.

Syväkeräyssäiliöt toteutetaan seuraaville jätejakeille:

- Sekajäte
- Kartonki
- Biojäte
- Muovi
- Pienmetalli
- Paperi

Säiliöiden kansien tulee olla riittävän suuret esim. 150 l jätessäki tulee sopia suuaukosta. Kansiosiin lukitus kiinteistön sarjaan ja lukkojenpäälle kumiläpät, jäätymisen estämiseksi.

4.4 Väestönsuoja

Väestönsuoja mitoitetaan osin alueellista ohjeistusta noudattaen ja osin pinta-alaperusteisesti.

Opetustilat yleensä; Opetustilojen mitoitetaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ohjeen mukaan, jossa väestönsuojia rakennetaan yksi 135 m² väestönsuoja / 3400 m². TULOSYKSIKKÖOHJE 13 - VSS RAKENTAMINEN KOULUISSA JA PÄIVÄKODEISSA - 120919netti.pdf (ku-pelastus.fi)

Ammattiopiston työsalit ja niihin rinnastettavat tilat; Valtioneuvoston asetus väestönsuojista, 2 § Väestönsuojan varsinaisen suojatilan koko: *"Myymälä-, teollisuus-, tuotanto- ja kokoontumisrakennusten sekä varastotilojen osalta varsinaisen suojatilan pinta-alan tulee olla vähintään yksi prosentti kerrosalasta."* Kerrosalan väestönsuojan laskennassa voidaan käyttää rakennusoikeudellista kerrosalaa, johon ei lueta teknisiä tiloja.

Väestönsuojiiin sijoitetaan tilaohjelman mukaisia tiloja, esimerkiksi:

- musiikinopetustila ja sen varastotilat
- kiinteistönhoidon tilat
- henkilökunnan työ-, tauko ja sosiaalityötiloja joiltakin osin
- liikuntatilojen varastot ja pukuhuoneet
- hiusalan varasto- ja huoltotilat

Väestönsuojien mitoituksesta on neuvoteltu tarveselvitysvaiheessa pelastusviranomaisen kanssa ja periaate noudattaa Vehkalan toimipisteen mitoitusperiaatteita. Alustavan arvion mukaan väestösuojien määrä on 4kpl 135 m2 suojia.

4.5 Tilaan ja käyttöön liittyvät muunneltavuus-, monikäyttöisyys- ja laatuasotavoitteet, piha

Tilat suunnitellaan Vantaan tilasuunnittelun ohjeiden ja koulusuunnittelun RT-korttien mukaisesti. Tilojen tulee olla huollettavia ja helposti ylläpidettäviä. Materiaalivalinnat tehdään tilojen käytön vaatimusten mukaisesti. Tilojen tulee olla monikäyttöisiä, muuntojoustavia, käytettäviä ja viihtyisiä sekä terveelliset ja turvalliset.

Tilojen suunnittelun tavoitteena on tilojen toiminnallinen ja tekninen monikäyttöisyys ja muunneltavuus. Tilat muuntuvat tai ovat käytettävissä useampaan käyttötarkoitukseen, ja tekniset ratkaisut mahdollistavat tulevat käyttötarkoituksen muutokset ja laajentamisen. Rakenteelliseen muuntojoustavuuteen pyritään valitsemalla runkojärjestelmä niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Muuntojoustovaatimuksissa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeita suunnittelijoille – dokumentin tavoitteita, mm. valittaessa rakennuksen jäykistystapaa, pyritään hoitamaan se kantavilla ulkoseinillä, hissikuiluilla ja porrashuoneilla ja/tai mastojäykistykseenä. Rakennuksen käyttöjoustotavoitteissa on syytä huomioida ilmamäärien riittävyys, poistumistiemitoitukset ja kokoontumistilojen määräykset tilan käyttötarkoituksen, koon ja maksimikäyttäjämäärän mukaan sekä pitkän ajan muuntojoustotavoitteissa huomioidaan ilmanvaihdon lisäkapasiteetti kuiluissa ja ilmanvaihtojärjestelmissä.

Sisätilojen arkkitehtuurissa tavoitteena on toimivat, viihtyisät, toimintakulttuuria ja oppimista tukevat ratkaisut. Suunnitteluratkaisuilla mahdollistetaan mahdollisimman hyvä sosiaalinen kontrolli ja valvottavuus. Pääsisäänkäynti- ja aulatilojen suunnittelussa huomioidaan ammattiopiston tilojen avautuminen ympäröivään ja rakentuvaan kaupunkiin, eri käyttäjäryhmille, vapaa-ajan käyttäjille, asiakkaille ja yritysmaailman yhteistyökumppaneille, mm. Messujen ja tapahtumien paikkana.

Oleskelupihat sijoitetaan melulta suojatuille piha-alueille. Tälle pihan osalle sijoitetaan myös oleskelualueita opiskelijoille sekä mahdollisuuksien mukaan liikunnallisia toiminta-alueita (esim. ulkokuntoilulaitteet). Oleskelupihat pyritään sitomaan alueen viherverkostoihin. Opiskelijoiden urheilutoiminnat laajempina

sijoittuvat Varian Hiekkaharjun toimipisteen yhteyteen ja lukion osalla hyödynnetään Tikkurilan lukion ulko-opetustiloja.

4.6 Arkkitehtoniset ja kaupunkikuvalliset tavoitteet

Vantaan arkkitehtuuriohjelma Apoli (2015) mukaan kaupunkikeskustan arkkitehtuurin tulee olla laadukasta ja monikäyttöistä. Tavoitteeksi arkkitehtuuriohjelmassa on nostettu muun muassa luonnon monimuotoisuuden tukeminen kaupunkikeskustoissa sekä valon, värin ja taiteen tuomisen osaksi hyvää arjen arkkitehtuuria. Tavoitteena on vahvistaa kaupungin identiteettiä laadukkaalla, kiinnostavalla ja rohkealla arkkitehtuurilla.

Oppimiskampuksen uudisrakennuksen kaupunkikuvalliset tavoitteet liittyvät keskeiseen sijaintiin, rakennus tulee muodostamaan osan pääradan suuntaista aluejulkisivua, jonka kaavan tavoitteiden mukaan tulee olla ”korkeatasoinen ja omaleimainen Jokiniemen aluejulkisivu”. Rakennukseen tulee olemaan useita merkittäviä lähestymissuuntia, lähestyminen radan ja aseman suunnasta sekä lähestyminen muista lukion ja ammattiopiston toimipisteistä Valkoisenlähteen tien ja Jokiniemen kadun suunnasta (Tikkurilan lukio, Hiekkaharjun toimipiste). Lisäksi rakennus tulee sijoittumaan aluetta halkovien kevyen liikenteen reittien varrelle.

Rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen sijoitetaan kivijalkapalveluita tarjoavia ammattiopiston palvelutiloja, mm. Kampaamo, oppilasravintolat ja sosiaalialan asiakastilat sekä kokoustilat. Tilat voidaan sijoittaa esimerkiksi sisäkadun kautta muihin koulun tiloihin yhdistyväksi. Erityisesti näiden palvelutilojen ja vapaa-ajan käyttöön soveltuvien tilojen kautta rakennus avautuu ympäristöönsä muodostaen elävää kaupunkiympäristöä.

4.7 Elinkaaritavoite

Elinkaaritavoitteita käsitellään myöhemmin kappaleessa 4.11.

4.8 Tilamitoitus- ja laajuustavoitteet

Oppimiskampus -rakennuksen laajuus Vantaan ammattiopisto Varian ja Tikkurilan lukion tiloille on:

- Opiskelijamäärä: 1655 opiskelijaa
- Huoneala: 15 385 hum2, sisältäen seuraavat
 - Ohjelma-ala (hyöty-ala): 11 353 hum2
 - Käytävät: 2 478 hum2
 - Porrashuoneet: 683 hum2
 - Talotekniikkatilat: 862 hum2
- Bruttoala-arvio*: 17 310 brm2
- Huoneistoala-arvio**: 14 140 htm2
- Siivousala: n 15 000 hum2

*Laskennassa käytetty: $\text{Brutto-ala} = 1,125 \times \text{huoneala}$.

*Bruttoalan/nettoalan suhde toimitilarakennuksissa 1,1–1,15 (Talorakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)

**Laskennassa käytetty: $\text{Huoneistoala} = 1,022 \times (\text{huoneala} - \text{talotekniikkatilat} - \text{porrashuoneala})$.

**Merkitsevän huonekoon (huonekokojen pinta-alalla painotettu keskiarvo) ollessa 50 m², ei kantavien rakenteiden osuus = 2,2 % nettoalasta (Talorakennuksen kustannustieto 2015, Haahtela-kehitys Oy)

**Huoneistoala = huoneala - talotekniikkatilat - porrashuoneala (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje, 2020)

4.9 Tavoitetunnusluvut tilatehokkuudelle

Alkuperäinen toimitilaverkon kehitykselle asetettu tilapaikkatehokkuustavoite on 10 htm²/opiskelija. Tarveselvityksen tilaohjelma täyttää tavoitteen ja sen tehokkuus on n. **8,54 htm²/opiskelijapaikka**.

Tilapaikkatehokkuuden opiskelijapaikkamäärä -jakajana on käytetty tarveselvityksen mitoitusopiskelijoiden kokonaismäärää, joka sisältää myös työssä oppimassa tai etänä olevat opiskelijat.

Alla on esitetty tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain. Varian ja Tikkurilan lukion tilapaikkatehokkuuslukujen pinta-aloihin on jyvitetty rakennuksen yhteisten tilojen pinta-ala, siten, että yhteisten tilojen toimijalle jyvitetty pinta-ala on suhteutettuna toimijan opiskelijamäärällä rakennuksen kokonaisopiskelijamäärään. ($\text{toimijan htm2} = \text{toimijan oma htm2} + \text{toimijan opiskelijamäärä} / \text{rakennuksen kokonaisopiskelijamäärä} \times \text{yhteisten tilojen htm2}$)

Tavoitetunnusluvut tilapaikkatehokkuudelle rakennukselle sekä toimijoittain:

- Rakennus:
 - 8,54 htm²/opiskelija
 - 9,30 hum²/opiskelija

- Vantaan ammattiopisto Varia
 - 8,38 htm2/opiskelija
 - 9,14 hum2/opiskelija
- Tikkurilan lukio
 - 9,27 htm2/opiskelija
 - 9,99 hum2/opiskelija

Tavoitetunnusluvut rakennukselle ja ohjelmalle:

- Bruttoalan ja hyötyalan suhde: 1,52 brm2/hym2 ja 0,66 hym2/brm2
- Bruttoalan ja huonealan suhde: 1,13 brm2/hum2 ja 0,89 hum2/brm2
- Tilavuus: 83 261 m³

Tavoitetunnusluvut perustuvat tarveselvityksen tilaohjelmaan ja täyttävät tilakeskuksen suunnitteluohjeessa asetetut vaatimukset.

On huomion arvoista, että yllä olevassa laskennassa on käytetty Tikkurilan lukion osalta 300 rakennuksessa täysiaikaisesti opiskelevaa opiskelijaa. Hankkeen tavoitteena on kuitenkin tarjota mm. kokeellisen opetukseen laboratoriotilojen käyttöä myös Tikkurilan lukion päärakennuksen sekä IB-lukiolinjan opiskelijoille, joka tehostaa tilankäyttöä.

4.10 Tekniset tavoitteet (RAK, LVIA ja SÄH)

Rakennetekniset tavoitteet

Rakennus suunnitellaan rakennusteknisesti siten, että rakenneratkaisut ovat turvallisia, luotettavia ja hyvän rakentamistavan mukaisia. Kaikessa suunnittelussa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakennus perustetaan suunnitteluvaihetta laadittavan perustamistapalausunnon mukaisesti. Perustukset routasuojataan ja rakennus salaojitetaan. Maata vasten rakennettavat rakenteet vesieristetään ja rakenteet otetaan salaojituksessa huomioon. Valittavan kantavan rakenteet mukaan valitaan joko jatkuvat anturalinjat tai pilarianturat.

Raideliikenteen aiheuttamat runkomelutasot on selvitettävä ja huolehdittava runkomelun vaimentamisesta rakennuksen perustamisen yhteydessä.

Rakennuksen alapohja tehdään kantavana alustatilallisena koneellisella ilmanvaihdon ja radoninpoistolla varustettuna. Ryömintätilan perusmaan päälle asennetaan 150 mm kevytsorakerros alustatilan kosteudenhallintaa varten. Perusmaa kallistetaan salaojiin päin.

Runkojärjestelmä valitaan niin, että se sallii joustavan käytön ja myöhempiä tilamuutoksia. Rakennusrungon syvyys valitaan siten, että kantavat ja jäykistävät seinälinjat sijoittuvat ulkoseinille. Poikittaisia ja pitkittäisiä kantavia seinälinjoja ei pääsääntöisesti sallita estämään muuntojoustavuutta. Runkojärjestelmänä suositellaan käytettäväksi pilari-palkki-järjestelmää rakennusrungon sisällä. Kerrokorkeudeksi valitaan riittävä, joka mahdollistaa muuntojoustavuuden mahdollisissa talotekniikkamuutoksista ja niiden risteilyissä sekä huomioi rakenteelliset esteet kuten mahdolliset palkkien leuat ja vastaavat.

Mahdollinen ylöspäin laajennettavuus on huomioitava runko ja perustusratkaisuissa tarvittavin määrin.

Ulkoseinälinjoilla on kantavana rakenteena joko pilari-palkki-rakennusratkaisu ja nauhaelementit tai teräsbetoninen sandwich-elementti kantavalla sisäkuorella.

Rakennukseen suunnitellaan toteutuskelpoiset detaljit rakennusfysikaalisesti toimivina. Erityistä huomiota on kiinnitettävä rakenteiden ja rakennusmateriaalien pysymiseen kuivina koko rakennustyön ajan. Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Julkisivu- ja runkomateriaalivalinnassa on vältettävä palonleviämisen kannalta epäedullisia materiaaleja. Ulkovaipan sisäpinnan tiiveyden varmistamiseksi laaditaan detaljit kaikista erilaisesta liitos- ja epäjatkuvuuskohdista.

Lämmöneristeiden ja rakenteiden kastumisen estämiseksi hankkeessa edellytetään sääsuojan alla rakentamista ja Kuivaketju 10 -järjestelmän tai Kosteusjumppa-järjestelmän noudattamista, lisäksi on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10.fi sisältöä.

Talotekniikan nousukuilut minimoidaan ja keskitetään. Talotekniset linjat viedään ulkovaipan sisäpinnan sisäpuolella.

Rakennuksen paloluokka on P0 tai P1, paloluokka tarkentuu suunnitteluvaiheessa. Rakennustöiden puhtausluokka on P1.

LVIA-tekniset tavoitteet

LVIA-järjestelmien suunnitellaan ja rakennetaan siten, että järjestelmä tuottaa teknisesti, turvallisesti ja toiminnallisesti terveellisesti toimintaolosuhteet ja hyvän käytettävyyden energiatehokkaalla ja muuntojoustavalla tavalla. Järjestelmät ovat etäohjattavia ja -seurattavia, mikä mahdollistaa mittaroidun kiinteistön energiankulutuksen seurannan (toiminnan ja kiinteistön kulutukset erotettuina). Kiinteistöautomaatioon suunnitellaan painesuhteiden hallinnan mahdollistava koko rakennuksen kattava paine-eromittausjärjestelmä.

Kiinteistö liitetään Vantaan energian kaukolämpö- ja HSY:n vesi- ja viemäriverkostoihin.

Rakennuksen tilojen peruslämpötila on 20,5–24,5 °C.

Kiinteistö varustetaan tarpeenmukaisin vesi- ja viemärilaitteistoin putkistoihin ja varusteineen tarvittavin erottimin.

Hulevedet viivytetään kiinteistön alueella ennen poisjohtamista. Järjestelmät rakennetaan ja varustetaan siten, ettei kiinteistöstä johdu maastoon haitallisia aineita.

Rakennus varustetaan koneellisella lämmön talteenottolaittein varustetulla tulo- ja poistoilmanvaihtojärjestelmällä puhaltimet ovat pääsääntöisesti EC-moottorein varustettuja kammio puhaltimia. Puhaltimen kierroslukua säädetään taajuusmuuttajalla, jota ohjaa kanavapaine.

Rakennuksen tilojen jäähdytystarve simuloidaan suunnitteluvaiheessa. Ilmanvaihtokanavistot mitoitetaan muuntojouston vaatimin edellytyksin suurimman mitoituskriteerin mukaisesti. Ilmanvaihtokoneet mitoitetaan SFP-lukuperusteisesti ensikäytön mukaisesti.

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti siten, että tilatehokkuus- ja rakenteellisten ratkaisujen avulla vältetään pääsääntöisesti tilojen jäähdytykseltä. IV-järjestelmään tehdään varaukset tuloilmajäähdytykselle: tilavaraus IV-koneisiin ja paineenkorotusvarat puhaltimille. Valmistuskeittiö varustetaan jäähdytyksellä.

Opetustilojen ilmanvaihtokanavistot varustetaan vyöhykekohtaisin tulo- ja poistoilmakanavistoon asennettavin ilmamääräsäätimin, mikä mahdollistaa vyöhykekohtaisen, olosuhteisiin ja ilman laatuun perustuvan muuttuvan ilmanvaihdon. Vyöhykkeet varustetaan mittaelimin, jotka ohjaavat säätimiä.

Normaali opetustilojen raitisilmavirtamitoitus +8 dm³/s, m². Erikoisopetustilojen kuten opetuskeittiöiden ja luonnontieteellisten opetustilojen ilmavirrat mitoitetaan tilojen erikoisvaatimusten mukaisesti ottaen huomioon määräysten mukaiset erillispoistot ja niiden kompensointi ilmavirrat.

Opetuskeittiö tiloissa on toiminnan edellyttämät erillispoistopuhaltimet tarpeenmukaisin huuvin.

Luonnontieteellisten opintojen tiloissa on toiminnan edellyttämät erillispoistopuhaltimet, sekä haitallisten aineiden ja kaasujen erillispoistot/vetokaapit, haitallisten aineiden varastoinnin edellyttämät järjestelyt, sammutusjärjestelmät, haitallisten aineiden viemäreiden keräimet ja erottimet.

Valmistuskeittiön raitisilmavirtamitoitus +20 dm³/s, m². Muut tilat mitoitetaan yleisten ohjeiden mukaan.

Sähkötekniset tavoitteet

Sähköjärjestelmien tulee olla energiatehokkaita, kestäviä, helppokäyttöisiä sekä laadukkaita käyttäjälähtöisyys ja muuntojoustavuus huomioiden. Energian kulutuksen seuranta varten sähkökeskuksiin asennetaan alamittareita, joilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia.

Rakennus liitetään sähkölaitoksen keskijännitejakelu- ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään kaupungin kaukovalvontajärjestelmään.

Piha- ja saattopysäköintialueiden valaistus toteutetaan valaisinpylväillä sekä valonheittimillä. Valaistusta täydennetään rakennuksiin asennettavilla seinä- ja katosvalaisimilla.

Kiinteistö varustetaan kiinteistömuuntamolla. Rakennuksiin asennetaan sähkökeskuksia (pääkeskus, nousukeskukset, ryhmäkeskukset, pistorasiakeskukset, yms.), jotka palvelevat valaistusta, pistorasioita, LVIA-laitteita, kiinteistön laitteita, opetukseen liittyviä laitteita sekä tele- ja turvajärjestelmiä.

Kiinteistö varustetaan yliaaltokompensoinnilla. Kompensoinnin rakenne (keskitetty vai hajautettu) selvitetään suunnitteluvaiheessa.

Rakennus varustetaan yleiskaapelointi-, info-TV-, keskusradio-, ajannäyttö- sekä merkinanto- ja kutsujärjestelmillä.

Rakennus varustetaan kattavalla AV-järjestelmällä (näytöt siirrettäviä tai kiinteitä pääasiassa kosketusnäyttöjä, vähäisessä määrin projektoreita valkokankaineen.) AV-järjestelmät kuuluvat ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannuksiin ruokasalia ja liikuntasalia lukuun ottamatta, näissä varustus kuuluu kustannuslaskennassa käytettyihin rakentamisen tilahintoihin.

Kiinteistö varustetaan Virve-, murtoilmaisuus-, videovalvonta-, sähkölukitus/kulunvalvonta-, paloilmoitin-, merkki- ja turvavalaistusjärjestelmillä. Sprinkleri- ja/tai savunpoistojärjestelmät toteutetaan vain siinä tapauksessa, jos rakennusluvan ehdot sitä/niitä edellyttävät.

Sosiaalitilojen pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus).

Kiinteistö varustetaan aurinkosähköjärjestelmällä.

Soittokellot ja sisäänpyyntölaitteet:

Rakennuksen pääsisäänkäynnit ja keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Ovikellot soivat alueittain (esim. opetussiivet + keittiö). Sisäänpyyntöjärjestelmä toteutetaan tarvittaessa opiskelijahuollon, rehtoreiden, sihteerien ja opinto-ohjaajien huoneisiin. Pääsisäänkäynneille asennetaan kuvallinen ovipuhelinjärjestelmä, josta saadaan yhteys henkilökunnan sekä terveydenhoitajien tiloihin sekä vahtimestarille, soitto- ja vastauskojeiden paikat tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Lukitusratkaisuihin huomioidaan myös tilojen vapaa-ajan käytön tarpeet ja ratkaisun soveltuminen käytössä olevaan tilavarausjärjestelmään.

Sähköiset ovilukitukset ja kulunvalvontajärjestelmä:

Rakennuksen pääkulkureittien ulko-ovet (myös keittiön ulko-ovi) sekä vapaa-ajan käytön kulkua rajaavat ovet varustetaan kulunvalvonnalla. Lukitusratkaisuihin huomioidaan myös tilojen vapaa-ajan käytön tarpeet ja ratkaisun soveltuminen käytössä olevaan tilavarausjärjestelmään. Vantaan kaupungin käytössä on Timmi varausjärjestelmä. Ulkokuori sekä vapaa-ajan käytön kulkua rajaavat ovet varustetaan sähköisillä lukituksilla.

4.11 Elinkaaritavoitteet, energiatehokkuustavoitteet (sis. energia-, tiiveyslukutavoitteet)

Elinkaaritavoitteet

Uudisrakennuksen suunniteltu käyttöikä on perustusten ja rungon osalta 100 vuotta, täydentävien rakennusosien osalta 50 vuotta. Vahvavirtakaapeliverkon ja sähkökeskusten tekninen tavoiteikä on 40 vuotta. LVI-runkokanava-, putki- ja johtoverkkojen tekninen tavoiteikä 50 vuotta.

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa tämän päivän oppilaitosrakentamisen tasoa. Rakennus-, rakenne-, sähkö- ja LVI-teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomiota sisäilman laatuun, rakennusfysikaaliseen toimivuuteen, ulkovaipan sisäpinnan tiiveyteen, valaistukseen, energiatehokkuuteen sekä äänenvaimennukseen.

Vantaan kaupungin Ohjeita suunnittelijoille (28.2.2020) mukaisesti tiiveysvaatimuksesta on todettu: "Ilmanvuotoluku q50 saa olla korkeintaan 1 (m³/hm²), joka varmistetaan tiiveysmittauksilla ja rakenteiden tiivistämisellä työmaavaiheessa."

Energiatehokkuustavoitteet

Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen energiatehokkuudesta (1010/2017); Opetusrakennus ja päiväkotit (luokka 6) mukaan koulurakennuksen energiatehokkuuden vertailuluku saa olla enintään 100 kWhE/ (m², a).

Tikkurilan Jokiniemen Oppimiskampusrakennuksen tavoitteellinen, laskennallinen energiatehokkuuden vertailuluku (E-luku) on alle 80 kWhE/m², a. Tavoite tarkentuu suunnittelun edetessä.

Rakennus varustetaan rakennukseen integroitavalla tai vesikatolle asennettavalla aurinkosähkövoimalalla, jonka suunnittelun lähtökohtana on rakennukselle arvioitu kesäaikainen sähkötehon tunneittainen peruskulutus. Aurinkosähköjärjestelmän koko alustavasti on luokkaa 300...750 kWp, mikäli koko mahdollista kattopinta-alaa hyödynnetään. Rakennuksen sijoittelussa alueelle huomioidaan ilmansuuntien vaikutukset siten, että katto-osuudet suunnataan etelä- ja länsisuuntaan, eivätkä itse kattorakenteet aiheuta varjostumia aurinkosähkövoimalalle. Lisäksi tulee huomioida mahdolliset viherkatto-osuudet voimalan suunnittelussa.

Tutkitaan hankesuunnittelun aikana maalämmön hyödyntämismahdollisuudet tontilla. Rakennuskohtaisen maalämpöjärjestelmän koko voisi alustavan arvion mukaan olla luokkaa 35–70 kpl 250...350 m syviä lämpökaivoja, jotka on sijoitettu vähintään 20 m etäisyydelle toisistaan. Maalämpöjärjestelmän kokoon vaikuttaa vahvasti se, kuinka suurta osaa tontin maa-alasta voidaan hyödyntää sen käyttöön.

Kiinteän varavoimakoneen tarve rakennuksessa tulee tarkistaa viranomaiselta. Kiinteästi asennetulla varavoimakoneella voitaisiin osallistua myös säätösähkömarkkinoille ja tällä tavoin edistää valtakunnallisen tason sähkön kysyntäjoustotavoitteita. Varavoimakoneen tahdistukselle kantaverkon taajuuteen nähden on asetettu tarkat vaatimukset, joten kiinteän varavoimakoneen toteuttamisesta on päätettävä ajoissa, jotta säätösähkömarkkinoille osallistuminen olisi mahdollista.

Lisäksi rakennukseen asennetaan LED-valaisimet. Sähköautojen lataus sekä parkkipaikkojen ja/tai pysäköintilaitoksen sijoittaminen voidaan yhdistää joustavasti myös aurinkosähkön tuotantoon. Rakennustasolla hyödynnetään älykkäitä ratkaisuja rakennusautomaatiosovelluksia hyödyntäen. Hyödynnetään etenkin IV-koneiden tarkoituksenmukaista käyttöä automaatiojärjestelmän aikaohjelmien avulla.

Tutkitaan sähkön- ja lämmön kysyntäjoustomahdollisuudet sekä energian varastointimahdollisuudet rakennuksessa.

Rakennuksen energiatehokkuustavoitteiden toteutumisen seurantaan varten se varustetaan sähkön- lämmön- ja vedenkulutuksen päämittauksilla sekä riittävällä määrällä alamittareita toimitilajohtamisen mittarointiohjeen (Mittarointiohje LVIAS-suunnittelijoille, 13.8.2019) mukaisesti. Rakennuksen tarkempi mittarointisuunnitelma esitetään mittarointikaaviossa.

Kookkaan rakennushankkeen kyseessä ollessa tulee laskea myös rakennuksen hiilijalanjälki siinä vaiheessa, kun rakennuksen massatietoa alkaa olla laskentaa varten suunnitelmista saatavilla.

Viherkattojen toteuttaminen sekä huleveden imeyttäminen tontilla tutkitaan, viherkertoimen tavoitteet määritellään asemakaavassa.

Hyödynnetään energiaratkaisujen valinnassa elinkaarilaskentaa sekä hiilijalanjälkilaskentaa.

Lisäksi tutkitaan yleiset yhteistyömahdollisuudet tulevien eri toimijoiden kanssa energia- ja kustannustehokkuuden aikaansaamiseksi sekä mahdollisten innovaatioiden löytämiseksi esimerkiksi luonnontieteiden opetustoiminnassa.

4.12 Sisäilmatavoitteet

Lähtökohtaisesti rakennus suunnitellaan S2-sisäilmastoluokkaan Vantaan kaupungin ohjeiden mukaisesti. Lisää ilmanvaihtoon liittyvistä tavoitteista aikaisemmin kappaleessa 4.10.

4.13 Toteutukseen liittyvät tavoitteet

Merkittävin hankkeen toteutusmuodon valintaan vaikuttava reunaehto on tiukka aikataulutavoite. Kohteen valmistuminen syyslukukaudeksi 2025 tarkoittaa käytännössä sitä, että kohde ei ole toteutettavissa ns. ketjumallilla, eli kilpailuttaen urakoitsija valmiilla tilaajan suunnitteluttamilla toteutussuunnitelmilla. Näin ollen aikataulutavoitteeseen ei ole mahdollista päästä esimerkiksi kokonaisurakka- tai jaettu urakka -muodoilla.

Toinen merkittävä valintaan vaikuttava tekijä on kohteen laajuus ja monimuotoisuus. Tämän kokoluokan hankkeen toteuttaminen kokonaisvastuurakentamisen (KVR) muodolla, jossa KVR-toteuttaja kilpailutetaan hankesuunnitelmalla, vaatisi hyvin tarkkaa suunnittelun lähtötietojen ja vaatimusten laadintaa, jotta urakka on toteutettavissa kiinteähintaisena ilman merkittävää lisätöiden määrän kasvua. Johtuen hankkeen laajuudesta, sekä hankkeen aikaisesta opetustoiminnan kehityksestä johtuvasta tarpeiden muuttumisesta ja tarkentumisesta, on tavoitteiden kuvaaminen hankesuunnittelussa riittävän kattavasti hyvin haastavaa, sekä suuren lisätyömäärän syntyminen KVR-mallilla mahdollista. Myös alueen kaavoitustyö, joka etenee rinnan suunnittelun kanssa, voi aiheuttaa muutoksia tähän hankkeeseen, mikä entisestään kasvattaa lisätyömäärän syntyminen riskiä. Kiinteähintaisessa urakassa lisätöiden hinnoista neuvoteltaessa tilaajan asema on myös heikompi, jolloin suuret lisätyömäärät nostavat kustannuksia merkittävästi.

Kolmas merkittävä tekijä toteutusmuodon valinnassa on hankkeen suunnittelun yhteistoiminnallisuus, jolla varmistetaan hankkeen eri osapuolten näkökulmien sujuva huomioon ottaminen ja yhteensovittaminen. Erityisesti KVR-muodossa, jossa suunnittelijat ovat sopimussuhteessa urakoitsijaan eikä tilaajaan, yhteistoiminnallisuuden laadukas toteutuminen voi olla hankala varmistaa. Huomioiden myös korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet on hyvä, että ehdotus- ja

yleissuunnitteluvaihe toteutetaan tilaajavetoisesti. Edellä esitetyistä syistä johtuen KVR-toteutusmuotoa ei suositella hankkeen toteutusmuodoksi, vaikka sillä pystyttäisiinkin aikataulutavoitteisiin vastaamaan.

Urakkamuodon valinnassa on siis priorisoitava sekä aikataulutehokkuutta, että joustavaa hintamekanismia ja yhteistoiminnallisuutta. Toteutusmuodoksi näillä perusteilla on harkittu allianssia ja projektinjohtourakkaa. Molemmat urakkamuodot voidaan toteuttaa ns. rinnakkaismallilla, eli toteutussuunnittelua ja rakentamista lomittaen. Kuitenkin aikataulun ollessa hyvin tiukka, on allianssin käyttö katsottu riskiksi siitä syystä, että toimivan allianssin muodostamiseksi hankinta on käytännössä tehtävä neuvottelumenettelyllä, joka on kestoltaan avointa menettelyä pidempi. Lisäksi allianssin päätöksentekoon ja muuhun toimintaan liittyvien toimintamallien perustaminen vie perinteisempiä urakkamuotoja enemmän aikaa, erityisesti jos allianssi toimintakulttuurina ei ole kaikille allianssin osapuolille entuudestaan tuttu. Allianssi on myös toimintatapana vielä uudehko, mikä mahdollisesti alentaa tarjoushalukkuutta osallistua hankkeeseen. Tämä on riski erityisesti kohtuullisen suuren mittakaavan hankkeessa, jonka koko jo rajaa potentiaalisten rakennusurakoitsijoiden määrää. Näistä lähinnä aikatauluriskeihin perustuvista syistä johtuen ei myöskään allianssia suositella toteutusmuodoksi.

Hankkeen toteutusmuodoksi suositellaan yhteistoiminnallista projektinjohtourakkaa, toteutettuna tavoitehintaisena. Projektinjohtourakka on toteutettavissa avoimen menettelyn urakoitsijakilpailutuksena ja rinnakkaismallilla, jolloin se on todettu aikataulutehokkaaksi vaihtoehdoksi. Toteutusmuoto on myös varsin käyttöön vakiintunut, jolloin tarjoavilla urakoitsijoilla on todennäköisesti kokemusta vastaavan toteutusmuodon hankkeista.

Tavoitehintaisessa menettelyssä tilaaja on asettanut hankkeen urakoitsijan korvattaville kustannuksille tavoitteen, jonka pohjalta projektinjohtourakoitsija tarjoaa korvattaviin kustannuksiin perustuvaa palkkioprosenttiaan. Palkkioprosenttikäytäntö tekee ensinnäkin mahdollisiin lisätöihin liittyvän hinnoittelun kiinteähintaisia menettelyjä läpinäkyvämmäksi, mikäli tavoitehintaa joudutaan korottamaan, sekä toiseksi sopimusrakenne laaditaan siten, että projektinjohtourakoitsijalla on myös intressi ohjata suunnitteluttamista sekä laatutasoa kohti tavoitehinnan mukaista tasoa esimerkiksi hankkeen väliauditoinneista maksettavien palkkioiden kautta urakoitsijan onnistuneesta toiminnassa kustannusohjauksessa.

Projektinjohtourakkamuodossa yhteistoiminnallisuutta pyritään takaamaan kahdella sopimuksellisella tekijällä: suunnittelijat ovat sopimussuhteessa tilaajan eivätkä urakoitsijaan, sekä urakoitsijan sopimussuhteeseen kuuluu tästä huolimatta myös

suunnittelunohjausvelvoitteita, jolloin eri näkökulmien huomioimiseen suunnittelussa on hyvät edellytykset.

Suunnittelijoiden ja urakoitsijan hankinnoissa on tärkeää varmistaa, että valittavilla toimijoilla on riittävät resurssit sekä osaaminen suuren kokoluokan, keskeisen sijainnin ja korkeatasoisen arkkitehtuurin hankkeeseen.

5 TONTTI JA RAKENNUSPAIKKA

5.1 Sijainti ja hallinta

Rakennusalue sijaitsee Tikkurilan Jokiniemen alueella, lähellä Tikkurilan rautatieasemaa. Alueella on käynnissä kaavamuutos. Tontti tulee sijoittumaan kaavoitettavan alueen pohjoisosaan, Valkoisenlähteentien, Jokiniemenkadun ja junaradan ja Grönbergin puiston väliselle alueelle. Tarkempi sijoittuminen varmistuu nyt valmisteilla olevassa kaavassa. Alue on kaupungin omistuksessa. Tontti on tasaista aluetta ja se koostuu pääosin nykyisistä pysäköintialueista sekä pienemmistä viheralueista.

5.2 Kaava- ja kiinteistötiedot, rasitteet

Voimassa olevassa yleiskaavassa alue on keskustatoimintojen aluetta. Yleiskaavaluonnoksessa (kv.25.1.2021) alue on kaupunkikeskustan aluetta, jota kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Alueelle kohdistuu strateginen kehittämismerkintä "kestävän kasvun vyöhyke".

Asemakaavatyö on käynnissä. Alustavan aikataulun mukaan kaava olisi lainvoimainen vuoden 2023 alussa. Kaavaan liittyvät tavoitteet on tarveselvitysvaiheessa kuvattu kaavalle määritettyjen tavoitteiden kautta. Alueen tulee olla arkkitehtuuriltaan ja kaupunkikuvaltaan korkealaatuinen kokonaisuus. Alueen tavoitteena tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tavoitteena on, että Alueen rakennukset sekä julkiset ulko- ja sisätilat yhdessä muodostavat viihtyisää, mielenkiintoista ja monipuolista oppimisen, työnteon, vapaa-ajan ja palveluiden sekä asumisen ympäristöä, jossa lähtökohtana on laajamittainen yhteiskäyttöisyys. Julkisen tilan osalta edellytetään korkealaatuista ja innovatiivista arkkitehtonista otetta. Rakennusten maantasokerrosten tilojen ja julkisivujen osalta tavoitellaan avointa ja aktiivista suhdetta kampusalueen jalankulkuympäristöön. Kivijalkaliiketilojen ja elävän katutilan toteutumista tulee edistää koko alueella. Erityisesti keskeisimpien julkisten kävely- ja oleskelualueiden äärelle on sijoitettava liiketilamaisia, ikkunallisia tiloja ja kaupunkikuvaa elävöittäviä toimintoja.

Muita kaavaan liittyviä tavoitteita tullaan asettamaan mm. energiatehokkuuteen ja viherkertoimeen, viherkattoihin ja hulevesiin liittyen. Tavoitteet täsmentyvät kaavatyön edetessä.

5.3 Tontin rakennettavuus, alustava rakennettavuusselvitys

Rakennusalueelle sijoittuu mahdollisesti tärinämelualueelle. Maan alle rakentaminen ei ole mahdollista maaperän ja pohjaveden korkeuden takia.

Tutkimukset

Tontilla on laajasti Vantaan kaupungin tekemiä painokairauksia. Lisäksi alueella on otettu häiriintyneitä maanäyitteitä, kalliovarmistuksia porakonekairauksilla, sekä asennettuja pohjavedenmittausputkia. Alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia suunnittelun edetessä maaperän nykytilanteen selvittämiseksi.

Maaperä ja topografia

Maaperäkuvaus perustuu maaperäkartaan ja tulkittuihin vanhoihin pohjatutkimuksiin. Vanhojen pohjatutkimustietojen perusteella maanpinta vaihtelee alueella välillä noin +23,1...+17,8. Maanpinta viettää loivasti pohjoisesta etelään.

Vantaan karttapalvelun maaperäkartan mukaan tontin maaperä on pääosin sekalaista täyttömaata ja hiekkaa sekä silttiä. Vanhojen pohjatutkimusten perusteella päällimmäisenä kerroksena esiintyy alueen pohjoisissa osissa hiekkaa ja etelämpänä kuivakuorisavi. Päällimmäisen alueen alla esiintyy kauttaaltaan savikerros, jonka alla on pohjakerros soraa/moreenia. Hiekka/kuivakuorikerroksen paksuus vaihtelee alueella keskimääräisesti noin 0,5...2 metriin. Savi kerroksen paksuus vaihtelee alueella noin 1...7 metriin. Savi kerros on ohuimmillaan alueen pohjoisosissa ja paksuneet etelään ja itään päin. Alueen siipikairausten perusteella saven redusoimaton leikkauslujuus vaihtelee välillä noin 7...15 kPa ja vesipitoisuus välillä noin 40...100 %. Alueella on vain vähän kalliovarmistuksia, mutta kairaukset ovat päättyneet alueella kiveen/kallioon keskimäärin välillä +15,5...+7,0. Keskimäärin maakerrokset ovat paksuimmillaan alueen keskiosalla.

Pohjavesi

Alueella olevista pohjavesiputkien mittausten perusteella pohjavedenpinnantaso vaihtelee alueella noin +17,1...+20,0. Pohjavedenpinnanmittauksia on tehty eri putkista seuraavasti:

+18,13...+19,95 / 01.03.1989-18.12.2006

+18,00...+19,50 / 03.02.2003-18.12.2006

+17,90...+18,12 / 13.10.2006-17.10.2006

+17,11...+17,27 / 16.10.2006-17.10.2006

Kaikkien alueiden pohjavesiputkien mittaustuloksia ei ole esitetty.

Olemassa olevat rakenteet

Alue on pääosin rakennettua pysäköintialuetta. Alueella on myös asfaltoituja pyörä- ja autoteitä, sorapintaisia alueita sekä viheralueita. Rakennettujen alueiden rakennekerrostyypit ja mahdolliset pohjanvahvistukset eivät ole tiedossa.

Suunnittelualueen länsipuolella kulkee rautatie. Ramboll Finland Oy:n vuonna 2005 laatiman selvityksen ("Selvitys rautatieliikenteen aiheuttaman tärinän vaikutuksesta Tikkurilan keskustan ja Jokiniemen alueella") perusteella rautatie on perustettu maanvaraisina ilman pohjanvahvistusta.

Alueen pohjoisosassa olevan sillan perustamistapa tulee selvittää jatkosuunnittelun yhteydessä.

Tärinä

Alue sijaitsee junaradan vieressä. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä.

Pilaantuneet maat

Alueella on tehty pilaantuneiden maiden kunnostusta Vantaan Kaupungin toimesta. Kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita, katso tarveselvityksen liitteessä oleva pilaantuneiden maiden kartta. Jatkosuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.

Perustaminen

Pääosin alue kuuluu rakennettavuusluokkaan 3a vaikeasti rakennettava pehmeikkö ja osittain 2 normaalisti rakennettava sekä 4 vaikeasti rakennettavasti syvä pehmeikkö.

Esitetyt perustamistavat perustuu maaperäkuvaukseen. Tarkemmat perustamistavat tarkentuvat suunnittelun edetessä, kun rakennusten lattiatasot ja niistä aiheutuvat kuormat tarkentuvat.

Suunnittelualueella rakennukset suositellaan perustettavan paalujen varaan. Alapohja tulee tehdä paaluperusteisilla rakenteilla aina kantavaksi. Piha-alueille, eikä putkijohdoille sallita haitallisia painumia. Piha-alueet ja putkijohdot tarvitsee ainakin osittain pohjanvahvistusta. Pohjanvahvistuksen laajuus ja tarve tarkentuu suunnittelun edetessä.

Alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia paalujen tunkeutumisvyödyden, sekä savikerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi.

Alueen InfraRYLin mukainen pohjamaaluokka savialueilla on F ja hiekka / sekalainen täyttöalueilla E. Tarkempi pohjamaaluokka tarkentuu suunnittelun edetessä.

Radon

Radonin torjunnassa tulee huomioida ohje RT 103123.

Kaivannot

Kitkamaa-alueilla alle 2 m syvät kaivannot voidaan tehdä 1:1 luiskattuina pohjavedenpinnan yläpuolella. Savialueilla alle 1,7 m syvät kaivannot voidaan tehdä luiskattuna 1:1 tai käyttäen tuentaelementtiä. Yli 1,7 m syvät kaivannot savialueilla tulee suunnitella ja tarkastella erikseen jatkosuunnitteluvaiheessa.

Syvälle ulottuvat pumppaamot tulevat tehtäväksi tuettuna rakenteena.

5.4 Liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka, meluselvitys

Kaavoitettava Jokinimen kampusalue tukeutuu voimakkaasti joukkoliikenneyhteyksiin, etenkin junarataan ja tulevaan Vantaan ratikkaan. Alueen saavutettavuus joukkoliikenteellä, kävellen ja pyöräillen on erinomainen. Pohjois-eteläsuuntaan tullaan suunnittelemaan uusi vihreä ja monikäyttöinen virkistysreitti Hiekkaharjasta kampusalueen läpi jokirantaan. Opiskelijoiden turvallista kulkua Hiekkaharjun toimipisteeseen ja Tikkurilan lukioon tullaan parantamaan alueen kevyen liikenteen yhteyksien tarkastelun yhteydessä. Alueen pysäköinti ratkaistaan keskitetysti, uudisrakennuksen käyttöön arvioidaan tarvittavan 110 autopaikkaa sekä 80 mopopaikkaa. Keskitetyn pysäköintiratkaisun kustannukset, eivät sisälly tarveselvitykseen. Sähköajoneuvojen latauspaikkojen määrät ja varaukset määritetään lain mukaisesti pysäköintiratkaisun tarkentuessa. Tontille

mahdollistetaan saattoliikenne, saattopysäköinti ja liikkumis- ja toimimisesteisten pysäköinti, sekä keittiöiden huoltoliikenne. Tontille tai sen välittömään läheisyyteen sijoitettavia pyöräpysäköintipaikkoja arvioidaan tarvittavan 380 kappaletta. Osa polkupyörien pysäköinnistä toteutetaan lukittaviin katoksiin.

Kaavatyön yhteydessä suunnittelualueelle teetetään tärinä- ja runkomeluselvitys sekä meluselvitys. Meluselvitykseen sisältyy myös radan länsilaidassa sijaitseva liityntäpysäköintialue. Selvityksistä syntyvät raportit ovat osa laajempaa kampuksen kaavatyötä, ja valmistuminen on aikataulutettu kaavatyön mukaisesti. Selvitysten tuloksia käsitellään hankesuunnitteluvaiheessa.

5.5 Tontin kuivatus ja hulevesien käsittely

Hulevesiä tulee viivyttaa tontilla, tarkemmat tavoitteet tulevat määrittämään kaavatyön edetessä. Pohjaveden korkeus saattaa rajoittaa käytettävissä olevia viivytystapoja.

Alueen savinen maaperä on huono vedenjohtavuudeltaan ja sen vuoksi hulevesien imeytystä ei suositella savialueilla. Hiekkaisemmilla alueilla imeytystä tehtäessä alueella on varmistuttava, ettei imeytys vaurioita olemassa olevia viereisten tonttien rakenteita ja perustuksia.

Hulevesien viivytyksessä suositellaan, että kaavoituksessa esitetään erillinen yhteinen puistomainen alue, johon koko alueen viivytettävät hulevedet voidaan johtaa. Hulevesien maanalaiset viivytyssäiliöt tai altaat, tulisi sijoittaa riittävän etäälle suunniteltavista ja olevista rakenteista, jotta vaurion sattuessa ei tule kosteusvaurioriskiä rakenteille. Mahdollisuuksien mukaan viivytysputkien ylivuototason tulisi olla alimman salaojatason alapuolella.

6 VÄISTÖTILATARVE

Toimitilaverkon kehitykseen liittyvät väistötilatarpeet pystytään järjestämään Varian nykyisissä tiloissa.

7 KUSTANNUKSET

7.1 Investointikustannusennuste

Tarveselvityksen perusteella laskettu kustannusarvio (päiväty 7.9.2021) hankkeelle on 58 700 000 € (alv 0 %) hintaindeksissä 106,0.

Investointikustannusennusteeseen sisältyy:

- Liikennealueen massanvaihto
- Pilaantuneiden maiden kunnostuskustannukset Jokiniementien osalta
- Hulevesijärjestelmä
- Rungon vahvistukset 5. kerroksen varaukselle (rakennuksen ylöspäin laajennettavuusvaraus)

Investointikustannusennusteeseen ei sisälly:

- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Mahdollisten vanhojen rakenteiden purku
- Mahdolliset värinävaimennukset (värinävaimennuksen ei arvioida tässä vaiheessa aiheuttavan hankkeelle merkittäviä kustannuksia, mutta asiaa on syytä tarkastella tarkemmin suunnittelun edetessä)
- Olemassa olevien putki-, kaapeli-, ym. järjestelmien purku tai siirto

Investointikustannukseen kuulumaton ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannus on rakennuksen toimijoiden kesken eritellen: Tikkurilan lukion osalta 1 230 000 € (alv 0 %) (sisältää liikuntasalin ja ruokailutilojen kalustamisen); Vantaan ammattiopisto Varian osalta 2 445 000 € (alv 0 %).

Rakennuksessa on monia yhteisiä tiloja, joiden irtaimisto ei kuulu käyttäjätoimialalle, jotka eivät siten sisälly yllä mainittuun KASOn ensikäytön kalustuksen ja varustuksen kustannukseen. Kyseisiä tiloja ovat mm. osa

opiskelijapalvelutiloista, aulatilat ja opinportaat. Valmistuskeittiön, sekä tekniikka-, kiinteistönhoito- ja väestönsuojatilojen kiinteät kalusteet ja laitteet sisältyvät investointikustannukseen.

7.2 € / tilapaikka

Investointikustannus opiskelijapaikkaa kohden on 35 468 € / opiskelijapaikka (alv 0 %) hintaindeksissä 106,0. Opiskelijapaikkakustannuksen jakajana on tilamitoituksen kokonaisopiskelijamäärä, joka sisältää myös työssä oppimassa olevat opiskelijat sekä aikuisopiskelijat.

7.3 Väistötilakustannukset

Hankkeeseen ei ole suoraan liittyviä väistötilakustannuksia. Väistötilakustannukset rajoittuvat lähinnä Varian toimitilaverkon kehityksen yhteydessä tarvittaviin väistötiloihin sijoittuviin kalusteiden ja varusteiden hankintoihin.

7.4 Purkukustannukset

Hankkeeseen ei ole suoraan liittyviä purkukustannuksia.

8 RAHOITUS JA AIKATAULU

8.1 Rahoitus investointiohjelmassa

Taloussuunnitelmassa 2021–2024 Oppimiskampuksen toisen asteen tilojen - uudisrakennus on esitetty toteutettavaksi VTK Kiinteistöt Oy:n hankkeena.

8.2 Aikataulu

Kohteen suunniteltu käyttöönotto kalustettuna ajoittuu elokuulle 2025, Varian ja Tikkurilan lukion syyslukukauden alkuun. Aikatauluun pääsemiseksi on toteutusmuodoksi ehdotettu projektinjohtourakkaa, jolloin aikataulumuotona voidaan käyttää ns. rinnakkaismallia, jossa hankkeen kokonaisaikaa lyhennetään limittämällä hankkeen vaiheita. Rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu, hankinnat ja rakentaminen on limitetty keskenään. Suunnitellun hankeaikataulun vaiheet on esitetty alla:

Tarveselvitys, hankesuunnittelu ja päätöksenteko	4 / 2021 – 2 / 2022
Suunnittelijoiden hankinta	11 / 2021 – 2 / 2022
Ehdotus- ja yleissuunnittelu	3 / 2022 – 11 / 2022
Rakennuslupaprosessi	12 / 2022 – 3 / 2023
Urakoitsijoiden hankinta	11 / 2022 – 3 / 2023
Rakentamista edeltävä toteutussuunnittelu*	12 / 2022 – 3 / 2023
Rakentamista edeltävät hankinnat	4 / 2023 – 6 / 2023
Rakentaminen	7 / 2023 – 6 / 2025
Kalustus ja käyttäjän muutot	6 / 2025 – 8 / 2025
Käyttöönotto	8 / 2025

**Projektinjohtourakan rinnakkaismallissa toteutussuunnittelu jatkuu rakentamisen aloituksen jälkeen rinnan rakentamisen kanssa.*

9 HANKKEEN

KÄYTTÖTALOUSVAIKUTUKSET JA TOIMINTAKUSTANNUKSET

9.1 Ylläpitokustannukset (sis. vuokra, siivous, huolto)

Vuotuiset ylläpitokustannukset ovat tarveselvityksen ennusteen mukaan 819 554 € / vuosi (alv 0 %). Ylläpitokustannus ei sisällä siivouskustannuksia tai muita puhtauspalvelukustannuksia eikä vahtimestaripalveluita tai muita mahdollisia käyttäjäpalvelukustannuksia. Ylläpito- ja perussiivouksen sekä ikkunapesukustannukset ovat karkeasti arvioiden n. 450 000 € / vuosi (alv 0 %) (n. 30 € / hu2 / vuosi).

Vuosivuokraennuste 1. kokonaiselle käyttövuodelle on 4 709 760 € / vuosi (alv 0 %) hintaindeksissä 106,0, josta ylläpitokustannuksen (ei sisällä siivouskustannuksia) osuus on edellä mainittu 819 554 € / vuosi (alv 0 %), pääomakustannuksen (sisältäen korjausvastikkeen ja koron) osuus on 3 522 000 € / vuosi (alv 0 %) ja tonttivuokran osuus 368 206 € / vuosi (alv 0 %). Lopullinen vuokra määräytyy toteutuneiden kustannusten mukaan.

9.2 Toimintakustannukset

Vuotuinen toimintakustannusarvio rakennuksen toimijoiden kesken eritellen on: Tikkurilan lukion toiminnalle 1 755 000 € / vuosi (alv 0 %); Vantaan ammattiopisto Varian toiminnalle 8 600 000 € / vuosi (alv 0 %).

10 TYÖTURVALLISUUSASIAT

Rakennuttajan suunnitteluvaiheen työturvallisuuskoordinaattorina toimii rakenneinsinööri Jukka Tuhkanen. Työturvallisuustehtävien tarkistuslista on käyty läpi tarveselvitysvaiheessa. Hankkeesta on laadittu Havat-riskikartta, joka on tarveselvityksen oheismateriaalina.

11 RISKIT

11.1 Yleisriskit

Toisen asteen koulutus on ja tulee lähitulevaisuudessa olemaan muutoksen alla, ja tulevia tarpeita ja rahoituksen tasoa on mahdotonta kaikilta osin ennustaa. Tarveselvityksessä kuvatuilla rakentamisen muuntojoustotavoitteilla pyritään luomaan tilat, joissa toiminta voidaan järjestää laadukkaasti nyt ja tulevana vuosikymmeninä.

Tikkurilan Jokiniemen kaavamuutosalueen tavoitteena on tulevaisuuden monitoimintainen oppimis-, liiketila-, palvelu-, toimisto- ja asuinympäristön yhteen kokoava kampusalue. Tämä herättää mielenkiintoa aluetta kohtaan sekä keskustelua ja houkutusta mm. muiden toimijoiden ja toimintojen liittämistä Oppimiskampus –rakennus hankkeeseen, joka viivästyttäisi hankkeen etenemistä. Hankkeelle asetetun aikataulun reunaehtona toimii se, että hankkeen koko pysyy nykyisen kaltaisena, eikä hankesuunnittelu- tai suunnitteluvaihe pitkity sen takia että hankkeen sisältöä muutetaan. Kohteen suunnittelussa pyritään huomioimaan ympäristön muita toimintoja mahdollisuuksien mukaan, mutta Varian toimitilaverkon kiireellisten kehitystarpeiden takia, on tärkeää, että Oppimiskampus –rakennus hanketta viedään eteenpäin Varian ja Tikkurilan lukion toiminnoille tehokkaasti ja kampusalueen muita tarpeita kartoitetaan eri rakennuksiin. Lisää hankkeen aikataulun viivästymiseen liittyvistä riskeistä kappaleessa 11.3.

11.2 Kaavamuutosriski

Alueella on käynnissä kaavamuutos ja asemakaavatyö on parhaillaan käynnissä. Oppimiskampuksen valmistuminen on mahdollinen syyslukukaudeksi 2025, mutta valmistuminen tähän tavoitteeseen on kuitenkin riippuvainen siitä, että kaavoitustyö etenee suunnitellusti. Aikataulut on tehty kaavoituksesta saadun arvion mukaan, jolloin kaava olisi lainvoimainen 2022/2023 vuodenvaihteessa. Jos kaavoitustyö pitkittyy alustavasta suuntaa antavasta aikataulusta, siirtyy rakennuslupaprosessi sekä hanke kokonaisuudessaan automaattisesti eteenpäin. Siten kaavoituksen aiheuttamat mahdolliset aikatauluviivästykset ja kaavavalitukset ovat merkittävä riski hankkeelle.

11.3 Aikatauluriski

Hankkeen toteutusmuoto on valittu siten, että Varian toimitilatarpeiden muutos olisi aikataulullisesti vietävissä läpi mahdollisimman vähäisillä muuttotoimilla ja ilman väistötilatarpeita tai merkittäviä tilamuutostoisia muissa kohteissa. Aikataulutavoite on tiukka, eikä aikataulussa ole riskivaroja myöhästymiselle 1 – 2 kuukautta enempää. Hanke on lisäksi suuri, ja eri osapuolten riittävät resurssit, osaaminen ja yhteistyökyky hankkeen toteuttamiseen on varmistettava osapuolten hankintavaiheissa. Tilaajan on myös osaltaan varmistettava, että projektinjohtotoimiin on riittävät resurssit ja osaaminen käytettävissä joko oman organisaation sisältä tai rakennuttajakonsultilta.

Hankkeen viivästyessä Varian toimitilaverkon kehityksen rytmitys muuttoliikkeiden osalta häiriintyy. Tämä myöhästyttää Varian Koivukylän toimipisteen sulkemista, hankaloittaa Myyrmäen toimipisteen sulkemista ja tontin käyttöönottoa muuhun käyttötarkoitukseen sekä viivästyttää Hiekkaharjun toimipisteen peruskorjauksen aloitusta. Väistötilojen löytäminen toiminnoille lyhyellä varoitusajalla voi olla haastavaa, joten em. riskeihin on syytä varautua esim. kartoittamalla etukäteen mahdollisuudet seuraaviin riskienhallintatoimiin:

1. Koivukylän osalta: sulkemista myöhästyttetään viivästyksen ajan, rakennuksen kunnon ylläpito huomioiden.
2. Myyrmäen osalta:
 - Lievissä viivästyksissä (max. muutamia kuukausia), on syytä pyrkiä järjestämään yhteistyö tontin jatkokehityksen kanssa niin, että jatkokehitystyöt tontilla aloitetaan siten, että lievän viivästyksen tapauksessa nykyisissä tiloissa voidaan jatkaa toimintaa vielä lievän viivästyksen ajan. Tällöin väistötilojen tarvetta ei ilmenisi.
 - Pidemmissä viivästyksissä (puoli vuotta – vuosi), käytetään hyväksi nykyisissä muissa toimipisteissä olevaa vapaata kapasiteettia toimintojen väliaikaiseen uudelleen sijoitteluun. Vapaan kapasiteetin täyttäminen toimintoja uudelleen sijoittamalla ei riittävää tilatarjontaa todennäköisemmin pystytä tarjoamaan, jolloin vastataan kuten edellä väistötilatarpeisiin väliaikaisilla tiloilla nykyisten toimipisteiden yhteydessä.
3. Hiekkaharjun osalta:
 - Lievissä viivästyksissä (max. muutamia kuukausia), peruskorjausta joudutaan viivästyttämään.

- Pidemmissä viivästyksissä (puoli vuotta – vuosi), käytetään hyväksi nykyisissä muissa toimipisteissä olevaa vapaata kapasiteettia toimintojen väliaikaiseen uudelleen sijoitteluun ja / tai peruskorjaus pyritään aloittamaan siten, että Oppimiskampukselle muuttavien alojen toimintaa pystytään jatkamaan lievän viivästyksen ajan sekä osaamisalojen opiskelijoiden sisäänottomääriä vähennetään mahdollisesti väliaikaisesti.

Koko toimitilaverkon kehityksen osalta, merkittävissä ja mahdollisesti hankkeen toteutumista uhkaavissa tilanteissa, jotka voivat johtaa esim. vuosien viivästyymiseen, on myös perusteltua kartoittaa riskiin varautumiseksi muita kaupungin tiloja tai vapaita markkinoita yhtenäisten ja suuria tilatarpeita täyttävien tilojen löytämiseksi.

Edellä mainitut toimenpiteet viivästyksien tapahtuessa aiheuttavat suuren määrän selvittelytyötä ja ratkaisut voivat kustannuksiltaan nousta merkittäviksi, siten Oppimiskampuksen tehokas läpivienti yhdessä Varian Vehkalan uudishankkeen kanssa on kriittinen toisen asteen koulutuksen toimitilaverkon kehityksen kannalta.

11.4 Kustannusriski

Kustannusriski on merkittävä hankkeen suunnitteluvaiheissa. Käyttäjän tulevaisuuden suunnittelu ja toiminnan kehitys on käynnissä, ja edellä mainittujen vaiheiden aikana tulee varmasti esiin tilatarpeita, joihin ei nykyisen tiedon valossa ole pystytty varautumaan. Tähän kustannus- ja laajuusriskiin on suositeltavaa varautua suunnittelunohjauksessa ulkoisesti kiinteällä ja sisäisesti joustavalla tilaohjelmoinnilla, jossa tilaohjelman sisältöä voidaan ohjelman sisällä muuttaa, mutta kokonaislaajuuden edellytetään pysyvän samana kustannusriskin minimoimiseksi.

Korkeatasoisen arkkitehtuurin tavoitteet, mm. kaavoituksen vaikutukset ja vaatimukset erityisesti julkisivulle ja rakennuksen muodolle, ym. arkkitehtuurin laatutasoa määrittäville asioille, ovat myös kustannuksiin vaikuttava tekijä.

Hanke on suuri ja siksi potentiaalisia tarjoajia löytyy vain alan suurimpien toimijoiden joukosta. Suhdannetilanne voi vaikuttaa merkittävästi saatavien tarjousten määrään ja hintoihin. Tämä on otettava huomioon hankintaprosessia suunniteltaessa ja esim. markkinavuoropuheluin kartoittamalla on syytä ottaa selvää vallitsevasta tarjoushalukkuudesta.

11.5 Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit

Maaperästä ja rakennuspaikasta aiheutuvat riskit, jotka täytyy huomioida hankesuunnittelu ja suunnitteluvaiheessa:

- Pilaantuneet maa-alueet: aikaisemman kunnostuksen yhteydessä alueelle on myös jäänyt pilaantuneita maita. Hankesuunnittelun yhteydessä tulee selvittää tarkemmin kunnostettavien alueiden laajuudet ja tarvittavat tarkemmat toimenpiteet.
- Savikko (painumat, vakavuus, sulfaattipitoisuus, kaivannot): alueelle suositellaan lisäpohjatutkimuksia mm. paalujen tunkeutumissyvyyden, sekä savikerroksen paksuuden ja laadun määrittämiseksi.
- Tärinä: suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida junaradan tärinän vaikutukset perustus- ja rakenteellisessa suunnittelussa. Alueelle on valmistumassa erillinen junaradan tärinäselvitys, joka tulee huomioida jatkosuunnittelun edetessä.
- Hulevesien suunnittelu: hulevesien viivytys rakennusten lähellä ja salaojatasen yläpuolella huomioitava.

12 TYÖRYHMÄN JÄSENET

Varia yleishallinto

• Pekka Tauriainen	rehtori
• Anne Heinonen	työelämäpalvelupäällikkö, työelämäpalvelut
• Tuula Kiiskinen	yhteisten palvelujen päällikkö, yhteiset palvelut

Varia osaamispalveluesimiehet

• Kaarlo Lukkarila	ammattillinen koulutus
• Sini Bask	valmentava koulutus
• Maija Knutti	ravitsemispalvelut
• Kimmo Tiainen	sähkö- ja ICT
• Eeva Määttänen	media ja hyvinvointi
• Paula Peitola	kasvu- ja terveys
• Paula Aistrich	kasvu- ja terveys

Tikkurilan lukio yleishallinto

• Anna-Mari Aalto	rehtori
• Saija Tynkkynen	apulaisrehtori

Kasvatus ja oppiminen

• Hannu Haarala	palveluverkkoasiantuntija
• Ari Ranki	toisen asteen koulutuksen johtaja

Työsuojelu

- Margit Ponkkonen-Härkönen työsuojeluvaltuutettu

Liikunnan palvelualue

• Anu Jokela	liikuntapäällikkö

Kaupunkisuunnittelu

• Seppo Niva	aluearkkitehti

- Tuuli Huhtala asemakaava-arkkitehti

Toimitilajohtaminen

- Eija Kivineva hankepäälikkö
- Ifa Kytösaho hankesuunnittelupäälikkö
- Merja Ryytty hankekehitysarkkitehti
- Saija Lauriala rakennuttaja-arkkitehti
- Tarja Aaltola keittiöasiantuntija
- Anne Valkeapää puhtauspalveluasiantuntija
- Sirpa Eskelinen energia-asiantuntija
- Jukka Tuhkanen rakenneinsinööri
- Yrjö Jaakkola sähköinsinööri
- Ilkka Poikkimäki LVI-insinööri
- Katri Onnela LVI-insinööri
- Petri Kokkonen kustannusinsinööri

Vantaan ammattiopisto Varian, Tikkurilan lukion ja Vantaan kaupungin sähköpostiosoitteet muotoa: etunimi.sukunimi@vantaa.fi

Boost Brothers Oy

- Juho-Kusti Kajander toimitusjohtaja
- Eero Korpi rakennuttamisen asiantuntija
- Kristian Söderström nuorempi rakennuttamisen asiantuntija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@boostbrothers.fi

Avario Oy

- Anne Jaakola-Wondafrash pääsuunnittelija, projektiarkkitehti

Sähköposti: anne.jaakola@avario.fi

Design Lime Oy

- Merja Salminen ruokapalveluiden asiantuntija
- Liisa Pelkonen ammattikeittiösuunnittelija

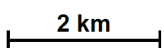
Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@designlime.fi

Ramboll Finland Oy

• Pekka Turunen	vastuullinen rakennesuunnittelija
• Esa Huurinainen	rakennesuunnittelija varahenkilö
• Jarno Oinonen	vastuullinen pohjarakennesuunnittelija
• Paavo Lahdenperä	pohjarakennesuunnittelija varahenkilö
• Samu Hellstedt	vastuullinen sähkösuunnittelija
• Antti Hallikainen	avustava sähkösuunnittelija
• Ilari Ranta-aho	vastuullinen LVIA-suunnittelija
• Hannu Onkamo	avustava LVIA-suunnittelija

Sähköpostit muotoa: etunimi.sukunimi@ramboll.fi

Kaupunkikartta ©Vantaan kaupunki

23.6.2021 15:45:24

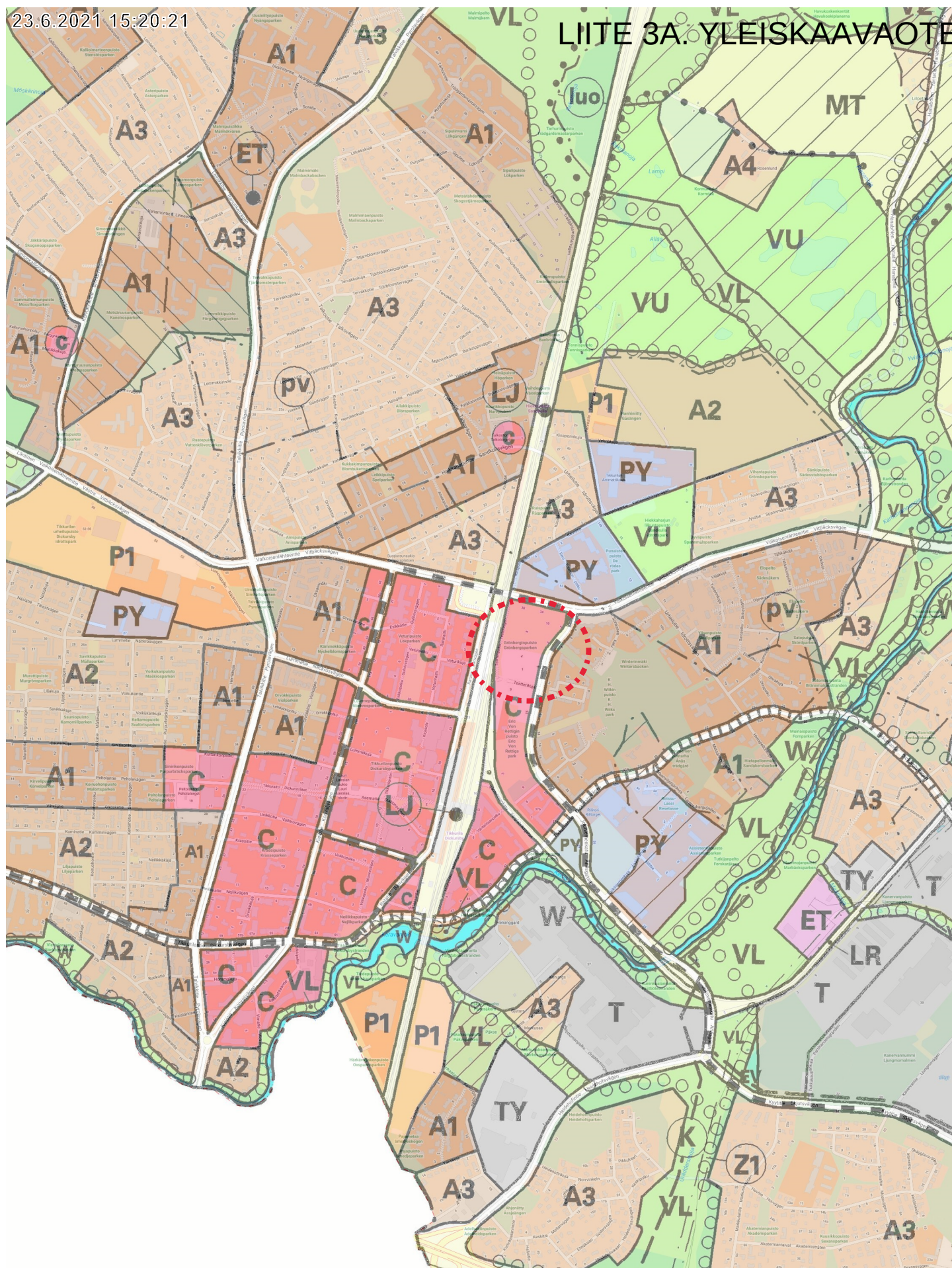
LIITE 2. ILMAKUVA

50 m

1:2 000

Ortokuva 2019 ©Vantaan kaupunki

Keskustatoimintojen alue

Alue varataan toimisto-, liike- ja palvelutiloille, asunnoille sekä keskusta-alueelle soveltuville työpaikkatoiminnoille.

Keskustatoimintojen alakeskus

Lähipalvelujen keskus, jonne saa sijoittaa merkitykseltään paikallisia päivittäistavaramyymälöitä yhteensä 3500 k-m2. Alueelle ei saa sijoittaa muita vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Område för centrumfunktioner

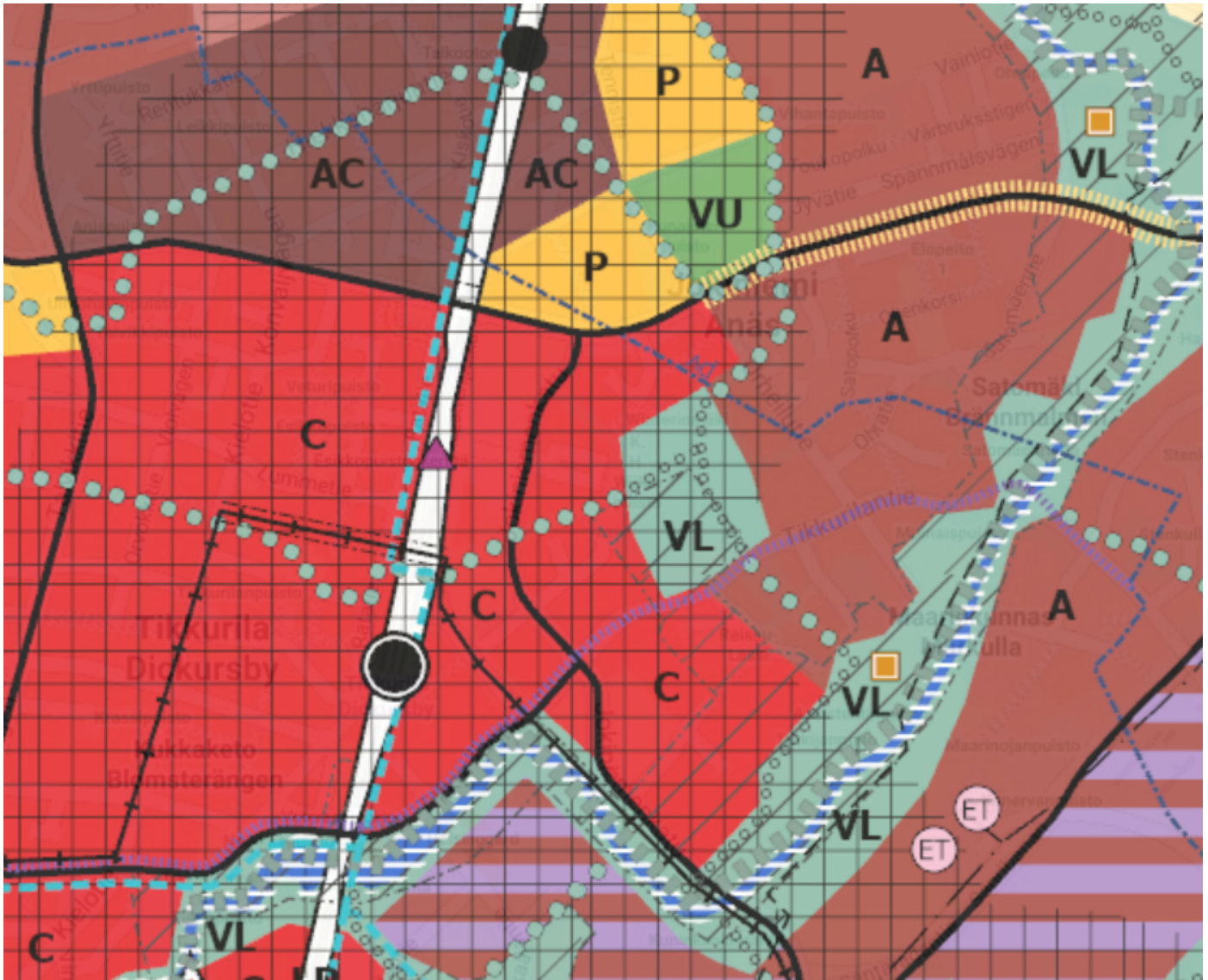
Området reserveras för kontors-, affärs- och servicelokaler, bostäder samt för arbetsplatsfunktioner som passar på ett centrumområde.

Sekundärcentrum för centrumfunktioner

Centrum för närservice, där till sin betydelse lokala dagligvaruaffärer omfattande sammanlagt 3500 m2-vy får placeras. På området får inga andra stora detaljhandelsenheter placeras.

YK0048 Vantaan yleiskaava 2020

KV 25.1.2021

Maankäyttömerkinnät

C

Kaupunkikeskustan alue

Kaupunkikeskustan aluetta kehitetään monipuolisena, toiminnoiltaan sekoittuneena kaupunkiympäristönä. Ole-massa olevissa keskustoissa tulee varmistaa, että liike- ja toimitilan määrä kehittyy edelleen ja rakentaminen parantaa kaupunkitilan laatua erityisesti katutasolla. Keskeisillä keskusta-alueilla maantasokerrosten tilojen tulee avautua kaupunkitilaan ja ne tulee osoittaa liike- ja toimitiloiksi.

Kaupunkiympäristön lähtökohtana tulee olla käveltä-vyys. Alue tulee toteuttaa vihertehokkaasti. Alueella tulee olla riittävästi palveluita, puistoja ja julkisia ulkotiloja. Asemakaavoituksen yhteydessä tulee varmistaa palvelu-verkon riittävyys ja palveluiden saavutettavuus kestäväillä kulkumuodoilla. Myyrmäessä, Kivistössä, Aviapoliksessa, Tikkurilassa, Koivukylässä, Korsossa ja Hakunilassa alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullisia vähittäiskaupan suuryksiköitä. Lapinkylässä ja Länsimä-essä alueelle voidaan sijoittaa merkitykseltään paikkali-sia vähittäiskaupan suuryksiköitä.

Alueen pysäköintiratkaisut on toteutettava kokonaisval-taisesti pyrkien keskitettyyn, nimeämättömään ja vuoro-taiskäyttöiseen ratkaisuun. Alueelle tulee toteuttaa lyhy-taikaista kadunvarsipysäköintiä.

Markanvändningsbeteckningar

Stadscentrumområde

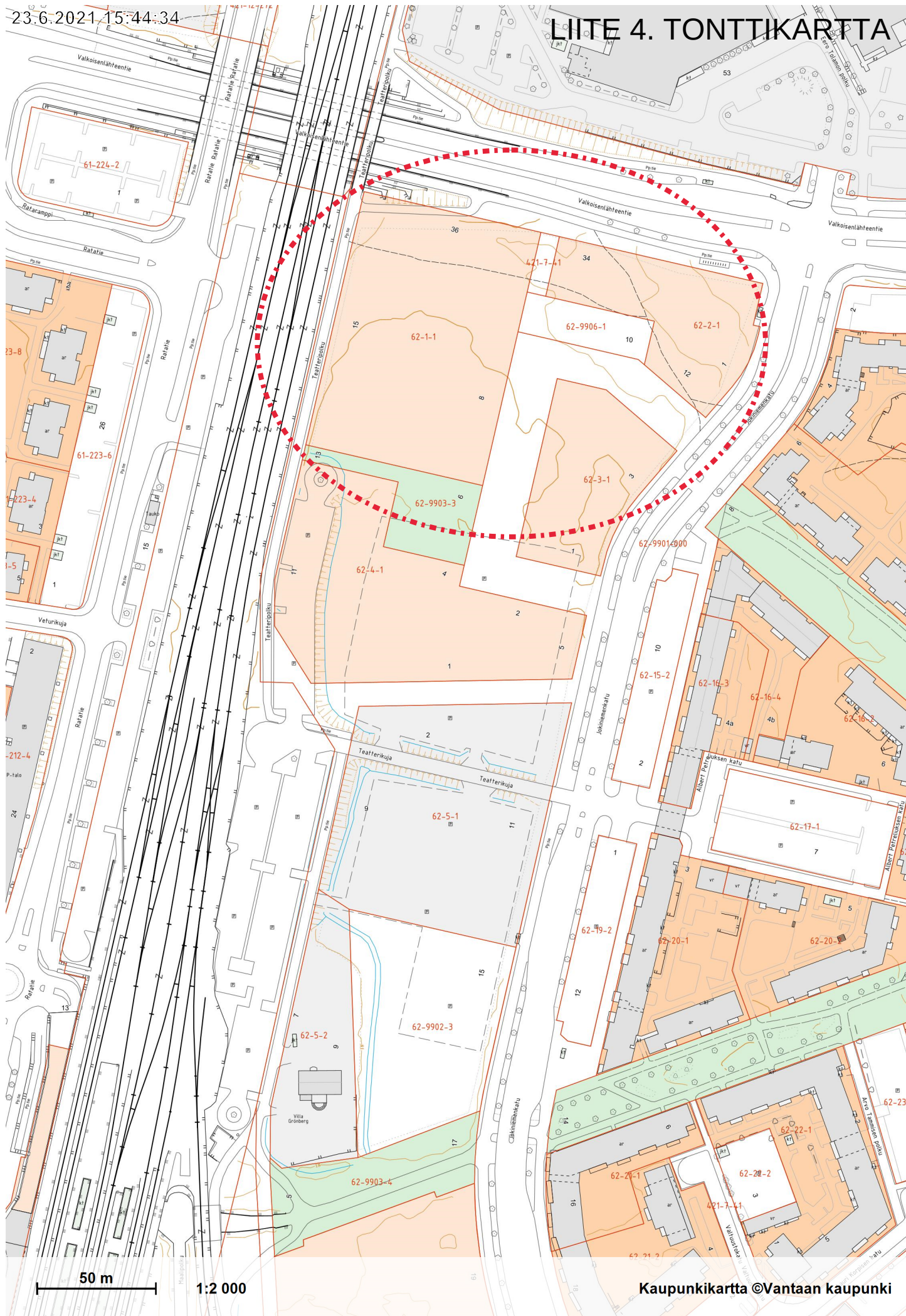
Stadscentrumområden utvecklas till en mångsidig stads-miljö med blandade funktioner. I de redan existerande centrumen ska man se till att antalet affärs- och kon-torslokaler utvecklas ytterligare och att byggandet för-bättrar kvaliteten på stadsrummet, särskilt i gatuplan. I viktiga centrumområden ska utrymmen i markplanssvå-ningar öppnas upp mot stadsrummet och de ska anvisas som affärs- och kontorslokaler.

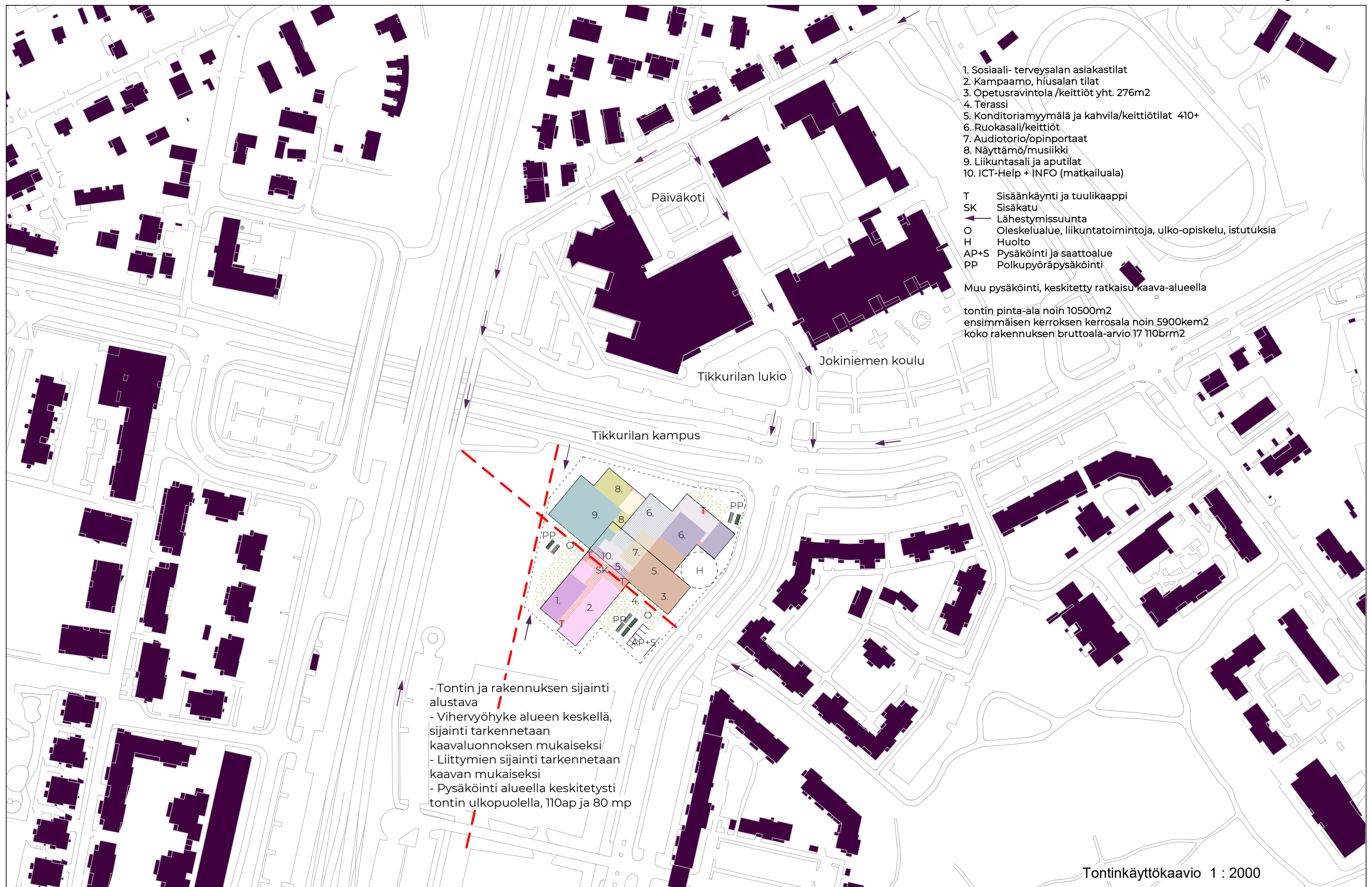
Promenadvänlighet ska vara utgångspunkten för stads-miljön. Området ska byggas grön effektivt. I området ska det finnas tillräckligt med tjänster, parker och offentliga uterum. I samband med detaljplaneringen ska det säker-ställas att servicenätet räcker till och att servicen är till-gänglig med hållbara färdmedel. I områdena Myrbacka, Kivistö, Aviapolis, Dickursby, Björkby, Korso och Häkän-böle kan man placera stora detaljhandelsenheter av regional betydelse. I områdena Lappböle och Västerkulla och Västersundom kan man placera stora detaljhande-lsenheter av lokal betydelse.

Man genomför heltäckande parkeringslösningar i områ-det och strävar efter lösningar med centraliserad och växelvis parkering med icke namngivna parkeringsplat-ser. Kortvarig gatuparkering ska ordnas i området.

23.6.2021 15:44:34

LIITE 4. TONTTIKARTTA

Tontinkäyttökaavio 1 : 2000

SUUNNITTELIJAN YHTEYSTIEDOT www.avario.fi info@avario.fi PUH. 08 311 9500	RAKENNUSKOHD Tikkurilan oppimiskampus Project Status Katuosoite 00000 Postiosoite	PIIRUSTUKSEN SISÄLTÖ LUONNOS TONTINKÄYTTÖKAAVIO ARK 2054 - 001	MITTAKAAVA 1:2000	PÄIVÄYS 27.7.2021	PIIR. AJW	VASTUULLINEN SUUNNITTELIJA Anne Jaakola-Wondafrash, arkkitehti SAFA ARK 1486
--	---	---	----------------------	----------------------	--------------	--

OPPIMISKAMPUS TILAOHJELMA

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2. yht.	m2. yht.
VANTAAN AMMATTIOPISTO VARIA						
Varian opetustilat ja opetushenkilöstön tilat					6368	
Sosiaali- ja terveysala		500 opisk.			1449	
Opetustilat						
	Yleisoppimistila	25 opisk.	10	60	600	
	Pienryhmätila	3 opisk.	10	7	70	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	10 oppimistilaa	1	10	10	
	Hoitotyöttila, 5 vuodep.	25 opisk.	2	100	200	
	Inva-WC (potilassiirtojen harjoitteluun)	1 / toiminto	1	5	5	
	Hoitotyöttilan varastot		2	20	40	
	Kotikeittiö- ja ruokailutila	20 opisk.	1	100	100	
	Kotikeittiön varasto		1	12	12	
	Vaatehuoltotila		1	10	10	
	Musiikkitala / (VSS)	25 opisk.	1	70	70	
	Musiikkitalan varasto / (VSS)		1	16	16	
	Kuvallisen ilmaisen tila	25 opisk.	1	75	75	
	Kuvallisen ilmaisen tilan varasto		1	19	19	
	Asiakastila & aistila	20 hlö	1	100	100	
Sosiaali- ja terveysalan käytössä myös:						
	Hyvinvointitekniikatila, yhteiskäytössä ICT-alan kanssa					Ks. ICT-ala
	Ensiapuluokka, yhteiskäytössä YTO-opintojen kanssa					Ks. YTO-opinnot
	Liikuntatila, yhteiskäytössä YTO-opintojen ja Tikkulan lukion kanssa					Ks. Liikuntatilat
Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		350 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	350 opisk.			70	
	WC	350 opisk.	18	2	36	

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Suihkullinen pukutila WC:llä	350 opisk.	4	4	16	
ICT-ala		180 opisk.				513
	Opetustilat					
	Oppimistila, ict-laboratorio (projektityötila / pajatila)	22 opisk.	2	75	150	
	Oppimistila, ict-laboratorio (palvelinasennus)	22 opisk.	1	75	75	
	Hyvinvointiteknologiatila	22 opisk.	1	120	120	
	Ohjelmointitila	22 opisk.	1	90	90	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	5 oppimistilaa	1	13	13	
	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14	
	ICT-alan opiskelijat palvelee myös aulatiloiissa sijaitsevassa ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilassa.					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	126 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	126 opisk.			25	
	WC	126 opisk.	7	2	14	
	Suihkullinen pukutila WC:llä	126 opisk.	2	4	8	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Hiusala		150 opisk.				641
	Opetustilat					
	Yleisoppimistila	20 opisk.	2	50	100	
	Työsali (1 näistä salonki)	20 opisk.	4	100	400	
	Työvälinehuolto- ja pesutila (huuhtelutila) / (VSS)		1	30	30	
	Aine- ja opetusvälinevarastotila / (VSS)		1	40	40	
	Pienryhmätila	3 opisk.	2	7	14	
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	105 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	105 opisk.			32	
	WC	105 opisk.	6	2	12	
	Suihkullinen pukutila WC:llä	105 opisk.	2	4	8	

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Kuvallisen ilmaisun ala		75 opisk.				330
	Opetustilat					
	ATK-työsali	25 opisk.	3	75	225	
	Studio-tila	1 piennymä	1	40	40	
	Varastotila ja serveri		1	20	20	
	Piennymätila	3 opisk.	2	7	14	
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	68 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	68 opisk.			14	
	WC	68 opisk.	4	2	8	
	Suihkullinen pukutila WC:llä	68 opisk.	1	4	4	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Matkailuala		100 opisk.				263
	Opetustilat					
	Yleisoppimistila	24 opisk.	3	70	210	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	3 oppimistilaa	1	8	8	
	Piennymätila	3 opisk.	2	7	14	
	Matkailualan opiskelijat palvelee myös pääsisäinkäynnin asiakaspalvelutiloissa.					
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	70 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	70 opisk.			14	
	WC	70 opisk.	4	2	8	
	Suihkullinen pukutila WC:llä	70 opisk.	1	4	4	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Elintarvike-, ravintola- ja cateringala		150 opisk.				949
	Elintarvikealan opetustilat	100 opisk.				

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Yleisoppimistila	22 opisk.	1	55	55	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	1 oppimistila	1	5	5	
	Pienryhmättila	3 opisk.	2	7	14	
	Opetuskeittiöttila (konditoria + leipomo + opetuskeittiö)	22 opisk.	1	335	335	
	Pakastinhuone		1	10	10	
	Astianpesutila		2	10	20	
	Astia- ja työvälinevarasto		3	5	15	
	Kuiva-aine- ja pakkausmateriaalivarasto		2	15	30	
	Siivouskomero		1	3	3	
Ravintola- ja cateringalan opetustilat		50 opisk.				
	Opetusravintola (edustusruokailu)	50 asiakaspaikkaa	1	80	80	
	Kokoustila (tarjoilijoiden harjoittelutila)	15 asiakaspaikkaa	1	35	35	
	Opetuskeittiöttila (edustusruokailu)	20 opisk.	1	120	120	
	Koekeittiö	20 opisk.	1	100	100	
Ravintola- ja cateringala hyödyntää elintarvikealan yleisoppimistilaa ja pienryhmättiloja tarvittaessa.						
Elintarvike-, ravintola- ja cateringalan elintarvikkeiden varastointi- ja vastaanottotilat						
	Kylmiö		2	8	15	
	Pakastin		1	8	8	
	Emäntä (työttila)		1	8	8	
	Lajitteluvastaanottotila		1	10	10	
Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		105 opisk.				
	Opiskelijoiden työvaatteiden säilytyskaapit	150 opisk.	1		30	
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	105 opisk.			32	
	WC	105 opisk.	6	2	12	
	Suihkullinen pukutila WC:llä	105 opisk.	2	4	8	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
Valmentava koulutus		200 opisk.				766
Opetustilat						
	Yleisoppimistila-alue (3 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	54 opisk.	3	165	495	
	Yleisoppimistila-alue (2 ryhmäinen, 18 opisk/ryhmä)	36 opisk.	1	110	110	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	11 oppimistilaa	1	15	15	
	Pienryhmätila	3 hlö	4	7	28	
	Oppimistilojen aula		1	45	45	
Valmentava koulutus käyttää opinnoissaan myös SoTe-alan kotikeittiö- ja ruokailutilaa sekä mm. liikuntasalia ja kuvaamataidon tilaa.						
Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat		200 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	200 opisk.			40	
	WC	200 opisk.	10	2	20	
	Suihkullinen pukutila WC:itä	200 opisk.	2	4	8	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Yhteiset opinnot (YTO)		1060 opisk.				605
Opetustilat						
	Yleisoppimistila	25 opisk.	5	55	275	
	Fysiikka - kemian opetustila	25 opisk.	1	80	80	
	Varastotila, opetustarvike- ja materiaalisäilytys	6 oppimistilaa	1	15	15	
	Ensiapuluokka	25 opisk.	1	80	80	
	Pienryhmätila	1060 opisk.	5	7	35	
	Kirjasto/mediateekki	25 opisk.	1	120	120	
YTO-opinnot voivat hyödyntää myös SoTe-alan kuvallisen ilmaisun tilaa.			Ks. Sosiaali- ja terveysala			
Varian opetus- ja hallintohenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitoiminta						854
Sosiaali- ja terveysalan opettajien ja ohjaajien työtilat		35 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	35 opet.	2	88	175	

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	35 opet.			9	
	ICT-alan opettajien ja ohjaajien työtilat	12 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	12 opet.	1	60	60	
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	12 opet.			3	
	Hiusalan, kuvallisen ilmaisun alan ja matkailualan opettajien ja ohjaajien työtilat	16 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	16 opet.	1	80	80	
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	16 opet.			4	
	Elintarvikealan ja ravintola- ja cateringalan opettajien ja ohjaajien työtilat	11 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	11 opet.	1	55	55	
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	11 opet.			3	
	Valmentavan koulutuksen opettajien ja ohjaajien työtilat	18 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	18 opet.	1	90	90	
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	18 opet.			5	
	YTO opettajien ja ohjaajien työtilat	10 opet.				
	Opettajien ja ohjaajien työtilat	10 opet.	1	50	50	
	Opettajien ja ohjaajien tavaransäilytyskaapit	10 opet.			3	
	Varian osaamispalveluesimiesten työtilat	5 hlö				
	Osaamispalveluesimiesten työhuoneet	5 hlö	5	10	50	
	Neuvottelutila	2 hlö	2	10	20	
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön taukotilat	135 hlö				
	Henkilöstön taukotilat	135 hlö	2	51	101	
	Taukotilan omatoimiuokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	135 hlö	2	5	10	
	Varian opetus- ja hallintohenkilöstön sosiaalitilat	135 hlö				

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Pukuhuoneet / (puolet VSS)	135 hlö	4	24	95	
	Pesuhuoneet / (puolet VSS)	135 hlö	4	5	20	
	WC-tilat / (puolet VSS)	135 hlö	9	3	23	

TIKKURILAN LUKIO

Tikkurilan lukion opetustilat ja opetushenkilöstön tilat 1632

Tikkurilan lukion opetustoiminta 300 opisk. 1389

Yleisvarustellut opetustilat

Opetustila 80 m2	36 opisk.	2	80	160
Opetustila 60 m2	24 opisk.	4	60	240
Piennryhmätila (60 m2 opetustilojen yhteydessä ja avattavissa)	2...5 hlö	6	10	60
Opetustila 40 m2	15 opisk.	1	40	40
Hiljainen tila	1 hlö	3	4	12

Erityisvarustellut opetustilat

Matematiikan opetustila	36 opisk.	1	90	90
Matematiikan ja tietotekniikan opetustila	24 opisk.	1	70	70
Fysiikan ja kemian teoriaopetustila	30 opisk.	1	75	75
Fysiikan ja kemian laboratoriotila	20 opisk.	1	70	70
Fysiikan ja kemian kokoelma-/varastuhuone		1	20	20
Biologian ja maantieteen teoriaopetustila	36 opisk.	1	80	80
Biologian laboratoriotila	36 opisk.	1	100	100
Biologian ja maantieteen kokoelma-/varastuhuone		1	17	17
Piennryhmätila	2...5 hlö	2	10	20

Taito- ja taideaineiden opetustilat

Kuvaamataidon opetustila	30 opisk.	1	90	90
Kuvaamataidon varastotila		1	18	18

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Musiikkiluokka	30 opisk.	1	90	90	
	Musiikiniukan varastotila		1	18	18	
	Bändien harjoittelutila ja varasto		1	24	24	
	Opiskelijoiden sosiaali- ja saniteettitilat	300 opisk.				
	Opiskelijoiden tavaransäilytyskaapit (esim. käytävillä)	300 opisk.			60	
	WC	300 opisk.	15	2	30	
	Inva-WC	1 / toiminto	1	5	5	
Tikkurilan lukion opetushenkilöstön työ-, tauko- ja sosiaalitointinta						243
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon työtilat	23 hlö				
	Opettajien työtilat	4 opet.	4	20	80	
	Hiljaisen työn tila (työhuone)	1 opet.	4	5	20	
	Opettajien tavaransäilytyskaapit	20 opet.			5	
	Lukion rehtorin työhuone	1 hlö	2	15	30	
	Lukion apulaisrehtorin työhuone	1 hlö	1	12	12	
	Lukion arkisto		1	4	4	
	Monistus- ja materiaalihuone		1	30	30	
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon taukotilat	31 hlö				
	Henkilöstön taukotilat	31 hlö	1	23	23	
	Taukotilan omatoiminuokailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspisteet	31 hlö	1	5	5	
	Tikkurilan lukion opettajien ja yleishallinnon sosiaalitilat	31 hlö				
	Pukuhuoneet	31 hlö	2	11	22	
	Pesuhuoneet	31 hlö	2	2	5	
	WC-tilat	31 hlö	3	3	8	

OPPIKAMPUSKUN YHTEISKÄYTTÖISET, YLEISET JA MUUT TILAT

Toiminta	Tilatyyppi	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
Rakennuksen yhteiskäyttöiset ja muut tilat						7386
Opiskelijakuntatoiminta						60
Opiskelijakuntatoiminnan tilat		1655 opisk.				
	Opiskelijakunnan tila (Varia)		1	30	30	
	Opiskelijakunnan tila (Tikkurilan lukio)		1	30	30	
Opiskelijapalvelut		33 hlö				444
Opiskelijapalveluiden henkilökunnalla yhteiset tauko- ja sosiaalityötilat muun henkilökunnan kanssa.			Katso Varian tai Tikkurilan lukion opetushenkilöstö			
Opiskelijahuollon työtilat ja vastaanottohuoneet		11 hlö				
	Odotustilat	7 asiakasta	2	11	21	
	WC	30 hlö	2	2	4	
	Asiakas-WC		2	2	4	
	Terveystieteiden (/ lääkäriin) vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	4	15	60	
	Lepohuone	1 as.	2	8	16	
	Psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	1	12	12	
	Kuraattorin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36	
	Psykologin työ- ja vastaanottohuone	1+1 hlö + as.	3	12	36	
	Neuvottelutila	2...5 hlö	2	10	20	
Varian opinto-ohjaajien ja erityisopettajien työtilat		3 hlö				
	Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30	
	Erityisopettajan työhuone	1+1 hlö + as.	3	10	30	
Varian opintosuhteiden työtilat ja vastaanottopisteet		5 hlö				
	Opintosuhteiden, taloussuhteiden ja toimistosuhteiden työpisteet	5 hlö	1	25	25	
	Opintosuhteiden, taloussuhteiden ja toimistosuhteiden vastaanottopiste	3 asiakaspaikkaa	1	30	30	

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
Varian oppisopimus- ja työelämäpalveluiden työtilat ja vastaanottopisteet		10 hlö				
	Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden henkilökunnan työpisteet	10 hlö	1	50	50	
	Oppisopimus- ja työelämäpalveluiden vastaanottopiste	2 asiakaspaikkaa	1	20	20	
Tikkurilan lukion opinto-ohjaajien työtilat		2 hlö				
	Opinto-ohjaajan työhuone	1+1 hlö + as.	2	10	20	
Tikkurilan lukion opintosihteerien työtilat ja vastaanottopisteet (Lukion kanslia)		2 hlö				
	Lukion kanslistien työpisteet	2 hlö	1	10	10	
	Kanslian vastaanottopisteet	2 asiakaspaikkaa	1	20	20	
Liikunta-, aulatilat ja opinportaat sekä yhteiset tukipalvelut (ateriapalvelu, kh ja siivous)						2815
Liikuntatilat		1655 opisk.				947
	Liikuntasali	25...40 opisk.	1	700	700	
	Liikuntavälinevarastot / (VSS)		2	20	40	
	Tuoli- ja pulpettivarasto / (VSS)		1	100	100	
	Pukeutumistilat / (VSS)	60 opisk.	2	25	50	
	Peseytymistilat / (VSS)	60 opisk.	2	15	30	
	WC / (VSS)		5	2	10	
	Liikunnanopettajien työ-, puku- ja pesutilat / (VSS)		2	9	17	
Aulatilat ja opinportaat		300 hlö				700
	Tuulikaappi		1	10	10	
	Pääsisäänkäynnin asiakaspalvelu, aulavartiointi ja postinkäsittely	2...5 hlö	1	25	25	
	ICT Help Desk, asiakaspalvelu- ja asennustilat (ICT-opisk. palvelee)	7 opisk.	1	13	13	
	Konditorio myymäläkahvila (elintarvike-opisk. palvelee)		1	16	16	
	Myymälän pakkaustarvikevarasto		1	6	6	
	Yleisöpalvelu -wc:t	1 pääaula	2	8	15	
	Inva-WC	1 kpl	1	5	5	
	Aula		1	200	200	

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Opinportaati, katsomo	150 hlö	1	300	300	
	Näyttämö sivutiloihin		2		70	
	Näyttämön tekninen tila		1	10	10	
	Näyttämövarasto		1	30	30	
	Ateriapalvelu- ja kahvilatilat	1430 annos/vrk				976
	Ravintolasali, opiskelijoiden ruokailutilat	435 paikkaa	1	522	522	
	Ravintolasali, henkilökunnan ruokailukabinetti	45 paikkaa	1	54	54	
	Omatoinnukailijoiden ruoansäilytys- ja lämmityspaikat	100 annos/vrk	1	20	20	
	Astianpalautus ja ruoanjakelu	480 paikkaa	1	120	120	
	Valmistuskeittiö (sis. sosiaali-, apu- ja varastotilat)	1430 annos/vrk	1	260	260	
	Kiinteistönhoidon tilat	15000 hum2				75
	Kiinteistönhoidon työtilat ja varastot / (VSS)	20 m2 / 8000 hum2	2	20	40	
	Kiinteistövalvomo / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	10	10	
	Tontinhoidonvarasto / (VSS)	1 kpl / toimipiste	1	25	25	
	Siivoustilat	15000 hum2				117
	Siivouskeskus, koneet ja välineet	1 kpl / 15 000 hum2	1	15	15	
	Siivouskeskus, varastot	1 kpl / 15 000 hum2	1	15	15	
	Siivoustila	3 m2 / 1000 hum2	11		45	
	Biojätekielä	1 kpl	1	10	10	
	Siivoojien ja kiinteistönhoidajien taukotilat (sis. ruoansäilytys ja lämmityspisteet)	15 hlö	1	16	16	
	Siivoojien ja kiinteistönhoidajien puku-, pesu- ja wc-tilat	15 hlö	2	8	16	
	Lisäksi huoltopihan yhteyteen jäteaste, jossa syväkeräysastiat					
	Väestönsuojelu (suojatilat oletettu toiminnan hyötykäyttöön, ks. / VSS merkinnät)	1850 hlö (1500 läsnä)				34
	Sulkuhuone	1 kpl / 1 suojatila	4	4	16	
	VSS tekniikka	4,5 m2 / 1 suojatila	4	5	18	
	Sisäliikennöinti					3161

Toiminta	Tilatyypit	Mitoitusperuste	Kpl	m2/kpl	m2, yht.	m2, yht.
	Käytävät (hyödynnetään maksimaalisesti myös oppimistiloina)	6 m2 / tila			2328	
	Porrashuoneet	n. 5 % huonealasta			683	
	Sisäkatu				150	
	Hissi					
Talotekniset toiminnot						871
	Talotekniikkatilat (LVIST -tekniikan tilavaraukset)	n. 6 % huonealasta			871	
TARVESELVITYS YHTEENSÄ		1655	opisk.			
Pinta-ala						
	Huoneala, hum2				15385	
	Ohjelma-ala, ohm2 (hyötyala, hym2)				11353	
	Käytävät				2478	
	Porrashuoneet				683	
	Talotekniikka				871	
	Huoneistoala-arvio, htm2 (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje)				14140	
	Bruttoala-arvio, brm2				17310	
Tunnusluvut						
	Tilapaikkatehokkuus					
	htm2/opiskelija (Vantaan ohjeita suunnittelijoille yleisohje)	1655	opisk.		8,54	
	Bruttoalan ja hyötyalan suhde					
	brm2/hym2				1,52	
	hym2/bm2				0,66	
	Bruttoalan ja huonealan suhde					
	brm2/hum2				1,13	
	hum2/bm2				0,89	

VANTAAN KAUPUNKI
TILAKESKUS
Suunnittelu- ja hankepalvelut
Kustannusennuste
Tarveselvitys
7.9.2021
TIKKURILAN OPPIMISKAMPUS -RAKENNUS, UUDISRAKENNUS

62 Jokiniemi, Vantaa

Laajuustiedot :

bruttoala	17 310	brm2
hyötyala	11 353	hym2
huoneistoala	14 140	htm2
tilavuus	83 261	rm3
tehokkuusluku	1,52	

Rakennuskustannukset		Yht.€	€/brm2	€/hym2	€/rm3
<u>Rakennuttajan kulut</u>		7 100 000	410,17	625,39	85,27
suunnittelu	3 700 000				
rakennuttaminen	2 300 000				
liittymismaksut	1 100 000				
<u>Rakennustekniset työt</u>		35 700 000	2 062,39	3 144,54	428,77
rakennusteknilliset työt					
- sis.pihatyt					
<u>LVI-työt</u>		7 100 000	410,17	625,39	85,27
LVV-työt	3 400 000				
IV-työt	3 400 000				
Säätölaitteet	300 000				
<u>Sähkötyöt</u>		4 900 000	283,07	431,60	58,85
<u>Erillishankinnat</u>		1 100 000	63,55	96,89	13,21
Muutos- ja lisätyövaraus		2 800 000	161,76	246,63	33,63
KUSTANNUSENNUSTE (alv 0%)		58 700 000	3 391,10	5 170,44	705,01
KUSTANNUSENNUSTE (ALV 24%)		72 788 000	4 204,97	6 411,35	874,21

Hintataso KL 106 (9/21)

Arvioon sisältyy:

- Liikennealueen massanvaihto
- PIMA-kustannukset Jokiniemientien osalta
- Hulevesijärjestelmä
- Rungon vahvistukset 5 krs varaukselle

Arvioon ei sisälly:

- Käyttäjätehtävät kuten ensikertainen kalustaminen
- Mahdollisten vanhojen rakenteiden purku
- Mahdolliset värinävaimennukset
- Olemassa olevien putki-, kaapeli-, ym järjestelmien purku tai siirto

Suunnittelu ja hankepalvelut 7.9.2021

 Petri Kokkonen
 Kustannusinsinööri

14 § Vapaalan päiväkotipaviljonki tarveselvitys-hankesuunnitelman hyväksyminen / AK

VD/8697/10.03.02.01/2021

HW/AK/PW/EK/MH

Vapaalan uusi päiväkotipaviljonki korvaa vuonna 1970 rakennetun Vapaalan päiväkodin rakennuksen, joka on käyttöikänsä päässä ja jota kokonaistaloudellisesti ei ole kannattavaa korjata. Päiväkotirakennuksen tasearvo on 527 918,67 euroa. Lisäksi paviljonki korvaa päiväkotikäytöstä poistuvan Virtatien paviljongin tilat. Uusi paviljonki vastaa myös Myyrmäen suuralueen varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun.

Vapaalan päiväkotipaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma on valmisteltu kasvatuksen ja oppimisen toimialan, kaupunkisuunnittelun ja toimitilajohtamisen kanssa.

Päiväkotirakennuksen hankesuunnitelman mukainen bruttoalataavoite on 1350 brm². Päiväkodin tilapaikkamäärä on 140.

Uusi paviljonkirakennus sijoittuu Vapaalan kaupunginosaan Vantaan kaupungin omistamalle Y-tontille osoitteeseen Vapaalanpolku 12, 01650 Vantaa.

Samalla tontilla sijaitsee suojeltu, v.1948 rakennettu Ilpolan koulurakennus, jonka pihapiiri on myös suojeltu. Päiväkotikäyttöön jäävä piha-alue on tästä syystä tilapaikkamäärään nähden pieni ja piha- aluetta on esitetty laajennettavan viereiseen Ilpolan puistoon. Poikkeamisluvalla haetaan osan päiväkodin pihasta sijoittamista puistoalueelle sekä lievennystä asemakaavassa esitettyyn määräykseen 1 autopaikka/80 k-m².

Toimitilajohtaminen on valmistelemassa tarjouskilpailua enintään 10-vuoden vuokra- /tai leasingvaihtoehtoon pohjautuen ja pyytää vuokra- tai leasingtarjouksia tilaelementtitoimittajilta. Tavoitteena on, että tilat ovat otettavissa käyttöön viimeistään vuoden 2022 elokuussa.

Toimitilajohtamisessa on tehty alustava arvio syntyvistä tilakustannuksista pohjautuen aiempiin vastaaviin päiväkotipaviljonkihankkeisiin. Arvion mukaan tiloista syntyvä vuosittainen vuokratilakustannusarvio on 486 000 €/v ja tilojen ylläpitokulut arviolta 81 000 €/v. Tilakustannukset tarkentuvat tarjousten ja suunnitelmataratkaisujen myötä.

Hankkeen kiireellisestä aikataulusta johtuen, hanketta esitetään edistettäväksi jo ennen ensi vuoden investointiohjelman viemistä.

Vapaalan päiväkotipaviljongin tarveselvitys-hankesuunnitelma on hyväksyttävänä kasvatuksen ja oppimisen lautakunnassa 21.09.2021.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 22 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää rakennuksen omistajana käytöstä poistetun rakennuksen purkamisesta, kun rakennuksen tasearvo on yli 400 000 euroa.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 33 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin ja kaupunkikonsernin yli 3 000 000 euroa (alv 0 %) maksavien toimitilainvestointihankkeiden tarveselvitysten (kustannusennusteineen) ja yhdistettyjen tarveselvitys-hankesuunnitelmien (tavoitehintoineen) hyväksymisestä.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 14

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) hyväksyä tontilla Y 13029 sijaitsevan, vuonna 1970 rakennetun päiväkotirakennuksen purku,
- b) esittää kaupunginhallitukselle hyväksyttäväksi Vapaalan päiväkotipaviljongin 07.09.2021 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma edellytyksellä, että Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta on sen hyväksynyt, ja
- c) esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi, että hanke lisätään voimassa olevaan uudisrakentamisen investointiohjelmaan.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vapaalan päiväkotipaviljonki, 7.9.2021 päivätty tarveselvitys-hankesuunnitelma

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

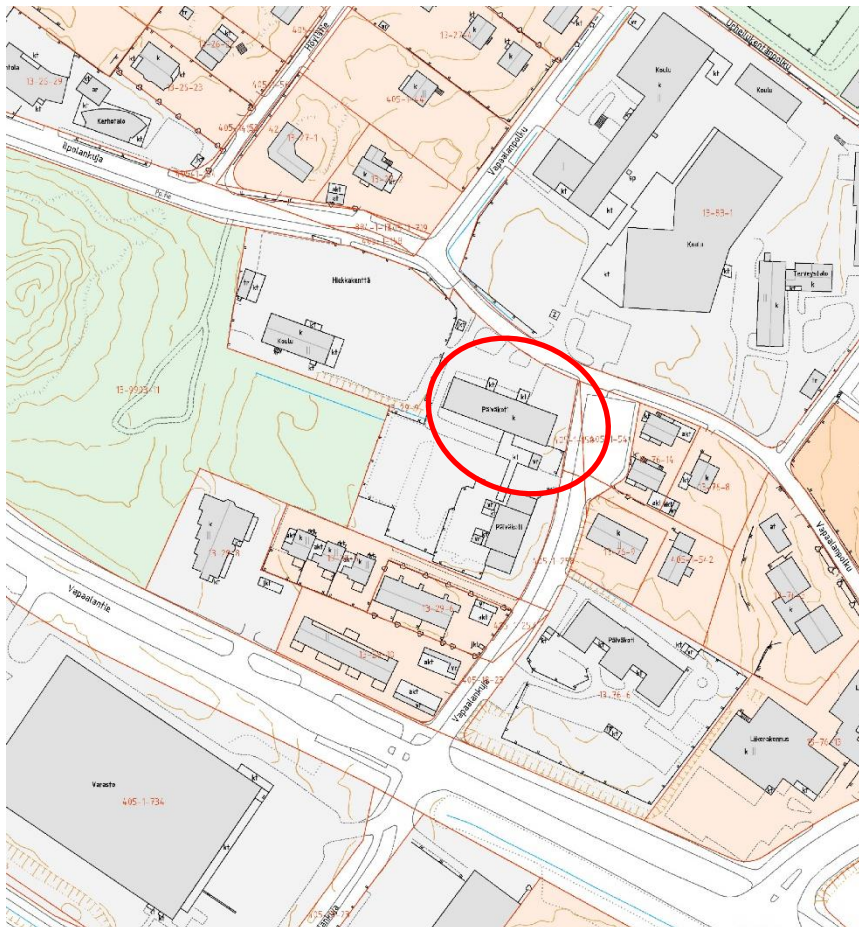
rakennuttaja-arkkitehti Maja Haltia, puh. 040 621 1482
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vapaalan päiväkodin paviljonki

Vapaalanpolku 12, 01650 Vantaa

uudisrakennus

TARVESELVITYS - HANKESUUNNITELMA

Tontin pohjoislaidalla sijaitseva nykyinen, purettava päiväkotijonon, jonka tilalle uusi paviljonkirakennus tulee.

Vantaan kaupunki
Toimitilajohtaminen
Postiosoite: PL 1820, 01030 Van-
taan kaupunki

Sisällys

1	Tarvetietokortti.....	2
2	Perustelut tarpeelle.....	3
2.1	Varhaiskasvatuksen palvelustrategiset linjaukset.....	3
2.2	Väestöennuste ja liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan.....	3
2.3	Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan	4
3	Mitoitusperusteet ja tavoitteet	4
3.1	Paviljongin pedagogisen toiminnan ja toiminnallisuuden tavoitteet.....	4
3.2	Päiväkodin tunnusluvut ja tilaohjelma.....	5
3.3	Arkkitehtoniset tavoitteet.....	5
3.4	Ateriapalvelut.....	5
3.5	Siivoustilat	6
	Päiväkodin puhtauspalvelun tavoitteet	6
3.6	Jätehuollon tilat.....	6
3.7	Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet, muuntavuus.....	7
4	Tontti ja rakennuspaikka	7
4.1	Sijainti.....	7
4.2	Hallinta, rasitteet, kaava- ja kiinteistötiedot.....	7
4.3	Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet.....	7
4.4	Piha, liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka.....	8
4.5	Rakentamisrajoitteet, ympäristö, melu	8
4.6	Liittyvät hankkeet.....	8
5	Tekniset järjestelmät	8
5.1	Rakennetekniset tavoitteet.....	8
5.2	LVI-Tekniset tavoitteet.....	9
5.1	Sähkötekniset tavoitteet.....	13
6	Väistötilantarve	17
7	Kustannukset	17
7.1	Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset	17
7.2	Toimintakustannukset hallintokunnalle.....	17
7.3	Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset	17
8	Rahoitus ja aikataulu.....	17
9	Riskit.....	17
9.1	Normaalit riskit.....	17
9.1	Työturvallisuustehtävät.....	17
10	Vastuuhenkilöt / työryhmä.....	18

Liitteet:

- Liite 1: kaavaote ja – määräykset ja johtokartat
- Liite 2: tilaohjelma

1 Tarvetietokortti

Kohteen nimi: Vapaalan päiväkodin paviljonki						
Tarpeen kuvaus: Vapaalan päiväkodin paviljonki rakentuu Vapaalan kaupunginosaan vastaamaan lähialueen tilatarpeen lisäksi Myyrmäen suuralueen varhaiskasvatuspalveluverkon kasvaviin tilatarpeisiin. Uudishankkeella korvataan purettavan vanhan Vapaalan päiväkotirakennuksen ja varhaiskasvatuksen käytöstä poistuvan Virtatien päiväkotipaviljongin tilat.						
Liittyminen muihin hankkeisiin ja selvityksiin: Kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018-2027, Myyrmäen päiväkotiverkkoselvitys, päiväkotikiinteistöjen investointitarpeiden ja aikataulun tarkastelu, toimitilajohtaminen						
Tarpeen perustelut: Vapaalan päiväkodin vanhaa rakennusta ei kannata toimitilajohtamisen mukaan kokonaistaloudellisesti korjata ja rakennus puretaan. Tilapaikkamäärältään suurempi rakennus vastaa myös Myyrmäen suuralueen varhaiskasvatuspalveluverkon kasvaviin tilatarpeisiin.						
Käyttäjähallintokunta: Kasvatuksen ja oppimisen toimiala						
Kaupunginosa: VAPAALA 13	Kiinteistötunnus: 92-13-29-9			Tontin pinta-ala: 9210 m ²		
Osoite ja tontti: Vapaalanpolku 12 01650 VANTAA	Kaavatiedot: Y 13029 Yleisten rakennusten korttelialue, III, e=0.30 1AP-/80 k-m ²			Rakennusoikeus: Rakennusoikeus: 4000 k-m ² , III -kerrosta. (josta on käytetty 798 m ² + 346) ja käyttämättä on 2856 m ²		
Tilatarve, suuruus ja kustannukset (ALV 0 %)	brm²	htm²	hum²	Investointikustannusennuste		
	€	€ / brm²	€ / hym²			
päiväkoti	1350					
päiväkodin tilapaikkamäärä				140 tilapaikkaa		
Väistötilan tarve: Leiritien väistötilapäiväkoti korvaa Vapaalan päiväkodin päärakennuksen käytöstä poiston aiheuttamaa tilapaikkavajetta alueella paviljongin valmistumiseen saakka.						
Hankkeen toteutusaikataulu: valmis -08 2022						
Ylläpitokustannukset: Arvio 81 000 € / vuosi						
Toimintakustannukset hallintokunnalle: Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin 480 000€. Kuluissa on huomioitu korvattavien Vapaalan päiväkodin päärakennuksen ja Virtatien päiväkotipaviljongin kulut.						
Ensikertainen kalustaminen ja varustaminen: 94 000 €						
Vuokra-arvio käyttäjäkunnalle (perustamiskustannukset + paviljongin vuokra):						

Tuleva vuokra		xx € / htm2 / kk
Vuokravaikutus	40 500€ / kk	486 000 € / v
Vuokravaikutus / oppilaspaikka € / vuosi 3472,43		€ / kk 289,29
Laatija(t): Maja Haltia Janne Myllylä		Päivämäärä: 07.09.2021

2 Perustelut tarpeelle

2.1 Varhaiskasvatuksen palvelustrategiset linjaukset

Keskeisten palveluverkkolinjausten (Vantaan kaupunkitasoinen palveluverkkosuunnitelma 2018–2027) mukaan varhaiskasvatus järjestetään lähipalveluna. Varhaiskasvatuksen strategiana on lisätä yksityisen varhaiskasvatuksen osuutta maltillisesti.

2.2 Väestöennuste ja liittyminen palveluverkkosuunnitelmaan

Vantaan virallisen väestöennusteen 2021– 2031 mukaan varhaiskasvatuskäikäisten lasten määrä kasvaa ennustekaudella Myyrmäen suuralueella 570 lapsella. Vapaalan ja Myyrmäen kaupunginosissa lasten määrä kasvaa ennustekaudella 16 ja 302 lapsella.

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Muutos 2021-2031
Myyrmäen suuralue	10kk-6v	3702	3680	3694	3732	3787	3859	3952	4054	4134	4206	4272	+570
Vapaalan kaupunginosa	10kk-6v	241	222	220	224	232	237	247	258	259	256	256	+16
Myyrmäen kaupunginosa	10 kk-6v	1 033	1 021	1 017	1 023	1 056	1 096	1 150	1 193	1 238	1 286	1 334	+302

Taulukko: Myyrmäen suuralueen, Vapaalan ja Myyrmäen kaupunginosien varhaiskasvatuskäikäisten lasten määrän kehitys Vantaan virallisen väestöennusteen 2021-2031 mukaan

Vapaalan päiväkodin paviljonki rakentuu Vapaalan kaupunginosaan vastaamaan lähialueen tilatarpeen lisäksi Myyrmäen suuralueen varhaiskasvatuspalveluverkon kasvaviin tilatarpeisiin. Uudishankkeella korvataan purettavan vanhan Vapaalan päiväkotirakennuksen ja varhaiskasvatuksen käytöstä poistuvan Virtatien päiväkotipaviljongin tilat.

2.3 Liittyminen toimitilaverkkosuunnitelmaan

Myyrmäen suuralueen päiväkotikiinteistöjen tarpeita on selvitetty 2020 valmistuneessa alueellisessa päiväkotiselvityksessä (toimitilajohtaminen). Vapaalan alueilla ei ole kiinteistöjä, joita voisi hyödyntää riittäviksi päiväkotitiloiksi.

3 Mitoitusperusteet ja tavoitteet

Paviljonkiin tulee yhteensä **140** tilapaikkaa, jotka jakautuvat viiteen kotialueeseen. Kasvatushenkilökuntaa paviljonkiin tulee 20 henkilöä. Lisäksi päiväkodissa työskentelee päiväkodin johtajat, puhtaus- ja ateriapalveluiden henkilökuntaa sekä vuosittain vaihtuvia opiskelijoita ja tilapäistä avustavaa henkilökuntaa, yhteensä noin 5 henkilöä. Henkilökunnan määrä yhteensä 28 henkilöä.

3.1 Paviljongin pedagogisen toiminnan ja toiminnallisuuden tavoitteet

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuslain mukaan päiväkodin varhaiskasvatusympäristön on oltava kehittävä, oppimista edistävä sekä terveellinen ja turvallinen lapsen ikä, kehitys ja muut edellytykset huomioon ottaen. Oppimisympäristö tukee lasten luontaista uteliaisuutta ja oppimisen halua sekä ohjaa leikkiin, fyysiseen aktiivisuuteen, tutkimiseen sekä taiteelliseen ilmaisuun ja kokemiseen.

Paviljongissa lapsiryhmät koostuvat kahden kasvattajan muodostamista ryhmistä, joissa tilamitoituksellinen tilapaikkamäärä on lasten iästä riippuen minimissään kahdeksan ja maksimissaan neljätoista (14). Ryhmissä voi olla lapsia, jotka tarvitsevat kasvun ja kehityksen tukea. Kaksi lapsiryhmää muodostaa kotialueen, jossa he tekevät toiminnallista yhteistyötä ja käyttävät yhteisesti osaa tiloista. Pienimpien lasten kotialueet pyritään saamaan maan tasolle. Tiloissa on mahdollista toteuttaa pienryhmätyöskentelyä 4-8 hengen ryhmissä ja ne ovat monikäyttöisiä. Tilat tukevat eri-ikäisten lasten perushoidon sujuvaa järjestämistä.

Paviljongissa on tiloja keskusteluihin perheiden ja yhteiskumppaneiden kanssa sekä henkilökunnan kirjalliseen työskentelyyn. Henkilökunnalle on sosiaali- ja taukotilat. Paviljongissa on sali- ja ruokailutila sekä le-wc. Paviljongissa on tilaohjelman mukaiset ateriahuollon ja puhtauspalveluiden tilat. Osaa yhteiskäytössä olevista tiloista käyttää myös tontilla

sijaitseva kahden lapsiryhmän pienempi paviljonki. Toiminnan näkökulmasta olisi pyrittävä ratkaisuun, jossa tuleva paviljonkirakennus olisi yhdistettävissä nykyiseen rakennukseen sisäyhteydellä.

Paviljonkihankkeessa noudatetaan ohjeellisesti Vantaan kaupungin konseptipäiväpäiväkotien huonekortteja. Kotialueiden varustelu tehdään 28 tilapaikan mukaan.

3.2 Päiväkodin tunnusluvut ja tilaohjelma

Päiväkodin hyötyalatavoite ilman teknisiä tiloja on 1149,4 hym² ja bruttoalatavoite 1350 brm².

Päiväkodin huonetilaohjelma on liitteessä 2.

3.3 Arkkitehtoniset tavoitteet

Paviljongin tulee sopeutua tontilla olemassa olevaan paviljonkirakennukseen ja Vapaalan pienmittakaavaiseen arkkitehtuuriin.

Uudesta paviljonkirakennuksesta tulee olla mahdollisuuksien mukaan sisäyhteys vanhaan paviljonkirakennukseen, sillä sali, keittiö ovat molempien rakennusten yhteiskäytössä. Vaihtoehtoisesti jos palomääräysten

Sisäänkäynnissä on katettu, esteettömyysmääräykset täyttävä kevytrakenteinen luiska sekä helppokulkuiset portaat.

3.4 Ateriapalvelut

Ateriapalvelun tavoitteet

Päiväkodin keittiö on palvelukeittiö/ kuumennuskeittiö. Keittiössä valmistetaan vain energialisukkeet, erikoisruokavalioannokset ja välipalat. Pääruoka-annokset tuodaan päiväkotiiin ulkopuolisen palveluntuottajan toimesta. Ateriat toimitetaan kuumana tai kylmänä. Aterioiden kuljetukseen varataan verkkovirralla toimivat kevytrakenteiset hygieniamuoviset kylmä/lämpökuljetusvaunut, tai ruoka toimitteen lämpökuljetuslaatikoissa

Keittiö toimii palvelukeittiönä (kuumennuskeittiönä) Cook and Chill valmius

Huomioitavat ateriapalvelun tilatarpeita suunnitellessa:

- Keittiösuunnittelussa käytettävä aina ammattikeittiösuunnittelijaa
- Keittiön sijainti on oltava hyvän huoltoyhteyden päässä.
- Keittiöllä on oltava oma tuulikaappi (sisältyy keittiön neliöihin)
- Jätehuolto ja rullakko/laatikko varaston oltava riittävän suuret ja kohtuullisen matkan päässä keittiöstä.
- Varattava hygieeninen tila kuljetuslaatikoille/vaunuille.
- Pääruokasalinpuolella keittiöseinän vieressä tai keskilattialla tulee olla ateriabuffet (ei avaudu keittiötiloihin).

- Päiväkärkyjä käytetään pienten lasten ryhmien aterioiden kuljetukseen kotitalueille. Ryhmien määrä ja sijainti selviävät myöhemmin.
- Sekä ruokasaliin että kerroksien aulatiloihin asennetaan elektronihanoilla varustetut käsipesualtaat
- ruokasalin kotikeittiön yhteyteen varataan kotitalouskylmäkaappi välipalojen säilytystä varten.

3.5 Siivoustilat

Päiväkodin puhtauspalvelun tavoitteet

Puhtaat tilat luovat puitteet terveelliselle ja turvalliselle varhaiskasvatukselle. Puhtaanapidolla ylläpidetään rakennuksen hygieenisyyttä, siellä työskentelevien henkilöiden työturvallisuutta, viihtyisyyttä ja rakennuksen edustavuutta. Puhtauspalvelujen tavoitteena on aikaan saada puhtaita ja sisäilmaongelmatomia tiloja, joiden pinnat on helppo pitää puhtaana, esim. yläpölyjen kerääntymistä on suunnitteluratkaisuissa vältettävä. Rakennuksen tulee olla kaikilta osin helposti puhtaana pidettävä ja julkisen tilan kulutusta kestävä. Rakennuksen siivottavuus on hyvä, jos tilat voidaan siivota taloudellisesti, tehokkaasti, koneita apuna käyttäen. Puhtauspalvelujen työturvallisuus tulee huomioida suunnittelussa; mm. liikkumisen esteettömyys, työergonomia, siivoustilojen riittävyys, Saavutettavuus ja pistorasioiden määrä eri tiloissa. Kaikki käytettävät materiaalit ja tilaratkaisut toteutetaan mahdollisimman kestävästä, tehokkaasta ja edullisesti ylläpidettävistä tuotteista. Lattiamateriaalin on oltava kulutuksen kestävä, eikä lattian vahaustarvetta saa olla. Tavaratoimitusten kuljetukset huoltopihan kautta, ei kuitenkaan keittiön kautta. Siivouskeskus/vaatehuoltotila on hyvä sijoittaa aina 1 krs. toiminnallisuuden kannalta Kerroksille lisäksi siivoustilat Materiaalien päästöluokka M1 Rakentamisenaikainen puhtausluokka P1

3.6 Jätehuollon tilat

Vanha jätetila puretaan ja tilalle asennetaan urakassa syväkeräyssäiliöt. Säiliöiden sijoittuminen huoltopihalle, lähelle keittiötä ja siivoustiloja, jotta jätteiden kuljetusmatka ei ole pitkä. Lumen poisto tulee säiliöiden ympäriltä ottaa suunnittelussa huomioon.

Säiliöt seuraaville jätejakeille:
Sekajäte 1kpl 5m3 säiliötä

Kartonki 1kpl 3m3 säiliö

Biojäte 1kpl 1m3 säiliö

Jaettusäiliö 1kpl 3m3 Muoville 1,5m3 ja pienmetallille 1.5

Säiliöiden kasiosat tulee olla riittävän suuret, jotta 150 l jätesäkkisäkki sopii suuaukosta säiliöön.

Kansiosiin lukitus kiinteistön sarjaan ja lukkojen päälle kumiläpät jäätyksen estämiseksi.

3.7 Elinkaari- ja energiatehokkuustavoitteet, muuntavuus

Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa.

4 Tontti ja rakennuspaikka

4.1 Sijainti

Päiväkoti sijoittuu Länsi-Vantaalle, Vapaalan kaupunginosaan. Vapaalan päiväkotisijoittuu väljälle usealla eri aikaudella (1950-2010) rakentuneelle alueelle, päättyvän kadun varrelle. Vapaalankujaa reunustavat toisella puolella omakotitalot ja toisella rivitalot, kadun varteen sijoittuu myös toinen päiväkotikoti ja kadun päässä on vastikään valmistunut Rajatorpan koulu. Tontti rajautuu lännessä puistoon, sekä samalla tontilla sijaitsevaan Rajatorpan vanhaan kouluun (1948), jonka päärakennus ja piha-alue on suojeltu (sr2).

Vapaalan päiväkodin tontilla sijaitsevat vuonna 1970 valmistunut päiväkotirakennus (488 kem2), joka nyt puretaan uuden paviljongin tieltä, v.2020 valmistunut 42-tilapaikan päiväkotipaviljonki ja Vanha Rajatorpan koulurakennus (825 kem2).

4.2 Hallinta, rasitteet, kaava- ja kiinteistötiedot

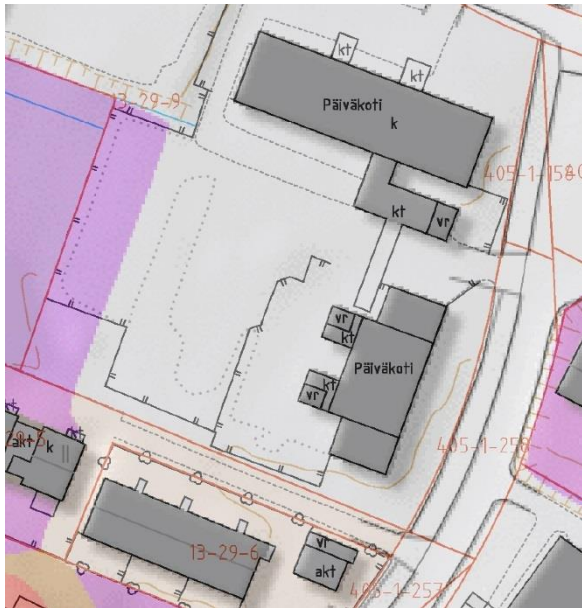
Tontti on kaupungin omistuksessa.

Tontilla sijaitsee käytöstä poistettu keskijännitekaapeli. Muut mahdolliset rasitteet tutkitaan suunnitelmien edetessä.

Liite 1: kaavaote ja – määräykset, melukartta ja johtokartat

4.3 Tontin rakennettavuus ja pohjaolosuhteet

Maalajikartan mukaan tontin maalaji on täytemaata. Kaikki rakennukset salaojitetaan ja perustusrakenteet routasuojataan.

Maalajikartta

4.4 Piha, liikenne, pysäköinti, kadut ja kunnallistekniikka

Pysäköinti- ja liikennejärjestelyt ovat yhteiset Vapaalan tontilla sijaitsevan 42-tilapaikkaisen paviljonki päiväkodin kanssa. Kaavan mukaan autopaikkatarve on $n. 250 \text{ k-m}^2 + 1100 \text{ k-m}^2 = 1350 \text{ k-m}^2 / 80 = 17$ autopaikkaa.

Tavoite saattoliikennepaikoille on 12 autopaikkaa, joista osa sijoitetaan Vapaalankujan varrelle.

Leikkipihaa laajennetaan viereisen Ilpolan puiston alueelle poikkeamisluvalla.

Tontilla sijaitsevan viereisen koulun piha on suojeltu kaavassa sp 2.

4.5 Rakentamisrajoitteet, ympäristö, melu

Lentomelua Lden 50 dB, ei rakentamisrajoitteita.

4.6 Liittyvät hankkeet

Ei liittyviä hankkeita.

5 Tekniset järjestelmät

Tilojen, kalusteiden, varusteiden sekä taloteknisten järjestelmien laatu noudattaa Vantaan kaupungin päiväkotisuunnittelun laatutasoa. Rakennus-, sähkö- ja LVI- teknisissä suunnitelmissa kiinnitetään erityistä huomioita sisäilman laatuun, valaistukseen sekä äänenvaimennukseen.

5.1 Rakennetekniset tavoitteet

Nykyinen päiväkotirakennus puretaan ja uusi paviljonki rakennetaan puretun päiväkodin kohdalle. Purettava päiväkotirakennus on perustettu maanvaraisesti.

Paviljonkirakennus perustetaan maanvaraisesti. Perustamistapa tarkentuu suunnittelu-vaiheessa. Perustusrakenteet routasuojataan. Alustatila on tuuletettu (ei koneellinen). Alimmat lattiat tehdään kantavina rakenteina. Maahan asennettavat vesi- ja viemäri-asennukset lämmöneristetään. Vesijohdolle asennetaan saattolämmitys.

Paviljonkirakennus on kaksikerroksinen ja rakennukseen tulee hissi.

Paviljonkirakennuksen energiatehokkuudelta edellytetään määräysten mukaista tasoa. Rakenteet suunnitellaan rakennusfysikaalisesti toimiviksi ja toteutuskelpoisiksi.

Ulkovaipan sisäpinnan sekä elementtien liitoskohtien tiiveyteen on kiinnitettävä erityistä huomiota.

Rakenneratkaisuissa noudatetaan YM:n, RakMk:n ja RIL ry:n määräyksiä ja ohjeita sekä Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

Rakentamisessa noudatetaan kuivaketju 10 tai Kosteusjumppa-järjestelmän mukaista kosteudenhallintaa, toimittajalla on mahdollisuus hyväksyttää myös oma kosteudenhallintamenettelynsä, jonka periaatteet noudattavat kuivaketju 10.fi sisältöä.

Rakentamisen puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Pintamateriaalivalinnoissa huomioidaan sisäilman hyvään laatuun vaikuttavat tekijät. Pintamateriaaliluokka on M1 (Sisäilmastoluokitus 2018).

Akustiikkaan kiinnitetään erityistä huomiota.

5.2 LVI-Tekniset tavoitteet

Yleistä

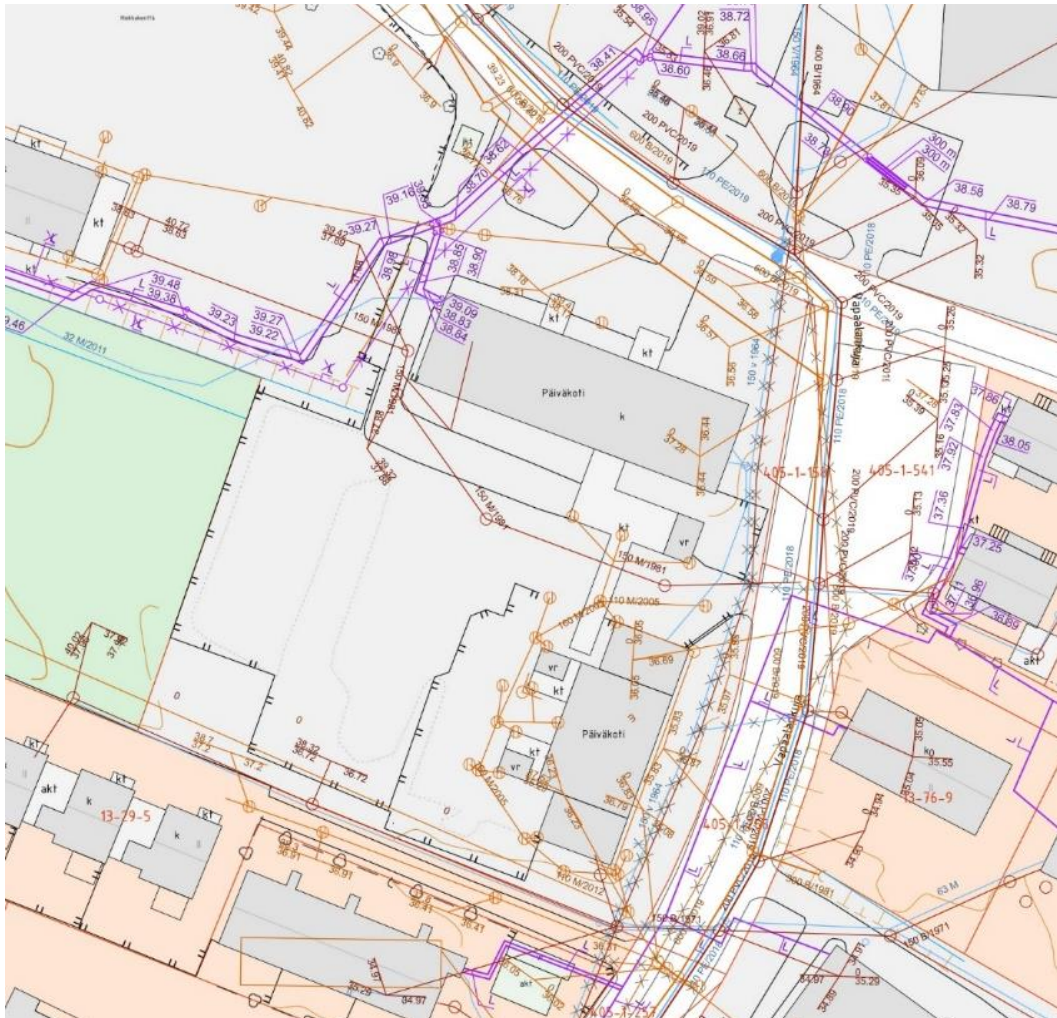
Suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin suunnitteluohjeita.

LVI-tekniikan järjestelmien tavoitteena on tuottaa rakennukseen hyvät toimintaolosuhteet; lämmityksen, sisäilman laadun, sekä vesi- ja viemäritoimintojen osalta. Olosuhteet luodaan energiatehokkaalla tavalla. Tavoite huomioidaan suunnittelussa, sekä laite- ja järjestelmähankinnoissa ja -asennuksissa. Automaatiojärjestelmä mahdollistaa järjestelmien hyvän hallittavuuden, sekä energian ja veden käytön etäseurannan.

Kaikkien LVIA-järjestelmien osien, laitteiden ja komponenttien tulee olla yleisesti käytössä olevia, testattuja ja tyyppihyväksytyjä, sekä järjestelmään yhteensopivia tuotteita. Laitteiden ja ohjelmien tulee olla yhteensopivia. Ohjelmien ja toimintojen tulee olla etäohjattavia ja -valvottavia Vantaan mallin mukaisesti.

Ilmanvaihtojärjestelmän puhtausluokka on P1 (Sisäilmastoluokitus 2018). IV-tuotteiden puhtausluokka ja rakennusmateriaalien päästöluokka M1.

Energiatavoitteet on esitetty Vantaan kaupungin suunnitteluohjeessa.

Kuva 5.2.1 Alueen KL-, vesi-, viemäri- ja hulevesienjohtokartta

Lämmitysjärjestelmät

Rakennus liitetään Vantaan Energian kaukolämpöverkoston piiriin. Alustava liitospaikka on nykyisen purettavan rakennuksen liitospaikka.

Lämmönjakokeskus sijoitetaan rakennuksen ensimmäiseen kerrokseen, sille varattuun erilliseen tekniseen tilaan. Käynti tilaan rakennuksen ulkopuolelta.

Lämmitysjärjestelmät varustetaan omilla erillisellä lämmönsiirtimillä (lämmitys, ilmanvaihdon lämmitys, sekä lämpimän käyttöveden valmistus).

Pääasiallinen lämmönjakotapa on lattialämmitysjärjestelmä. Tuuli- ja märkäeteiset varustetaan lisäksi lämmin kiertoilmakojein.

Lattialämmitysjärjestelmän suunnittelussa ja toteutuksessa noudatetaan Vantaan kaupunki, Tilakeskus; Ohje lattialämmityksen suunnittelusta ja toteutuksesta Vantaan kaupungin rakennuskohteissa. Lattialämmityspuistikossa käytetään tehdasvalmisteisesta happidifфуsuosuojattua lattialämmitykseen tarkoitettua muoviputkea (valmistaja esim. Uponor Oy).

Lämmitysjärjestelmän ja ilmanvaihdon lämmityksen runkojohdot asennetaan rakennuksen sisälle 'alas lasketun katon' sisään. Runkojohdot materiaali on teräsputki, putkisto eristetään (jos käytetään mineraalivillakourueristettä, eriste pinnoitetaan).

Vesi- ja viemärijärjestelmät

Rakennus liitetään kunnallisen vesi- ja viemärijärjestelmän piiriin. Kiinteistöllä sijaitsevan viereisen päiväkotirakennuksen vesijohto liitetään rakennettavan päiväkodin liittymän piiriin alamittauksin.

Vesimittari sijoitetaan lämmönjakokeskukseen. Mittari mallia 'ultraääni', liitetään automaatio-ohjelmiston ja etäluennan piiriin. Lämpimän käyttöveden kv-syöttöjohto varustetaan kiinteistöautomaation luennan piiriin liitettävällä veden mittauksella. Tonttivesijohto varustetaan tarvittaessa 'itse säätyvällä' saattolämmityskaapelilla.

Viemäreiden liittymäpaikkojen osalta, pyritään käyttämään nykyisiä liitospaikkoja. Liitospaikat määrittyvät tarkemmin rakennuslupa liitettävässä HSY liitoskohtalausunnossa.

Runkovesijohdot tehdään komposiittiputkista ko. putkelle tarkoitetuilla liitosmenetelmillä. Vesijohdot eristetään. Mikäli eristeenä käytetään villakourueristettä, se pinnoitetaan.

Jako- ja kytkentäjohdot tehdään kupariputkesta (näkyviltä osin kromattu kupariputki), tai rakenteiden sisällä suojaputkeen asennettavasta muoviputkesta. Runkojohdot asennetaan 'alaslasketun katon' yläpuolelle.

Mikäli putkia asennetaan rakenteiden sisään, käytetään suojaputkea. Tällöin suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan myös vaatimus vesijohtojen vaihdettavuudesta ja vuotojen havaittavuudesta.

Hulevesiä viivytetään kiinteistön alueella. Järjestelmä suunnitellaan ja varustetaan viivytysjärjestelmällä. Viivytyksen suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungin hulevesien

hallinnan toimintamallia. Viivytysjärjestelmän tyyppi määritetään suunnitteluvaiheen aikana.

Ruokahuoltoa varten; tehdään suunnitelmissa esitettyjä laitteita ja toimintaa varten tarvittavat lvia-asennukset, joilla varmistetaan hyvä tekninen ja toiminnallinen laatu. Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat- ja asennukset tehdään kuumennuskeittiön vaatimustason mukaan. Ilmanvaihtolaitteet varustetaan lämmön talteenotolla. Keittiön ilmanvaihtolaitteiden tulee täyttää korkean hygieniatason vaatimukset, ja niiden tulee olla helposti huollettavissa.

Keittiön viemärit varustetaan rasvanerottimella. Astianpesukone on mallia 'LTO' (käyttöveden esilämmitys pesukoneen poistovedellä).

Viileähuoneiden kompressori/lauhdutinyksiköt sijoitetaan ulkotiloihin katokseen. Laitteisto suojataan 'pieneläin verkolla'.

Keittiö- ja ruokailutilojen määritykset suunnitellaan keittiöasiantuntijan ohjaamana.

Ilmanvaihtojärjestelmät

Ilmanvaihtojärjestelmä toteutetaan hajautetulla ilmanvaihtojärjestelmällä, jossa jokaista vyöhykettä palvelee oma erillinen ilmanvaihtojärjestelmä, jossa ilmanvaihtokoneet asennetaan palvelualueelle sijoitettavaan pariovilla varustettuihin konetiloihin. Huolto toteutetaan tilojen puolelta.

Palvelualueiden ilmanvaihdon ohjaukseen liitetään ohjaavia olosuhdetekijöitä; TE, CO₂, VOC.

Yhtenäisiin toiminnallisiin tiloihin asennetaan palvelualueen ilmanvaihdon käyntiä ohjaavat lisäaika-ajastinkytkimet (0...3 h), joilla ilmanvaihdon käyttöä voidaan ohjata tilasta käsin, normaalikäyttöaikojen ulkopuolella.

Tilojen ulkopuolelle asetetaan huonetilaa osoittavan kilven alapuolelle tilan raitisilmamäärän mukaista maksimihenkilömäärää osoittava kilpi.

Tilojen käytön ulkopuolinen tuuletuskäyttö toteutetaan ohjelmallisesti minimivaatimuksen mukaiseen tasoon.

Keittiön ilmanvaihdon laitehankinnat ja järjestelmäasennukset tehdään kuumennuskeittiön vaatimustason mukaisesti.

Keittiön ilmanvaihto varustetaan (0...2h) lisäaikakäyttökytkimellä, sekä ilmanvaihdon tehostustoiminnon kytkimellä, mikä mahdollistaa ilmanvaihdon lisäaika- ja tehostustoiminnon keittiötiloista ohjattuna.

Ilmanvaihtojärjestelmän kanavistot; tehdasvalmisteinen sinkitty kierresaumakanava.

Päätelaitteet; tarkoitukseen sopivia tehdasvalmisteisia tulo- ja poistoilmaelimiä, joissa hyvä ilmavirtojen säädettävyys.

Rakennusautomaatiojärjestelmät

Automaatio, toiminnot, lvi-tekniikan laitteet, varusteet ja ohjelmat suunnitellaan ja rakennetaan Vantaan kaupungin käytössä oleviin järjestelmiin ja toimintoihin yhteensopiviksi. Järjestelmä mahdollistaa laitteiden ja järjestelmien tarpeen mukaisen etäseurannan ja -ohjaukset, hälytystoiminnot siirtoineen, sekä energian ja veden käytön seurannan ja tietojen taltioinnin myöhempää tarkastelua varten, 'pilvitoimintona' verkkoyhteyttä käyttäen (Vantaan kaupungin automaatiojärjestelmien sopimustoimittajan etäohjelmistolla). Kiinteistöautomaatiojärjestelmä tukee avoimia rajapintoja, kuten Modbus RTU ja TCP/IP ja BACnet. Järjestelmän tulee olla laajennettavissa ja vapaasti päivitettävissä järjestelmätoimittajasta riippumatta. Kiinteistöautomaatiojärjestelmän suunnittelussa noudatetaan Vantaan kaupungilla käytössä olevaa suunnitteluohjetta.

5.1 Sähkötekniset tavoitteet

Yleistä

Sähkötekniisten laitteiden valinta- ja hankintaperusteissa tulee tavoitella energiatehokkuutta, kestävyyttä, helppokäyttöisyyttä ja laadukkuutta. Laitevalinnoissa tulee pyrkiä valitsemaan yleisesti saatavilla olevia laitteita ja käyttämään tunnettuja laitetoimittajia.

Suunnittelun tulee olla laadukasta ja pohjautua tilaajan ja käyttäjien kanssa neuvoteltuihin ratkaisuihin, laskelmiin ja kokemukseen. Suunnittelijan on voitava perustella suunnitteluratkaisut yllä mainittujen kriteerien perusteella.

Aluesähköistys ja liittymät

Rakennus liitetään sähkölaitoksen pienjännitejakeluverkkoon nykyisen säilytettävän liittymän kautta ja teleoperaattorin tietoliikenneverkkoon. Kiinteistöautomaatio liitetään Vantaan kaupungin kaukovalvontajärjestelmään. Videovalvonta liitetään Vantaan kaupungin videovalvontaverkkoon.

Alatalo (tontille jäävä nykyinen rakennus) liitetään valokuituyhteydellä uuteen paviljonkiin.

Piha-alueiden valaistus rakennuksen lähialueella toteutetaan seiniin ja katoksiin asennettavilla valaisimilla. Pihalle asennetaan pihavalaisukseen soveltuvat pylväsvalaisimet. Valaisimien tulee olla ilkeäkestävää rakennetta.

Pysäköintialueelle asennetaan sähköautojen latausjärjestelmä noudattaen lakia 733/2020 "rakennusten varustamisesta sähköajoneuvojen latauspisteillä ja latauspistevalmiuksilla sekä automaatio- ja ohjausjärjestelmillä."

Sähkönjakelu ja keskukset

Sähköjärjestelmät rakennetaan voimassa olevien standardien mukaisesti.

Rakennus varustetaan pääkeskuksella ja ryhmäkeskuksilla. Keskusten paikat ja määrät tulee suunnitella optimaalisesti huomioiden tilankäytön ja kaapeloinnin minimointi.

Rakennus varustetaan sähköntoimittajan päämittauksen ja sähköautojen latausasemamittauksen lisäksi kiinteistöautomaatioon liitettävillä energian kulutuksen seurantamittareilla. Alamittauksen määrä arviolta 2 kpl riippuen suunnitteluajana määritettävistä tarpeista.

Alamittauksilla tavoitellaan rakennuksen käytönaikaista energian kulutuksen optimointia mm. seuraamalla mittaustulosten poikkeamia esim. vikatapauksissa.

Johtotiet

Rakennukseen asennetaan tehdasvalmisteisia kaapelihyllyjä, johtokanavia ja valaisinripustuskiskoja. Kaapelihyllyt ja valaisinripustuskiskot tulee olla metallirakenteisia. Johtoteiden suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota ääni- ja paloteknisiin eristykseen. Näkyvillä osuuksilla johtotiet ovat valkoiseksi maalattua mallia.

Johdot ja niiden varusteet

Rakennukseen asennetaan kaapeleita, jotka palvelevat mm. seuraavia käyttötarkoituksia:

- Maadoituksia/ukkossuojauksia
- Voimavirtalaitteita esim. keittiökojeita
- Valaistusta ja pistorasioita
- Tele- ja turvajärjestelmiä
- LVIA-laitteita

Läpiviennit tulee tiivistää hyvin ja kylmien sekä lämpimien tilojen välisiä läpivientejä tulee välttää.

Upotettavien sähkökalusteiden sijoittelua huoneiden ulkoseinille tulee välttää.

Valaistusjärjestelmät

Tilojen valaistutasojen mitoituksissa tulee pääsääntöisesti noudattaa standardin SFS-EN 12464-1 suosituksia.

Optimaaliseen energiatehokkuuteen tulee pyrkiä valitsemalla energiatehokkaat valaisimet sekä niihin energiatehokkaat valolähteet. Valaisimet tulee pyrkiä sijoittamaan siten,

että valoa saadaan sinne missä sitä tarvitaan ja tarpeenmukaisella valaistusvoimakkuudella.

Energiatehokkuus tulee huomioida myös valaistusohjauksissa. Ulkovalaistusohjaukset toteutetaan soveltaen kiinteistöautomaation aikaohjauksia ja valoisuusantureita. Sisävalaistusohjaukset toteutetaan seuraavasti:

- Lepo- ja leikkihuoneiden sekä henkilökunnan taukotilan valaistusta ohjataan tilakohtaisilla himmentimillä ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus). Lisäksi lepo- huoneiden lukualueelle asennetaan noin 1800 mm:n korkeudelle himmennettävä lukuvalo
- Käytävien valaistuksia ohjataan painikkeilla/kytkimillä ja liiketunnistimilla (valojen sammutus)
- Salin valaistusta ohjataan painikkeilla ja läsnäolo/liiketunnistimilla (valojen sammutus)
- Yksittäisten pienien tilojen valaistusohjaukset voidaan toteuttaa tilakohtaisilla kytkimillä (liiketunnistimien käyttö on sallittua)

Valaisinvalinnoissa ja sijoituksissa tulee huomioida kodinomaisuus sekä seinäpintojen valaistus.

Ulkovalaistus toteutetaan energiatehokkailla valaisimilla. Pimeän aikaista osavalaistusta tarvitaan mm. ilkeävaltariskin sekä kameravalvonnan takia. Vähintään 1/3 valaistuksesta tulee olla päällä pimeällä virka-ajan ulkopuolella.

Yleiskaapelointijärjestelmä (atk, puhelin, videovalvonta)

Rakennus varustetaan Cat 6a mukaisella suojaamattomalla yleiskaapelointijärjestelmällä. Järjestelmä palvelee mm. tietoliikennettä ja puhelinyhteyksiä sekä videovalvontaa.

Yleiskaapelointiteline asennetaan omaan erilliseen lukittavaan teletilaan. Alatalon tässä toimituksessa hankittava valokuitu kytketään telineeseen.

Tietoliikennesuojat asennetaan mm. toimistoihin, kokoushuoneeseen, ryhmähuoneisiin, keittiöön ja teknisiin tiloihin.

Rakennus ja sen pääsisäänkäyntien edustat varustetaan kaupungin toimitukseen sisältyvillä langattoman lähiverkon verkon (wlan) tukiasemilla. Langattoman verkon tukiasemille asennetaan tietoliikennesuojat vähintään lapsiryhmiin, saliin ja henkilökunnan taukotilaan. Ulkotukiasemien tietoliikennesuojat asennetaan rakennuksen sisälle (usein sijoitettu tuulikaappeihin).

Yhteisantennijärjestelmä

Rakennukseen ei rakenneta erillistä yhteisantenniverkkoa vaan, tarvittaessa tv-lähetyksiä voidaan seurata tietoliikenneverkon kautta.

Keskuskellojärjestelmä

Rakennus varustetaan sähköverkkoon liitettävällä keskuskellojärjestelmällä. Kelloja asennetaan sisääntuloauloihin, ryhmähuoneisiin, henkilökunnan taukotilaan, keittiöön ja pihan puolelle ulkoseinään.

LE–WC -hälytysjärjestelmä

LE–WC -tilat varustetaan tilakohtaisella hälytysjärjestelmällä.

Soittokellot ja sisäänpyyntö-laitteet

Rakennuksen pääsisäänkäynnit ja keittiön sisäänkäynti varustaan soittokellojärjestelmällä. Lapsiryhmiin hälyttävissä soittokelloissa huomioitava kuuluvuus. Tarvittaessa lapsiryhmiin asennetaan lisäkellot. Soittokelloja ei saa asentaa lepo huoneisiin.

Yksi toimistohuone varustetaan sisäänpyyntö-järjestelmällä ("liikennevalot").

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä

Rakennus varustetaan kiinteistöautomaatiojärjestelmällä, jolla ohjataan taloteknisiä laitteita, kerätään mittauksia ja välitetään hälytystietoja.

Rikosilmoitusjärjestelmä

Rakennus varustetaan rikosilmoitusjärjestelmällä. Järjestelmä toteutetaan kuorisuojausk-sena liikeilmaisimilla. Laitteet tilaajan erillishankinnassa.

Videovalvontajärjestelmä

Rakennus varustetaan IP- pohjaisella videovalvontajärjestelmällä. Kameroita asennetaan valvomaan rakennuksen ulkoseinustoja sekä osin piha-aluetta ja katoksia. Laitteet tilaajan erillishankinnassa.

Kaapelointi toteutetaan osana yleiskaapelointiverkkoa.

Merkki- ja turvavalaistusjärjestelmä

Rakennus varustetaan määräysten mukaisella merkki- ja turvavalaistusjärjestelmällä.

Palohälytysjärjestelmä

Rakennus varustetaan automaattisella osoitteellisella analogisella paloilmoinjärjestelmällä, jota ei liitetä hätäkeskukseen, ellei rakennusluvan ehdot muuta edellytä. Kts. Ympäristöministeriön asetus rakennusten paloturvallisuudesta 848/2017 luku 7.

Savunpoistojärjestelmä

Rakennuksen varustetaan savunpoistojärjestelmällä, jos rakennusluvan ehdot sitä edellyttävät.

Koneet, laitteet ja erityisjärjestelmät

Märkäeteiset ja pesutilat varustetaan lattialämmityksellä (mukavuuslämpö, kuivatus). Lämmitysmuodon valinta on tarkasteltava kokonaisuutena suunnitteluvaiheessa.

Kattokaivojen, räystäiden ja syöksytorvien sähkölämmityksiä tulee välttää. Toteutetaan vain, jos henkilöturvallisuus ja/tai sadevesien johtaminen sitä ehdottomasti edellyttää.

Keittiölaitteille, pesukoneille/kuivauskoneille (ns. kombirasiat) sekä ruoan kuljetus- ja säilytysvaunuille asennetaan sähköliitännät.

6 Väistötilantarve

Leiritien väistötilapäiväkotini korvaa Vapaalan päiväkodin päärakennuksen käytöstä poiston aiheuttamaa tilapaikkavajetta alueella paviljongin valmistumiseen saakka.

7 Kustannukset

7.1 Pääomakustannukset ja ylläpitokustannukset

Vuokratilojen vuosikustannukset (arviolta 10 v sopimuskausi) arviolta 486 000 eur/v. Tilojen ylläpitokulut arviolta 81 000 eur/v.

7.2 Toimintakustannukset hallintokunnalle

Toiminnan vuosittaiset kulut sisältäen henkilöstö- ateria- ja toimintakulut ovat noin 480 000€. Kuluissa on huomioitu korvattavien Vapaalan päiväkodin päärakennuksen ja Virtatien päiväkotipaviljongin ryhmien toimintakulut.

7.3 Ensikertaisen kalustamisen ja varustamisen kustannukset

Perustamisvuodelle kohdentuvat irtaimiston hankintakulut ovat noin 94 000 €.

8 Rahoitus ja aikataulu

Hanke toteutetaan vuokrahankkeena.

Paviljonki on käyttöön otettavissa elokuussa 2022.

9 Riskit

9.1 Normaalit riskit

Tarveselvitysvaiheessa ei hankkeeseen sisälly normaalirakentamisesta poikkeavia riskejä, mutta rakentamisen valmistelu-aika ja rakentamisaika on poikkeuksellisen lyhyt.

9.1 Työturvallisuustehtävät

Rakentamisvaiheessa toteuttaja ja rakennuttaja huolehtivat kohteen

työturvallisuustehtävistä. Suunnitteluvaiheessa täytetään Vantaan kaupungin tilakeskuksen turvallisuusohjeiden mukaisesti tarvittavat asiakirjat. Rakentamisen osalla on huomioitava tontilla sijaitsevien päiväkotirakennusten toimintaedellytykset sekä turvallisuustekijät.

10 Vastuuhenkilöt / työryhmä

Kasvatuksen ja oppimisen toimiala:

Sanna Korpisalo, Varhaiskasvatuspäällikkö
Janne Myllylä, palveluverkkoasiantuntija

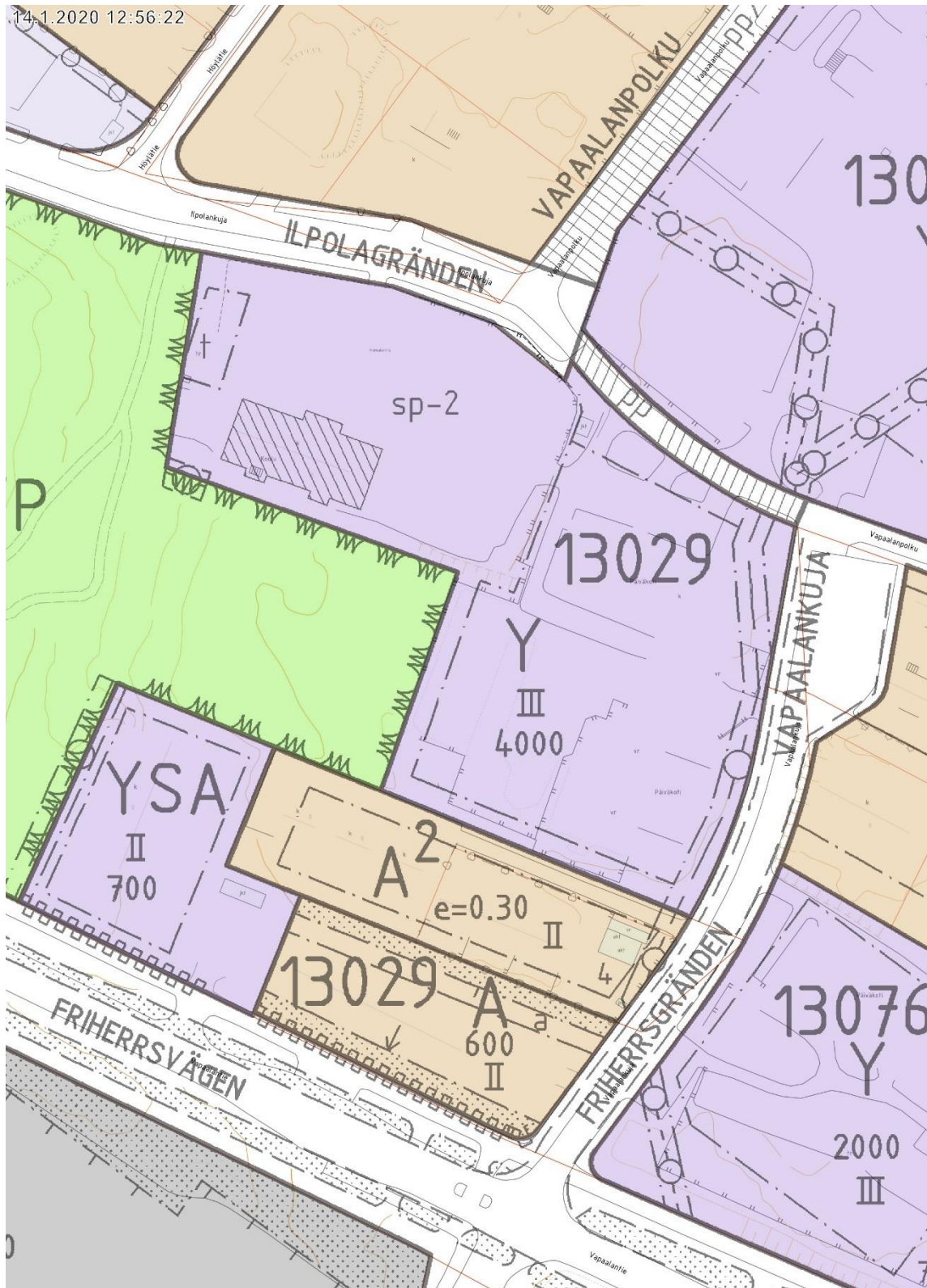
Kaupunkiympäristön toimiala kiinteistöt ja tilat

Tilakeskus:

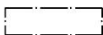
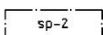
Maja Haltia, Rakennuttaja-arkkitehti, Tilajohtaminen
Juha Vuorenmaa, Rakennuttajapäällikkö, Tilajohtaminen
Eija Kivineva, Hankepäällikkö, Tilajohtaminen
Jukka Tuhkanen, Rakenneinsinööri, Tilajohtaminen
Ilkka Poikkimäki, LVI-insinööri, Tilajohtaminen
Yrjö Jaakkola, Sähköinsinööri, Tilajohtaminen
Tarja Aaltola, Keittiöasiantuntija, Tilajohtaminen
Anne Valkeapää, Puhtauspalveluasiantuntija, Tilajohtaminen

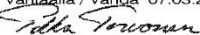
Liite 1: kaavaote ja – määräykset ja johtokartat

14.1.2020 12:56:22

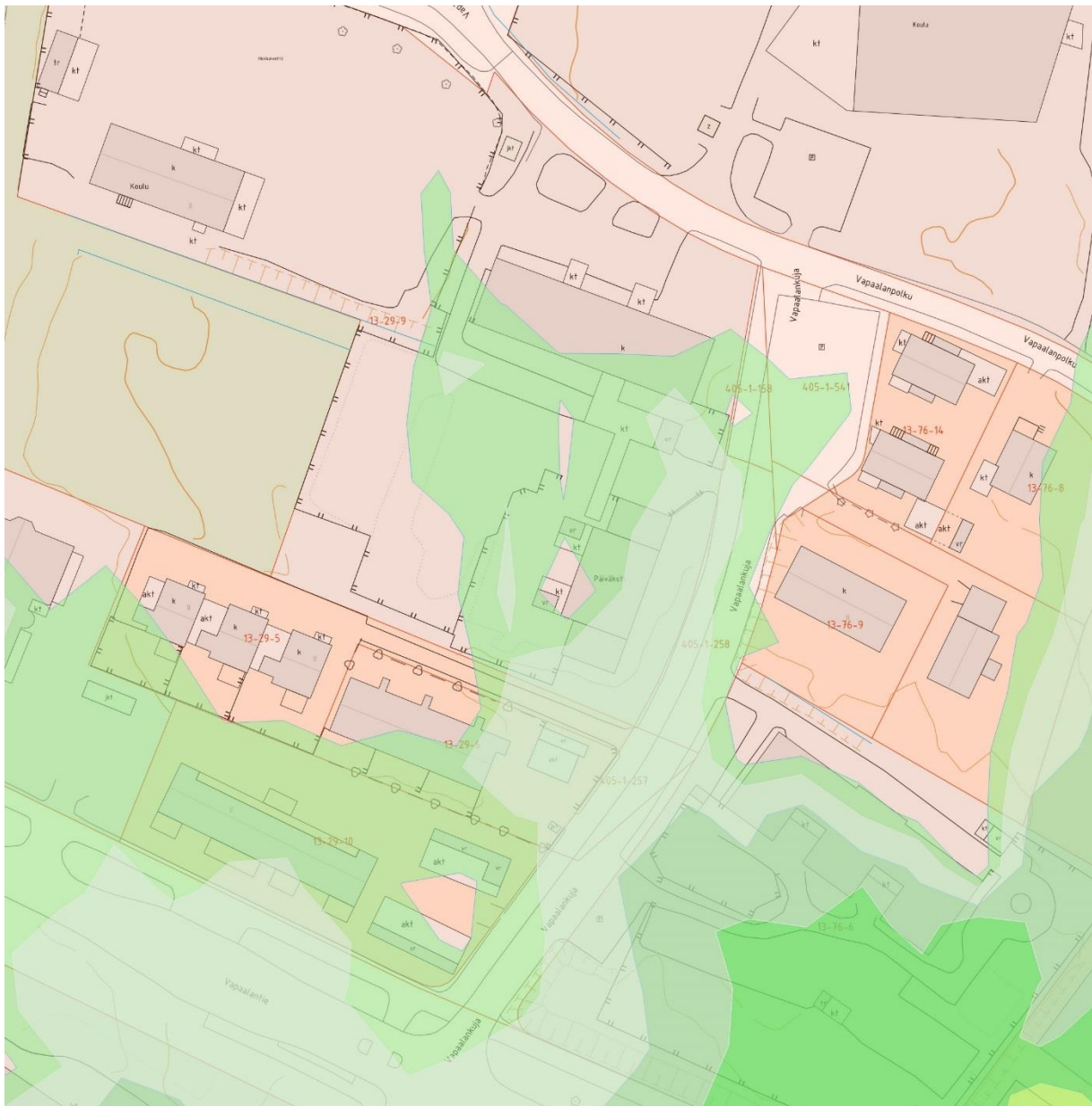
Kaava-alueen numero Planområdets nummer	Päiväys Datum	Pohjakarttalehtien numerot Baskartbladens nummer
001541	15.11.2000	83/45
Vantaan kaupunki 13 kaupunginosa		Vanda stad Stadsdel 13
VAPAALA Asemakaavan muutos Osa korttelia 13029 ja virkistysalue.		Kv 26.03.2001 FRIHERRS Ändring av detaljplanen Del av kvarteret 13029 och rekreationsområde.
1:2000		1:2000

ASEMAKAAVAMERKINTÖJÄ JA -MÄÄRÄYKSIÄ: --- · · · --- 3 m kaava - alueen rajan ulkopuolella oleva viiva. Yleisten rakennusten korttelialue. Puisto. --- · · · --- Korttelin, korttelinosan ja alueen raja. --- · · · --- Osa - alueen raja. --- x x --- Risti merkinnän päällä osoittaa merkinnän poistamista. 13 VAPA 13029 Kaupunginosan numero. Kaupunginosan nimi. Korttelin numero. ILPOLANPUISTO Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi. 4000 Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä. III Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun. Rakennusala. Rakennusala, jolle saa sijoittaa talousrakennuksen. Maanalaista johtoa varten varattu alueen osa. Rakennustaiteellisesti, historiallisesti tai kaupunkikuvan säilymisen kannalta merkittävä rakennus/rakennelma. Maankäyttö- ja rakennuslain 57§:n nojalla määrätään, että rakennus-ta/rakennelmaa ei saa purkaa. Korjaus-, muutos- ja lisärakennustoimenpiteiden tulee olla sellaisia että rakennuksen/rakennelman rakennustaiteellinen ja kaupunkikuvan kannalta merkittävä luonne säilyy. Toimenpiteistä on hankittava paikallisen museoviranomaisen lausunto. Suojeltava pihapiiri. Kylärakenteen tai kulttuurimaiseman säilymisen kannalta tärkeä pihapiiri. AUTOPIIKAT Autopaikkojen vähimmäismäärät: Yleiset rakennukset 1 autopaikka/80 k-m2 MELUSUOJAUS Rakennusten ulkokuoren äänenneristys lentoliikennemelua vastaan on oltava vähintään 35 dB. TONTTIJAKO Tämän asemakaavan alueella oleviin kortteleihin on laadittava erillinen tonttijako, ellei kaavamerkinnöin ole toisin osoitettu.	DETALJPLANE BETECKNINGAR OCH -BESTÄMMELSER: Linje 3 m utanför planområdets gräns. Kvarteretsområde för allmänna byggnader. Park. Kvarterets-, kvartersdels- och områdesgräns. Gräns för delområde. Kryss på beteckning anger att beteckningen slopas. Stadsdelsnummer. Stadsdelens namn. Kvarteretsnummer. Namn på gata, väg, öppen plats, torg, park eller annat allmänt område. Byggnadsrätt i kvadratmeter våningsyta. Romersk siffra anger största tillåtna antal våningar i byggnader, byggnad eller del därav. Byggnadsyta. Byggnadsyta där ekonomibyggnad får placeras. Del av område reserverad för underjordisk ledning. Arkitektoniskt, historiskt eller för stadsbildens bevarande betydelsefull byggnad/konstruktion. Med stöd av 57 § markanvändnings- och bygglagen förskrivs att bygg-naden/konstruktionen inte får rivas. Reparations-, ändrings- och tillbyggnadsåtgärder ska vara sådana, att byggnadens/konstruktionens arkitektoniskt betydelsefulla och med tanke på stadsbildens betydelsefulla karaktär bevaras. För åtgärder skall begäras utlåtande av den lokala museimyndigheten. Gårdsplan som skall skyddas. Med tanke på bevarandet av bystrukturen eller kulturlandskapet viktig gårdsplan. BILPLATSER Minimiantalet bilplatser: Allmänna byggnader 1 bilplats/80 m2-vy BULLERSKYDD Ljudisoleringen mot flygtraffikbuller i byggnadernas ytterhölje skall vara minst 35 dB. TOMTINDELNING För kvarteren på denna detaljplans område skall en separat tomtindelning göras, om inte via planbeteckningar annat bestämts.
---	--

Kaupunkisuunnitteluyksikkö Asemakaavoitus Ritva Valo Aluearkkitehti / Områdesarkitekt	Stadsplaneringsenheten Detaljplanering
Mittausosasto Pohjakartta täyttää kaavoitusmittausasetuksen 1284 / 1999 vaatimukset. Vantaalla / Vanda 07.03.2001 Pekka Tervonen va. kaupungingeodeetti / tf. stadsgeodet	Mättningsavdelningen Baskartan fyller de anspråk som förordningen om planläggningsmätning 1284 / 1999 kräver.

Hyväksytty kaupunginvaltuustossa 26.03.2001	Godkänd av stadsfullmäktige 26.03.2001
---	--

Johtokartta

Melualueet

Lentomelu Lden 50 dB

Tiemelu <50dB

Liite 2: Tilaohjelma

Vapaalan päiväkodin paviljonki
Uudisrakennus, Tarveselvitys - Hankesuunnitelma

VAPALAAN PAVILJONKIPÄIVÄKOTI		TILA-OHJELMA
2.9.2021		
Kotialue A, B, C, D ja E 28 tilapaikkaa / kotialue		
Yhteensä 140 tilapaikkaa		Huonekortit täydentävät tilaohjelmaa
Kotialue A1 ja A2, 28 tilapaikkaa	hym2	muuta
märkäeteinen, yhteinen	12	yhteinen kahdelle ryhmälle, 28 lapselle. Max kahden kotialueen yhdistetty märkäeteinen (24 m2). Märkäeteiset sijoitetaan ryhmien eteis- ja toimintatilojen läheisyyteen. Märkäeteiset samassa kerroksessa ryhmän toimintatilojen kanssa.
eteistilat A1, A2	19	osana käytävätiloja
wc-pesutilat A1, A2	15	yleisesti wc-tiloihin: 3-4 wc-istuinta wc tilaa kohden, eriot, etuhuoneellinen pesutila
toimintatilat /suljettava rauhallinen tila /suljettavaa pienryhmätilaa	114	Sisältää: 2 rauhallista tilaa käytetään myös lepotilana, kooltaan 30 m2 (min 2m2 /14 tilapaikkaa) ; 2 toimintatilaa, joista mahdollisuus erottaa pienryhmätilat ; varastotilaa 2m2/ryhmä = 4 m2 joko kaapistoina tai yksi yhteinen varastotila.
kotialue A1 + A2	160	
wc	2	yhdeällä kotialueella (1.krs), helposti ulkoa saavutettavissa
Kotialueet yhteensä:	802	
Yhteiset tilat:		
kotikeittiö / neuvottelu	20	toimii henkilökunnan neuvottelu- ja taukotilana, lasten tilana, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, salin läheisyyteen.Neuvottelutilan yhteydessä kotikeittiövarustelu
työpaja	16	huom. hiekanerotuskaivo
pienryhmä 10m2/ kerros	20	2 krs.ratkaisu
esteetön WC (1 esteetön WC / krs.) 3m2 x 2kpl	6	Alakerran esteetön WC ruokasalin välittömään läheisyyteen.
liikuntasali ja väline/paivarastovarasto	85	toimii myös henkilökunnan koulutustilana, lasten lepotilana, varasto 10m2, syvyys n.2m, yhteiskäytössä asukkaiden kanssa
ruokailutila	52	yhteiskäytössä asukkaiden kanssa, sis. Ruuanjakelulinjaston ja astianpalautuksen vaatiman tilan.
keskusvarasto	8	
Yhteiset tilat. yhteensä:	207,0	
Henkilökunnan tilat, työ- ja sos.tilat		
toimisto / johtajat	16	monikäyttöinen toimistotila, päiväkodissa toteutetaan jaetun johtajuuden mallia, 8+8m2 avotilaympäristö
henkilökunnan työhuone 12m2	12	
perhe- ja konsultaatiotila / työhuone / neuvottelu	10	sijoitetaan johtajan huoneen viereen
henk.kunnan wc:t 2kpl	3	1 kpl wc/kerros, miehille ja naisille yhteinen
henk.kunnan suihkutila	3	yhteinen (mahdollista pukeutumaan)
henk.kunnan pukutila, 28 h x 0,8m2 = 25m2	22,4	miehille ja naisille erikseen
siivouskeskus ja vaatehuoltotila	16	yhdistetty tila, huomioitava liikainen ja puhdas puoli
siivouskomero	3	2-kerroksinen ratkaisu, eri kerrokseen siivouskeskuksen
Toimintatilat tilat yhteensä:	85,4	
Keittiötilat:		
Kuumennuskeittiö aputiloineen	55	Sisältää: tuulikaappi, keittiön wc, keittiö aputiloineen poisluk. rullakoiden ja pahvin säilytystilat; Huom. Palvelee myös tontilla olevaa toista päiväkotitilaa.

VAPALAAN PAVILJONKIPÄIVÄKOTI		TILAOHJELMA
keittiön wc-tila	1,5	Huom! Sis. Keittiön neliöihin
Keittiötilat yhteensä	55,0	
Hyötyalat ilman teknisiä tiloja:	1149,4	
Bruttoalataavoite	1350	

15 §

Teollisuustontin 92–25–100–3 myyminen, Myllymäki / AK

VD/8778/10.00.02.00/2021

AK/JSa

Esitetään myytäväksi JMM Vehkala Oy:lle Myllymäestä tonttia 25100/3, joka on asemakaavassa osoitettu teollisuus-, liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi TK. Tontin rakennusoikeus on 1916 k-m2 ja sen myyntihinta on 479 000 euroa.

JMM Vehkala Oy on hakenut Vantaalta toimitilatonttia, johon rakennettaisiin PCBI Oy:n toimisto-, suunnittelu - ja varastotilat. Hankkeen toteuttamista varten on perustettu JMM Vehkala niminen yhtiö.

Keväällä 2020 Saksalaisen Energijätin E.ON:n omistama Coromatic Group myi Suomen tytäryhtiönsä Coromatic Oy:n PP-Putki Oy:lle. Järjestelyn yhteydessä Coromatic Oy:n johto sekä osa työntekijöistä tuli omistamaan PP-Putki Oy:tä.

Yritysten toiminimet muuttuivat yrityskaupan myötä. Coromatic Oy ja PP-Putki Oy käyttävät yhteistä tuotemerkkiä PCBI. Coromatic Oy on PCBI Nordic Oy ja PP-Putki on PCBI Oy. PCBI Oy omistaa 100 % PCBI Nordic Oy:n osakkeista.

Yritykset keskittyvät Suomen kiinteistötekniikan markkinoihin, ja sen liikeidea perustuu kiinteistöjen kriittisten järjestelmien maahantuontiin, suunnitteluun, urakointiin ja ylläpitoon. Nykyiset ja tulevat asiakkaat toimivat pääosin konesali-, rakennus-, teollisuus- ja julkishallinnon aloilla. Yritysten konsolidoitu liikevaihtoennuste vuodelle 2020 oli noin 10 miljoonaa euroa ja ne työllistävät yhteensä noin 42 henkilöä.

Vantaan kaupunki omistaa Myllymäen kaupunginosassa toimitilarakennusten (TK) korttelissa 25100 tontin nro 3. Korttelin 25100 asemakaavan mukainen tehokkuusluku on 0,5. Myllymäen alueen tontit ovat olleet vapaasti haettavissa.

Kiinteistöt ja tilat on neuvotellut JMM Vehkala Oy:n kanssa teollisuustontin myymisestä Myllymäestä korttelista 25100, tontin nro 3. Myytäväksi esitettävä tontti 25100/3 on asemakaavassa osoitettu teollisuus-, liike- ja toimistotilojen korttelialueeksi TK. Tontin pinta-ala on 3831 m2 ja sen rakennusoikeus on 1916 k-m2. Tontille saa rakentaa enintään 50 % rakennusoikeudesta liiketiloja.

Neuvotteluissa päädyttiin kauppahintaan 250 €/k-m2, mikä vastaa alueen käypää hintaa toteutuneiden kauppojen perusteella.

Myytävän tontin pääehdot ovat seuraavat:

- Tontin kauppahinta tulee maksaa kaupungin pankkitilille kaupan allekirjoitustilaisuuteen mennessä.
- Ostaja on velvollinen maksamaan tontista lisä kauppahintaa, mikäli tontille rakennettavien rakennusten rakennusoikeus ylittää asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden. Lisä kauppahinnan määrä on 1916 k-m2 kerrosalaneliömetriä ylittävän rakennusoikeuden määrä kerrottuna rakennusoikeuden yksikköhinnalla, joka on 250 €/k-m2.
- Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 2/3 osa kahden vuoden sisällä kaupasta.

- Tontin ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta tonttia ilman kaupungin suostumusta.
- Rakentamisvelvollisuuden täyttämisen turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan kauppakirjaan sopimussakkolauseke.

Korttelin 25100 tontin 3 kiinteistökauppa tulee tehdä 31.12.2021 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 24 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaava-alueella työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun, yksittäisen tontin kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 15

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään, että

- a) Vantaan kaupunki myy Myllymäestä korttelin 25100 tontin nro 3 JMM Vehkala Oy:lle toimisto-, suunnittelu- ja varastokäyttöön,
- b) tontin myyntihinta on 479 000 euroa,
- c) kauppakirja laaditaan esittelyosassa esitetyin ehdoin ja teollisuustonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti, ja
- d) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2021 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

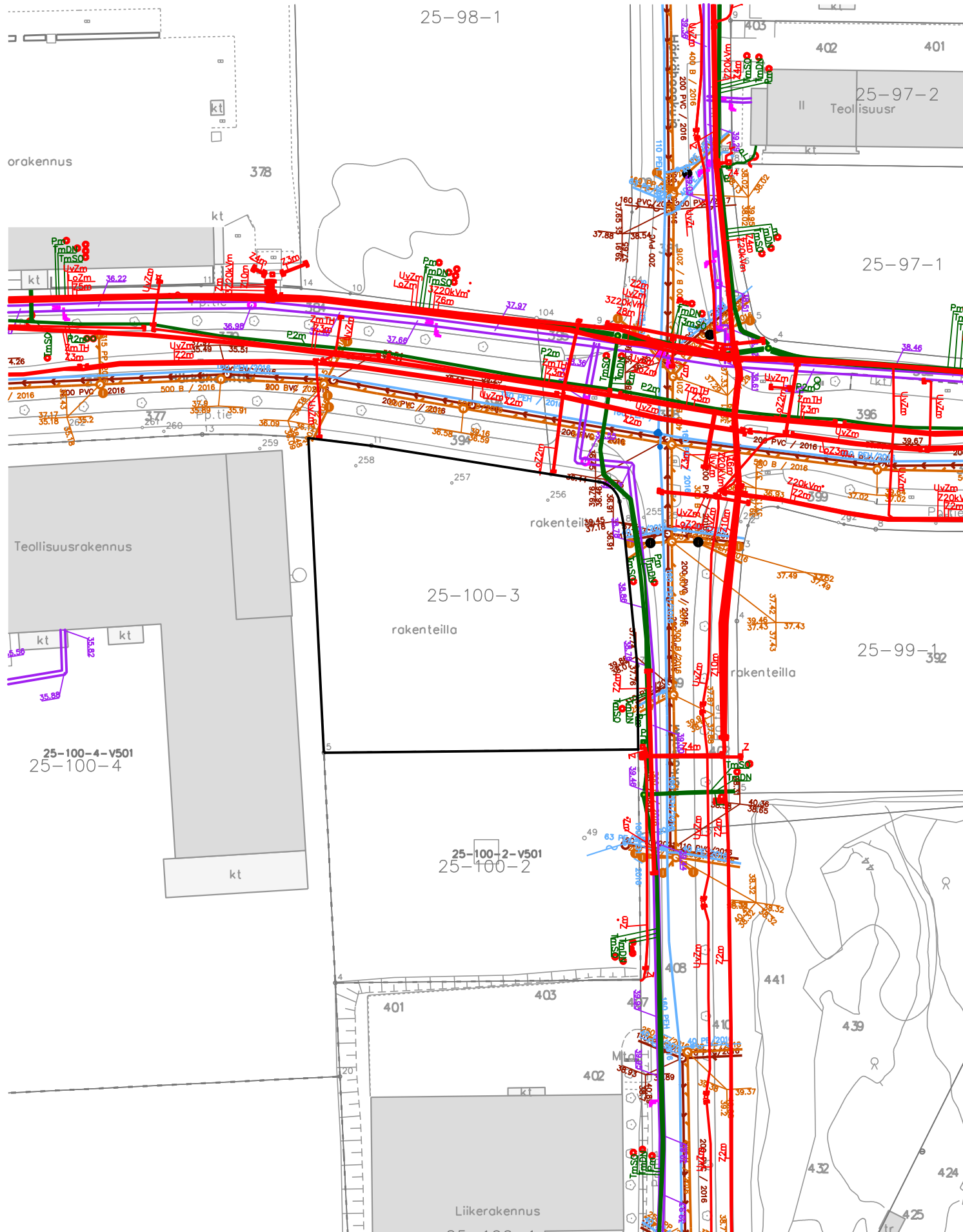
- Kartta ostettavasta tontista 92–25–100–3
- Johtokartta

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat

Muutoksenhaku: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 0400 419 676,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki

copyright

KIPA

tulosteen laatija

6.9.2021

päiväys

Johtokartta

Johtokarttaa ylläpidetään katujen ja muiden yleisten alueiden maanalaisista johdoista. Kiinteistöjen alueella olevista johdoista tiedot ovat puutteellisia. Toimenpidealueen rajauksen ylitys edellyttää uutta sijaintiselvitystä.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.09.2021 / 15 §

ETRS-GK25

tasokoordinaattijärjestelmä

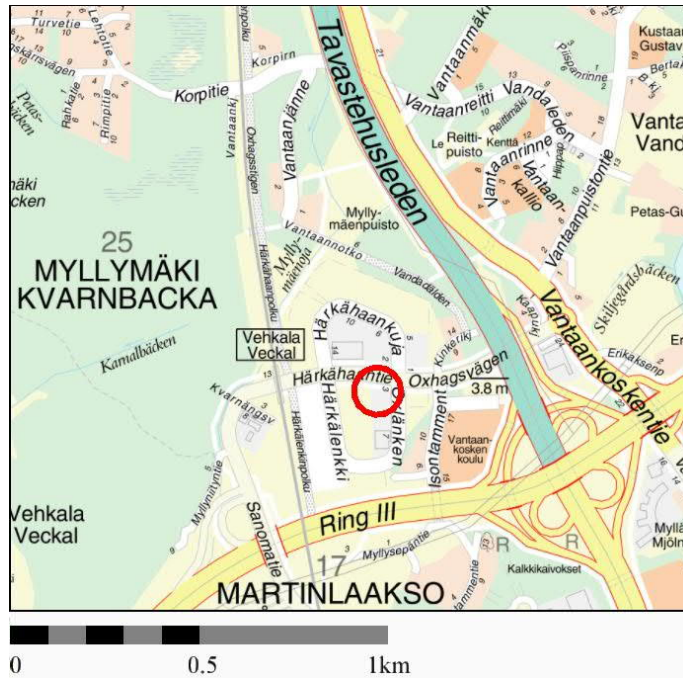
N2000

korkeusjärjestelmä

1:1000

mittakaava

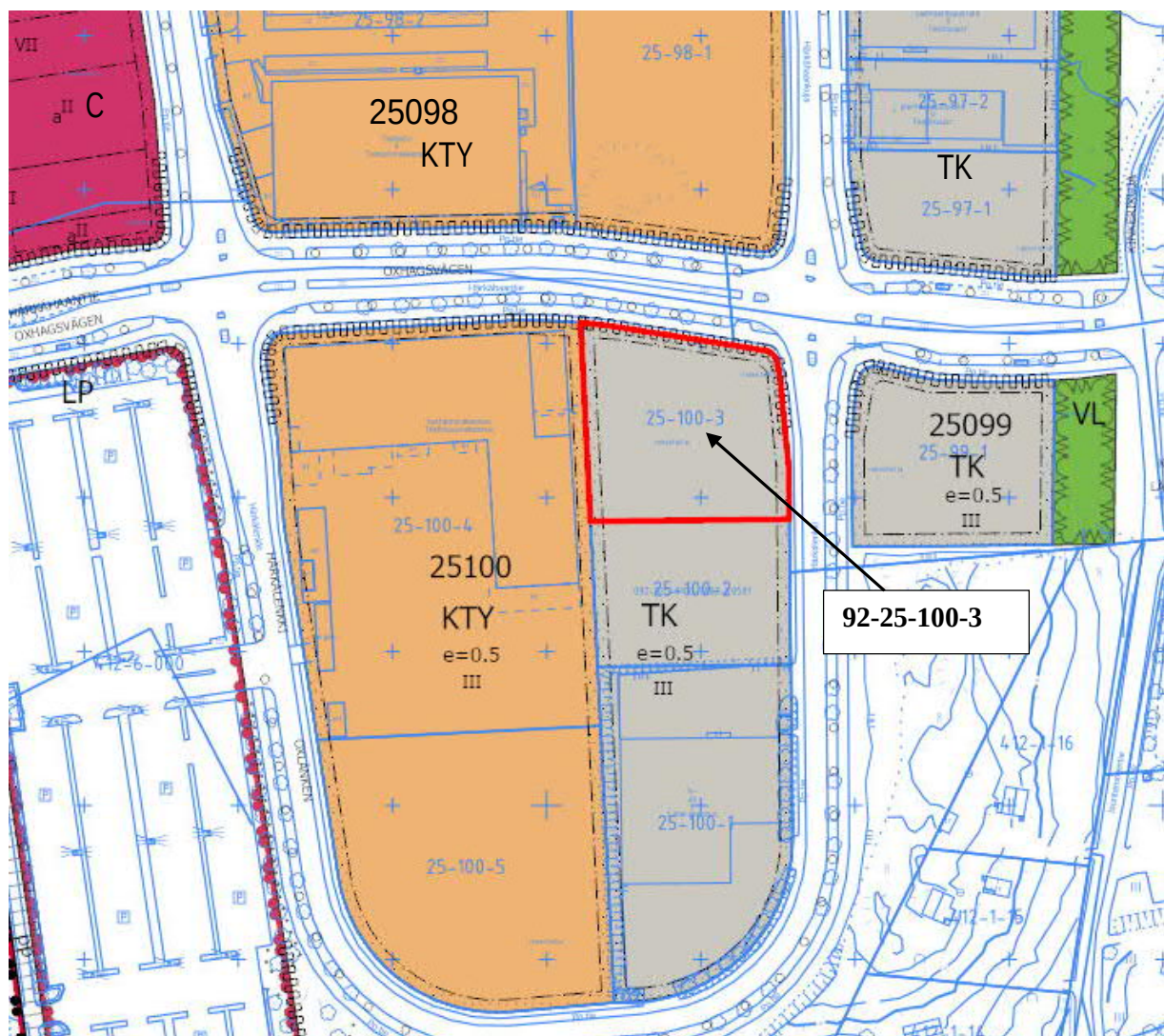
KOHTEEN SIJAINTI

**TEOLLISUUSTONTIN
MYynti /
JMM Vehkala Oy**

Kaupunginosa: MYLLYMÄKI (25)

**Tontti: 92-25-100-3
pinta-ala 3831 m²
rakennusoikeus 1916 k-m²**

16 §

Teollisuustontin 92–26–102–19 myyminen Petikko / AK

VD/8633/10.00.02.00/2021

AK/JSa

Esitetään myytäväksi perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun Petikosta tontti 26102/19 joka on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY. Tontin rakennusoikeus on 5000 k-m² ja sen myyntihinta on 1 250 000 euroa.

Tekova Oy on hakenut Vantaalta toimitilatonttia, johon rakennetaan Ilmapallokeskus Balloon Center Oy:n toimisto-, tuotanto, myymälä - ja varastotilat sekä Tekova Oy:n toimitilat. Ilmapallokeskus Balloon Center Oy on kotimainen perheyrittäjä, joka työllistää 50 henkilöä ja toimii pääkaupunkiseudulla. Yrityksen viimeisin vahvistettu liikevaihto oli 10 M€. Tekova Oy on toimitila- ja teollisuusrakentamiseen erikoistunut keväällä 2018 toimintansa aloittanut yritys. Yritys työllistää 40 henkilöä ja sen viimeisin vahvistettu liikevaihto oli 40 M€.

Hanketta varten perustetaan kiinteistöyhtiö, joka toteuttaa hankkeen. Ilmapallokeskus Oy tekee kiinteistöyhtiön kanssa 10 vuoden vuokrasopimuksen.

Vantaan kaupunki omistaa Petikon kaupunginosassa toimitilarakennusten (KTY) korttelissa 26102 tontin nro 19. Korttelin 21128 asemakaavan mukainen rakennusoikeus on 5000 k-m². Petikon alueen tontit ovat olleet vapaasti haettavissa.

Kiinteistöt ja tilat on neuvotellut Tekova Oy:n sekä Ilmapallokeskus Balloon Center Oy:n kanssa toimitilatontin myymisestä perustettavan kiinteistöosakeyhtiön lukuun Petikosta, korttelista 26102, tontin nro 19.

Voimassa olevan asemakaavan (asemakaavan muutos nro 261500) mukaan tontille saa toteuttaa polttoaineiden jakeluaseman. Kaupunki tutki tontin lohkomista ja myytävän alueen erottamista korttelin 26102 tontista 19. Selvityksen jälkeen päädyttiin ratkaisuun, jonka mukaan kiinteistöyhtiö toteuttaa Ilmapallokeskuksen hankkeen ja pitäytyy jakeluaseman rakentamisesta tontille. Kauppakirjaan otetaan ehto, jonka mukaan tontin ostaja sitoutuu siihen, että se ei toteuta tontille polttoaineiden jakeluasemaa, vaikka asemakaavamerkintä mahdollistaa jakeluaseman sijoittamisen tontille.

Myytäväksi esitettävä tontti 26102/19 on asemakaavassa osoitettu toimitilarakennusten korttelialueeksi KTY. Tontin pinta-ala on 14682 m² ja sen rakennusoikeus on 5000 k-m².

Neuvotteluissa päädyttiin kauppahintaan 250 €/k-m², mikä vastaa alueen käypää hintaa toteutuneiden kauppojen perusteella.

Myytävän tontin pääehdot ovat seuraavat:

- Tontin kauppahinta tulee maksaa kaupungin pankkitilille kaupan allekirjoitustilaisuuteen mennessä.
- Ostaja on velvollinen maksamaan tontista lisäkauppahintaa, mikäli tontille rakennettavien rakennusten rakennusoikeus ylittää asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden. Lisäkauppahinnan määrä on 5000 k-m² kerrosalaneliömetriä ylittävän rakennusoikeuden määrä kerrottuna rakennusoikeuden yksikkö hinnalla, joka on 250 €/k-m².
- Tontin rakennusoikeudesta on käytettävä vähintään 2/3 osa kahden vuoden sisällä kaupasta.

- Tontin ostajalla ei ole oikeutta myydä tai muutoin luovuttaa rakentamatonta tonttia ilman kaupungin suostumusta.
- Rakentamisvelvollisuuden täyttämisen turvaamiseksi ja rakentamattoman tontin edelleen luovuttamisen estämiseksi otetaan kauppakirjaan sopimussakkolauseke.
- Kauppakirjaan otetaan ehto, jonka mukaan tontin ostaja sitoutuu siihen, että se ei toteuta tontille polttoaineiden jakeluasemaa, vaikka asemakaavamerkintä mahdollistaa jakeluaseman sijoittamisen tontille.
- Tekova Oy vastaa kaikista tämän kauppakirjan Ostajaa koskevista sopimusvelvoitteista, kunnes rakentamisvelvoite on täytetty.

Korttelin 26102 tontin 19 kiinteistökauppa tulee tehdä 31.12.2021 mennessä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 24 mukaan kaupunkitilalautakunta päättää asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien työpaikkatonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun tontin kauppahinta tai käypä markkina-arvo on yli 400 000 euroa ja enintään 2 000 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.09.2021 § 16

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään että

- a) Vantaan kaupunki myy Petikon korttelin 26102 tontin nro 19 perustettavan kiinteistöyhtiön lukuun toimitilojen rakentamista varten
- b) tontin myyntihinta on 1 250 000 euroa,
- c) kauppakirja laaditaan esittelyosassa esitetyin ehdoin ja teollisuustonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti, ja
- d) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää luovutuskirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2021 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

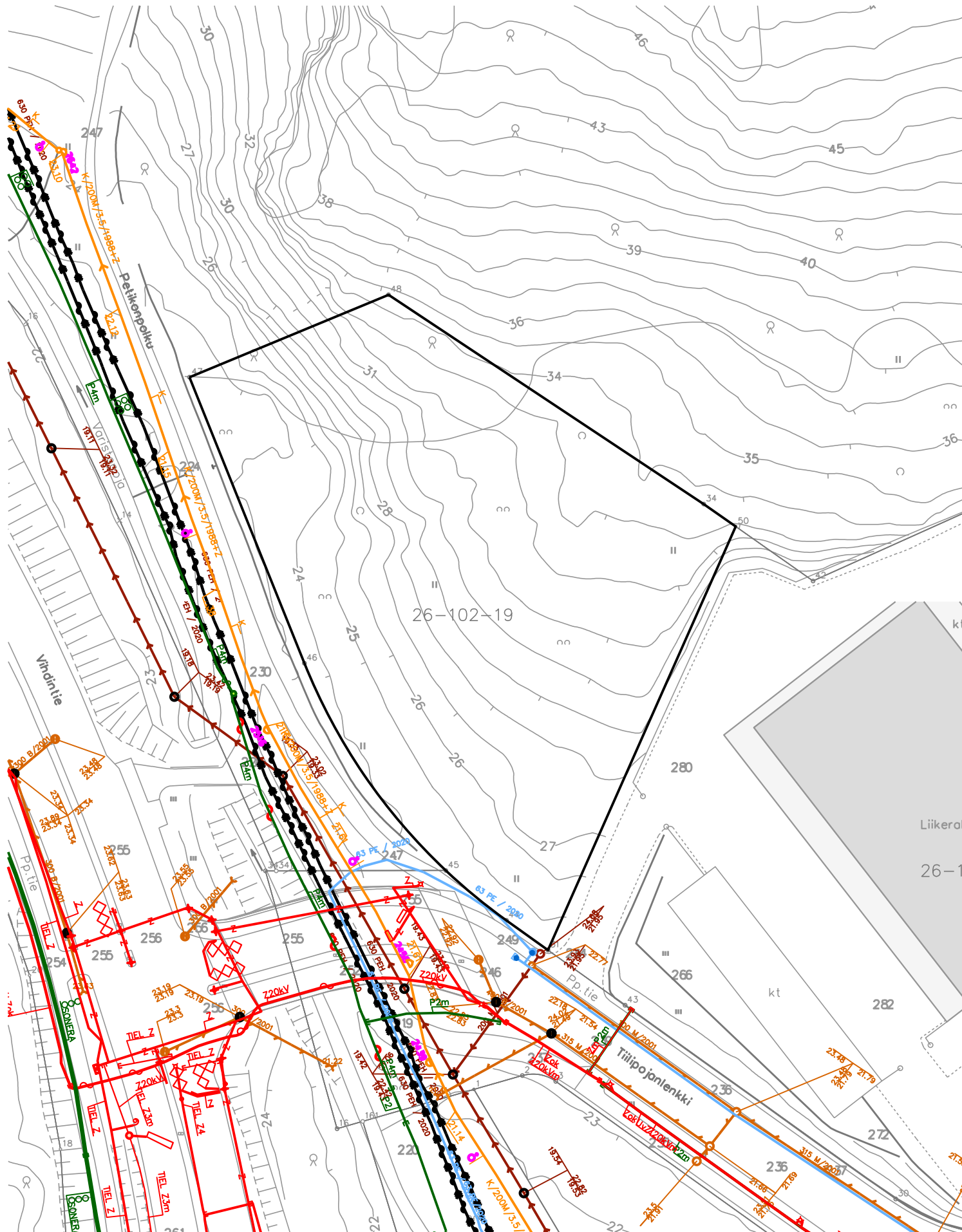
- Kartta myytävästä tontista 92-26-102-19
- Johtokartta

Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja asuminen

Muutoksenhaku: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

tonttiasiamies Jari Sainio, puh. 0400 419676,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Vantaan kaupunki

copyright

KIHA

tulosteen laatija

25.8.2021

päiväys

Johtokartta

Johtokarttaa ylläpidetään katujen ja muiden yleisten alueiden maanalaisista johdoista. Kiinteistöjen alueella olevista johdoista tiedot ovat puutteellisia. Toimenpidealueen rajauksen ylitys edellyttää uutta sijaintiselvitystä.

LIITE: Kaupunkitilalautakunta 22.09.2021 / 16 §

ETRS-GK25

tasokoordinaattijärjestelmä

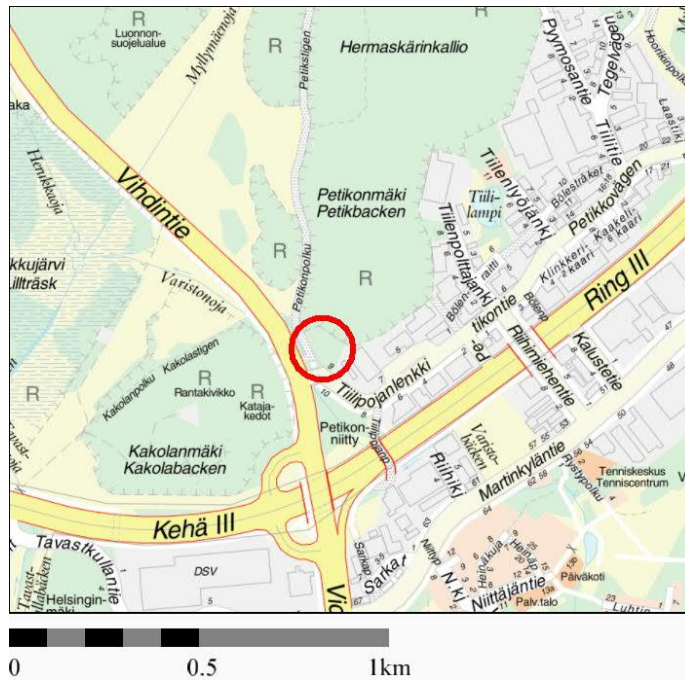
N2000

korkeusjärjestelmä

1:1000

mittakaava

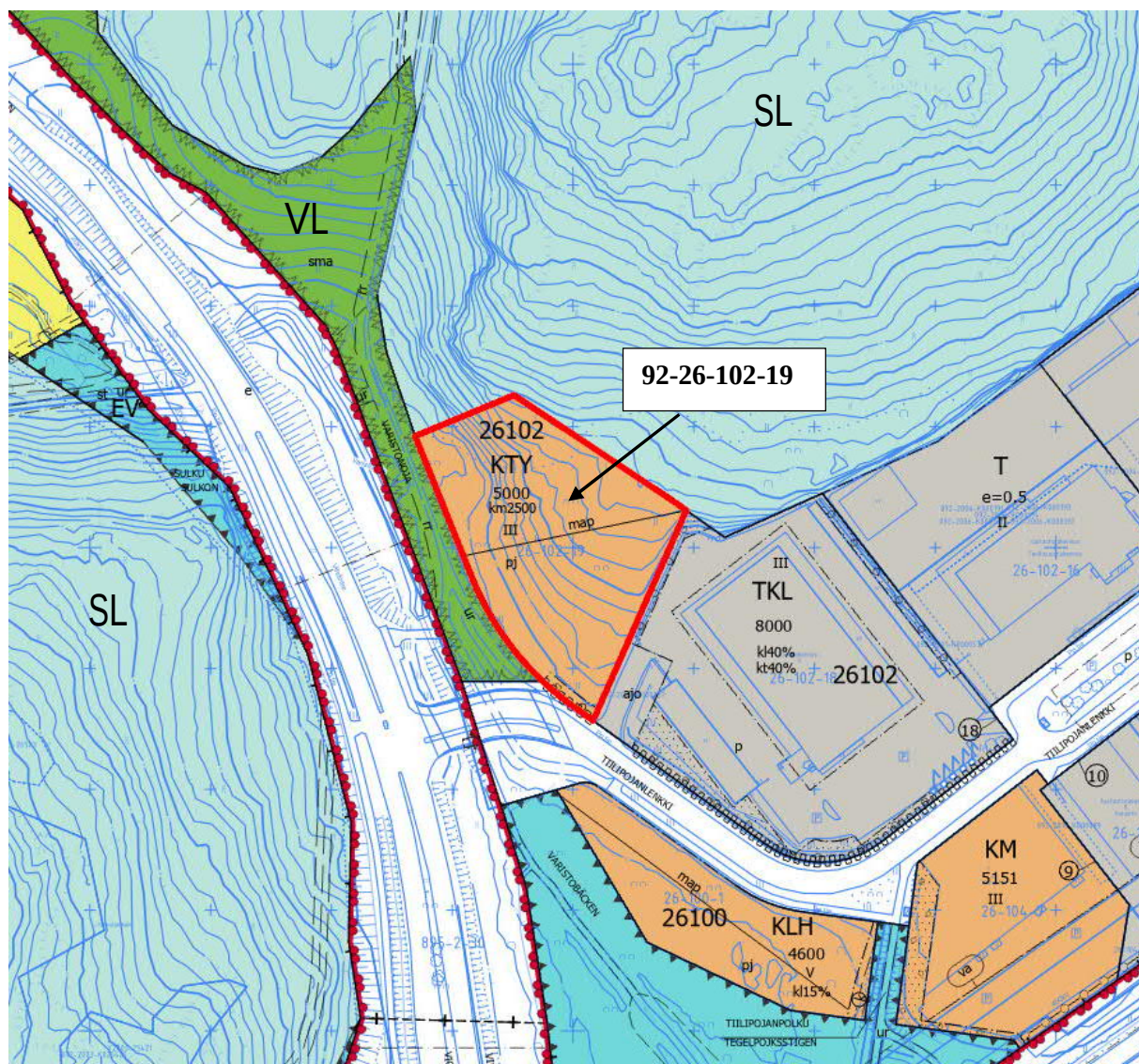
KOHTEEN SIJAINTI

**TEOLLISUUSTONTIN
MYynti /
TEKOVA OY**

Kaupunginosa: PETIKKO (26)

**Tontti: 92-26-102-19
pinta-ala 8152 m²
rakennusoikeus 5000 k-m²**

17 §

Kivistöstä tontin 23186/2 myyminen valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon TA-yhtymä Oy:lle / AK

VD/7705/10.00.02.00/2016

AK/TH/GK

Esitetään Kivistössä tontin 23186/2 myymistä TA-yhtymä Oy:lle myöhemmin perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi 1 817 322 euron kauppahinnalla.

Fira Oy on hakenut 7.9.2021 tontin 23186/2 myymistä Fira Oy:n myöhemmin perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon. Osoite: Syväkiventie 6, 01700 Vantaa.

Tonttivaraus perustuu kaupungin Kivistön koulun asemakaava-alueella järjestämään suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailuun talvella 2016 - keväällä 2017. Kaupunki päätti varata 10.10.2017 § 20 tontin 23186/2 OP Asuntorahasto I Ky:lle pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon. Tonttivaraus oli voimassa 30.6.2019 asti. OP Asuntorahasto I Ky ilmoitti kirjeellään 7.3.2019 luopuvansa tonttivarauksistaan. Kaupunginhallitus päätti varata tontin 17.6.2019 § 30 Fira Oy:lle. Yhtiö oli tullut kilpailussa toiseksi. Tonttivaraus oli voimassa 30.9.2020 asti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta jatkoi 29.9.2020 § 31 tontin 23186/2 varausta 30.6.2021 asti. Fira Oy oli tuolloin löytämässä tontille rakennuttajan. Tonttivarauksia oli tällöin perusteltua jatkaa, kunnes Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) päätös oli olemassa ja tontti on mahdollista ostaa. Jatkoaika määräytyi ARA-prosessien käsittelyaikataulujen mukaisesti. Tontti 23186/2 oli edennyt suunnittelussa jo pidemmälle, ja hankkeella oli olemassa jo tilaaja (TA-Yhtymä Oy). Kiinteistöt ja tilat - palvelualue oli puoltanut tilaohjelmaa, ja hanketta oli puollettu myös kaupunkikuvaneuvottelukunnassa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti jatkaa 25.5.2021 § 17 tontin 23186/2 tonttivarausta Fira Oy:lle 31.12.2021 asti. Tontti varattiin Fira Oy:lle valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon. Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontit myydään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla.

Fira Oy on hakenut kaupungilta poikkeamispäätöstä asemakaavasta poikkeamiseen rakennusoikeuden takia. Rakennusoikeutta on nostettu suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun ratkaisun perusteella. ARA edellytti poikkeamispäätöstä, jotta se hyväksyisi tontin myyntihinnaksi kokonaan käytettävän rakennusoikeuden. Kaupunki on hyväksynyt 23.6.2021 Fira Oy:n poikkeamishakemuksen kerrosaltaan 4052 k-m²:n suuruisen seitsemänkerroksisen asuinkerrostalon rakentamiseksi. Hankkeen osapäätös on jätetty ARA:n käsiteltäväksi maaliskuussa 2021. Osapäätös ei ole vielä saapunut, mutta hintaneuvottelut on jo käyty ja päätöksen odotetaan saapuvan pian.

Tontti on osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A). Tontin rakennusoikeus on 3700 k-m². Rakennuslupahakemuksen mukainen kerrosala on 4052 k-m². Rakennuslupahakemus on kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston käsittelyssä 14.9.2021.

Asuntotontit myydään loppukäyttäjälle ja yleensä tonttivarauksen haltija on loppukäyttäjä. Tässä kohteessa rakennushankkeen tilaajana on TA-Yhtymä Oy. Siksi kaupan kohteena oleva kiinteistö myydään TA-Yhtymä Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun.

ARA:n hyväksymä enimmäishinta ko. tontille on 448,50 €/k-m², joten tontin 23186/2 kauppahinnaksi tulee 4052 k-m² x 448,50 €/k-m² = 1 817 322 €. Tontin hinnassa on huomioitu 15 prosentin asemalisä, koska tontti sijaitsee Kivistön juna-aseman läheisyydessä. Tontin hinta on voimassa 31.12.2021 saakka.

Pysäköinti on osoitettu LPA-tontille 23185/1 rakennettavaan maanpäälliseen pysäköintilaitokseen, jonka paikkamäärä mitoitetaan rakennuttajien tarpeiden mukaan. Tontin 23186/2 määräosuuden luovuttaminen pysäköintitalon LPA-tonttiin 23185/1 tuodaan kaupunkitilalautakunnan päätettäväksi, kun pysäköintitalon pysäköintipaikkojen kokonaismäärästä ja pysäköintipaikkojen jakautumisesta pysäköintitaloa palvelevien tonttien kesken saadaan lopullinen tieto. Asemakaavan mukainen rakennusoikeus ei ole tässä tapauksessa oikea omistusoikeuden jakoperuste, koska poikkeamispäätöksillä useat tontit ovat saaneet lisärakennusoikeutta. Jokaisen tontin osalta myös lisärakennusoikeus pitää selvittää ja laskea osaksi jakoperustetta. LPA-tontin omistusoikeus on jaettava kunkin tontin tarvitseman autopaikkamäärän suhteessa. Ennen kauppakirjan allekirjoitusta on tonttivarauksen haltijoiden Fira Oy:n ja SRV Rakennus Oy:n tehtävä sopimus kunkin tontin autopaikkojen määrästä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 25 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtävälueellaan päättää asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 17

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myydä TA-yhtymä Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Kivistöstä korttelin 23186 tontti 2 ARA:n pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi 1 817 322 euron kauppahinnalla. Tontin hinta on voimassa 31.12.2021 saakka,
- b) että ennen tontin 23186/2 kiinteistökauppaa Kivistön koulun alueen tontinvarausten haltijoiden Fira Oy:n ja SRV Rakennus Oy:n on tehtävä sopimus kunkin tontin autopaikkojen määrästä, jotta LPA-tontin 23185/1 omistusoikeus voidaan jakaa määräosin kortteleiden 23184 ja 23186 tonttien kesken, ja
- c) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2021 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kartta 23186/2

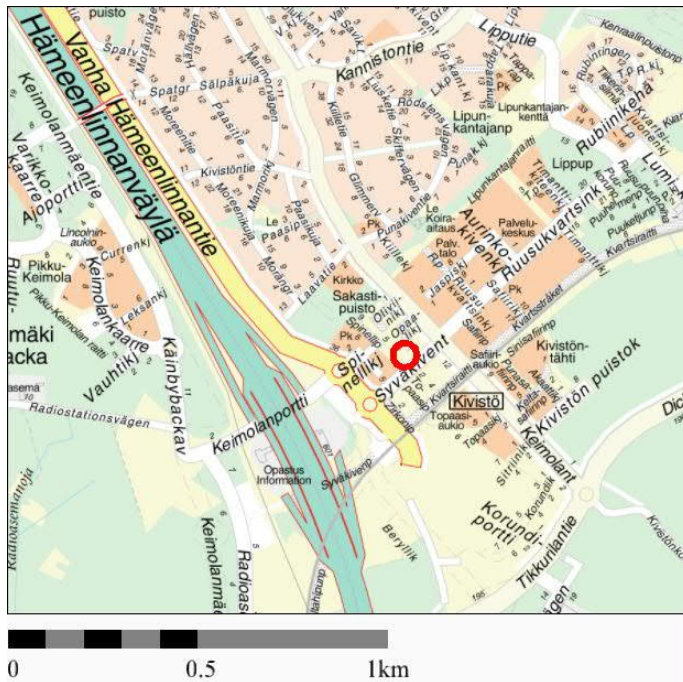
Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat -palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

projekti johtaja Gilbert Koskela, puh. 050 312 1915
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

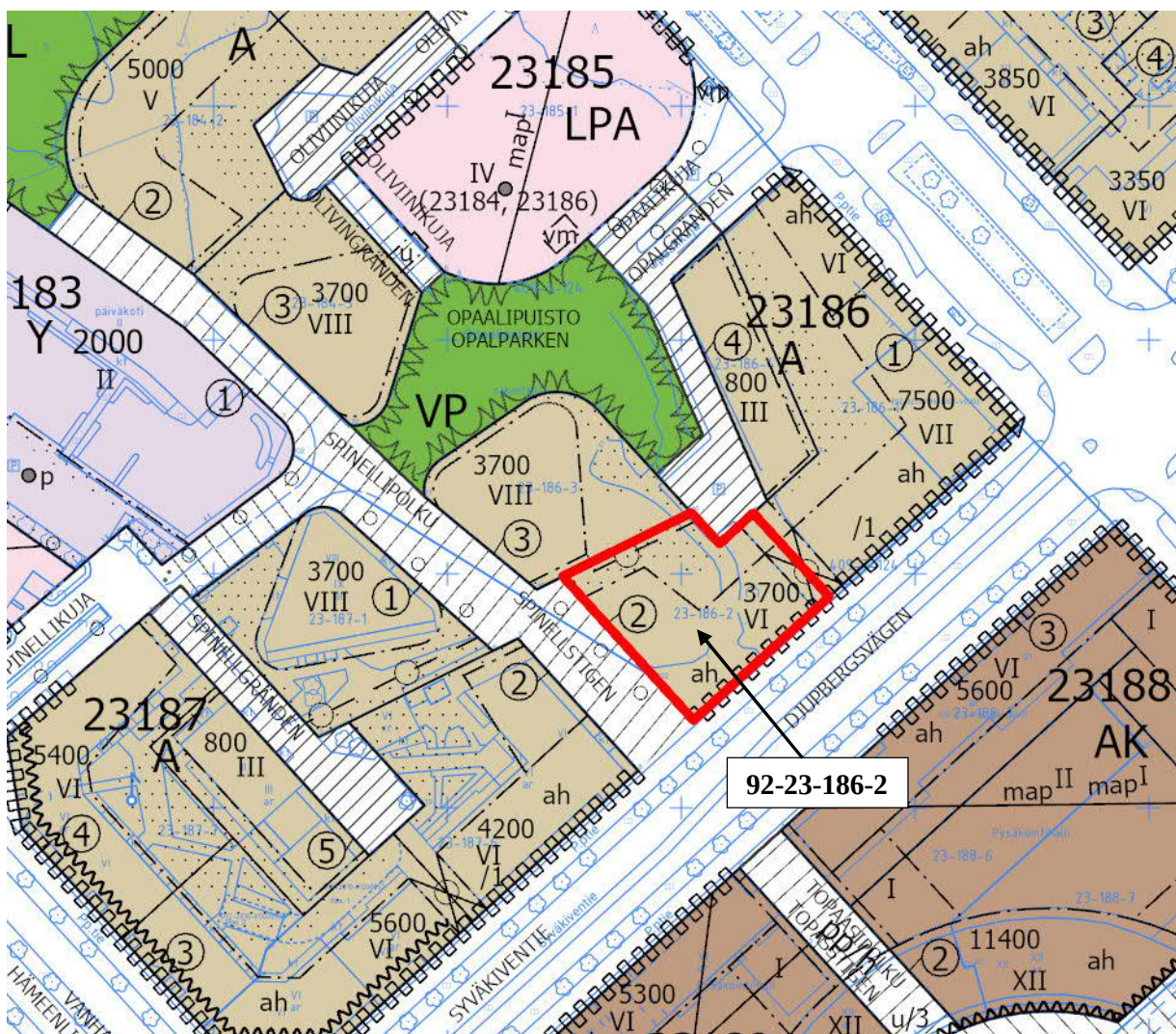
KOHTEEN SIJAINTI

TONNTIN MYYNTI /
Fira Oy

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Tontti: 92-23-186-2
pinta-ala 1337 m²
rakennusoikeus 3700 k-m²

18 § **Kivistöstä tontin 23186/3 myyminen asumisoikeustuotantoon Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle / AK**

VD/7705/10.00.02.00/2016
AK/TH/GK

Esitetään Kivistössä tontin 23186/3 myymistä Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle myöhemmin perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun asumisoikeusasuntotuotantoon 1 701 161 euron kauppahinnalla.

Fira Oy on hakenut 7.9.2021 tontin 23186/3 myymistä Fira Oy:n myöhemmin perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun asumisoikeusasuntotuotantoon. Osoite: Spinellipolku 3, 01700 Vantaa.

Tonttivaraus perustuu kaupungin Kivistön koulun asemakaava-alueella järjestämään suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailuun talvella 2016 - keväällä 2017. Kaupunki päätti varata 10.10.2017 § 20 tontin 23186/3 Fira Oy:lle asumisoikeusasuntotuotantoon. Tonttivaraus oli voimassa 30.6.2019 asti. Kaupunginhallitus päätti 26.8.2019 § 14 jatkaa tonttivarausta 30.6.2021 asti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta päätti jatkaa 25.5.2021 § 17 tontin 23186/3 tonttivarausta Fira Oy:lle 31.12.2021 asti. Tontti varattiin Fira Oy:lle asumisoikeusasuntotuotantoon. Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontin myydään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla.

Tontin suunnittelu oli keväällä 2021 käynnissä, ja hankkeelle oli olemassa jo tilaaja, Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy. Kiinteistöt ja tilat -palvelualue on puoltanut tilaohjelmaa, ja hanketta on puollettu myös kaupunkikuvaneuvottelukunnassa.

Fira Oy on hakenut kaupungilta poikkeamispäätöstä asemakaavasta poikkeamiseen rakennusoikeuden takia. Rakennusoikeutta on nostettu suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailun ratkaisun perusteella. ARA edellytti poikkeamispäätöstä, jotta se hyväksyisi tontin myyntihinnaksi kokonaan käytettävän rakennusoikeuden. Kaupunki on hyväksynyt 23.6.2021 Fira Oy:n poikkeamishakemuksen kerrosaltaan 3793 k-m²:n suuruisen kahdeksankerroksisen asuinkerrostalon rakentamiseksi. Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy on saanut ARA:n osapäätöksen 2.9.2021 rakennussuunnitelmien ja kustannusten hyväksymisestä sekä ehdollisen varauksen asumisoikeustalon rakentamisen korkotukilainaksi hyväksymiseen.

Tontti on osoitettu asuinrakennusten korttelialueeksi (A). Tontin rakennusoikeus on 3700 k-m². Rakennuslupahakemuksen mukainen kerrosala on 3793 k-m². Rakennuslupahakemus on kaupunkiympäristölautakunnan lupajaoston käsittelyssä 14.9.2021.

ARA:n hyväksymä enimmäishinta ko. tontille on 448,50 €/k-m², joten tontin 23186/3 kauppahinnaksi tulee 3793 k-m² x 448,50 €/k-m² = 1 701 161 €. Tontin hinnassa on huomioitu 15 prosentin asemalisä, koska tontti sijaitsee Kivistön juna-aseman läheisyydessä. Tontin hinta on voimassa 31.12.2021 saakka.

Asuntotontit myydään loppukäyttäjälle ja yleensä tonttivarauksen haltija on loppukäyttäjä. Tässä kohteessa rakennushankkeen tilaajana on Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy. Siksi kaupan kohteena oleva kiinteistö myydään Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:lle perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun. Asunto-osakeyhtiö on tarkoitus fuusioda hankkeen rakentamisen aikana Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:hyn.

Pysäköinti on osoitettu LPA-tontille 23185/1 rakennettavaan maanpäälliseen pysäköintilaitokseen, jonka paikkamäärä mitoitetaan rakennuttajien tarpeiden mukaan. Tontin 23186/3 määräosuuden luovuttaminen pysäköintitalon LPA-tonttiin 23185/1 tuodaan kaupunkitilalautakunnan päätettäväksi, kun pysäköintitalon pysäköintipaikkojen kokonaismäärästä ja pysäköintipaikkojen jakautumisesta pysäköintitaloa palvelevien tonttien kesken saadaan lopullinen tieto. Asemakaavan mukainen rakennusoikeus ei ole tässä tapauksessa oikea omistusoikeuden jakoperuste, koska poikkeamispäätöksillä useat tontit ovat saaneet lisärakennusoikeutta. Jokaisen tontin osalta myös lisärakennusoikeus pitää selvittää ja laskea osaksi jakoperustetta. LPA-tontin omistusoikeus on jaettava kunkin tontin tarvitseman autopaikkamäärän suhteessa. Ennen kauppakirjan allekirjoitusta on tonttivarauksen haltijoiden Fira Oy:n ja SRV Rakennus Oy:n tehtävä sopimus kunkin tontin autopaikkojen määrästä.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 25 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 18

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) myydä perustettavan asunto-osakeyhtiön lukuun Kivistöstä korttelin 23186 tontti 3 asumisoikeusasuntotuotantona toteutettavaksi 1 701 161 euron kauppahinnalla. Tontin hinta on voimassa 31.12.2021 saakka. Perustettava asunto-osakeyhtiön osakekannan omistaja on oltava tontin myyntihetkellä Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy. Asunto-osakeyhtiö tulee fuusioimaan Asuntosäätiön Asumisoikeus Oy:öön.
- b) että ennen tontin 23186/3 kiinteistökauppaa Kivistön koulun alueen tontinvarauksen haltijoiden Fira Oy:n ja SRV Rakennus Oy:n on tehtävä sopimus kunkin tontin autopaikkojen määrästä, jotta LPA-tontin 23185/1 omistusoikeus voidaan jakaa määräosin kortteleiden 23184 ja 23186 tonttien kesken, ja
- c) mikäli tämän päätöksen perusteella tehtävää kauppakirjaa ei ole allekirjoitettu 31.12.2021 mennessä, raukeaa tämä päätös.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Kartta 23186/3

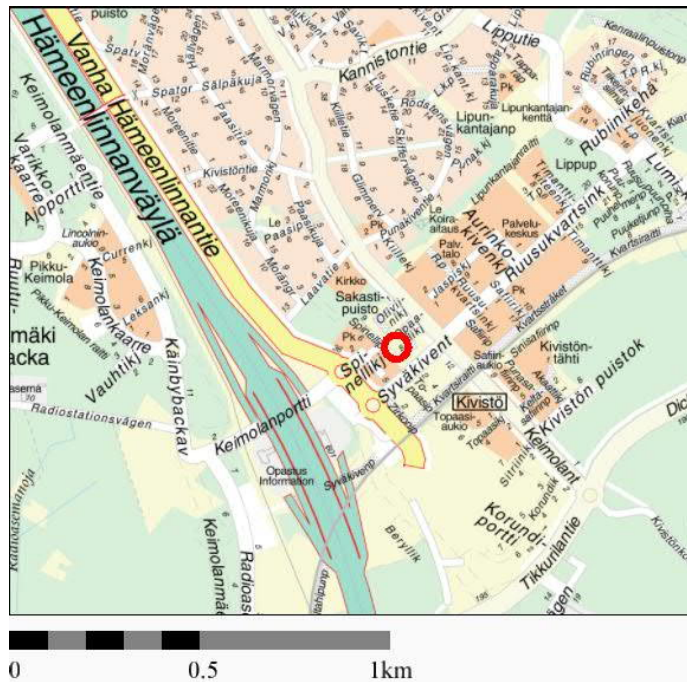
Täytäntöönpano: Kiinteistöt ja tilat -palvelualue

Muutoksenhakuohje: 1. Oikaisuvaatimus

Lisätiedot:

projektijohtaja Gilbert Koskela, puh. 050 3121915
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

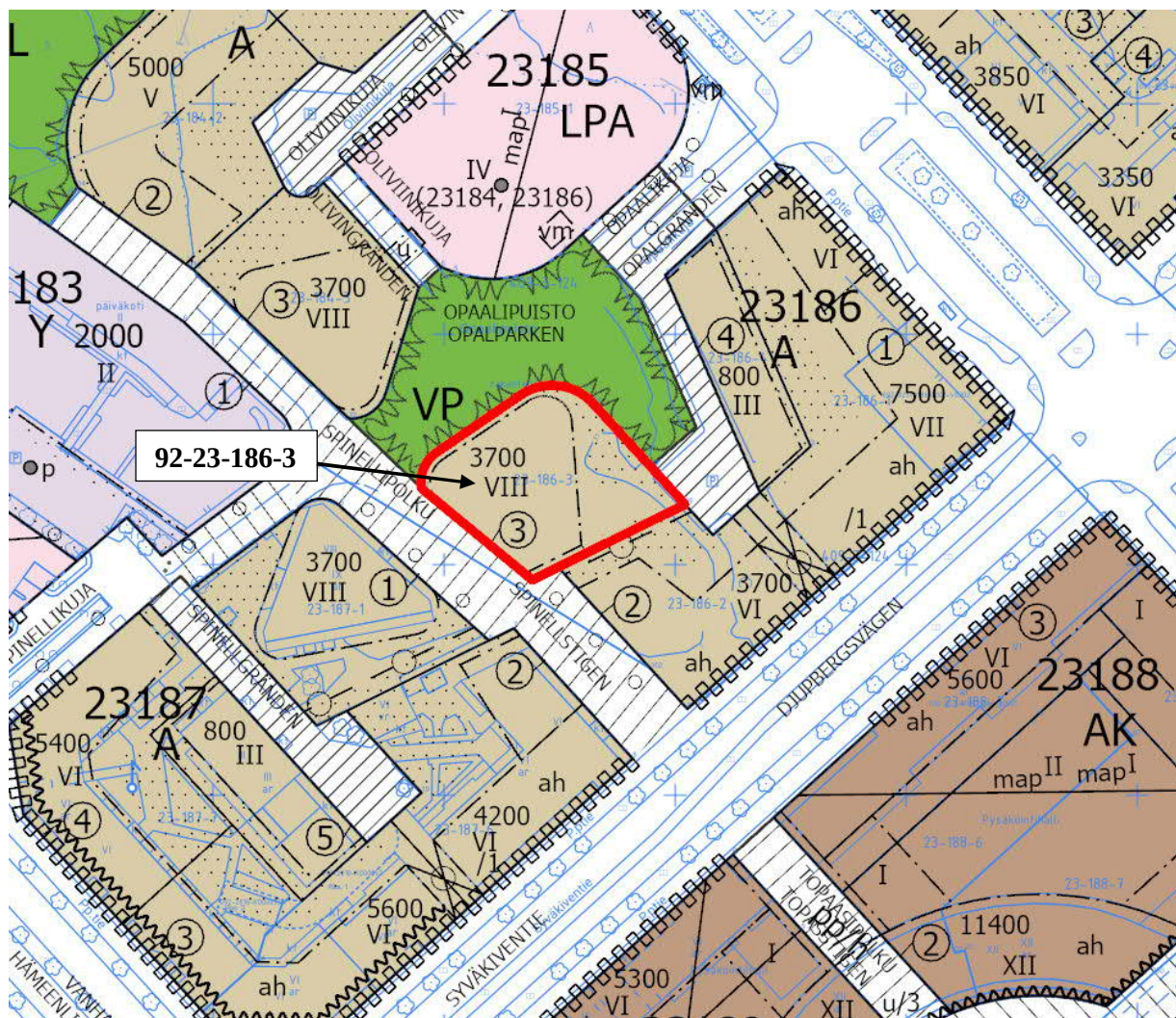
KOHTEEN SIJAINTI

TONTIN MYYNTI /
Fira Oy

Kaupunginosa: KIVISTÖ (23)

Tontti: 92-23-186-3
pinta-ala 1382 m²
rakennusoikeus 3700 k-m²

19 §

Tarjouskilpailun järjestäminen asuinrakennustontista 86044/1 vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon Nikinmäestä / AK

VD/9054/10.00.02.00/2021

AK/JL/MH

Esitetään asuinrakennustontin 86044/1 luovuttamista tarjouskilpailulla vapaarahoitteiseen omistusasuntotuotantoon.

Kiinteistöhallinta ja asuminen on valmistellut kilpailutettavaksi **asuinrakennustontin 86044/1**. Tontti sijaitsee Nikinmäessä. Asemakaavassa tontti on merkinnällä A (asuinrakennusten korttelialue). Tontilla on asemakaavanmukaista asuinrakennusoikeutta 1 873 k-m². Rakennukset voivat olla erillistaloja, rivitaloja, pienkerrostaloja tai niiden yhdistelmiä. Asunnolla tulee olla viihtyisä ulko-oleskelutila.

Tarjouskilpailun tarkoituksena on löytää tontille toteuttaja, joka rakentaa tontille vapaarahoitteisia omistusasuntoja. Tontti myydään perustettavalle asunto-osakeyhtiölle. Tarjouskilpailun asuinrakennustontin pohjahinnaksi esitetään 600 €/k-m² eli tontin myyntihinta olisi vähintään 1 123 800 euroa.

Kilpailutontti luovutetaan **kaupunginhallituksen 5.3.2018 § 19** päättämien tuottajamuotoisten asuntotonttien luovutusperiaatteiden mukaisesti. Lisäksi kilpailuehdoissa huomioidaan kaupungin ympäristötavoitteet ja alueen kaupunkikuvallinen merkitys.

Kaupunki pidättää itselleen oikeuden hyväksyä tai hylätä tehdyt tarjoukset. Ehdollisia tarjouksia ei hyväksytä.

Kaupunkikuva

Rakennusten tulee olla arkkitehtonisesti korkeatasoisia. Julkisivumateriaali tulee olla puuta.

Varausmaksu

Tontin varausmaksu on 20.000 euroa. Varausmaksu hyvitetään tontin kauppahinnassa. Jos varaus myöhemmin perutaan, niin varausmaksua ei palauteta. Mikäli hanke viivästyy kaupungista johtumattomista syistä ja tonttivaraukselle myönnetään lisää aikaa, niin kaupunki voi päättää, että varausmaksua tai osaa siitä ei hyvitetä tontin kauppahinnassa.

Autopaikat

Autopaikkojen rakentamisen yhteydessä on rakennettava varaus (kaapeli) sähköauton lataamiseen kaikille autopaikoille.

Asuntojen myyntiä koskeva velvoite

Tontin kauppakirjaan sisällytetään ehto, jossa asuntojen myyntiä rajoitetaan seuraavasti: asuntoja saa myydä kaksi asuntoa yhtä ostajaa kohden. Ostajan tulee olla luonnollinen henkilö.

Asuinrakennusten energialuokka

Asuinrakennuksen tulee olla vähintään A- energialuokkaa.

Asuntojen huoneistotyyppijakauma rakennuksittain

Kaikkien asuntojen tulee olla kolmioita tai suurempia perheasuntoja. Huoneeksi luetaan vain tilat, joissa on ikkuna suoraan ulos.

Kilpailuun osallistujan tulee sitoutua tähän huoneistotyyppijakaumaan ja se tullaan kirjaamaan myös kauppakirjaan ehdoksi. Ehdon rikkomisesta seuraa sopimussakko.

Kilpailun järjestelystä vastaa Vantaan kaupungin kiinteistöhallinta ja asuminen. Kilpailu järjestetään vuonna 2021.

Tontin myyntihinta

Kaupungilla on oikeus periä tonteista lisäkauppahintaa, mikäli tontille toteutettava rakennusoikeus ylittää kauppahinnan perusteena käytetyn asemakaavan mukaisen rakennusoikeuden määrän.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 25 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 19

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään

- a) järjestää esittelyosan mukainen tarjouskilpailu, ja
- b) oikeuttaa Kiinteistöhallinta ja asuminen laittamaan tontti 86044/1 jatkuvaan myyntiin tai vuokraukseen, mikäli kilpailussa ei saada yhtään hyväksyttävää tarjousta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- kartta tontista 86044/1 kilpailu

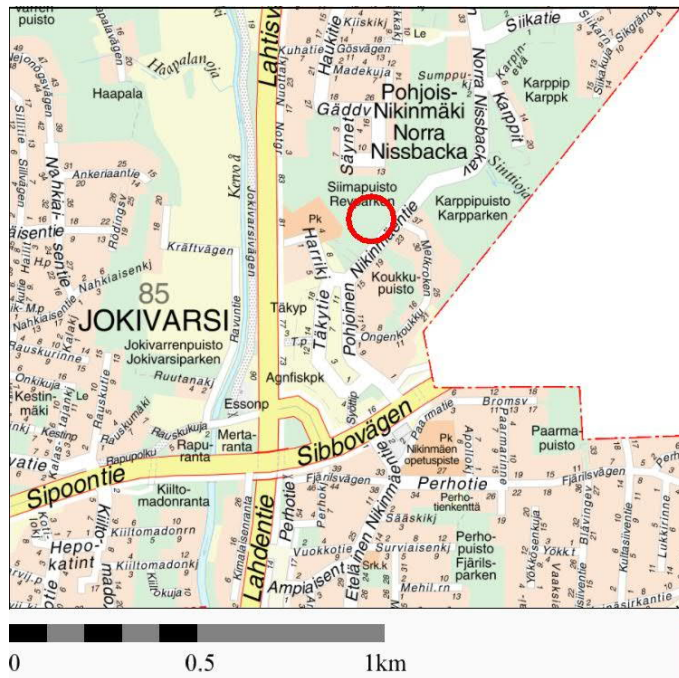
Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Marja Hannikainen, puh. 043 825 5177,
maankäyttöinsinööri Juho Lumme, puh. 043 826 9117,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

TARJOUSKILPAILU

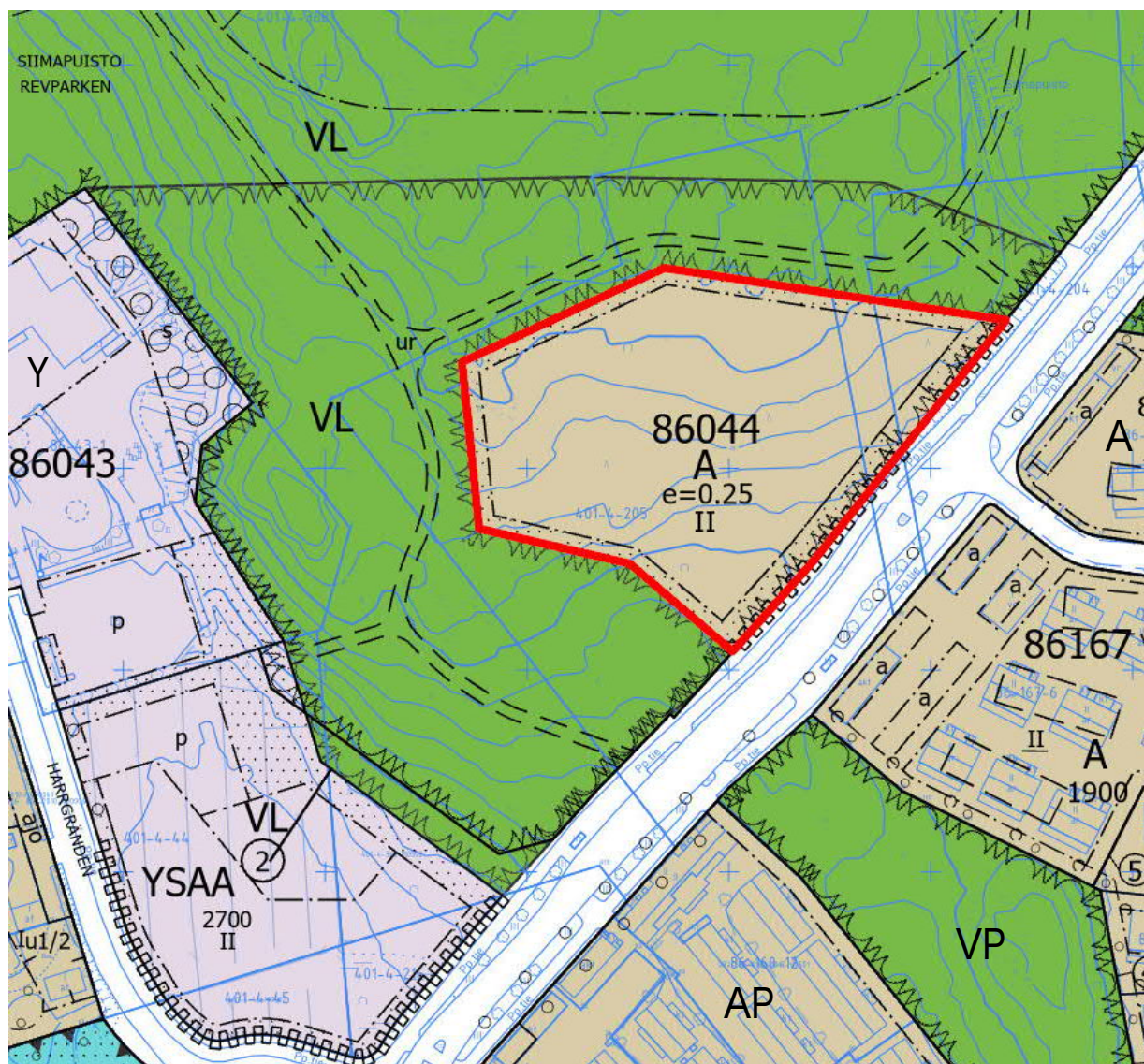
Kaupunginosa: NIKINMÄKI (86)

Kortteli: 86044

Tontti: 1

Pinta-ala 7490 m²

Rakennusoikeus 1873 k-m²

20 § Hiekkaharjusta tontin 60070/3 varausajan jatkaminen valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon / VAV Asunnot Oy / AK

VD/7049/10.00.02.00/2019
AK/MH

Esitetään Hiekkaharjusta tontin 60070/3 varausajan jatkamista VAV Asunnot Oy:lle valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoon 31.12.2022 saakka.

Kulleropuiston asemakaavan muutos (nro 002261) on tullut voimaan 13.6.2018. Kulleropuiston kaavalla luodaan monipuolista uutta asuinrakennetta. Rakentamisen määrä lisääntyy verrattuna vanhaan kaavaan. Alueelle tulee sekä kerrostaloja että omakotitaloja. Pysäköinti toteutetaan maantasoratkaisuna. Alueen rakennusoikeus on kasvanut 11 009 kerrosneliömetristä 22 702 kerrosneliömetriin.

Valtion ja Helsingin seudun kuntien välisessä maankäytön, asumisen ja liikenteen sopimuksessa 2016-2019 (MAL-sopimuksessa) Vantaan kaupunki on sitoutunut luomaan edellytykset 480 valtion tukemaan pitkän korkotuen vuokra-asunnon toteuttamiseen Vantaalle vuosittain. **Kaupunginvaltuusto 18.6.2018 § 9** hyväksyi Vantaan maa- ja asuntopoliittiset linjaukset, jonka toimenpiteisiin kuuluu:

- *Varmistamme valtion kanssa solmitun MAL-sopimuksen Vantaalle asetettujen tavoitteiden toteutumisen.*
- *Varmistamme, että VAV-konserni pystyy tuottamaan 2/3 vuosittaisesta kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen tuotantotavoitteesta.*

Suurin valtion tukeman vuokra-asuntotuotannon omistaja ja rakennuttaja Vantaalla on kaupungin omistama VAV-konserni. Jotta tulevina vuosina päästään kaupungin määrittämiin tavoitteisiin, esitetään tontin 60070/3 varaamista VAV Asunnot Oy:lle 30.6.2021 saakka.

Tontti 60070/3 sijaitsee Hiekkaharjun kaupunginosan korttelissa, joka on asemakaavassa osoitettu asuinkerrostalojen korttelialueeksi. Tontilla on asemakaavan mukaista rakennusoikeutta 3 200 k-m². Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontit myydään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 2 kohdan 11 mukaan kaupunkisuunnittelulautakunta päättää asemakaavoitetulla alueella sijaitsevien tuottajamuotoisten asuntotonttien myymisestä kaupunginhallituksen vahvistamien yleisten luovutusperiaatteiden ja luovutusehtojen mukaisesti. **Kaupunginhallitus 5.3.2018 § 19** hyväksyi asuntonttien luovutusperiaatteet, luovutushinnat ja luovutusehdot. Näin ollen kaupunkisuunnittelulautakunta on toimivaltainen päättämään asiasta.

Kaupunkisuunnittelulautakunta 16.9.2019

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään varata Hiekkaharjun korttelin 60070 tontti 3 VAV Asunnot Oy:lle valtion tukemana pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantona toteutettavaksi 30.6.2021 saakka.

Käsittely:

Merkittiin, että kaupunkisuunnittelulautakunnan jäsen Hanna Valtanen poistui yhteisöjääviyden vuoksi kokoushuoneesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

VAV Asumnot Oy on pyytänyt tontin 60070/3 varausaikaa jatkettavaksi vuoden 2022 loppuun saakka, koska hanke ei ole edennyt siinä aikataulussa kuin alun perin oli ajateltu. Hanketta suunniteltiin alun perin Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) kehityshankkeena ”Hiilineutraalin rakentamisen toimintamallin perusteiden luominen ja hiilijalanjäljen todentaminen ASSI-konseptin keinoin projektijohtopalvelu urakkamallilla PJP-urakkamallilla”, mutta hankkeen toteuttamisesta kyseisellä mallilla luovuttiin hankintalakiin liittyvien kysymysten takia. Uuden innovaatiohankkeen kilpailutus on vasta käynnistymässä ja rakentamisen aloitusajankohta menee vuoden 2022 loppupuolelle.

Hankkeen toteuttamistapa on innovaatiokumppanuus. Hankintayksikkö valitsee yhden tai useamman kumppanin toteutusta edeltävään kehitystyöhön sekä rakennusurakkaan. Hankintayksikön tavoitteena on kehitysvaiheen aikana tutkia ja kehittää vähähiilistä rakentamista sekä hamppubetoniharkkojen käyttöä rakentamisessa huomioiden skandinaaviset sääolosuhteet. Hankkeen tavoitteena on rakentaa kestävä ja vähähiilisyteen pyrkivä asuinkerrostalo käyttäen rakentamismateriaalina osittain hamppubetoniharkkoja.

Tontti 60070/3 tullaan vuokraamaan. Valtion tukemaan tuotantoon (sekä asumisoikeus- että vuokra-asunnot) luovutettavat tontit vuokrataan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (ARA:n) hyväksymällä enimmäishinnalla. Vuokra-aika on 40 vuotta.

Vantaan kaupungin 1.8.2021 alkaen voimassa olevan hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 25 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää asemakaava-alueella asunto- ja erityispalvelutonttien myymisestä, vaihtamisesta, vuokralle ottamisesta ja vuokralle antamisesta silloin, kun kauppahinta, käypä markkina-arvo tai tarjouskilpailulla luovutettaessa alin hyväksyttävä luovutushinta on yli 400 000 euroa.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 20

Kiinteistöjohtajan esitys:

Päätetään jatkaa Hiekkaharjun tontin 60070/3 varausaikaa 31.12.2022 asti.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Kartta tontista 60070/3 varaaminen

Täytäntöönpano: Kiinteistöhallinta ja asuminen

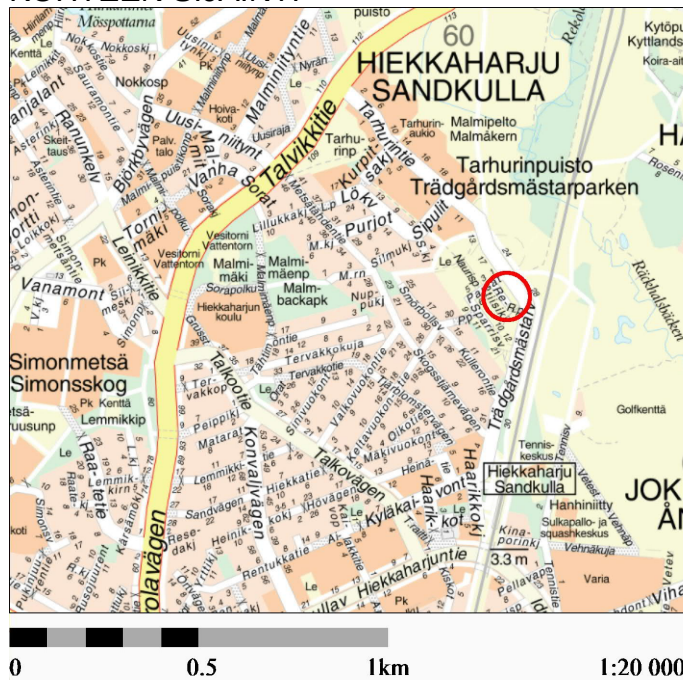
Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

maankäyttöinsinööri Marja Hannikainen, puh. 043 825 5177,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

KOHTEEN SIJAINTI

Tontin varausajan jatkaminen /
VAV Asunnot Oy

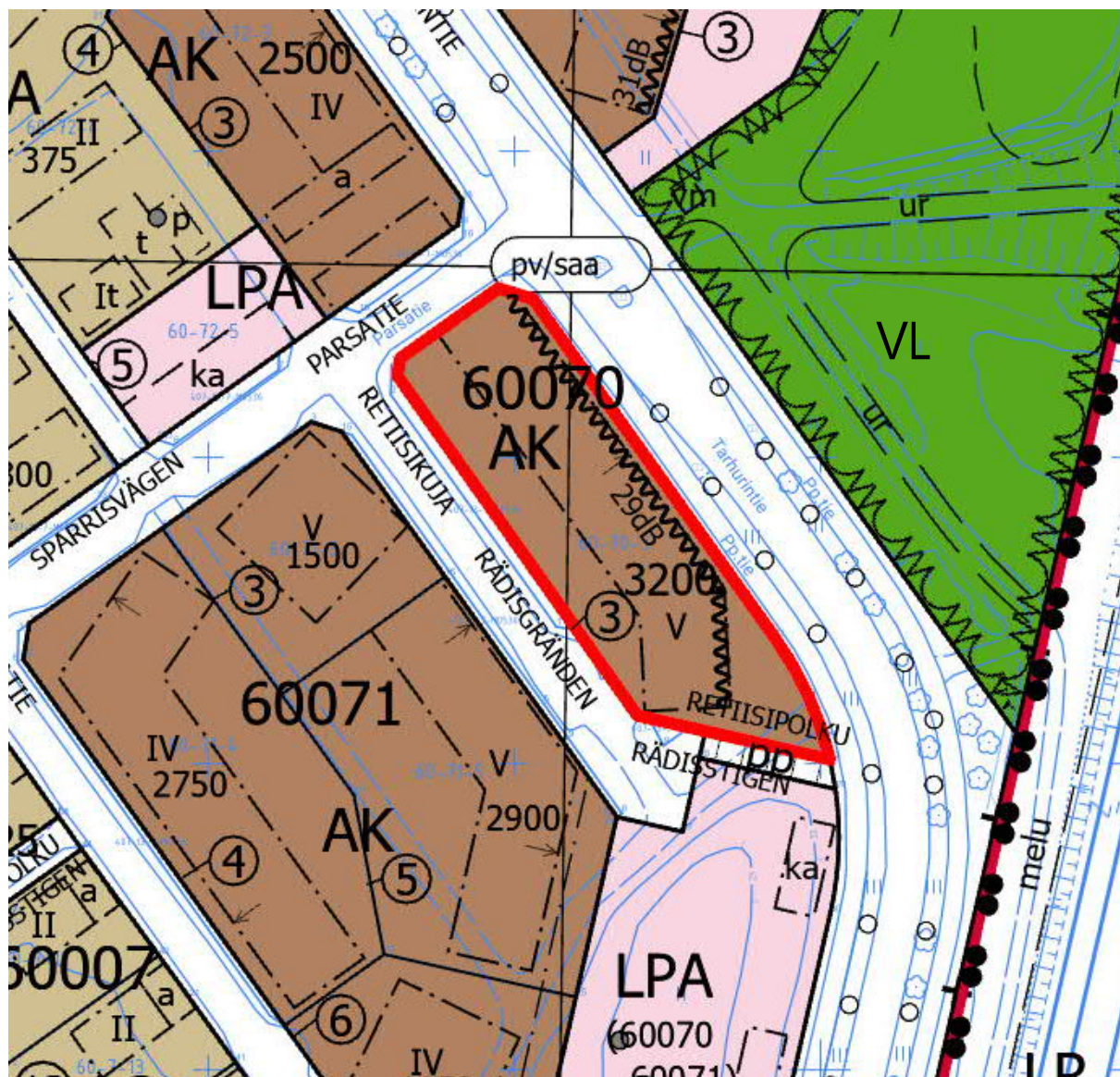
Kaupunginosa: HIEKKAHARJU (60)

Kortteli: 60070

Tontti: 3

Pinta-ala 2104 m²

Rakennusoikeus 3200 k-m²

21 § Määrärahamuutosesitys koskien katujen ja puistojen palvelualueen vuoden 2021 toimintakuluja sekä julkisen käyttöomaisuuden investointeja / JV

VD/8954/02.01.00.04/2021

HW/JV/JK/TMR

Esitetään katujen ja puistojen palvelualueelle varsinaiseen toimintaan (ilman HSY:tä) määrärahakorotusta mm. poikkeuksellisen lumisen alkuvuoden vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden investointeihin (93) esitetään määrärahakorotusta Kehä III:n parantamiseen.

Käyttötalous

Katujen ja puistojen palvelualueen varsinaisen toiminnan (ilman HSY:tä) kulujen ennustetaan ylittävän talousarvion noin 2,0 miljoonalla eurolla. Runsaslumisen alkutalven vuoksi palvelualue ei pystynyt toteuttamaan samanlaisia säästötavoitteita kuin käytännössä lumettomana vuonna 2020. Keskiarvotalvia tuntuvasti lumisempi alkutalvi vaikutti erityisesti kunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Vuodesta 2019 lähtien palvelualueelle on tullut lisävelvoitteiksi kaupunkipyörien kustannukset (noin 0,6 milj. euroa/a), mitä ei ole kompensoitu palvelualueen budjetin. Myös HSY:n hulevesimaksu lankesi täysimääräisenä (1,9 milj. euroa). Kadut ja puistot palvelualue on myös osaltaan osallistunut aktiivisesti kaupunkitason yhteisiin hankkeisiin kuten sinänsä onnistuneeseen ”Kaupunkielämä takaisin kaupunkiin” -hankkeeseen, joista on aiheutunut budjetoimattomia menoja.

Lumisen alkutalvi toi ylimääräisten kulujen vastapainoksi myös lumen vastaanottomaksutuloja, joita kertyi lähes 0,4 milj. euroa.

Lisämäärärahan tarpeeksi esitetään 2,0 miljoonaa euroa. Lisämäärärahalla pyritään turvaamaan erityisesti lakisääteiset kunnossapitotoimet, mutta myös muu toiminta, johon on sitouduttu.

TOIMINTAKULUT (EUR)	TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021
Kadut ja puistot (pl. HSY)	-34 399 500,45	-2 000 000,00	-36 399 500,45

Julkisen käyttöomaisuuden investoinnit / yhteishankkeet

Kehä III:a parannetaan Vantaankosken ja Pakkalan välisellä osuudella sekä Askiston kohdalla. Vantaankoski-Pakkala osuudella lisätään ajokaistoja, joka parantaa tien välityskykyä ja turvallisuutta. Askiston kohdalla uusitaan pohjanvahvistukset sekä rakennetaan ylityssilta ja liityntäkaistat. Urakoitsija on esittänyt Askiston kohdan toteutuksen nopeuttamista vuodelle verrattuna urakasopimuksen mukaiseen aikatauluun, mikä aikaistaa Vantaan kaupungin rahoitusosuuden mukaisia maksueriä. Em. perusteella kuluvalle vuodelle yhteishankkeiden määrärahaa tarvitaan lisää 4 milj. euroa. Muissa julkisen käyttöomaisuuden investointihankeryhmissä jää määrärahoja todennäköisesti käyttämättä mm. henkilöresurssien vähäisyyden ja suunnitelmien viivästymisen vuoksi. Ko. hankkeiden toteutus siirtyy tuleville vuosille.

INVESTOINTIHANKKEET	TA 2021	Muutos	Muutettu TA 2021
Julkinen käyttöomaisuus (93)	-40 000 000,00	-4 000 000,00	-44 000 000,00
Yhteishankkeet (935)	-3 000 000,00	-4 000 000,00	-7 000 000,00

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 21

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että

- a) katujen ja puistojen palvelualueen määrärahoja (ilman HSY:tä) korotetaan 2,0 milj. eurolla, jolloin toimintakulut ovat 36 399 500,45 euroa, ja
- b) yhteishankkeiden määrärahoja korotetaan 4,0 milj. eurolla, jolloin niiden yhteissumma on 7,0 milj. euroa.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

kaupungininsinööri vs. Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

22 §

Luhtitien ja Pellaksen ojan siirron urakkahankinta / JV

VD/5432/02.08.00.00/2021

JV/JK/KS/HK

Katujen ja puistojen palvelualue on kilpailuttanut Luhtitie ja Pellaksen ojan siirto -kokonaisurakan. Urakan toimittajaksi esitetään kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanutta Terrawise Oy:tä. Urakan kustannukset ovat 6 464 640 euroa (alv 0 %).

Vantaan kaupungin Katujen ja puistojen palvelualue on pyytänyt 13.08.2021 päivätyn tarjouspyynnön mukaisen kokonaisurakan urakkatarjouksen ”Luhtitie ja Pellaksen ojan siirto” -urakan toteuttamisesta. Urakka käsittää Luhtitie, Kelokuusenkuja Kelokuusenrinne nimisten katujen sekä Kelokuusenpolku, Pellaksenpolku ja Raappavuorentien jalankulku- ja pyörätie nimisten kevyenliikenteen väylien rakentamisen. Lisäsi urakassa siirretään Pellaksenoja uuteen rakennettavaan uomaan.

Kyseessä on EU kynnysarvon ylittävä hankinta. Urakkaa koskeva EU-hankintailmoitus on jätetty Tarjouspalvelu.fi -sivustolle ja Hilmaan 13.8.2020. Tarjousten jättöaika päättyi 13.9.2020 klo 12.00. Tarjoukset tuli jättää Tarjouspalvelu.fi -sivustolla.

Urakoitsijaksi valitaan kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut tarjoaja. Kokonaistaloudellisesti edullisin on tarjous, jolla on parhaimmat kokonaispisteet (Hinta + Laatu). Hinnan osuus vertailussa on 70 % ja laadun osuus vertailussa on 30 %.

Määräaikaan 27.08.2021 16:00 mennessä tullessiin lisäselvityspyyntöihin on vastattu ja samoin on annettu lisätarkennuksia neljässä lisäkirjeessä tarjouspalvelu.fi – portaalissa.

Tarjouspyynnön mukaisesti tarjousten tarkastaminen ja vertailu on toteutettu kolmessa vaiheessa:

- tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden tarkistaminen
- tarjoajien kelpoisuuden arviointi
- tarjousten vertailu

Määräaikaan mennessä saapuneet tarjoukset, joita oli 7 kpl, on avattu Vantaan kaupungin Katujen ja puistojen palvelualueella. Avaustilaisuudesta on laadittu pöytäkirja ja saaduista tarjouksista on laadittu pisteytetty vertailutaulukko.

Määräaikaan 13.09.2021 klo 12:00 hyväksytyn tarjouksen jättivät seuraavat yritykset:

- Destia Oy, Väyläpalvelut
- GRK Infra Oy
- Kreate Oy
- Louhintahiekka Oy
- Terrawise Oy
- Tieluiska Oy
- VM Suomalainen Oy

Kaikki saadut tarjoukset ovat tarjouspyyntöasiakirjojen mukaisia ja siten hyväksyttäviä.

Hyväksyttävien tarjouksen antaneiden yritysten tilaajavastuulain mukaiset tilaajan selvitysvelvollisuuteen kuuluvat urakoitsijan velvoitteet ja todistukset on tarkastettu ja niiden on todettu olevan hyväksyttäviä.

Tarjousten järjestys kokonaispisteiden (hinta + laatu) mukaisesti on seuraava, (hinta, alv 0 %).

- 95,47 pistettä (6 464 640,00 €)
- 90,35 pistettä (7 200 000,00 €)
- 88,87 pistettä (7 329 200,00 €)
- 85,58 pistettä (7 330 601,00 €)
- 83,81 pistettä (7 984 000,00 €)
- 81,95 pistettä (7 894 308,00 €)
- 73,71 pistettä (7 582 400,00 €)

Kokonaisedullisimman tarjouksen, joka sai tarjousvertailussa 95,47 pistettä, antoi Terrawise Oy (Y-tunnus 0756091–6).

Kohteet sisältyvät kuntatekniikan keskuksen hyväksytyyn rakentamisohjelmaan.

Sovelletut oikeusohjeet: Laki julkisista hankinnoista, Vantaan kaupungin yleiset hankintaohjeet, Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 7 mukaan kaupunkitilalautakunta tehtäväalueellaan päättää toimintaansa liittyvistä palveluhankinoista yli 1 miljoona euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2020 § 22

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään

- a) valita urakoitsijaksi Terrawise Oy:n ”Luhtitie ja Pellaksen ojan siirto” -urakkaan.
- b) hyväksyä sopimusasiakirjat allekirjoitettaviksi Vantaan kaupungin Kadut ja puistot -palvelualueen ja valitun tarjoajan kanssa 6 464 640,00 € euron (alv 0 %) urakkahinnalla.
- c) todeta että varsinainen sopimus ei synny tällä päätöksellä vaan vasta myöhemmin allekirjoitettavalla urakkasopimuksella.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Tarkastettiin ja hyväksyttiin pöytäkirja tämän pykälän osalta heti kokouksessa.

Liite:

- vertailutaulukko (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisu ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri vs. Jyrki Vättö, p. 043 824 9311,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

LUHTITIE JA PELLAKSEN OJAN SIIRTO

ESPOOSSA 14.9.2021

HINTA - JA LAATUPISTEET

TARJOAJA	YHTEYSHENKILÖ	HANKINTAPÄÄTÖS LÄHETETÄÄN	KOKONAISPISTEET	HINTA €	HINTAPISTEET 70 %	LAATUPISTEET 30 %
Destia Oy, Väyläpalvelut			88,87	7 329 200,00 €	61,74	27,13
GRK Infra Oy			90,35	7 200 000,00 €	62,85	27,50
Kreate Oy			81,95	7 894 308,00 €	57,32	24,63
Louhintahiekka Oy			85,58	7 330 601,00 €	61,73	23,85
Terrawise Oy			95,47	6 464 640,00 €	70,00	25,47
Tieluiska Oy			73,71	7 582 400,00 €	59,68	14,03
VM Suomalainen Oy			83,81	7 984 000,00 €	56,68	27,13

23 §

Palveluhankinta/Vantaan ratikan katusuunnittelun lisätyöt välillä lentoasema - Tikkurila / JV

VD/4049/02.08.00.00/2020

HW/JV/TH

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 4.11.2020 § 20 valita "Vantaan ratikka – katusuunnittelu: lentoasema - Tikkurila" työn tekijäksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Sweco Infra & Rail Oy:n. Suunnittelutyön edetessä on ilmennyt, että hyväksytyn yleissuunnitelman mukaisia ratkaisuja tulee tarkistaa ja täydentää, mikä lisää konsultin työmääriä verrattuna alkuperäiseen hankintasopimukseen. Hankittavien lisätöiden kustannukset ovat yhteensä 368 378 euroa (alv 0 %).

Tekninen lautakunta päätti kokouksessaan 4.11.2020 § 20 valita "Vantaan ratikka – katusuunnittelu: lentoasema – Tikkurila" työn tekijäksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antaneen Sweco Infra & Rail Oy hintaan 2 300 350 euroa (alv 0 %). Vantaan kaupunki, HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, Ramboll Finland Oy ja Sweco Infra & Rail Oy ovat allekirjoittaneet suunnittelupalvelun sopimuksen 26.11.2020 (sopimusnro 68/2020). Suunnittelutoimeksiannossa noudatetaan Konsulttitoiminnan yleisiä sopimusehtoja (KSE 2013). Hankintasopimuksen mukaisesti palkkiomuotona on KSE 2013 kohdan 5.2.1 mukainen kokonaishinta 1 794 000 euroa (alv. 0 %) ja suunnittelutyön aikaisten lisä- ja muutostöiden osalta palkkiomuotona on mukainen aikapalkkio henkilöryhmittäin (KSE 2013 5.2.3.).

Suunnittelutoimeksianto sisältää Vantaan ratikan katu- ja alustavan rakennussuunnittelun lentoaseman ja Tikkurilan välisellä osuudella. Suunnittelutyön edetessä on ilmennyt, että hyväksytyn yleissuunnitelman ratkaisuja joudutaan tarkistamaan ja täydentämään mahdollisimman toimivan, kustannustehokkaan ja toteuttamiskelpoisen lopputuloksen varmistamiseksi. Pohjanvahvistusten osalta on selvinnyt, että raitiotielle voidaan sallia enemmän painumia kuin yleissuunnitelmassa on oletettu. Tällainen toteutusratkaisu on kustannuksiltaan paalulaattaa selvästi edullisempi, mutta lisää pohjanvahvistussuunnittelua. Myös pilaantuneista maista tulee tehdä tarkempia tutkimuksia kuin alkuperäisessä toimeksiannossa on määritetty. Vesihuollon esisuunnitelmat ovat Tikkurilan alueella merkittävästi muuttuneet, joka johtaa alkuperäistä tarjousta suurempaan työmäärään. Em. tekijät johtavat lisätyötarjouksissa tarkemmin eriteltyihin työsuorituksiin, jotka tilaaja on katsonut välttämättömiksi ja tarkoituksenmukaiseksi tilata ko. suunnitteluhanketta tekevältä konsulttiryhmittymältä teknisistä ja taloudellisista syistä. Hankintasopimuksen yhtenä osapuolena HSY Vesihuolto maksaa suoraan oman osuutensa suunnittelusta ja siten lisätöistäkin konsulteille.

Ramboll Finland Oy:n ja Sweco Infra & Rail Oy:n esittämän Vantaan kaupungin vastuulle kohdistuvan lisätyön 1 kustannus on 246 728 euroa (alv 0 %) ja 121 650 euroa (alv 0 %) lisätyön 2 osalta, yhteensä lisätyökustannukset ovat 368 378 euroa (alv 0 %). Tämän suuruinen lisätyö EU-kynnysarvon ylittävään alkuperäiseen 1,794 miljoonan euron palveluhankintasopimukseen voidaan tulkita hankintalain 136 §:n mukaan olennaiseksi sopimusmuutokseksi. Sopimuksen muuttaminen on mahdollista EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa hankintalain 136 §:n 2 momentin perusteella muun ohella tilanteissa, joissa alkuperäisen sopimuskumppanin on tarpeen suorittaa lisätöitä tai -palveluja taikka ylimääräisiä tavarantoimituksia, jotka eivät sisältyneet alkuperäiseen sopimukseen, ja jos sopimuskumppanin vaihtaminen ei ole mahdollista taloudellisista tai teknisistä syistä ja aiheuttaisi merkittävää haittaa tai kustannusten merkittävää päällekkäisyyttä hankintayksikölle tai muutoksen tarve johtuu olosuhteista, joita huolellinen hankintayksikkö ei ole voinut ennakoida eikä muutos vaikuta hankintasopimuksen

yleiseen luonteeseen. Hankintapäätöksen jälkeen katujen ja puistojen palvelualue julkaisee sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen julkisten hankintojen ilmoituskanavassa Hilmassa.

Sovelletut oikeusohjeet: Laki julkisista hankinnoista, Vantaan kaupungin yleiset hankintaohjeet, Vantaan kaupungin hallintosääntö.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 7 mukaan tekninen lautakunta tehtävälueellaan päättää toimintaansa liittyvistä palveluhankinnoista yli 1 miljoona euroa maksavien hankkeiden osalta ja urakalla teettämisestä yli 2 miljoonaa euroa maksavien hankkeiden osalta.

Tekninen lautakunta 16.6.2021 § 11

Kaupungininsinöörin esitys:

Päätetään

- a) hankkia Ramboll Finland Oy:n ja Sweco Infra & Rail Oy:n yhteenliittymältä Vantaan kaupungin osuudet Vantaan ratikan katusuunnittelun lentoasema – Tikkurila Vantaan lisätöistä 1 ja 2 hintaan 368 378 euroa (alv 0 %) sekä maksaa kustannukset kustannuspaikalta 145093800, sisäiseltä tilausnumerolta 518010011,
- b) valtuuttaa kaupungininsinööri allekirjoittamaan kohdassa a mainittujen lisätöiden tilausasiakirjat, ja
- c) todeta, että lisätöiden tilaukset voidaan tehdä vasta sitten, kun hankintasopimuksen muutos on saanut lainvoiman.

Käsittely:

Teknisen lautakunnan jäsen Timo Auvinen esitti asian jättämistä pöydälle uuden kaupunkitilalautakunnan ensimmäiseen kokoukseen. Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös:

Päätettiin yksimielisesti jättää asia pöydälle uuden kaupunkitilalautakunnan ensimmäiseen kokoukseen, joka pidetään 22.9.2021.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 23

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään

- a) hankkia Ramboll Finland Oy:n ja Sweco Infra & Rail Oy:n yhteenliittymältä Vantaan kaupungin osuudet Vantaan ratikan katusuunnittelun lentoasema – Tikkurila Vantaan lisätöistä 1 ja 2 hintaan 368 378 euroa (alv 0 %) sekä maksaa kustannukset kustannuspaikalta 145093800, sisäiseltä tilausnumerolta 518010011,
- b) valtuuttaa kaupungininsinööri allekirjoittamaan kohdassa a mainittujen lisätöiden tilausasiakirjat, ja
- c) todeta, että lisätöiden tilaukset voidaan tehdä vasta sitten, kun hankintasopimuksen muutos on saanut lainvoiman.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Lisätiedot:

kaupungininsinööri vs Jyrki Vättö, puh. 043 824 9311
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

24 §

Hankintaoikaisu teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen ja vastineen antaminen markkinaoikeudelle hankintaa koskevassa valitusasiassa / JV

VD/4049/02.08.00.00/2020

HW/JV/TH

AFRY Finland Oy on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätöksestä sekä valittanut asiasta markkinaoikeuteen. Esitetään, että hankintaoikaisuvaatimuksessa esitettyjen väitteiden ja hankintayksikön tekemän arvioinnin perusteella hankintamenettely oikaistaan suorittamalla tarjousvertailu uudelleen ja tämä päätös toimitetaan markkinaoikeudelle Vantaan kaupungin vastineena hankintaa koskevassa valitusasiassa.

AFRY Finland Oy (myöhemmin ”valittaja”) on 31.8.2021 tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 tekemästä hankintapäätöksestä, joka koskee Vantaan ratikan Tikkurilan suunnittelupalveluita.

Asian tausta

Kyseessä oli EU- kynnysarvon ylittävä palveluhankinta, jonka ennakoitu kokonaisarvo oli noin 4 miljoonaa euroa.

Hankintamenettely toteutettiin avoimella menettelyllä. Hankintaa koskeva tarjouspyyntö julkaistiin julkisten hankintojen ilmoituskanavalla HILMA:ssa 3.5.2021.

Menettelyn aikana julkaistiin kaksi korjausilmoitusta, 28.5.2021 ja 15.6.2021. Hankintailmoituksen mukaan tarjousaika päättyi 22.6.2021. Määräaikaan mennessä hankintayksikkö vastaanotti kaksi tarjousta, AFRY Finland Oy:n ja Sitowise Oy:n tarjoukset.

Hankintayksikkö tutki tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden ja tarjoajien kelpoisuuden. Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia ja tarjoajat täyttivät soveltuvuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjousvertailun perusteella tarjouskilpailun voitti Sitowise Oy, joka teki kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Vantaan kaupungin tekninen lautakunta päätti 18.8.2021 § 4 valita Sitowise Oy:n tarjouskilpailun voittajaksi. Hankintasopimusta ei ole vielä allekirjoitettu.

Valittajan esittämät vaatimukset

Hankintapäätöksen jälkeen tarjouskilpailussa toiseksi sijoittunut valittaja on 31.8.2021 tehnyt teknisen lautakunnan hankintapäätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen. Valittaja vaatii hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että tarjouskilpailun voittajan Sitowise Oy:n tarjous tulee hylätä tarjouspyynnön vastaisena. Toissijaisesti valittaja on vaatinut hankinnan laatupisteiden tarkistamista ja hankintapäätöksen muuttamista vastaamaan tarkistettua laatupisteytystä.

Valittaja on lisäksi 1.9.2021 tehnyt hankintapäätöksestä valituksen markkinaoikeuteen. Asiaa käsitellään markkinaoikeudessa diaarinumerolla 20304/2021. Valittaja vaatii valituksessaan, että markkinaoikeus keskeyttää hankintayksikön hankintapäätöksen täytäntöönpanon, kumoaa hankintapäätöksen, velvoittaa hankintayksikön suorittamaan tarjousvertailun tai hankintamenettelyn uudelleen sekä korvaamaan valittajan oikeudenkäyntikulut.

Valittaja on hankintaoikaisuvaatimuksessaan ja valituksessaan markkinaoikeudelle väittänyt, että Sitowise Oy on tehnyt tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan

referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla. Valittaja perustelee väitettään sillä, että Vantaan kaupungin tarjouspyynnössä on lausuttu, että: *"Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä"*. Valittajan mukaan Sitowise Oy:n esittämät kaikki referenssihankkeet liittyvät Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen eli ne ovat saman hankkeen osahankkeita. Sitowise Oy:n tarjouspyynnön vastaisesti esittämien referenssihankkeiden takia hankintayksikön suorittama laatuvertailu on väitetysti virheellinen. Mikäli laatuvertailu olisi suoritettu oikein, AFRY Finland Oy olisi ollut tarjouskilpailun voittaja. Valittajan hankintaoikaisuvaatimuksessa ja valituksessa esittämät tarkemmat perusteet on esitetty tämän päätöksen liitteessä 1 ja 2.

Lausumat

Valittajan väitteiden selvittämiseksi hankintayksikkö on 2.9.2021 pyytänyt tarjouskilpailun voittajalta Sitowise Oy:ltä vastineen hankintaoikaisun johdosta. Sitowise Oy on 8.9.2021 toimittanut hankintayksikölle vastineen. Sitowisen lausunnon mukaan sen tarjouksessa ei ole mitään sellaista, jonka takia Sitowisen tarjous tulisi hylätä. Sitowise Oy:n lausuma on päätöksen liitteen 3.

Hankintapäätöksen oikaisu

Hankintalain 132 §:n mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen, jos päätös tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintayksikkö on toisaalta valittaja AFRY Finland Oy:n esittämien väitteiden ja toisaalta tarjouskilpailun voittajan Sitowise Oy:n lausuman perusteella arvioinut hankintaoikaisussa esitettyjen väitteiden ja hankinnasta tehdyn valituksen perusteiden aiheellisuutta. Tämä arviointi on toteutettu hankintayksikön laatiman tarkastusmuistion muodossa. Tarkastusmuistion tehtävänä on tarkastaa hankintamenettelyssä suoritettu laatupesteytys esitettyjen väitteiden ja alkuperäisen tarjouspyynnön valossa. Osapuolten esittämät väitteet ja perustelut on otettu huomioon hankintayksikön tasapuoliseksi ja oikeudenmukaiseksi katsomalla tavalla. Hankintayksikön laatima tarkastusmuistio on liitteessä 4.

Koska hankintayksikkö katsoo, että tarjousvertailu on tarkastusmuistiossa tarkemmin eritellyllä tavalla suoritettu alun perin tulkinnanvaraisesti, hankintayksikkö on päättänyt oikaista hankintamenettelyä suorittamalla tarjousvertailun uudelleen. Tarkastusmuistiossa ilmenevällä tavalla hankintayksikkö on ottanut huomioon hankintaoikaisussa esitetyn huomion siitä, että Länsimetro-hankkeeseen liittyvien referenssien arvioinnissa on mahdollista päällekkäisyyttä tai muuta tulkinnallisuutta. Hankintayksikkö on ottanut huomioon myös mahdollisesti muissa referensseissä ilmenneet päällekkäisyydet tai muut tulkinnallisuudet.

Hankintayksikön suorittamassa *alkuperäisessä laadullisessa arvioinnissa* Länsimetro Oy:n ensimmäinen vaihe Ruoholahti-Matinkylä ja toinen vaihe Matinkylä-Kivenlahti käsiteltiin siten, että vaiheiden sisällä tehdyistä eri suunnittelukohteista on ollut mahdollisuus esittää hyväksyttäviä referenssejä. Hankintayksikkö on alkuperäisessä laatuarvioinnissa hyväksynyt sekä AFRY Finland Oy:n, että Sitowise Oy:n tarjouksissa esitetyt referenssit tasapuolisesti ja yhdenmukaisesti siten, että molempien tarjoajien referensseinä huomioitiin useita Länsimetro Oy:n eri vaiheisiin liittyviä kohteita. Länsimetron asemat ovat itsenäisiä kokonaisuuksiaan, joilla on ollut erilliset rakennusluvut sekä toteutus, ja tästä syystä ne arvioitiin erillisinä hankkeina.

Hankintayksikön suorittamassa uudessa laadullisessa arvioinnissa muutettiin tulkintaa Länsimetro Oy:n hankkeista, ja samalla tarkastettiin arviointi myös kaikkien muiden referenssien osalta. Kaikki saman tilaajan samaan, yhdellä hankintapäätöksellä hankittuun hankkeeseen kuuluvat referenssit arvioitiin yhtenä referenssinä. Tämä koskee sekä Sitowise Oy:n, että AFRY Finland Oy:n referenssejä.

Uuden laadullisen arvioinnin seurauksena ja tarkastusmuistiossa tarkemmin eritellyn arvioinnin perusteella tarjouskilpailun laatupisteytys tulee muuttumaan. Sitowise Oy:n tarkistettut laatupisteet ovat nyt uudelleen arvioinnin jälkeen 54,17 ja AFRY Finland Oy:n 57,78. Arvioinnissa ei ole puututtu jo suoritettuun hintapisteytykseen. Sitowise Oy:n kokonaispisteet ovat siten 94,17 ja AFRY Finland Oy:n kokonaispisteet ovat 93,59. Uusi tarjousvertailu on esitetty liitteessä 5.

Uusi tarjousvertailu ei ole muuttanut tarjouskilpailun lopputulosta. Uuden tarjousvertailun jälkeenkin tarjouskilpailun voittaa edelleen Sitowise Oy, jonka tarjous on kokonaistaloudellisesti edullisin.

Vastine markkinaoikeuteen

Tämän hankintaoikaisua koskevan päätöksen yhteydessä hankintayksikkö päättää antaa samalla markkinaoikeudelle vastineenaan tämän hankintaoikaisua koskevan päätöksen vireillä olevassa valitusta koskevassa asiassa, jota käsitellään markkinaoikeudessa diaarinumerolla 20304/2021. Hankintayksikkö vaatii samalla, että markkinaoikeuden tulee hylätä valittajan kaikki vaatimukset ja valittaja tulee tuomita maksamaan Vantaan kaupungin kohtuulliset ja arvonalisäverottomat 1 000,00 euron oikeudenkäyntikulut.

Hankinnan väliaikainen järjestäminen

Hankintalain 153 §:n mukaan hankintayksikkö voi järjestää hankinnan väliaikaisesti, jos hankinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen. Edellytyksenä on se, että hankintaa ei voida sen luonteen vuoksi lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi.

Hankintayksikkö katsoo, että Vantaan ratikan Tikkurilan suunnittelupalvelun hankintaa ei voida lykätä markkinaoikeuden käsittelyn ajaksi, koska muussa tapauksessa Vantaan ratikka -hanke tulee viivästymään aikataulustaan ja aiheuttamaan hankkeen muulle suunnittelulle sopimusriippuvuuksien kautta olennaista haittaa ja lisäkustannuksia. Näin ollen hankinta esitetään järjestettäväksi väliaikaiseksi, kunnes markkinaoikeus on antanut asiassa ratkaisunsa.

Lautakunnan toimivalta

Vantaan kaupunginhallituksen 14.12.2020 hyväksymän Vantaan kaupungin hankintaohjeen 5.3 kappaleen mukaan hankintaoikaisupäätöksen tekee se toimielin tai viranhaltija, jolla on alkuperäisen hankinnan ratkaisuvallta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 1 kohdan 2 mukaan lautakunta tehtäväalueellaan päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä tärkeimmissä hallintoa koskevissa muutoksenhakuasioissa, mikäli lautakunta yhtyy muutoksenhaun kohteena olevaan kaupungin viranomaisen päätökseen.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 24

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään

- a) oikaista hankintamenettely ja suorittaa tarjousvertailu uudelleen,
- b) valita uudelleen tarjouskilpailun voittajaksi kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen antanut Sitowise Oy,

- c) järjestää hankinta väliaikaisesti Sitowise Oy:n kanssa tehtävällä sopimuksella markkinaoikeuden antamaan ratkaisuun saakka,
- d) toimittaa tämä päätös markkinaoikeudelle vastineena hankintaa koskevassa valitusasiassa, jota käsitellään markkinaoikeudessa diaarinumerolla 20304/2021, ja
- e) todeta, että varsinainen hankintasopimus ei synny vielä tämän hankintapäätöksen tiedoksiannolla vaan myöhemmin allekirjoittavalla erillisellä sopimuksella.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan päätökseen 18.8.2021 § 4 / AFRY Finland Oy (henkilötiedot peitetty)
- AFRY Finland Oy:n valitus markkinaoikeuteen 1.9.2021 (henkilötiedot peitetty)
- Sitowise Oy:n lausuma 8.9.2021 (henkilötiedot peitetty)
- Hankintayksikön tarkastusmuistio 13.9.2021
- Uusi tarjousvertailu 13.9.2021

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot / Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.2. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hankejohtaja Tiina Hulkko, puh. 050 304 4146,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

VANTAAN KAUPUNKI - Kirjaamo	
Saapunut:	31.08.2021
Dn:o	VD/4049/02.08.00.00/2020

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

PVM
31/08/2021
Vi te
VD/4049/02.08.00.00/2020
Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta
18.08.2021 4§

Hankintaoikaisuvaatimus

Päätös, jota oikaisuvaatimus koskee

Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta 18.08.2021, 4§, Vantaan ratikka -Tikkurilan suunnittelu / HW, VD/4049/02.08.00.00/2020.

Vastaanottaja

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki

kirjaamo@vantaa.fi

Asianosainen

AFRY Finland Oy

Yhteystiedot:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Päätöksen tiedoksianto

AFRY Finland Oy on saanut hankintapäätöksenä sähköpostitse 20.8.2021 ([REDACTED]) otteen teknisen lautakunnan kokouspöytäkirjasta, jossa 4§:ssä käsiteltiin Vantaan ratikan – Tikkurilan suunnittelijan valintaa. Hankintapäätöksen mukaan Sitowise Oy on kokonaistaloudellisin perustein tarjouskilpailun voittaja ja AFRY Finland Oy sijoittuu toiseksi.

Valitus markkinaoikeuteen

AFRY Finland Oy ilmoittaa täten hankintayksikölle aikomuksestaan käyttää valitusoikeuttaan ja tulee valittamaan asiasta markkinaoikeuteen.

Mikäli hankintapäätös kumotaan tai hankintayksikkö perustelee meitä tyydyttävällä tavalla ettei Sitowise Oy:n tarjous olisikaan ollut tarjouspyynnön vastainen, olemme valmiit vetämään asian pois markkinaoikeudesta.

Vaatimukset

Asianosainen vaatii kunnioittavasti, että

- a) ensisijaisesti Sitowise Oy:n tarjous hylätään tarjouspyynnön vastaisena tai
- b) toissijaisesti kyseessä olevan hankinnan laatupisteet tarkistetaan seuraavassa esitettyjen perusteluiden mukaisesti ja hankintapäätös muutetaan vastaamaan tarkistettua laatupisteytystä.

Perustelut

Asianosainen katsoo, että Sitowise Oy on johtanut hankintayksikköä harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla.

Tarjouspyynnön liitteen 5 kappaleessa 1 todetaan: **”Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä.”**

Sitowise Oy on tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön vastaisesti seuraavat viisi erillistä referenssihanketta:

- Matinkylän metroasema
- Niittykummun metroasema
- Urheilupuiston metroasema
- Matinkylän metroaseman läntinen laajennus
- Urheilupuiston metroaseman liityntä- ja aluepysäköintitalo

Kaikki esitetyt referenssihankkeet liittyvät Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen (aiemmalta nimeltään Länsimetro-hanke) eli ovat saman hankkeen osahankkeita. Kyseessä on siis yksi referenssi: Länsimetron ensimmäinen vaihe. Todettakoon vielä, että tosiasiallisesti suunniteltavana on ollut kolme tunneliasemaa, koska kaksi referensseistä liittyy Matinkylän asemaan ja kaksi Urheilupuiston asemaan (Ovat siis hankkeen osahankkeen osahankkeita).

Se, että kyseessä on yksi hanke, käy ilmi lukuisista Länsimetro Oy:n asiakirjoista, esimerkiksi liitteenä 1 olevasta Länsimetro Oy:n 8.9.2008 julkaiseman EU-hankintailmoituksen sivun 2. kohdasta II 1.5, jossa Länsimetro Oy on määritellyt Länsimetro-hankkeen (myöhemmältä nimeltään Länsimetron ensimmäinen vaihe) seuraavasti:

”Länsimetro-hanke käsittää kalliotunnelissa Ruoholahdesta Matinkylään kulkevan metrolinjan, johon kuuluu seitsemän maanalaista metroasemaa sekä bussien liityntäliikennejärjestelyt ja pysäköintitilat asemilla.”

Kaikki edellä luettelemamme Sitowise Oy:n viisi referenssihanketta sisältyvät tähän yhteen Länsimetro-hankkeeseen.

AFRY Finland Oy on vastaavasti omassa tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön mukaisesti seuraavat kolme referenssihanketta (ja näiden lisäksi yhden muun referenssihankkeen):

- Kehärata (käsittää 2 tunneliasemaa ja 2 esirakennettua asemavarausta)
- Pissararata (käsittää 1 tunneliaseman)
- Länsimetron toinen vaihe (käsittää 2 tunneliasemaa)

Sitowise Oy:n tavalla esitettyinä referenssihankkeina olisi ollut siis seitsemän tunneliasemaa, joista kuutta olisi voinut käyttää.

Hankintayksikkö on suorittanut arkkitehtipääsuunnittelijoiden laatuarvioinnin tarjoajien esittämien referenssien perusteella seuraavasti:

AFRY Finland Oy: 3 erinomaista ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 9 p

Sitowise Oy: 4 erinomaista ja 2 tyydyttävää referenssiä; Tulos: 9 p

Sitowise Oy:n esittämien referenssien perusteella on selvää, että erinomaisiksi arvioidut neljä referenssiä ovat juuri Länsimetron ensimmäisen vaiheen tunneliasemat ja toinen tyydyttäväksi arvioitu referenssi em. pysäköintilaitos.

Tarjouspyynnön mukaisesti esitettyjen referenssien laatuarviointi olisi Sitowise Oy:n osalta ollut seuraava:

Sitowise Oy: 1 erinomainen ja 1 tyydyttävä referenssi

Hankintayksikkö on noudattanut selkeää linjaa tarjousten laatupisteytyksen eri kohdissa ja laatupisteet seuraavat loogisesti ja tarkasti referenssien laatuarvioita. Mitään toista arviointikohtaa ei ole arvioitu juuri samanlaisella kuvauksella kuin arkkitehtipääsuunnittelija-kohtaa. Selkeä vertailukohta löytyy kuitenkin AFRY Finland Oy:n kustannuslaskijan saamista laatuarviointipisteistä:

AFRY Finland Oy: 1 erinomainen, 3 hyvää ja 2 tyydyttävää referenssiä; Tulos: 7 p

Jotta Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelija olisi saanut 7 p, olisi hänellä pitänyt olla esitettyjen 1 erinomaisen ja 1 tyydyttävän referenssin lisäksi arviolta kolme hyvää ja yksi tyydyttävä referenssi. Koska sellaisia ei ole, Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan tulee saada vähemmän pisteitä kuin AFRY Finland Oy:n kustannuslaskija, eli enintään 6 p.

Tarjouspyynnön mukaisesti esitettyjen arkkitehtipääsuunnittelijan referenssien laatuarviointi olisi ollut siis seuraava:

AFRY Finland Oy: 3 erinomaista ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 9 p

Sitowise Oy: 1 erinomainen ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 6 p/vähemmän

Arkkitehtipääsuunnittelun laatuarvioinnin korjaaminen näiden lisätietojen ja tarjouspyynnön mukaisesti muuttaa hankintapäätöksen lopputulosta siten, että AFRY Finland Oy:n tarjous on kokonaistaloudellisesti Sitowise Oy:n tarjousta edullisempi.

Yhteenveto

AFRY Finland Oy vaatii kunnioittavasti ensisijaisesti Sitowise Oy:n tarjouksen hylkäämistä tarjouspyynnön vastaisena ja toissijaisesti tarjouspyynnön laatupisteytyksen ja hankintapäätöksen lopputuloksen muuttamista perusteluissa esitetyn mukaisesti.

Asiakirja allekirjoitetaan sähköisesti, erillinen allekirjoitussivu.

Vantaalla 31.8.2021, kunnioittavasti,

AFRY Finland Oy

Prokuran nojalla

Valtakirjan nojalla

Liite 1

Länsimetro Oy, EU-hankintailmoitus 8.9.2008 (2008-023738)

Etusivu » Julkiset hankinnat » Hankintailmoitukset » Länsimetro, pääsuunnittelu (ARK) (Länsimetro Oy)

Länsimetro, pääsuunnittelu (ARK) (Länsimetro Oy)

EU-hankintailmoitus 8.9.2008, nopeutettu rajoitettu menettely

Ilmoituksen numero: 2008-023738

I Jakso: Hankintaviranomainen

I.1 Nimi, osoite ja yhteyspiste(et)

Virallinen nimi

Länsimetro Oy

Postiosoite

Tapiontori 3A

Postinumero

02070

Postitoimipaikka

ESPOON KAUPUNKI

Maa

Yhteyspiste(et)

Länsimetro Oy

Vastaanottaja

Puhelin

Sähköpostiosoite

etunimi.sukunimi@espoo.fi

Hankintaviranomaisen

yleisosoite

www.lansimetro.fi

Osoite, josta saa lisätietoja

Virallinen nimi SWECO CMU Oy

Postiosoite Ratapihantie 11, PL 119

Postinumero 00521

Postitoimipaikka HELSINKI

Vastaanottaja

Puhelin +358 10 8205000

Sähköpostiosoite etunimi.sukunimi@sweco.fi

Faksi +358 9 141132

Osoite, johon tarjoukset tai

osallistumispyynnöt on

lähetettävä

Ks. edellä yhteyspiste(et)

I.2 Hankintaviranomaisen luonne

Hankintaviranomaisen luonne

Alue- tai paikallistason virasto/laitos

Pääasialliset toimialat

Asuminen ja yhdyskuntapalvelut

II Jakso: Hankintasopimuksen kohde

II.1) Kuvaus

II.1.1 Hankintaviranomaisen sopimukselle antama nimi

Länsimetro, pääsuunnittelu (ARK)

II.1.2 Sopimustyyppi sekä

toteutus-, toimitus- tai

suorituspaikka

Palvelut Palvelun pääluokka: (12)

Pääasiallinen toteutus-, toimitus-

tai suorituspaikka

Helsinki ja Espoo

NUTS-koodi

(FI181)

II.1.5 Sopimuksen tai hankinnan

(hankintojen) lyhyt kuvaus

Länsimetro-hanke käsittää kalliotunnelissa Ruoholahdesta Matinkylään kulkevan metrolinjan, johon kuuluu seitsemän maanalaista metroasemaa sekä bussien liityntäliikennejärjestelyt ja pysäköintiratkaisut asemilla. Rakentamisen ennakoituaan alkavan v. 2009 ja hankkeen valmistuvan v. 2014.

Hankinnan kohteena on hankkeen pääsuunnittelupalvelu arkkitehtisuunnittelun osalta PS01 tehtäväluettelon uudisrakentamista koskevien perustehtävien sekä erikseen tarjouspyynnössä määriteltävien lisätehtävien ja tehtäväluettelon ARK 95 (PS)- merkinnällä varustettujen tehtävien osalta kattaen maankäyttö- ja rakennuslain pääsuunnittelijalta edellyttämät tehtävät sekä pääsuunnitteluryhmän johtamisen. Yksityiskohtainen tehtävälaajuus ja vastuujako rakennuttajan, pääsuunnittelijan ja rakennussuunnittelijoiden välillä määritellään tarjouspyyntöasiakirjoissa.

II.1.6 Yhteinen

hankintanimikkeistö (CPV):

Pääkohde

Päänimikkeistö

(74000000)

II.1.8 Sopimus on jaettu osiin

Ei

II.1.9 Eri vaihtoehdot

hyväksytään

Ei

II.2 Sopimuksen määrä tai laajuus

II.2.2) Sopimukseen liittyy

lisähankintamahdollisuuksia

Ei

II.3) Hankintasopimuksen kesto tai toteuttamisen määräaika

Kesto

Alkamispäivä: 20.11.2008

Päätymispäivä: 28.2.2014

III Jakso: Oikeudelliset, taloudelliset, rahoitukselliset ja tekniset tiedot

III.2 Osallistumisehdot

II.2.1 Taloudellisten toimijoiden henkilökohtainen tilanne, myös ammatti- tai kaupparekistereihin kuulumista koskevat vaatimukset

Tiedot ja muodollisuudet, joiden perusteella vaatimusten täyttyminen voidaan arvioida:

Osallistumishakemuksen jättävän yrityksen tulee:

- olla merkitty kaupparekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja arvonlisäverovelvollisten rekisteriin,
- voida osoittaa yrityksen ja esittämiensä alihankkijoiden maksaneen kaikki verot ja lakisääteiset sosiaaliturva- ja eläkemaksut,
- voida osoittaa kahdeksan viimeisen vuoden ajalta riittävä määrä vaativuudeltaan ilmoitettavaa hankintaa vastaavia suoritettuja tai parhaillaan suoritettavana olevia toimeksiantoja tai osoittaa palveluksessaan tai alihankkijansa palveluksessa olevan tällaisiin toimeksiantoihin osallistunut tai koulutuksensa, ammattitaitonsa ja kokemuksensa puolesta kykenevä henkilöstö,
- voida osoittaa käytössään olevan hankinnan vaatimukset kattavan ohjelmiston,
- voida osoittaa noudattavansa toiminnassaan toimivaa laadunhallintamenettelyä.

Osallistumishakemuksen jättävältä yritykseltä edellytetään lisäksi voimassa olevaa konsulttitoiminnan vastuuvakuutusta ja esitettäviltä henkilöiltä Suomen Rakentamismääräyskokoelman osan A2 luokan AA pätevyysvaatimukset täyttävää pääsuunnittelijan pätevyyttä.

Osallistumishakemukseen tulee liittää:

- kaupparekisteriote (ei saa olla kolmea kuukautta vanhempi),
- todistus verojen maksamisesta (ei saa olla kahta kuukautta vanhempi),
- TYEL-todistus (ei saa olla yhtä kuukautta vanhempi),
- yrityksen vahvistetut tilinpäätöstiedot kahdelta viimeiseltä vuodelta,
- todistus konsulttitoiminnan vastuuvakuutuksen määrästä ja voimassaolosta,
- luettelo yrityksen ilmoitettavaa hankintaa vastaavista toimeksiannoista viimeisen kahdeksan vuoden ajalta sisältäen tiedot toimeksiantojen vastaanottajasta ja laajuudesta sekä arvosta,
- todistukset henkilöpätevyysien rekisteröinnistä tai muu kattava selvitys yrityksen täyttävään esittämien henkilöiden pätevyydestä, joka arvioidaan erikseen,
- selvitys yrityksen käytettävissä olevista ohjelmistoista,
- todistus RSA hyväksynnästä (RAKLI-SKOL-ATL-hyväksyntä) tai akkreditoidun sertifiointielimen myöntämä ISO 9001- sertifikaatti tai todistus, että yritys on hakenut jompaa kumpaa tai muu vastaava näyttö laadunhallinnan toimivuudesta, jonka riittävyys arvioidaan erikseen.

IV Jakso: Menettely

IV.1 Menettelyn luonne

IV.1.1 Menettelyn luonne

Nopeutettu rajoitettu menettely

IV.1.2 Tarjous- tai

osallistumispyynnön saavien toimijoiden lukumäärää koskevat rajoitukset

Suunniteltu vähimmäismäärä ja soveltuissa tapauksissa enimmäismäärä: 5

IV.2 Sopimuksentekoperusteet

IV.2.1 Sopimuksentekoperusteet

taloudellisesti edullisin tarjous, kun otetaan huomioon eritelmissä tai tarjouspyynnössä taikka neuvottelukutsussa esitetyt perusteet

IV.3 Hallinnolliset tiedot**IV.3.2 Samaa hankintasopimusta**

koskeva ilmoitus on julkaistu aiemmin

Kyllä: Ennakkotietoilmoitus

Ilmoituksen numero EUVL:ssa: 15.7.2008

IV.3.3 Eritelmien ja täydentävien

asiakirjojen tai hankekuvauksen

saatavuutta koskevat ehdot

Asiakirjojen esittämisen tai asiakirjojen saatavuuden määräaika:

Asiakirjat ovat maksullisia: Ei

IV.3.4 Tarjousten tai

osallistumishakemusten

vastaanottamisen määräaika

24.9.2008 12.00

IV.3.5 Päivä, jona tarjouspyynnöt

tai osallistumispyynnöt

lähetetään valituille ehdokkaille

29.9.2008

IV.3.6 Kieli (kielet), jo(i)lla

tarjoukset tai

osallistumishakemukset voidaan

laatia

(FI)

VI Jakso: Täydentävät tiedot**VI.3 Lisätietoja**

Osallistumishakemukset tulee jättää suljetussa kirjekuoressa osoitteella:

Länsimetro Oy

Tapiontori 3 A

02070 ESPOON KAUPUNKI

Kuoreen tunnus:

"Länsimetro, pääsuunnittelu (ARK)"

Länsimetro Oy aloitti hankesuunnitelman valmistuttua avoimen vuorovaikutusprosessin alan toimijoiden kanssa vuodenvaihteessa 2008.

Osana tätä prosessia Länsimetro Oy asettaa hankintaa koskevat

alustavat tarjouspyyntöasiakirjat (luonnokset) nähtäville

internetosoitteessa:

data.lansimetro.fi/hankinnat/ps/ark

käyttäjätunnus: ark

salasana: ark1

Halukkailla tarjoajilla on mahdollisuus esittää hankintaa ja

tarjouspyyntöasiakirjoja koskevia lisäkysymyksiä ja antaa palautetta.

Saatu palaute käsitellään ja esitettyihin kysymyksiin vastataan yleisessä

suunnitteluhankintoja koskevassa informaatiotilaisuudessa, joka

järjestetään 17.9.2008 klo 13.00 paikkana Espoon kulttuurikeskus, 3.

kerros Bethoven-sali.

Hankintaa ja tarjouspyyntöasiakirjoja koskevat kysymykset sekä

ilmoittautumiset informaatiotilaisuuteen sähköpostilla 15.9. klo 12.00

mennessä:

Sweco Cmu Oy

etunimi.sukunimi@sweco.fi

VI.4 Muutoksenhakumenettelyt

VI.4.1 Muutoksenhakumenettelyistä vastaava elin

Virallinen nimi Markkinaoikeus
Postiosoite PL 118
Postinumero 00131
Postitoimipaikka Helsinki
Puhelin +358 10 3643300
Sähköpostiosoite markkinaoikeus@om.fi
Faksi +358 10 3643314
Internet-osoite <http://www.oikeus.fi/markkinaoikeus>

VI.5 Tämän ilmoituksen
lähettämispäivä
8.9.2008

Följande handlingar har undertecknats den 31 augusti 2021

Hankintaoikaisuvaatimus_AFRY_Finland_O
y_210831.pdf
(390193 byte)
SHA-512: 04a7333521e7290d9e5f62d97b3afb98af6f
569abc143ac1fb034c572f28925a46cddb96e86477ab28
3d4b0289ae03905d90c110f23cf0041a5d68d7eb6c11b

Handlingarna är undertecknade av

2021-08-31 12:35:15 (CET)

[Redacted], AFRY Finland Oy

[Redacted]

2021-08-31 14:09:29 (CET)

[Redacted], AFRY Finland Oy

[Redacted]

assently
Undertecknandet intygas av Assently

Hankintaoikaisuvaatimus_AFRY_Finland_Oy_210831.pdf

Verifiera äktheten och integriteten av detta kvitto genom att skanna QR-koden till vänster.
Du kan också göra det genom att besöka <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

2e4cb93a48ac35915a4109e16247b3b407e074ce22886b430caf7b21da1f380f4291f7a36ec0c629a7115fb318cafdc3d800ada2bb12b201ba5bac50cdf20c
b

Om detta kvitto

Dokumentet är elektroniskt undertecknat genom e-signeringsplattformen Assently i enlighet med eIDAS, Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014. En elektronisk underskrift får inte förvägras rättslig verkan eller giltighet som bevis vid rättsliga förfaranden enbart på grund av att underskriften har elektronisk form eller inte uppfyller kraven för kvalificerade elektroniska underskrifter. En kvalificerad elektronisk underskrift ska ha motsvarande rättsliga verkan som en handskriven underskrift. Assently tillhandahålls av Assently AB, org. nr. 556828-8442, Holländargatan 20, 111 60 Stockholm, Sverige.

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
markkinaoikeus@oikeus.fi

Pvm.
01/09/2021
Viite
VD/4049/02.08.00.00/2020
Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta
18.08.2021 4§

Hankinta-asia

Julkista hankintaa koskevan hankintayksikön päätöksen kumoaminen. Päätös Vantaan ratikka – Tikkurilan alueen suunnittelu (Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta 18.08.2021, 4§, Vantaan ratikka -Tikkurilan suunnittelu / HW, VD/4049/02.08.00.00/2020).

Valittaja ja asiamies

AFRY Finland Oy (Kotipaikka Vantaa)
Y-tunnus 0625905-6

Asiamies

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Vastaaja

Vantaan kaupunki

Kaupunginhallitus

PL 1100
01030 Vantaan kaupunki
kirjaamo@vantaa.fi

Vaativuudet

Valittaja esittää, että markkinaoikeus

1. keskeyttää Vastaajan 18.08.2021 Teknisen lautakunnan pöytäkirjassa 4§ esitetyn hankintapäätöksen Tikkurilan alueen suunnittelusta (Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta 18.08.2021, 4§, Vantaan ratikka -Tikkurilan suunnittelu / HW, VD/4049/02.08.00.00/2020) täytäntöönpanon välittömästi.
2. kumoaa Vastaajan tekemän hankintapäätöksen 18.8.2021
3. velvoittaa Vastaajan suorittamaan uuden tarjousvertailun, jossa korjataan hankinnassa ilmenneet virheet jäljempänä esitetyllä tavalla tai kilpailuttamaan hankinnan kokonaan uudelleen hankinnassa ilmenneet virheet huomioden
4. velvoittaa Vastaajan maksamaan Valittajan oikeudenkäyntikulut korkolain 4 pykälän 3 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua tuomion antopäivästä lukien.

AFRY Finland Oy
Jaakonkatu 3
PO BOX 500
01621 Vantaa
Finland

Puh: +358 10 3311
Kotipaikka: Vantaa
Y-tunnus: 0625905-6
Alv-tunnus: FI06259056

afry.com

Perustelut ja oikeudelliset perusteet

Kyseessä on Vastaajan hankinta ”Vantaan ratikka – Tikkurilan suunnittelu”.

Hankintapäätöksen perusteella vaikuttaa siltä, että hankintamenettelyä rasittaa hankintalainsäädännön vastainen virhe.

Vastaaja on hankintapäätöksellään valinnut Sitowise Oy:n tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen tarjouskilpailun voittajaksi Valittajan tarjouksen sijoittuessa toiseksi.

Valittajan näkemys on seuraava:

Valittaja katsoo, että Sitowise Oy on johtanut Vastaajaa harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla.

Tarjouspyynnön liitteen 5 kappaleessa 1 todetaan: **”Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä.”**

Sitowise Oy on tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön vastaisesti seuraavat viisi erillistä referenssihanketta:

- Matinkylän metroasema
- Niittykummun metroasema
- Urheilupuiston metroasema
- Matinkylän metroaseman läntinen laajennus
- Urheilupuiston metroaseman liityntä- ja aluepysäköintitalo

Kaikki esitetyt referenssihankkeet liittyvät Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen (aiemmalta nimeltään Länsimetro-hanke) eli ovat saman hankkeen osahankkeita. Kyseessä on siis yksi referenssi: Länsimetron ensimmäinen vaihe. Todettakoon vielä, että tosiasiallisesti suunniteltavana on ollut kolme tunneliasemaa, koska kaksi referensseistä liittyy Matinkylän asemaan ja kaksi Urheilupuiston asemaan (Ovat siis hankkeen osahankkeen osahankkeita).

Se, että kyseessä on yksi hanke, käy ilmi lukuisista Länsimetro Oy:n asiakirjoista, esimerkiksi liitteenä 5 olevasta Länsimetro Oy:n 8.9.2008 julkaiseman EU-hankintailmoituksen sivun 2. kohdasta II 1.5, jossa Länsimetro Oy on määritellyt Länsimetro-hankkeen (myöhemmältä nimeltään Länsimetron ensimmäinen vaihe) seuraavasti:

”Länsimetro-hanke käsittää kalliotunnelissa Ruoholahdesta Matinkylään kulkevan metrolinjan, johon kuuluu seitsemän maanalaista metroasemaa sekä bussien liityntäliikennejärjestelyt ja pysäköintiratkaisut asemilla.”

Kaikki edellä luettelemamme Sitowise Oy:n viisi referenssihanketta sisältyvät tähän yhteen Länsimetro-hankkeeseen.

AFRY Finland Oy on vastaavasti omassa tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön mukaisesti seuraavat kolme tarjouspyynnön mukaisesti erinomaiseksi arvioitua referenssihanketta (ja näiden lisäksi yhden muun referenssihankkeen):

- Kehärata (käsittää 2 tunneliasemaa ja 2 esirakennettua asemavarausta)
- Pissararata (käsittää 1 tunneliaseman)
- Länsimetron toinen vaihe (käsittää 2 tunneliasemaa)

Sitowise Oy:n esittämällä tavalla AFRY Finland Oy:llä referenssihankkeita olisi ollut seitsemän, joista kuutta olisi saanut tarjouspyynnön mukaisesti käyttää.

Vastaajan hankintayksikkö on suorittanut arkkitehtipääsuunnittelijoiden laatuarvioinnin tarjoajien esittämien referenssien perusteella seuraavasti:

AFRY Finland Oy: 3 erinomaista ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 9 p

Sitowise Oy: 4 erinomaista ja 2 tyydyttävää referenssiä; Tulos: 9 p

Sitowise Oy:n esittämien referenssien perusteella on selvää, että erinomaisiksi arvioidut neljä referenssiä ovat juuri Länsimetron ensimmäisen vaiheen tunneliasemat ja toinen tyydyttäväksi arvioitu referenssi em. pysäköintilaitos.

Tarjouspyynnön mukaisesti esitettyjen referenssien laatuarviointi olisi Sitowise Oy:n osalta ollut seuraava:

Sitowise Oy: 1 erinomainen ja 1 tyydyttävä referenssi

Vastaajan hankintayksikkö on noudattanut selkeää linjaa tarjousten laatupesteytyksen eri kohdissa ja laatuasteet seuraavat loogisesti ja tarkasti referenssien laatuarvioita. Mitään toista arviointikohtaa ei ole arvioitu juuri samanlaisella kuvauksella kuin arkkitehtipääsuunnittelija-kohtaa. Selkeä vertailukohta löytyy kuitenkin AFRY Finland Oy:n kustannuslaskijan saamista laatuarviointipisteistä:

AFRY Finland Oy: 1 erinomainen, 3 hyvää, 2 tyydyttävää referenssiä; Tulos: 7p

Jotta Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelija olisi saanut 7 p, olisi hänellä pitänyt olla esitettyjen 1 erinomaisen ja 1 tyydyttävän referenssin lisäksi arviolta kolme hyvää ja yksi tyydyttävä referenssi. Koska sellaisia ei ole, Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan tulee saada vähemmän pisteitä kuin AFRY Finland Oy:n kustannuslaskija, eli enintään 6 p.

Tarjouspyynnön mukaisesti esitettyjen arkkitehtipääsuunnittelijan referenssien laatuarviointi olisi ollut siis seuraava:

AFRY Finland Oy: 3 erinomaista ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 9 p

Sitowise Oy: 1 erinomainen ja 1 tyydyttävä referenssi; Tulos: 6 p/vähemmän

Arkkitehtipääsuunnittelun laatuarvioinnin korjaaminen näiden lisätietojen ja tarjouspyynnön mukaisesti muuttaa hankintapäätöksen lopputulosta siten, että AFRY Finland Oy:n tarjous on kokonaistaloudellisesti Sitowise Oy:n tarjousta edullisempi.

Lopuksi

Valittaja pyytää ensisijaisesti, että markkinaoikeus edellyttää vastaajaa kumoamaan tehdyn virheellisen hankintapäätöksen, suorittamaan tarjousten selonoton ja laatuarvioinnin uudelleen sekä tekemään asiassa uuden hankintapäätöksen, jossa huomioidaan uuden selonoton ja uuden laatuarvioinnin tulokset.

Uudessa selonotossa tulee ensisijaisesti tarkistaa Sitowise Oy:n tarjouksen tarjouspyynnön mukaisuus. Mikäli selonotto ei johda Sitowise Oy:n tarjouksen hylkäämiseen, tulee laatuarviointi Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan osalta tehdä uudestaan tarjouspyynnön mukaisesti, edellä esittämämme perustelut huomioiden.

Toissijaisesti valittaja pyytää, että markkinaoikeus edellyttää vastaajaa kilpailuttamaan hankinnan uudelleen ja määrittelemään mitä hankkeella, osahankkeella ja referenssien pilkkomisella tarkoitetaan.

Valittaja on saattanut asian hankintaoikaisuvaatimuksella myös vastaajan käsiteltäväksi ja tässä yhteydessä ilmoittanut markkinaoikeusvalituksen saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Mikäli vastaaja korjaa virheellisen menettelynsä hankintaoikaisulla, voi hakija peruuttaa tämän markkinaoikeusvalituksen myöhemmässä vaiheessa.

Asiakirja allekirjoitetaan sähköisesti, erillinen allekirjoitussivu.

Vantaalla 1.9.2021, kunnioittavasti,

AFRY Finland Oy

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Prokuran nojalla

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

Valtakirjan nojalla

LIITTEET:

Liite1. Tekninen lautakunta ote pöytäkirjasta 18.08.2021, 4§, Vantaan ratikka-Tikkurilan suunnittelu / HW, VD/4049/02.08.00.00/2020

Liite 2. Sähköpostiviesti: Vantaan ratikka, Tikkurilan suunnittelun hankintapäätös, Teknisen lautakunnan kokouksen pöytäkirja päätöksestä

Liite 3. Arviointimuistio_23.6.2021_Tikkurila

Liite 4. Sitowise Oy:n tarjouksessa esittämän arkkitehtipääsuunnittelijan referenssilomake

Liite 5. Hankintailmoitus LM1, PS-ARK

Liite 6. Asiamiehen valtakirja

Liite 7. Valituksen kannalta oleelliset muut tarjouspyyntöasiakirjat: tarjouspyyntö, asiakirjaluettelo, konsultin valintamenettely (toimitamme loput asiakirjat pyydettyäessä)

The following documents were signed Wednesday, September 1, 2021

Valitus_Markkinaoikeuteen_AFRY_Finland_Oy_210901.pdf

(23801 byte)

SHA-512: 78b7b658b8cd1d51638a7040612ee6bfd22a
0034d8ed00006ed15379d2122b656383ad42f83e25cc5d
ead29ea94dee92d1c866591f9e9621138cdab8ca9a7fc

The documents are signed by

9/1/2021 10:57:34 AM (CET)

[REDACTED], AFRY Finland Oy

Signed with electronic ID (Finnish Trust Network)

9/1/2021 10:43:24 AM (CET)

[REDACTED], AFRY Finland Oy

Signed with electronic ID (Finnish Trust Network)

assently
Signature is certified by Assently

Valitus_Markkinaoikeuteen_AFRY_Finland_Oy_210901.pdf

Verify the integrity of this receipt by scanning the QR-code to the left.

You can also do this by visiting <https://app.assently.com/case/verify>

SHA-512:

47504961b6e4d99577bf23311cc3e827fe128b9cee26a1bd1408160946872c52457d9afedf4cdcb5b5988e27630d8cbea84ec3d42d807ce627ccfa57e718c8c9

About this receipt

This document has been electronically signed using Assently E-Sign in accordance with e DAS, Regulation (EU) No 910/2014 of the European Parliament and of the Council. An electronic signature shall not be denied legal effect and admissibility as evidence in legal proceedings solely on the grounds that it is in an electronic form or that it does not meet the requirements for qualified electronic signatures. A qualified electronic signature shall have the equivalent legal effect of a handwritten signature. Assently E-Sign is provided by Assently AB, company registration number 556826-8442. Assently AB's Information Security Management System is certified according to ISO/IEC 27001:2013.

Vantaan kaupunki

[REDACTED]

[REDACTED]

kirjaamo@vantaa.fi

Viite: Ilmoitus hankintaoikaisuvaatimuksesta ja lausuntopyyntö: Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan päätökseen 18.8.2021 § 4 / AFRY Finland Oy / Vantaan ratikan suunnitteluhankinnat (asianro VD/4049/02.08.00.00/2020)

Sitowise Oy:n lausunto: Vantaan ratikka - Tikkurilan suunnittelu

Sitowise Oy (jäljempänä "Sitowise") jättää asianosaisena tällä kirjeellä lausunnon Afry Finland Oy:n (jäljempänä "Afry") 31.8.2021 jättämään hankintaoikaisuvaatimukseen.

1 Hankintaoikaisun vaatimukset

Afry edellyttää hankintapäätöstä muutettavaksi, koska Afry katsoo Sitowisen tarjouksen olevan tarjouspyynnön vastainen ja lisäksi hankintayksikön laatiman laatuarvioinnin olevan virheellinen Sitowisen osalta.

Sitowisen tarjous on Afryn mukaan ollut tarjouspyynnön vastainen, koska Sitowise on Afryn mukaan johtanut hankintayksikköä harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla.

Afry katsoo, että Sitowise on tarkoituksellisesti pilkkonut arkkitehtipääsuunnittelijan hankkeet erilliseksi referensseiksi huolimatta tarjouspyynnön maininnasta "Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä" ja lisäksi, että on vain yksi Länsimetro-hanke.

2 Sitowisen lausunto oikaisuvaatimuksessa esitettyihin vaatimuksiin

Sitowisen tarjouksessa ei ole mitään sellaista, jonka takia Sitowisen tarjous tulisi hylätä eikä Afryn hankintaoikaisuksakaan ole mitään perustetta hylkäämiselle esitetty. Tarjouspyyntö on Sitowisen mielestä selkeä. Kyse on Afryn tulkintaerosta siitä mikä katsotaan Sitowisen arkkitehtipääsuunnittelijan referenssihankkeeksi ja joka voisi vaikuttaa enintään Sitowisen laatuarviointiin.

Sitowise ei ole johtanut hankintayksikköä harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen. Sitowisen tarjouksessaan esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssi-kohteilla on kaikilla erilliset rakennusluvut, erilliset urakat (sekä louhintaurakat että

rakennusurakat) ja erilliset suunnitteluryhmät pääsuunnittelijaa lukuun ottamatta. Kun kyse on pääsuunnittelijan referensseistä, on oleellista nimenomaan erilliset rakennusluvat, koska Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen pääsuunnittelijan vastuu lankeaa pääsuunnittelijalle erityisesti rakennusluvan kautta. Lisäksi mainittakoon, että Matinkylän aseman laajennus ja läntinen sisäänkäynti olivat aivan erillisiä hankkeita, joiden suunnittelun aloituksella oli eroa 7 vuotta (2009 ja 2016), ne toteutettiin erillisellä rakennusluvalla ja eri urakkoina sen jälkeen, kun aseman itäpää oli jo käyttöön otettu.

Lisäksi tarjouspyynnön liitteen 5 *Konsultin valintamenettely _ RevA_210615* kohdassa c Arkkitehtisuunnittelija esitetyissä arviointiperusteissa kuvataan arvioinnin kohdistuvan nimenomaisesti referenssikohteisiin.

Afry on tulkinut Hankintayksikön vaatimuksia kuten Sitowise omassa tarjouksessaan ilmoittaessaan katupääsuunnittelijan referensseissä Tampereen raitiotiehankeen ja Tampereen Rantaväylän rantatunnelin molemmat kahtena eri referenssinä, arkkitehtipääsuunnittelijan referensseissä Länsimetron jatkeen (Matinkylä-Kivenlahti) kahtena eri referenssinä sekä geosuunnittelijan Länsimetron jatkeen (Matinkylä-Kivenlahti) kolmena eri referenssinä. Afry ei siis voi väittää Sitowisen tulkinnan poikkeavan omasta tulkinnastaan ja olevan siten tarjouspyynnön vastainen.

Mikäli Hankintayksikkö - vastoin näkemystämme - päättää muuttaa tarjouksen laatupisteiden arviointia Afryn esittämän hankinta-ohjauksen mukaisesti, pyydämme kohteliaimmin huomioimaan myös seuraavat asiat, jolloin myös Afryn pisteytys muuttuu ja Sitowisen tarjous on edelleen kokonaistaloudellisesti edullisempi:

- Afryn arkkitehtipääsuunnittelijan Länsimetron jatkeen (Matinkylä-Kivenlahti) referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - o Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke, vaikka kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Rantaväylän Rantatunnelin referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - o Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke vaikka, kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Raitiotiehankeen referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - o *"Tampereen kaupunki kilpailutti vuosina 2014–2015 raitiotien toteutussuunnittelun ja rakentamisen allianssimallilla. Kaupunginhallitus teki 22.6.2015 päätöksen raitiotien infra-allianssin nk. Raitiotieallianssin palveluntuottajista. Kilpailutettuun sisältöön kuului raitiotierata Hervannasta ja Tays keskussairaalalta keskustaan ja edelleen Lentävänniemeeseen."* Tämän kilpailutuksen jälkeen on ko. raitiotiehanke ositeltu ja vaiheistettu, mutta kyseessä on koko ajan ollut alkuperäisen laajuuden mukainen hanke, jota 2015 valitut palveluntuottajat ovat saman allianssin sisällä kehittäneet ja edistäneet

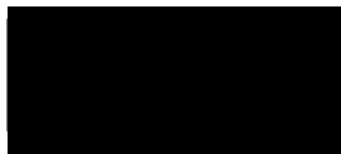
- Afryn geosuunnittelijan Länsimetron Matinkylä - Kivenlahti - osuuden referenssit (3 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä.

Näiden lisäksi haluamme myös tuoda esiin seuraavat huomiomme Afryn henkilöiden referensseistä:

- Afryn katupääsuunnittelijan referensseissä on esitetty [REDACTED] toimineen pääsuunnittelijana MT 167:n parantamisessa tiesuunnitelmavaiheessa. Kohde on Sitowisen (ent. Sito Oy) suunnittelema ja kyseisessä toimeksiannossa meillä olevan projektidokumentaation mukaan pääsuunnittelijana toimi [REDACTED] eikä [REDACTED]
- Afryn katupääsuunnittelijan referensseissä on esitetty [REDACTED] toimineen pääsuunnittelijana Valtatien 12 Rantaväylän tunneli, Yleis- ja Tiesuunnitelma suunnittelutoimeksiannossa. Kohde on Sitowisen (ent. Sito Oy) sekä Afryn (ent. Pöyry) yhdessä suunnittelema eikä meillä olevan projektidokumentaation mukaan pääsuunnittelijana toiminut [REDACTED].

Kunnioittavasti,

Sitowise Oy

[REDACTED]

[REDACTED]

Vantaan ratikka – Tikkurilan suunnittelu, tarkastusmuistio

Oikaisuvaatimuksen ja siitä annettujen vastausten arviointi

2.9.2021 klo 8:00-12:00

9.9.2021 klo 16:00-17:00

13.9.2021 klo 12:00-17:00

Sauli Hakkarainen, Tiina Hulkko

Ote AFRY Finland Oy:n hankintoaikaisuvaatimuksesta

Asianosainen katsoo, että Sitowise Oy on johtanut hankintayksikköä harhaan tekemällä tarjouspyynnön vastaisen tarjouksen esittämällä arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit tarjouspyynnön vastaisella tavalla.

Tarjouspyynnön liitteen 5 kappaleessa 1 todetaan: ”Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä.”

Sitowise Oy on tarjouksessaan esittänyt arkkitehtipääsuunnittelijalle tarjouspyynnön vastaisesti seuraavat viisi erillistä referenssihanketta:

- Matinkylän metroasema
- Niittykummun metroasema
- Urheilupuiston metroasema
- Matinkylän metroaseman läntinen laajennus
- Urheilupuiston metroaseman liityntä- ja aluepysäköintitalo

Kaikki esitetyt referenssihankkeet liittyvät Länsimetron ensimmäiseen vaiheeseen (aiemmalta nimeltään Länsimetro-hanke) eli ovat saman hankkeen osahankkeita. Kyseessä on siis yksi referenssi: Länsimetron ensimmäinen vaihe. Todettakoon vielä, että tosiasiallisesti suunniteltavana on ollut kolme tunneliasemaa, koska kaksi referensseistä liittyy Matinkylän asemaan ja kaksi Urheilupuiston asemaan (Ovat siis hankkeen osahankkeen osahankkeita).

Se, että kyseessä on yksi hanke, käy ilmi lukuisista Länsimetro Oy:n asiakirjoista, esimerkiksi liitteenä 1 olevasta Länsimetro Oy:n 8.9.2008 julkaiseman EU-hankintailmoituksen sivun 2. kohdasta II 1.5, jossa Länsimetro Oy on määritellyt Länsimetro-hankkeen (myöhemmältä nimeltään Länsimetron ensimmäinen vaihe) seuraavasti:

”Länsimetro-hanke käsittää kalliotunnelissa Ruoholahdesta Matinkylään kulkevan metrolinjan, johon kuuluu seitsemän maanalaista metroasemaa sekä bussien liityntäliikennejärjestelyt ja pysäköintiratkaisut asemilla.” Kaikki edellä luettelemamme Sitowise Oy:n viisi referenssihanketta sisältyvät tähän yhteen Länsimetro-hankkeeseen.

Ote Sitowise Oy:n lausunnosta hankintoaikaisuvaatimukseen

Mikäli Hankintayksikkö - vastoin näkemystämme - päättää muuttaa tarjouksen laatupisteiden arviointia Afryn esittämän hankintaoikaisun mukaisesti, pyydämme kohteliaimmin huomioimaan myös seuraavat asiat, jolloin myös Afryn pisteytys muuttuu ja Sitowisen tarjous on edelleen kokonaistaloudellisesti edullisempi:

- Afryn arkkitehtipääsuunnittelijan Länsimetron jatkeen (Matinkylä-Kivenlahti) referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke, vaikka kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Rantaväylän Rantatunnelin referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - Afryn tulkinnan mukaisesti kyseessä on sama hanke vaikka, kyseessä on saman hankkeen kaksi eri suunnitteluvaihetta
- Afryn katupääsuunnittelijan Tampereen Raitiotiehanke referenssit (2 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä
 - "Tampereen kaupunki kilpailutti vuosina 2014–2015 raitiotien toteutussuunnittelun ja rakentamisen allianssimallilla. Kaupunginhallitus teki 22.6.2015 päätöksen raitiotien infra-allianssin nk. Raitiotieallianssin palveluntuottajista. Kilpailutettuun sisältöön kuului raitiotierata Hervannasta ja Tays keskussairaalaalta keskustaan ja edelleen Lentävänniemeeseen." Tämän kilpailutuksen jälkeen on ko. raitiotiehanke ositeltu ja vaiheistettu, mutta kyseessä on koko ajan ollut alkuperäisen laajuuden mukainen hanke, jota 2015 valitut palveluntuottajat ovat saman allianssin sisällä kehittäneet ja edistäneet
- Afryn geosuunnittelijan Länsimetron Matinkylä - Kivenlahti - osuuden referenssit (3 kpl) tulee arvioida Afryn esittämän tulkinnan mukaisesti yhtenä referenssinä.

Korjattu arviointi

Tarjouspyynnössä on todettu, että "Tarjoaja ei voi pilkkoa referenssihankkeita osahankkeiksi. Samaan hankkeeseen liittyvät toimeksiannot esitetään yhtenä referenssinä." Alkuperäisessä vertailussa osahankkeita esimerkiksi Länsimetron osalta on arvioitu erillisinä referensseinä. Länsimetron asemat ovat itsenäisiä kokonaisuuksiaan, joilla on ollut erilliset rakennusluvut sekä toteutus.

Hankintayksikkö korjaa arviointiaan niiden referenssien osalta, jotka voidaan tulkita samaksi hankkeeksi toisen referenssin kanssa. Kaikki saman tilaajan samaan, yhdellä hankintapäätöksellä hankittuun hankkeeseen kuuluvat referenssit arvioidaan yhtenä referenssinä. Tämä koskee sekä Sitowise Oy:n että AFRY Finland Oy:n referenssejä.

Näillä perusteilla arvioinnissa muutettiin tulkintaa Länsimetro Oy:n hankkeista. AFRY Finland Oy:n ja Sitowise Oy:n tarjouksissa on molemmissa esitetty useita Länsimetro Oy:n eri vaiheisiin liittyviä kohteita. Alkuperäisessä tarjousarvioinnissa nämä kohteet tulkittiin erillisiksi referensseiksi. Uudessa arvioinnissa ne on yhdistetty niin, että Länsimetron ensimmäisen vaiheen referenssit yhdistettiin yhdeksi referenssiksi, ja toisen vaiheen toiseksi. Länsimetro Oy:n ensimmäinen vaihe Ruoholahti-

Matinkylä ja toinen vaihe Matinkylä-Kivenlahti käsiteltiin myös uudessa arvioinnissa omina kohteinaan, sillä niistä on tehty erilliset hankintapäätökset.

Tampereen raitiotiehankkeen vaiheet 1 ja 2 on alkuperäisessä tarjousarvioinnissa tulkittu kahdeksi hankkeeksi. Uudessa tarjousarvioinnissa ne on tulkittu vain yhdeksi, sillä niistä on vain yksi hankintapäätös ja tilaaja on sama.

Tarjousten arvioinnissa ei ole otettu missään vaiheessa huomioon mitään hankintamenettelyn ulkopuolista tietämystä, vaan referenssit on arvioitu tarjoajien toimittamien tarjousaineistojen perusteella.

Arkkitehtipääsuunnittelija:

- AFRY Finland Oy:
 1. Länsimetron jatke Matinkylä-Kivenlahti. Kaksi asemaa, liittyvät hankkeet ja osallistumien kaavaprosesseihin → ei aiheita oikaista.
 2. Pisararata, Hakaniemen osuus. Tunneliasema, ratatunneli-, pelastus- ja huoltotunneliosuudet. Liittyvät hankkeet ja osallistumien kaavaprosesseihin → ei aiheita oikaista.
 3. Länsimetron jatke Matinkylä-Kivenlahti - Yleissuunnitelma - Hankesuunnitelma - Maanalainen kaavaprosessi ja ymp. rakentaminen. - 6 metroasemaa - Maanalainen varikko → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
 4. Kehärata Aviapoliksen asema, Lentoaseman asema, Ruskeasannan asemavaraus Viinikkalan asemavaraus → ei aiheita oikaista.
- AFRY Finland Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit 1 ja 3 tulkitaan uudessa arvioinnissa samaksi kohteeksi
- → Oikaisu ei aiheuta muutosta henkilön arvioinnin pistemäärään, joka on 9 kokemuksen vastatessa erinomaisesti vaatimuksia
- Sitowise Oy:
 1. Matinkylän metroasema Länsimetron ensimmäisen vaiheen pääteasema ja bussiterminaali → ei aiheita oikaista.
 2. Niittykummun metroasema Länsimetron asema → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
 3. Urheilupuiston metroasema Länsimetron asema → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
 4. Matinkylän metroaseman läntinen laajennus. Kohde on ajallisesti erillinen kohde Länsimetron 1. vaiheesta, mutta uudessa tulkinnassa tiukennettu tulkintaa myös tämän osalta ja katsottu osaksi Länsimetron 1. vaihetta. → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1.
 5. Jousenpuiston pysäköintilaitos. Kohde ei ole Länsimetro Oy:n tilaama työ vaan tilaajan on Kiinteistö Oy Jousenpuiston pysäköinti. Kohde on ollut eri tilaajan työ, jossa on rakennuttu kiinteästi Länsimetron asemaan liittyvä rakennus → ei aiheita oikaista
 6. KOy Valtakulman kehittäminen → ei aiheita oikaista.
- Sitowise Oy:n arkkitehtipääsuunnittelijan referenssit 1-4 tulkitaan samaksi kohteeksi saadun lisätiedon perusteella
- → Oikaisu aiheuttaa muutoksia henkilön arvioinnin pistemäärään, joka muuttuu aikaisemmasta 9:stä uuteen arvoon 7 kokemuksen vastatessa hyvin vaatimuksia.

Pääsuunnittelija

- AFRY Finland Oy:
 1. Tampereen raitiotiehanke, osan 1 kehitys- ja toteutusvaihe → ei aihetta oikaista
 7. Tampereen raitiotiehanke, osan 2 kehitys- ja toteutusvaihe → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1
 2. Rantatunneli, katu- ja rakennussuunnitelmat → ei aihetta oikaista
 3. Valtatien 12 Rantaväylän tunneli, yleis- ja tiesuunnitelma. Tilaaja on eri kuin referenssissä kaksi → ei aihetta oikaista
 4. Klaukkalantien – Kirkkotien – Alitilantien kiertoliittymä → ei aihetta oikaista
 5. Mt 167 parantaminen välillä Simolanmutka – Apilakatu → ei aihetta oikaista

Geosuunnittelija

- AFRY Finland Oy:
 1. Länsimetron Jatke, KAT1, Kaitaan asema ja ratatunneli → ei aihetta oikaista.
 2. Lahden eteläinen ohitustie → ei aihetta oikaista.
 3. Sammalvuoren varikko: tilaaja on eri kuin referenssissä yksi → ei aihetta oikaista
 4. Pisararata → ei aihetta oikaista.
 5. Länsimetron jatke, RS AJO, Ajotunnelien rakennussuunnittelu → oikaistu kuuluvaksi samaan kohteeseen kuin referenssi 1.
 - AFRY Finland Oy:n geosuunnittelijan referenssit 1 ja 5 tulkitaan samaksi kohteeksi saadun lisätiedon perusteella
 - → Oikaisu ei aiheuta muutosta henkilön arvioinnin pistemäärään, joka on 9 kokemuksen vastatessa erinomaisesti vaatimuksia

Rakennesuunnittelija:

- AFRY Finland Oy:
 1. Länsimetron jatke RAK2, Espoonlahti ja Kivenlahti. RAK1 rakennesuunnittelun asemavastaava SOU, Espoo. Kohde koskee Länsimetron 2. vaihetta Matinkylä-Kivenlahti → ei aihetta oikaista
 2. Tampereen Rantatunneli → ei aihetta oikaista
 3. Länsimetro Rakennesuunnittelija (lujitusrakenteet LU6, LU8, LU10), PS-KAT sihteeri LM1 (Ruoholahti-Matinkylä). Kohde koskee Länsimetron 1. vaihetta Ruoholahti-Matinkylä, jota ei ole hankittu samalla hankintapäätöksellä kuin referenssiä 1 → ei aihetta oikaista
 4. Teollisuuskadun tunneli, Helsinki → ei aihetta oikaista
 5. Unioninkadun liikennetunneli, Turku → ei aihetta oikaista
 - AFRY Finland Oy:n rakennesuunnittelijan referenssit 1 ja 3 koskevat Länsimetro Oy:n hankkeen eri toteutusvaiheita eivätkä ne ole tarjouspyynnön vastaista pilkontaa.
 - → Ei aihetta oikaisuun

Muuttunut pisteytys

Oikaisuvaatimuksen johdosta tarjoukset on pisteytetty uudelleen yllä näkyvällä tavalla. Oikaisuvaatimuksessa AFRY Finland Oy:n esittämä Sitowise Oy:n pisteytys ei ole perusteltu esitettyjen referenssien perusteella. Esitetty vertailu toisiin arvioituihin henkilöihin (vertaus kustannushallinnan asiantuntijaan) ei ole suoraan vertailukelpoinen, koska henkilöryhmillä on itsenäiset vertailuperusteet. Henkilöryhmien sisällä on tehty kokonaisarviointia esitetyistä referenssikohteista ja niiden perusteella annettu pisteet.

Tämän uudelleen arvioinnin perusteella Sitowise Oy:n laatupisteet ovat 54,17 ja AFRY Finland Oy:n 57,78 ja kokonaispisteet Sitowise Oy 94,17 ja AFRY Finland Oy 93,59. Pisteiden muutos ei muuta valittua toimittajaa vaan työ esitetään tilattavaksi kokonaistaloudellisesti edullisimmalta toimittajalta Sitowise Oy:ltä.

Liite 5: Uusi tarjousvertailu 13.9.2021

Oikaisuvaatimuksen ja siitä annettujen vastausten arvioinnin perusteella laadittu uusi tarjousvertailu:

Lopulliset vertailtavat pisteet saatiin laskemalla yhteen hinta- ja laatupisteet.

Tarjoajien vertailuhinnat ja hintapisteet olivat seuraavat:

1. Sitowise Oy 5 781 225 (alv 0%) euroa, hintapisteet 40,00
2. AFRY Finland Oy 6 458 060 (alv 0%) euroa, hintapisteet 35,81

Tarjoajien laatupisteet olivat seuraavat:

1. AFRY Finland Oy 57,78 pistettä
2. Sitowise Oy 54,17 pistettä

Tarjoajat sijoittuivat kokonaispisteytyksessä seuraavasti:

1. Sitowise Oy 94,17 pistettä
2. AFRY Finland Oy 93,59 pistettä

Vantaalla 13.9.2021

25 §

Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / JV

VD/4049/02.08.00.00/2020

HW/JV/TH

Yksityishenkilö on tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätöksestä. Esitetään, että hankintaoikaisuvaatimus jätetään tutkimatta.

Vantaalainen yksityishenkilö (myöhemmin ”valittaja”) on 6.9.2021 tehnyt hankintaoikaisuvaatimuksen Vantaan kaupungin teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 tekemästä hankintapäätöksestä, joka koskee Vantaan ratikan Tikkurilan suunnittelupalveluita.

Asian tausta

Kyseessä oli EU- kynnysarvon ylittävä palveluhankinta, jonka ennakoitu kokonaisarvo oli noin 4 miljoonaa euroa.

Hankintamenettely toteutettiin avoimella menettelyllä. Hankintaa koskeva tarjouspyyntö julkaistiin julkisten hankintojen ilmoituskanavalla HILMA:ssa 3.5.2021. Menettelyn aikana julkaistiin kaksi korjausilmoitusta, 28.5.2021 ja 15.6.2021.

Hankintailmoituksen mukaan tarjousaika päättyi 22.6.2021. Määräaikaan mennessä hankintayksikkö vastaanotti kaksi tarjousta, AFRY Finland Oy:n ja Sitowise Oy:n tarjoukset. Hankintayksikkö tutki tarjousten tarjouspyynnön mukaisuuden ja tarjoajien kelpoisuuden. Kaikki tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia ja tarjoajat täyttivät soveltuvuudelle asetetut vaatimukset.

Tarjousvertailun perusteella tarjouskilpailun voitti Sitowise Oy, joka teki kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen. Vantaan kaupungin tekninen lautakunta päätti 18.8.2021 § 4 valita Sitowise Oy:n tarjouskilpailun voittajaksi. Hankintasopimusta ei ole vielä allekirjoitettu.

Hankintapäätöksen jälkeen valittaja on 6.9.2021 tehnyt teknisen lautakunnan hankintapäätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen.

Valittajan esittämät vaatimukset

Valittaja vaatii hankintaoikaisuvaatimuksessaan, että päätös tulee oikaista valtuuston periaatepäätösten mukaiseksi ja tarjouskilpailu hylätä. Valittaja väittää, että nyt tehdyllä hankintapäätöksellä esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa.

Valittajan hankintaoikaisuvaatimuksessa esittämät tarkemmat perusteet on esitetty tämän päätöksen liitteessä 1.

Hankintaoikaisun oikeudellinen arvio

Valittajan asianosaisuudesta

Valittajana on vantaalainen yksityishenkilö, joka ei ole osallistunut hankintayksikön toteuttamaan julkiseen hankintamenettelyyn.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisella tarkoitetaan yleisesti sellaista ehdokasta tai

tarjoajaa, jonka oikeusasemaan hankintapäätöksellä tai muulla hankintamenettelyssä tehdyllä ratkaisulla on vaikutusta. (Hankintojen kilpailuttaminen, Tietosanoma 2017, Pekkala & Pohjonen & Huikko & Ukkola, s. 565–565)

Hallituksen esityksen (HE 190/2009 vp. s. 59) mukaan hankintalain esitöissä ja vakiintuneessa oikeuskäytännössä asianosaisena on pidetty lähinnä alalla toimivaa yrittäjää, jolla on tai olisi ollut mahdollisuus saada oma tarjouksensa hyväksytyksi oikein toteutetussa hankintamenettelyssä. Tilanteissa, joissa hankintayksikkö on kilpailuttanut hankinnan hankintasäännösten edellyttämällä tavalla, alalla toimiva yrittäjä on oikeuskäytännössä katsottu asianosaiseksi lähtökohtaisesti vain, jos yrittäjä on antanut tarjouskilpailussa tarjouksen tai jos yrittäjä on ainakin voinut osoittaa pyrkineensä osallistumaan tarjouskilpailuun (esimerkiksi MAO 180/09).

Nyt käsillä olevassa hankinto-oikaisuvaatimuksessa valittajana on vantaalainen yksityishenkilö, joka ei ole väittänytkaan olevansa alan yrittäjä tai osallistuneensa Vantaan kaupungin suorittaman julkiseen hankintamenettelyyn. Valittaja ei ole muutenkaan esittänyt näyttöä siitä, että hän olisi muullakaan perusteella hankintalain tarkoittama asianosainen. Näin ollen hankintayksikön tulkinnan mukaan valittaja ei ole asianosainen, jolla olisi oikeus tehdä hankinto-oikaisuvaatimus tai valittaa hankintapäätöksestä markkinaoikeuteen.

Muun lain kuin hankintalain vastaisuus

Valittaja on vedonnut hankinto-oikaisuvaatimuksessa siihen, että esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa.

Hankintalain 163 § (29.6.2021/656) mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain (410/2015) nojalla. Hallituksen esityksen (HE 108/2016 vp. s. 242) pykälä vastaisi voimassa olevan hankintalain 102 §:ssä säädettyä. Hallituksen esityksen (HE 190/2009 vp, s. 75–76) mukaan muutoksenhakukielto tarkoittaa, että markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaa hankinta-asiaa ei voida saattaa enää erillisen oikeussuojamenettelyn kohteeksi kuntalain nojalla. Kuntalain osalta valituskielto merkitsee sekä kieltoa tehdä oikaisuvaatimus asiassa että kieltoa tehdä valitus.

Hankintayksikön mukaan valittaja on hankinto-oikaisuvaatimuksessaan vedonnut mahdolliseen kuntalain vastaiseen menettelyyn. Hankintayksikön tulkinnan mukaan valittajan vaatimukset ovat tältä osin muutoksenhakukiellon piirissä.

Muun kuin hankintalain vastaisuus esikysymyksenä

Valittaja on lopuksi vedonnut siihen, että hankintalaissa oleva valitusoikeuden rajoitus ei supista mahdollisuuksia vedota hankintamenettelyssä tapahtuneisiin muihin kuin hankintalakiin perustuviin päätöksenteon virheellisyyksiin. Tarvittaessa myös markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu hankinta-asiassakin ennakkokysymyksenä ottaa kantaa väitteisiin siitä, että hankinta-asiassa tehty päätös on muullakin perusteella lainvastainen.

Hankintayksikön mukaan valittajan väite pitää paikkaansa, mutta se koskee kuitenkin vain markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvia asioita tilanteessa, jossa asianosaisen tekemän valitusten yhteydessä tutkitaan mahdolliset muut päätöksenteon virheet (esim. kuntalain mukaiset esteellisyyskysymykset) sen estämiseksi, että samaa asiaa ei tarvitsisi jakaa kahteen eri oikeusturvamenettelyyn toisaalta hallinto-oikeudessa ja toisaalta markkinaoikeudessa. (mm. HE 190/2009 vp. s. 76 ja 91–92).

Koska valittaja ei ole tässä hankintamenettelyssä hankintalain tarkoittamassa asianosaisen asemassa eikä asia siten kuulu markkinaoikeuden toimivaltaan, hankintayksikkö katsoo, että valittajan muita väitteitä ei tule myöskään tutkia varsinaiseen hankintalakiin perustuvan hankintaoikaisuvaatimuksen esikysymyksinä.

Johtopäätös

Edellä lausutuin perustein valittajan oikaisuvaatimus tulee jättää tutkimatta.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 25

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään jättää hankintaoikaisuvaatimus tutkimatta.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- Hankintaoikaisuvaatimus teknisen lautakunnan 18.8.2021 § 4 päätökseen / yksityishenkilö (henkilötiedot peitetty)

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot / Laki- ja valmistelupalvelut

Muutoksenhakuohje: 3.2. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

hankejohtaja Tiina Hulkko, puh. 050 304 4146,
(etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi)

Vantaan kaupungin kirjaamo

Kaupunginhallitus

PL1100, 01030 Vantaan kaupunki

kirjaamo@vantaa.fi

HANKINTAOIKAISUVAATIMUS TEKNISEN LAUTAKUNNAN 18.8.2021 § 4 PÄÄTÖKSEEN VANTAAN RATIKKA-TIKKURILAN SUUNNITTELU

Vantaan kaupunginvaltuusto teki 2019 tehdessään Vantaan ratikan suunnittelun periaatepäätöksen ja käsitellessään laadittua yleissuunnitelmaa päätöksen, että ratikan rakentamisesta tehdään investointipäätös 2023. Teknisen lautakunnan tekemä Vantaan ratikka-Tikkurilan suunnittelu on varinaista rakennussuunnittelua eikä investointipäätöksen valmistelua. Varsinaisen rakentamisen suunnittelua ei voi tehdä ennen investointipäätöksen tekoa. Teknisen lautakunnan päätös on kaupunginvaltuuston periaatepäätöksen vastainen ja tulee palauttaa uudelleen valmisteltavaksi.

Päätöksestä ei ilmene mistä määrärahasta rakennussuunnittelu olisi tarkoitus rahoittaa. Koska päätös investointien käynnistämisestä voidaan tehdä vasta vuoden 2023 rakentamisen investointipäätöksen jälkeen ei rakentamiseenkaan voida osoittaa määrärahaa ennen talousarviovuotta 2023. Päätös on siten myös valtuuston talousarviopäätöksen vastainen.

Kaupunginhallitus on käsitellyt 26.4.2021 § 18 tehtyjen selvitysten pohjalta Ratikan linjausten vaihtoehtoja Tikkurilassa ja linjannut riittävästi varmistanut sen teknisen toteutettavuuden eri vaihtoehtoissa riittävästi 2023 tehtävää päätöksentekoa varten. Se seikka, että Ratikka aiheuttaa kaupungin rakentamiselle ja suunnittelulle viiveitä ja vaikeuksia joihinkin hankkeisiin ennen investointipäätöksen tekoa koko ajatellun linjauksen 29 kilometriä ei ole mikään yllätys. Nämä hankkeet voidaan toteuttaa myöhemmin, eikä kaupungin yleinen kehitys ole niistä riippuvainen.

Sen sijaan, että ilman periaatepäätöstä tehdään tunneleiden rakentamissuunnitelmia olisi syytä käynnistää vaihtoehtoisten joukkoliikennratkaisujen selvittäminen. Ratikan ajateltuja hyötyjä ja haittoja voidaan tarkastella vain peilaten vaihtoehtoihin ratkaisuihin.

Vuoden 2019 yleissuunnitelmapäätöksen yhteydessä keskeinen väite oli linja-autoihin perustuva vaihtoehdon liian vähäinen kapasiteetti ja tarve ladata se kesken linjan. Tältä osin tekninen kehitys on ollut valtavaa ja myös hintataso on laskenut. Ratikan yhteydessä esitetyt mahdollisuudet järjestää linjastoa osittain katuverkon vieressä ja ohituskaistojen tekeminen risteysiin palvelee myös linja-autoihin perustuvaa joukkoliikennettä. Vetyyn perustuvat linja-autot ovat ympäristöystävällisempiä. Ne ovat myös keskusta-alueilla hiljaisiin vaihtoehto.

Ratikan investointipäätöstä ei ole vielä tehty. Vasta päätöksen jälkeen voidaan ryhtyä varsinaiseen rakennussuunnitteluun. Rakennussuunnittelu on erittäin kallista ja siihen laitettu investointi menetetään kun joukkoliikenn vaihtoehdoksi valitaan muu ratkaisu. Ratikan yleissuunnittelu sen sijaan palvelee suurelta osin myös muiden vaihtoehtojen selvittelyä.

Vantaan sisäisen poikittaisen joukkoliikenteen kehittämistä on mietitty vuosikymmenet. On hyvä, että asia on nyt noussut esiin. Kyse ei ole kyllä tai ei vaihtoehdosta Ratikalle vaan asiakokonaisuutta on tarkasteltava laajempaan joukkoliikenne ja katurakentamiskysymyksenä. Parannettu Itä-Länsi suuntainen katuverkko palvelee ensisijaisesti joukkoliikennettä. Yksityisautoilijat valitsevat kuitenkin ensisijaisesti KEHÄ 3 sen joustavuuden vuoksi. Joukkoliikenteen sujuvuuden kannalta taas hyvälaatuiset tiet ovat keskeisiä. Tätähän tietysti myös ratikkalinjauksilla tavoitellaan.

Nyt tehdyllä hankintapäätöksellä esittelijä ja lautakunta ovat ylittäneet valtuuston periaatepäätöksiin perustuvan sisällöllisen toimivaltansa. Päätös tulee oikaista valtuuston periaatepäätösten mukaiseksi ja tarjouskilpailu hylätä.

Lopuksi totean vielä, että hankintalaissa oleva valitusoikeuden rajoitus ei supista mahdollisuuksia vedota hankintamenettelyssä tapahtuneisiin muihin kuin hankintalakiin perustuviin päätöksenteon virheellisyyksiin. Tarvittaessa myös markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluu hankinta-asiassakin ennakkokysymyksenä ottaa kantaa väitteisiin siitä, että hankinta-asiassa tehty päätös on muullakin perusteella lainvastainen.

Vantaalla 6.9.2021

[Redacted signature]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

[Redacted text]

Lausunnon antaminen Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2022-2025 / JV

VD/7105/00.04.03/2021

JV/MH/EP/JS

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus pyytää Vantaan kaupungilta lausuntoa vuosille 2022–2025 laaditusta tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja se kattaa Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueen kolme maakuntaa (Uusimaa, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Suunnitelmassa kuvataan alueen tienpidon, talouden ja toiminnan reunaehdot sekä painopisteet ja siinä on esitetty toimenpiteet, jotka todennäköinen tuleva perustienpidon rahoitus toimialueella mahdollistaa. Suunnitelmassa ei esitetä isompia useiden miljoonien eurojen kehittämishankkeita, joiden toteutus vaatii eduskunnan myöntämää erillisrahoitusta.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelma vuosille 2022–2025 valmistui kesällä. Suunnitelma on laadittu vain sähköisessä muodossa ja se on luettavissa kokonaisuudessaan internetosoitteessa www.tienpidonsuunnitelma.fi.

Mahdolliset lausunnot ja kommentit suunnitelmasta on pyydetty toimittamaan 31.10.2021 mennessä Uudenmaan ELY-keskuksen kirjaamoon sähköpostiosoitteeseen kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi, jolloin ne voidaan ottaa huomioon laadittaessa seuraavia suunnitelmia.

Talous ja toimintaympäristö

Valtioneuvosto on antanut selonteon valtakunnallisesta liikennejärjestelmäsuunnitelmasta vuosille 2021–2032. Suunnitelma perustuu lakiin liikennejärjestelmästä ja maanteistä ja siihen sisältyy vuotuinen määräraha-arvio tienpidon eri toimille. Pitkällä aikavälillä suunnitelma lupaa perusväylänpidon osuuden kasvua ja perusväylänpidon sisällä myös maanteiden hoidon ja korjauksen määrärahojen osuuden tasaista kasvua. Nämä painotukset ovat tarpeen korjausvelan saamiseksi laskuun.

Perustienpidon rahoituksella hoidetaan valtion omistaman maantieverkon tienpito lukuun ottamatta isoja kehittämisinvestointeja, joista vastaa Väylävirasto. Päätöksentekoa rahoituksen kohdistamisesta ja toteutettavista hankkeista ohjaavat Uudenmaan ELYn strategia, Uudenmaan ELYn liikennestrategia ja liikenteen linjaukset, joiden keskeisenä tavoitteena on tarjota toimiva liikennejärjestelmä ja turvallinen tieverkko elinkeinoelämän ja kansalaisten tarpeisiin. Valtaosa perusväylänpidon rahoituksesta kuluu tiestön kunnossapitoon eli hoitoon ja korjauksiin. Suunnittelun rahoituksella pystytään tekemään ELY-keskuksen perustehtäviin kuuluvaa liikennejärjestelmätyötä ja siihen liittyviä suunnitelmia. Väyläviraston keskitetyn suunnitteluohjelman kautta voidaan käynnistää isompia väylien aluevaraus-, yleis- ja tiesuunnitelmia.

Tieverkon parantamisinvestointeihin on ollut rahaa viime vuosina erillisten rahoitusohjelmien ulkopuolelta tarpeisiin nähden varsin niukasti. Uudenmaan ELY-keskuksen vuoden 2021 hankkeista viisi sijoittuu Vantaalle:

- kevyen liikenteen hanke: Mt 1375 Koivukylänväylä välillä Vanha Myllypolku - mt 140, jalankulku- ja pyörätie sekä alikulku
- liittymähanke: Vt 4 / mt 1375, Koivukylän eritasoliittymän kohdalla, Koivukylänväylän liikennevalot ja kaistajärjestelyt
- siltojen peruskorjaukset: Mt 11583 Leppäkorven risteysilta U-1197 ja Mt 138 Ilmailutien risteysilta U-1827 sekä

- raskaan liikenteen palvelualueet: Vt 3 Keimolan raskaan liikenteen pysäköintialueen laajentaminen.

Näistä muut hankkeet paitsi Keimolan raskaan liikenteen palvelualue ovat rakenteilla.

Maanteiden päivittäinen hoito on merkittävin kunnossapidon erä vuositasolla. Päälystäminen on puolestaan korjaamisessa suurin kuluerä. Vuodelle 2021 päälystämiseen saadut määrärahat laskivat vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvältä tasolta. Korjausvelkaa ei tämän vuoksi saada vähennettyä enää lisää. Siltojen korjausten määrärahat ovat kuluvana vuonna vuoden 2020 tasolla. Vuodesta 2022 eteenpäin suunnitelmissa on kasvattaa siltöjen korjausrahoitusta, koska peruskorjausikäen tulevien siltöjen määrä kasvaa edelleen tulevina vuosina.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon toimilla voidaan vaikuttaa kestävän liikkumisen edistämiseen. Taustalla on liikennejärjestelmäsuunnittelu mm. kuntien kanssa, jossa tunnistetaan kohteet toimenpiteiden suuntaamiseksi niin että vaikuttavuus on paras mahdollinen. Toisaalta tulevaisuudessa erityisesti tienpitoon vaikuttava asia on liikenteen automaatio, koska jo nyt voidaan arvioida, että mm. monet visuaalisesti arvioitavat tieninfrastruktuurin elementit ovat jatkossa entistä tärkeämpää pitää hyvässä kunnossa.

Toiminta ja tavoitteet

Suomessa on ensimmäistä kertaa laadittu valtakunnallinen liikennejärjestelmäsuunnitelma, joka kertoo valtion tavoitteet valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämisestä. Suunnitelma on laadittu 12 vuodeksi (suunnittelukausi 2021–2032). Valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla tavoitellaan saavutettavuutta, kestävyyttä sekä tehokkuutta ja se ohjaa jatkossa sitä, miten liikennejärjestelmää kehitetään myös Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueella.

Suunnitelman mukaan perusväylänpitoon osoitettava rahoitus kasvaa ja väyläverkon kehittämiseen osoitettu rahoitus vähenee 12 vuoden suunnittelukaudella. Rataverkkoon suunnataan nykyistä suurempi ja tieverkkoon nykyistä pienempi osuus rahoituksesta. Väyläverkon kehittämisessä painotetaan voimakkaasti pääväyliä. Kestävän liikkumisen edistämiseen panostetaan nykyistä enemmän etenkin kaupunkiseuduilla.

Etelä-Suomen alueellisena erityispiirteenä on suunnitelmassa tunnistettu kestävän liikkumisen suuri päästövähennyspotentiaali, mikä edellyttää pyöräilyn, kävelyn sekä joukkoliikenteen infrastruktuurin ja palvelujen kehittämistä. Lisäksi kansainvälisen liikenteen määrä on suuri. Tämä vaatii tavaraliikenteen solmukohtien, kuten satamien, saavutettavuuden turvaamista.

Uudenmaan ELY-keskuksen toimialueelle ovat lisäksi ominaista liikenteen hallinnan ja raskaan liikenteen taukopaikkojen tarpeet. Uudenmaan ELY-keskus edistää liikenteen hallinnan ja raskaan liikenteen taukopaikkojen toteutumista toimialueellaan. ELY-keskuksessa on sitouduttu tavaraliikenteen ja joukkoliikenteen asettamiseen etusijalle kaupunkiseutujen maantieverkon kehittämisessä.

Ilmastonmuutoksen hillintä vaikuttaa yhä enemmän liikennejärjestelmän kehittämiseen. Käynnissä olevaan ilmastonmuutokseen tulee myös varautua, konkreettisimmin sateiden ja sään ääri-ilmiöiden kasvu näkyy tiestön kunnossapidossa.

Valtakunnallista liikenneturvallisuusstrategiaa on valmisteltu rinnan valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman kanssa. Strategiatyössä on useita teemoja tieliikenteen osalta ja se tulee pitämään sisällään myös toimenpideohjelman, jolla strategian mukaisiin tavoitteisiin päästään.

Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen linjaukset on tarkoitus päivittää syksyyn 2021 mennessä muun muassa valtakunnallisten liikennepoliittisten tavoitteiden ja tuoreiden linjausten pohjalta.

Kesäkuussa 2020 voimaan astunut uusi tieliikennelaki näkyy tieympäristössä päivittyvinä liikennemerkeinä ja tiemerkintöinä. Liikennemerkkien vaihtotyö sekä uusien tiemerkintöjen toteuttaminen ovat käynnissä

Talvihoito keskittyy lumenpoistoon ja liukkauden torjuntaan. Tiet on jaettu liikennemäärien mukaan talvihoitoluokkiin, joilla toimenpideajat esimerkiksi lumen auraamisen tai liukkauden torjunnan suhteen vaihtelevat. Liikennenympäristön hoitoon kuuluu monia ympärivuotisia tehtäviä, kuten siisteydestä huolehtiminen ja asfalttipäälysteiden paikkaus sekä viherhoito, kuten tienvarsien niitto- ja raivaustyöt liikenteen riittävän näkyvyyden takaamiseksi.

Hankkeet

Vantaan osalta kiireellisimmissä hanketarpeissa suunnitelmakaudella 2022–2025 on esitetty:

- liikenneturvallisuushanke: Mt 140 Vantaa – Heinola, kaiteiden kunnostus
- raskaan liikenteen kohde: Vt 3 rekkaparkki mt 132 liittymään (Klaukkalan ohikulkutie/Lamminsuon eritasoliittymä)
- meluntorjuntahanke: Vt 4 Metsola – Jokivarsi, meluntorjunta sekä
- siltojen peruskorjaushanke: Mt 130 Lepsämäjoen silta U-544

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 kohdan 16 mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa kaupungin liikennestrategiaa koskevien asioiden valmistelusta.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 9 § 1 kohdan 2 mukaan kaupunginhallitus päättää kaupungin puhevallan käyttämisestä sekä esitysten ja lausuntojen antamisesta ulkopuolisille.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 26

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään esittää kaupunginhallitukselle liitteen mukaisen lausunnon antamista Uudenmaan ELY-keskukselle.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2022–2025

Täytäntöönpano: ote kaupunginhallitukselle

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Joonas Stenroth, puh. 050 302 9278,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmasta 2022–2025

Valtakunnallisella liikennejärjestelmäsuunnitelmalla on tulevaisuudessa merkittävä rooli Suomen liikennejärjestelmän kehittämisen kannalta. Suunnitelmalla tavoitellaan muun muassa saavutettavuutta, kestävyyttä sekä tehokkuutta ja Etelä-Suomen alueellisena erityispiirteenä on tunnistettu kestävä liikunnan suuri päästövähennyspotentiaali sekä toisaalta kansainvälisen liikenteen suuri määrä. Vantaan kaupungilla on vastaavia tavoitteita omassa strategiassaan ja ohjelmissaan. Kaupungin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2030 ja tähän tähtäävät toimenpiteet ovat osa Vantaan resurssiviisauden tiekarttaa. Kestävä liikunnan kehittäminen ja parantaminen sekä elinkeinoelämän ja logistiikan tarpeet ovat tärkeitä Vantaalle. Näitä teemoja käsitellään tarkemmin myös alkamassa olevassa Vantaan liikennepoliittisen ohjelman päivityksessä.

Vantaalla panostetaan liikenteen osalta erityisesti toimivaan joukkoliikenteeseen sekä jalankulun ja pyöräliikenteen kehittämiseen. Kaupunki näkee hyvänä, että myös valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman mukaan kestäväan liikkumiseen kaupunkiseuduilla ollaan panostamassa nykyistä enemmän. Jotta infra saadaan näiden kulkumuotojen osalta laadultaan ja sujuvuudeltaan mahdollisimman hyvin asukkaita palvelevaksi, edellyttää se monin paikoin hyvää yhteistyötä ELY:n kanssa. Kestäväan liikkumista tukevan infran parantaminen kokonaisvaltaisesti edellyttää toimenpiteitä sekä kaupungin kaduilla että ELY:n teillä.

Väyläverkon rahoitukseen liittyen suunnitelmassa mainitaan, että perusväylänpitoon osoitettava rahoitus kasvaa ja väyläverkon kehittämiseen osoitettu rahoitus vähenee 12 vuoden suunnittelukaudella. Lisäksi mainitaan, että väyläverkon kehittämisessä painotetaan voimakkaasti pääväyliä. Väyläverkon hoito ja korjaus on tärkeää, jotta tieverkko säilyy liikennöitävänä sekä turvallisena ja korjausvelka saataisiin laskuun. Vantaan kaupunki kuitenkin toistaa huolensa Uudenmaan ELY-keskuksen investointihankkeiden kokonaisrahoitustasosta ottaen huomioon ELY:n vastuulla olevan alueen laajuuden, merkityksen koko Suomen elinvoiman kehittymisen kannalta sekä väylien vilkasliikenteisyyden. Useat lausunnolla olevan ohjelman ulkopuoliset hankkeet, kuten Kuninkaantammen eritasoliittymä, edellyttävät kiireellistä toteuttamista, jotta liikenteen toimivuus voidaan varmistaa yhdyskuntarakenteen kasvaessa ja tiivistyessä. Riskinä on myös, että voimakas panostaminen pääväyliin vähentää entisestään tärkeää hankerahoitusta alemmalta verkolta.

Vantaalle suunnitelmakaudella 2022–2025 sijoittuvista Uudenmaan ELY-keskuksen hankkeista Lahdenväylän Vt 4 Metsola – Jokivarsi meluntorjunta on Vantaan kannalta erittäin tärkeä hanke ja kaupunki vaatii tämän hankkeen toteuttamista välittömästi suunnitelmakauden alussa. Hankkeen

tarve on todettu jo kauan sitten ja hanke on odottanut toteutusta jo vuosia sisältyen jo useaan aiempaan Uudenmaan ELY-keskuksen tienpidon ja liikenteen suunnitelmaan. Se on Vantaan meluntorjuntakohteista tärkein ja sisältyy Liikenneviraston meluntorjunnan toimintasuunnitelmaan 2018–2023. Vantaan kaupunki on jo teettänyt Vt 4 Metsola – Jokivarsi melunsuojauksesta rakennussuunnitelmat ja varautunut osallistumaan hankkeeseen omalta osaltaan omassa budjetissaan.

Hämeenlinnanväylän Vt 3 ja maantien 132 liittymään suunnitellaan raskaan liikenteen palvelualueetta, joka on MAL-sopimuksen 2021–2030 mukainen hanke. Vantaalla on hankkeessa keskeinen rooli maankäyttö- ja rakennuslain mukaisen kaavoituksen laatijana ja kaupunki varautuu alueen toteutukseen omalta osaltaan MAL-sopimuksen mukaisesti.

27 § Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020 / JV

VD/8987/08.00.00.02/2021
JV/EP/TV

Vantaalla tapahtuneiden liikenneonnettomuuksien kokonaismäärä on ollut monen vuoden ajan laskussa: vuonna 2020 poliisi raportoi yhteensä 389 onnettomuudesta. Niistä henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli yhteensä 136, mikä on 24 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Onnettomuuksissa kuoli neljä ja loukkaantui 160 henkilöä.

Katujen ja puistojen palvelualueen liikennejärjestelmäsuunnittelussa on laadittu raportti Vantaalla vuonna 2020 tapahtuneista liikenneonnettomuuksista. Raportin lähtötiedot ovat Destia Oy:n iLiitu-ohjelmistosta sekä Tilastokeskuksen tilastoista, jotka perustuvat poliisin onnettomuustietoihin. Poliisin tietoon on arvioitu tulevan 30 % loukkaantumiseen johtaneista onnettomuuksista. Kaikki kuolemaan johtaneet onnettomuudet tulevat tilastoihin.

Vuonna 2020 Vantaalla tapahtuneista liikenneonnettomuuksista aiheutui noin 42,5 milj. euron kustannukset, joista kaupungille kohdistuu noin 8,5 milj. euroa.

Henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia sattui 136, eli 24 prosenttia vähemmän kuin vuonna 2019. Onnettomuuksissa kuoli neljä ja loukkaantui 160 henkilöä.

Onnettomuuksien kokonaismäärä on ollut monta vuotta laskussa. Vuonna 2020 poliisi raportoi 389 onnettomuudesta, kun vuonna 2015 niitä oli 783. Muutos johtuu muun muassa eläinonnettomuuksien ja muiden omaisuusvahinkojen rekisteröinnin muutoksesta. Lisäksi vuonna 2020 koronapandemian vuoksi liikkuminen väheni huomattavasti.

Yleisimmät onnettomuusluokat olivat yksittäisonnettomuudet (23 %, 89 onnettomuutta), peräänajot (19 %, 74 onnettomuutta) ja ohitusonnettomuudet (12 %, 45 onnettomuutta). Katuverkolla henkilövahingoista aiheutui yli puolet (39 onnettomuutta) jalankulkija- tai polkupyöräonnettomuuksissa.

Liikenneonnettomuustietoja käytetään mm. valittaessa liikenneturvallisuustoimenpiteitä nykyiselle katuverkolle ja suunniteltaessa uusia katuja.

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä sekä kaupungin liikenneturvallisuustyöstä.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 27

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi raportti ”Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020”.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liite:

- raportti: Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020

Täytäntöönpano: Katujen ja puistojen palvelualue

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikennetutkija Timo Väistö, puh. 050 302 8993,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020

Kadut ja puistot/Suunnittelu 9.9.2021

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020, sisältö

Liikenneonnettomuuksien lähtöaineisto

Onnettomuuksien kehitys

Jalankulkijaonnettomuuksien kehitys

Polkupyöräonnettomuuksien kehitys

Mopo-onnettomuuksien kehitys

Onnettomuuksien ajankohdat

Onnettomuuksien tapahtumapaikat

Onnettomuusolosuhteet

Onnettomuusluokka

- Onnettomuusluokka, maantiet
- Onnettomuusluokka, kadut

Onnettomuuskustannukset

Liitteet

Määritelmät

Henkilövahinko-onnettomuudet suuralueittain

Pahimmat onnettomuuspaikat IND5 mukaan

Riistakeskus: eläinonnettomuudet 2020

Liikenneonnettomuuskartat 2020

- Jalankulkijaonnettomuudet
- Polkupyöräonnettomuudet
- Mopo-onnettomuudet
- Moottoriajoneuvo-onnettomuudet
 - kaikki, henkilövahinkoon johtaneet, kaduilla tapahtuneet, maanteillä tapahtuneet
- Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020, yleiskartta

Liikenneonnettomuuksien lähtöaineisto

Suomessa Tilastokeskus ylläpitää rekisteriä poliisille ilmoitetuista liikenneonnettomuuksista.

Kaikki kuolemaan johtavat onnettomuudet tulevat poliisin tilastoihin, mutta loukkaantumiseen johtaneista vain noin kolmannes. Poliisi ei nykyisin rekisteröi eläinonnettomuuksia, joissa ei ole henkilövahinkoja.

Vantaa käyttää Destian iLiitu-ohjelmistoa, jossa on poliisin onnettomuustietojen lisäksi pelastuslaitoksen Pronto-järjestelmään rekisteröimät onnettomuuspaikalla käynnit sekä Suomen riistakeskuksen rekisteröimät eläinonnettomuudet.

iLiitu-järjestelmästä saadaan onnettomuustietoja kartta- ja taulukkomuotoon monipuolisilla hauilla, lisäksi iLiitu tuottaa valmiita perusraportteja.

Lisäksi Vantaa on tilannut poliisin onnettomuusselostukset ja tilastoaineiston Tilastokeskukselta.

Tämän selvityksen tiedot perustuvat iLiitu-raportteihin ja Tilastokeskuksen aineistoon. Selvitys on tehty Kadut ja puistot -palvelualueen Liikennejärjestelmäsuunnittelussa.

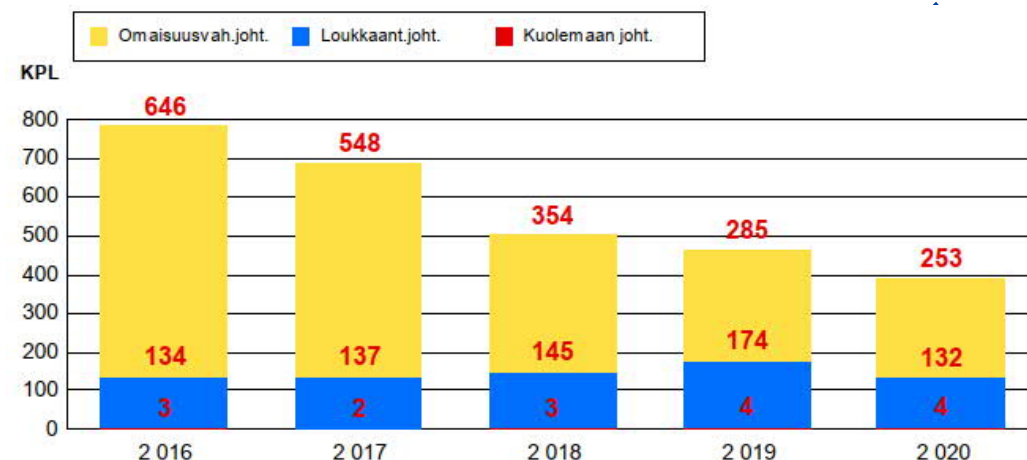
Onnettomuuksien kehitys

Henkilövahinkoon johtaneiden onnettomuuksien määrä pieneni neljän vuoden takaiselle tasolle. Edellisvuoteen 2019 verrattuna vähennys oli lähes 24 % (178->136).

Onnettomuuksien kokonaismäärä laskee edelleen. Koronaepidemian vuoksi autojen liikennemäärät olivat vuonna 2020 alemmat kuin 2019.

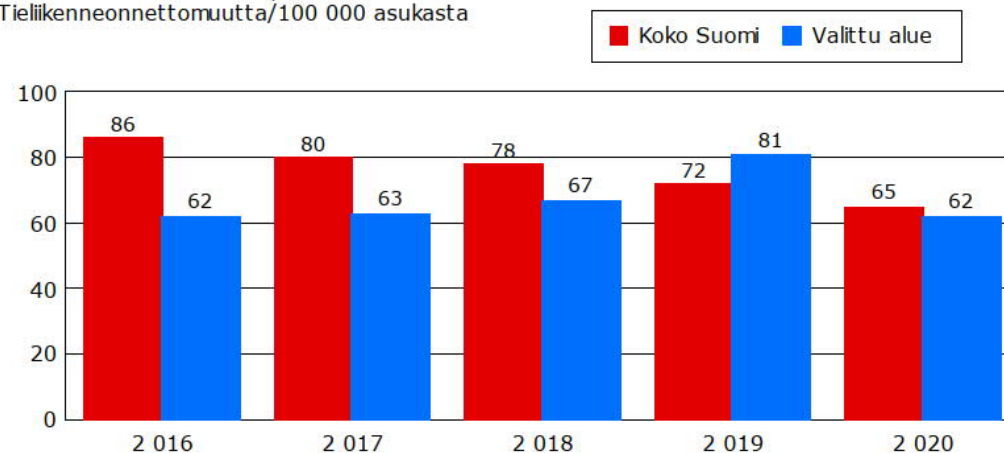
Kuolemaan johtaneita onnettomuuksia oli 4 (v. 2020 ennakko) kuten v. 2019; viime vuosina 2..4 vuodessa.

Asukasmäärään suhteutetut henkilövahinko-onnettomuudet ovat Vantaalla jälleen Suomen vastaavia alemmat (Huom. Kuvassa 2 asukasmäärät vakio koko tarkasteluaikana).

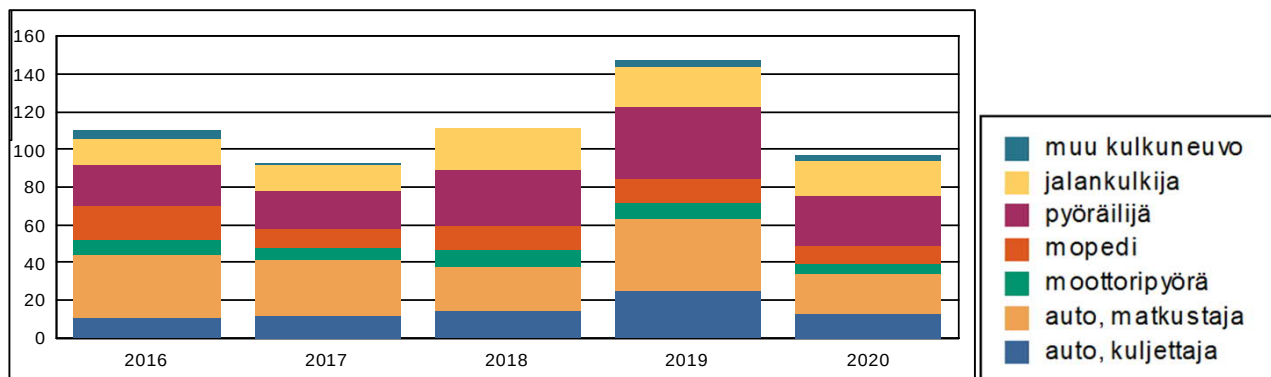
Kuva 1 Onnettomuuksien kehitys.

Asukasmäärät: 5 474 083 / 219 341 hlö.
Tieliikenneonnettomuutta/100 000 asukasta

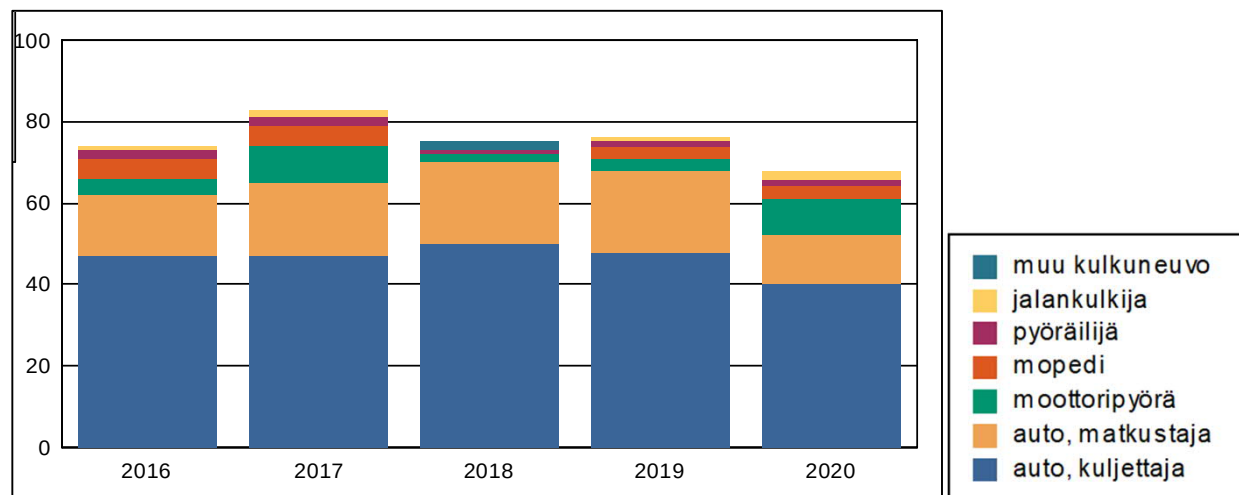

Kuva 2 Henkilövahinko-onnettomuuksien suhteellinen kehitys.

Uhrit taajama/ei-taajama

Kuva 3 Tieliikenteen uhrit taajama-alueella.

Kuva 4 Tieliikenteen uhrit taajaman ulkopuolella.

Taajamassa aiheutui 59 % uhreista, niitä oli 34 % vähemmän kuin vuonna 2019.

Taajamassa aiheutui jalankulkija- ja pyöräilijäuhreista 92 %; niitä oli kuitenkin neljännes vähemmän kuin vuonna 2019.

Taajaman ulkopuolella aiheutui auton kuljettaja- ja matkustaja-uhreista 54 %; uhrimäärä väheni 24 % edellisvuodesta.

	2016	2017	2018	2019	2020	MUUTOS 2019-2020	
Taajamassa							
muu kulkuneuvo	4	1	0	3	3	0	0 %
jalankulkija	14	14	22	22	19	-3	-14 %
pyöräilijä	22	20	29	37	26	-11	-30 %
mopedi	18	10	13	13	10	-3	-23 %
moottoripyörä	8	7	9	9	5	-4	-44 %
auto, matkustaja	11	12	15	25	13	-12	-48 %
auto, kuljettaja	33	29	23	38	21	-17	-45 %
Taajaman ulkopuolella							
muu kulkuneuvo	0	0	2	0	0	0	0 %
jalankulkija	1	2	0	1	2	1	100 %
pyöräilijä	2	2	1	1	2	1	100 %
mopedi	5	5	0	3	3	0	0 %
moottoripyörä	4	9	2	3	9	6	200 %
auto, matkustaja	15	18	20	20	12	-8	-40 %
auto, kuljettaja	47	47	50	48	40	-8	-17 %
YHTEENSÄ							
Taajamassa	110	93	111	147	97	-50	-34 %
Taajaman ulkopuolella	74	83	75	76	68	-8	-11 %
Yhteensä Vantaa	184	176	186	223	165	-58	-26 %

Jalankulkija-onnettomuudet

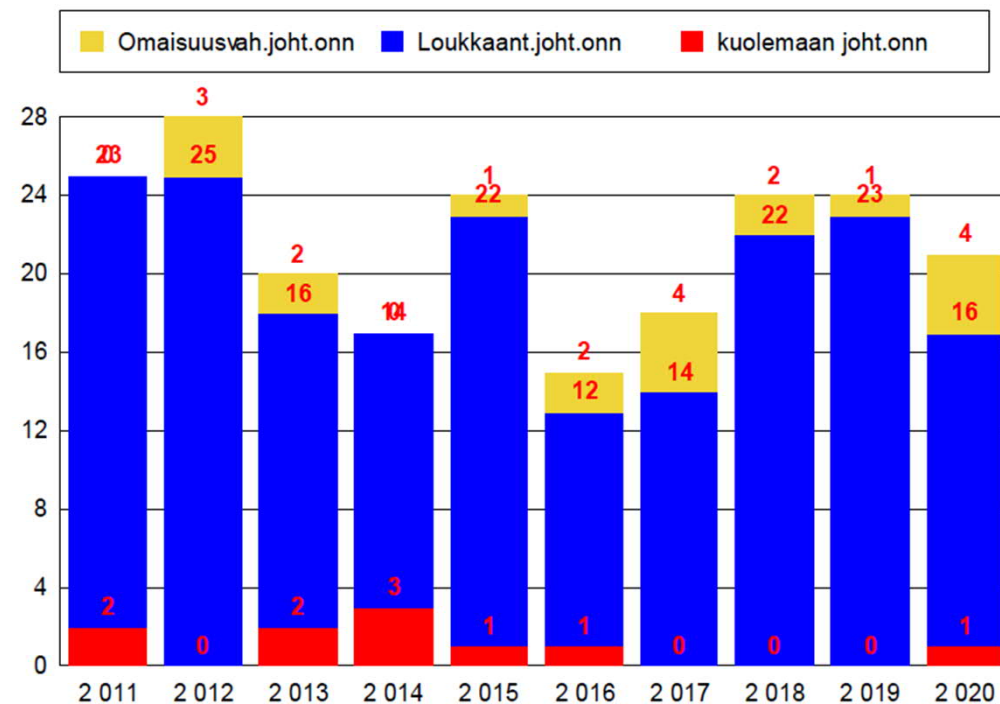
Vuonna 2020 jalankulkijaonnettomuuksia oli 21, joista yksi johti kuolemaan. Onnettomuuksia oli yhtä paljon kuin edellisen 5 vuoden aikana keskimäärin.

Vuosina 2016–2020 loukkaantumiseen johti 87 ja kuolemaan 2 jalankulkijan onnettomuutta. Onnettomuuksista

- 70 % suojatiellä, 15 % ajoradalla
- 11 % liikennevaloissa, 39 % muissa risteyksissä
- 61 % nopeusrajoitus oli 40 km/h, 21 % rajoitus 50 km/h
- 13 % klo 17 (tunti); 22 % keskiviikkona; 16 % tammikuussa

Edellisen 10 vuoden aikana (kuva)

- keskimäärin 22 onnettomuutta/vuosi
- kuolemaan johti 10 onnettomuutta (10 v)
- henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli eniten vuosina 2011 ja 2012: 25 onnettomuutta.

Kuva 5 Jalankulkijaonnettomuudet 2011-2020.

Polkupyörä-onnettomuudet

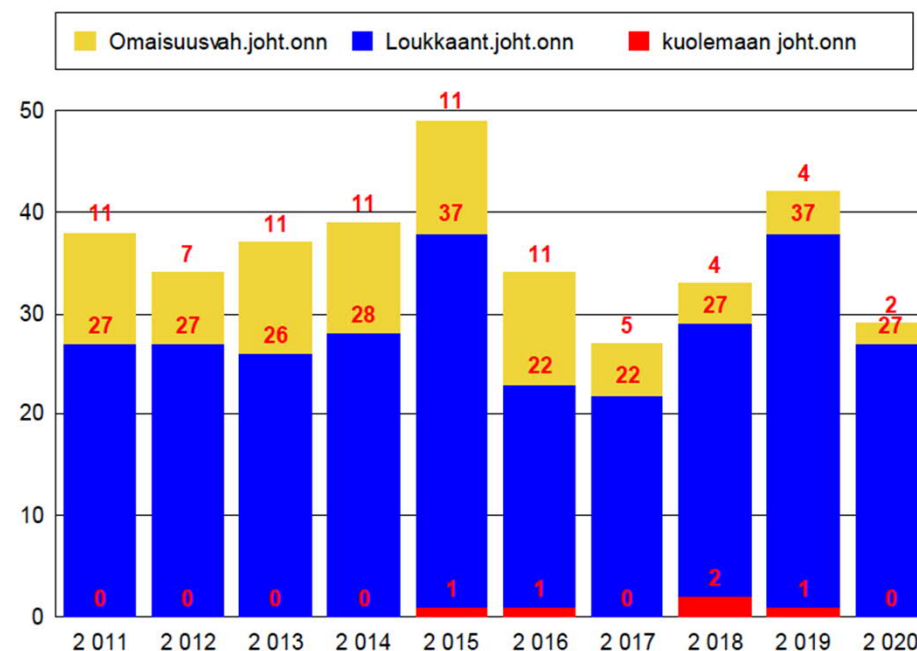
Vuonna 2020 polkupyöräonnettomuuksia oli 29. Onnettomuuksia oli 21 % vähemmän kuin edellisen 5 vuoden aikana, jolloin oli keskimäärin 37 onnettomuutta vuodessa.

Vuosina 2016–2020 loukkaantumiseen johti 135 ja kuolemaan 4 onnettomuutta. Polkupyöräonnettomuuksista (yht. 165 onn.)

- 61 % suojatiellä, 19 % ajoradalla, 13 % jalankulku- & pyörätiellä
- 12 % liikennevaloissa, 60 % muissa risteyksissä
- 53 % nopeusrajoitus oli 40 km/h, 28 % rajoitus 50 km/h
- 10 % klo 16 (tunti); 22 % keskiviikkona; 20 % elokuussa

Edellisen 10 vuoden aikana (kuva)

- keskimäärin 36 onnettomuutta/vuosi
- kuolemaan johti 5 onnettomuutta (10 v)
- henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli eniten vuosina 2015 ja 2019: 38 onnettomuutta.

Kuva 6 Polkupyöräonnettomuudet 2011-2020.

Mopo-onnettomuudet

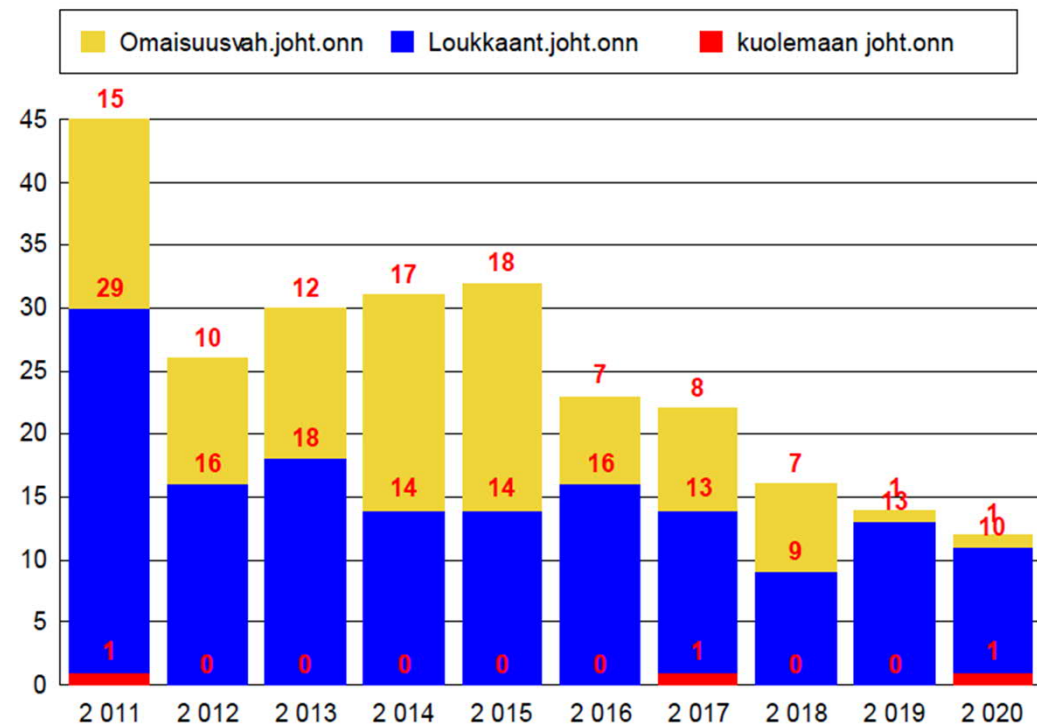
Vuonna 2020 mopo-onnettomuuksia oli 12. Onnettomuuksia oli 44 % vähemmän kuin edellisen 5 vuoden aikana, jolloin oli keskimäärin 21 onnettomuutta vuodessa.

Vuosina 2016–2020 loukkaantumiseen johti 61 ja kuolemaan 2 onnettomuutta. Mopo-onnettomuuksista (yht. 87 onn.)

- 76 % ajoradalla, 9 % suojatiellä
- 9 % liikennevaloissa, 47 % muissa risteyksissä
- 49 % nopeusrajoitus oli 40 km/h, 18 % rajoitus 50 km/h
- 13 % klo 19 (tunti); 22 % perjantaina; 18 % heinäkuussa

Edellisen 10 vuoden aikana (kuva)

- keskimäärin 25 onnettomuutta/vuosi
- kuolemaan johti 3 onnettomuutta (10 v)
- henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia oli eniten vuonna 2011: 30 onnettomuutta.

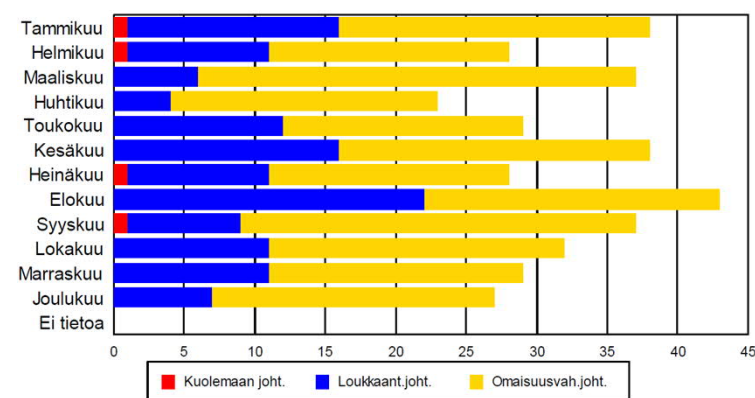
Kuva 7 Mopo-onnettomuudet 2011-2020.

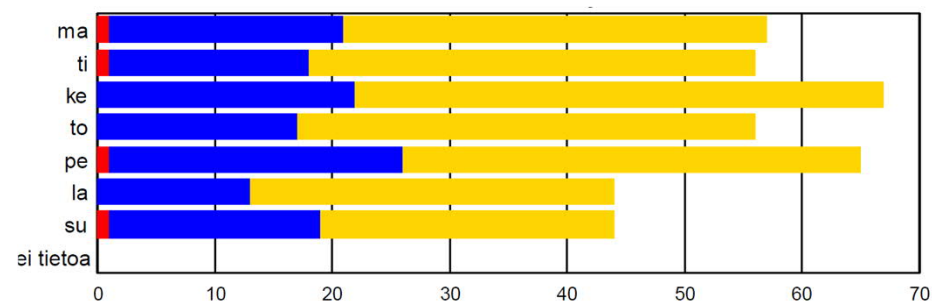
Onnettomuuksien ajankohdat 2020

Onnettomuuksia tilastoitiin...

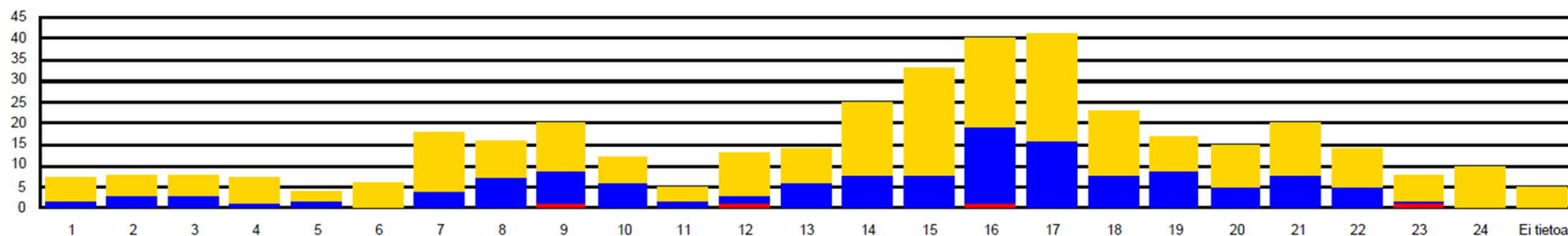
- kuukausista (kuva 8)
 - eniten elokuussa (43 onn., 11 % kaikista)
 - vähiten huhtikuussa (23 onn., 6 %)
- viikonpäivistä (kuva 9)
 - eniten keskiviikkona (67 onn., 17 %)
 - vähiten sunnuntaina (44 onn., 11 %)
- tunneista (kuva 10)
 - eniten klo 17 (41 onn., 11 %)
 - vähiten klo 4 (4 onn., 1 %)

Kuva 8

Kuva 9

Kuva 10

Onnettomuuksien tapahtumapaikat 2020

Onnettomuuksista tapahtui

- katuverkolla 47 % (184 onn.)
 - poikkeuksellisesti katuverkolla pienempi osuus kuin maanteillä
- maanteillä 51 % (199 onn.)
 - valta- ja kantateillä 48 % (96 onn.)
 - alempiluokkaisilla teillä 52 % (103 onn.)
- yksityisteillä ja muilla liikennealueilla 2 % (6 onn.)

Taajama-alueilla aiheutui 54 % (209 onn.)
kaikista onnettomuuksista (60 % v.2019)

Jalan, pyörällä tai mopolla tapahtuneista
onnettomuuksista sekä henkilövahingoista

- 85 % aiheutui kaduilla (84 % v. 2019)
- 11 % aiheutui maanteillä (11 % v. 2019)
- 4 % aiheutui muilla alueilla (5 % v. 2019)

Onnettomuus-olosuhteet 2020

Onnettomuudet tapahtuivat useimmiten hyvissä olosuhteissa. Useimmiten näkyvyys oli päivänvalossa hyvä ja tienpinta paljaana.

Valoisuus:

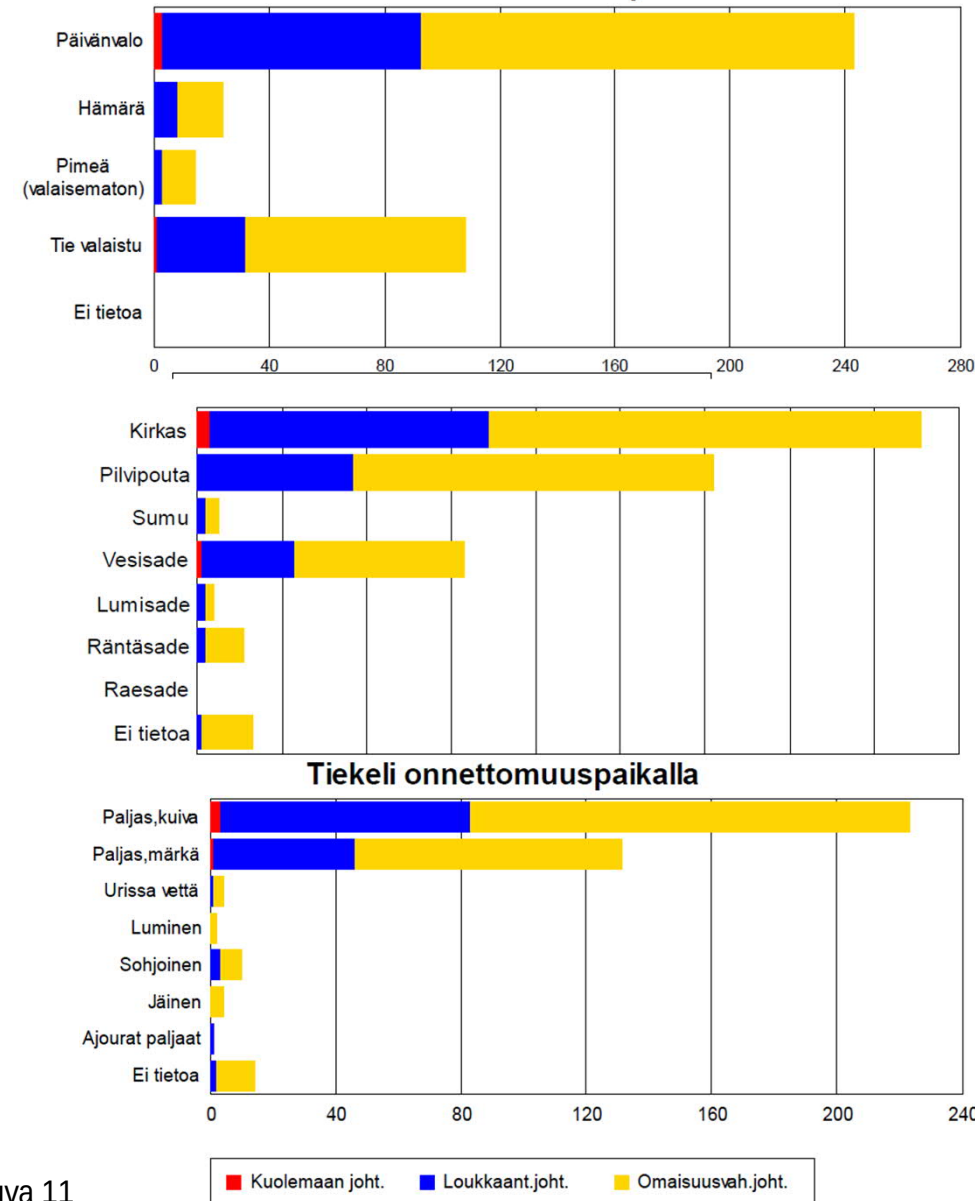
- päivänvalo 63 % (243 onn.) (61 % v.2019)
- tie valaistu 28 % (108 onn.) (25 % v.2019)

Sää:

- kirkas tai pilvipoutainen 76 % (293 onn.) (76 % v.2019)
- vesisade 16 % (63 onn.) (12 % v.2019)
- lumi-, rae- tai räntäsade 4 % (15 onn.) (9 % v.2019)

Tienpinta:

- paljas ja kuiva 57 % (223 onn.) (52 % v.2019)
- paljas ja märkä 35 % (135 onn.) (26 % v.2019)
- luminen, sohjoinen tai jäinen tie 4 % (17 onn.) (17 % v.2019)

Kuva 11

Onnettomuus- luokka 2020

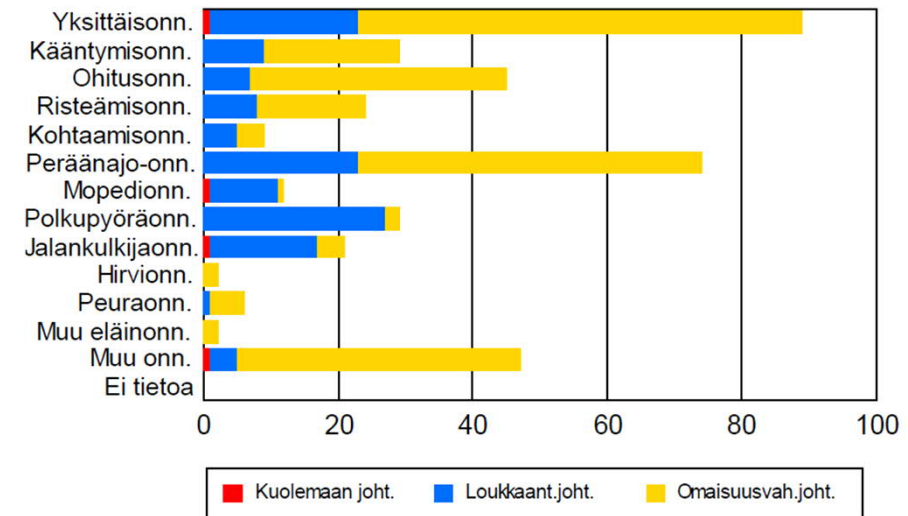
Yleisimmät onnettomuusluokat kaikissa onnettomuuksissa:

- yksittäisonnettomuus 23 % (89 onn.) (21 % v.2019)
- peräänajo-onnettomuus 19 % (74 onn.) (20 % v.2019)
- ohitusonnettomuus 12 % (45 onn.) (11 % v.2019)

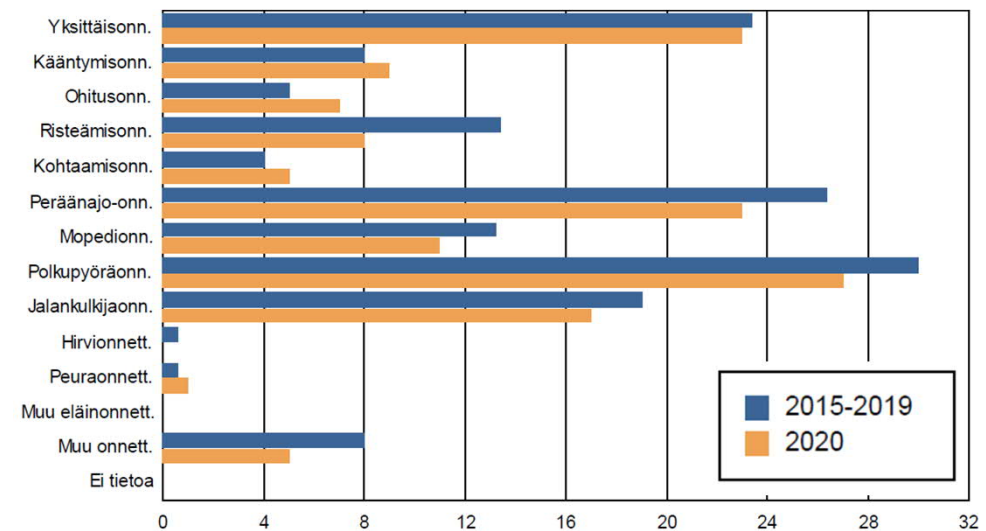
Henkilövahinko-onnettomuuksissa onnettomuusmäärät vähentyivät eniten risteämisissä. Kasvua oli kääntymis-, ohitus- ja kohtaamisonnettomuuksissa verrattuna edelliseen viisivuotiskauteen (Kuva 13).

Jalan, pyörällä tai mopolla tapahtui henkilövahinko-onnettomuuksista 40 % (55 onn.):

- Jalankulkijaonn. 12 % (17 onn.) (13 % v.2019)
- Polkupyöräonn. 20 % (27 onn.) (21 % v.2019)
- Mopo-onn. 8 % (11 onn.) (7 % v.2019)

Kuva 12 Onnettomuusluokka, kaikki onnettomuudet.

Kuva 13 Onnettomuusluokkien muutos, henkilövahingot.

Onnettomuus- luokka 2020, maantiet

Yleisimmät onnettomuusluokat (yht. 199 onnettomuutta):

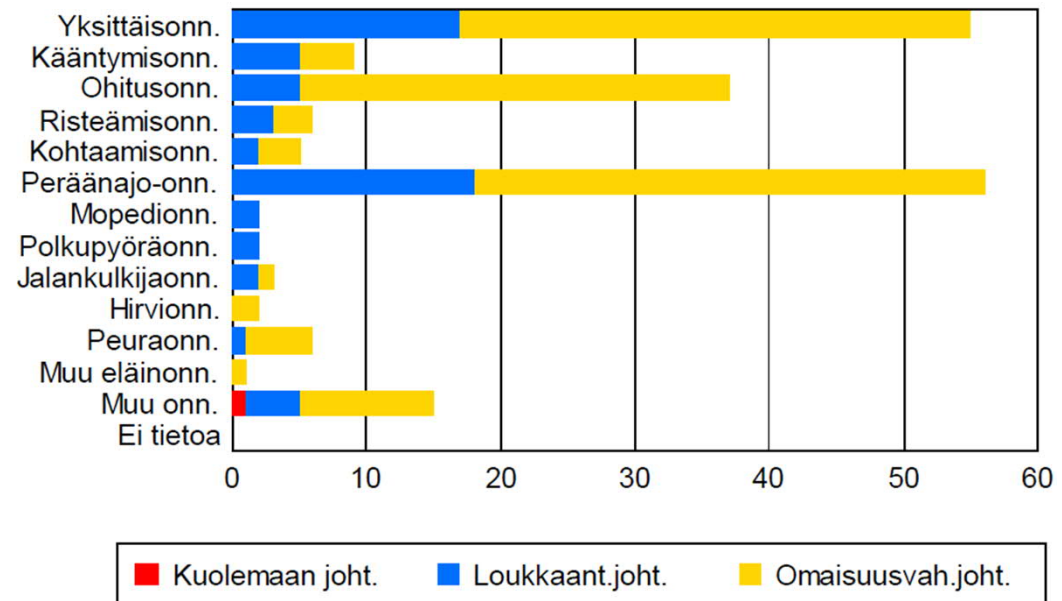
- peräänajo-onnettomuus 28 % (56 onn.) (33 % v.2019)
- yksittäisonnettomuus 28 % (55 onn.) (26 % v.2019)

Maanteillä tapahtui henkilövahinkoon johtaneista peräänajo-onnettomuuksista 80 % vuosina 2016-2020.

Yksittäisonnettomuudet ovat usein suistumisia. Maanteiden osuus yksittäisonnettomuuksista vuosina 2016-2020 oli lähes 60 %.

Jalan, pyörällä tai mopolla tapahtui maanteiden henkilövahinko-onnettomuuksista 10 % (6 onn.) (12 % v.2019):

- Jalankulkijaonn. 3% (2 onn.) (1 % v.2019)
- Polkupyöräonn. 3 % (2 onn.) (7 % v.2019)
- Mopo-onn. 3 % (2 onn.) (3 % v.2019)

Kuva 14 Onnettomuusluokat maanteiden onnettomuuksissa.

Onnettomuus- luokka 2020, kadut

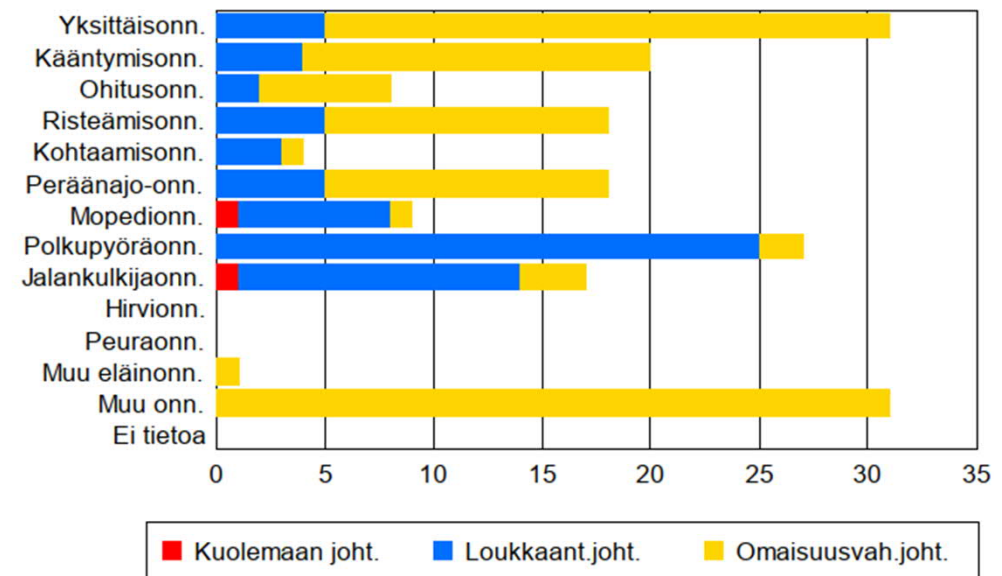
Yleisimmät onnettomuusluokat (yht. 184 onnettomuutta):

- yksittäisonnettomuus 17 % (31 onn.) (17 % v.2019)
- polkupyöräonnettomuus 15 % (27 onn.) (15 % v.2019)

Muu onnettomuus -luokassa on eniten onnettomuuksia (kuva), mutta sitä ei oteta edellä huomioon. Luokka sisältää pysäköintialueilla ja pihoilla sattuneita peltikolareita sekä muut epäselvät tapaukset.

Jalan, pyörällä tai mopolla tapahtui katujen henkilövahinko-onnettomuuksista 66 % (47 onn.) (60 % v.2019):

- Jalankulkijaonn. 20 % (14 onn.) (17 % v.2019)
- Polkupyöräonn. 35 % (25 onn.) (32 % v.2019)
- Mopo-onn. 11 % (8 onn.) (11 % v.2019)

Kuva 15 Onnettomuusluokat katuverkon onnettomuuksissa.

Onnettomuuskustannukset

Onnettomuudet aiheuttavat inhimillisten kärsimysten lisäksi taloudellisia menetyksiä.

Suomessa käytössä olevan onnettomuuskustannusmallin* mukaan liikenneonnettomuuksien yksikkökustannukset

- henkilövahinkoon johtaneissa noin 308 800 euroa
- omaisuusvahinkoon johtaneissa noin 2 200 euroa.

Kuntien maksettavaksi kohdistuu onnettomuuskustannuksista noin 15–20 % mm. pelastus-, terveys- ja sosiaalitoimen menoina (tutkimukset, mm. Valmixa 2006).

Vantaalla 2020 tapahtuneiden onnettomuuksien kustannukset

- yhteensä noin 42,5 milj. euroa
- kaupungille siitä kohdistui noin 8,5 milj. euroa.

*) Tieliikenteen onnettomuuskustannusten tarkistaminen, Trafi 2016

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020, liitteet

Liitteet

Määritelmät

Henkilövahinko-onnettomuudet suuralueittain

Pahimmat onnettomuuspaikat IND5 mukaan

Riistakeskus: eläinonnettomuudet 2020

Liikenneonnettomuuskartat 2020

- Jalankulkijaonnettomuudet
- Polkupyöräonnettomuudet
- Mopo-onnettomuudet
- Moottoriajoneuvo-onnettomuudet
 - kaikki, henkilövahinkoon johtaneet, kaduilla tapahtuneet, maanteillä tapahtuneet
- Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020, yleiskartta

Määritelmät

Tieliikenneonnettomuus

Henkilö- tai omaisuusvahinkoon johtanut tapahtuma

- sattunut tieliikennelain mukaan yleiselle liikenteelle tarkoitettulla tai yleisesti liikenteeseen käytetyllä alueella
- osallisena on ainakin yksi liikkuva kulkuneuvo.

Osallisiksi kulkuneuvoiksi luetaan myös raitiovaunu sekä juna tasoristeysonnettomuuksissa.

Jalankulkijan kaatuminen ei ole liikenneonnettomuus, polkupyörällä (=ajoneuvo) kaatuminen on.

Onnettomuudessa kuollut

Henkilö, joka on kuollut onnettomuuden seurauksena 30 vuorokauden kuluessa onnettomuudesta.

Onnettomuudessa loukkaantunut

Henkilö, joka on saanut onnettomuudessa vammoja, jotka vaativat hoitoa tai tarkkailua sairaalassa, hoitoa kotona (sairauslomaa) tai operatiivista hoitoa, esimerkiksi tikkejä.

Jos henkilö on saanut mustelmia, naarmuja tai muuta sellaista, joista ei aiheudu edellä mainittua hoitoa, häntä ei katsota loukkaantuneeksi.

Onnettomuuteen osallinen

Onnettomuuteen osallisiksi henkilöiksi katsotaan onnettomuuteen osallistuneet kulkuneuvojen kuljettajat ja jalankulkijat sekä kuolleet ja loukkaantuneet matkustajat.

Eläin on eläinonnettomuuden osallinen.

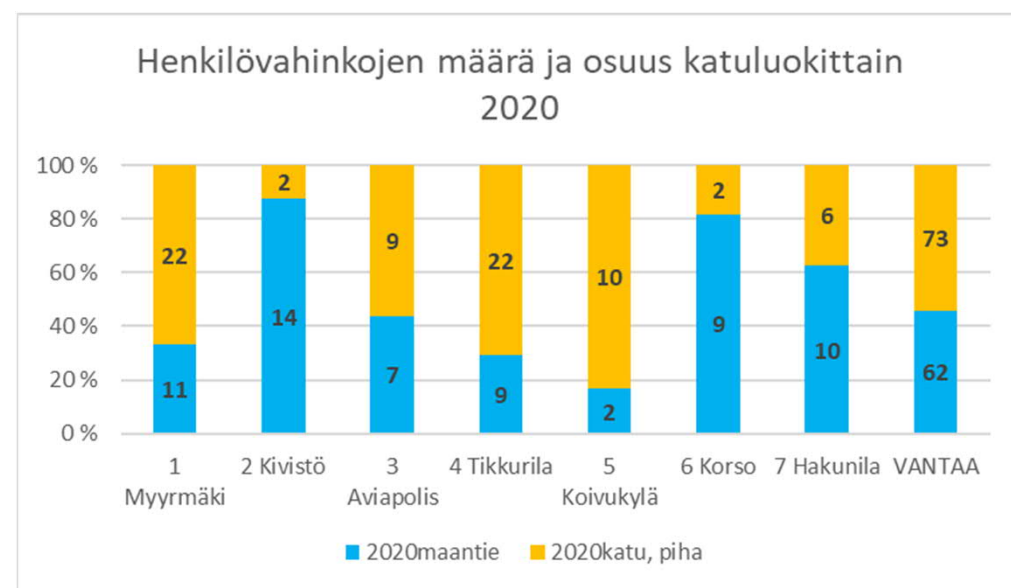
Alkoholitapaus

Onnettomuus, jossa jonkun osallisen kuljettajan tai jalankulkijan on todettu (verikokeen tai puhalluskokeen tulos vähintään 0,5 promillea) tai vahvoin perustein epäillä olleen onnettomuushetkellä alkoholin vaikutuksen alaisena.

Rattijuopumustapaus, moottoriajoneuvon kuljettaja (Liikenneturva)

- Veren alkoholipitoisuus on ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 0,5 promillea tai litrassa uloshengitysilmaa vähintään 0,22 milligrammaa alkoholia.
- Veressä on ajon aikana tai sen jälkeen käytetyn huumausaineen vaikuttavaa ainetta tai sen aineenvaihduntatuotetta (pois lukien lääkevalmiste, jota kuljettajalla on oikeus käyttää).
- Käyttänyt muuta huumaavaa ainetta kuin alkoholia taikka tällaista ainetta ja alkoholia niin, että hänen kykynsä tehtävän vaatimiin suorituksiin on huonontunut.

Henkilövahinko-onnettomuudet suuralueittain

Henkilövahinkojen määrä väheni eniten Aviapoliksessa, missä korona vähensi erityisesti lentoaseman ympäristön liikennettä. Maanteiden osuus henkilövahingoista oli suurin Kivistössä, 88 %, ja pienin Koivukylässä, 17 %; koko Vantaalla osuus oli 46 %.

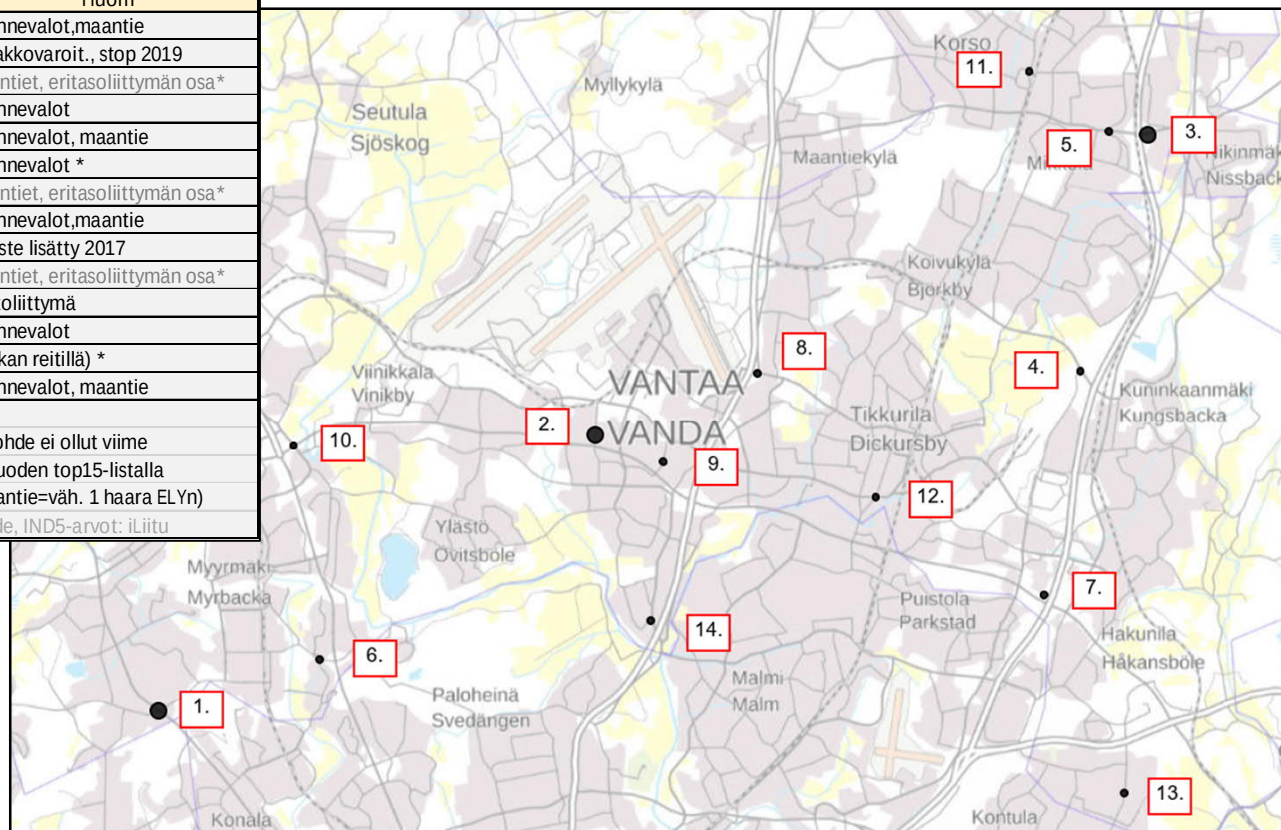

aluejako tarkemmin: kartta.vantaa.fi

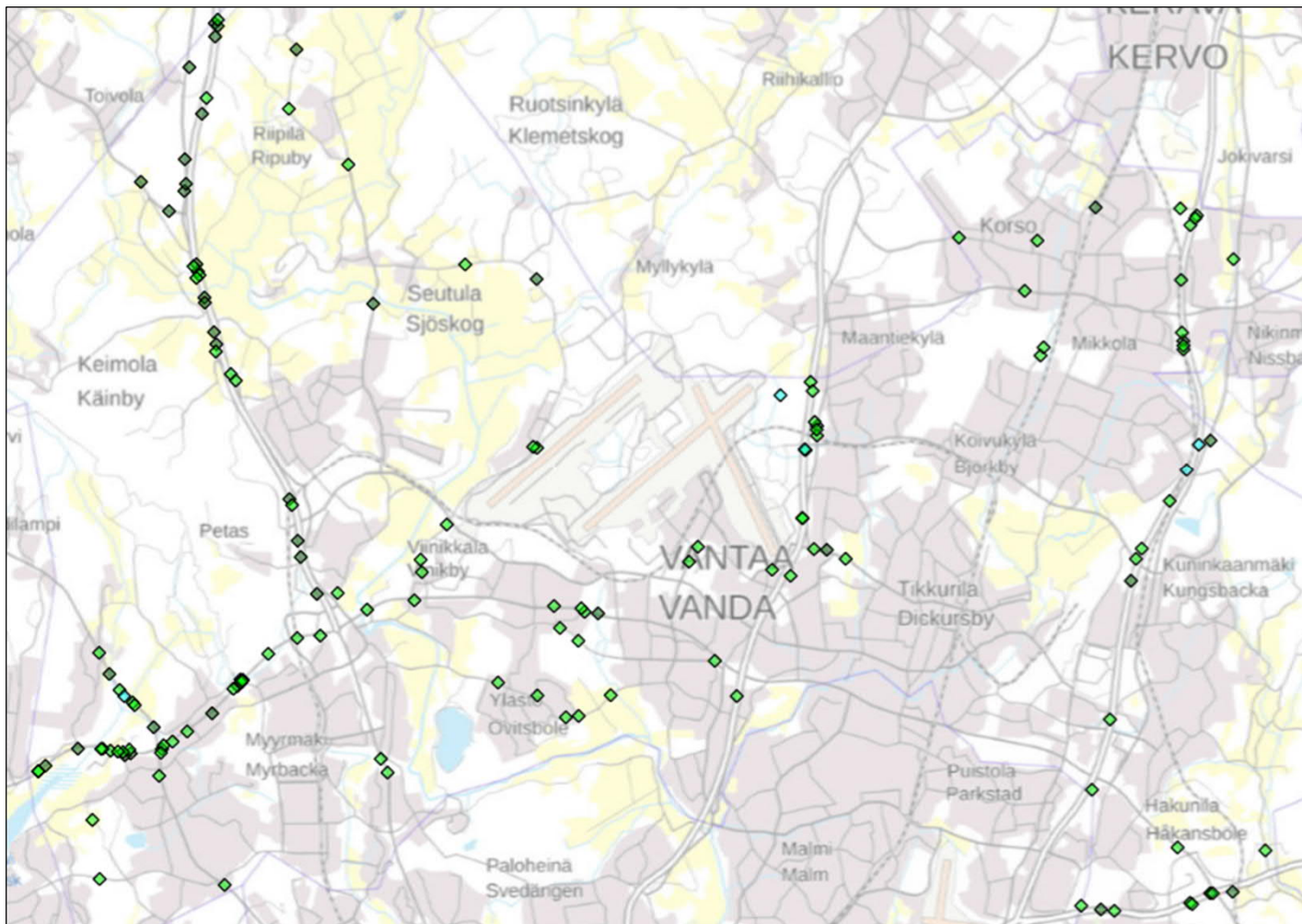
Pahimmat onnettomuuspaikat 2016–2020 indeksin IND5 mukaan

INDEKSIN IND5 MUKAISET PAHIMMAT ONNETTOMUUSKASUMAT						
IND5 VÄHINTÄÄN 0,7 VUOSIEN 2016 - 2020 ONNETTOMUUKSIEN PERUSTEELLA						
	KUOLJ	LOUKJ	VAHINKO	YHT	IND5	PAIKKA
						Huom
1.	0	6	7	13	1,48	VIHDINTIE X RAJATORPANTIE liikennevalot, maantie
2.	0	5	7	12	1,28	VIRKATIE X OSUUSTIE ennakkovaroit., stop 2019
3.	0	5	1	6	1,04	KULOMÄENTIE X LAHDENVÄYLÄ ITÄ-ETELÄ maantiet, eritasoliittymän osa*
4.	0	4	4	8	0,96	KOIVUKYLÄNVÄYLÄ X VANHA PORVOONTIE liikennevalot
5.	0	4	3	7	0,92	KULOMÄENTIE X MURMELIKUJA liikennevalot, maantie
6.	0	3	7	10	0,88	VANHA KAARELANTIE X VASKIVUORENTIE liikennevalot *
7.	0	3	6	9	0,84	LAHDENVÄYLÄ X KEHÄ III LUOTEISRAMPPI maantiet, eritasoliittymän osa*
8.	0	3	4	7	0,76	LÄNTINEN VALKOISEN L. TIE X TUUSULANTIE liikennevalot, maantie
9.	0	3	4	7	0,76	ÄYRITIE X RÄLSSITIE hidaste lisätty 2017
10.	0	3	4	7	0,76	KEHÄ III X HÄMEENLINNANVÄYLÄ ITÄ-POHJ maantiet, eritasoliittymän osa*
11.	0	3	3	6	0,72	URPIAISENTIE X KOTKANSIIPPI kiertoliittymä
12.	0	3	3	6	0,72	TIKKURILANTIE X KIELOTIE liikennevalot
13.	0	3	3	6	0,72	LÄNSIMÄENTIE X RAJAKENTÄNTIE (ratikan reitillä) *
14.	0	3	3	6	0,72	TAMMISTON KAUPPATIE X TAMMISTONKATU liikennevalot, maantie
KUOLJ = kuolemaan johtaneet onnettomuudet						
LOUKJ = loukkaantumiseen johtaneet onnettomuudet						
VAHIN = omaisuusvahinkoon johtaneet onnettomuudet						
YHT = onnettomuudet yhteensä						
*) IND5 = (KUOLJ+LOUKJ)+VAHINKO/5, vuosikeskiarvo viiden vuoden onnettomuuksista						
*) kohde ei ollut viime vuoden top15-listalla (maantie=väh. 1 haara EL Yn) lähde, IND5-arvot: iLiitu						

- IND5 painottaa henkilövahinkoon johtaneita onnettomuuksia 5-kertaisena omaisuusvahinkoonnettomuuteen verrattuna.
- IND5 on tässä viiden vuoden keskiarvo.
- IND5 ei ota huomioon liikennemääriä.

Riistakeskus: eläinonnettomuudet

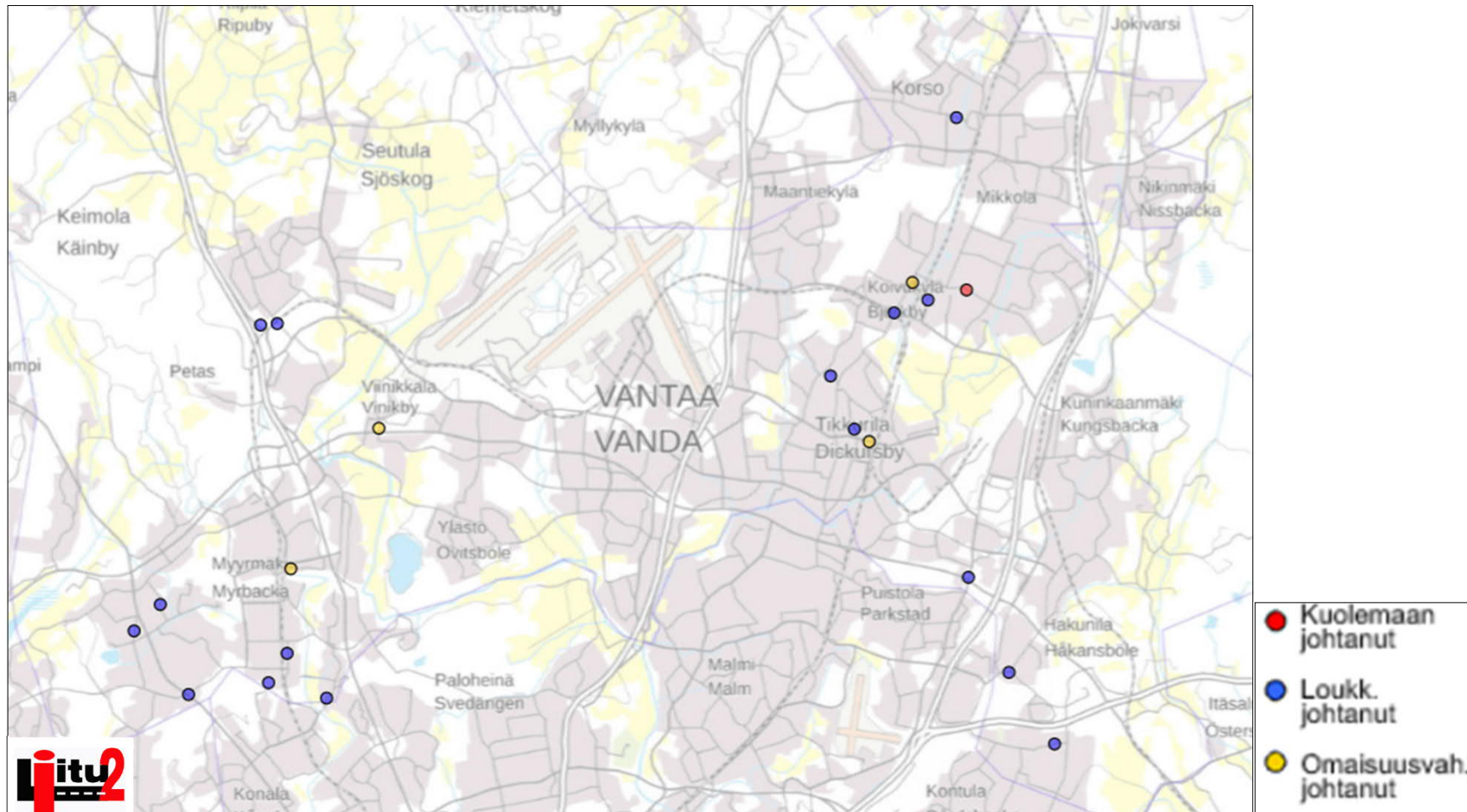
Eläinonnettomuuksien rekisteröinti kuuluu Suomen riistakeskukselle. Riistaonnettomuuksia oli 149 tapausta (170 v.2019).

Poliisi rekisteröi lähinnä henkilövahinkoon johtaneita eläinonnettomuuksia. Niitä oli 10, joissa yksi henkilö loukkaantui (12 onnettomuutta v.2019, joissa 1 loukkaantunut) .

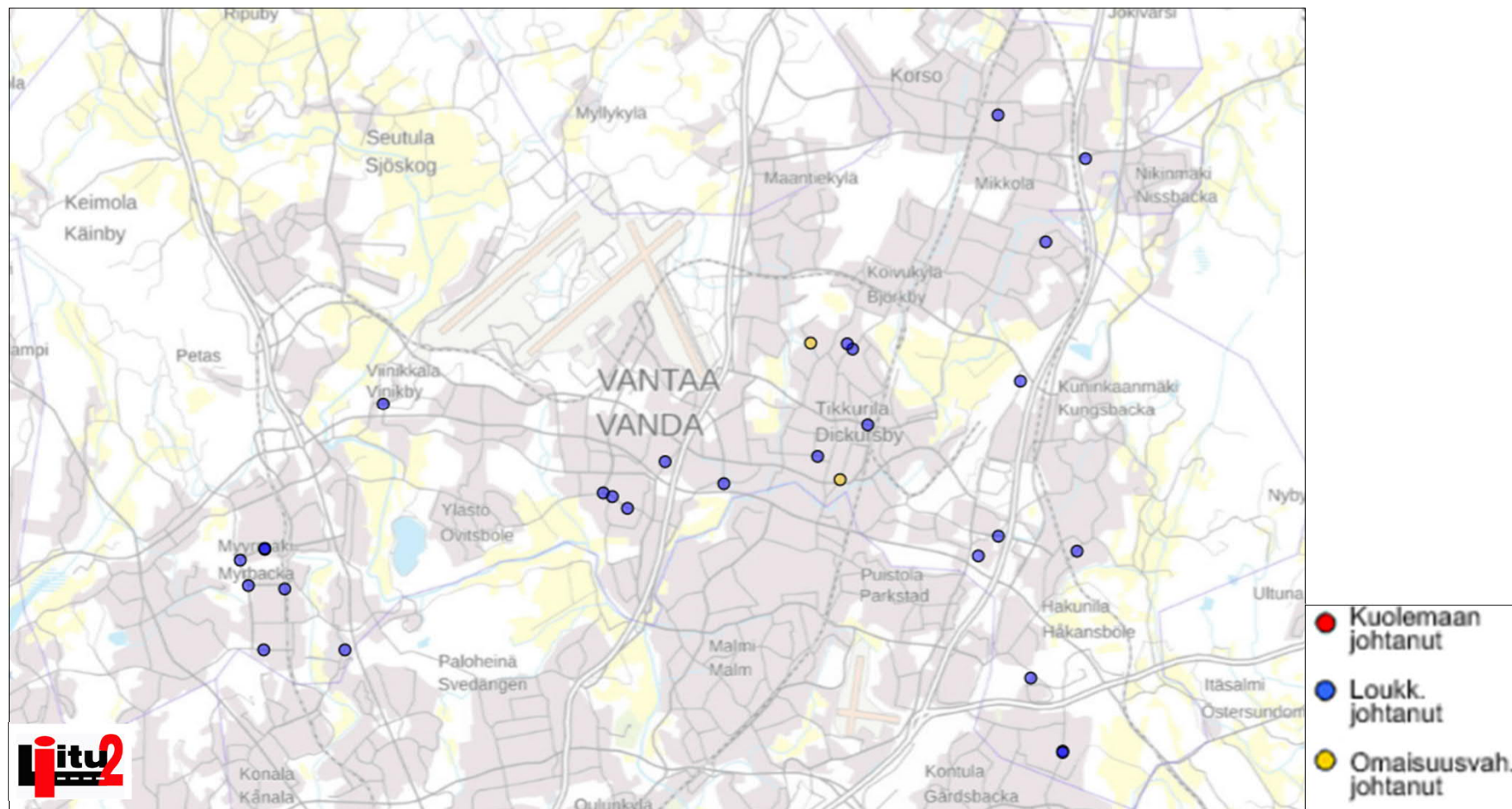
- ◆ metsäkauris (102)
- ◆ valkohäntäpeura (42)
- ◆ hirvi (5)

lähde: iLiitu

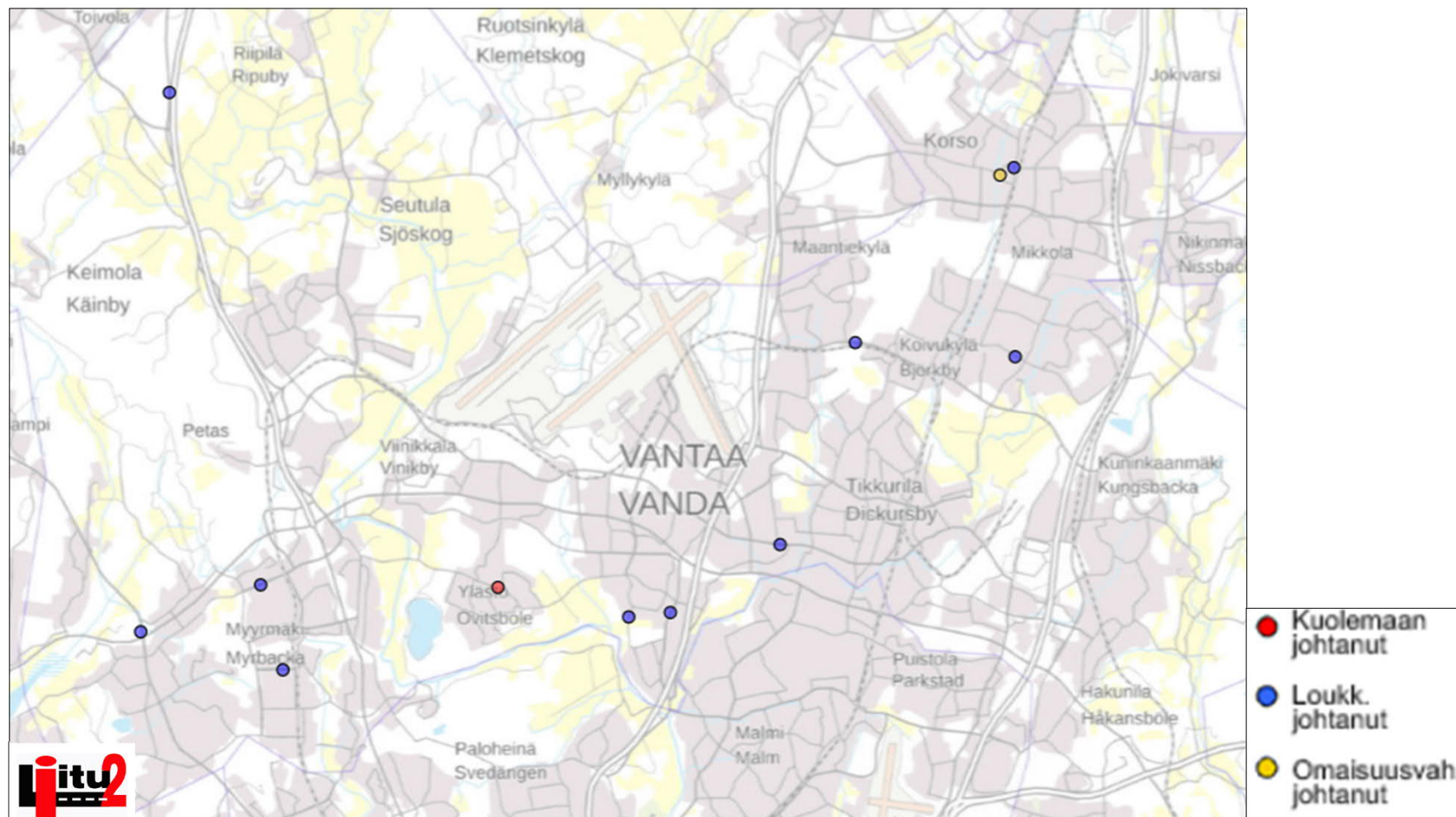
Jalankulkijaonnettomuudet

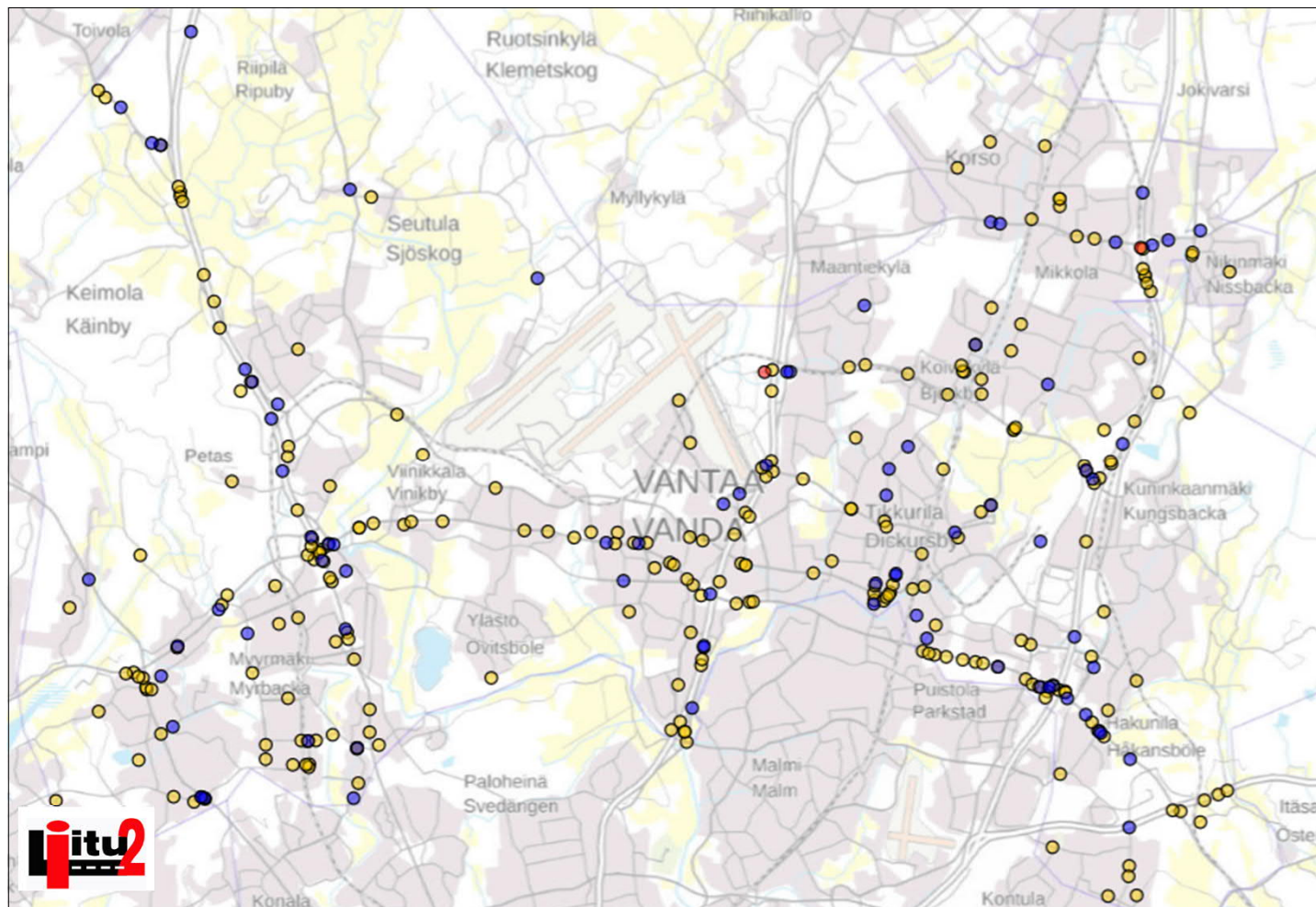
Polkupyöräonnettomuudet

Mopo-onnettomuudet

Moottoriajoneuvo-onnettomuudet

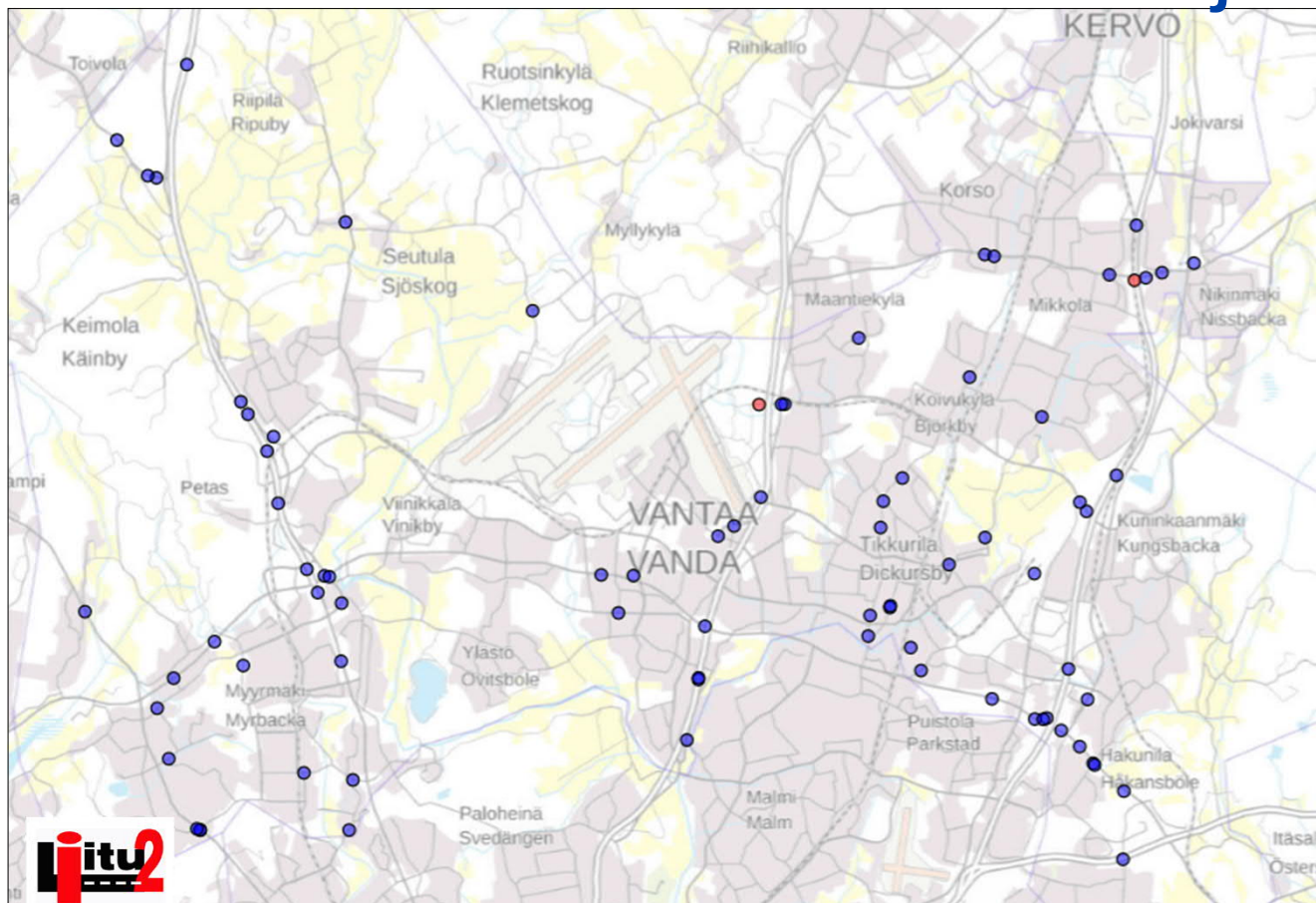

Moottoriajoneuvoilla ajettiin 80 henkilövahinkoon johtanutta, poliisin rekisteröimää liikenneonnettomuutta.

Tässä mukana eivät ole jalankulkija-, polkupyörä-, mopo- eikä eläinonnettomuudet.

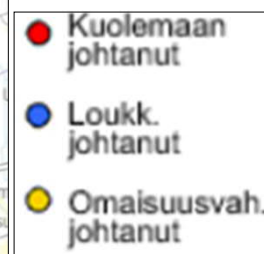

Moottoriajoneuvo-onnettomuudet, vain henkilövahinkoon johtaneet

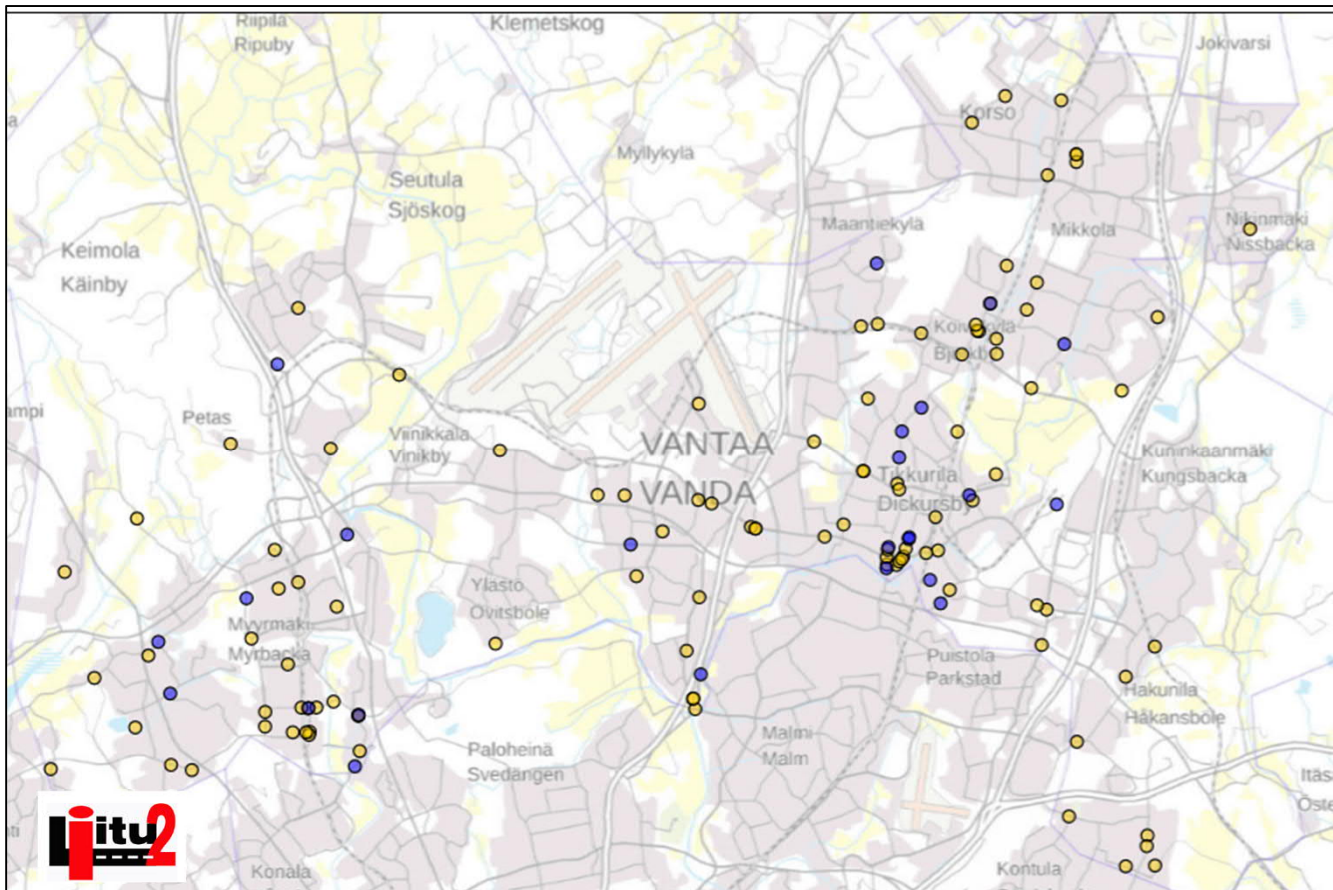

Moottoriajoneuvoilla ajettiin
80 henkilövahinkoon
johtanutta, poliisin
rekisteröimää
liikenneonnettomuutta.

Tässä mukana eivät ole
jalankulkija-, polkupyörä-,
mopo- eikä
eläinonnettomuudet.

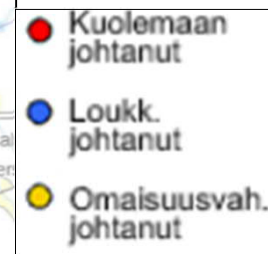

Moottoriajoneuvo-onnettomuudet kaduilla

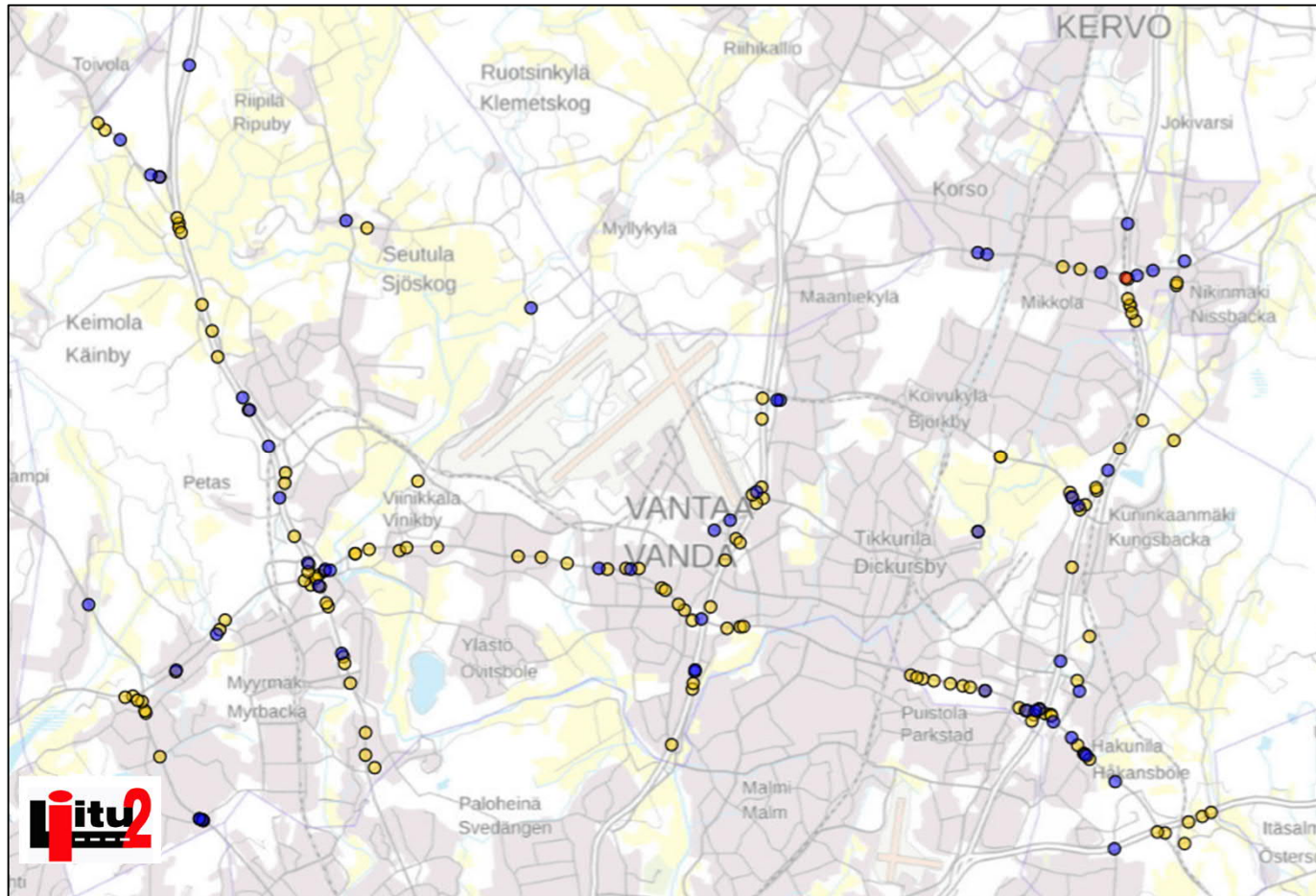

Kaduilla eli kaupungin ylläpitämällä väylällä sattui 130 poliisin rekisteröimää liikenneonnettomuutta. Niistä 24 johti henkilövahinkoihin.

Tässä mukana eivät ole jalankulkija-, polkupyörä-, mopo- eikä eläinonnettomuudet.

Moottoriajoneuvo-onnettomuudet maanteillä

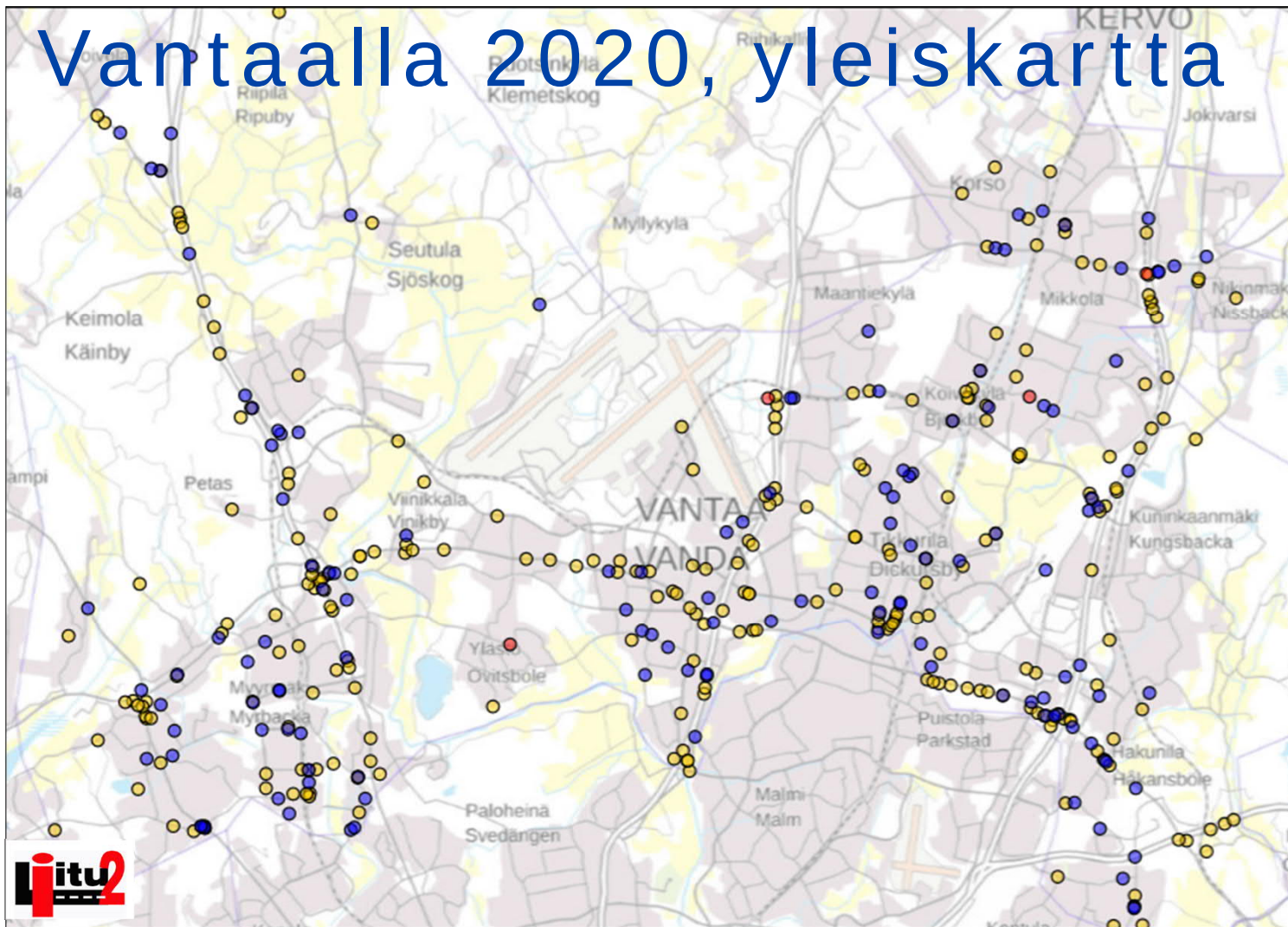

Maanteillä eli ELY:n ylläpitämällä väylillä sattui 183 poliisin rekisteröimää liikenneonnettomuutta. Niistä 55 johti henkilövahinkoihin.

Tässä mukana eivät ole jalankulkija-, polkupyörä-, mopo- eikä eläinonnettomuudet.

Liikenneonnettomuudet Vantaalla 2020, yleiskartta

Vuonna 2020 tapahtui 389 poliisin raportoimaa tieliikenneonnettomuutta (vuonna 2019 luku oli 463).

Onnettomuuksista 4 johti kuolemaan ja 132 loukkaantumiseen. Onnettomuuksissa kuoli 4 ja loukkaantui 160 henkilöä.

VD/4486/08.00.00.03/2013

JV/JT

HSL toteuttaa vuosittain keväisin ja syksyisin joukkoliikenteen asiakastyytyväisyystutkimuksen, jonka tavoitteena on seurata koko HSL:n alueen joukkoliikenteen laatua sekä joukkoliikennejärjestelmän että liikennöitsijöiden toiminnan laadun osalta.

Vuonna 2020 tiedot kerättiin busseista, raitiovaunuista, metrosta ja lähijunaliikenteestä keväällä 13.1.-13.3.2020 ja syksyllä 14.9.-20.11.2020 arkisin kello 6–18 paitsi perjantaisin 6–16. Koronavirusepidemian vuoksi kevään ja syksyn 2020 tutkimuskaudet toteutettiin supistettuna, eikä kesällä 2020 toteutettu asiakastyytyväisyystutkimusta Suomenlinnan lauttaliikenteestä. Kyselyyn osallistui keväällä 10 014 ja syksyllä 8 953 matkustajaa, mikä on vain noin kolmannes vuoden 2019 määrästä. Alhaisen havaintomäärän vuoksi tulosten luotettavuus on aiempia tutkimuskausia heikompi.

Tutkimuksessa annetaan arvosanat kysymyksiin asteikolla 1–5. Matkustajat ovat yleisesti tyytyväisiä HSL:n palveluun ja yleisarvosana joukkoliikenteelle oli keväällä 4,13 ja syksyllä 4,16. Molemmat arvosanat nousivat 2-3 prosenttiyksikköä edellisestä vuodesta. Kevään 2020 tutkimus toteutettiin ennen koronavirusepidemian puhkeamista Suomessa ja jouduttiin keskeyttämään epidemian vuoksi. Syksyn 2020 tutkimus tehtiin koronavirusepidemian aikana, jolloin epidemia on vaikuttanut liikennöintiin, matkustajamääriin ja joukkoliikenteen koettuun turvallisuuteen.

Bussiliikenteeseen tyytyväisten osuus kasvoi 3 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna. Vantaalla tyytyväisten osuus oli alhaisin, kun taas tyytyväisimpiä matkustajat olivat seutuliikenteessä ja Helsingin sisäisessä bussiliikenteessä. Erot matkustajatytytyväisyydessä suurimmilla HSL-bussiliikenteen liikennöintialueilla ovat tasoittuneet syksystä 2019. Keravalla, Kirkkonummella, Sipoossa ja Tuusulassa tutkimusnäytteiden määrä oli alle 70, mistä syystä yleisarvosanaa ei pystytty luotettavasti laskemaan.

Vuoden 2020 tutkimusten yleisarvosana bussiliikenteessä (seutuliikenne sisältää myös Siuntiossa liikennöivät linjat).

Liikennealue	Kevät 2020	Syksy 2020	Koko vuosi
Vantaa	3,97	4,13	4,05
Helsinki	4,10	4,16	4,13
Espoo	4,04	4,11	4,08
Seutuliikenne	4,11	4,16	4,13
Yhteensä	4,09	4,15	4,12

Yleisarvosanan lisäksi tutkimuksen toinen keskeinen mittari on kokonaisarvosana, jonka matkustaja antaa liikennöitsijälle sen linjan hoidosta, jolla hän kyselyhetkellä matkustaa. Vuositasolla kokonaisarvosana nousi kaikissa liikennemuodoissa vuonna 2020. Näytemäärä oli kuitenkin muita tutkimuskausia pienempi ja syksyllä 2020 joukkoliikennevälineissä matkustajamäärä oli noin 40 prosenttia normaalia matalampi koronavirusepidemian vuoksi. Tyytyväisten osuus lasketaan arvosanan 4–5 antaneiden määrästä.

Kokonaisarvosana liikennemuodoittain vuositasolla.

Liikennemuoto	2020		2019		2018	
	Keskiarvo	Tyytyväiset (%)	Keskiarvo	Tyytyväiset (%)	Keskiarvo	Tyytyväiset (%)
Raitiovaunu	4,27	94	4,19	91	4,16	90
Bussi	4,11	87	4,03	83	4,03	83
Metro	4,32	93	4,13	87	3,96	80
Lähijuna	4,18	90	4,09	86	4,15	88
Lautta	-	-	4,49	97	4,49	96

Tyytyväisyys HSL-alueen joukkoliikenteeseen ABCD-vyöhykkeillä oli heikointa Vantaan C-vyöhykkeellä asuvilla (kevät 83 %, syksy 84 %). Vantaan B-vyöhykkeellä tyytyväisyys oli korkeampaa (kevät 89 %, syksy 90 %) ja kaikkien tyytyväisimmät asukkaat löytyivät Helsingin A-vyöhykkeeltä ja Espoon ja Kauniaisten B-vyöhykkeeltä (kevät 91 %, syksy 93 %). Tyytyväisten matkustajien osuus nousi kaikilla vyöhykkeillä hieman, eniten D-vyöhykkeellä verrattuna vuoden 2019 syksyyn. Tyytyväisyyden kasvuun on luultavasti vaikuttanut D-vyöhykkeen lippujen alennus vuoden 2020 alussa.

Syksyllä 2020 tutkittiin myös tyytyväisyyttä matkustamisen turvallisuuteen ja tiedonsaantiin joukkoliikenteen muutoksista koronavirusepidemian aikana. Vantaalla tyytyväisten osuus näissä osa-alueissa oli samaa luokkaa Espoon ja Kauniaisten kanssa, kun Helsingissä ja D-vyöhykkeellä oltiin hieman tyytymättömämpiä. Vantaalla matkustajista 71 % koki joukkoliikenteellä matkustamisen turvallisena syksyn koronatilanteessa, mikä on hieman isompi osuus kuin koko seudulla (69 %). Samoin tyytyväisiä tiedonsaantiin koronavirusepidemian aikaisista muutoksista joukkoliikenteessä oli Vantaalla 86 %, kun koko seudulla osuus oli 82 %.

Tyytyväisyys liikennöinnin laatuun on yksi osa-alue asiakastyytyväisyystutkimuksessa. Vantaan bussiliikenteessä keväällä 2020 tyytyväisten osuus laski melkein kaikissa laadun osatekijöissä edellisen vuoden kevääseen. Odottamisolosuhteet koettiin paremmiksi, mihin luultavasti vaikutti leuto talvi. Tyytyväisyys informaatioon häiriötilanteessa nousi sekä keväällä 2020 että syksyllä 2021. Syksyllä 2020 erityisesti tyytyväisyys liikennöintiin aikataulun mukaan sekä matkanteon nopeuteen ja sujuvuuteen nousivat, osasyynä varmasti vähentyneen matkustajamäärän tuoma liikennöintivarmuus.

Tyytyväisten osuus (%) järjestelmän arvosanan muodostavissa osatekijöissä Vantaan bussiliikenteessä.

Osatekijä	Syksy			Kevät		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
<i>Liikennöinti aikataulun mukaan</i>	72	64	66	58	61	61
<i>Matkanteo on nopeaa ja sujuvaa</i>	85	82	82	78	82	82
<i>Liikennevälineen vaihtaminen</i>	80	81	79	80	80	78
<i>Matkani sujuvat ilman järjestyshäiriöitä</i>	85	88	88	88	91	88
<i>Odottamisolosuhteet pysäkillä</i>	81	76	74	75	72	73
<i>Opasteiden toimivuus</i>	82	81	79	75	78	79
<i>Informaatio häiriötilanteissa</i>	67	60	57	61	58	54

Koronapandemia vaikutti kuljettajien palveluun ja neuvontaan joukkoliikenteessä. Keväällä 2020 lipunmyynti busseissa lopetettiin kuljettajan ja asiakkaiden vuorovaikutuksen minimoimiseksi terveysturvallisuussyistä, ja käytäntö jää pysyväksi myös koronapandemian jälkeen. Vantaan

bussiliikenteessä tyytyväisten osuus kuljettajan palvelukykyyn laski, mutta tyytyväisten osuus kuljettajan neuvontakykyyn on jatkanut hienoista nousuaan.

Tyytyväisten osuus (%) liikennöintiä mittaavissa laatutekijöissä Vantaan bussiliikenteessä.

Laatutekijä	Syksy			Kevät		
	2020	2019	2018	2020	2019	2018
Kuljettajan palvelukyky	76	79	78	79	81	77
Kuljettajan neuvontakyky	69	67	66	71	69	71
Kuljettajan ajotapa	76	74	70	76	76	74
Bussin siisteys	79	76	76	72	77	77

Vertailtaessa Vantaan sisäisessä bussiliikenteessä annettuja arvosanoja Helsingin ja Espoon vastaaviin arvosanat ovat Vantaalla hieman heikompia useassa osatekijässä. Vantaan C-vyöhykkeellä tyytyväisten osuus liikennöinnin laatuun kokonaisarvosanan perusteella oli ABCD-vyöhykkeiden alhaisin sekä keväällä että syksyllä 2020. Vantaan B-vyöhykkeellä asuvien tyytyväisten osuus oli keväällä 2020 toiseksi alhaisin ja syksyllä 2020 kolmanneksi alhaisin, hieman suurempi kuin D-vyöhykkeellä asuvien tyytyväisten osuus. Yksittäisenä osatekijänä tyytyväisten osuus bussin siisteyteen on Vantaalla selvästi alhaisempi kuin Helsingin ja Espoon bussiliikenteessä.

Bussilinjakohtaisessa tarkastelussa asiakastyytyväisyyden tutkimisessa oli haasteita erityisesti kevään 2020 aineistossa, eikä kaikkia bussilinjoja saatu tutkittua liian vähäisen näytemäärän vuoksi. Syksyn 2020 osalta aineisto on kattavampi.

Keväällä 2020 koko seudun heikoimmat arvosanat saivat Vantaan linjat 562 Mellunmäki – Tikkurila – Aviapolis (3,63), 562N Mellunmäki – Tikkurila – Aviapolis – Lentoasema (3,65) ja 572 Mellunmäki – Myyrmäki (3,7). Näiden pitkien bussilinjojen arvosanat kuitenkin nousivat syksyllä 2020, kun matkustajamäärät vähenivät koronapandemian myötä. Erityisesti linja 562 on ollut suuren matkustajamäärän vuoksi ruuhkainen, mikä on myös aiempina vuosina tuottanut matalan arvosanan linjalle. Syksyllä 2020 linja 562 sai arvosanan 3,89 ja linja 572 arvosanan 4,11. Linja 562N muutettiin loppukevästä 2020 päättymään lentoaseman sijaan Aviapolikseen, jolloin linja käytännössä yhdistyi linjaan 562.

Keväällä 2020 kymmenen huonoimman linjan joukossa olivat edellä mainittujen linjojen lisäksi Vantaalla kulkevat seutulijat 731 Ratatientori – Kulomäki (3,74), 739 Rautatientori – Päiväkumpu – Korso – Pohjois-Nikinmäki (3,8) sekä 431 Elielinaukio – Kivistö (3,82). Keväällä kymmenen parhaimman linjan joukosta löytyvät Vantaalla kulkevat seutulijat 332 Elielinaukio – Varisto – Askisto (4,5) ja 641 Tikkurila – Leinelä – Hyrylä – Kerava (4,37).

Syksyn 2020 kymmenen huonoimman linjan joukossa olivat Vantaan linjat 711K Kuninkaanmäki – Sotunki – Tikkurila (3,33) ja 624 Tikkurila – Ilola – Leinelä – Koivukylä – Havukoski – Päiväkumpu (3,68). Syksyn kymmenen parhaimman linjan joukosta löytyi Vantaan linja 335 Linnainen – Vapaala – Myyrmäki – Louhela – Martinlaakso – Askisto (4,5) sekä Vantaalla kulkeva seutulinja 785K Ratautientori – Kuninkaanmäki – Nikkilä (4,5).

Vantaan kaupungin hallintosäännön luvun 10 § 4 mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kokonaisvaltaisesta kehittämisestä.

Kaupunkitilalautakunta 22.9.2021 § 28

Kaupungininsinöörin vs. esitys:

Päätetään merkitä tiedoksi HSL:n joukkoliikenteen asiakastyytyväisyystutkimus, kevät ja syksy 2020.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet

- HSL:n joukkoliikenteen asiakastyytyväisyystutkimus kevät 2020

https://hslfi.azureedge.net/globalassets/hsl/tutkimukset/asty/hsl_asty_2020_kevat_raportti.pdf

- HSL:n joukkoliikenteen asiakastyytyväisyystutkimus syksy 2020

<https://hslfi.azureedge.net/globalassets/hsl/tutkimukset/asty/joukkoliikenteen-asiakastyytyvaisyystutkimus-2020-asty.pdf>

Täytäntöönpano: Kadut ja puistot

Muutoksenhakuohje: 3.1. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

liikenneinsinööri Jenni Tyynilä, puh. 043 827 1224,
etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi

Muutoksenhakuohje 1. Oikaisuvaatimus Kaupunkitilalautakunnalle

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit vaatia siihen oikaisua **Vantaan kaupunkitilalautakunnalta** eli tehdä siitä oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen voit tehdä:

lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa
- päätös on muuten lainvastainen

ja/tai

tarkoituksenmukaisuusperusteella, eli päätöksen sisältöön liittyvillä perusteilla.

Voit tehdä oikaisuvaatimuksen, jos olet kunnan jäsen. Asianosaisena voit tehdä oikaisuvaatimuksen kunnan jäsenyydestä riippumatta, jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Toimita oikaisuvaatimus **14 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä. Myöhässä tullutta oikaisuvaatimusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana.

Voit toimittaa oikaisuvaatimuksen sähköpostilla tai sähköisen Oma Vantaa -asiointipalvelun kautta, postittamalla tai henkilökohtaisesti Tikkurilan Vantaa-Infoon sen aukioloaikana. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa oikaisuvaatimuksen vielä seuraavana arkipäivänä.

Tee oikaisuvaatimus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Jos sinulla on vaatimustasi tukevia asiakirjoja, liitä ne oikaisuvaatimukseen mukaan. Lopuksi ilmoita yhteystietosi ja kotikuntasi ja allekirjoita oikaisuvaatimus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot. Jos käytät laillista edustajaa, oikaisuvaatimuksessa tulee olla myös edustajan vastaavat tiedot.

Oikaisuvaatimus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vantaan kaupunkitilalautakunnan yhteystiedot:

Postiosoite: Vantaan kaupungin kirjaamo, PL 1100, 01030 Vantaa kaupunki

Käyntiosoite: Kirjaamon asiakaspalvelu/Tikkurilan Vantaa-Info, Dixi (2. krs.), Ratatie 11, 01300 Vantaa
(Aukioloajat: ma–ke 8.45–16.30, to 12.00–17.00 ja pe 7.45–15.30. Tarkista kesäajan ja arkipyhän aukiolo soittamalla tai osoitteesta <https://www.vantaa.fi/vantaa-info>)

Puhelin: (09) 83911 (vaihte)

Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi.vantaa.fi/web/oikaisuvaatimus>

Muutoksenhakuohje 2. Kunnallisvalitus oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet tehnyt päätöksestä aiemmin oikaisuvaatimuksen. Kunnan jäsenenä voit tehdä valituksen, jos päätös on muuttunut oikaisuvaatimuksen takia.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän** kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä Vantaan kaupungin internet-sivulla.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat (ellet ole niitä aiemmin toimittanut oikaisuvaatimuksen yhteydessä). Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Vahingonkorvausasiassa hallinto-oikeus voi tutkia ainoastaan, onko päätös tehty muodollisesti oikein. Vahingonkorvauksen perustetta tai määrää koskevan riita-asian käsittelee sen sijaan toimivaltainen yleinen tuomioistuin (käräjäoikeus).

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköpostiosoite: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 3. Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

3.1. Tähän päätökseen, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa hakea muutosta.
(Kuntalaki 136 §)

3.2. Tähän päätökseen, joka koskee hankinto-oikaisua, ei saa hakea muutosta.
(Hankintalaki 135 §)

Muutoksenhakuohje 4. Hankintaoikaisuohje ja valitusosoitus

Julkista hankintaa koskevaan päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun voidaan julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä hankintalaki) mukaan hakea muutosta vaatimalla hankintayksiköltä oikaisua (jäljempänä hankintaoikaisu). Asia voidaan myös saattaa valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi.

Hankintaa koskevasta asiasta voi tehdä hankintayksikölle oikaisuvaatimuksen tai markkinaoikeudelle toimitettavan valituksen se, jota asia koskee (jäljempänä asianosainen). Asianosainen on se, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

I Hankintaoikaisuohje

Hankintaoikaisuvaatimuksen kohde

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön voi vaatia hankintalain 132–135 §:n mukaan hankintaoikaisua. Hankintaoikaisua voi vaatia hankintayksiköltä kirjallisesti tarjouskilpailuun osallistunut tarjoaja tai osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee.

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekemiselle säädetty aika

Asianosaisen on vaadittava hankintaoikaisua 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä valitusosoituksineen tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Vaatimus on esitettävä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, voi oikaisuvaatimuksen tehdä ennen viraston aukioloajan päättymistä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti postitse kirjeellä, katsotaan asianosaisen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi hallintolain (434/2003) 60 §:n mukaisesti, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen sisältö

Hankintaoikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimukset perusteineen. Vaatimuksesta on käytävä ilmi oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi.

Vaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, mikäli ne eivät jo ole hankintayksikön hallussa.

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan osoitteeseen:

Vantaan kaupungin kirjaamo
Kaupunginhallitus
PL 1100, 01030 Vantaan kaupunki
Sähköpostiosoite: kirjaamo@vantaa.fi
Puhelin (kirjaamo): 09-839 22184

Virka-aika: ma - pe 8.15 - 16.00

Hankintaoikaisun vireilletulo ja käsittely eivät vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosainen voi hankintalain nojalla hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen.

II Valitusosoitus markkinaoikeuteen

Muutoksenhaun kohde ja rajoitukset

Tarjoaja, osallistumishakemuksen tehnyt ehdokas tai muu taho, jota asia koskee, voi saattaa asian markkinaoikeuden käsiteltäväksi tekemällä valituksen.

Valituksella markkinaoikeuden käsiteltäväksi voidaan saattaa hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee:

- 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua;
- 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin 75 §:n nojalla; tai
- 3) sitä, että 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia.

Puitejärjestelyyn perustuva hankinta

Puitejärjestelyyn perustuvaan hankintaan ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää, tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskeva ratkaisu

Dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevaan hankintayksikön ratkaisuun ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei markkinaoikeus myönnä asiassa käsittelylupaa hankintalain 146 §:n mukaisesti. Lupa on myönnettävä, jos asian käsittely on lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa asioissa tärkeää tai siihen on painava, hankintayksikön menettelyyn liittyvä syy.

Sähköinen tiedoksianto

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi sähköisesti, asianosaisen katsotaan saaneen tiedon hankintapäätöksestä oheisasiakirjoineen sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Asianosainen on saanut tiedon päätöksestä lähettämispäivänä, jollei asianosainen esitä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut asianosaiselle myöhemmin.

Tiedoksianto kirjeitse

Mikäli hankintapäätös on annettu tiedoksi postitse kirjeellä, asianosaisen katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä sen lähettämisestä, jollei asianosainen näytä saaneen tiedon myöhemmin.

Tiedoksianto saantitodistuksella

Mikäli hankintapäätös on annettu todisteellisesti tiedoksi, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Muutoksenhakuaika

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Tiedoksisaantipäivää ei lasketa mukaan valitusaikaan. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen markkinaoikeuden virka-ajan päättymistä.

Muutoksenhakuaika suoramääräyksessä

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 131 §:ssä tarkoitetun suoramääräystä koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Mikäli hankintayksikkö on julkaissut suoramääräyksestä jälki-ilmoituksen, mutta ei suoramääräystä koskevaa ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun suoramääräyksestä on julkaistu jälki-ilmoitus Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Mikäli hankintayksikkö ei ole julkaissut suoramääräyksestä ilmoitusta tai jälki-ilmoitusta, suoramääräystä koskeva valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun hankintasopimus on tehty.

Sopimusmuutosta koskeva ilmoitus

Mikäli hankintayksikkö on toimittanut julkaistavaksi hankintalain 58 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitetun sopimusmuutosta koskevan ilmoituksen Euroopan unionin virallisessa lehdessä, on valitus tehtävä 14 päivän kuluessa ilmoituksen julkaisemisesta.

Poikkeukset säännönmukaisesta valitusajasta

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista, jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa. Odotusaikaa ei tarvitse noudattaa, jos sopimus koskee puitejärjestelyn perusteella tehtävää hankintaa tai sopimus koskee dynaamisen hankintajärjestelmän sisällä tehtävää hankintaa.

Valitus on tehtävä kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava hankinta-asia, jota valitus koskee, sekä valittajan vaatimukset ja niiden perusteet. Puitejärjestelyyn perustuvan hankinnan ja dynaamiseen hankintajärjestelmään hyväksymistä koskevan ratkaisun osalta valituskirjelmässä on esitettävä, minkä vuoksi käsittelylupa tulisi myöntää.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatija on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Lisäksi on ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valitukseen on liitettävä alkuperäisenä tai jäljennöksenä päätös, johon haetaan muutosta, sekä todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta. Valitukseen on liitettävä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi. Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, kuten hallintolainkäyttölain 21 §:ssä säädetään.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle. Valituksen voi toimittaa markkinaoikeuden kansliaan henkilökohtaisesti, asiamiestä käyttäen, lähetin välityksellä, postitse, telekopiona, asiointipalvelussa tai sähköpostin avulla kuten sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003) säädetään. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arklauantai, voi asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteeseen perustuva muutoksenhakukielto

Hankintalain 163 §:n mukaan markkinaoikeuden toimivaltaan kuuluvaan asiaan ei saa hakea muutosta kuntalain eikä hallintolainkäyttölain nojalla.

Muutoksenhausta ilmoittaminen hankintayksikölle

Hankintalain 148 §:n nojalla hankinta-asiaan muutosta hakevan on kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikölle viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön kohdassa I mainittuun osoitteeseen.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään käsittelystä markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksua 2050 euroa alle miljoonan euron hankinnassa. Jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa, käsittelymaksu on 4100 euroa. Mikäli hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa, käsittelymaksu on 6140 euroa.

Yksityishenkilön oikeudenkäyntimaksu markkinaoikeudessa on 510 euroa.

Markkinaoikeuden osoite ja muut yhteystiedot

Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5

00520 Helsinki

puh. 029 56 43300

fax 029 56 43314

markkinaoikeus(at)oikeus.fi

asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Muutoksenhakuohje 5. Valitus katu-, puisto- tai muun yleisen alueen suunnitelmaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta Helsingin hallinto-oikeudelta.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopuille tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Muutoksenhakuohje 6 Valitus postilaatikon paikkaa koskevassa asiassa

Jos olet tyytymätön tähän päätöksen, voit hakea siihen muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta**.

Valituksen voit tehdä lainmukaisuusperusteella, eli jos

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt toimielin on ylittänyt toimivaltansa ja/tai
- päätös on muuten lainvastainen.

Voit tehdä valituksen, jos olet asianosainen, eli jos päätös kohdistuu sinuun tai se vaikuttaa välittömästi oikeuksiisi, velvollisuuksiisi tai etuihisi.

Valituksen toimittaminen

Toimita valitus **30 päivän kuluessa** päätöksen tiedoksisaannista. Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Valitus on tehtävä viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Myöhässä tullutta valitusta ei tutkita.

Asianosaisen katsotaan saaneen tiedon päätöksestä, jollei muuta näytetä:

- seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä,
- kolmen päivän kuluttua sähköisen viestin lähettämisestä tai
- saantitodistuksen osoittamana aikana/erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana

Voit toimittaa valituksen henkilökohtaisesti, postittamalla tai sähköisesti. Jos viimeinen palautuspäivä osuu viikonlopulle tai pyhäpäiväksi, voit toimittaa valituksen vielä seuraavana arkipäivänä virka-aikana.

Tee valitus kirjallisena ja kerro siinä mitä muutoksia haluat päätökseen ja millä perusteella. Liitä mukaan valituksen kohteena oleva päätös ja vaatimusta tukevat asiakirjat. Ilmoita valituksessa kotikuntasi ja yhteystietosi ja allekirjoita se. Jos sinulla on laillinen edustaja, valituksessa tulee olla sinun nimen ja kotikunnan lisäksi myös tämän nimi, kotilunta, yhteystiedot ja allekirjoitus. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse allekirjoittaa, mutta siitä on käytävä ilmi lähettäjän tiedot.

Valitus toimitetaan aina omalla vastuulla.

Muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa **260** euroa. Lisätietoja valituksen maksullisuudesta saa Helsingin hallinto-oikeudesta. Maksua ei peritä silloin, kun hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaisen päätöksen valittajan eduksi.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Käynti- ja postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: 029 56 42000, faksi: 029 56 42079

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Asiointipalvelun osoite: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Virka-aika: klo 8.00 - 16.15